В. Ульянов (Ленин)

Προλετάριοι ὅλων τῶν χωρῶν, ἑνωθεῖτε!

ΛΕΝΙΝ

ΑΠΑΝΤΑ

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ

50

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΡΩΣΙΚΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ
ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΙΝΑΝ ΑΠΟ ΟΜΑΔΑ
ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΑΡΞΙΣΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Θ. ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΕΓΙΝΕ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ
ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА при ЦК КПСС

В. И. ЛЕНИН

ПОЛНОЕ СОБРАНИЕ СОЧИНЕНИЙ

ИЗДАНИЕ ПЯТОЕ

ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА · 1977

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ - ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΣΕ

Β. Ι. ΛΕΝΙΝ

ΑΠΑΝΤΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΤΟΜΟΣ

50

Γράμματα

Όχτώβρης 1917 — Ἰούνης 1919

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ»
ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στόν πεντηκοστό τόμο τῶν Ἁπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, πού ἀρχίζει μέ τήν ἀλληλογραφία τοῦ Λένιν μετά τή νίκη τῆς Μεγάλης Ὀχτωβριανῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης, ἔχουν συμπεριληφθεῖ τά γράμματα, τηλεγραφήματα, σημειώματα καί ἄλλα ντοκουμέντα, πού γράφτηκαν τόν Ὀχτώβρη τοῦ 1917 μέ Ἰούνη τοῦ 1919· αὐτά σχετίζονται μέ τά ἔργα τοῦ Λένιν, πού ἔχουν μπεῖ στούς τόμους 35-38 τῆς ἔκδοσης αὐτῆς.

Μέ τήν ἐγκαθίδρυση τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας ἄρχισε νέα περίοδος στή ζωή καί τή δράση τοῦ Β. Ι. Λένιν. Ὁ Λένιν μπῆκε ἐπικεφαλῆς τῆς πάλης τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας τῶν Σοβιέτ γιά τή λύση τῶν ἱστορικῶν καθηκόντων τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, γιά τήν οἰκοδόμηση τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας. Ἡ ἀλληλογραφία τοῦ Λένιν δείχνει ὁλοκάθαρα τήν πρωτόφαντα πολύπλευρη πρακτική, ὀργανωτική δράση του σάν ἀρχηγοῦ τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος πού ἦταν στήν ἐξουσία, καί σάν ἡγέτη τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης. Στό κέντρο τῆς προσοχῆς τοῦ Β. Ι. Λένιν βρίσκονταν τά δημιουργικά καθήκοντα τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης. Τά ντοκουμέντα πού ἔχουν μπεῖ στόν 50ό τόμο χαρακτηρίζουν τήν καθοδήγηση τοῦ Λένιν στό ἔργο τῆς δημιουργίας καί τῆς ὀργάνωσης τῆς δουλιᾶς τοῦ νέου, τοῦ σοβιετικοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, τήν καθοδήγηση τῶν πρώτων βημάτων τῆς οἰκονομικῆς καί πολιτιστικῆς οἰκοδόμησης. Ταυτόχρονα τά ντοκουμέντα αὐτά ἀντικαθρεπτίζουν τή δράση τοῦ Β. Ι. Λένιν στό ἔργο τῆς ὀργάνωσης τῆς ἄμυνας τῆς χώρας, τῆς ὑπεράσπισης τῶν κατακτήσεων τῆς ἐπανάστασης ἀπό τούς ἐξωτερικούς καί ἐσωτερικούς ἐχθρούς. Πολλά ντοκουμέντα εἶναι ἀφιερωμένα στήν ἐξωτερική πολιτική τοῦ Σοβιετικοῦ κράτους, στά ζητήματα τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ καί κομμουνιστικοῦ κινήματος.

Ἡ Σοβιετική ἐξουσία γεννήθηκε μέσα στήν ὀξύτατη πάλη ἐνάντια στίς ἀντιδραστικές δυνάμεις τῆς παλιᾶς κοινωνίας. Στίς ἐντολές πρός τόν ἐπίτροπο Φρολόφ τῆς 29 τοῦ Ὀχτώβρη (11 τοῦ Νοέμβρη), πρός τό Ἐπιτελεῖο τῆς Κόκκινης φρουρᾶς τῆς 30 τοῦ Ὀχτώβρη (12 τοῦ Νοέμβρη), στά σημειώματα πρός τόν Ν. Ι. Ποντβόισκι ἤ στόν Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο τῆς 26 τοῦ Νοέμβρη (9 τοῦ Δεκέμβρη), πρός τήν Ἐπιτροπή Πετρούπολης τοῦ ΣΔΕΚΡ (μπ) τῆς 8 (21) τοῦ Δεκέμβρη 1917, στό τηλεγράφημα πρός τόν Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο τῆς 29 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (11 τοῦ Νοέμβρη 1918), ὁ Β. Ι. Λένιν κάνει ὑποδείξεις γιά τή συντριβή τῶν ἀντεπαναστατικῶν πραξικοπημάτων τῶν Κέρενσκι—Κρασνόφ, τοῦ Ντοῦτοφ καί τοῦ Καλέντιν, γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς ἐπαναστατικῆς τάξης πραγμάτων στήν Πετρούπολη.

Ἐξαιρετικά δύσκολη ἦταν ἡ διεθνής κατάσταση γιά τή νεαρή Σοβιετική δημοκρατία, πού βρισκόταν σέ καπιταλιστική περικύκλωση. Τά ντοκουμέντα πού συμπεριλαμβάνονται στόν τόμο αὐτό, περιέχουν πολύ ὑλικό γιά τήν καθοδήγηση ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Σοβιετικοῦ κράτους, δείχνουν τήν ἐξαιρετική διορατικότητά του καί τή βαθιά κατανόηση τῆς διάταξης τῶν δυνάμεων στό διεθνή στίβο.

Μόνο χάρη στίς τεράστιες προσπάθειες τοῦ Β. Ι. Λένιν, μέ τήν ἐπίμονη πάλη τοῦ Κόμματος ἐνάντια στόν Τρότσκι καί στήν ἀντιπολιτευτική ὁμάδα τῶν «ἀριστερῶν κομμουνιστῶν», ὑπογράφηκε στίς 3 τοῦ Μάρτη 1918 στό Μπρέστ-Λιτόβσκ ἡ συνθήκη εἰρήνης μέ τή Γερμανία, πού ἡ ὑπογραφή της ὑπῆρξε φωτεινό παράδειγμα σοφίας καί εὐλυγισίας τῆς λενινιστικῆς τακτικῆς, ἱκανότητας ἐπεξεργασίας μέσα σέ ἐξαιρετικά δύσκολες συνθῆκες μιᾶς μοναδικά σωστῆς πολιτικῆς. Στά ζητήματα πού συνδέονται μέ τήν ὑπογραφή τῆς εἰρήνης τοῦ Μπρέστ καί τήν πάλη ἐνάντια στούς «ἀριστερούς κομμουνιστές», εἶναι ἀφιερωμένα: τό σημείωμα πρός τόν Κ. Μπ. Ράντεκ τῆς 14 (27) τοῦ Γενάρη 1918, τό ραδιογράφημα πρός τήν ἀντιπροσωπεία γιά τή σύναψη εἰρήνης τῆς 25 τοῦ Φλεβάρη 1918, τά τηλεγραφήματα πρός τόν Β. Β. Βορόβσκι τῆς 26 τοῦ Φλεβάρη, στό Ἰρκούτσκ τῆς 27 τοῦ Φλεβάρη καί «Πρός ὅλα τά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν, πρός ὅλους, πρός ὅλους» τῆς 1 τοῦ Μάρτη 1918.

Ἡ Σοβιετική κυβέρνηση μέ ἐπικεφαλῆς τόν Β. Ι. Λένιν ἐφάρμοζε μέ συνέπεια πολιτική εἰρήνης, εἰρηνικῆς συνύπαρξης μέ τά κράτη διαφορετικοῦ κοινωνικοῦ συστήματος. Ἤδη τήν ἄνοιξη τοῦ 1918 μέ πρωτοβουλία τοῦ Λένιν τό Ἀνώτατο Συμβούλιο Λαϊκῆς Οἰκονομίας ἐπεξεργάστηκε σχέδιο ἐμπορικοοικονομικῶν σχέσεων μέ τίς Ἑνω-

μένες Πολιτεῖες τῆς 'Αμερικῆς. 'Ο Λένιν θεωροῦσε ἐπίσης ἀπαραίτητη τήν ἀποκατάσταση ἐμπορικῶν σχέσεων μέ τή Γερμανία, τήν Πολωνία καί μέ ἄλλες χῶρες.

"Οταν οἱ ἰμπεριαλιστές τῆς 'Αντάντ ἄρχισαν τήν ἀντισοβιετική ἐπέμβαση, τό Σοβιετικό κράτος ἀπευθύνθηκε ἐπανειλημμένα πρός τίς κυβερνήσεις τῶν ΕΠΑ, τῆς 'Αγγλίας καί τῆς Γαλλίας, προτείνοντας τή σύναψη εἰρήνης. Σέ γράμμα πρός τούς Γκ. Β. Τσιτσέριν καί Λ. Μ. Καραχάν τῆς 10 τοῦ 'Οχτώβρη 1918, πού δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, ὁ Λένιν ἔγραφε: «'Οσοναφορᾶ τή διακοίνωση πρός τόν Ούίλσων, νομίζω πώς πρέπει νά σταλεῖ. Νά συνταχθεῖ πολύ ἐμπεριστατωμένα, εὐγενικά, ὅμως τσουχτερά. 'Εμεῖς πάντως, ἀκόμη καί πρός τίς κυβερνήσεις τῶν καπιταλιστῶν καί τῶν δισεκατομμυριούχων, θεωροῦμε χρέος μας νά προτείνουμε εἰρήνη, γιά νά προσπαθήσουμε νά σταματήσουμε τήν αἱματοχυσία καί *γιά νά ἀνοίξουμε τά μάτια τῶν λαῶν*» (σέ τοῦτο τόν τόμο, σελ. 188). 'Ο Β. Ι. Λένιν ὑπογραμμίζει τή διάθεση τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης νά προχωρήσει σέ εἰρηνικές διαπραγματεύσεις μέ τούς ἡγέτες τῶν δυνάμεων τῆς 'Αντάντ σέ ἕνα ἐκτενές γράμμα του πρός τούς Γκ. Β. Τσιτσέριν καί Μ. Μ. Λιτβίνοφ τῆς 6 τοῦ Μάη τοῦ 1919 σχετικά μέ τήν ἀπάντηση πρός τόν Φ. Νάνσεν, πού καί αὐτό δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά.

'Ο Β. Ι. Λένιν δίδασκε στά καθοδηγητικά στελέχη τοῦ Κόμματος καί τοῦ κράτους τήν τέχνη τῆς διπλωματίας, τονίζοντας τήν ἀνάγκη τῆς εὐλυγισίας τῆς σοβιετικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς στήν πάλη γιά τήν εἰρήνη. Σέ γράμμα του πρός τόν Σ. Γκ. Σαουμιάν τῆς 14 τοῦ Μάη 1918 ὁ Β. Ι. Λένιν, ἐπιδοκιμάζοντας τή σταθερή καί ἀποφασιστική πολιτική τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων τοῦ Μπακοῦ, ἔγραφε: «'Επιδιῶξτε νά τή συνδυάσετε μέ τήν πιό προσεκτική διπλωματία, πού ὑπαγορεύεται ἀναμφίβολα ἀπό τή σημερινή πολύ δύσκολη κατάσταση, — καί θά νικήσουμε» (σελ. 73-74).

'Η σύναψη τῆς συνθήκης τοῦ Μπρέστ ἔδοσε μιά εἰρηνική ἀνάπαυλα στό Σοβιετικό κράτος, ἐπέτρεψε νά στερεωθεῖ ἡ ἐξουσία τῶν Σοβιέτ, νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ παραπέρα ἀνάπτυξη τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης, νά δημιουργηθεῖ ὁ Κόκκινος Στρατός.

Στόν τόμο αὐτό δημοσιεύεται ἕνας σημαντικός ἀριθμός ντοκουμέντων πού χαρακτηρίζουν τή δράση τοῦ Β. Ι. Λένιν στούς πιό διαφορετικούς τομεῖς τῆς δημιουργίας τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκονομίας: τήν πάλη ἐνάντια στό σαμποτάζ τῶν ἐπιχειρηματιῶν καί τήν ὀργάνωση τῆς δουλιᾶς στίς ἐθνικοποιημένες ἐπιχειρήσεις· τήν ὀργάνωση τῶν δημόσιων οἰκονομικῶν· τή χρησιμοποίηση τοῦ συνε-

ταιρισμοῦ γιά τόν ἐφοδιασμό τοῦ πληθυσμοῦ· ἡ ἀλληλογραφία δείχνει τή φροντίδα τοῦ Βλαντίμιρ Ἰλίτς γιά τήν ἄνοδο τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, γιά τήν παραγωγή καί τή διανομή τῶν γεωργικῶν ἐργαλείων, γιά τήν ὀργάνωση τῶν κομμούνων καί τῶν ἀρτέλ.

Τό Κόμμα καί ἡ κυβέρνηση κατέβαλαν μεγάλες δυνάμεις γιά νά ἀποσπάσουν τή χώρα ἀπό τή μέγκενη τῆς καταστροφῆς καί τῆς πείνας. Ἡ ἐπισιτιστική κατάσταση τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας ὀξύνθηκε ἰδιαίτερα πρός τό καλοκαίρι τοῦ 1918. «Ἡ ἐπισιτιστική δουλιά ἦταν τώρα ἡ σοβαρότερη ἀπ' ὅλες» — τόνιζε ὁ Β. Ι. Λένιν, (σελ. 170). Σέ γράμμα του πρός τόν Α. Γκ. Σλιάπνικοφ, πού δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραφε: «Ἡ ΚΕ ἀποφάσισε νά *στείλει τό μάξιμουμ* τῶν κομματικῶν δυνάμεων στόν ἐπισιτισμό. Γιατί εἶναι *ξεκάθαρο* ὅτι θά καταστραφοῦμε καί θά καταστρέψουμε *ὅλη* τήν ἐπανάσταση, ἄν δέν νικήσουμε τήν πείνα στούς προσεχεῖς μῆνες» (σελ. 82). Ὁ Β. Ι. Λένιν τόνιζε τό μέγιστο ρόλο τῆς ἐργατικῆς τάξης στήν ἀνάπτυξη τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης στό χωριό καί τῆς σωτηρίας τῆς χώρας ἀπό τήν πείνα, καλοῦσε σέ ἀποφασιστική πάλη ἐνάντια στούς κουλάκους πού ἔκρυβαν τά σιτηρά, στό δυνάμωμα τῆς συμμαχίας μέ τήν ἐργαζόμενη ἀγροτιά. Ὅπως δείχνουν δεκάδες γράμματα, τηλεγραφήματα καί σημειώματα, ὁ Β. Ι. Λένιν ἦταν γνώστης τῆς οὐσίας ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὀργάνωσης τοῦ ἔργου τοῦ ἐπισιτισμοῦ: ἀσχολήθηκε μέ τά ζητήματα τῆς δημιουργίας καί τῆς δράσης τῶν ἐπισιτιστικῶν ἀποσπασμάτων, παρακολουθοῦσε προσωπικά τήν προώθηση τῶν σιτοφορτίων στή Μόσχα, στήν Πετρούπολη καί σέ ἄλλα βιομηχανικά κέντρα. Ἰδιαίτερη προσοχή ἔδινε στόν ἐφοδιασμό τῶν παιδιῶν. Ὑπογραμμίζοντας τίς προτάσεις γιά τήν ἐξασφάλιση τῶν παιδιῶν μέ τρόφιμα, ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραφε στόν Α. Ντ. Τσιουρούπα: «Ἴσως κάτι ἀκόμη νά βρεθεῖ καί νά γίνει γιά τά παιδιά. *Θά ἔπρεπε*» (σελ. 244· τό ντοκουμέντο δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά).

Ἡ ξένη στρατιωτική ἐπέμβαση καί ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, πού ἐξαπόλυσαν οἱ ἰμπεριαλιστές καί οἱ ἐκμεταλλεύτριες τάξεις πού εἶχαν ἀνατραπεῖ, ἐξανάγκασαν τό σοβιετικό λαό νά διακόψει τήν εἰρηνική, δημιουργική του δουλιά καί νά πάρει τά ὅπλα γιά νά ἀποκρούσει τούς ἐχθρούς. Πολυάριθμα ντοκουμέντα πού ἔχουν συμπεριληφθεῖ στόν τόμο αὐτό περιέχουν ὑποδείξεις τοῦ Β. Ι. Λένιν σέ στρατιωτικά ζητήματα, δείχνουν πόσο ἐπιτελικά καί συγκεκριμένα καθοδηγοῦσε τόν ἀγώνα ἐνάντια στούς ἐπεμβασίες καί τούς λευκοφρουρούς. Ὁ Β. Ι. Λένιν συνδεόταν καθημερινά μέ τό Ἐπαναστα-

τικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας καί τή Γενική Διοίκηση τοῦ στρατοῦ, κατηύθυνε καί ἔλεγχε τή δράση τους.

Στόν τόμο αὐτό δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) τῆς 17 τοῦ Ἰούνη 1919, τό ὁποῖο, ὅπως καί πολλά ἄλλα ντοκουμέντα, δείχνει καθαρά ὅτι αὐτός ἔβλεπε στήν Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ κόμματος τό συλλογικό ὄργανο καθοδήγησης τῆς ἄμυνας τῆς χώρας. Ἀπορίπτοντας τίς ἀντιρήσεις τοῦ Τρότσκι ἐνάντια στήν ἀπόφαση τῆς ΚΕ γιά τό δυνάμωμα τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραφε ὅτι στήν ἀπόφαση τῆς ΚΕ «ὑπάρχει κάτι πού ὁ Τρότσκι τό παρέκαμψε: ἡ πλειοψηφία τῆς ΚΕ κατέληξε στήν πεποίθηση ὅτι... στό Γενικό Ἐπιτελεῖο *δέν πᾶνε καλά τά πράγματα*, καί *στήν ἀναζήτηση σοβαρῆς βελτίωσης*, στήν ἀνεύρεση μέσων *ριζικῆς ἀλλαγῆς*, ἔγινε ἕνα ορισμένο *βῆμα*» (σελ. 352-353).

Ὁ Β. Ι. Λένιν παρακολουθοῦσε προσεκτικά τήν ἐκτέλεση τῶν στρατιωτικῶν ἐντολῶν καί τῶν στρατηγικῶν κατευθύνσεων τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ κόμματος καί τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης, ἀσχολοῦνταν μέ τά ζητήματα τῆς προετοιμασίας καί διεξαγωγῆς τῶν σπουδαιότερων στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Στό ὀπτικό πεδίο τοῦ Λένιν βρίσκονταν ὅλα τά μέτωπα: τό κύριο γιά τόν καιρό ἐκεῖνο ἦταν τό Ἀνατολικό μέτωπο, ἡ ἄμυνα τοῦ σοβιετικοῦ Βορρᾶ, τοῦ Ἄστραχαν, τοῦ Τσαρίτσιν, τῆς Πετρούπολης, τό Νότιο μέτωπο.

Πολλά ὑλικά μαρτυροῦν πόσο ἐμβάθυνε ὁ Β. Ι. Λένιν στό ἔργο τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ μέ πολεμοφόδια, στρατιωτικά ὑλικά καί ἱματισμό, πόσο φρόντιζε γιά τό δυνάμωμα μέ διοικητές καί ἐπιτρόπους τῶν στρατιωτικῶν μονάδων. Ὁ Λένιν ἔδινε τεράστια προσοχή στό δυνάμωμα τῶν μετόπισθεν: στή δουλιά τῶν πολεμικῶν ἐργοστασίων, τῶν σιδηροδρομικῶν καί ὑδάτινων μεταφορῶν, τῶν ἐπικοινωνιῶν καί ἄλλων ζητημάτων.

Σοβαρή σημασία ἔχουν τά γράμματα καί τά τηλεγραφήματα τοῦ Β. Ι. Λένιν πού συνδέονται μέ τήν ἐθνική πολιτική τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος. Τά ντοκουμέντα αὐτά ἀντανακλοῦν τή στρατιωτική, οἰκονομική καί ἄλλη βοήθεια τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας πρός τίς ἐργαζόμενες μάζες στίς ἐθνικές περιοχές, πού ἀνάπτυξαν ἀγώνα γιά τή νίκη τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης, γιά τήν ἐγκαθίδρυση καί τή στερέωση τῆς ἐξουσίας τῶν Σοβιέτ. Ὁ Β. Ι. Λένιν ὑπογράμμιζε τήν ἀνάγκη τῆς στενῆς στρατιωτικῆς ἑνότητας τῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν στήν πάλη ἐνάντια στούς ἐπεμβασίες καί τούς λευκοφρουρίτες.

Μεγάλο μέρος στά γράμματα, τηλεγραφήματα καί σημειώματα, πού περιέχονται στόν τόμο αὐτό, κατέχουν τά ζητήματα τῆς ὀργάνωσης καί διοίκησης, τῆς δουλιᾶς τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ.

Ὁ Β. Ι. Λένιν καθοδηγοῦσε ἄμεσα τή δημιουργία τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτροπάτων καί τῶν ἄλλων κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν, καθόριζε σέ γενικές γραμμές τό πρόγραμμα δράσης τους, ἔκανε ἐπιλογή τῶν καθοδηγητικῶν στελεχῶν. Θεωροῦσε σάν ἕνα ἀπό τά πιό σοβαρά καθήκοντα στήν περίοδο ἐκείνη τό δυνάμωμα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας κατά τόπους. Ὁ Β. Ι. Λένιν παρακολουθοῦσε προσεκτικά τή δράση τῶν Ἐπιτροπῶν φτωχολογιᾶς καί τῶν τοπικῶν Σοβιέτ, ὑπογράμμιζε τήν ἀνάγκη τοῦ δυναμώματος τῶν δεσμῶν τους μέ τίς μάζες, ἔδινε προσοχή στό γεγονός ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι ἔχουν τό δικαίωμα ἀνάκλησης τῶν βουλευτῶν τους.

Ἡ ἀλληλογραφία δείχνει πῶς διαμορφώνονταν οἱ λενινιστικές ἀρχές τῆς κομματικῆς καί κρατικῆς καθοδήγησης, χαρακτηρίζει τό στύλ δουλιᾶς τοῦ Β. Ι. Λένιν.

Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔδινε τεράστια σημασία στή συλλογική καθοδήγηση. Ὅπως μαρτυροῦν τά ντοκουμέντα πού ἔχουν περιληφθεῖ σ' αὐτό τόν τόμο γιά ὅλα τά σοβαρά ζητήματα ὁ Λένιν συμβουλευόταν τούς συνεργάτες του καί τά ἄλλα καθοδηγητικά στελέχη, ὑπόβαλλε τά ζητήματα αὐτά γιά ἐξέταση καί λήψη ἀπόφασης στήν Κεντρική Ἐπιτροπή καί στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. «Ἐγώ δέν μπορῶ νά πάω ἐνάντια στή θέληση καί στήν ἀπόφαση τῶν συναδέλφων μου τοῦ Συμβουλίου», τόνιζε ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς σέ γράμμα του πρός τήν Μ. Φ. Ἀντρέγεβα, πού δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά σέ τοῦτο τόν τόμο (σελ. 49). Ταυτόχρονα ὁ Λένιν θεωροῦσε ἀπαραίτητο νά συνδυάζεται σωστά ἡ συλλογική καθοδήγηση μέ τήν προσωπική εὐθύνη κάθε στελέχους γιά τό ἔργο πού τοῦ ἀνατίθονταν. «Πολύ φοβᾶμαι, ἔγραφε στίς 26 τοῦ Αὐγούστου 1918 πρός τόν Α. Π. Σμιρνόφ, ὅτι Ἐσεῖς στό Σαράτοφ παίζετε μέ τό Συμβούλιο, ἐνῶ ἡ ὑπόθεση ἀπαιτεῖ δραστηριότητα καί ταχύτητα τῶν ὑπεύθυνων στελεχῶν...» (σελ. 169). Ὁ Λένιν καταπολεμοῦσε μέ δριμύτητα κάθε ἐκδήλωση τοπικισμοῦ, ἀναρχισμοῦ, ἔλλειψης πειθαρχίας καί μή ὑποταγῆς ορισμένων στελεχῶν στίς ἐντολές τῶν ἀνώτερων ὀργανώσεων.

Ὁ Β. Ι. Λένιν δίδασκε στά στελέχη τῶν σοβιετικῶν ἱδρυμάτων καί τῶν κομματικῶν ὀργάνων τό πρακτικό πνεῦμα, τή δραστηριότητα στή λύση τῶν ζητημάτων, τή δεξιοτεχνία νά συγκεντρώνουν τήν προσοχή τους στό σοβαρότερο καθῆκον, νά διεκπεραιώνουν ὥς τό τέλος, ὥς τό συγκεκριμένο ἀποτέλεσμα τήν ὑπό-

θεση πού ἄρχισαν. Τόν ἀγανακτοῦσαν βαθιά τά γεγονότα τῆς γραφειοκρατίας, τῆς ἀναβλητικότητας καί τοῦ ξεχαρβαλώματος στή δουλιά τοῦ μηχανισμοῦ, τῆς ἀδιαφορίας ἀπέναντι στά αἰτήματα τῶν ἐργαζομένων. Ἀπαιτοῦσε ἀπό τά στελέχη τοῦ μηχανισμοῦ νά ἐξετάζουν προσωπικά τά παράπονα τῶν ἐργαζομένων στίς λαθεμένες ἐνέργειες τῶν διάφορων ὀργανισμῶν ἤ τῶν ὑπεύθυνων. Ὁ ἴδιος ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς δίνει τό παράδειγμα γιά τό πῶς πρέπει νά προσανατολίζεται κανείς γρήγορα στά παράπονα. Στίς 18 τοῦ Γενάρη 1919 ἔδοσε ἐντολή στόν διευθυντή Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων νά τοῦ ἀναφέρει ἀμέσως γιά ὅλες τίς αἰτήσεις πού ὑποβλήθηκαν στό ΣΛΕ καί νά ὀργανώσει ἐμπεριστατωμένο ἔλεγχο γιά τήν ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεων σχετικά μέ τίς αἰτήσεις αὐτές. Ὁ Λένιν θεωροῦσε ἀπαραίτητο νά τιμωροῦνται αὐστηρά τά τοπικά ἐκεῖνα στελέχη πού κατάτρεχαν ὅσους ὑπόβαλαν αἰτήσεις παραπόνων σ' αὐτόν.

Πολλά ντοκουμέντα δείχνουν τήν πάλη τοῦ Β. Ι. Λένιν γιά τό δυνάμωμα τῆς ἐπαναστατικῆς, σοσιαλιστικῆς νομιμότητας. Σέ σημείωμα πρός τό Ἐπιτροπάτο Δικαιοσύνης τῆς 15 τοῦ Ἀπρίλη 1918 ὁ Λένιν ὑπογράμμιζε τήν ἀνάγκη κωδικοποίησης, ἔκδοσης Κώδικα Νόμων καί Διαταγῶν τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης, ἀνάπτυξης τῆς νομικῆς προπαγάνδας ἀνάμεσα στόν πληθυσμό, προσέλκυσης τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν γιά νά συμμετάσχουν στή δουλιά τῶν λαϊκῶν δικαστηρίων. Εἶναι ἀπαραίτητο, τόνιζε, νά διεξαχθεῖ ἀποφασιστική πάλη ἐνάντια στίς καταχρήσεις, τήν κερδοσκοπία, τήν ἀλητεία· πρότεινε νά καθοριστοῦν αὐστηρά μέτρα τιμωρίας γιά τούς δωρολῆπτες. Ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς ἀπαιτοῦσε ἀπό ὅλα τά σοβιετικά ἱδρύματα, ἀπό ὅλα τά στελέχη τήν αὐστηρή ἐφαρμογή τῶν ἰσχυόντων στή Ρωσία νόμων. Ἔγραφε ὅτι καί μόνο νά προτείνει κανείς καταστρατήγηση τοῦ νόμου πρέπει νά παραπέμπεται σέ δίκη. Ὁ Β. Ι. Λένιν ἀμέσως ἀντιδροῦσε στίς ἐνδείξεις γιά παραβίαση τῆς σοσιαλιστικῆς νομιμότητας, ἔδινε σέ περίπτωση ἀνάγκης ὁδηγίες γιά τή βαθύτερη μελέτη τῆς μιᾶς ἤ τῆς ἄλλης ὑπόθεσης, σταματοῦσε ἀποφασιστικά τήν κατάχρηση τῶν δικαιωμάτων τους πού ἔκαναν ὁρισμένα ὑπεύθυνα στελέχη.

Μέ πρωτοβουλία τοῦ Β. Ι. Λένιν δημιουργήθηκαν τά ὄργανα κρατικοῦ ἐλέγχου. Πρότεινε νά πάρουν πιό πλατιά μέρος στό ἔργο τοῦ ἐλέγχου μέλη τοῦ Κόμματος καί ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατῶν.

Σέ πολλά γράμματα, τηλεγραφήματα καί σημειώματα ἀντικαθρεπτίζεται ἡ δράση τοῦ Β. Ι. Λένιν στόν τομέα τῆς πολιτιστικῆς οἰκοδόμησης: φρόντιζε γιά τή συμπλήρωση τῶν ἀποθεμάτων τῶν δημόσιων βιβλιοθηκῶν, γιά τήν οἰκοδόμηση ἀγροτικῶν λεσχῶν, τήν ἔκδοση ἀναγκαίων γιά τό λαό βιβλίων, τήν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστημονικῆς-ἐρευνητικῆς δουλιᾶς. Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔδινε τεράστια σημασία στήν προπαγάνδα καί ζύμωση. Ὅταν πῆρε γράμμα ἀπό «μιά ὁμάδα μαθητῶν πού ἔδειχνε ἐνδιαφέρον γιά τόν κομμουνισμό» τούς εὐχήθηκε «τίς πιό γρήγορες ἐπιτυχίες στό ἔργο τῆς μελέτης τοῦ κομμουνισμοῦ, τῆς ἀφομοίωσής του καί τοῦ περάσματος στήν πρακτική δουλιά στίς γραμμές τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος» (σελ. 180). Πολλή προσοχή ἔδινε ὁ Β. Ι. Λένιν στήν πραγματοποίηση τοῦ σχεδίου πού εἶχε ὑποβάλει ὁ ἴδιος τῆς «προπαγάνδας μέ μνημεῖα», δηλαδή τῆς διακόσμησης τῶν δρόμων τῆς Μόσχας καί τῆς Πετρούπολης μέ ἐπαναστατικές ἐπιγραφές στά κτίρια καί στά μνημεῖα τῶν ἐπιφανῶν παραγόντων τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος καί τοῦ πολιτισμοῦ.

Ὁ Β. Ι. Λένιν τή γιγάντια δράση γιά τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος καί τοῦ Σοβιετικοῦ κράτους τή συνδύαζε μέ μεγάλη θεωρητική δουλιά. Στόν τόμο αὐτό ἔχουν περιληφθεῖ τά γράμματα πού συνδέονται μέ τό βιβλίο πού ἔγραψε ὁ Λένιν «Ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση καί ὁ ἀποστάτης Κάουτσκι». Στά γράμματα πρός τόν Γ. Α. Μπέρζιν, Β. Β. Βορόβσκι, Α. Α. Ἰόφφε ὁ Λένιν παρακαλεῖ νά τοῦ στείλουν τήν μπροσούρα καί τά ἄρθρα τοῦ Κάουτσκι ἐνάντια στούς μπολσεβίκους καί στή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, καθώς ἐπίσης καί ἄλλο ἀπαραίτητο γιά τό γράψιμο τοῦ βιβλίου ὑλικό. Εἶναι ἀνάγκη, τόνιζε ὁ Λένιν, νά ξεδιπλωθεῖ ἀποφασιστική πάλη «ἐνάντια στό *θεωρητικό* ἐκχυδαϊσμό τοῦ μαρξισμοῦ ἀπό τόν Κάουτσκι», πού «δέν κατάλαβε *καθόλου* καί διαστρέβλωσε καθαρά ὀπορτουνιστικά» τή διδασκαλία τοῦ Μάρξ γιά τό κράτος, τή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, τήν ἀστική δημοκρατία, τόν κοινοβουλευτισμό καί ἄλλα ζητήματα. Πρίν τελειώσει τό βιβλίο ὁ Λένιν ἔγραψε τό ἄρθρο «Ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση καί ὁ ἀποστάτης Κάουτσκι» καί πρότεινε νά ἐκδοθεῖ ἀμέσως στό ἐξωτερικό, γιατί «πρέπει τό *γρηγορότερο* νά πάρουμε θέση, νά ποῦμε τή γνώμη μας». Ἔδινε μεγάλη σημασία στήν ἔκδοση στό ἐξωτερικό καί τοῦ βιβλίου «Κράτος καί ἐπανάσταση».

Τά ντοκουμέντα πού ἔχουν συμπεριληφθεῖ σ' αὐτό τόν τόμο, ἀντανακλοῦν τήν παραπέρα πάλη τοῦ Β. Ι. Λένιν γιά τή συ-

σπείρωση ὅλων τῶν πραγματικά ἐπαναστατικῶν στοιχείων μέσα στό ἐργατικό κίνημα, γιά τήν ἵδρυση τῆς νέας, τῆς III Διεθνοῦς.

Ἡ ἀλληλογραφία εἶναι διαποτισμένη ἀπό τίς ἰδέες τοῦ προλεταριακοῦ διεθνισμοῦ, τῆς ἀνάγκης ἑνότητας τῶν κομμουνιστικῶν δυνάμεων ὅλων τῶν χωρῶν.

Στόν τόμο αὐτό δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Γκ. Β. Τσιτσέριν τῆς 27 ἤ 28 τοῦ Δεκέμβρη 1918, πού εἶναι ἀφιερωμένο στήν προετοιμασία τοῦ πρώτου συνεδρίου τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς. Ὁ Β. Ι. Λένιν ὑπογραμμίζει τήν ἀνάγκη τῆς ἐπεξεργασίας τῶν βάσεων τοῦ προγράμματος δράσης τῆς III Διεθνοῦς, ἐκφράζει τίς σκέψεις του γιά τό ποιά κόμματα, ὀργανώσεις καί ὁμάδες μποροῦν καί πρέπει νά πάρουν μέρος στή διεθνή συνδιάσκεψη γιά τήν ἵδρυση τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς.

Ὁ Β. Ι. Λένιν σέ γράμμα του πρός τήν Κ. Τσέτκιν τῆς 26 τοῦ Ἰούλη 1918 ἐκφράζει τή μεγάλη του χαρά πού οἱ σπαρτακιστές «εἶναι ὁλόψυχα μαζί μας». «Αὐτό — γράφει — μᾶς δίνει τή βεβαιότητα ὅτι τά καλύτερα στοιχεῖα τῆς δυτικοευρωπαϊκῆς ἐργατικῆς τάξης, παρόλες τίς δυσκολίες, θά ἔρθουν ὡστόσο σέ βοήθειά μας» (σελ. 128). Μέ τή σειρά τους οἱ σοβιετικοί κομμουνιστές θεωροῦσαν διεθνιστικό τους καθῆκον νά ὑποστηρίζουν τό ἐπαναστατικό προλεταριάτο τῶν ἄλλων χωρῶν. Ὁ Β. Ι. Λένιν, μόλις πληροφορήθηκε γιά πρώτη φορά σχετικά μέ τήν πολιτική κρίση στή Γερμανία, μέ γράμμα του πρός τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ καί Λ. Ντ. Τρότσκι τῆς 1 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 προτείνει τή λήψη σειρᾶς μέτρων γιά τήν παροχή, ἄν χρειαστεῖ, βοήθειας πρός τούς γερμανούς ἐργάτες πού εἶχαν ἐπαναστατήσει. Ὁ Β. Ι. Λένιν χαιρέτισε ὁλόθερμα τήν ἀνακήρυξη τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας τῆς Οὑγγαρίας. Ὁ Λένιν παρακολουθοῦσε προσεκτικά τήν ἐξέλιξη τῶν γεγονότων στήν Οὑγγαρία, ἔδινε συμβουλές στόν καθοδηγητή τῶν οὔγγρων κομμουνιστῶν Μπέλα Κούν, προσπαθοῦσε νά ἐμψυχώσει τούς οὔγγρους συντρόφους πού ἀντιμετώπιζαν μεγάλες δυσκολίες. Λόγω τῆς ἐπέμβασης τῶν ἰμπεριαλιστῶν ἐνάντια στή Σοβιετική Οὑγγαρία, ὁ Λένιν ἔδοσε ἐντολή στό γενικό διοικητή καί στό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο νά ἐξασφαλίσουν σταθερή σύνδεση μέ τήν Οὑγγρική Σοβιετική Δημοκρατία.

Ὁ Β. Ι. Λένιν σέ γράμμα του πρός τόν Ρ. Ρόμπινς τῆς 14 τοῦ Μάη 1918 καί σέ μιά σειρά ἄλλα ντοκουμέντα ἔκφρασε τή σταθερή του πεποίθηση γιά τό ἀναπόφευκτο τῆς νίκης τῆς πα-

γκόσμιας ἐπανάστασης, τῆς νίκης τῆς νέας, τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας σέ ὅλες τίς χῶρες.

Ἡ ἀλληλογραφία χαρακτηρίζει καθαρά τόν Βλαντίμιρ Ἰλίτς Λένιν σάν ἄνθρωπο, τή φροντίδα του γιά τά στελέχη, γιά τούς συντρόφους, τήν ὑγεία τους, τούς ὅρους κατοικίας, τήν τακτοποίησή τους σέ δουλιά κτλ.

* *
*

Ἀπό τά 727 γράμματα, τηλεγραφήματα καί σημειώματα πού συμπεριλαμβάνονται στόν πεντηκοστό τόμο, τά 617 δέν ἔχουν περιληφθεῖ στίς προηγούμενες ἐκδόσεις τῶν Ἀπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν· ἀπ' αὐτά 68 ντοκουμέντα δημοσιεύονται γιά πρώτη φορά (τά ντοκουμέντα σημειώνονται στά περιεχόμενα μέ ἀστερίσκο).

Στό κύριο μέρος τοῦ 50οῦ τόμου, ὅπως καί τῶν ἑπόμενων τόμων πού συμπεριλαμβάνεται ἡ ἀλληλογραφία τῆς σοβιετικῆς περιόδου δημοσιεύονται πολλά ντοκουμέντα πού διατηρήθηκαν μέ τή μορφή δακτυλογραφημένων κειμένων ἤ κειμένων πού ἔχουν γραφτεῖ ἀπό ἄλλα πρόσωπα, ἐφόσον σύμφωνα μέ τό περιεχόμενο καί τό στύλ τῶν ντοκουμέντων αὐτῶν, τήν τοποθέτηση τῶν ζητημάτων καί τό χαρακτήρα τῶν ὑποδείξεων μπορεῖ ἀπ' αὐτά νά βγεῖ τό συμπέρασμα ὅτι συγγραφέας τους εἶναι ὁ Β. Ι. Λένιν.

Στά «Παραρτήματα» δημοσιεύονται τά ντοκουμέντα, τά ὁποῖα ἔχει ὑπογράψει ὁ Β. Ι. Λένιν, καί πού τά σχέδιά τους καταρτίστηκαν στίς ἀνάλογες ὑπηρεσίες, ἤ πού γι' αὐτά δέν μπορεῖ κανείς νά πεῖ μέ βεβαιότητα ὅτι γράφτηκαν ἤ ὑπαγορεύτηκαν ἀπό τόν Λένιν. Ἀπό ἕνα μεγάλο ἀριθμό παρόμοιων ντοκουμέντων ἔχουν περιληφθεῖ τά πιό σοβαρά, ἤ ἐκεῖνα πού εἶναι ἀφιερωμένα σέ ζητήματα μέ τά ὁποῖα ἀσχολήθηκε εἰδικά ὁ Β. Ι. Λένιν.

Τό Ἰνστιτοῦτο μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ
τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ

Β. Ι. ΛΕΝΙΝ
Γενάρης τοῦ 1918

1917

1

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΣΥΝΤΡ. ΦΡΟΛΟΦ [1]

Νά ἑτοιμαστεῖτε γιά τή δράση τῶν πυροβόλων στίς 10 τό βράδυ τῆς 29. Χ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Ὀχτώβρη (11 τοῦ Νοέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο πού εἶναι γραμμένο ἀπό ἄγνωστο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β Ι Λένιν

2

ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ [2]

Παρακαλῶ νά πάρετε ὅλα τά μέτρα γιά τήν *ἄμεση* ἐκτέλεση.

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Ὀχτώβρη (12 τοῦ Νοέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

3

ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟ ΤΟΥ Σ. Β. ΚΟΣΙΟΡ

Ὁ κομιστής τοῦ παρόντος, σύντροφος Κοσιόρ, εἶναι ἐκπρόσωπος τῆς Στρατιωτικῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς καί ἔχει τό δικαίωμα νά ἐπιτάσσει ὅλα τά ἀντικείμενα πού εἶναι ἀπαραίτητα τόσο

γιά τίς ἀνάγκες τοῦ στρατοῦ, ὅσο καί γιά τίς ἀνάγκες τῆς Ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ πρόεδρος τῆς Στρατιωτικῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς
Βλαντίμιρ Οὐλιάνοφ (Ν. Λένιν)

Πετρούπολη, 30 τοῦ Ὀχτώβρη 1917.

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Ὀχτώβρη (12 τοῦ Νοέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1917 στό περιοδικό «Ἱστορίτσεσκι Ἀρχίβ», τεῦχ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

4

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΣΔΕΚΡ (μπ)

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠ

Παρακαλῶ πολύ τήν ΕΠ νά βγάλει **ἀμέσως** ἀπόφαση ἐνάντια στό συμφιλιωτισμό καί νά τήν ὑποβάλει στήν ΚΕ [3].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 2 (15) τοῦ Νοέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1960 στό περιοδικό «Βοπρόσι Ἱστόρι ΚΠΣΣ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

5

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΧΤΕΡ

Πρός τόν σύντρ. Σλίχτερ

Ἀγαπητέ σύντροφε! Σᾶς μαλώνω πάρα πολύ καί ὅλοι Σᾶς μαλώνουμε. Δέν πρέπει νά ἀργοπορεῖ κανείς καί νά ταλαντεύεται σέ τέτιες στιγμές. Δέν πρέπει νά λιποτακτεῖ. Ἐσεῖς εἶστε ἀπαραίτητος σάν ὑπουργός Γεωργίας καί ὀφείλετε νά ἔρθετε ἐδῶ **ἀ μ έ σ ω ς**. Σᾶς μαλώνουμε γιά τήν καθυστέρηση δριμύτατα [4].

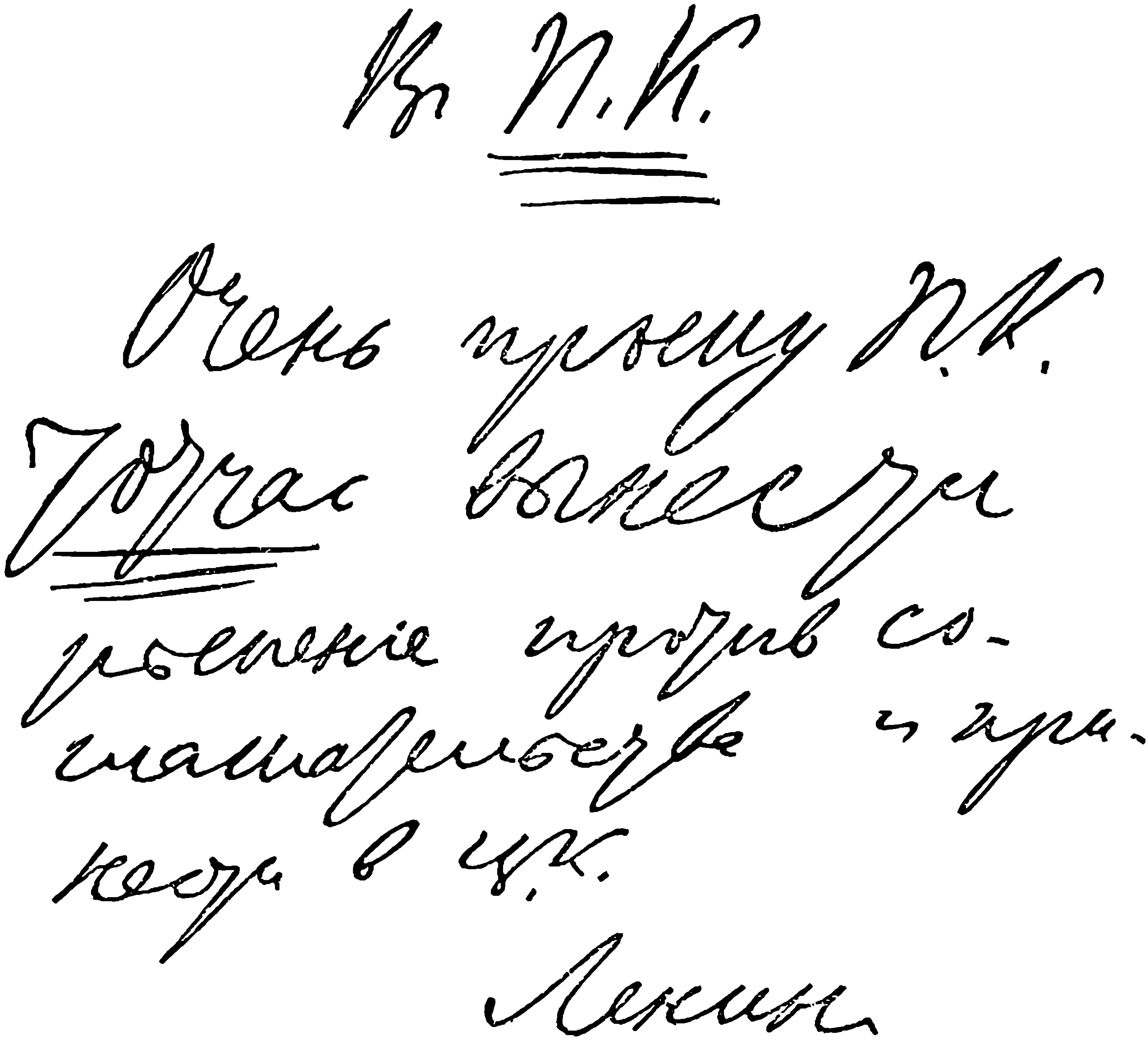
Γρήγορη ἀντάμωση.

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 7 (20) καί ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 10 (23) τοῦ Νοέμβρη 1917
Στάλθηκε στή Μόσχα

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1922 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

В П.К.

Очень прошу П.К. тотчас вынести решение против соглашательства и принести в Ц.К.

Ленин

Τό σημείωμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τήν Ἐπιτροπή Πετρούπολης τοῦ ΣΔΕΚΡ(μπ). — 2 (15) τοῦ Νοέμβρη 1917

6

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ

Πρός τόν σύντρ. Σβερντλόφ

Ὁ κομιστής ἔχει πληρεξούσιο ἀπό τό τοπικό Σοβιέτ.

Θέλει νά δουλέψει στήν Πετρούπολη.

Προξενεῖ θαυμάσια ἐντύπωση.

Θέλει «μαχητική» δουλιά μέσα στίς μάζες (προπαγανδιστής κτλ.).

Συνιστῶ *πολύ* νά τοῦ δόσετε ἀμέσως τή δυνατότητα νά δείξει τήν ἱκανότητά του στήν Πετρούπολη σέ δουλιά ἀνάμεσα στίς μάζες [5].

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 8 (21) τοῦ Νοέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό περιοδικό «Ἱστορίτσεσκι Ἀρχίβ», τεῦχ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

7

ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ὑπάρχει ἔγγραφο ἀπό τή *Στρατιωτική ἐπαναστατική* ἐπιτροπή γιά νά μήν πετάγεται τό οἰνόπνευμα καί τό κρασί, ἀλλά νά πουληθεῖ *ἀμέσως* στή Σκανδιναβία;

Νά συνταχθεῖ τό ἔγγραφο ἀμέσως [6].

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 9 (22) τοῦ Νοέμβρη — ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 5 (18) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1960 στό περιοδικό «Βοπρόσι Ἱστόρι ΚΠΣΣ», τεῦχ 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

8

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ [7]

Εἶμαι ἕτοιμος νά ἀπαντήσω στά ἐρωτήματά σας, ἄν θά μοῦ δόσετε ἐντελῶς ἐπίσημη καί ἀκριβή ἐγγύηση, πρῶτο, ὅτι θά ἐνημερώνετε *ὅλο* τόν ἐργατικό Τύπο, δηλ. καί τά ὄργανα ἐπίσης τοῦ Τύπου *διεθνιστικῆς κατεύθυνσης* (Χέιβουντ, ΣΕΚ * στήν Ἀμερική, Τόμ Μάνν καί

* Ἀπό δῶ καί στό ἑξῆς μέ τέτιον ἀστερίσκο σημειώνονται οἱ ἐπικεφαλίδες πού δόθηκαν μέ βάση τήν πηγή. *Ἡ Σύντ.*

* Σοσιαλιστικό Ἐργατικό κόμμα στήν Ἀμερική. *Ἡ Σύντ.*

Βρετανικό Σοσιαλιστικό κόμμα στήν 'Αγγλία, Λοριό καί φίλοι του στή Γαλλία κτλ.), δεύτερο, ὅτι ἡ ἀπάντησή μου θά ἀνατυπωθεῖ χωρίς καμιά ἀλλαγή, δηλ. ἔχετε τό δικαίωμα νά μήν δημοσιεύσετε τήν ἀπάντησή μου, ὅμως, ἄν τήν δημοσιεύσετε, τότε δέν ἔχετε τό δικαίωμα νά ἀλλάξετε τίποτε στό κείμενό μου.

Ποιός εἶναι ἐδῶ στό Λονδίνο, στή Νέα 'Υόρκη καί στό Παρίσι ὁ ὑπεύθυνος ἐκπρόσωπος τοῦ «Διεθνοῦς Συνδέσμου» σας;

Λένιν

Γράφτηκε ὡς τίς 10 (23) τοῦ Νοέμβρη 1917

*Πρωτοδημοσιεύτηκε στή γαλλική (πανομοιότυπο) καί στή ρουμανική γλώσσα στίς 26 τοῦ Γενάρη 1960 στήν ἐφημερίδα «**Scînteia**», ἀρ. φύλ. 4740, **Bucuresti***

Στή ρωσική γλώσσα πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 27 τοῦ Γενάρη 1960 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 27

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο
Μετάφραση ἀπό τά γαλλικά

9

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Α. ΣΑΒΕΛΙΕΦ

Σύντρ. Μάξ! Δέν μπορεῖτε *καθόλου* νά ἐγκαταλείψετε τήν «Πράβντα», γιατί χωρίς 'Εσᾶς τή δουλιά ἐκεῖ τήν ἀπειλεῖ κατάρευση. Καλύτερα νά θυσιάσετε προσωρινά τό Οἰκονομικό συμβούλιο ἤ ἀφιερῶστε του λίγο χρόνο, ὅμως τήν «Πράβντα» Σᾶς παρακαλῶ νά μήν τήν ἐγκαταλείψετε *καθόλου* [8].

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 11 (24) τοῦ Νοέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

10

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟ Σ. Ι. ΟΝΤΙΝΤΣΟΦ

Μοῦ προτείνατε τήν ὀργάνωση ὁμάδας ἀξιωματικῶν καί στρατηγῶν τοῦ 'Επιτελείου, πού κατέχουν ἀνώτερη στρατιωτική μόρφωση, καί πού θέλουν νά ἀσχοληθοῦν μέ τήν ἐπεξεργασία τῶν στρατιωτικοτεχνικῶν ζητημάτων τῆς ἀνακωχῆς, ἡ ὁποία θά ἐπέτρεπε στή Ρωσία, χωρίς νά θίγει τά συμφέροντά της, νά ἔχει μιάν ἀναστολή τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.

Πολύ θά Σᾶς παρακαλοῦσα, ἐπειδή τό ζήτημα εἶναι ἐξαιρετικά ἐπεῖγον, νά συγκεντρώσετε αὔριο ἤδη τό πρωί τήν ὁμάδα Σας καί νά

μοῦ στείλετε αὔριο τό βράδυ ἔστω καί μιά σύντομη περίληψη τῶν βασικῶν ζητημάτων, σημείων καί σκέψεων γιά τό σύμφωνο ἀνακωχῆς (καθορισμός τῆς γραμμῆς τοῦ μετώπου, ὅροι γιά τή μή μεταφορά στρατευμάτων σέ ἄλλα μέτωπα, μέτρα ἐλέγχου κτλ.), καθώς ἐπίσης νά ὑποδειχτεῖ τό πρόσωπο ἤ τά πρόσωπα πού θά μποροῦσαν, μέ πλήρη ἐπίγνωση τοῦ ἔργου αὐτοῦ, νά συμμετάσχουν ἄμεσα στίς διαπραγματεύσεις.

Παρακαλῶ πολύ νά μοῦ ἀπαντήσετε μέ ἀγγελιαφόρο.

Γράφτηκε στίς 15 (28) τοῦ Νοέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή τόμ XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

11

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μόσχα

Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐγκρίνει τήν πράξη τῆς διάλυσης τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Μόσχας, πού ἔβγαλε τό Σοβιέτ Μόσχας τῶν ἐργατῶν καί στρατιωτῶν βουλευτῶν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Λένιν

Γράφτηκε στίς 16 (29) τοῦ Νοέμβρη 1917

Δημοσιεύτηκε στίς 18 τοῦ Νοέμβρη (1 τοῦ Δεκέμβρη) 1917 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τοῦ Σοβιέτ Μόσχας τῶν Ἐργατῶν καί Στρατιωτῶν Βουλευτῶν», ἀρ φύλ 209 (216)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

12

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΠΟΝΤΟΛΣΚ

Πρός τό Σοβιέτ Ποντόλσκ
τῶν βουλευτῶν

Ἡ διάλυση τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καί ἡ διοργάνωση τῶν ἐκλογῶν γιά νέα συμβούλια ἀνατίθεται στά τοπικά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Νοέμβρη (1 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό βιβλίο: «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμ. I

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

13

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Νά μεταδοθεῖ μέ τόν ἀσύρματο στόν *Κριλένκο* γιά νά παρθοῦν μέτρα (καί γιά νά ἐλεγχθεῖ ποιᾶς ἐμπιστοσύνης ἀξίζει ὁ Βολοτσένκο) καί γιά τό ἴδιο ζήτημα νά ἐνημερωθεῖ τό ὑπουργεῖο Στρατιωτικῶν [9].

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Νοέμβρη (2 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

14

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΜΟΣΧΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ [10]

Ὅλη ἡ ἐξουσία βρίσκεται στά Σοβιέτ. Δέν χρειάζονται ἐπικυρώσεις. Ἡ ἀπαλλαγή ἑνός ἀπό Σᾶς καί ὁ διορισμός ἄλλου ἀποτελεῖ νόμο.

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Νοέμβρη (2 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 7 τοῦ Νοέμβρη 1917 στήν ἐφημερίδα «Ραμπότσαγια Μοσκβά», ἀρ φύλ. 255

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

15

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΚΙΣΙΝΙΟΦ

Τρεῖς διευθύνσεις: 175 σύνταγμα, Πρώτη Μολδαβική,
Σοβιέτ βουλευτῶν, Κισινιόφ

Νά ἀπελευθερωθοῦν ἀμέσως ἀπό τίς φυλακές ὅλοι οἱ μπολσεβίκοι καί οἱ ἀριστεροί ἐσέροι πού ἔχουν συλληφθεῖ γιά πολιτικούς λόγους [11].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Λένιν

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Νοέμβρη (2 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

16

* ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΤΗΣ ΒΑΛΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Θά παρακαλοῦσα πολύ τήν Ἐπιτροπή νά μοῦ στείλει μιά βεβαίωση γιά τήν ἐκλογή μου μέ τό ταχυδρομεῖο ἤ μέ ὁποιονδήποτε ἐκπρόσωπο τοῦ Στόλου, στή διεύθυνση: Πετρούπολη, Ἰνστιτοῦτο Σμόλνι. Πρόεδρο τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων Βλαντίμιρ Ἰλίτς Οὐλιάνοφ (Λένιν). Ὁ σύντροφος νομικός, τόν ὁποῖο συμβουλεύτηκα, λέει ὅτι στό νόμο δέν ὑπάρχουν ἐμπόδια γιά τήν ἀποστολή τῆς βεβαίωσης.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πετρούπολη, 23.XI.1917.

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Νοέμβρη (6 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1937 στό περιοδικό «Μορσκόι Σμπόρνικ», τεῦχ 11

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

17

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΣΔΕΚΡ(μπ)

ΣΤΗΝ ΕΠ

Δέν μπορεῖ ἄραγε κάποιος ἀπό τούς συντρόφους νά μοῦ γράψει, ἄν ψηφίστηκε χθές στό Σοβιέτ Πετρούπολης ἡ ἀπόφαση γιά τά δικαστήρια; Καί τί ἔγινε *πρακτικά;* [12]

Λένιν

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Νοέμβρη (8 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

18

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ Ή ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

26. XI. 1917.

Στό ἐπιτελεῖο

(Στόν Ποντβόισκι ἤ στόν Ἀντόνοφ)

Οἱ κομιστές τοῦ γράμματος εἶναι σύντροφοι σιδηροδρομικοί ιπό τό Ὄρενμπουργκ. Χρειάζεται *ἔκτακτη* στρατιωτική βοήθεια ;νάντια στόν Ντοῦτοφ. Παρακαλῶ νά συζητήσετε καί νά λύσετε *τρακτικά* τό ζήτημα τό γρηγορότερο. Καί νά μοῦ γράψετε τί ἀποφα-ρίσατε [13].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Νοέμβρη (9 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Ἰρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1927 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα». ἀρ. φύλ. 44

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

19

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΑΧΙΜΟ ΣΤΡΑΤΟ

Μάχιμος στρατός

Πρός τόν Σέμεννικ, πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν τμημάτων πού δέν ὑπάγονται στή σύνθεση τῶν μεραρχιῶν τοῦ 21ου στρατιωτικοῦ σώματος

Ἡ γῆ μέ τά ζῶα καί τά ἐργαλεῖα μεταβιβάζεται στίς Ἐπιτροπές ῆς. Σάν περιουσία τοῦ λαοῦ ὑπόκειται σέ αὐστηρότατη φύλαξη.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Νοέμβρη (9 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Ιενινιστική Συλλογή, τόμ XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμεν τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

Народный Комиссаръ
по
Министерству Финансовъ.

Петроградъ.
26/XI 1917 г.
№

В Штаб
(Подвойскому или
Антонову)

Податели — товарищи жел.-дорожники из Оренбурга. Требуется экстренная военная помощь против Дутова. Прошу обсудить и принять практические меры.
А мне черкнуть, как решите.

Ленин

Τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Ν. Ι. Ποντβόισκι ἤ τόν Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο. — 26 τοῦ Νοέμβρη (9 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

20

ΕΝΤΟΛΗ

27. XI. 1917.

Δίνεται ἐντολή νά ἀπελευθερωθοῦν τά συλληφθέντα μέλη τῆς Πανρωσικῆς ἐκλογικῆς ἐπιτροπῆς γιά τίς ἐκλογές τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης [14].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Νοέμβρη (10 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

21

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Σ. ΟΥΡΙΤΣΚΙ

Σύντρ. Οὐρίτσκι!

Γράψτε τί νέα ἔχουμε ἀπό τή Συντακτική Συνέλευση.

Μάθατε ὅτι *ἀπελευθερώσαμε* τούς συλληφθέντες;

Πάρθηκαν μέτρα γιά νά *μήν* τούς ἀφήσουν νά μποῦν στό *κτίριο*;

Δέν συντάσσετε ἕνα πόρισμα γιά τή σύλληψή τους; (αἰτίες καί σημασία καί ὄφελος).

Λένιν

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Νοέμβρη (10 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

22

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Π. Ι. ΣΤΟΥΤΣΚΑ, Π. Α. ΚΡΑΣΙΚΟΦ ΚΑΙ Μ. Γ. ΚΟΖΛΟΒΣΚΙ

Πρός τούς συντρόφους Στούτσκα, Κράσικοφ καί Κοζλόβσκι:

Παρακαλῶ, πάρτε πληροφορίες γιά τόν ἐκλογικό νόμο γιά τή Συντακτική Συνέλευση, *ἄν ὑπάρχει προθεσμία* γιά *διαγραφή* αὐτῶν πού ἐκλέχθηκαν (ἤ ἀντικατάστασή τους μέ ἄλλους στόν κατάλογο) [15].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 27 ἤ 28 τοῦ Νοέμβρη (10 ἤ 11 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

23

* ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΝΡΩΣΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Παρακαλῶ νά μέ θεωρήσετε ὅτι ἐκλέχθηκα ἀπομέρους τοῦ στρατοῦ καί τοῦ στόλου τῆς Φιλλανδίας, ὅμως ἀπό τίς ὑπόλοιπες περιφέρειες, στίς ὁποῖες βγῆκα, νά μέ θεωρήσετε σάν παραιτηθέντα.

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πετρούπολη, 28 τοῦ Νοέμβρη 1917.

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Νοέμβρη (11 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1926 **στό περιοδικό «Κράσναγια** *Λέτοπις», τεῦχ. 1 (16)*

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

24

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕ ΤΟΥ ΣΔΕΚΡ (μπ)

Ἡ ὑπόθεση Γκανέτσκι

Γιά τό ζήτημα τοῦ Γκανέτσκι ἡ στενή σύνθεση τῆς ΚΕ πῆρε ἀπόφαση *νά μήν τόν ὁρίσει* ἀντιπρόσωπο στή Στοκχόλμη.

Ἑπομένως Ἐσεῖς *ἀκυρώσατε* τήν προηγούμενη ἀπόφαση τῆς ΚΕ.

Προτείνω νά ἀκυρωθεῖ ἡ ἀπόφαση αὐτή γιά τούς παρακάτω λόγους:

Ποιά τά ἐπιχειρήματα κατά τοῦ Γκανέτσκι;

Αὐτός εἶναι γνωστός ἀπό τό 1903, μέλος τῆς ΚΕ τῶν πολωνῶν, δούλεψε ἐπί πολλά χρόνια σάν μέλος τῆς ΚΕ, εἴδαμε στήν Κρακοβία τή δουλιά του, τά ταξίδια στή Ρωσία κτλ., τόν εἴδαμε σέ ὅλα τά συνέδρια κτλ., κτλ.

Τά ἐπιχειρήματα εἶναι μόνο μιά ἐκστρατεία ἀστικῶν συκοφαντιῶν, οἱ φωνασκίες τοῦ Ζασλάβσκι.

Θά ἦταν ἐντελῶς ἀνάξιο γιά ἕνα ἐργατικό κόμμα νά δείχνει μιά τέτια συγκαταβατικότητα στά διανοουμενίστικα κουτσομπολιά. Ἄς ἀποδείξει πρῶτα *ὁποιοσδήποτε* κάτι τό ἄσχημο γιά τόν Γκανέτσκι, νωρίτερα δέν πρέπει νά τόν παύσουμε.

«Ὅμως ὁ Γκανέτσκι ἐμπορευόταν μέ τόν Πάρβους», λένε «ὅλοι».

Ὁ Γκανέτσκι ἔβγαζε τό ψωμί του σάν *ὑπάλληλος* σέ ἐμπορικό οἶκο, στόν ὁποῖο ἦταν μέτοχος ὁ Πάρβους. Ἔτσι μοῦ εἶπε ὁ Γκανέτσκι. Αὐτό δέν διαψεύστηκε.

Ἀπαγορεύεται νά δουλεύει κανείς σέ ἐμπορικές καπιταλιστικές ἐπιχειρήσεις; Ποῦ; Μέ ποιά ἀπόφαση τοῦ Κόμματος;

Ἀνάμεσά μας δέν ὑπάρχουν ἄραγε ἄνθρωποι πού ὑπηρέτησαν σέ ἐμπορικούς οἴκους *ρώσων*, ἄγγλων κ.ἄ. καπιταλιστῶν;

Ἤ μπορεῖς νά εἶσαι τεχνικός, τμηματάρχης, ὑπάλληλος στούς ρώσους καπιταλιστές καί δέν μπορεῖς στούς *γερμανούς*, ἀκόμη καί ὅταν μάλιστα ζεῖς σέ οὐδέτερη χώρα;; Κι' αὐτό θά τό ἀποφασίσει ἕνα «διεθνιστικό» κόμμα;;

Ἄς τό ἀποφασίσει αὐτό ἀνοιχτά, ἄς βγάλει μιά γενική ἀπόφαση, ἄς αἰτιολογήσει τό βῆμα κατά τοῦ Γκανέτσκι.

Ὅταν ὁ Μπουχάριν θέλησε νά πάει νά ὑπηρετήσει στή δουλιά τοῦ Πάρβους σάν *λόγιος*, ἐμεῖς τόν ἀποτρέψαμε, γιατί παρόλα αὐτά αὐτός δέν ἦταν ἐμπορικός οἶκος. Ὅμως, *ἀποτρέποντάς τον*, δέν καταφερθήκαμε κατά τῶν *μενσεβίκων* πού ὑπηρετοῦσαν στόν Πάρβους. Τόν Ζουράμποφ κι' ἕνα σωρό ἄλλους, ἐμεῖς δέν τούς κατατρέξαμε, δέν τούς κατηγορήσαμε.

Ποιός καί ποῦ τούς κατηγόρησε;

Γιατί *μέχρι τώρα* δέν ρωτήσαμε τούς *μενσεβίκους* κ.ἄ. πού ζοῦσαν στήν Κοπεγχάγη, πού ἤξεραν τό ἐμπόριο τοῦ Γκανέτσκι καί *δέν* τόν κατέκριναν; Ἐμεῖς μπορούσαμε καί ἔπρεπε νά τό κάνουμε αὐτό.

Δέν ἐξακριβώθηκε κανένα γεγονός ἐνάντια στόν Γκανέτσκι, δέν βγῆκε ἀπόφαση πού νά ἀπαγορεύει νά δουλεύει κανείς σέ ἐμπορικούς οἴκους τῶν καπιταλιστῶν ὅλων τῶν χωρῶν, δέν ἐλέγχθηκαν οἱ φῆμες καί οἱ συκοφαντίες τῶν *ἐνσυνείδητων* συκοφαντῶν, σάν τόν Ζασλάβσκι, καί... νά «παραμεριστεῖ»;; Τίποτε ἄλλο, ἐκτός ἀπό τό «φόβο» μπροστά στό κουτσομπολιό τῶν ἀνεύθυνων συκοφαντῶν, ἐδῶ δέν ὑπάρχει.

Εἶναι ἀνάξιο γιά ἕνα ἐργατικό Κόμμα νά καθοδηγεῖται ἀπό μιά τέτια συγκαταβατικότητα ἀπέναντι στά κουτσομπολιά. Ἄν οἱ σύντροφοι πού παρασύρονται ἀπό τά κουτσομπολιά εἶναι «ταραγμένοι» «ἀνήσυχοι», γιατί νά μήν *κοπιάσουν* λιγάκι; Δέν εἶναι καλύτερο νά κοπιάσει κανείς γιά νά βρεῖ τήν ἀλήθεια, παρά νά ἐπαναλαμβάνει τά κουτσομπολιά; Στήν ἴδια τήν Πετρούπολη μπορεῖ (ἄν ὁ ταραγμένος σύντροφος θέλει νά κοπιάσει, κι' ὄχι νά ἀποφασίζει χωρίς κόπο) νά βρεθοῦν *μάρτυρες* πού ζοῦσαν στήν Κοπεγχάγη, ὅπως καί στή Μόσχα. Γιά ποιό λόγο οἱ ἀνώνυμοι κατήγοροι κατά τοῦ Γκανέτσκι ἀπό τίς γραμμές τοῦ Κόμματός μας δέν τό κάνουν αὐτό;;

Τέτια στάση ἀπέναντι σ' ἕναν ἀπόντα σύντροφο, πού ἔχει δουλέψει πάνω ἀπό 10 χρόνια, εἶναι πράγμα ἐντελῶς **ἄδικο.**

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 29 τοῦ Νοέμβρη (12 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

25

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Πσκόφ

Παραμένω βουλευτής τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς, παρακαλῶ νά μέ ἀντικαταστήσετε μέ τόν ἑπόμενο ὑποψήφιο τοῦ ψηφοδελτίου τῶν μπολσεβίκων *.

Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Νοέμβρη (13 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1958 στό περιοδικό «Σοβιέτσκι Μοριάκ», τεῦχ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

26

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ ΚΑΙ Φ. Ε. ΤΖΕΡΖΙΝΣΚΙ

Πρός τούς συντρ. Σλιάπνικοφ καί Τζερζίνσκι

Ὁ κομιστής τοῦ γράμματος αὐτοῦ σύντρ. Βορομπιόφ, ἀντιπρόσωπος ἀπό τά Οὐράλια, ἔχει θαυμάσιες συστάσεις ἀπό τήν τοπική ὀργάνωση. Τό ζήτημα στά Οὐράλια εἶναι πολύ ὀξύ: πρέπει *τίς ἐδῶ* (τίς βρισκόμενες στήν Πετρούπολη) διοικήσεις τῶν ἐργοστασίων τῶν Οὐραλίων νά τίς *συλλάβουν* ἀμέσως, νά τίς ἀπειλήσουν μέ δικαστήριο (ἐπαναστατικό) γιά τή δημιουργία τῆς κρίσης στά Οὐράλια καί νά *δημευτοῦν* ὅλα τά ἐργοστάσια τῶν Οὐραλίων. Ἑτοιμάστε σχέδιο ἀπόφασης τό γρηγορότερο [16].

Λένιν

Γράφτηκε στά τέλη τοῦ Νοέμβρη (ἀρχές τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) στίς 22 τοῦ Ἀπρίλη 1920 στήν ἐφημερίδα «Οὐράλσκι Ραμπότσι» (Αἰκατερινμπούργκ), ἀρ. φύλ. 95

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Ἀνάλογου περιεχόμενου τηλεγράφημα στάλθηκε στήν Πετρούπολη καί στή Μόσχα. *Ἡ Σύντ.*

27

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΟΣΤΡΟΓΚΟΖΣΚ [17]

Νά συνταχθεῖ ἀκριβής ἀπογραφή τῶν ἀξιῶν, νά φυλαχτοῦν σέ ἀσφαλές μέρος· εὐθύνεστε γιά τή διαφύλαξή τους. Τά ἀγροκτήματα εἶναι περιουσία τοῦ λαοῦ. Γιά λεηλασίες νά παραπέμπονται σέ δίκη. Νά μᾶς πληροφορεῖτε γιά τίς καταδίκες τοῦ δικαστηρίου.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 6 (19) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

28

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΣΔΕΚΡ (μπ)

8. XII. 1917.

ΣΤΗΝ ΕΠ

Παρακαλῶ νά στείλετε ὄχι λιγότερα ἀπό 100 ἄτομα, *ἐντελῶς* σίγουρα μέλη τοῦ κόμματος, στό δωμάτιο ἀρ. 75, III ὄροφος — Ἐπιτροπή γιά τήν πάλη ἐνάντια στά πογκρόμ. (Γιά ἐκτέλεση ὑπηρεσίας *ἐπιτρόπων.)* [18]

Τό ζήτημα εἶναι ἐξαιρετικά σοβαρό. Τό Κόμμα εἶναι ὑπεύθυνο. Νά ἀπευθυνθεῖτε στίς ἀχτίδες καί στά ἐργοστάσια.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 8 (21) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

29

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ - ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Ὁ σύντροφος Ἀντόνοφ πού φεύγει στή Μόσχα καί ἀπό κεῖ στό Νότο γιά τίς στρατιωτικές ἐπιχειρήσεις κατά τοῦ Καλέντιν * ὑποχρεώνεται *καθημερινά* μέ ἀπευθείας τηλεφωνική ἐπαφή (προσω-

* Ὁ Β. Α. Ἀντόνοφ - Ὀβσέγενκο τό Δεκέμβρη τοῦ 1917 πῆγε στήν Οὐκρανία σάν διοικητής τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων πού πάλευαν ἐνάντια στούς ὀπαδούς τοῦ Καλέντιν. *Η Σύντ.*

πικά ἤ μέσω τοῦ ὑπασπιστῆ) νά πληροφορεῖ τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων γιά τό *ποιά* συγκεκριμένα διορίζει αὐτός ἤ ἄλλες στρατιωτικές ἀρχές *ὑπεύθυνα* πρόσωπα γιά τή διεύθυνση τῶν ξεχωριστῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, εἰδικά γιά τή μετακίνηση καί τή συγκέντρωση τῶν στρατευμάτων καί γιά τή διοίκηση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 8 (21) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

30

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΚ. Ι. ΜΠΛΑΓΚΟΝΡΑΒΟΦ ΚΑΙ Β. ΝΤ. ΜΠΟΝΤΣ - ΜΠΡΟΥΓΕΒΙΤΣ

8. XII. 1917

Πρός τούς σ.σ. Μπλαγκονράβοφ καί Μπόντς-Μπρουγέβιτς

Οἱ συλλήψεις πού ἔπρεπε νά γίνουν μέ ἐντολή τοῦ σύντρ. Πέτερς ἔχουν *ἐξαιρετικά* μεγάλη σημασία, πρέπει νά γίνουν μέ μεγάλη ἐνεργητικότητα*. *Ἰδιαίτερα* μέτρα πρέπει νά παρθοῦν γιά τήν πρόληψη τῆς καταστροφῆς ἐγγράφων, τήν πρόληψη δραπετεύσεων, ἀπόκρυψης ντοκουμέντων κτλ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 8 (21) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε όχι ὁλόκληρο τό 1960 στό περιοδικό «Βοπρόσι Ἰστόρι ΚΠΣΣ», τεῦχ. 6

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Πρόκειται γιά συλλήψεις ἀντεπαναστατῶν. *Ἡ Σύντ.*

31

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ *

9. XII. 1917.

Πρός τόν σύντρ. Σβερντλόφ

Ἡ κομίστρια τοῦ γράμματος εἶναι ἡ Ποπόβα, τῆς οἰκογένειας Κασπάροφ (ἀδελφή τοῦ πολύ γνωστοῦ μου, παλιοῦ κομματικοῦ στελέχους Κασπάροφ, πού πέθανε πρίν λίγο καιρό στήν Ἑλβετία). Καί ἡ ἴδια καί ὁ σύζυγός της, πού ζοῦν στήν Πετρούπολη, θά ἤθελαν νά τούς δοθεῖ δουλιά. Μιλεῖστε μαζί της ἤ παρακαλέστε τόν γραμματέα νά μιλήσει μαζί της καί νά τακτοποιήσει τό ζήτημα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 9 (22) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό περιοδικό «Ἰστορίτσεσκι Ἀρχίβ», τεῦχ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

32

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Β. ΟΜΠΟΛΕΝΣΚΙ

18. XII. 1917

Σύντρ. Ὀμπολένσκι!

Σᾶς συνιστῶ τόν κομιστή σύντροφο Σολοβιόφ (τηλέφωνο 265-24), εἰδικό στά πετρέλαια καί συντάκτη τοῦ σχεδίου ἐθνικοποίησης. Πρέπει νά τόν χρησιμοποιήσετε!

Β. Οὐλιάνοφ

Τό σημείωμά του (γιά τή δουλιά τῶν πετρελαίων) τό ἔδοσα στόν Σλιάπνικοφ. *Ὑπάρχει* ἀντίγραφο *καί γιά Σᾶς* (στόν Σλιάπνικοφ) [19].

Γράφτηκε στίς 18 (31) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1958 στό βιβλίο «Γιά τή δράση τοῦ Β. Ι. Λένιν στά 1917-1922», Μόσχα

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

*Στό ἐπάνω μέρος τοῦ χειρογράφου ὁ Β. Ι. Λένιν ἔκανε την ἐπισημείωση: «ΙΙ δροφος, δωμάτιο 39». *Ἡ Σύντ.*

33

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Π. Α. ΚΟΖΜΙΝ

20. XII. 1917.

Σύντρ. Κοζμίν!

Χθές Σᾶς περίμενα γιά νά συζητήσουμε τό ζήτημα τῶν ἀντιπροσώπων ἀπό τό 2ο χαλυβουργεῖο κοντά στό κεφαλοχώρι Κάμενσκογε. Παρακαλοῦν νά σταματήσει ἡ χρηματοδότηση καί νά ἀπομακρυνθεῖ ἡ ἐπιτροπή πού τή θεωροῦν ἀντιδραστική καί παρασιτική. Ἄν δέν ἰδωθοῦμε σήμερα τό βράδυ, τότε τηλεφωνεῖστε μου, Σᾶς παρακαλῶ [20].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Δεκέμβρη 1917
(2 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό Νοέμβρη τοῦ 1927
στό περιοδικό «Σοβιέτσκογε Μουκομόλιε
ἰ Χλεμποπετσένιγε», τεῦχ. 8

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

34

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΑΡΛ ΝΤΥΜΑ [21]

21/XII—1917.

Ἀγαπητέ πολίτη Σάρλ Ντυμά!

Ἐγώ καί ἡ σύζυγός μου μέ μεγάλη εὐχαρίστηση θυμόμαστε τόν καιρό πού γνωριστήκαμε μαζί Σας στό Παρίσι, στήν ὁδό Μπονιέ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολύ γιά τήν ἀνταλλαγή σκέψεων καί γιά τήν πολύ ἀκριβόλογη κατατόπιση σχετικά μέ τό σοσιαλιστικό κίνημα στή Γαλλία.

Λυπᾶμαι πολύ πού οἱ προσωπικές σχέσεις ἀνάμεσά μας διακόπηκαν, ὕστερα ἀπό τό γεγονός ὅτι μᾶς χωρίζουν τόσο βαθιές πολιτικές διαφωνίες. Ἐγώ στή διάρκεια ὅλου τοῦ πολέμου ἀγωνίστηκα ἐνάντια στό ρεῦμα τῆς «ἐθνικῆς ἄμυνας», πάντα τασσόμουν ὑπέρ τῆς διάσπασης, ὄντας πεπεισμένος ὅτι τό ρεῦμα αὐτό θά καταστρέψει τελείως τό σοσιαλισμό.

Εἶναι αὐτονόητο ὅτι γράφω αὐτό τό γράμμα ὄχι σάν μέλος τῆς κυβέρνησης, ἀλλά σάν ἰδιώτης.

Δεχτεῖτε, ἀγαπητέ πολίτη, ἀπομέρους μου καί ἀπομέρους τῆς συζύγου μου τούς χαιρετισμούς μας καί τίς καλύτερες εὐχές.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 21 τοῦ Δεκέμβρη 1917
(3 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε στή γαλλική γλώσσα στίς 6 τοῦ Μάρτη 1959 στήν «The Times Literary supplement» (Λονδίνο) ἀρ φύλ. 2975

Στή ρωσική γλώσσα πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 14-20 τοῦ Ἀπρίλη 1963 στό «Νεντέλια» (Κυριακάτικο παράρτημα τῆς ἐφημερίδας «Ἰζβέστιγια»), ἀρ. φύλ. 16

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο
Μετάφραση ἀπό τά γαλλικά

35

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ [22]

Στόν Ποντβόισκι ἀπό τόν Λένιν:

Κατά τή γνώμη μου πρέπει νά ἀπαντήσετε: «Περιμένετε τίς ἐντολές μας, χωρίς ειδικές ἐντολές μας μήν ἐνεργεῖτε».

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Δεκέμβρη 1917
(11 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

36

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Χάρκοβο, Ἐπιτελεῖο Ἀντόνοφ, στόν Ἀντόνοφ

Χαιρετίζω ὁλόψυχα τή δυναμική δράση σας καί τήν ἀμείλικτη πάλη σας ἐνάντια στούς ὀπαδούς τοῦ Καλέντιν. Ἐπιδοκιμάζω ὁλοκληρωτικά τή μή ὑποχωρητικότητα ἀπέναντι στούς ἐκεῖ συμφιλιωτιστές, πού ἀποπροσανατόλισαν, φαίνεται, ἕνα μέρος τῶν μπολσεβίκων. Ἰδιαίτερα ἐπιδοκιμάζω καί χαιρετίζω τή σύλληψη τῶν ἑκατομμυριούχων-σαμποταριστῶν στό βαγόνι Ι καί ΙΙ θέσης. Συνιστῶ

νά τούς στείλετε γιά 6 μῆνες σέ καταναγκαστική δουλιά στά όρυχεῖα [23]. Σᾶς χαιρετίζω ἀκόμη μιά φορά γιά τήν ἀποφασιστικότητά σας καί κατακρίνω τούς ταλαντευόμενους.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (11 τοῦ Γενάρη 1918)

Δημοσιεύτηκε στίς 12 τοῦ Γενάρη 1918 (30 τοῦ Δεκέμβρη 1917) στίς ἐφημερίδες «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 226 καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 263

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

37

ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΤΟΥ Π. ΠΟΥΡΒΙΝ [24]

Θεωρῶ πολύ σοβαρή τήν ὑπόθεση αὐτή καί παρακαλῶ πολύ νά παρθοῦν δραστήρια μέτρα γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς παράκλησης τοῦ συντρόφου.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (12 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε στή ρωσική (πανομοιότυπο) καί λεττονική γλώσσα τό 1957 στό βιβλίο: I. Kaimiņš «Latviešu strēlnieki cīņā par Oktobra revolūcijas uzvaru». Rīgā

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

38

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Στό Μπρέστ-Λιτόβσκ

Μόλις μᾶς δόθηκε ἀπό τόν συνταγματάρχη Ραϋμόντ Ρόμπινς ὁ λόγος τοῦ προέδρου Οὐίλσων στό Κογκρέσσο τῆς 26 τοῦ Δεκέμβρη [25]. Σᾶς τόν στέλνω. Ἐλπίζω πώς θά χρησιμοποιηθεῖ κατάλληλα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (12 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1961 στό περιοδικό «Βοπρόσι Ἱστόρι ΚΠΣΣ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

39

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Τό ΣΛΕ ἐκφράζει τήν πεποίθηση ὅτι ὁ Ἀντόνοφ θά ἐνεργεῖ καί μελλοντικά, ὅπως ἔκανε καί στό παρελθόν, σέ πλήρη ἐπαφή μέ

ἐκείνη τήν Κεντρική Οὐκρανική Σοβιετική ἐξουσία πού τό ΣΛΕ τή χαιρέτισε καί μέ τόν ἔκτακτο ἐπίτροπο πού διόρισε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων [26].

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Δεκέμβρη 1917
(12 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924
στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

40

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ

31. XII. 1917.

Σύντρ. Σβερντλόφ! Συνομιλεῖστε, παρακαλῶ, μέ τόν Γκανέτσκι σχετικά μέ τήν ἀντιπροσωπεία τῆς ΚΕΕ στό ἐξωτερικό [27].

Λένιν

(Ἴσως πληροφορηθεῖτε ἐπίσης τί ἔκανε τό Διεθνές τμῆμα τῆς ΚΕΕ σχετικά μέ τήν ὑπόθεση *Μπάσοκ*-Μελενέβσκι;)

Γράφτηκε στίς 31 τοῦ Δεκέμβρη 1917
(13 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1933,
στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά,
σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

41

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Ἐντέλλεσθε νά συλλάβετε ἀμέσως ὅλα τά μέλη τῆς ρουμανικῆς πρεσβείας καί τῆς ρουμανικῆς ἀποστολῆς, ὅπως ἐπίσης καί ὅλο τό ὑπαλληλικό προσωπικό ὅλων τῶν ἱδρυμάτων τῆς πρεσβείας, τοῦ προξενείου καί τῶν ἄλλων ἐπίσημων ρουμανικῶν ἱδρυμάτων [28].

Γράφτηκε στίς 31 τοῦ Δεκέμβρη 1917
(13 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942
στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

1918

42

* ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΤΕΒΙΝΤ Ρ. ΦΡΕΝΣΙΣ, ΑΜΕΡΙΚΑΝΟ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗ

1. Ι. 1918. Πετρούπολη

Σέρ, μή ὄντας σέ θέση νά συνδεθῶ μαζί Σας μέ τό τηλέφωνο στίς 2 ἡ ὥρα, ὅπως εἶχε συμφωνηθεῖ, γράφω γιά νά Σᾶς ἀνακοινώσω ὅτι μετά χαρᾶς θά συναντιόμουν μαζί Σας στό γραφεῖο μου, — Ἰνστιτοῦτο Σμόλνι, δωμάτιο 81, σήμερα στίς 4 ἡ ὥρα [29].

Μέ ἐκτίμηση *Λένιν*

Γράφτηκε τήν 1 (14) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στήν ἀγγλική γλώσσα (πανομοιότυπο) τό 1956 στό βιβλίο: «G. F. Kennan. «Russia Leaves the War», Princeton

Στή ρωσική γλώσσα πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό περιοδικό «Βοπρόσι Ἰστόριι», τεῦχ. 8

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τή φωτοτυπία τοῦ χειρογράφου
Μετάφραση ἀπό τά ἀγγλικά

43

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΤΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΠΕΤΡΟΠΑΒΛΟΣΚ

1. Ι. 1918.

Ἐντολή

Τόν ρουμάνο πρεσβευτή καί ὅλους τούς ὑπαλλήλους τῆς ρουμανικῆς πρεσβείας, πού εἶχαν συλληφθεῖ, νά τούς ἀπελευθερώσετε, δηλώνοντάς τους ὅτι πρέπει νά πάρουν ὅλα τά μέτρα γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν περικυκλωμένων καί συλληφθέντων ρώσων στρατιωτῶν στό μέτωπο.

Ἀπό τούς συλληφθέντες ρουμάνους νά παρθεῖ κατά τήν ἀπελευθέρωσή τους σημείωμα μέ τήν ὑπογραφή τους ὅτι ἔλαβαν γνώση τῆς δήλωσης αὐτῆς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε τήν 1 (14) τοῦ Γενάρη 1918

«Ἐφημερίδα τῆς Προσωρινῆς Ἐργατοαγροτικῆς κυβέρνησης», ἀρ. φύλ. 5 τῆς 9 (22) τοῦ Γενάρη 1918

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

44

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. Μ. ΚΑΡΑΧΑΝ *

Μπρέστ-Λιτόβσκ
Πρός τή ρωσική ἀντιπροσωπεία εἰρήνης
Στόν Καραχάν

Ἀντίγραφο στόν Ἀνώτατο διοικητή Κριλένκο

Ἔλαβα τό τηλεγράφημά Σας γιά τήν ἀνακοίνωση τῶν μελῶν τῆς Ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τῆς 8ης στρατιᾶς Κουζμίν καί Ρέιζον [30]. Διαβιβάζω τό τηλεγράφημα αὐτό στόν Ἀνώτατο διοικητή μέ τίς συστάσεις μου: νά μήν πέσουν στήν προβοκάτσια τῆς Ράντας τοῦ Κιέβου, νά μήν τήν πιστεύουν, νά δροῦν ἔνοπλα, ὀργανωμένα καί πιό ἀποφασιστικά ἐνάντια στή ρουμανική ἀντεπαναστατική διοίκηση, ἐνάντια στούς ὀπαδούς τοῦ Καλέντιν καί τῶν συνεργῶν τους στή Ράντα τοῦ Κιέβου.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 3 (16) τοῦ Γενάρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

45

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ

Το Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων δίνει ἐντολή στό Ἐπιτελεῖο τῆς Κόκκινης φρουρᾶς νά διαθέσει γιά τήν ειδική ἐσωτερική ἀσφάλεια τῶν ἀνακτόρων τῆς Ταυρίδας τριάντα (30) περίστροφα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων
Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 3 (16) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

---

* **Μεταδόθηκε μέ ἀπευθείας σύνδεση.** *Ἡ Σύντ.*

46

* ΕΝΤΟΛΗ

Δίνεται έντολή στούς συντρόφους στρατιῶτες καί ναῦτες πού έκτελοῦν ύπηρεσία φρουρᾶς στά τείχη τῶν ανακτόρων τῆς Ταυρίδας, νά μή μεταχειρίζονται καθόλου βία απέναντι στό αντεπαναστατικό τμῆμα τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης καί, αφήνοντας ὅλους έλεύθερους νά φύγουν από τά Ἀνάκτορα τῆς Ταυρίδας, νά μήν έπιτρέπουν νά μπεῖ σ' αυτά κανείς χωρίς ειδική διαταγή [31].

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων
*Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)**

Γράφτηκε τή νύχτα τῆς 5 πρός 6 (18 πρός 19) τοῦ Γενάρη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 12 (25) τοῦ Γενάρη 1918 στήν έφημερίδα «Ρούσκιγε Βέντομοστι», άρ. φύλ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

47

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Μόλις τώρα ἔλαβα τήν πληροφορία ὅτι σήμερα τή νύχτα μπῆκαν ναῦτες στό νοσοκομεῖο τοῦ Μαρίνσκ καί σκότωσαν τόν Σινγκαριόφ καί τόν Κοκόσκιν. Δίνω έντολή αμέσως: πρῶτο, νά αρχίσουν αὐστηρές ανακρίσεις· δεύτερο, νά συλληφθοῦν οἱ ἔνοχοι γιά τή δολοφονία ναῦτες [32].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 (20) τοῦ Γενάρη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 21 (8) τοῦ Γενάρη 1918 στήν έφημερίδα «Πράβντα», (απογευματινή έκδοση), άρ. φύλ. 6

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο αντίγραφο

---

* Τό ἔγγραφο ὑπογράφηκε ἐπίσης ἀπό τόν ἐπίτροπο τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Πανρωσικῶν ὑποθέσεων γιά τίς ἐκλογές στή Συντακτική Συνέλευση καί μέλος τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς τῆς ἀσφάλειας Πετρούπολης Μ. Σ. Οὐρίτσκι. *Ἡ Σύντ.*

48

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. Α. ΜΕΧΟΝΟΣΙΝ

7. I. 1918.

Πρός τόν σύντρ. Μεχονόσιν

Ὁ κομιστής σύντρ. Ράχια, παλιό κομματικό στέλεχος, γνωστός μου προσωπικά, εἶναι ἄξιος ἀπόλυτης ἐμπιστοσύνης. Εἶναι *ἐξαιρετικά* σοβαρό νά βοηθηθεῖ (γιά τό φιλλανδικό προλεταριάτο) μέ χορήγηση ὁπλισμοῦ: 10 000 περίπου ὅπλων μέ φυσίγγια, **10 περίπου πυροβόλα τῶν 3 ἰντσῶν μέ βλήματα.**

***Πολύ* Σᾶς παρακαλῶ, νά ἐκτελέσετε, χωρίς νά μειωθοῦν οἱ ἀριθμοί.**

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 7 (20) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

49

ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. ΝΤ. ΜΠΟΝΤΣ-ΜΠΡΟΥΓΕΒΙΤΣ

Ἐντολή

Νά ἐνημερωθοῦν οἱ ναῦτες τοῦ τμήματος φρουρᾶς (καί νά παρθεῖ ἀπ' αὐτούς ὑπογραφή ὅτι τούς ἔγινε γι' αὐτό τό ζήτημα ἀνακοίνωση) πώς εὐθύνονται γιά τή ζωή τῶν συλληφθέντων ἀξιωματικῶν καί ὅτι αὐτοί, οἱ ναῦτες, θά πάψουν νά παίρνουν τρόφιμα, θα συλληφθοῦν καί θά περάσουν ἀπό δίκη.

Νά παρθοῦν ἔκτακτα μέτρα: (1) γιά τήν ἀποστολή καλά ἐξοπλισμένης φρουρᾶς στό κτίριο· (2) γιά τήν ἐγγραφή ὅσο τό δυνατό περισσότερων *ὀνομάτων* τῶν ναυτῶν τοῦ τμήματος τῆς φρουρᾶς [33].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 8 (21) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1930 στό βιβλίο Βλαντ Μπόντς-Μπρουγέβιτς «Στίς μαχητικές ἐπάλξεις τῶν ἐπαναστάσεων τοῦ Φλεβάρη καί τοῦ Ὀχτώβρη». Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

50

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΛΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ [34]

13. I. 1918.

Οἱ κομιστές σύντρ. Σουβόροφ καί 'Αντρόποφ εἶναι ἐξουσιοδοτημένοι ἀντιπρόσωποι τῆς 'Επιτροπῆς περιοχῆς τῶν Σοβιέτ Οὐραλίων. Εἶναι ἀνάγκη νά ἐξουσιοδοτηθοῦν γιά νά πάρουν τά πιό ἐπαναστατικά μέτρα προώθησης τῶν βαγονιῶν μέ σιτηρά ἀπό τή Σιβηρία στήν Πετρούπολη.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 (26) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

51

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Νά διαβιβαστεῖ στούς Σλίχτερ καί Νιέβσκι ἡ παράκληση νά βοηθήσουν μέ *ἐξαιρετική ἐνεργητικότητα* τούς ἀνθρώπους αὐτούς, πού προκαλοῦν θαυμάσια ἐντύπωση, γιατί μόνο τέτια τμήματα (40-60 ἄτομα ἀπό τίς ἐπαρχίες) εἶναι σέ θέση νά σώσουν τή χώρα ἀπό τήν πείνα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 (26) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

52

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. Α. ΜΕΧΟΝΟΣΙΝ

13. I. 1918.

Πρός τόν σύντρ. Μεχονόσιν ἤ τόν ἀντικαταστάτη του

Παρακαλῶ νά χορηγήσετε στόν κομιστή φυσίγγια περιστρόφου ναγκάν καί μπράουνινγκ καί τῶν τριῶν ἀριθμῶν, καθώς καί ἄλλα φυσίγγια ὅσο τό δυνατό περισσότερα γιά τόν 'Αντόνοφ. 'Ο κομιστής

Νικολάι Κουζμίτς Κουζμίν εἶναι διοικητής τῆς Κόκκινης φρουρᾶς τῆς περιοχῆς Χαρκόβου.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 (26) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

53

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΧΑΡΚΟΒΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ

Χάρκοβο, Λαϊκό Ἐπιτροπάτο, Ἐπιτελεῖο Ἀντόνοφ, Ὀρτζονικίτζε

Μόσχα. Πρός τόν Ἀνώτατο διοικητή Μουράλοφ, πρός τό Προεδρεῖο τοῦ Σοβιέτ τῶν Βουλευτῶν

Πήραμε τήν πληροφορία ὅτι ἀνάμεσα στό Ὀριόλ καί στό Κούρσκ δημιουργήθηκε συνωστισμός πού ἐμποδίζει τήν κίνηση τῶν ἀμαξοστοιχιῶν μέ κάρβουνο καί σιτηρά. Κάθε σταμάτημα ἀπειλεῖ μέ πείνα καί σταμάτημα τῆς βιομηχανίας. Ὑποπτευόμαστε σαμποτάζ τῶν σιδηροδρομικῶν στό μέρος αὐτό, γιατί ἐκεῖ εἴχαμε πολλές φορές περιπτώσεις σαμποτάζ. Παρακαλοῦμε ἐπιτακτικά νά πάρετε τά πιό ἀμείλικτα ἐπαναστατικά μέτρα. Παρακαλοῦμε νά στείλετε ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό ἀπόλυτα σίγουρους ἀνθρώπους. Μέ ὅλα τά μέσα νά προωθηθοῦν τά βαγόνια μέ σιτηρά στήν Πετρούπολη, ἀλλιῶς ἀπειλεῖται πείνα. Βάλτε στίς ἀτμομηχανές ἀπό μερικούς ναῦτες ἤ κόκκινους στρατιῶτες. Μήν ξεχνᾶτε πώς ἀπό σᾶς ἐξαρτᾶται νά σωθεῖ ἡ Πετρούπολη ἀπό τήν πείνα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 (26) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο πού εἶναι γραμμένο ἀπό τόν Ν. Π. Γκορμπουνόφ

54

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Μ. Α. ΣΠΙΡΙΝΤΟΝΟΒΑ

Πρός τή συντρ. Σπιριντόνοβα

Μέ κανένα τρόπο δέν μπορῶ νά φύγω ἀπό τή συνεδρίαση τῆς ἐπιτροπῆς (μέ τούς ἐσέρους) γιά τή σύνταξη τοῦ **νόμου γιά τή γῆ**. Ζητεῖστε συγγνώμη ἀπομέρους μου καί διαβάστε τό ἐπισυναπτόμενο στό συνέδριο [35].

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 13 (26)— ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 18 (31) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

57

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΜΠ. ΡΑΝΤΕΚ

14. I. 1918.

Ἀγαπητέ Ράντεκ! Ὁ Τρότσκι ἤ ὁ Κάμενεφ θά Σᾶς ἀνακοινώσουν τήν ἄποψή μου. Μαζί Σας θεμελιακά καί ριζικά διαφωνῶ: πέφτετε σέ παγίδα πού οἱ ἰμπεριαλιστές καί τῶν δυό ὁμάδων στήνουν στή Δημοκρατία τῶν Σοβιέτ [36].

Μέ τούς καλύτερους χαιρετισμούς

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 14 (27) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο. Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά

56

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΓΚ. Κ. ΟΡΤΖΟΝΙΚΙΤΖΕ

15. I. 1918.

Στό Χάρκοβο
Στόν Ἀντόνοφ καί Σεργκό

Γιά τό θεό, πάρτε *τά πιό* δραστήρια καί *ἐπαναστατικά* μέτρα γιά τήν ἀποστολή *σιτηρῶν, σιτηρῶν* καί *σιτηρῶν!!!* Ἀλλιῶς ἡ Πετρούπολη θά πεθάνει. Εἰδικές ἁμαξοστοιχίες καί ἀποσπάσματα. Συγκέντρωση καί ἀποθήκευση. Συνοδεία τῶν τρένων. Καθημερινή ἐνημέρωση.

Γιά τό θεό!

Λένιν

Γράφτηκε στίς 15 (28) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

57

* ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

15. Ι. 1918.

Παρακαλῶ νά πάρετε ἔκτακτα μέτρα γιά νά δοθοῦν ἀμέσως στή **διάθεση τοῦ συντρ. Τέρ-'Αρουτιουνιάντς 2 000 ναῦτες γιά πολεμικές** ἐπιχειρήσεις ἐνάντια στήν ἀστική Ράντα [37].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 15 (28) τοῦ Γενάρη 1918

Δημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) τό 1924 στό βιβλίο «'Ο Λένιν καί ὁ Κόκκινος Στόλος». Λένινγκραντ

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

58

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

15. Ι. 1918.

Νά δοθοῦν στόν σύντρ. Τέρ-'Αρουτιουνιάντς 1 000 000 (ἕνα ἑκατομμύριο) ρούβλια καί νά ὑποβληθεῖ σήμερα κιόλας γιά ἐξέταση στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων.

'Ο πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 15 (28) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

59

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ ΚΑΙ Ν. Β. ΚΡΙΛΕΝΚΟ *

15. Ι. 1918.

Πρός τόν σ. Ποντβόισκι καί τόν σ. Κριλένκο

Τό συνημμένο γράμμα τό πῆρα σήμερα ἀπό τόν σύντρ. Λουτεράαν, ὀλλανδό, μέλος τοῦ ἀριστεροῦ Κόμματος τῶν «τριμπουνιστῶν» [38]. Γνωρίστηκα μ' αὐτόν τό 1915 στή Βέρνη.

---

* Πάνω στό ντοκουμέντο ὁ Β. Ι. Λένιν ἔκανε τήν παρακάτω ἐπισημείωση: «B. Luteraan. Oostenburgermiddenstraat, 59 III, Amsterdam, Holland». *'Η Σύντ.*

Ὁ Λουτεράαν παρακαλεῖ νά τοῦ δοθοῦν τά ἔξοδα ταξιδιοῦ καί νά καταταχθεῖ στήν Κόκκινη φρουρά τῆς Ρωσίας.

Θά παρακαλοῦσα, γιά λόγους ἀρχῆς, νά ἱκανοποιηθεῖ ἡ παράκλησή του. Ἴσως μπορεῖ νά καταταχθεῖ προσωρινά στούς λεττονούς ἤ τούς ἐσθονούς, πού μιλᾶνε γερμανικά, μέχρι νά μάθει τή ρωσική γλώσσα [39].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 15 (28) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε όχι ολόκληρο τό 1957 στό βιβλίο: Ε. Ἐρικάλοφ. «Ἡ Κόκκινη φρουρά στήν πάλη γιά τήν ἐξουσία τῶν Σοβιέτ». Μόσχα

Δημοσιεύεται ολόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

60

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

17. Ι. 1918.

Παρακαλῶ νά δοθοῦν στόν ἐπίτροπο τῶν σιδηροδρόμων Φιλανδίας 25 000 ὅπλα καί 30 πολυβόλα, ἀπαραίτητα γιά τήν ἄμυνα τῶν ρώσων στρατιωτῶν στή Φιλλανδία ἀπό τίς ἀγριότητες τῶν λευκοφρουρίτικων ἀστικῶν ἀποσπασμάτων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 17 (30) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

61

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Χάρκοβο, πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἀντόνοφ

Ἔλαβα τό τηλεγράφημά Σας. Χαιρετίζω τήν προσχώρηση τῶν κοζάκων πού ἀντιπρόσωποί τους εἶναι ἤδη ἐδῶ καί πῆραν μέρος στό συνέδριο τῶν Σοβιέτ [40]. Ὁσοναφορᾶ τόν Μογκιλιόφ, διαβίβασα μόλις στόν Ποντβόισκι καί θά διαβιβάσω ἀκόμη καί στόν Κριλένκο·

σχετικά μέ τό ζήτημα τῆς γῆς στόν Ντόν συνιστῶ νά ἔχετε ὑπόψη Σας τό κείμενο τῆς ἀπόφασης πού ψηφίστηκε προχθές στό συνέδριο τῶν Σοβιέτ γιά τήν ὁμοσπονδία τῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν. Ἡ ἀπόφαση αὐτή πρέπει νά καθησυχάσει τελείως τούς κοζάκους [41]. Παρακαλῶ νά διαβιβάσετε στή γραμματεία ὅτι ὁ Ζατόνσκι ἔφυγε στό Χάρκοβο· ὅτι, φεύγοντας γιά τό Χάρκοβο, παρακαλεῖ νά διοριστεῖ ἀναπληρωτής τοῦ συντρόφου Ἀρτιόμ. Ἀπαντεῖστε ἀμέσως.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 17 (30) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1924 στό βιβλίο: Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο. «Σημειώσεις γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο», τόμ. 1, Μόσχα

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1932 στή 2η - 3η ἔκδοση τῶν Ἁπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. XXIX

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

62

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Χάρκοβο, στόν Ἀντόνοφ

Χαιρετίζω τή νίκη [42]. Θά διαβιβάσω ἐπειγόντως στή Μόσχα τό αἴτημά Σας. Κατευθύνετε ὅλες τίς προσπάθειες γιά τή μεταφορά στήν Πετρούπολη σιτηρῶν καί πάλι σιτηρῶν.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 17 (30) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

63

ΕΝΤΟΛΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΜΟΛΝΙ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

18. Ι. 1918.

Νά μεταφερθεῖ στό Σμόλνι στή δικαιοδοσία τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἡ πληροφοριακή βιβλιοθήκη ἀπό τά κυβερνητικά γραφεῖα, συγκεκριμένα 2-3 ντουλάπες μέ τό Ἐγκυκλοπαιδικό

λεξικό καί τά πληροφοριακά στοιχεῖα (τά νεότερα) ἰδιαίτερα γιά τά δημόσια οἰκονομικά καί τήν οἰκονομία.

Γράφτηκε στίς 18 (31) τοῦ Γενάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

64

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Χάρκοβο, πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἀντόνοφ

Λόγω τῶν ἐπικρίσεων τῆς Γραμματείας τοῦ ΣΛΕ γιά τίς διαφωνίες πού παρουσιάστηκαν ἀνάμεσα σέ Σᾶς καί στήν ΚΕΕ τῆς Οὐκρανίας, Σᾶς παρακαλῶ νά μοῦ κάνετε ἀπό τήν πλευρά Σας γνωστό περί τίνος οὐσιαστικά πρόκειται· εἶναι αὐτονόητο ὅτι δέν ὑπάρχει ἐπιθυμία νά ἐπέμβουμε στίς ἐσωτερικές ὑποθέσεις τῆς Οὐκρανίας, ἐφόσον τό ζήτημα αὐτό δέν προκαλεῖται ἀπό πολεμική ἀνάγκη. Εἶναι καλύτερο νά ἐφαρμόζονται τά ἄλφα ἤ βῆτα μέτρα μέσω τῶν ὀργάνων τῆς τοπικῆς ἐξουσίας καί γενικά καλύτερα ἀπόλα θά ἦταν, ἄν ὅλες οἱ παρεξηγήσεις τακτοποιοῦνταν ἐπιτόπου [43].

Λένιν

Γράφτηκε ὥς τίς 21 τοῦ Γενάρη (ὥς τίς 3 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό βιβλίο: Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο. «Σημειώσεις γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο», τόμ. Ι, Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

65

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

21/Ι. 1918.

Σύντρ. Ἀντόνοφ! Πῆρα ἀπό τήν ΚΕΕ (τοῦ Χαρκόβου) αἴτηση παραπόνων γιά Σᾶς. Λυπᾶμαι πολύ πού ἡ παράκλησή μου γιά ἐξηγήσεις δέν ἔφτασε ὥς Ἐσᾶς. Σᾶς παρακαλῶ, νά ἔρθετε τό γρηγορότερο σ' ἐπαφή μαζί μου (μέ ἀπευθείας σύνδεση, μονή ἤ διπλή μέσω Χαρκόβου) γιά νά μπορέσουμε νά μιλήσουμε μέ σαφήνεια μαζί Σας καί νά ἐξηγηθοῦμε καλά. Μά τήν ἀλήθεια, καταβάλετε *ὅλες* Σας τίς προσπάθειες γιά νά *ἐξαλειφθοῦν ὅλες καί οἱ κάθε εἴδους*

προστριβές μέ τήν ΚΕΕ (τοῦ Χαρκόβου). Αὐτό εἶναι *ἐξαιρετικά σοβαρό* ἀπό *κρατική* ἄποψη. Σᾶς παρακαλῶ, συμφιλιωθεῖτε μαζί τους καί ἀναγνωρίστε τους *κάθε* κυριαρχικό δικαίωμα. Τούς ἐπιτρόπους πού τοποθετήσατε Σᾶς παρακαλῶ θερμά νά τούς βγάλετε.

Ἐλπίζω πάρα πολύ, ὅτι Ἐσεῖς θά ἐκπληρώσετε τήν παράκλησή μου αὐτή καί θά πετύχετε *ἀπόλυτη* εἰρήνη μέ τήν ΚΕΕ τοῦ Χαρκόβου. Ἐδῶ χρειάζεται *ἐξαιρετικό τάκτ* **ἐθνικό.**

Ἀπ' ἀφορμή τίς νίκες ἐνάντια στόν Καλέντιν καί Σία Σᾶς στέλνω τούς πιό θερμούς χαιρετισμούς καί εὐχές καί συγχαρητήρια! Ζήτω καί πάλι ζήτω! Σᾶς σφίγγω θερμά τό χέρι.

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη
(3 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924
στό βιβλίο: Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο.
«Σημειώσεις γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο»,
τόμ. 1, Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

66

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Κ. ΟΡΤΖΟΝΙΚΙΤΖΕ

Χάρκοβο
Πρός τή Λαϊκή Γραμματεία
γιά τόν ἐπίτροπο Ὀρτζονικίτζε

Ἔλαβα τό τηλεγράφημά Σας τῆς 20. Ι. 1918. Σᾶς εὐχαριστῶ θερμά γιά τά δραστήρια μέτρα σχετικά μέ τόν ἐπισιτισμό. Συνεχίστε, Σᾶς θερμοπαρακαλῶ, μέ ὅλες τίς δυνάμεις νά βρεῖτε τρόφιμα, νά ὀργανώσετε τή γρήγορη συγκέντρωση καί ἀποθήκευση τῶν σιτηρῶν, γιά νά προλάβουμε νά τακτοποιήσουμε τόν ἐφοδιασμό πρίν πλημμυρίσουν οἱ δρόμοι ἀπό τίς βροχές. Ὅλες οἱ ἐλπίδες εἶναι σέ Σᾶς, ἀλλιῶς εἶναι ἀναπόφευκτη ἡ πείνα τήν ἄνοιξη.

Σχετικά μέ τήν ἀποστολή χρημάτων μίλησα καί θά μιλήσω μέ τόν Πιατακόφ. Ἑκατό ἑκατομμύρια στάλθηκαν, 50 θά σταλοῦν στό Χάρκοβο. Πάρτε μέτρα γιά τριπλή φύλαξη τοῦ δρόμου Πετρούπολης — Χάρκοβου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ σχέσεις Σας μέ τήν ΚΚΕ στό Χάρκοβο θά ἐξακολουθήσουν νά εἶναι ἐντελῶς φιλικές. Χαιρετισμούς καί τίς καλύτερες εὐχές.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Γενάρη
(4 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή
Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

67

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Κ. ΜΑΝΝΕΡ ΚΑΙ Κ. ΒΙΙΚ

Ἐπεῖγον. Κυβερνητικό

Ἑλσινγκφορς
Πρός τόν Μάννερ, πρόεδρο τῆς κυβέρνησης,
καί τόν Κάρλ Βίικ

Εἶναι ἀπαραίτητο νά γίνονται πιό τακτικές καί πιό λεπτομερειακές ραδιοεκπομπές στή σουηδική γλώσσα καί νά στέλνονται τηλεγραφήματα στή Σουηδία ἐξονόματος τῶν συνδικάτων τῶν σουηδῶν ἐργατῶν τῆς Φιλλανδίας γιά διάψευση τῶν έντελῶς ψευδῶν ἀνακοινώσεων τοῦ σουηδικοῦ ἀστικοῦ Τύπου σχετικά μέ τά γεγονότα τῆς Φιλλανδίας [44]. Παρακαλῶ νά μοῦ γνωρίσετε ἄν παίρνετε ὅλα τά μέτρα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Γενάρη (6 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

68

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ

24. Ι. 1918. Tschitscherine

Σύντρ. Τσιτσέριν!

Ὁ κομιστής εἶναι πασιφιστής πού ἔχει τήν ἐπιθυμία νά μιλήσει γιά τήν εἰρήνη [45]. Ἄν θά βρεῖτε ἴσως ἐλεύθερο χρόνο, ἱκανοποιεῖστε τήν παράκλησή του.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Γενάρη (6 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

69

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΤΟΥΡ ΧΕΝΤΕΡΣΟΝ [46]

Ἡ σοσιαλιστική κυβέρνηση τῆς Ρωσίας λυπᾶται πού δέν μπορεῖ νά πάρει μέρος στή σοσιαλιστική συνδιάσκεψη τῶν συμμαχικῶν χωρῶν, γιατί αὐτό ἀντιτίθεται στίς ἀρχές τοῦ διεθνισμοῦ. Εἴμαστε ἀντίθετοι στή διαίρεση τῆς ἐργατικῆς τάξης ἀνάλογα μέ τίς ἰμπεριαλιστικές ὁμάδες. Ἄν οἱ ἄγγλοι ἐργατικοί εἶναι σύμφωνοι μέ τίς ρωσικές εἰρηνικές διαθέσεις, πού ἤδη ἔχουν ἐπιδοκιμαστεῖ ἀπό τά Σοσιαλιστικά κόμματα τῶν κεντρικῶν κρατῶν, τότε μιά παρόμοια διαίρεση εἶναι ἀκόμη πιό ἀπαράδεκτη.

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Γενάρη
(6 τοῦ Φλεβάρη) 1918
Στάλθηκε στό Λονδίνο

Δημοσιεύτηκε στήν ἀγγλική γλώσσα στίς 14 τοῦ Φλεβάρη 1918 στήν ἐφημερίδα «The Call», ἀρ. φύλ. 97

Στή ρωσική γλώσσα δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας

70

* ΕΝΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ
Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

28 τοῦ Γενάρη 1918.

Λόγω τῶν ἐπισιτιστικῶν δυσκολιῶν καί τοῦ κινδύνου ἀντεπαναστατικῶν ἐκδηλώσεων ἐντέλλεσθε νά πάρετε *ἀμέσως* τά πιό ἀποφασιστικά καί ἔκτακτα μέτρα γιά τήν ἐκτόπιση ἀπό τήν Πετρούπολη ὅλων τῶν αἰχμαλώτων καί σέ πρώτη γραμμή τῶν ἀξιωματικῶν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Ἀντίγραφο τῆς ἐντολῆς αὐτῆς κοινοποιεῖστε στό Ἐπιτελεῖο τῆς περιοχῆς καί στόν ἐπίτροπο γιά τίς ὑποθέσεις τῶν αἰχμαλώτων Κέντροφ.

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Γενάρη (10 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό βιβλίο «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμ. I

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

71

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

29. I. 1918.

Σύντρ. Ποντβόισκι!

Κατά τή γνώμη μου, ὁ κομιστής *Μπαλόνοφ* ἔχει δίκιο ὅταν παρακαλεῖ νά ἀποδοθοῦν στρατιωτικές τιμές στόν πατέρα τῆς συζύγου του, πού σκοτώθηκε στίς 13. VII. 1917 ἀγωνιζόμενος γιά τόν μπολσεβικισμό *.

Τηλεφωνεῖστε μου τή γνώμη Σας, ἤ πέστε την, Σᾶς παρακαλῶ, προσωπικά σέ μένα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Γενάρη (11 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

72

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Λ. ΚΟΛΕΓΚΑΓΕΦ

30. I. 1918.

σ. Κολεγκάγεφ! Βοηθεῖστε, Σᾶς παρακαλῶ, τούς κομιστές τοῦ σημειώματος μέ συμβουλές καί ὑποδείξεις (1ος Ρωσ. Σύνδεσμος τῶν κομμουνιστῶν-γεωργῶν) σχετικά μέ τό πῶς καί *ποῦ* νά πάρουν γῆ. Ἡ πρωτοβουλία εἶναι θαυμάσια, ὑποστηρίχτε την μέ κάθε τρόπο [47].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Γενάρη (12 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Πρόκειται γιά τόν Ν. Π. Ποπόφ. *Ἡ Σύντ.*

73

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

30. I. 1918.

σ. Ζηνόβιεφ!

Σᾶς παρακαλῶ, στεῖλτε ἀπό τό Σοβιέτ Πετρούπολης ἕναν κατάλληλο ἄνθρωπο τήν *Κυριακή*, στίς 2 ἡ ὥρα μ.μ. στή συνέλευση τῶν ἐργατῶν τῶν ἐργοστασίων Ὄμπουχοφ, πού ἵδρυσαν τόν 1ο Ρωσικό Σύνδεσμο τῶν κομμουνιστῶν-γεωργῶν, γιά ὑποδείξεις, συμβουλές, βοήθεια.

Καλό θά ἦταν νά διαλεχτεῖ ἕνας *ἔμπειρος* ὀργανωτής τῆς πρακτικῆς δουλιᾶς.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Γενάρη (12 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

74

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Νικίτοβκα
Πρός τόν Ἀνώτατο διοικητή Ἀντόνοφ

Ἀπό ἔλλειψη βενζίνης ὑπάρχει κίνδυνος νά σταματήσει ἡ δουλιά τῶν ὀρυχείων, εἶναι ἀδύνατη ἡ ἄντληση τοῦ νεροῦ. Πολύ Σᾶς παρακαλῶ, ἄν ὑπάρχει ἔστω καί ἡ παραμικρή στρατιωτική δυνατότητα, νά σταλεῖ ἡ βενζίνη στά ὀρυχεῖα, στή διάθεση τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας περιοχῆς Χαρκόβου, ὁδός Σούμσκαγια 27.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Γενάρη (12 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

75

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Νικίτοβκα
Πρός τόν Ἀνώτατο διοικητή Ἀντόνοφ *

Δέν ἔχουμε καμιά ἀντίρηση γιά τό διορισμό τοῦ Κοζέβνικοφ. Νά ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τόν Ὀμπολένσκι καί μέ τήν Πανουκρανική ΚΕΕ. Χωρίς τή συγκατάθεση τοῦ Ὀμπολένσκι καί τῆς ΚΕΕ, μήν ἐνεργεῖτε· ἄν ἀπό τήν πλευρά τῶν τελευταίων δέν ὑπάρχουν ἀντιρήσεις, συμφωνοῦμε γιά τό διορισμό τοῦ Κοζέβνικοφ στή θέση τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ λεκανοπεδίου τοῦ Ντονιέτς.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Γενάρη (12 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορα, σύμφωνα μέ τό κείμενο πού εἶναι γραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν καί τόν Ι. Β. Στάλιν καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

76

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΓΚΟΡΜΠΟΥΝΟΦ

Στόν Γκορμπουνόφ

1) Τό διάταγμα γιά τήν ἔκδοση τῶν ὁμολογιῶν τοῦ Δανείου ἐλευθερίας στή θέση τῶν χρημάτων πρέπει *σήμερα*, 31. Ι, νά δοθεῖ ὁπωσδήποτε γιά ἐκτύπωση (*ὥστε αὔριο* νά δημοσιευτεῖ στίς ἐφημερίδες) [48].

2) Μετά πρέπει τό Διάταγμα αὐτό νά σταλεῖ στόν Σποῦντε.

3) Ἡ Ὑπηρεσία ἔκδοσης χαρτονομίσματος καί κρατικῶν ἐνσήμων πρέπει νά *δουλέψει* στίς 2. ΙΙ. 1918 πού εἶναι ἡμέρα ἀργίας **.

Πάρτε μέτρα.

Γράφτηκε στίς 31 τοῦ Γενάρη (13 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Ἡ διεύθυνση καί τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος: «Δέν ἔχουμε καμιά ἀντίρηση» καί «χωρίς τή συγκατάθεση τοῦ Ὀμπολένσκι καί τῆς ΚΕΕ μήν ἐνεργεῖτε» ἔχουν γραφεῖ ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Θρησκευτική γιορτή. *Ἡ Σύντ.*

77

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Α. ΜΟΥΡΑΒΙΟΦ

14. II. 1918.

Κίεβο
Πρός τόν Ἀνώτατο διοικητή Μουραβιόφ

Ἄν δέν ὑπάρχει ἄλλη ἐντολή ἀπό τόν Ἀντόνοφ, ἐνεργεῖστε ὅσο τό δυνατό πιό δραστήρια στό ρουμανικό μέτωπο, ἀφοῦ συμφωνήσετε μέ τόν Ρακόβσκι καί τήν **ἐπιτροπή** του *.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό βιβλίο: Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο. «Σημειώσεις γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο», τόμ. I, Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

78

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Νά διαβιβαστεῖ τό τηλεγράφημα αὐτό στόν Τσιτσέριν καί νά τόν παρακαλέσετε νά στείλει ἐπειγόντως ἐρώτημα καί διαμαρτυρία πρός τόν πρεσβευτή τῆς Σουηδίας [49].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

79

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΜΑΝΝΕΡ

Ἐπεῖγον

Κυβερνητικό. *Ἀπόρρητο*

Ἑλσινγκφορς, πρός τόν Μάννερ
Λαϊκή κυβέρνηση τῆς Φιλλανδίας

Σᾶς παρακαλῶ νά ἐνημερωθεῖτε ἀμέσως ἀπό τήν Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ Στόλου τῆς Βαλτικῆς σχετικά μέ τήν ἄφιξη σουηδικῶν

* Βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, παραρτήματα, ντοκουμέντο ἀρ. 9. *Ἡ Σύντ.*

καταδρομικῶν στό Ὅλαντ καί τήν ἀπόβαση στρατοῦ ἀπό τούς σουηδούς. Σᾶς παρακαλῶ νά μέ πληροφορήσετε τηλεγραφικά ὅσο τό δυνατό γρηγορότερα τί σχετικές πληροφορίες ἔχει ἡ ἐργατική κυβέρνηση τῆς Φιλλανδίας καί ποιά ἡ στάση της ἀπέναντι σ' αὐτό τό ζήτημα καί στήν ἐπέμβαση τῶν σουηδικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων [50].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

80

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΤΗΣ ΒΑΛΤΙΚΗΣ

Μά εἶναι δυνατό νά ἀνταποκρίνεται στήν ἀλήθεια ἡ εἴδηση ὅτι στό νησί Ὅλαντ ἦρθαν σουηδικά πολεμικά πλοῖα καί, ἀφοῦ ἀποβίβασαν ἕνα τμῆμα, ἀνάγκασαν τούς δικούς μας νά ὑποχωρήσουν; Τί στρατιωτικά μέτρα ὑπεράσπισης καί καταστολῆς πῆρε ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ Στόλου τῆς Βαλτικῆς; Ποιά πολεμικά πλοῖα καί πότε ἀκριβῶς τά ἔστειλε στό Ὅλαντ;

Ἀπαντεῖστε ἀμέσως. Ἀνησυχοῦμε ἐξαιρετικά. Δέν περνάει ἀπό τό μυαλό μας ὅτι ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ Στόλου τῆς Βαλτικῆς καί ὁ ἐπαναστατικός μας στόλος ἀδράνησαν. Περιμένω ἀπάντηση.

Λένιν

Γράφτηκε τή νύχτα τῆς 14 μέ 15 τοῦ Φλεβάρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

81

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΪΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ Ε. Β. ΛΟΥΓΚΑΝΟΒΣΚΙ

Χάρκοβο

Πρός τόν Λαϊκό γραμματέα Λουγκανόβσκι

Σήμερα ὁ Λαϊκός ἐπίτροπος Στρατιωτικῶν Ποντβόισκι ἔστειλε τό παρακάτω τηλεγράφημα πρός τόν Κουντίνσκι:

«Σύμφωνα μέ τήν ἐξουσιοδότηση πού Σᾶς ἔχει δοθεῖ ἀναλαμβάνετε τήν ἐκτέλεση τῶν παρακάτω: στήν περιοχή τοῦ ἐδάφους τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας

τῆς Οὐκρανίας οἱ ἐνέργειές Σας πρέπει νά εἶναι ἐπακριβῶς σύμφωνες μέ τίς ἐνέργειες τῆς Οὐκρανικῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας καί τῶν ὀργάνων της, γι' αὐτό οἱ ἔκτακτες ἐξουσιοδοτήσεις Σας, μέ τήν ἔννοια τῆς ὑπαγωγῆς αὐτῶν ἤ τῶν ἄλλων ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, ἀφοροῦν ἀποκλειστικά τά κυβερνεῖα: Μπριάνσκ, Σμολένσκ, Βίτεμπσκ, Ὀριόλ, Βορόνεζ, Τούλας».

Ἐλπίζω ὅτι θά ἱκανοποιηθεῖτε σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό καί ὅτι ὁ Κουντίνσκι θά ὑποτάσσεται σέ Σᾶς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 15 τοῦ Φλεβάρη 1918 — *Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο*

82

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ-ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΝΤΟΝ

Κυβερνητικό. **Ἀπόρρητο**

Βορόνεζ
Πρός τόν πρόεδρο τῆς ΣΕΕ
περιοχῆς Ντόν

Πῆρα τό τηλεγράφημά Σας τῆς 31/I * γιά τήν κατάληψη τῆς Σάχτνα καί τοῦ Καμενολόμεν. Χαιρετίζω τίς ἐπιτυχίες τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων. Σᾶς εὐχαριστῶ ἰδιαίτερα γιά τήν ἀποστολή 60 βαγονιῶν μέ κάρβουνο μέσω Τσαρίτσιν. Σᾶς παρακαλῶ θερμά νά ἀνακοινώσετε τηλεγραφικά τούς ἀριθμούς τῶν βαγονιῶν μέ τό κάρβουνο καί τά σιτηρά καί τίς ἀκριβεῖς ὧρες καί ἡμέρες ἀποστολῆς. Αὐτό εἶναι ἐξαιρετικά σοβαρό. Στεῖλτε περισσότερα σιτηρά. Τό γράμμα τοῦ κατάσκοπου τοῦ Ἀλεξέγεφ ἀκόμη δέν τό πήραμε. Στεῖλτε το μέ τήν πιό σίγουρη εὐκαιρία, βγάζοντάς το φωτογραφία [51].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV — *Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο*

* 13 τοῦ Φλεβάρη 1918 μέ τό νέο ἡμερολόγιο. *Ἡ Σύντ.*

83

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Κυβερνητικό

Νικίτοβκα
Πρός τόν 'Ανώτατο διοικητή 'Αντόνοφ

Πῆρα τό τηλεγράφημα γιά τό διορισμό ἀπό Σᾶς τοῦ Φαλκόβσκι. Παρακαλῶ πολύ νά μήν ἐνεργεῖτε διαφορετικά παρά μόνο μέ πλήρη συμφωνία μέ τόν Λουγκανόβσκι καί σύμφωνα μέ τίς ὑποδείξεις του σάν λαϊκοῦ γραμματέα τῆς κυρίαρχης Δημοκρατίας τῆς Οὐκρανίας. Ἂν παρουσιαστοῦν διαφωνίες μαζί του, νά τίς ρυθμίζετε μέσω τοῦ Σκρίπνικ, τοῦ Ζατόνσκι, τῆς Μπός, τέλος, νά μοῦ τηλεγραφεῖτε, ὅμως ποτέ νά μήν ἀντιμιλᾶτε στόν Λουγκανόβσκι. Τίς πλούσιες ἀποθῆκες τῆς ρουμανικῆς κυβέρνησης πρέπει νά τίς διαφυλάξετε μέ μεγάλη αὐστηρότητα, γιά νά μεταβιβαστοῦν ἄθικτες στό ρουμανικό λαό, μετά τήν ἀνατροπή τῆς ρουμανικῆς ἀντεπανάστασης.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

84

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΡΙΚΟΦ

Πρός τόν Ρίκοφ

Πρῶτο, ἄν ὑπάρχουν στοιχεῖα τῆς ἀπογραφῆς,

1) ποῦ *(διευθύνσεις)*

2) σέ *ποιόν συγκεκριμένα* (ὀνόματα καί διευθύνσεις) ὑπάρχουν ὅλα αὐτά τά φορτία.

Δεύτερο, ποῦ (ἀπό ποιόν, πότε;) δόθηκε ἐντολή γιά τή φύλαξή τους; *Ποιός* εὐθύνεται γιά τή φύλαξή τους;

Τρίτο, *ποιός* εὐθύνεται γιά τή σωστή (μέ σιτηρέσιο, *μέ νόρμα*, μέ δελτίο) διανομή τους;

Τέταρτο, *τί* ἔγινε *(ἀπό ποιόν;)* γιά νά *διανεμηθεῖ δωρεάν* στή φτωχολογιά ἕνα μέρος τους καί ὅλη ἡ ποσότητα τῶν κατασχεμένων εἰδῶν; [52]

Γράφτηκε ἀργότερα ἀπό τίς 18 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959
στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

85

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΝΤΡΙΣΣΑ [53]

Πρός τόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν
τῆς Ντρίσσα
Οὔρμπαν

Προβάλλετε ἀντίσταση, ὅπου αὐτό εἶναι δυνατό. Μεταφέρετε ὅλες τίς ὑλικές ἀξίες καί ὅλα τά τρόφιμα. Ὅλα τά ὑπόλοιπα καταστρέφετέ τα. Μήν ἀφήνετε τίποτε στόν ἐχθρό. Ξηλώνετε τίς γραμμές, δυό βέρστια σέ κάθε δέκα. Ἀνατινάζετε τίς γέφυρες.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945
στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο,
γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ν. Π. Γκορμπουνόφ

86

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕ ΤΟΥ ΣΔΕΚΡ (μπ)

Παρακαλῶ νά ἐνώσετε τήν ψῆφο μου *ὑπέρ* τῆς ἀπόκτησης πατάτας καί ὁπλισμοῦ ἀπό τούς ληστές τοῦ ἀγγλογαλλικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ [54].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1922
στά Ἅπαντα τοῦ Ν. Λένιν
(Β. Οὐλιάνοφ), τόμ. XV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

87

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Ἐξαιρετικά ἐπεῖγον
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἀντόνοφ

Σήμερα κιόλας νά καταληφθεῖ ὁπωσδήποτε τό Ροστόβ *

Λένιν

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό βιβλίο: Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο. «Σημειώσεις γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο», τόμ. 1, Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

88

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ ΚΟΥΡΣΚ ΚΑΙ ΟΡΙΟΛ

Ὀριόλ καί Κούρσκ
Πρός τά Σοβιέτ

Ἐξαιτίας τῆς πιθανότητας ἄμεσης ἐκκένωσης τῆς Διεύθυνσης ἐπικοινωνιῶν τοῦ μετώπου ἐντέλλεσθε νά ἑτοιμάσετε ἕνα κατάλληλο οἴκημα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

89

ΡΑΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΕΙΡΗΝΗΣ

Σταθμός Νοβοσέλιε
Πρός τήν ἀντιπροσωπεία γιά τή σύναψη εἰρήνης
Τσιτσέριν, Ἰόφφε, Καραχάν, Σοκόλνικοφ

Δέν καταλαβαίνουμε καλά τό τηλεγράφημά Σας. Ἄν ταλαντεύεστε, αὐτό εἶναι ἀπαράδεκτο [55]. Στεῖλτε ἀπεσταλμένους γιά διαπραγματεύσεις καί προσπαθεῖστε νά ἀναχωρήσετε τό γρηγορότερο γιά τούς γερμανούς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1929 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Τό Ροστόβ τοῦ Ντόν τό κατέλαβαν τά σοβιετικά στρατεύματα στίς 24 τοῦ Φλεβάρη 1918. *Ἡ Σύντ.*

90

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Β. ΒΟΡΟΒΣΚΙ

Πρός τόν Βορόβσκι
Καπτανσγκάταν, 13, Στοκχόλμη

Παίρνετε τά τηλεγραφήματά μας, γνωρίζετε τούς γερμανικούς ὅρους καί τό ὅτι ἐμεῖς τούς δεχτήκαμε [56]. Νά μᾶς πληροφορεῖτε καθημερινά μέ τόν τηλέγραφο εἰδήσεις Σας καί νέα τοῦ ξένου Τύπου.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 6-7 τοῦ Νοέμβρη 1927 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια», ἀρ. φύλ. 256

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

91

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΙΡΚΟΥΤΣΚ

Ἡ εἰρήνη δέν ὑπογράφηκε ἀκόμη, ὅμως ἡ ἀντιπροσωπεία ἔφυγε γιά τό Μπρέστ Λιτόβσκ γιά νά ὑπογράψει τούς ὅρους τῆς εἰρήνης, πού ἔχουν ἐγκριθεῖ ἀπό τήν ΚΕΕ καί τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Τήν ἀπόφασή Σας τήν πήραμε. Οἱ γερμανοί λευκοφρουρίτες καί τά μικτά τμήματα τοῦ τακτικοῦ τους στρατοῦ, ἀφοῦ ἑνώθηκαν μέ τούς δικούς μας λευκοφρουρίτες, ἐπιτίθενται θρασύτατα μέ ἁρπακτικές διαθέσεις κατά τῆς Πετρούπολης. Ὑπάρχουν πληροφορίες γιά κινήσεις μεγάλων δυνάμεων τῶν γερμανῶν, πού ἀκολουθοῦν τά προωθημένα τμήματα. Ἡ πλειοψηφία των στρατιωτῶν μας τρέπεται σέ φυγή *. Ἡ σοσιαλιστική πατρίδα βρίσκεται σέ κίνδυνο. Καταλήφθηκαν τό Ντβίνσκ, τό Ρέβελ, τό Βέντεν, τό Βόλμαρ, τό Μίνσκ, τό Πσκόφ. Τό ἠθικό εἶναι καλό. Οἱ ἐργατικές μάζες κινήθηκαν γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας. Ἡ ΚΕ τῶν μπολσεβίκων εἶναι ὑπέρ τῆς ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης. Ἡ ΚΕ τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων ὑπέρ τοῦ ἱεροῦ πολέμου.

Ὅσοναφορᾶ τό χρυσό, συνιστοῦμε νά πληρώνετε τό μέταλλο σύμφωνα μέ τίς τιμές τοῦ κόστους παραγωγῆς του. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων δέν ἔβγαλε είδικό διάταγμα γιά τό χρυσό.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ν. Π. Γκορμπουνόφ μέ τή συμπλήρωση τοῦ Β. Ι. Λένιν

---

* Τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος ἀπό τίς λέξεις «ὑπάρχουν πληροφορίες» μέχρι τίς λέξεις «Ἡ σοσιαλιστική πατρίδα» εἶναι γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

92

* ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ, ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ, ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ

Πετρούπολη, 1 τοῦ Μάρτη (16 τοῦ Φλεβάρη)

Τήν 1 Μάρτη (16 τοῦ Φλεβάρη) στίς 8 τό βράδυ πάρθηκε τό παρακάτω τηλεγράφημα ἀπό τό Μπρέστ-Λιτόβσκ:

«Πετρούπολη, Σμόλνι, πρός τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Στεῖλτε μας ἁμαξοστοιχία στό Τορόσινο (κοντά στό Πσκόφ) μέ ἀρκετή φρουρά. Γιά τό τελευταῖο ζήτημα ἐπικοινωνεῖστε μέ τόν Κριλένκο. Ὑπογραφή: Καραχάν».

Τό τηλεγράφημα αὐτό, ὅπως φαίνεται, σημαίνει ὅτι οἱ γερμανοί διέκοψαν τίς διαπραγματεύσεις εἰρήνης. Πρέπει νά εἶστε ἕτοιμοι νά ἀντιμετωπίσετε ἄμεση ἐπίθεση τῶν γερμανῶν στήν Πετρούπολη καί σέ ὅλα γενικά τά μέτωπα. Ξεσηκῶστε ὁπωσδήποτε ὅλους στό πόδι, καί ἐνισχύστε τά μέτρα φρούρησης καί ἄμυνας [57].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε τήν 1 τοῦ Μάρτη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 2 τοῦ Μάρτη (17 τοῦ Φλεβάρη) 1918 στίς ἐφημερίδες «Πράβντα», ἀρ. φύλ 39 καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 38

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

93

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ε. ΤΖΕΡΖΙΝΣΚΙ

4/III (19/II) 1918.

Σύντρ. Τζερζίνσκι! Ὁ κομιστής Σιντορένκο ἦταν προσωπικός μου γραμματέας μερικές ἡμέρες. Ἀπ' αὐτόν ἤμουν πολύ ἱκανοποιημένος. Ἀπολύθηκε γιά μιά περίπτωση, πού, ὄντας μεθυσμένος, φώναζε, ὅπως μοῦ εἶπαν, ὅτι «εἶναι γραμματέας τοῦ Λένιν».

Ὁ Σιντορένκο μοῦ λέει ὅτι μετάνοιωσε βαθιά. Κι' ἐγώ εἶμαι διατεθειμένος νά τόν πιστέψω πέρα γιά πέρα. Εἶναι νέος ἄνθρωπος, πολύ καλός, κατά τή γνώμη μου. Ἀπέναντι στούς νέους πρέπει νά εἴμαστε συγκαταβατικοί.

Μέ βάση ὅλα αὐτά τά στοιχεῖα, κρίνετε μόνοι σας γιά ποιά θέση θά τόν προορίσετε.

Δικός Σας *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

94

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Μ. Φ. ΑΝΤΡΕΓΕΒΑ

Μαρία Φιόντοροβνα!

Δυστυχῶς οἱ συνάδελφοί μου (στό Συμβούλιο) νομίζουν ὅτι δέν εἶναι δυνατό νά ἐπιτρέψω συνάντηση (παρακάμπτοντας τήν ἀνακριτική ἐπιτροπή), πολύ περισσότερο πού ὑπάρχει ἰατρική βοήθεια (ἄν ἀσθενοῦν).

Ἐγώ δέν μπορῶ νά πάω ἐνάντια στή θέληση καί στήν ἀπόφαση τῶν συναδέλφων μου τοῦ Συμβουλίου.

Τώρα δέν εἶμαι ἐντελῶς σέ θέση νά συνομιλήσω μαζί Σας, γιατί *δέν* εἶναι δυνατό νά ἀποσπαστῶ ἀπό τή δουλιά. Θά Σᾶς γράψω γιά τήν ὑπόθεση τοῦ «προβοκάτορα καί τοῦ ἐκβιαστῆ» (ἦταν *καθαρά* **ἐκβιαστής**: ὁ Καρτάσεφ εἶναι ἀπό καιρό *στή φυλακή*, ρώτησα γι' αὐτό).

Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά μέ συγχωρήσετε.

Σᾶς σφίγγω τό χέρι. *Λένιν*

Γράφτηκε ἀργότερα ἀπό τίς 12 τοῦ Μάρτη 1918, νωρίτερα ἀπό τό Σεπτέμβρη τοῦ 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

95

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Κ. ΟΡΤΖΟΝΙΚΙΤΖΕ

Σύντροφε Σεργκό!

Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά δόσετε μεγάλη προσοχή στήν Κριμαία καί στό λεκανοπέδιο τοῦ Ντονιέτς μέ τήν ἔννοια τῆς δημιουργίας ἑνός ἑνιαίου πολεμικοῦ μετώπου κατά τῆς εἰσβολῆς ἀπό τή Δύση. Πείσετε τούς συντρόφους τῆς Κριμαίας ὅτι ἡ πορεία τῶν πραγμάτων τούς ἀναγκάζει νά ἀμυνθοῦν καί αὐτοί πρέπει νά ἀμυνθοῦν ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ἐπικύρωση τῆς συνθήκης εἰρήνης. Δόστε τους νά καταλάβουν ὅτι ἡ κατάσταση στό Βορά διαφέρει οὐσια-

στικά ἀπό τήν κατάσταση στό Νότο ἐξαιτίας τοῦ πολέμου, ἑνός πραγματικοῦ πολέμου τῶν γερμανῶν κατά τῆς Οὐκρανίας, ἡ βοήθεια τῆς Κριμαίας, τήν ὁποία (Κριμαία) οἱ γερμανοί μποροῦν στά γρήγορα νά τήν καταβροχθίσουν, εἶναι ὄχι μόνο πράξη γειτονικοῦ χρέους, ἀλλά καί ἀνάγκη αὐτοάμυνας καί αὐτοσυντήρησης. Εἶναι πιθανό ὅτι ὁ Σλούτσκι, μήν καταλαβαίνοντας ὅλη τήν πολυπλοκότητα τῆς κατάστασης πού ἔχει δημιουργηθεῖ, ἀποβλέπει σέ μιά ὁποιαδήποτε ἄλλη ἁπλουστευμένη γραμμή· τότε πρέπει νά τοῦ κόψετε ἀποφασιστικά τή φόρα, ἐπικαλούμενοι ἐμένα. Ἡ ἄμεση μεταφορά τοῦ σιταριοῦ καί τῶν μετάλλων στήν Ἀνατολή, ἡ ὀργάνωση ὁμάδων σαμποταριστῶν, ἡ δημιουργία ἑνός ἑνιαίου μετώπου ἄμυνας ἀπό τήν Κριμαία ὥς τή Μεγαλορωσία μέ προσέλκυση σ' αὐτό τό ἔργο τῶν ἀγροτῶν, ἡ ἀποφασιστική καί ἀνεπιφύλακτη μετατροπή τῶν τμημάτων μας, πού βρίσκονται στήν Οὐκρανία, σέ οὐκρανικά, αὐτό εἶναι σήμερα τό καθῆκον μας. Πρέπει νά ἀπαγορευτεῖ στόν Ἀντόνοφ νά ὀνομάζεται Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο. Πρέπει νά ὀνομάζεται ἁπλά Ὀβσέγενκο. Τό ἴδιο πρέπει νά λεχθεῖ καί γιά τόν Μουραβιόφ (ἄν παραμένει στή θέση του) καί ἄλλους.

Ὅσοναφορᾶ τή Δημοκρατία τοῦ Ντονιέτς διαβιβάστε στούς συντρόφους Βασίλτσενκο, Ζάκοφ καί ἄλλους ὅτι, ὅσο καί ἄν σοφίστηκαν νά ξεχωρίσουν ἀπό τήν Οὐκρανία τήν περιοχή τους αὐτή, κρίνοντας ἀπό τή γεωγραφία τοῦ Βιννιτσένκο, παρόλα αὐτά θά περιληφθεῖ στήν Οὐκρανία καί οἱ γερμανοί θά τήν καταλάβουν. Ἐξαιτίας τοῦ γεγονότος αὐτοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀκατανόητο ἀπό τήν πλευρά τῆς Δημοκρατίας τοῦ Ντονιέτς νά ἀπορίπτει τό ἑνιαῖο μέ τήν ὑπόλοιπη Οὐκρανία μέτωπο ἄμυνας. Ὁ Μεζλάουκ ἦταν στήν Πετρούπολη καί συμφώνησε νά ἀναγνωριστεῖ τό λεκανοπέδιο τοῦ Ντονιέτς σάν αὐτόνομο τμῆμα τῆς Οὐκρανίας· ὁ Ἀρτιόμ εἶναι ἐπίσης σύμφωνος μ' αὐτό· γι' αὐτό ἡ ἐπιμονή ὁρισμένων συντρόφων ἀπό τό λεκανοπέδιο τοῦ Ντονιέτς μοιάζει μέ ἕνα ἐντελῶς ἀνεξήγητο καί θλιβερό καπρίτσιο, τελείως ἀπαράδεκτο μέσα στίς κομματικές μας γραμμές.

Ἐξηγεῖστε ὅλα αὐτά, σύντρ. Σεργκό, στούς συντρόφους τῆς Κριμαίας καί τοῦ Ντονιέτς καί ἐπιδιῶξτε νά δημιουργηθεῖ ἕνα ἑνιαῖο μέτωπο ἄμυνας.

Λένιν

14 (1). III. 1918

Ὅσο γιά τά χρήματα δόστε ἐντολή νά δοθοῦν ὅσα χρειάζονται γιά τήν ἄμυνα, ὅμως νά εἶστε ἐξαιρετικά προσεκτικός, δίνοντάς τα

στά πιό σίγουρα χέρια καί κάτω άπό αύστηρότατο έλεγχο, γιατί σήμερα ύπάρχουν πολλοί πού έπιδιώκουν νά τά «βουτήξουν», ή νά τά διασπαθίσουν *.

Πρωτοδημοσιεύτηκε όχι ολόκληρο τό 1957 στό βιβλίο «Ίστορία τοῦ έμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ. 1917-1922», τόμ. 3

Δημοσιεύτηκε ολόκληρο τό 1960 στό βιβλίο «Άπό τήν Ίστορία τοῦ έμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ», τόμ. 1

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο γραμμένο ίδιόχειρα άπό τόν Ι. Β. Στάλιν μέ τή συμπλήρωση τοῦ Β. Ι. Λένιν

96

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρός τόν Μ. Ντ. Μπόντς-Μπρουγέβιτς
καί τόν σύντροφο Σοῦτκο

Ό κομιστής τοῦ σημειώματος αύτοῦ σύντρ. Κιρίλ Ροστσούπκιν παρουσιάστηκε σέ μένα σήμερα 16 (3). III. 1918 μέ πληρεξούσιο τῆς 8ης στρατιᾶς καί μοῦ άφηγήθηκε τήν έκεῖ κατάσταση. Κατά τή γνώμη μου, θά έπρεπε νά συζητηθεῖ τό ζήτημα: νά δοθεῖ στόν σύντροφο αύτόν ένα έγγραφο, μέ τό όποῖο νά έντέλλεται νά έπιβλέψει τήν άποχώρηση τῶν μεγαλορωσικῶν στρατευμάτων άπό τήν Ούκρανία. Συζητεῖστε το αύτό καί, άν συμφωνεῖτε μαζί μου ότι πρέπει αύτό νά γίνει, δόστε στόν Ροστσούπκιν ένα τέτιο έγγραφο.

Ό πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Ούλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Μάρτη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

97

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Λ. ΚΟΛΕΓΚΑΓΕΦ

Πρός τόν σύντροφο Κολεγκάγεφ

Τά ύλικά τῆς γεωργικῆς καί άστικῆς άπογραφῆς τοῦ 1917, σύμφωνα μέ δήλωση τοῦ ΑΣΛΟ, βρίσκονται στό Τμῆμα Στατιστικῆς

* Ή ύπογραφή, ή ήμερομηνία καί τό κείμενο τοῦ ντοκουμέντου άπό τίς λέξεις «Όσο γιά τά χρήματα» καί μέχρι τό τέλος τῆς φράσης εἶναι γραμμένα ίδιόχειρα άπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ή Σύντ.*

τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Γεωργίας. Γιά τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων εἶναι ἀπαραίτητη μιά ἔκθεση γιά τά ὑλικά αὐτά.

Δέν θά μπορέσετε νά ἔρθετε στό ΣΛΕ *σήμερα;* Θά Σᾶς παρακαλοῦσα πολύ νά ἔρθετε καί νά μοῦ ἀπαντήσετε ἀκριβῶς ἄν θά ἔρθετε.

Λένιν

Γράφτηκε νωρίτερα ἀπό τίς 18 τοῦ Μάρτη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

98

* ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΤΑΞΕΩΝ

25. III. 1918.

Προτείνω νά πάρετε πολύ δραστικά μέτρα γιά νά ἐπιταχυνθεῖ τό καθάρισμα τοῦ οἰκήματος πού βρίσκεται στή Βαρβάρκα (οἴκημα τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας «Γιάκορ»). Ἡ μεταφορά τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας «Γιάκορ» στό νέο οἴκημα τῆς Βαρβάρκα πρέπει νά γίνει χωρίς ἀναβολή, ἔτσι πού τά συμφέροντα τῶν μετόχων τῆς ἑταιρείας αὐτῆς, ἰδιαίτερα τῶν ξένων, νά μήν ὑποστοῦν καμιά ζημιά. Γιά τήν πραγματοποίηση τῆς πρότασης αὐτῆς παρακαλῶ ὁπωσδήποτε νά μοῦ ἀναφέρετε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

99

* ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΕΙΩΝ

26. III. 1918.

Παρακαλῶ νά μέ πληροφορήσετε:

(1) ἄν ὑπάρχει στήν τηλεγραφική ὑπηρεσία ἡ ἑξῆς κατανομή τοῦ ἐργάσιμου χρόνου: 24 ὧρες ὑπηρεσία καί μετά τρεῖς μέρες ἀνάπαυση.

(2) ἄν ναί, τότε ἀπό πότε ἰσχύει αὐτό καί μέ βάση ποιά ἐντολή ἤ ἀπόφαση; Παρακαλῶ νά μοῦ σταλεῖ τό ἀκριβές κείμενο καί τά ὑπεύθυνα γι' αὐτό πρόσωπα.

(3) Ποιά μέτρα, πότε καί άπό ποιόν πάρθηκαν γιά νά σταματήσει ή λαθεμένη καί άπαράδεκτη αύτή κατανομή τής δουλιάς.

Ό πρόεδρος τοϋ ΣΛΕ *Β. Ούλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

100

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΑΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ [58]

Κυβερνητικό

Έπεϊγον

Νά γνωστοποιηθεί ή παράδοσή του

28. III. 1918.

Πετρούπολη, Σμόλνι
Πρός τό Συμβούλιο τών Λαϊκών Έπιτρόπων τής έργασιακής κομμούνας Πετρούπολης

Άντίγραφο στόν Σλιάπνικοφ, πρόεδρο τής Έπιτροπής έκκένωσης καί στόν Γκορμπουνόφ, γραμματέα τοϋ Συμβουλίου τών Λαϊκών Έπιτρόπων

Έλαβα τό σημείωμα τοϋ Γκορμπουνόφ. Διαμαρτύρομαι έντονα γιά τήν καθυστέρηση τής έκκένωσης τής βιομηχανίας [59]. Ό Λάριν καί ό Μιλιούτιν δέν έχουν δικαίωμα νά άλλάζουν άποφάσεις. Άν κανείς δέν είναι ίκανοποιημένος άπό τήν έντολή μου, άς τήν έφεσιβάλει στό Συμβούλιο τών Λαϊκών Έπιτρόπων ή στήν ΚΕΕ, όμως ώς τήν άκύρωση τής έντολής μου πρέπει ύποχρεωτικά αύτή νά έκτελεστεί. Είμαι ίδιαίτερα άγανακτισμένος πού τά άποθέματα δισεκατομμυρίων τοϋ νησιοϋ Γκουτούγεφ είναι άθικτα. Ντροπή. Νά άρχίσει όπωσδήποτε μέ τούς πιό γοργούς ρυθμούς ή μεταφορά τών άποθεμάτων αύτών. Στό Συμβούλιο τών Λαϊκών Έπιτρόπων 2 φορές τήν έβδομάδα νά στέλνονται άκριβολογημένες έκθέσεις γιά τό τί πραγματικά έγινε σχετικά μέ τή μεταφορά, πόσα βαγόνια μέ φορτία μεταφέρθηκαν [60].

Ό πρόεδρος τοϋ Συμβουλίου τών Λαϊκών Έπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

101

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΣΛΕ

Ἐδῶ κάθονται, ὅπως φαίνεται, πρόσωπα πού ἔχουν κληθεῖ γιά *ἄλλο* ζήτημα.

Δέν χρειάζεται νά διωχτοῦν.

Ὅμως σέ Σᾶς καί στούς ἄλλους γραμματεῖς ἐπιρίπτω μομφή: ἑκατό φορές ἔχει εἰπωθεῖ ὅτι πρέπει νά προσκαλοῦνται *μόνο* γιά τό ἀνάλογο ζήτημα.

Γράφτηκε τό Μάρτη — Ἀπρίλη τοῦ 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

102

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Λ. Α. ΦΟΤΙΕΒΑ

Ἐσᾶς δέν Σᾶς «ξυλοκόπησαν», ἀλλά εἶναι πολύ μαλακοί μαζί Σας.

1) Πάρτε ὑπογραφή ἀπό ὅλους τούς γραμματεῖς ὅτι στή *διάρκεια τῶν συνεδριάσεων* τοῦ ΣΛΕ **μόνο** σημειώματα νά δίνουν, καί ἀπαγορεύεται νά συνομιλοῦν.

2) Κρεμάστε μιά παρόμοια ἀνακοίνωση στό γραφεῖο τῆς Γραμματείας.

Γράφτηκε όχι νωρίτερα ἀπό τό Μάρτη τοῦ 1918 — όχι ἀργότερα ἀπό τό Σεπτέμβρη τοῦ 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

103

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΛΕ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΑΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ

Πρός τόν πρόεδρο τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐπιτρόπων
τῆς ἐργασιακῆς Κομμούνας Πετρούπολης

Σύμφωνα μέ τήν ἀπό τηλεφώνου δήλωσή Σας ἀναμένουμε ὅτι θά ἀνακληθοῦν ἀμέσως καί ἐπίσημα τά τμήματα τῶν κόκκινων στρατιωτῶν, πού, ἄν καί σέ ἀσήμαντη δύναμη, εἰσέδυσαν στή Φιλανδία παρά τή θέληση τῶν Σοβιετικῶν ἀρχῶν. Ἐπιμένουμε νά

παρθεῖ γιά τό ζήτημα αὐτό ἐπίσημη ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐπιτρόπων τῆς Κομμούνας Πετρούπολης. Παρακαλοῦμε θερμά νά μᾶς ἀνακοινώσετε ἀμέσως τό ἀκριβές κείμενο τῆς ἀπόφασης αὐτῆς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε τήν 1 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

104

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ Β. Β. ΚΟΥΪΜΠΙΣΕΦ

Στό τηλέφωνο ὁ πρόεδρος τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν Κούιμπισεφ, ἀπό τή Σαμάρα.

Σύντροφε Λένιν, στό Ὄρενμπουργκ σήκωσαν καί πάλι κεφάλι οἱ συμμορίες τοῦ Ντοῦτοφ· πήραμε ἀναφορά ὅτι 20 βέρστια ἀπό τό Ὄρενμπουργκ ἐπιτίθενται τμήματα κοζάκων. Τό Ἰλέτσκ εἶναι κυκλωμένο ἀπό τούς κοζάκους, οἱ κοζάκοι κινητοποιοῦν ὅλα τά χωριά, κάνουν φοβερές θηριωδίες, σκοτώθηκαν τρία μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ πρόεδρος τοῦ τμήματος κοζάκων τοῦ Σοβιέτ Ζαχάροφ. Ἡ ἀστική τάξη τοῦ Ὄρενμπουργκ παίρνει δραστήριο μέρος. Τό Ὄρενμπουργκ παρακαλεῖ τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων νά τοῦ δοθεῖ βοήθεια γιά τή ριζική ἐκμηδένιση τοῦ τυχοδιωκτισμοῦ τοῦ Ντοῦτοφ, διαφορετικά σχηματίζεται καί πάλι ἕνα φράξιμο πού θά ἀφανίσει ἀπό τήν πείνα 12 000 000 κατοίκους τῆς περιοχῆς τοῦ Τουρκεστάν. Ἕνα τμῆμα πού στάλθηκε ἀπό τό Ὄρενμπουργκ στό Ἰλέτσκ κυκλώθηκε καί ἐξοντώθηκε ὥς τόν τελευταῖο. Ὑπάρχει ἡ πληροφορία ὅτι σκοτώθηκε ὁ κυβερνητικός ἐπίτροπος Τσβίλλινγκ. Ἡ Σαμάρα ἐντείνει ὅλες τίς δυνάμεις της γιά νά βοηθήσει τό Ὄρενμπουργκ, ἀλλά γιά τήν ὁριστική ἐκμηδένιση τῶν συμμοριῶν τοῦ Ντοῦτοφ οἱ τοπικές δυνάμεις εἶναι ἀνεπαρκεῖς, εἶναι ἀπαραίτητη ἡ βοήθεια ἀπό τό κέντρο. Τελείωσα καί περιμένω ἀπάντηση.

Τώρα ἀμέσως θά πάρω ὅλα τά μέτρα γιά τήν κατατόπιση τῶν στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν καί τήν παροχή βοήθεια σέ Σᾶς.

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 2 — ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 4 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 26 τοῦ Γενάρη 1935 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 25

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

105

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Λ. Γ. ΚΑΡΠΟΦ ΚΑΙ ΓΚ. Ι. ΠΕΤΡΟΒΣΚΙ

στόν σ. Κάρποφ
καί στόν σ.σ. Πετρόβσκι
(ἤ στόν Λάτσις)

5. IV. 1918.

Οἱ σύντροφοι βυρσοδέψες παρακαλοῦν νά ἐξεταστεῖ τό ζήτημα τῆς διάλυσης τῶν ἀχτιδικῶν Συμβουλίων καί νά συνταχτεῖ ἕνα σχέδιο τηλεγραφήματος πρός τά τοπικά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν ἐνάντια στίς ἐπεμβάσεις καί γιά τήν ἀνασυγκρότηση τῶν διαλυμένων.

Παρακαλῶ πολύ νά τούς βοηθήσετε [61].

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

106

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕΕ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΣΙΒΗΡΙΑΣ

Ἐπιδοκιμάζω πλήρως τήν ἀπόφαση τῆς ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ Σιβηρίας [62]. Συνιστῶ νά ἑτοιμαστοῦν ἀποθῆκες τροφίμων καί ἄλλων προϊόντων, ἔστω καί μέ κατάσχεση, γιά νά ὀργανωθεῖ σοβαρά ἡ ἄμυνα. Μέ τούς πρεσβευτές οἱ διαπραγματεύσεις πρέπει νά ἀρχίσουν ἐδῶ σήμερα [63]. Εἶναι ξεκάθαρο ὅτι δέν πρέπει πιά νά δοθεῖ πίστη σέ καμιά διαβεβαίωση, καί μοναδική σοβαρή ἐγγύηση ἀποτελεῖ ἡ σταθερή στρατιωτική προετοιμασία ἀπό τήν πλευρά μας.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

107

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕΕ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΣΙΒΗΡΙΑΣ

Ἔλαβα τό σημείωμα τοῦ Γιάκοβλεφ [64]. Ἐπιδοκιμάζω τά σχέδια προετοιμασίας καί κινητοποίησης. Ἄν τυχόν προχωρήσουν,

ἀντισταθεῖτε. Τό διαβίβασα στό Ἐπιτροπάτο Στρατιωτικῶν. Θά προσπαθήσουμε νά Σᾶς βοηθήσουμε μέ τήν ἀποστολή χρημάτων, ἄν καί οἱ δυσκολίες πού ἔχουμε εἶναι ἀφάνταστα μεγάλες.

Παρακαλῶ νά μέ ἐνημερώνετε πιό συχνά.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

108

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ε. ΓΚΟΥΚΟΒΣΚΙ

Κυβερνητικό. Ἐπεῖγον

Πετρούπολη
Κρατική τράπεζα, στόν Γκουκόβσκι
ἤ στόν Σποῦντε γιά τόν Γκουκόβσκι

Εἶμαι φοβερά ἀγανακτισμένος ἀπό τήν καθυστέρηση τοῦ ἐρχομοῦ σας. Οἱ δημοσιονομικές ὑποθέσεις, ἡ τραπεζική πολιτική πάσχουν ἀφάνταστα. Ἡ εὐθύνη θά βαρύνει ἐσᾶς.

Ἐπιμένω νά ἔρθετε τό γρηγορότερο καί νά τακτοποιήσετε ἀμέσως τά δημόσια οἰκονομικά καί τίς τράπεζες.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

109

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ ΚΑΙ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

8. IV. 1918.

στόν σ. Σβερντλόφ
καί στόν σ. Σερεντά

Ὁ κομιστής εἶναι ὁ σύντρ. Χάρλοφ, πού δουλεύει στά ἀγροτικά Σοβιέτ τοῦ κυβερνείου Πσκόφ 11 μῆνες, γεωπόνος τήν εἰδικό-

τητα μέ 5χρονη πείρα. Εἶναι μέλος τοῦ Κόμματος τῶν μπολσεβίκων ἀπό τό 1905 (στήν Πετρούπολη εἶναι γραμμένος στό νησί Βασίλιεφ ἀπό τό Μάρτη τοῦ 1917). Παρακαλῶ νά μιλήσετε μαζί του γιά τή δουλιά στό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας καί γιά τή συμμετοχή του στό ἔργο αὐτό.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

110

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΤ. Π. ΜΠΟΓΚΟΛΕΠΟΦ, Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

10. IV. 1918.

στόν σ. Μπογκολέποφ
(ἀναπληρωτή τοῦ ἐπιτρόπου Οἰκονομικῶν)
στόν σ. Τσιουρούπα
(ἤ στόν σ. Μπριουχάνοφ)

Οἱ κομιστές τοῦ σημειώματος αὐτοῦ, ἀντιπρόσωποι τοῦ Σοβιέτ τοῦ κυβερνείου *Πσκόφ* δέν μπόρεσαν μέχρι τώρα νά πετύχουν *ἐπισιτιστική* καί οἰκονομική βοήθεια, πού τούς εἶναι ἐξαιρετικά καί ἀπολύτως ἀπαραίτητη. Ἡ κατάσταση τοῦ κυβερνείου Πσκόφ (ἰδιαίτερα λόγω τῆς γερμανικῆς ἐπίθεσης: ἔχει καταληφθεῖ τό *1/9 περίπου τοῦ κυβερνείου)* εἶναι ἀπελπιστική. Παρακαλῶ θερμότατα νά σκεφτεῖτε μέ τί ἔκτακτα μέτρα θά τούς βοηθήσετε καί νά μοῦ τηλεφωνήσετε γιά νά μιλήσουμε σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

111

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Παρακαλῶ τά μέλη τοῦ συμβουλίου Δικαιοσύνης (καλό θά ἦταν *ὅλα)* νά μέ ἐπισκεφθοῦν (γιά τήν ἡμέρα καί τήν ὥρα θά συμφωνήσουμε) γιά νά συζητήσουμε,

1) τί ἀκριβῶς ἔγινε γιά τήν ἔκδοση τοῦ Κώδικα Νόμων καί Διαταγμάτων,

2) — γιά τήν κωδικοποίηση,

3) — γιά νά γίνουν τά δικαστήρια πιό σύντομα καί πιό ἀμείλικτα ἀπέναντι στήν ἀστική τάξη καί στούς καταχραστές τοῦ δημοσίου κτλ.

4) — γιά τή νομική προπαγάνδα στόν πληθυσμό, ἀνάμεσα στούς ἐργάτες καί στούς φτωχούς ἀγρότες

(α) ἔντυπη·

(β) μέ διαλέξεις (ἤ μαθήματα κτλ.),

5) — γιά τό τράβηγμα τῆς φτωχολογιᾶς στό ἔργο τῶν δικαστηρίων (ἔνορκοι) καί τῆς ἀνάκρισης,

6) — γιά τή χρησιμοποίηση τῶν δυνάμεων τοῦ Σρέιντερ κ. ἄ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 15 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

112

ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΡΙΜΠΙΝΣΚ [65]

Ἡ ἀφήγηση τοῦ σ. Ντιρενκόφ γιά τά μέτρα πού πῆρε στό Ρίμπινσκ σχετικά μέ τό ἀνέβασμα τῆς ἐργασιακῆς πειθαρχίας, μέτρα πού τά ὑποστηρίζουν οἱ ἐργάτες, μοῦ ἔδειξε ὅτι οἱ σύντροφοι τοῦ Ρίμπινσκ ἀνέλαβαν νά λύσουν σωστά τά πιό σοβαρά καί τά πιό ἄμεσα προβλήματα τῆς τρέχουσας στιγμῆς, καί παρακαλῶ τούς ἀντιπροσώπους τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας καί τίς ἐργατικές ὀργανώσεις τῆς πόλης Ρίμπινσκ νά δεχτοῦν τίς εὐχές μου νά δουλέψουν ἀκόμη πιό δραστήρια καί νά πετύχουν τά καλύτερα ἀποτελέσματα στόν τομέα αὐτό.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Βλαντίμιρ Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 15 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 16 (29) τοῦ Μάη 1918 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τοῦ Σοβιέτ Ρίμπινσκ τῶν Ἐργατῶν, Ἀγροτῶν καί Στρατιωτῶν Βουλευτῶν», ἀρ. φύλ. 105

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας

113

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

1) Πήγατε στό Ριαζάν;
2) Τί γίνεται μέ τήν ὑπόθεση Κολεγκάγεφ καί Σία; [66]
3) Τί γίνεται μέ τό ζήτημα τῶν σπόρων; [67]

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ 'Απρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

114

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΤ. Π. ΜΠΟΓΚΟΛΕΠΟΦ ΚΑΙ Ι. Ε. ΓΚΟΥΚΟΒΣΚΙ

16. IV. 1918.

στούς σ.σ. Μπογκολέποφ καί Γκουκόβσκι

Σᾶς στέλνω τό σχέδιο νόμου γιά τίς μετοχές. *'Υποχρεωτικά* καί *ἐπειγόντως*

1) συζητεῖστε το,
2) διατυπῶστε τίς τροποποιήσεις *σας*,
3) χρησιμοποιεῖστε *ἀμέσως* γνωστούς σας εἰδικούς στή συζήτηση (ἀπαιτεῖστε νά σᾶς δόσουν γνώμη, καλύτερα γραπτή)· στούς καθηγητές μπορεῖτε νά *παραγγείλετε* νά σᾶς στείλουν γνώμη.
4) "Ολα αὐτά πρέπει νά τελειώσουν *ὥς αὔριο*, γιατί αὔριο, 17. IV, στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων πρέπει νά *ἐγκρίνουμε* τό διάταγμα [68].

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

115

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΝΙΖΝΙ ΝΟΒΓΚΟΡΟΝΤ

Νίζνι Νόβγκοροντ
Πρός τόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν

Σύμφωνα μέ τή δήλωση τοῦ ἐπιτρόπου Οἰκονομικῶν, μπαίνουν ἐμπόδια στήν πλήρη ἐπιθεώρηση τῆς Κρατικῆς τράπεζας πού

καθόρισε ὁ ἴδιος, καθώς καί στόν ἔλεγχο. Συνιστῶ νά δοθεῖ ἡ δυνατότητα πλήρους καί ὁλόπλευρης ἐπιθεώρησης τῆς Κρατικῆς τράπεζας καί νά παρασχεθεῖ βοήθεια στούς ἀπεσταλμένους ἐλεγκτές. Παρακαλῶ νά μέ πληροφορήσετε τηλεγραφικά γιά τήν παροχή στούς ἐλεγκτές πλήρους δυνατότητας ἐκπλήρωσης τῆς ἀποστολῆς τους *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο γραμμένο ἀπό τόν Ι. Ε. Γκουκόβσκι, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

116

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΣΙΜΠΙΡΣΚ **

Σιμπίρσκ
Πρός τόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν

Πληροφορεῖστε τηλεγραφικά τά περιστατικά καί τίς συνθῆκες τῆς ἐκλογῆς τῶν προέδρων τῶν ἀνδρικῶν καί γυναικείων διδασκαλικῶν σεμιναρίων τῆς Τσουβᾶς. Μέ ἐνδιαφέρει ἡ τύχη τοῦ ἐπιθεωρητῆ Ἰβάν Γιάκοβλεβιτς Γιάκοβλεφ, πού δούλευε 50 χρόνια γιά τήν ἀνύψωση τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος τῶν τσουβάχων καί πού ὑπέστη πολλούς διωγμούς ἀπό τόν τσαρισμό. Νομίζω ὅτι ὁ Γιάκοβλεφ πρέπει νά μήν ξεκοπεῖ ἀπό τό ἔργο τῆς ζωῆς του [69].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 19 τοῦ Γενάρη 1928 στήν ἐφημερίδα «Προλετάρσκι Πούτ» (Οὐλιάνοβσκ), ἀρ. φύλ. 16

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Τό κείμενο ἀπό τίς λέξεις «παρακαλῶ νά μέ πληροφορήσετε» εἶναι γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Στό ἐπάνω μέρος τοῦ ντοκουμέντου ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «Παρακαλῶ νά στείλετε σέ μένα *προσωπικά* λογαριασμό γιά τό τηλεγράφημα αὐτό». *Ἡ Σύντ.*

117

ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ [70]

21. IV. 1918.

Πρός τό Μικρό Συμβούλιο

Σχετικά μέ τήν ὑπόθεση τῆς ἀναδιοργάνωσης τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πού τήν ἔμαθα μέσω τοῦ Β. Μ. Μπόντς-Μπρουγέβιτς, συνιστῶ ἐπίμονα

1) νά ζητηθοῦν *γραπτές* διευκρινίσεις
   (α) ἀπό ὅλα τά μέλη τῆς ἐπιτροπῆς
   (§ 3 μέρος Ι),
   (β) ἀπό ὅλες τίς ὑπηρεσίες πού *πρέπει* νά στείλουν ἀντιπροσώπους, —

— διευκρινίσεις γιά τό πότε συνῆλθε ἡ Ἐπιτροπή, ποῦ βρίσκονται τά πρακτικά της κτλ.

Πρέπει πολλοί (πού πρέπει νά βρεθοῦν) ὄχι μόνο νά κατσαδιαστοῦν, ἀλλά νά *παραπεμφθοῦν σέ δίκη* γιά τή μή ἐκτέλεση τοῦ διατάγματος.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

118

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Π. Φ. ΒΙΝΟΓΚΡΑΝΤΟΦ

Ἀρχάνγκελσκ
Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου στόν Βινογκράντοφ

Ὁ Λαϊκός ἐπίτροπος Τσιουρούπα μοῦ ἔδειξε τό τηλεγράφημά Σας τῆς 21. IV. μέ ἀρ. 1192, στό ὁποῖο ἀποκαλεῖτε ἀνόητη τήν ἐντολή τῆς κεντρικῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας.

Σᾶς δίνω ἐπίσημα μομφή γι' αὐτό καί δηλώνω ὅτι, ἄν δέν ἀνακαλέσετε τήν τόσο ἀπαράδεκτη αὐτή ἔκφραση, τότε θά ἀνακινήσω ζήτημα παραπομπῆς Σας σέ δίκη, γιατί ἄν ἐμεῖς διδάσκουμε

εὐσυνείδητα πειθαρχία στούς ἐργάτες καί στούς ἀγρότες, τότε εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά ἀρχίσουμε ἀπό τούς ἑαυτούς μας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 21 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Δημοσιεύτηκε ἐνμέρει τό 1940 στό περιοδικό «Μπολσεβίκ», τεῦχ. 3

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

119

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ

22. IV. 1918.

Σύντροφε *Τσιτσέριν*

Ὁ κομιστής τοῦ γράμματος αὐτοῦ ντέ Λυμπερσάκ, γάλλος ἀξιωματικός, θά Σᾶς πεῖ κάτι πού ἀφορᾶ τή στρατιωτική καί ἠθική κατάσταση τμήματος τοῦ στρατοῦ μας. Ὅλα τά εἶδε καί σάν εἰδικός μπορεῖ νά ξεκαθαρίσει καλά ὅ,τι εἶδε. Εἶναι τελείως ἀπαραίτητο νά μιλήσετε μαζί του *.

Δικός Σας *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο
Μετάφραση ἀπό τά γαλλικά

120

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ ΣΤΗΝ ΤΑΣΚΕΝΤΗ, ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ, ΣΤΟΥΣ ΙΜΠΡΑΓΚΙΜΟΦ ΚΑΙ ΚΛΕΒΛΕΓΕΒ [71]

Μπορεῖτε νά εἶστε βέβαιοι, σύντροφοι, ὅτι τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων θά ὑποστηρίξει τήν αὐτονομία τῆς περιοχῆς σας σέ σοβιετική βάση· χαιρετίζουμε τίς πρωτοβουλίες σας καί εἴμαστε

* Βλ. ἐπίσης Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 55. *Ἡ Σύντ.*

βαθιά πεισμένοι ὅτι θά καλύψετε ὅλη τήν περιοχή μέ δίκτυο τῶν Σοβιέτ, καί ὅτι θά δρᾶτε σέ πλήρη ἐπαφή μέ τά ὑπάρχοντα ἤδη Σοβιέτ.

Παρακαλοῦμε νά μᾶς στείλετε ἐδῶ, στή Μόσχα, τήν Ἐπιτροπή σύγκλησης τοῦ Ἱδρυτικοῦ συνεδρίου τῶν Σοβιέτ, πού ἀναλάβατε νά συγκροτήσετε, γιά νά ἐπεξεργαστοῦμε ἀπό κοινοῦ τό ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τῶν σχέσεων τοῦ πληρεξούσιου ὀργάνου τῆς περιοχῆς σας μέ τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων.

Χαιρετίζοντας τό συνέδριό σας, ἐλπίζουμε ὅτι θά ἐκπληρώσετε ἐπάξια τά καθήκοντα πού ἡ ἱστορία τοῦ ἔχει ἐπιφορτίσει.

Μόσχα, 22 τοῦ Ἀπρίλη 1918.

Λένιν καί *Στάλιν*

«Πράβντα», ἀρ. φύλ. 81 καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 83, τῆς 26 (13) τοῦ Ἀπρίλη 1918

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

121

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ

Στόν σ. **Τσιτσέριν**

Δέν θά μποροῦσε νά «προετοιμαστεῖ» μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἄφιξης τοῦ Μίρμπαχ μιά τέτια ἑρμηνεία τοῦ Συντάγματός μας, πού νά λέει ὅτι οἱ *πρεσβευτές* δίνουν τά διαπιστευτήριά τους στόν Πρόεδρο τῆς ΚΕΕ;

Λένιν

Γράφτηκε νωρίτερα ἀπό τίς 23 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

122

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕΕ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΣΙΒΗΡΙΑΣ

23/IV. 1918.

Ἰρκούτσκ
ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ Σιβηρίας

Ἀπαντῶ στήν παράκλησή σας γιά τά χρήματα καί εἰδικά στόν Προκόπιεφ. Πῆρα σήμερα στοιχεῖα. Ἡ Πετρούπολη δίνει στή Σιβηρία κάθε βδομάδα 150 ἑκατομμύρια, τήν τελευταία ἑβδομάδα 180,

ἀπό τά ὁποῖα πῆραν: Τσελιάμπινσκ 15, Τόμσκ 15, Ὄμσκ 40, Ἰρκούτσκ 55, Μπαρναούλ 15.

Πάνω ἀπό τό ὅριο αὐτό πῆραν: Ἰρκούτσκ 200, Τόμσκ 220 ἑκατομμύρια.

Σκεφτεῖτε καλά τί ποσό χρειάζεται πάνω ἀπ' αὐτά, ἐλέγξτε, ἀπαντεῖστε μέ ἀκρίβεια γιά τούς σκοπούς [72].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

123

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΡΙΚΟΦ

Προωθεῖστε ἐπειγόντως στό ΑΣΛΟ τή συζήτηση τοῦ ζητήματος γιά τήν ἀντικατάσταση τῶν παλιῶν χαρτονομισμάτων μέ καινούργια: ὁ Γκουκόβσκι ἐπιμένει, ὅμως, κατά τή γνώμη μου, πρέπει τό ζήτημα αὐτό νά προωθηθεῖ [73].

Ἡ γνώμη Σας;

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

124

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Μ. ΑΛΤΦΑΤΕΡ

25. IV. 1918.

πρός τόν σ. Ἀλτφάτερ

Ὁ κομιστής — σύντρ. Σότμαν, παλιός κομματικός σύντροφος, εἶναι πολύ γνωστός μου προσωπικά καί ἄξιος ἀπόλυτης ἐμπιστοσύνης.

Λένιν

Τό γράμμα αὐτό πρέπει νά χρησιμεύσει σάν *ἄδεια εἰσόδου* τοῦ συντρόφου Σότμαν.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

125

ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΣΛΕ

25. IV. 1918.

Πρός τό Γραφεῖο Τύπου

Σύντρ. 'Αξελρόντ!

Παρακαλῶ πολύ νά βοηθήσετε τόν κομιστή σύντρ. Γκόμπεργκ νά συγκεντρώσει ὅλα τά ὑλικά (ἔντυπα) γιά τήν ἐπανάστασή μας. Τό ζήτημα αὐτό ἔχει μεγάλη σημασία *κοινωνική*, γιατί ἀπ' αὐτό ἐξαρτᾶται ἡ κατατόπιση τῆς 'Αμερικῆς καί ὅλου τοῦ κόσμου.

Χαιρετισμούς!
Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

126

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΣΤΟ ΚΟΥΡΣΚ

Θά δόσω ἀμέσως ἐντολή νά σταλεῖ ραδιοπομπός καί θά παρακαλέσω τόν Καραχάν νά ἐλέγξει πότε ἔφυγε ὁ οὐκρανός σύνδεσμος.

'Εκτός ἀπ' αὐτό, Σᾶς συνιστῶ νά στείλετε ἀπεσταλμένο ἤ καλύτερα ἀπεσταλμένους σέ μερικά σημεῖα τοῦ Οὐκρανικοῦ μετώπου κοντά στό Κούρσκ γιά νά ἀνακοινώσουν ὅτι ἔφτασε ἡ ἀντιπροσωπεία καί νά προτείνουν τή διακοπή τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων [74].

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ 'Απρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

127

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ [75]

Ροστόβ τοῦ Ντόν
Πρός τόν ἔκτακτο ἐπίτροπο *Ὀρτζονικίτζε*
γιά τόν Ἀντόνοφ

Παρακαλῶ θερμά νά μήν ἀνακατευτεῖτε στήν ὑπόθεση τῶν ἀπεσταλμένων καί νά βοηθήσετε μέ κάθε τρόπο γιά τό συντομότερο τερματισμό τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἀντιπροσωπεία μας γιά τή σύναψη εἰρήνης ἀπό τούς Στάλιν, Ρακόβσκι καί Μανουήλσκι βρίσκεται ἤδη στό Κούρσκ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1928 στό βιβλίο: Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο. «Σημειώσεις γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο», τόμ. 2ος, Μόσχα-Λένινγκραντ

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

128

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΓΚ. ΣΑΟΥΜΙΑΝ [76]

Μπακού
Πρός τόν βουλευτή τῶν Σοβιέτ
Σαουμιάν

Τό γράμμα Σας τῆς 13/IV, πού στείλατε μέ τόν Μποϊτσόφ, τό πῆρα σήμερα. Ἀπαντεῖστε μέσω Ἄστραχαν τηλεγραφικά ἤ μέσω Κούσκα καί Τασκέντης, ἄν πήρατε τό τηλεγράφημά μου αὐτό, ἄν ἔφτασε ὁ Κομπόζεφ καί ποιά εἶναι τώρα ἡ κατάσταση σέ Σᾶς.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό βιβλίο: «Οἱ μπολσεβίκοι στήν πάλη γιά τή νίκη τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης στό Ἀζερμπαϊτζάν», Μπακού

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

129

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΡΑΪΜΟΝΤ ΡΟΜΠΙΝΣ [77]

30. IV. 1918.

Ἀγαπητέ κύριε Ρόμπινς,

Σᾶς εἶμαι πολύ εὐγνώμων γιά τήν ἐπιστολή Σας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ νέα δημοκρατία, δηλαδή ἡ προλεταριακή δημοκρατία, θά ἐγκαθιδρυθεῖ σέ ὅλες τίς χῶρες καί θά συντρίψει ὅλα τά ἐμπόδια καί τό ἰμπεριαλιστικο-καπιταλιστικό σύστημα στό Νέο καί στόν Παλιό κόσμο.

Μέ ἐγκάρδιους χαιρετισμούς καί εὐγνωμοσύνη

Δικός Σας *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά στή ρωσική γλώσσα τό 1957 στό βιβλίο «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. I

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο
Μετάφραση ἀπό τά ἀγγλικά

130

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

σ. *Τσιουρούπα*

Ὁ Σαπρόνοφ ἀπό τό Συμβούλιο τῶν βουλευτῶν τοῦ *κυβερνείου* Μόσχας περιγράφει τήν καταστροφική ἐπισιτιστική κατάσταση πού ὑπάρχει στό κυβερνεῖο Μόσχας καί ἐπιμένει ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη νά αὐξηθοῦν οἱ διατακτικές. Νά ὁριστεῖ ἔστω καί ἡ ἐλάχιστη νόρμα διανομῆς. Στούς ἀγρότες νά ἐνισχυθοῦν οἱ διανομές, διαφορετικά *θά φᾶνε ὅλο τό σπόρο* καί *δέν θά ὀργώσουν*.

Τί μπορεῖ νά γίνει; Τί κάνατε;

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τόν Ἀπρίλη τοῦ 1918

Δημοσιεύτηκε γιά πρώτη φορά τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

131

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Π. Π. ΜΑΛΙΝΟΒΣΚΙ [78]

Γιατί κατά παράβαση τοῦ διατάγματος τοῦ ΣΛΕ καί παρά τήν ἀνεργία πού ὑπάρχει (καί παρά τήν 1. V),

δέν ἄρχισαν ἐργασίες στή Μόσχα

1) γιά τό κλείσιμο *μέ τό καλό* τῶν τσαρικῶν μνημείων;

2) γιά τήν ἀφαίρεση τῶν τσαρικῶν ἀετῶν;

3) γιά τήν ἑτοιμασία *ἑκατοντάδων* ἐπιγραφῶν (ἐπαναστατικῶν καί σοσιαλιστικῶν) σέ *ὅλα* τά δημόσια κτίρια;

4) γιά τήν τοποθέτηση *προτομῶν* (ἔστω καί προσωρινῶν) διάφορων μεγάλων ἐπαναστατῶν;

Γράφτηκε μεταξύ 1 καί 13 τοῦ Μάη 1918

Δημοσιεύτηκε γιά πρώτη φορά στίς 20 τοῦ Ἀπρίλη 1963 στήν ἐφημερίδα «Σοβιέτσκαγια Κουλτούρα», ἀρ. φύλ. 49

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

132

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΥΡΑΛΙΩΝ ΣΤΟΝ Β. Ν. ΑΝΤΡΟΝΙΚΟΦ

Αἰκατερινμπούργκ
Περιφερειακή διεύθυνση
Ἀντρόνικοφ

Οἱ φῆμες γιά τήν ἀπεθνικοποίηση τῆς περιοχῆς Μπογκοσλόβσκι εἶναι ἀνοησίες [79].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 2 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1927 στό βιβλίο «Ἡ ἐργατική τάξη τῶν Οὐραλίων στά χρόνια τοῦ πολέμου καί τῆς ἐπανάστασης», τόμ ΙΙΙ, Σβερντλόβσκ

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

133

ΣΤΗΝ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ) [80]

1) Ἡ πρόταση τῆς σ. Σπιριντόνοβα καί τοῦ σ. Καρέλιν εἶναι ὅτι οἱ μπολσεβίκοι πρέπει νά δόσουν τό Ἐπιτροπάτο γεωργίας στήν πλήρη καί πραγματική κατοχή τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων καί νά διατηρήσουν μόνο τήν πολιτική ἀντιπροσώπευση.

2) Ἡ δικαιολογία γιά μιά τέτια πρόταση εἶναι ὅτι, κατά τή γνώμη τῆς σ. Σπιριντόνοβας καί τοῦ σ. Καρέλιν, τό Ἐπιτροπάτο γεωργίας

καταρέει, ὅτι ἡ δουλιά γιά τούς ἀριστερούς ἐσέρους γίνεται ἀδύνατη, καί ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένοι νά φύγουν ὅλοι, ἐπειδή, δῆθεν, τούς «διώχνουν» κτλ.

3) Ἡ σύσκεψη (τοῦ Λένιν μέ τούς μπολσεβίκους τοῦ συμβουλίου τῆς γεωργίας) διαβιβάζει τό θέμα πού ἔθεσαν οἱ ἐσέροι στήν ΚΕ τοῦ Κόμματος. Ἀπό δική της πλευρά ἡ σύσκεψη θεωρεῖ τούς συλλογισμούς τῶν ἐσέρων ἀβάσιμους καί τήν πρότασή τους ἀπαράδεκτη *.

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

134

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΤ. Ι. ΚΟΥΡΣΚΙ

Εἶναι ἀνάγκη *ἀμέσως*, μέ ἐπιδεικτική ταχύτητα, νά κατατεθεῖ νομοσχέδιο ὅτι ποινές γιά δωροδοκία (τοκογλυφία, ἐξαγορά, συνεργία σέ δωροδοκία **κτλ.**)

πρέπει νά εἶνάι

ὄχι κάτω

τῶν 10 χρόνων φυλάκισης καί, ἐπί πλέον, δέκα χρόνων καταναγκαστικῆς ἐργασίας [81].

Γράφτηκε στίς 4 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 7 τοῦ Νοέμβρη 1928 στήν «Κράσναγια Γκαζέτα», ἀρ. φύλ. 260

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

135

ΣΧΕΔΙΟ ΡΑΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΣΤΟ ΚΟΥΡΣΚ

Στήν Οὐκρανία ἔγινε πραξικόπημα [82].

Πλήρης παλινόρθωση τῆς ἀστικο-τσιφλικάδικης ἐξουσίας.

Τό Ροστόβ τοῦ Ντόν καταλήφθηκε ἀπό τούς γερμανούς [83].

---

* Τό κείμενο τῆς τρίτης παραγράφου εἶναι ἰδιόχειρα γραμμένο ἀπό τόν Β. Ν. Μεστσεριακόφ. Τό ντοκουμέντο εἶναι ὑπογραμμένο ἀπό τούς Β. Ι. Μεστσεριακόφ, Σ. Π. Σεραντά καί Μ. Ν. Πετρόβσκι. *Ἡ Σύντ.*

Οἱ ἄγγλοι ἀπειλοῦν μέ δική τους καί μέ ἰαπωνική ἐπίθεση.

Οἱ γερμανοί ἀπαιτοῦν τήν κατάληψη τοῦ ὀχυροῦ Ἰνό ἀπό τούς φιλλανδούς καί τῆς ὁδοῦ τοῦ Μούρμανσκ γιά τόν ἀγώνα κατά τῶν ἄγγλων [84].

Ἐδῶ γίνεται ἔκτακτη συνεδρίαση τῆς ΚΕ τοῦ Κόμματος γιά νά ἐξεταστοῦν ὅλα αὐτά [85].

Ἡ πολιτική Σας εἶναι — μέ ὅλες τίς δυνάμεις νά ἐπιταχύνετε τό κλείσιμο ἀνακωχῆς καί εἰρήνης, μέ τή θυσία, φυσικά, νέων προσαρτήσεων.

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1929 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

136

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ [86]

Θά *ἔπρεπε* νά συντάξετε πρωτόκολλο γιά τήν ἄρνηση νά δεχτοῦν τούς ἐλεγκτές καί νά προτείνετε σέ μένα νά *παραπεμφθοῦν στό δικαστήριο* αὐτοί πού ἀρνήθηκαν.

Γράφτηκε στίς 7 ἤ 8 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

137

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ

στόν Τσιτσέριν:

Δέν νομίζετε ὅτι θά πρέπει νά στείλουμε, καί μάλιστα *ἀμέσως*, ἀντιπροσωπεία μας στό Κίεβο;

Κατά τή γνώμη μου, πρέπει νά *στείλουμε*. Εἶναι παράλογο νά ἀναμένουμε τυπικές ἐγγυήσεις ἀπό τούς γερμανούς, ἀφοῦ στήν πραγματικότητα, ἡ δήλωσή τους ἀποτελεῖ ἐγγύηση. Ἡ ἀπώλεια χρόνου *εἶναι ἐπιζήμια σέ μᾶς* καί χρήσιμη στούς γερμανούς [87].

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

138

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΕ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΤΗΣ ΣΙΒΗΡΙΑΣ

Ἰρκούτσκ
ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ Σιβηρίας

Ἀντίγραφο στόν Προκόπιεφ

Ὁ Προκόπιεφ καί ἄλλοι γεμίζουν μέ τηλεγραφήματα τόν Λάριν, ζητώντας χρήματα.

Δηλώνω ὅτι στό τηλεγράφημά μου μέ ἀκριβεῖς ἀριθμούς τῆς 23. IV ἀπάντηση δέν πῆρα *. Δηλώνω ὅτι μιά τέτια στάση στό θέμα αὐτό, ὅταν δέν ἀπαντοῦν γιά ποιούς σκοπούς χρησιμοποιήθηκαν ἑκατοντάδες ἑκατομμύρια καί γιατί καί πόσα χρειάζονται πάνω ἀπό τή νόρμα, εἶναι ἀπαράδεκτη.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

139

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ [88]

στόν σύντροφο *Τσιουρούπα*

Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ

Ὁ κομιστής εἶναι ὁ Ἀντρέι Βασίλιεβιτς *Ἰβανόφ*, ἐργάτης τοῦ ἐργοστασίου Πουτίλοφ (γνωστός τοῦ Σλιάπνικοφ, μέ παλιά *κομματικά* ντοκουμέντα ἀπό τήν τσαρική περίοδο).

Τοῦ ἀφηγήθηκα σχετικά μέ τό χθεσινό διάταγμα καί τήν ἀπόφαση ὁσοναφορᾶ τήν ἔκτακτη κινητοποίηση τῶν ἐργατῶν ἀπό τό Ἐπιτροπάτο Ἐργασίας. Τοῦ εἶπα τή γνώμη μου:

ἄν οἱ *πιό καλοί* ἐργάτες τῆς Πετρούπολης δέν θά δημιουργήσουν, *μέ ἐπιλογή*, σίγουρο ἐργατικό στρατό ἀπό 20 000 ἄτομα γιά μιά πειθαρχημένη καί ἀνελέητη *πολεμική* ἐκστρατεία κατά τῆς ἐπαρχιακῆς ἀστικῆς τάξης καί τῶν ρουσφετολόγων, τότε ἡ πείνα καί ἡ ἀπώλεια τῆς ἐπανάστασης εἶναι ἀναπόφευκτη.

* Βλέπε σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 122. *Ἡ Σύντ.*

Σᾶς παρακαλῶ αὐτό νά τό ἐπιβεβαιώσετε στόν κομιστή καί νά τοῦ δόσετε σύντομη δήλωση ὅτι Ἐσεῖς θά δόσετε σ' αὐτά τά ἀποσπάσματα τίς πιό πλατιές ἐξουσιοδοτήσεις μέ τούς παραπάνω ἀκριβῶς ὅρους.

Σᾶς παρακαλῶ πολύ νά τοῦ δόσετε μιά τέτια δήλωση γιά νά *διαβαστεῖ στήν Πετρούπολη*, καί τό παρόν γράμμα νά τό ἐπιστρέψετε στόν κομιστή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

140

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Β. ΛΟΥΝΑΤΣΑΡΣΚΙ

13 τοῦ Μάη 1918.

Πετρούπολη

Σμόλνι

Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Παιδείας

Λουνατσάρσκι

Μοῦ προξένησε κατάπληξη καί μέ ἐξόργισε ἡ ἀδράνεια ἡ δική Σας καί τοῦ Μαλινόβσκι σχετικά μέ τήν ἑτοιμασία καλῶν περικοπῶν καί ἐπιγραφῶν γιά τά δημόσια κτίρια τῆς Πετρούπολης καί τῆς Μόσχας *.

Ὁ Νικολάι Ρόζενφελντ παρακαλεῖ νά τοῦ δόσετε παραγγελία γιά τοιχογραφία ὁποιωνδήποτε δημόσιων κτιρίων. Δόστε μας τή γνώμη Σας.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

141

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΓΚ. ΣΑΟΥΜΙΑΝ

Ἀγαπητέ σύντροφε Σαουμιάν!

Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ γιά τήν ἐπιστολή. Εἴμαστε ἐνθουσιασμένοι ἀπό τή σταθερή καί ἀποφασιστική πολιτική Σας. Ἐπιδιῶξτε νά τή συνδυάσετε μέ τήν πιό προσεκτική διπλωματία, πού ὑπαγορεύεται

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 131. *Ἡ Σύντ.*

ἀναμφίβολα ἀπό τή σημερινή πολύ δύσκολη κατάσταση, — καί θά νικήσουμε.

Οἱ δυσκολίες εἶναι ἄπειρες. *Γιά τήν ὥρα* μᾶς σώζουν *μόνο* οἱ ἀντιθέσεις, οἱ συγκρούσεις καί ἡ πάλη μεταξύ τῶν ἰμπεριαλιστῶν. Μάθετε νά χρησιμοποιεῖτε αὐτές τίς συγκρούσεις: *γιά τήν ὥρα* χρειάζεται νά διδαχτοῦμε τή διπλωματία [89].

Θερμούς χαιρετισμούς καί τίς καλύτερες εὐχ‿ς καί χαιρετισμούς σέ ὅλους τούς φίλους.

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Μάη 1918
Στάλθηκε στό Μπακού

Δημοσιεύτηκε στίς 8 τοῦ Σεπτέμβρη 1918
στά «Μπιουλλιετέν Ντικτατούρι Τσεντροκάσπιγια
ί Πρεζίντιουμ Βρέμεννοβο Ἰσπολνίτ. Κ-τα»
τεῦχος 33

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ
τό κείμενο τῶν «Μπιουλλιετέν»

142

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. ΓΚ. ΜΠΡΟΝΣΚΙ

σ. Μπρόνσκι!

Κι' ἔτσι, ἔχουμε *ἀκριβῶς* καθορίσει ὅτι

(1) στήν αὐριανή σύσκεψη μέ τούς γερμανούς θά πάρετε **πρῶτος** τό λόγο *Ἐσεῖς* (πρίν ἀπό Σᾶς *κανένας* δέν θά μιλήσει ἀπό τούς ρώσους) [90],

(2) ὅτι στήν ἀρχή θά διαβάσετε τίς θέσεις (στή συνέχεια ὁμιλία ἤ εἰσήγηση, ἤ σχόλιο),

(3) ὅτι Ἐσεῖς τίς θέσεις *αὔριο* πρίν τή σύσκεψη (δηλαδή τό πρωί, *μέχρι ἡ ὥρα 2*: ἀργότερα θά φύγω) θά μοῦ τίς δείξετε.

Αὐτό ἔχει τήν πιό βασική σημασία. Εἶναι ὁδηγία τῆς ΚΕ καί τοῦ ΣΛΕ. Αὐτό εἶναι ὑποχρεωτικό!

Λένιν

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή
Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

143

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΡΑΪΜΟΝΤ ΡΟΜΠΙΝΣ

14 τοῦ Μάη 1918.

Στόν συνταγματάρχη Ρόμπινς,

Ἀγαπητέ κύριε Ρόμπινς!

Ἐπισυνάπτω στό γράμμα αὐτό προκαταρκτικό σχέδιο τῶν οἰκο-

νομικῶν μας σχέσεων μέ τήν 'Αμερική. Αὐτό τό προκαταρκτικό σχέδιο τό ἐπεξεργάστηκε ἡ 'Επιτροπή ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου στό 'Ανώτατο Συμβούλιο τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας [91].

'Ελπίζω ὅτι τό προκαταρκτικό αὐτό σχέδιο μπορεῖ νά εἶναι ὠφέλιμο σέ Σᾶς κατά τή συνομιλία Σας μέ τό ἀμερικανικό 'Υπουργεῖο 'Εξωτερικῶν καί τούς ἀμερικανούς εἰδικούς στίς ἐξαγωγές.

Δεχτεῖτε τίς βαθιές μου εὐχαριστίες,

εἰλικρινά δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε στήν ἀγγλική γλώσσα τό 1920 στό βιβλίο «Russian-American relations. March, 1917 —March, 1920. Documents and papers», New York

Στή ρωσική γλώσσα πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό βιβλίο «Ντοκουμέντι βνιέσνεϊ πολίτικι ΕΣΣΔ», τόμ. I

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ βιβλίου «Ντοκουμέντι βνιέσνεϊ πολίτικι ΕΣΣΔ»

144

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

16 τοῦ Μάη 1918.

Στόν πρόεδρο τοῦ 'Ανώτατου πολεμικοῦ συμβουλίου

Προτείνεται στό 'Ανώτατο πολεμικό συμβούλιο νά κατευθύνει τούς ἀπεσταλμένους — μέσω τῶν ἀντίστοιχων στρατιωτικῶν ἀρχῶν στό μέτωπο — γιά τό κλείσιμο ἀνακωχῆς καί καθορισμοῦ τῆς διαχωριστικῆς γραμμῆς στό Νότιο-'Ανατολικό (τοῦ Ντόν) μέτωπο. 'Οσοναφορᾶ τό θέμα τῆς παροχῆς ὁδηγιῶν στίς στρατιωτικές ἀρχές Σᾶς γνωρίζουμε ὅτι στό Χάρκοβο αὐτή τή στιγμή βρίσκονται οἱ ἀπεσταλμένοι μας μέ ἐπικεφαλῆς τό στρατιωτικό διοικητή τῶν τμημάτων τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου τοῦ Μπριάνσκ Σίτιν, στόν ὁποῖο δόθηκαν ὁδηγίες νά ἐπιδιώξει γενική ἀνακωχή στό μέτωπο τοῦ Βορόνεζ καί στό Νότιο-'Ανατολικό μέτωπο. 'Επιφορτίζεται νά προσπαθήσει νά ἐπιτύχει ἀνακωχή ἰδιαίτερα στό Νότιο-'Ανατολικό μέτωπο (τοῦ Ντόν) ὅσο τό δυνατό συντομότερα, συμφωνώντας, σέ τελευταία ἀνάγκη, νά ληφθεῖ σάν βάση ἡ σημερινή διάταξη τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων.

Στόν Σίτιν δόθηκαν έντολές νά έπιδιώξει μέσω τῆς γερμανικῆς διοίκησης ἄμεση ἐπαφή μέ τή δική μας διοίκηση τοῦ Νοτιο-Ἀνατολικοῦ μετώπου γιά τό συντονισμό τῶν ἐνεργειῶν.

Γιά τούς ἴδιους σκοπούς τό Ἀνώτατο Πολεμικό Συμβούλιο πρέπει νά διατηρεῖ μέ ὅλα τά μέσα πού ἔχει στή διάθεσή του, συνεχή ἐπαφή τόσο μέ τόν Σίτιν, ὅσο καί μέ τή διοίκησή μας στό Νοτιο-Ἀνατολικό μέτωπο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

145

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ [92]

στόν **Τσιτσέριν:**

κατά τή γνώμη μου ἡ συμφωνία τοῦ Μπρέστ δέν μπορεῖ νά μᾶς ἀπαγορεύσει νά ἀγωνιστοῦμε ἐνάντια στούς στασιαστές-πειρατές (ἐξοπλισμένα ἐμπορικά πλοῖα) καί πρέπει νά *βροῦμε μορφή*, γιά νά ἀποκρουστοῦν ἔνοπλα οἱ στασιαστές ἀπό τίς ναυτικές μας δυνάμεις.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

146

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΡΙΚΟΦ

στόν *Ρίκοφ*

Ποῦ καί πῶς χαθήκατε;

1) Μιλήσατε μέ τούς *πιστωτικούς* συνεταιρισμούς;

Ἀποτέλεσμα;

2) — μέ τούς ἄλλους σχετικά μέ τήν ἀνταλλαγή χρημάτων;

3) Ἔχω τό σχέδιο τοῦ Γκριγκόριεφ (γιά τή δημιουργία γραφείου ἐμπειρογνωμόνων στίς ὑδάτινες μεταφορές).

Κατά τή γνώμη μου πρέπει νά ἐγκριθεῖ ἀμέσως.

4) Όμως παρακαλεῖ, ἱκετεύει: *ἐπίτροπο!* (στή Γενική Διεύθυνση ὑδάτινων μεταφορῶν [93]).

Νά μή διοριστεῖ ὁ Σλιάπνικοφ;

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

147

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

1) Κοινοποιήθηκε τό σχέδιό Σας (τῆς ὀργάνωσης Ἐπιτροπάτων Ἐφοδιασμοῦ) σέ *ὅ λ ε ς* τίς ὑπηρεσίες;

2) Πάρτε σήμερα τό λόγο πάνω στήν ἡμερήσια διάταξη γιά νά κατατεθεῖ αὐτό αὔριο.

3) Στό σχέδιό Σας δέν κυριαρχεῖ γραφειοκρατική τυπικότητα; Νά μή μπεῖ στό διάταγμα *γιά τή συμμετοχή* 20-50 *ἐ ρ γ α τ ῶ ν* (μέ τίς πιό αὐστηρές συστάσεις) σέ *κ ά θ ε* Ἐπιτροπάτο Ἐφοδιασμοῦ τῶν *σ ι τ ο π α ρ α γ ω γ ι κ ῶ ν* κυβερνείων; [94]

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

1) Τό σχέδιο συζητήθηκε μέ στελέχη τῶν περιοχῶν, ἐγκρίθηκε ἀπό τόν Ρίκοφ καί τό ΑΣΛΟ στά σημεῖα πού ἀφοροῦν τήν ἵδρυση Ἐπιτροπάτου Ἐφοδιασμοῦ (κεντρικοῦ).

2) Θά πάρω τό λόγο πάνω στήν ἡμερήσια διάταξη.

3) Τό σχέδιο προβλέπει τή δημιουργία Ἐπιτροπάτων Ἐφοδιασμοῦ στά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν. Τά Ε.Ε. δέν πρέπει νά εἶναι ὀγκώδεις ὀργανισμοί. Μπορεῖ νά μπεῖ στό σχέδιο σημεῖο γιά τή συμμετοχή 20-50 ἐργατῶν σέ κάθε Ἐπιτροπάτο τῶν σιτοπαραγωγικῶν κυβερνείων, ἀλλά γιά τή συμμετοχή στόν τεχνικό μηχανισμό μέ τήν ἰδιότητα στελεχῶν γιά ἀποστολή τους κατά ἐπαρχίες.

Ἡ εἰσαγωγή ἑνός τέτιου ἀριθμοῦ ἐργατῶν στή σύνθεση τῶν Ἐπιτροπάτων θά προκαλέσει διαμαρτυρίες ἀπό τίς τοπικές ἀρχές.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Φυσικά ὄχι *στή σύνθεση* τῶν Ἐπιτροπάτων, ἀλλά στά στελέχη τῶν
1) προπαγανδιστῶν,
2) ἐλεγκτῶν,
3) ἐκτελεστῶν.

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

148

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Πρέπει νά συντάξετε ἐγκύκλιο τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ — ἤ μάλλον, ἀκόμη καλύτερα, διάταγμα τοῦ ΣΛΕ μέ τίς πιό λεπτομερεῖς ἐπεξηγήσεις:

— ὅτι οἱ ἐπιτροπές ἀντιπροσώπων πρέπει νά γίνονται δεκτές στήν ἐργασία *μαζί* μέ τούς ἐπιτρόπους Ἐπισιτισμοῦ τῶν κυβερνείων καί *κάτω ἀπό τήν καθοδήγησή τους*·

— ὅτι δέν ἐπιτρέπεται ἡ χωριστή ὕπαρξη καί οἱ χωριστές ἐνέργειες τῶν ἐπιτροπῶν ἀντιπροσώπων·

— ὅτι κάτι τέτιο ὁδηγεῖ πάντοτε στή διείσδυση τῶν κερδοσκόπων·

— ὅτι εἶναι ἰδιαίτερα ἐπιθυμητή ἡ βοήθεια τῶν ἐπιτροπῶν ἀντιπροσώπων καί ἡ συμμετοχή τους στήν προπαγάνδα ἐνάντια στούς κουλάκους καί στούς κερδοσκόπους, κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τῶν προπαγανδιστικῶν ἀποσπασμάτων τῶν ἐπιτρόπων ἐπισιτισμοῦ τῶν κυβερνείων κτλ.

Ὅλα αὐτά νά ἀναπτυχθοῦν πάρα πολύ λεπτομερειακά καί *πάρα πολύ ἐκλαϊκευτικά* καί νά *δημοσιευτοῦν*.

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

149

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. ΝΤ. ΜΠΟΝΤΣ-ΜΠΡΟΥΓΕΒΙΤΣ

23 τοῦ Μάη 1918.

Στόν διευθυντή τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ ΣΛΕ
Βλαντίμιρ Ντμίτριεβιτς Μπόντς-Μπρουγέβιτς

Ἐπειδή δέν ἐκπληρώθηκε ἀπό Σᾶς ἡ ἐπίμονη ἀπαίτησή μου νά μοῦ παρουσιάσετε τά δικαιολογητικά τῆς αὔξησης τῶν ἀποδοχῶν μου ἀπό 1ης τοῦ Μάρτη 1918 ἀπό 500 σέ 800 ρούβλια τό μήνα καί λόγω τῆς καθαρῆς παρανομίας αὐτῆς τῆς αὔξησης, πού ἔγινε ἀπό

Σᾶς αὐθαίρετα καί σέ συμφωνία μέ τόν γραμματέα τοῦ Συμβουλίου Νικολάι Πετρόβιτς Γκορμπουνόφ καί κατά ἄμεση παράβαση τοῦ διατάγματος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 23 τοῦ Νοέμβρη 1917, Σᾶς τιμωρῶ μέ αὐστηρή μομφή [95].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

150

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Τηλεφωνεῖστε στόν Τσιουρούπα (ἤ στόν ἀναπληρωτή του), διαβᾶστε του τά ἐπισυναπτόμενα ἔγγραφα καί πέστε του ὅτι **ἐπιμένω** νά γίνει ἀποστολή μερικῶν βαγονιῶν πρός τούς πεινασμένους ἐργάτες αὐτῶν τῶν ἐργοστασίων [96].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

151

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Α. Α. ΙΟΦΦΕ ΚΑΙ Β. Ρ. ΜΕΝΖΙΝΣΚΙ

Στούς συντρ. Ἰόφφε καί Μενζίνσκι

24/V. 1918.

Ἀγαπητοί σύντροφοι! Πῆρα τίς πεσιμιστικές καί θυμωμένες ἐπιστολές Σας (ἀπό τίς 20.V τίς πῆρα σήμερα 24. V). Ἕνα μέρος τῶν κατηγοριῶν Σας, πού ἀπευθύνονται ἐνάντια στόν Τσιτσέριν, πέφτει σέ μένα. Λογουχάρη, ἐγώ εἶχα ἐπιμείνει στήν ἀποστολή τῶν θέσεων γιά ἐκχωρήσεις *μέσω* τῶν γερμανῶν, γιά νά δείξω σ' αὐτούς πόσο σοβαρά ἐπιθυμοῦμε ἐμπορικο-οικονομικές σχέσεις.

('Η ἐπεξεργασία τῶν θέσεων ἔγινε ὁμόθυμα μέ τή συμμετοχή τοῦ Ράντεκ καί ἄλλων «ἀνοητοαριστερῶν»). Οἱ ὅροι τῶν παραχωρήσεών μας εἶναι τέτιοι, πού μόνο ὄφελος θά προκύψει γιά μᾶς, ἄν οἱ γερμανοί δεχτοῦν αὐτούς τούς ὅρους.

Τήν πολιτική Σας πού ἐκτίθεται πολύ λεπτομερειακά στίς ἐπιστολές τοῦ σ. 'Ιόφφε τήν ἐγκρίνω ὁλοκληρωτικά.

'Η δυσαρέσκεια ἀπό τόν Τσιτσέριν εἶναι, κατά τή γνώμη μου, σέ Σᾶς ἐξογκωμένη. 'Αλλά *πάντως* εἶμαι σύμφωνος νά Σᾶς βοηθήσω καί Σᾶς παρακαλῶ νά στρέψετε τίς προσπάθειές Σας πρός τούς *πρακτικούς* τρόπους βελτίωσης τῆς δουλιᾶς. Γι' αὐτό θά πρότεινα οἱ *συγκεκριμένες* προτάσεις νά διατυπώνονται *μέ ἀκρίβεια* (ἀντίγραφα τῶν τηλεγραφημάτων καί ἐπιστολῶν νά ἀποστέλλονται σέ μένα, *ὅμως* τό **αὐστηρά** πρακτικό *μέρος* καί σέ συντομία, γιατί μοῦ λείπει ἐντελῶς ὁ χρόνος νά τά διαβάζω ὅλα). Τότε ὑπόσχομαι νά ἐπιδιώκω τήν ἐκπλήρωση καί νά ἐλέγχω ἄν πραγματοποιήθηκε.

Μέ ποιό τρόπο θά μεταφερθεῖ *μεγαλύτερο* ειδικό βάρος στό Βερολίνο (συμφωνῶ νά βοηθήσω σ' αὐτό) θά πρέπει νά τό σκεφτεῖτε καί νά προτείνετε *πολύ ἄμεμπτα ἀπό ἄποψη τάκτ* (ΝΒ) καί *συγκεκριμένα- πρακτικά* μέτρα γι' αὐτό. Θά πάρω ὅλα τά *δυνατά* μέτρα καί θά προσπαθήσω νά ἐφαρμοστοῦν.

Ἄν εἶναι δυνατό νά βοηθήσουμε ὥστε νά κλειστεῖ εἰρήνη μέ τή Φιλλανδία, Οὐκρανία καί Τουρκία (ἐδῶ εἶναι τό κουμπί), πρέπει πάντοτε νά κάνουμε τό πᾶν γι' αὐτό (χωρίς φυσικά *κάποιες* νέες προσαρτήσεις καί χαράτσια αὐτό δέν κερδίζεται). Γιά τή *συντόμευση* μιᾶς τέτιας εἰρήνης θά ἔδινα *πολλά*.

Μή νευριάζετε καί Σεῖς. Νά διορθώνεις (καί νά φτιάχνεις νέα) τή διπλωματία εἶναι δύσκολη δουλιά. Festina lente *.

Μέ τούς καλύτερους χαιρετισμούς.

Δικός Σας *Λένιν*

P.S.

28/V. Δέν πρόφτασα τόν ταχυδρόμο.

'Ο Τσιτσέριν μοῦ μεταβίβασε τό κείμενο τῆς νότας, τήν ὁποία ὁ 'Ιόφφε ἔστειλε *ἀπομέρους* του στή γερμανική κυβέρνηση, συμφωνώντας γιά τήν ἐπιστροφή τῶν πλοίων τοῦ στόλου τῆς Μαύρης θάλασσας (δηλαδή τήν ὁδήγησή τους ἀπό τό Νοβοροσίσκ στή Σεβαστούπολη) [97]

* — Σπεῦδε βραδέως. *'Η Σύντ.*

μέ τόν ὅρο νά κλειστεῖ εἰρήνη *μόνο* μέ τήν Οὐκρανία. Ὅμως ἡ κυβέρνησή μας σέ ξεκάθαρη νότα (μεταδόθηκε στόν Ἰόφφε μέ τόν ἀσύρματο) ἀναγνώρισε σάν δυνατό νά συμφωνήσει στήν ἐπιστροφή τῶν πλοίων στή Σεβαστούπολη *στή βάση ἄλλων* ὅρων καί συγκεκριμένα: 1) *εἰρήνη καί στά* **τρία** μέτωπα, δηλαδή καί μέ τήν Οὐκρανία καί μέ τή **Φιλλανδία** καί μέ τήν **Τουρκία**· 2) ὄχι προσάρτηση τῆς Σεβαστούπολης.

Πῶς μπόρεσε ὁ Ἰόφφε νά κάνει ἕνα τέτιο λάθος; Πῶς μπόρεσε νά «πουλήσει τόσο φτηνά»; Καί πῶς, γενικά, εἶναι δυνατό, γιά ἕνα τόσο βασικό ζήτημα νά στείλει, *ἀπομέρους του* νότα, χωρίς νά ἔχει προηγούμενα συμβουλευτεῖ, δέν καταλαβαίνω...

Ν. Β. Στεῖλτε στό «Arbeiterpolitik», στό «Σοσιαλδημοκράτη» τῆς Στουτγάρδης [98] καί σέ ἄλλες **παρόμοιες** ἐκδόσεις, ὅλα, *πλήρη*, στήν κάθε μιά ἀπό 5-10 ἀντίτυπα.

Ἄρχισαν νά ἐκδίδουν κάτι τό *νόμιμο* στή γερμανική γλώσσα; Τί ἀκριβῶς; Ποιό τό πλάνο τῶν ἐκδόσεων καί πότε ἄρχισε νά ἐφαρμόζεται;

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Στάλθηκε στό Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

152

ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Λόγω τοῦ ἀδιεξόδου πού ἐπιβεβαιώθηκε ἀπό τούς ἁρμόδιους ἀνώτατους στρατιωτικούς νά καταστραφεῖ ἀμέσως ὁ στόλος.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1938 στό περιοδικό «Ναυτική Συλλογή», τεῦχ. 6

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

153

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΓΚ. ΣΑΟΥΜΙΑΝ

24 τοῦ Μάη 1918. Μόσχα

Ἀγαπητέ σύντροφε Σαουμιάν!

Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας γιά νά Σᾶς γράψω ἀκόμη δυό λέξεις (πρόσφατα, μέ τήν εὐκαιρία πού βρῆκα λίγο καιρό, Σᾶς ἔστειλα ἐπιστολή· τήν πήρατε; [99]).

Ἡ κατάσταση στό Μπακού εἶναι δύσκολη, ἀπό διεθνή ἄποψη. Γι' αὐτό θά συμβούλευα νά ἐπιδιωχθεῖ συνασπισμός μέ τόν Ζορντάνιγια. Ἄν αὐτό εἶναι ἀδύνατο, πρέπει νά ἑλιχθεῖτε καί νά *τρενάρετε* τήν ἀπόφαση, ὥσπου νά ἐνισχυθεῖτε ἀπό στρατιωτική ἄποψη. Μήν ξεχνᾶτε ὅτι γιά τό τρενάρισμα χρειάζεται σωστός ὑπολογισμός καί διπλωματία.

Τακτοποιεῖστε τόν ἀσύρματο καί μέσω τοῦ Ἀστραχάν στέλνετέ μου ἐπιστολές.

Τούς καλύτερους χαιρετισμούς μου. Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στό Μπακού

«Μπιουλλετέν Ντικτατούρι Τσεντροκάσπια ί πρεζίντιουμα Βρέμεννοβο Ἰσπολνίτ. Κ-τα» Τεῦχ. 33, 8 τοῦ Σεπτέμβρη 1918

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῶν «Μπιουλλιετέν»

154

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ

στόν Σλιάπνικοφ

Ἡ ΚΕ ἀποφάσισε νά *στείλει τό μάξιμουμ* τῶν κομματικῶν δυνάμεων στόν ἐπισιτισμό.

Γιατί εἶναι *ξεκάθαρο* ὅτι θά καταστραφοῦμε καί θά καταστρέψουμε *ὅλη* τήν ἐπανάσταση, ἄν δέν νικήσουμε τήν πείνα στούς προσεχεῖς μῆνες.

Εἶναι ἀνάγκη νά Σᾶς στείλω *προσωρινά* στόν ἐπισιτισμό (ἀφήνοντάς Σας στό ἀξίωμα τοῦ ἐπιτρόπου Ἐργασίας). Εἶμαι βέβαιος ὅτι θά ἐκπληρώσετε τίς ὁδηγίες τῆς ΚΕ.

Νομίζω ὅτι πρέπει νά πᾶτε στό Κουμπάν γιά νά βοηθήσετε νά παρθεῖ ἀπό κεῖ σιτάρι.

Πρέπει νά ἀποφασίσετε σήμερα κιόλας καί νά συμφωνήσετε ἀμέσως μέ τόν Τσιουρούπα.

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Μάη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

155

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Β. Ι.! Πῶς λύθηκε τό ζήτημα γιά τή χρησιμοποίηση τοῦ στρατοῦ στόν ἀγώνα γιά τό πάρσιμο σιτηρῶν; Καί ἄν λύθηκε θετικά, πῶς θά γίνουν οἱ διατυπώσεις —× σάν συμφωνία μέ τό Ἐπιτροπάτο Στρατιωτικῶν, ἤ στή βάση ἔκδοσης διατάγματος *.

Μέ ἐνδιαφέρει πολύ νά πληροφορηθῶ γιά ὅλα αὐτά, γιατί σήμερα πιάστηκε ὁ Κουντίνσκι (ὅπως φαίνεται ἀπό τήν Ἐπιτροπή τοῦ σ. Τζερζίνσκι)· ἡ δουλιά μας ἀπειλεῖται μέ ὁλοκληρωτικό σταμάτημα.

Α. Τσιουρούπα

× Ἀκριβῶς σ' αὐτή τή βάση. *Σήμερα* ἤδη (ἀπό τό δικό μου θάλαμο) συνεννοηθεῖτε τηλεφωνικά μέ τόν Τρότσκι, ὥστε αὔριο νά χρησιμοποιήσει *ὅλα* τά μέσα.

Μόλις τώρα ἔγραψα στόν Σλιάπνικοφ γιά νά φύγει γιά τό Κουμπάν. *Σήμερα* πρέπει νά συνεννοηθεῖ μέ Σᾶς. Συνιστῶ νά διοριστεῖ *σήμερα κιόλας* ἀπό τό ΣΛΕ.

Ὁ Στάλιν εἶναι σύμφωνος νά φύγει γιά τό Βόρειο Καύκασο. Στεῖλτε τον. Γνωρίζει τίς τοπικές συνθῆκες. Μ' αὐτόν καί τόν Σλιάπνικοφ ἡ δουλιά θά πάει καλά.

Α. Τσ.

Εἶμαι ἀπόλυτα σύμφωνος. Ξεπροβοδίστε καί τούς δυό *σήμερα*.

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

156

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΓΚΟΡΜΠΟΥΝΟΦ

στόν Γκορμπουνόφ

Πέστε στόν Μίνκιν ὅτι τό Σιζράν καταλήφθηκε ἀπό τούς τσέχους [100]. Δέν πρέπει ὅμως νά πανικοβληθεῖτε. Οἱ δυνάμεις μας ἑτοιμάζονται νά τούς ἀπωθήσουν. Εἶναι ἀνάγκη νά ἑτοιμάζονται σταθερά καί δραστήρια καί οἱ κάτοικοι τῆς Πένζας. Ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἐξασφαλισμένη, ἄν δέν σταυρώσουμε τά χέρια.

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Μάη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Ὑπογραμμισμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

157

ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΙΖΒΕΣΤΙΓΙΑ ΤΗΣ ΠΚΕΕ»

30. V. 1918.

Στή Συντακτική ἐπιτροπή τῆς *«Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ»*

Οἱ κομιστές εἶναι ἀντιπρόσωποι τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τοῦ Ἐλέτς. Σᾶς παρακαλῶ πολύ νά δημοσιεύσετε στήν ἐφημερίδα συνέντευξη μαζί τους. Ὑποδειγματικός νομός ἀπό ἄποψη τάξης, καταγραφῆς τῆς *πολιτιστικῆς περιουσίας* καί τῆς διαχείρισής της, καί ἀπό τήν ἄποψη *τῆς συντριβῆς* τῆς ἀστικῆς τάξης.

Μέ συντροφικούς χαιρετισμούς

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

158

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΡΙΚΟΦ

στόν Ρίκοφ

Ὁ Βάινμπεργκ μοῦ τηλεφώνησε ὅτι στό συνέδριο τῶν Συμβουλίων λαϊκῆς οἰκονομίας οἱ «ἀριστεροί» εἶπαν πολλές ἀνοησίες σχετικά μέ τό ζήτημα τῆς διεύθυνσης τῶν ἐπιχειρήσεων καί ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος νά περάσει ἡ βλακεία γιά μείωση τῶν δικαιωμάτων τῶν προέδρων τῆς διοίκησης.

Τί πέρασε; Καί τί θά γίνει; [101]

Γράφτηκε μεταξύ 30 τοῦ Μάη καί 2 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

159

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Β. ΚΟΥΡΑΓΕΦ [102]

1

Πρίν ἀπό τήν ἄφιξη τοῦ Μιάσνικοφ καί τήν παράδοση ὅλων τῶν ὑποθέσεων εἶναι ἀδύνατο καί ἀπαράδεκτο νά φύγετε.

Τί ὥρα πήρατε Σεῖς τίς τελευταῖες πληροφορίες καί ποιός τίς ἔδοσε ἀπό τήν Πένζα; Πόσες χιλιάδες τσέχοι ἦταν ἐκεῖ καί πότε ἔφυγαν γιά τή Σαμάρα; Ὅταν φτάσει ὁ Μιάσνικοφ, ὁδηγεῖστε τον στήν τηλεφωνική συσκευή γιά νά μιλήσει μέ μένα. Ποιά ἐγγύηση ὑπάρχει γιά τήν ἀκρίβεια τῶν πληροφοριῶν σχετικά μέ τήν ἀποστολή;

Λένιν

2

Αὐτή τή στιγμή πῆρα τηλεγράφημα ἀπό τόν Μίνκιν μέ τήν παράκληση νά τοῦ διατεθεῖ ἀμαξοστοιχία γιά νά ἔρθει καί νά φέρει τήν ἔκθεση.

Ἐπιμένω γιά τό ταξίδι τοῦ Μίνκιν στήν Πένζα, ἄν ἔφυγαν οἱ τσέχοι, γιά τήν ὑποδοχή καί τόν ἔλεγχο τῆς ἀποστολῆς.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 31 τοῦ Μάη 1918
Στάλθηκε στή Ρουζάγεφκα

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

160

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

31. V. 1918.

σ. Ζηνόβιεφ!

Ὁ κομιστής εἶναι ὁ σ. Μπάχ *, πληρεξούσιος τοῦ κέντρου μεταφορῶν τῆς Σιβηρίας. Παρακαλῶ νά ἐπιταχυνθεῖ ἡ χορήγηση καί ἀποστολή στή Σιβηρία 137 αὐτοκινήτων, σχετικά μέ τά ὁποῖα ἡ τομεακή διεύθυνση αὐτοκινήτων (τῆς Πετρούπολης) (Κομμούνα τῆς Πετρούπολης) παρακάλεσε τήν κεντρική διεύθυνση αὐτοκινήτων νά τά ἀποσύρει ἀπό τήν Πετρούπολη, ἀφοῦ δέν χρειάζονται ἐκεῖ. Ἔχουμε πάρει ἀπόφαση νά μεταφερθοῦν *ὅλα* τά φορτηγά αὐτοκίνητα στό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ [103].

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

*Στό χειρόγραφο ὑπάρχει γραφικό λάθος. Πρέπει νά διαβαστεῖ: «Μπάκ». *Ἡ Σύντ.*

161

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΒΙΞΑ [104]

Σιδηροδρομική γραμμή Καζάν-Μόσχα
Σταθμός Κουλεμπάκι
Βίξα
στόν Βεντέρνικοφ

Πολύ ἐλπίζω ὅτι οἱ σύντροφοι ἐργάτες τῆς Βίξα θά πραγματοποιήσουν τό ὑπέροχο πλάνο τους τοῦ μαζικοῦ κινήματος γιά συγκέντρωση σιτηρῶν μέ τή βοήθεια τῶν πολυβόλων σάν πραγματικοί ἐπαναστάτες, δηλαδή δίνοντας στό ἀπόσπασμα ἐπίλεκτους, πιστούς ἄνδρες, ὄχι ἅρπαγες, γιά νά ἐνεργήσουν σύμφωνα μέ τίς ἐντολές πού θά πάρουν, καί μέ πλήρη συγκατάθεση τοῦ Τσιουρούπα, γιά τήν κοινή ὑπόθεση τῆς διάσωσης ὅλων ὅσων πεινοῦν, καί ὄχι νά ἐνεργήσουν μόνο γιά τούς ἑαυτούς τους.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 31 τοῦ Μάη

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 2 τοῦ Ἰούνη 1918 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 111

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

162

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΕΣ-ΔΙΕΘΝΙΣΤΕΣ [105]

Μέσω τοῦ ἀμερικανοῦ συντρόφου Ἄλμπερτ Ρ. Οὐίλιαμς στέλνω τούς χαιρετισμούς μου πρός τούς ἀμερικανούς σοσιαλιστές-διεθνιστές. Πιστεύω σταθερά ὅτι ἡ κοινωνική ἐπανάσταση τελικά θά νικήσει σέ ὅλες τίς πολιτισμένες χῶρες. Ὅταν αὐτή θά ἀρχίσει στήν Ἀμερική θά ξεπεράσει κατά πολύ τή ρωσική ἐπανάσταση.

Γράφτηκε τό Μάη τοῦ 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1925 στό περιοδικό «Ὀγκονιόκ», τεῦχ. 4 (95)

Τό 1960 δημοσιεύτηκε στό βιβλίο: Ἄλμπερτ Ρίς Οὐίλιαμς. «Γιά τόν Λένιν καί τήν Ὀχτωβριανή ἐπανάσταση», Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ βιβλίου

163

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ

Μεταδόστε στό Σμόλνι τῆς Πετρούπολης
τηλεφωνικῶς *:

Λόγω τῆς ἀποκοπῆς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τῆς Σιβηρίας ἀπό τούς τσεχοσλοβάκους καί τίς τεράστιες ἀπειλές γιά τίς μεταφορές καί ἐξαιτίας τῆς διακοπῆς τῶν μεταφορῶν, ὁ πιό μεγάλος κίνδυνος ἀπειλεῖ τό ἔργο τοῦ ἐπισιτισμοῦ.

Ὁ σ. Βλαντίμιροφ ἐπιμένει καί ἐγώ εἶμαι σύμφωνος νά στείλει ἐπειγόντως ἡ Πετρούπολη στή Μόσχα τά πιό καλύτερα ἐπισιτιστικά στελέχη. Αὐτά τά στελέχη μαζί μέ τά ἰσχυρά ἀποσπάσματα τῶν ἐπίλεκτων ἐργατῶν μποροῦν νά σώσουν τήν κατάσταση.

Μήν ἀργοπορεῖτε. Μή ζητᾶτε βοήθεια ἀπ' ἔξω. Ἐντείνετε ὅλες τίς δυνάμεις σας γιά ἔκτακτα μέτρα ἀπό τήν πλευρά τῶν ἐργατῶν τῆς Πετρούπολης.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 2 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

164

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

2/VI. 1918.

Σύντρ. Ἰόφφε! Θά ἔρθουν σέ Σᾶς οἱ Σοκόλνικοφ καί Μπουχάριν καί, ὅπως φαίνεται, ὁ Λάριν [106]. Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας γιά νά Σᾶς προειδοποιήσω κάπως. Βρίσκομαι σέ συνεδρίαση τῶν «ἀπερχόμενων» (χωρίς τόν Λάριν). Ἀκούω ὁμιλίες ἐνάντια στό ὅτι ὁ «Ἰόφφε μεταφέρει τό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν στό Βερολίνο».

Οἱ διενέξεις Σας μέ τόν Τσιτσέριν μερικές φορές χρησιμοποιοῦνται περισσότερο ἀσυνείδητα παρά ἐνσυνείδητα μέ τήν ἔννοια ἤ πρός τήν κατεύθυνση τῆς ὀξυνσης αὐτῶν τῶν διενέξεων.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι Ἐσεῖς θά ἔχετε τά μάτια Σας τέσσερα καί δέν θά ἐπιτρέψετε νά ὀξυνθοῦν αὐτές οἱ διενέξεις. Παρακολούθησα

* Στό πάνω μέρος τοῦ ντοκουμέντου ὁ Λένιν ἔγραψε: «Ἄν δέν γίνει δυνατό νά μεταδοθεῖ ἀμέσως στήν Πετρούπολη τηλεφωνικῶς, τότε μέ ἀπευθείας σύνδεση». *Ἡ Σύντ.*

προσεκτικά τίς έπιστολές Σας καί εἶμαι σταθερά πεισμένος ὅτι αὐτές οί διενέξεις εἶναι ἀνάξιες προσοχῆς (παντοῦ χάος, τσαπατσουλιά, σέ ὅλα τά 'Επιτροπάτα, καί ἐξαιτίας τοῦ κακοῦ αὐτοῦ ή θεραπεία καθυστερεῖ). 'Υπομονή καί ἐπιμονή καί οί διενέξεις θά διευθετηθοῦν. 'Ο Τσιτσέριν εἶναι ὑπέροχο στέλεχος, ή γραμμή Σας ἐφαρμόζει ἐντελῶς πιστά τή συμφωνία τοῦ Μπρέστ, κατά τή γνώμη μου, ἔχετε *ἤδη* πραγματοποιήσει ἐπιτυχίες, κι' ἀπό δῶ βγαίνει ὅτι εὔκολα θά διευθετήσουμε τίς διενέξεις πού ὑπάρχουν.

*Αν οί γερμανοί-ἔμποροι πάρουν οἰκονομικά ὀφέλη, ἐπειδή θά καταλάβουν ὅτι μέ τόν πόλεμο *τίποτε* δέν θά πάρουν ἀπό μᾶς, ὅτι θά τά κάψουμε *ὅλα*, τότε ή πολιτική Σας θά ἔχει καί παραπέρα ἐπιτυχίες. Πρῶτες ὕλες μποροῦμε νά δόσουμε στούς γερμανούς. Σέ σοβαρή περίπτωση στεῖλτε μου ἀντίγραφο τῶν ἀπαιτήσεών Σας, ὅπως ἀκριβῶς τίς ἔχετε διατυπώσει. 'Ετοιμάστε τό *συντομότερο* τήν ἀπευθείας τηλεφωνική ἐπικοινωνία.

'Ο Μπουχάριν εἶναι νομιμόφρονας, ἀλλά χώθηκε μέ τά μοῦτρα στίς «ἀριστερίστικες ἀνοησίες». 'Ο Σοκόλνικοφ παραστράτησε πάλι. 'Ο Λάριν εἶναι ἕνας ταλαντευόμενος διανοούμενος, ἕνας πρώτης τάξης ἐλαφρόμυαλος. Γι' αὐτό νά ἐπαγρυπνεῖτε στόν ἀνώτατο βαθμό μέ ὅλους αὐτούς τούς πολυαγαπητούς καί ὑπερθαυμάσιους ἀντιπροσώπους. 'Ο Σοκόλνικοφ εἶναι πολυτιμότατος συνεργάτης, ἀλλά κάποτε (καί ἀκριβῶς τώρα) «κάτι τόν πιάνει» καί «τά κάνει γυαλιά καρφιά» μέ τίς παραξενιές. *Αν δέν πάρετε τά μέτρα σας, θά Σᾶς τά κάνει θάλασσα. Καί ὁ Μπουχάριν τρεῖς φορές χειρότερα. Prenez garde! *

'Ελπίζω ὅτι οί Κράσιν καί Γκανέτσκι, πού εἶναι θετικοί ἄνθρωποι, θά Σᾶς βοηθήσουν καί θά κανονιστοῦν ὅλα τά ζητήματα.

Γιά τό «παράρτημα» στήν ἐπιστολή Σας εὐχαριστῶ. 'Ακόμη περιμένω.

Μέ τούς καλύτερους χαιρετισμούς μου.

Δικός Σας *Λένιν*

P. S.

N B: Μεταξύ τῶν ρώσων μπολσεβίκων πού πιάστηκαν ἀπό τή Γερμανία αἰχμάλωτοι (Zivilgefangene **) ἦταν καί ὁ *Ποπόφ* ἀπό τίς Βρυξέλλες, πού πιάστηκε στό Βέλγιο. Δέν εἶναι δυνατό νά τόν βροῦμε γιά νά τόν χρησιμοποιήσουμε; [107]

P.P.S. Μέ ταχυδρόμο — ἀλλά ὄχι ταχυδρομικῶς — προσπαθεῖστε νά στείλετε τό ἐσώκλειστο στήν 'Ελβετία [108].

Στάλθηκε στό Βερολίνο
Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* — Προσέξτε. *Ἡ Σύντ.*
** — πολιτικοί αἰχμάλωτοι, δηλαδή πολίτες πού πιάστηκαν αἰχμάλωτοι. *Ἡ Σύντ.*

165

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ Ή ΤΟΝ ΓΚ. Λ. ΣΚΛΟΒΣΚΙ

2/VI. 1918.

Στόν σύντρ. Μπέρζιν
ἤ στόν Σκλόβσκι

Ἀγαπητοί φίλοι! Ἐκπλήσσομαι πού ἀπό Σᾶς μέχρι τώρα δέν ἦρα οὔτε λέξη.

Διαβιβάστε τό ἐσώκλειστο στόν Γκιλμπό [109].

Χαιρετισμούς στούς Πλάττεν καί Γκόρτερ. Καλά θά ἦταν νά παιρνα ἀπ' αὐτούς δυό ἀράδες.

Περιμένω νέα.

Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφ

166

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟΝ Β. Λ. ΠΑΝΙΟΥΣΚΙΝ

Τούλα
Σοβιέτ κυβερνείου
Νά σταλεῖ στόν Πανιούσκιν

Ἐκπλήσσομαι μέ τήν ἔλλειψη πληροφοριῶν. Γνωρίστε ἐπειγόντως πόσο σιτάρι ἀποθηκεύτηκε, πόσα βαγόνια στάλθηκαν, πόσοι ερδοσκόποι καί κουλάκοι πιάστηκαν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

ράφτηκε στίς 3 τοῦ Ἰούνη 1918

Ρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή ενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

167

ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Προτείνω νά άπαντήσετε:

Στόν πρεσβευτή Ἰόφφε ἔχουν ἤδη δοθεῖ, καί μάλιστα ἐπανειλημμένα, ὅλες οἱ πληρεξουσιότητες, μέχρι καί νά στείλει πίσω τόν Λάριν. Ἐπιβεβαιώνω αὐτές τίς πληρεξουσιότητες [110].

Λένιν

Γράφτηκε άργότερα άπό τίς 4 τοῦ Ἰούνη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

168

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Ν. Ι. ΣΟΛΟΒΙΟΦ [111]

Νά προεξασφαλίσω εἶναι ἀδύνατο, ἐπειδή ἐκεῖ *γίνεται πόλεμος*.

Ἡ κατανάλωση νά ἀνατεθεῖ στόν Σαουμιάν, δίνοντας ἐντολή σ' αὐτόν νά βάλει σέ πρώτη σειρά τό πετρέλαιο.

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

169

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ [112]

στόν Τσιουρούπα:

Λόγω τῆς λυσσαλέας προπαγάνδας τῶν ἐχθρῶν καί τῶν «ταλαντευόμενων» καί τῆς ἐπίδρασής της στούς *ἐργάτες* τῆς Πετρούπολης, Μόσχας κ.ά.

θά ἔπρεπε νά δημοσιεύσετε (καί *στά ἐργοστάσια* νά διανεμηθεῖ φυλλάδιο) κάτι σάν γράμμα πρός τούς ἐργάτες:

θέλουν νά σᾶς φοβίσουν —
οἱ ταλαντευόμενοι σπέρνουν τόν πανικό —
συζητοῦν γιά «ἀνεξάρτητο ἐφοδιασμό» —
ἐπικρίνουν τό «κέντρο», φορτώνοντας τήν εὐθύνη στήν καμπούρα ἄλλων — κ.ἄ.

῞Ομως ἐσεῖς, οἱ ἐργάτες, μήν πιστεύετε στούς γκρινιάρηδες, αὐτούς πού σπέρνουν τόν πανικό καί στούς κριτικομανεῖς,

ἀλλά καταπιαστεῖτε μέ τήν ὑπόθεση: κάθε ἐργοστάσιο ἄς μᾶς βοηθήσει μέ τήν ἀποστολή ἔμπιστων *ἐγγυημένων* ἀνθρώπων, *μέ τήν ἀνάλογη ἐγγύηση*. Ἐμεῖς θά τούς ὑποδείξουμε ποῦ βρίσκεται τό ἐμπόδιο, ποιά εἶναι ἡ δυσκολία, *αὐτοί θά μᾶς βοηθήσουν*.

Θά τά βγάλετε πέρα, χρησιμοποιώντας τέτιους ἀνθρώπους;

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Σωστά, θά τά καταφέρουμε. Τήν πρότασή Σας θά τή χρησιμοποιήσουμε. Μικρή ὁμάδα ἐργατῶν ἄκουσε ἤδη μιά σειρά ἀνακοινώσεις πού κάναμε γιά τό θέμα τοῦ ἐπισιτισμοῦ (σάν διαλέξεις) καί τίς ἑπόμενες μέρες φεύγει μαζί μέ τόν ἀντιπρόσωπό μας στήν περιοχή τῶν κυβερνείων Ταμπόφ καί Βορόνεζ. Ἀπευθυν-×θήκαμε σέ ὅλα τά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν*, στίς ἐπιτροπές τῶν μπολσεβίκων καί τῶν συνδικάτων γιά νά μᾶς δόσουν ἀξιόπιστους ἀνθρώπους.

στόν Τσιουρούπα:

× Συμπεριλαμβάνονται ἐδῶ *ἐργοστασιακές* ἐπιτροπές, τουλάχιστο τῶν **μεγάλων** ἐργοστασίων καί φάμπρικων; Αὐτό εἶναι βασικό.

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

170

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

7. VI. 1918.

Στόν σ. Τσιουρούπα ἤ στόν ἀντικαταστάτη του

Σύντρ. Τσιουρούπα! Σᾶς στέλνω ἀντιπροσωπεία τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τῆς πόλης Βίσνε-Βολοτσόκ.

Ἡ πείνα ἐκεῖ εἶναι βασανιστική. Πρέπει ἐπειγόντως νά βοηθήσουμε, παίρνοντας διάφορα μέτρα καί νά δόσουμε τουλάχιστον κάτι ἀμέσως.

* Ὑπογραμμισμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

Συζήτησα ἤδη μέ αὐτούς τούς συντρόφους γιά τή δημιουργία ἀποσπασμάτων καί γιά τά καθήκοντα τῆς ἐπισιτιστικῆς δουλιᾶς, ἀλλά πρέπει νά συνεννοηθεῖτε καί Σεῖς μαζί τους.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

171

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Π. ΣΜΙΡΝΟΦ

7. VI. 1918.

Στόν σ. Σμιρνόφ!

Οἱ κομιστές ἐνδιαφέρονται γιά τό ζήτημα τῶν ἐκλογῶν στά Σοβιέτ. Τούς εἶπα ὅτι τό δικαίωμα ἀνάκλησης τῶν ἀντιπροσώπων τους τό ἔχουν πάντοτε.

Ἐξηγεῖστε τους τήν πείρα Σας καί δόστε τους ὁδηγίες.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

172

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΝΙΖΝΙ — ΡΕΚΑ

Ἐπεῖγον. Νίζνι — ρεκά
Ἀντίγραφο στό Σαράτοφ καί Τσαρίτσιν

Σᾶς καλῶ νά ἐκτελεῖτε ἀμέσως, χωρίς ἀντιρήσεις, ὅλες τίς διαταγές καί ἐντολές τοῦ Λαϊκοῦ ἐπίτροπου Στάλιν, ἔκτακτου πληρεξούσιου τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων.

Μεταδόστε στόν Στάλιν: ὅλες οἱ διαταγές καί ἐντολές του πρέπει ἀμέσως νά κοινοποιοῦνται σέ ἀντίγραφα στό Νίζνι — ρεκά, στή διοίκηση τῆς περιοχῆς Βόλγα.

Κοινοποιεῖστε ἐπειγόντως τό περιεχόμενο τοῦ τηλεγραφήματος αὐτοῦ σέ ὅλες τίς περιοχές.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, πού γράφτηκε ἀπό ἄγνωστο καί διορθώθηκε καί ὑπογράφηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

173

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ [113]

8. VI. 1918.

Τσαρίτσιν
στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στάλιν

Πῆρα δυό τηλεγραφήματά Σας. Ἔστειλα τηλεγράφημα στήν Κεντρική διεύθυνση ὑδάτινων μεταφορῶν, ὅπως ζητήσατε.

Ὁ Ρακόβσκι μετάδινε χθές ὅτι οἱ γερμανοί κινήθηκαν 14 βέρστια νοτιότερα τῆς πόλης Μπατάισκ. Ὁ Σλιάπνικοφ ὑποσχέθηκε νά ἀναχωρήσει σήμερα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

174

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ ΚΑΙ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ

Τσαρίτσιν
στούς Λαϊκούς ἐπιτρόπους Στάλιν
καί Σλιάπνικοφ

Πῆρα τρίτο τηλεγράφημα καί σημείωμα τοῦ Στάλιν. Παίρνουμε ὅλα τά μέτρα. Ὁ Τσιουρούπα λέει ὅτι χρήματα θά σταλοῦν ὁπωσδήποτε αὔριο, καί σήμερα ἤδη δόθηκε διαταγή νά φορτωθοῦν τά ἐμπορεύματα. Στέλνετε τά τρένα τοῦ δρομολογίου μέ τριπλάσια φρουρά. Τούς σαμποταριστές καί τούς ἀλῆτες νά τούς πιάνετε καί νά τούς στέλνετε πρός τά ἐδῶ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

175

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ

Στόν Τσιουρούπα *δόθηκε υπόσχεση* ὅτι τήν Τρίτη θά τυπωθεῖ [114]. Ἀποφασίζετε μόνοι μέ τόν Τσιουρούπα. Στούς ἀριστερούς ἐσέρους τώρα δέν ἔχω καθόλου ἐμπιστοσύνη.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

176

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

10. VI. 1918.

Στόν σ. Τσιουρούπα ἤ στόν ἀντικαταστάτη του

Οἱ κομιστές εἶναι σύντροφοι τῶν ἐργοστασίων τῆς πόλης Μάλτσεβσκι (μέχρι 20 000 ἐργάτες, στήν περιοχή τους μέχρι 100 000). Ἡ ἐπισιτιστική κατάσταση εἶναι καταστροφική.

Παρακαλῶ νά τούς ἀκούσετε καί

(1) νά πάρετε ἔκτακτα μέτρα γιά ἄμεση βοήθεια, ἔστω καί σέ ἐλάχιστη κλίμακα, ὅμως νά βοηθήσετε ἀμέσως·

(2) νά χρησιμοποιήσετε τούς ἀντιπροσώπους τῆς περιοχῆς Μάλτσεβσκι στό Μικρό Συμβούλιο Ἐπισιτισμοῦ·

(3) νά ἐντείνετε τίς προσπάθειές σας γιά τήν ὀργάνωση ἀποσπασμάτων ἀπό τούς ἐργάτες τοῦ Μάλτσεβσκι.

Ὁ πρόεδρος του ΣΛΕ. *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

177

ΚΑΤΕΥΘΕΙΑΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

Στό τηλέφωνο ὁ Λένιν.

Ἀπό τήν πλευρά μας παίρνουμε ἀποφασιστικά μέτρα γιά νά πετύχουμε τόσο τή μεταφορά τῶν πλοίων στή Σεβαστούπολη, ὅσο

καί τό σταμάτημα τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, ἤ ἄλλης παρόμοιας δράσης ἀπό τήν πλευρά μας. Ἐπαναλαμβάνω: κάνουμε ὅ,τι εἶναι δυνατό. Ἐξακολουθεῖστε τήν πολιτική Σας μέ ἐνεργητικότητα, ὑπομονή καί αὐτοκυριαρχία [115].

Λένιν

Γράφτηκε ἀνάμεσα στίς 10 καί 15 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό βιβλίο «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. I

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

178

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

11. VI. 1918.

Στόν σ. Τσιουρούπα ἤ στόν ἀντικαταστάτη του

Σύντρ. Τσιουρούπα!

Οἱ κομιστές εἶναι ἀντιπρόσωποι ἐργοστασίου τοῦ Μπριάνσκ. Μιά πού χθές Ἐσεῖς (ἤ ὁ σ. Σβιντέρσκι) τά κανονίσατε καλά μέ τούς συντρόφους ἀπό τό Μάλτσεβσκι, εἶμαι βέβαιος ὅτι θά τά κανονίσετε καί μέ τούς ἀντιπροσώπους ἀπό τό Μπριάνσκ. Σᾶς παρακαλῶ πάρα πολύ νά τούς δεχτεῖτε ἀμέσως καί νά κάνετε ὅ,τι εἶναι δυνατό.

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

179

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

Πετρούπολη
Σμόλνι
στόν Ζηνόβιεφ

Δέν θυμᾶμαι νά ἔδοσα ἄδεια γιά σχέσεις μέ τό Ὄμσκ. Θά ζητήσω πληροφορίες ἀπό τόν Ποντμπέλσκι.

Συνιστῶ νά μήν κάνετε καμιά οὔτε ἄμεση, οὔτε ἔμμεση συναλλαγή μέ τούς ἀντεπαναστάτες τοῦ Ὅμσκ [116].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

180

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΣΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Α. Σ. ΓΙΑΚΟΥΜΠΟΦ, Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ ΚΑΙ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ

Μέ ἀπόλυτη προτεραιότητα
Ἐπισιτιστικό

Τσαρίτσιν ἔκτακτη περιφερειακή ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ στούς
1) Γιακουμπόφ
2) Στάλιν
3) Σλιάπνικοφ

Ἐξαιτίας τῶν γεγονότων τῆς Σαμάρας, τοῦ Ὅμσκ, τῆς διακοπῆς τῆς σιδηροδρομικῆς κίνησης στή γραμμή Πέρμ — Βιάτκα, τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἔλλειψης πληροφοριῶν γιά τήν κατάσταση τῶν μεταφορῶν στή γραμμή Πέρμ — Αἰκατερινμπούργκ — Τιουμέν, πού ἀπέκοψαν ἐντελῶς τή Σιβηρία, καί χωρίς νά περιμένω τή συγκατάθεσή Σας, ἀποστέλλω μέ ποταμόπλοια τά τεχνικά στελέχη ἀπό τά κυβερνεῖα Βιάτκα καί Οὐφά, γιά τά ὁποῖα Σᾶς ἀνακοίνωσα στό τηλεγράφημα 363. Παρακαλῶ νά τά ὑποδεχτεῖτε καί ἀμέσως νά τούς δόσετε δουλιά, κατανέμοντάς τα στούς τόπους ἐφοδιασμοῦ καί, ἄν χρειάζεται, στά σημεῖα ἀποστολῆς καί προώθησης σιτηρῶν στόν προορισμό τους. Μεταξύ αὐτῶν πού ἀποστέλλονται θά βρεθοῦν οἱ ἐντελῶς κατάλληλοι καί σημαντικοί ἄνθρωποι γιά τήν τεχνική δουλιά στό κέντρο, στήν Ἔκτακτη περιφερειακή ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ καί οἱ σοβαροί ὀργανωτές γιά τή συγκέντρωση σιτηρῶν κατά τόπους. Ἡ χρησιμοποίηση αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, γιά τήν τιμιότητα τῶν ὁποίων εἶμαι ἕτοιμος νά ἀναλάβω τήν εὐθύνη, εἶναι ἀπαραίτητη καί ἀναπόφευκτη, γιατί εἶναι ἀδύνατο νά βρεθεῖ μεγαλύτερη καί καλύτερη τεχνική δύναμη. Προτείνετε στούς ἴδιους νά ὑποδείξουν τήν πληρωμή τῆς ἐργασίας τους, καί, παρ' ὅ,τι εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶναι ἀρκετά μετριόφρονες, σᾶς συνιστῶ νά μή διστάσετε νά πληρώσετε τή δουλιά τους. Τηλεγραφεῖστε.

Ὁ Λαϊκός ἐπίτροπος Ἐπισιτισμοῦ *Τσιουρούπα*

Συνιστῶ ἐπίμονα νά προσλάβετε καί νά τοποθετήσετε σέ δουλιά τούς ἀνθρώπους πού στέλνει ὁ Τσιουρούπα, ἀφοῦ ἐγγυᾶται ὁ ἴδιος γι' αὐτούς. Εἶναι πάρα πολύ βασικό νά χρησιμοποιοῦνται ἔμπειροι καί τίμιοι πρακτικοί.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

181

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

11. VI. 1918.

Πετρούπολη
Σμόλνι
στόν Ζηνόβιεφ

Συνιστῶ ἐπίμονα νά ἐπωφεληθεῖτε τῆς εὐκαιρίας γιά πιό ἐντατική καί ἐπιταχυμένη ἀποστολή ὅσο τό δυνατό μεγαλύτερου ἀριθμοῦ ἀποσπασμάτων στά Οὐράλια μέσω Βιάτκας. Ὁ Τσιουρούπα εἶναι σύμφωνος. Ὁπλισμός ὑπάρχει στή Βόλογκντα.

Λένιν

Νά μεταδοθεῖ *ἀμέσως* στήν Πετρούπολη καί νά μέ εἰδοποιήσετε *πότε* τό πῆρε ἡ Πετρούπολη.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

182

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Β. Π. ΜΙΛΙΟΥΤΙΝ, Ι. Ε. ΓΚΟΥΚΟΒΣΚΙ ΚΑΙ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ [117]

1

στούς *Γκουκόβσκι* καί *Μιλιούτιν*

Δέν ὁρίζουμε τόν ἔλεγχο τοῦ Τμήματος μηχανοκατασκευῶν γιά τήν ἀγροτική οἰκονομία μέ τήν ἀπαίτηση σέ σύντομο χρονικό διάστημα νά δοθεῖ ἀπάντηση σέ μιά σειρά πρακτικά ζητήματα;

Λένιν

2

στόν Τσιουρούπα

Καί ἡ δική Σας γνώμη;

Ὁ Κοζμίν ζητᾶ 400 ἑκατομμύρια. Τί *ἀκριβῶς* γνωρίζετε Σεῖς γιά τήν κατασκευή καί τή διανομή ἀγροτικῶν μηχανῶν;

3

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ

Τίποτε τό συγκεκριμένο δέν μπορῶ νά ἀνακοινώσω αὐτή τή στιγμή. Στό πιό σύντομο χρονικό διάστημα (48 ὧρες) μπορῶ νά δόσω λεπτομερεῖς πληροφορίες. Μπορῶ καί τώρα νά πῶ: παραλείψεις ὑπάρχουν, ὅμως πρέπει νά προσθέσω: ἀκριβῶς σήμερα ἔδοσα τή συγκατάθεσή μου × γιά τέτια ὀργανωτική ××συγκρότηση (μιά τριάδα ἀπό ἀντιπροσώπους τοῦ Συμβουλίου Λαϊκῆς Οἰκονομίας, τοῦ Ἐπιτροπάτου Γεωργίας καί τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ) ἡ ὁποία θά ἀποκλείει τή δυνατότητα ἐπανάληψης τῶν προηγούμενων παραλείψεων. Θά νόμιζα ὅτι αὐτή τή στιγμή δέν θά πρέπει νά λυθεῖ τό ζήτημα τοῦ ἐλέγχου, ἀλλά νά ἀναβληθεῖ, μέχρις ὅτου ὑποβάλω τίς πληροφορίες.

στόν *Τσιουρούπα*

× σέ ποιόν;

××Ορίστηκε *ἤδη;*
Ἀπό ποιούς; πότε; ἀπό ποιόν;
Γιατί αὐτή ἡ τριάδα νά μήν ὁριστεῖ ἐδῶ ἀμέσως;

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

183

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΚΟΥΡΣΚ

Κούρσκ
Στήν ΕΕ τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν

Παρακαλῶ θερμά νά πάρετε ἔκτακτα μέτρα ἐνάντια στό μεθοριακό ἀπόσπασμα στό σταθμό Ζελομπόβκα, τοῦ νομοῦ Λγκόφ, στή γραμμή Κούρσκ — Κόρενιεβο, ὅπου τό ἀπόσπασμα κάνει κατασχέσεις χρημάτων καί πολύτιμων πραγμάτων, ἀκόμη καί ἀπό φτωχούς οὐκρανούς καί ρώσους καί ὑποκύπτει στούς προβοκάτορες πού θέλουν νά ἀποτύχουν οἱ συνομιλίες μέ τήν Οὐκρανία.

Σταματεῖστε αὐτό τό ντρόπιασμα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας. Τηλεγραφεῖστε μου γιά τήν ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε όχι ἀργότερα ἀπό τίς 14 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

184

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

14. VI. 1918.

Σύντρ. Ζηνόβιεφ!

Πρέπει νά καταβάλετε *ὅλες* Σας τίς προσπάθειες γιά νά κινηθοῦν ἀμέσως ἀπό τήν Πετρούπολη πρός τήν ὕπαιθρο *ἑκατοντάδες* προπαγανδιστῶν. Μπροστά ἀπό τό συνέδριο τῶν Σοβιέτ αὐτό εἶναι ἐξαιρετικά βασικό [118], καί *ὅλη* ἡ πολεμική καί ἡ ἐπισιτιστική κατάσταση τό ἀπαιτεῖ αὐτό ἀκόμη πιό ἐπιτακτικά. Χρήματα θά βρεθοῦν, μή τά λυπόσαστε. Σχετικά μ' αὐτό μιλήσαμε λεπτομερειακά μέ τόν Σβιντέρσκι (καί τόν Τσιουρούπα). Πρέπει νά ἐνεργήσετε δραστήρια.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

185

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

Πετρούπολη
Σμόλνι
στόν Ζηνόβιεφ

Ἐλπίζω ὅτι πήρατε τήν παράκλησή μου νά στείλετε περισσότερα ἀποσπάσματα στά Οὐράλια. Προσθέτω ἀκόμη ὅτι εἶναι πάρα πολύ βασικό νά σταλοῦν πρός τά ἐκεῖ περισσότεροι ἐργάτες γιά προπαγάνδα καί καθοδήγηση τῶν καθυστερημένων. Ἀπαντεῖστε ἀμέσως.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

186

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ ΚΑΙ Α. Ν. ΜΠΟΜΠΡΟΦ

Πετρούπολη, Σμόλνι
στούς Ζηνόβιεφ καί Μπομπρόφ

Τήν ἀποστολή ἐγκρίνω. Ἐπίμονα παρακαλῶ νά ἐξακολουθήσετε μέ ὅλες Σας τίς δυνάμεις νά ἀποστέλνετε καί ἀποσπάσματα καί προπαγανδιστές.

Λένιν *

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

187

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΣΤΟΝ Ν. Α. ΕΜΕΛΙΑΝΟΦ

14. VI. 1918.

Βεβαίωση

Ὁ κομιστής σ. Νικολάι Ἀλεξάντροβιτς Ἐμελιάνοφ ἔχει σταλεῖ ἀντιπρόσωπος ἀπό τό Σοβιέτ βουλευτῶν τοῦ Σεστρορέτσκ μέ ἰδιαίτερη ἐντολή γιά τά Οὐράλια καί τό Βόλγα.

Παρακαλῶ ὅλα τά τοπικά Σοβιέτ βουλευτῶν καί ὅλα τά Σοβιετικά ἱδρύματα νά δείχνουν στόν σ. Ἐμελιάνοφ πλήρη ἐμπιστοσύνη καί νά τοῦ παρέχουν κάθε βοήθεια.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύτηκε σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

188

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

στόν Τσιουρούπα

Ὁ Μπίρσερτ ἔχει ἐπισιτιστικό ἀπόσπασμα ἀπό 600 περίπου ἄτομα.

Ὁ Μπίρσερτ παρακαλεῖ: κινεῖστε με τό συντομότερο.

* Τό τηλεγράφημα ὑπογράφηκε ἀπό τόν Α. Ντ. Τσιουρούπα. *Ἡ Σύντ.*

Ὁ Τρότσκι ἔδοσε ἐντολή νά γίνει ἐπιθεώρηση τοῦ ἀποσπάσματος. Στόν Τρότσκι ἀνάφεραν ὅτι ἡ ἐπιθεώρηση ἔδοσε *εὐνοϊκά* ἀποτελέσματα.

Δέν ἐπιτρέπεται νά παραμελεῖται αὐτή ἡ δουλιά!

Κατά τή γνώμη μου πρέπει ἀμέσως νά δόσετε Ἐσεῖς ἐντολή:

νά ἑνωθεῖ τό ἀπόσπασμα τοῦ Μπίρσερτ μέ *τά δυό* **καλά** ἀποσπάσματα τῆς Πετρούπολης κάτω ἀπό τήν κοινή διοίκηση ἑνός *πιστοῦ* ἀνθρώπου

ἤ νά δοθοῦν στό ἀπόσπασμα τοῦ Μπίρσερτ 2-3 ἔμπιστοι ἐπίτροποι καί καθοδηγητές, ἀπό τούς ὁποίους νά ζητεῖται ἀπολογισμός 1-2 φορές τό μήνα.

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 15 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

189

* ΣΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΑ ΛΑΪΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Προτείνεται νά δόσετε ἀμέσως πληροφορίες σχετικά μέ τίς ἐνέργειες πού ἔγιναν γιά τήν ἐκτέλεση τοῦ διατάγματος τῆς 13. IV. 1918 καί ἰδιαίτερα 1) γιά τήν ἀφαίρεση τῶν παλιῶν μνημείων, 2) γιά τήν ἀντικατάστασή τους ἔστω καί μέ προσωρινά, νέα καί 3) γιά τήν ἀντικατάσταση τῶν παλιῶν ἐπιγραφῶν στά δημόσια κτίρια μέ νέες (§ 5 τοῦ διατάγματος) [119].

Ἡ δίμηνη καθυστέρηση τῆς ἐκτέλεσης τοῦ διατάγματος — τό ἴδιο βασικοῦ καί ἀπό τήν ἄποψη τῆς προπαγάνδας καί ἀπό τήν ἄποψη τῆς ἀπασχόλησης τῶν ἀνέργων — εἶναι ἀσυγχώρητη.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *

Γράφτηκε στίς 15 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Ὑπάρχει τό δακτυλογραφημένο κείμενο αὐτοῦ τοῦ ντοκουμέντου σέ ἔντυπο τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν, τό ὁποῖο στάλθηκε στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Παιδείας. *Ἡ Σύντ.*

190

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

1

στόν Τσιουρούπα

Πολύ φοβᾶμαι ὅτι ὑποτιμᾶμε τόν κίνδυνο «τῆς Πένζας», καί τόν ἐπισιτιστικό καί γενικά τόν πολιτικό καί ὅτι στήν πραγματικότητα δέν θά μπορέσουμε νά στείλουμε «προπαγανδιστές».

Δέν πρέπει νά παρθοῦν ἐσπευσμένα μέτρα, ὥστε νά πάρουμε ἕνα καλό (τῆς Πετρούπολης κτλ.) ἐπισιτιστικό ἀπόσπασμα καί νά τό κινήσουμε *ἀμέσως*, βάζοντάς του τά καθήκοντα: τίς πρῶτες ἑβδομάδες νά εἶστε προπαγανδιστές.

2

στόν Τσιουρούπα

Κατά τή γνώμη μου εἶναι ἀπαραίτητο πολύ ἐσπευσμένα νά συνδεθεῖτε

1) μέ τήν Πετρούπολη,

2) μέ τόν Σβερντλόφ

γιά τήν ἀποστολή στήν Πένζα καί στό κυβερνεῖο Πένζας περίπου 50 ἀνθρώπων (προπαγανδιστῶν) ἀπό τούς ἐργάτες τῆς Πετρούπολης καί τῆς Μόσχας.

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

191

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

18/VI.

σύντρ. Ἰόφφε!

Μοῦ προξενεῖ ἔκπληξη καί ἀγανάκτηση ἡ ὁλοκληρωτική ἔλλειψη εἰδήσεων ἀπό τήν Ἑλβετία. Λέγεται ὅτι πρός τά κεῖ φεύγουν ταχυδρόμοι κάθε βδομάδα. Καί οὔτε λέξη!

Τί κάνουν οἱ Μπέρζιν καί Σκλόβσκι;

Στεῖλτε τους παρακαλῶ αὐτή τήν ἐπιστολή καί πάρτε μέτρα γιά τή λήψη ἀπάντησης.

Εἶναι ἀνάγκη νά βγοῦν *ἐπειγόντως* ἀπό τήν Ἑλβετία καί νά φτάσουν ἐδῶ

ἡ μπροσούρα τοῦ Junius

» » τοῦ Κάρλ Λῆμπκνεχτ,

συλλογή ἀποκομμάτων ἀπό τή «Berner Tagwacht» κ.ἄ. (ὅλα τά *ντοκουμέντα* γιά τό κίνημα τῶν *ἀριστερῶν* στή Γερμανία καί Αὐστρία) [120].

Πρέπει αὐτά νά ἐπανεκδοθοῦν σέ βιβλίο (κατά τεύχη) ἀμέσως στήν Ἑλβετία.

Νά γίνει παραγγελία σέ κάποιον στή Γερμανία (στό Βερολίνο) *μιᾶς τέτιας ἀκριβῶς* ἐργασίας σύμφωνα μέ τά στοιχεῖα τοῦ Partei-Archiv, ἤ ὁποιασδήποτε ἄλλης βιβλιοθήκης πού διαθέτει συλλογή ἐφημερίδων τῆς πολεμικῆς περιόδου (ἄρθρο τοῦ Ρύλε γιά τή διάσπαση στήν ἐφημερίδα *«Vorwärts»* τῆς 12. I. 1915 ἤ τοῦ 1916 [121] κ.ἄ.).

Referenten-Material ἀπό Niederbarnim (ἀναφέρεται σέ ἀποσπάσματα στήν μπροσούρα τοῦ Legien: «Warum müssen die Gewerkschaftsführer u. s. w.») [122] καί *ὅλα τά ὑλικά αὐτοῦ τοῦ εἴδους* νά συγκεντρωθοῦν ἀμέσως.

Μά τήν ἀλήθεια, εἶναι ἀνυπόφορο ὅτι *τίποτε* δέν γίνεται σ' αὐτόν τόν τομέα.

Σ' αὐτή τή δουλιά μπορεῖ (καί πρέπει) νά *προσληφθοῦν* 2 γερμανοί (ὁ Μπόρχαρντ εἶναι κατάλληλος) καί 2 ἐλβετοί καί ἀμέσως κιόλας νά γίνει ἡ ἔκδοση καί στά γερμανικά, καί στά γαλλικά, καί στά ἀγγλικά.

Λένιν

Ὅσο γιά τά πλοῖα στό Νοβοροσίσκ δέν διευκρινίστηκαν ὅλα τελειωτικά. Ὅμως πήραμε *ὅλα* τά μέτρα καί ἐλπίζω ὅτι θά ἐκτελέσουν τή διαταγή [123].

Δημοσιεύτηκε στίς 18 τοῦ Ἰούνη 1918
Στάλθηκε στό Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

192

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΓΚ. ΣΑΟΥΜΙΑΝ

Μπακού, στόν Σαουμιάν
Μέσω Ἄστραχαν καί Κούσκας μέ παραπέρα μετάδοση ραδιοτηλεγραφικῶς

Ὥς τώρα δέν ἔχει ἐκδοθεῖ διάταγμα γιά τήν ἐθνικοποίηση τῆς πετρελαιοβιομηχανίας [124]. Ὑποθέτουμε νά ἐκδοθεῖ διάταγμα γιά τήν

ἐθνικοποίηση τῆς πετρελαιοβιομηχανίας στό τέλος τῆς περιόδου τῆς ναυσιπλοΐας. Γιά τήν ὥρα ὀργανώνουμε τό κρατικό μονοπώλιο τοῦ ἐμπορίου προϊόντων πετρελαίου. Πάρτε ὅλα τά μέτρα γιά τήν πιό σύντομη μεταφορά προϊόντων πετρελαίου στό Βόλγα. Ἀνακοινώνετε καθημερινά στήν Κεντρική Διεύθυνση πετρελαίου γιά τήν κατάσταση στήν πετρελαιοβιομηχανία.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου, πού τό ἔχει ὑπογράψει ὁ Β. Ι. Λένιν

193

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΜΕΝΖΕΛΙΝΣΚ

Μενζελίνσκ
στόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν

Ἀφῆστε ἀμέσως νά περάσουν ἐλεύθερα τόσο οἱ σχεδίες πού τίς ἔχετε βάλει στό στεγνωτήριο, ὅσο καί ὅλες οἱ ἄλλες πού πρέπει νά πᾶνε στόν Κάτω Βόλγα στά κρατικά καί ἄλλα πριονιστήρια. Κανενός εἴδους φόρο σέ καμιά περίπτωση νά μήν εἰσπράττετε *. Καθυστέρηση σ' αὐτή τή δουλιά θά προξενεῖ μεγάλη ζημιά στή Σοβιετική Δημοκρατία, γιά τήν ὁποία θά λογοδοτήσετε αὐστηρά στό ἐπαναστατικό δικαστήριο. Γιά τήν ἐκτέλεση ἐπειγόντως νά ἀναφέρετε τηλεγραφικά στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

---

* Τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος πού ἀρχίζει μέ τή λέξη «Κανενός εἴδους» καί τελειώνει μέ τίς λέξεις «μήν εἰσπράττετε» εἶναι γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

194

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ε. ΓΚΟΥΚΟΒΣΚΙ

Ἀποφασίσαμε νά λεηλατήσουμε ὅλα τά Ἐπιτροπάτα γιά νά ἐνισχύσουμε ἔκτακτα τό *Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ* τουλάχιστο γιά 2-3 μῆνες, γιατί διαφορετικά μπορεῖ νά ψοφήσουμε.

Ἀπό Σᾶς θέλουμε νά πάρουμε τόν *Ζάξ*.

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

195

ΠΡΟΣ ΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΛΕ

1

1) Νά βρεῖτε τήν ἀπόφαση πού ἔχει παρθεῖ προπολλοῦ (στήν Πετρούπολη) γιά τόν τρόπο πού πρέπει νά μπαίνουν τά θέματα στήν ἡμερήσια διάταξη.

2) Ὁ συντάκτης τῆς ἡμερήσιας διάταξης, γραμματέας (ὁ Γκορμπουνόφ εἶναι γραμματέας; Τί ἀνακατωσοῦρες εἶναι αὐτές;) πρέπει νά ὑπογράφει ἀπό κάτω: τή σύνταξε ὁ τάδε γραμματέας (καί προειδοποιῶ ὅτι θά *ἀπολύω* ἀπό τή δουλιά τούς γραμματεῖς πού δέν ἐννοοῦν νά τηροῦν τούς κανόνες).

2

Ὑπενθυμίζεται

σέ ὅλους τούς γραμματεῖς ὅτι στήν ἡμερήσια διάταξη δέν πρέπει νά βάζουν ζητήματα χωρίς νά ἀπαιτηθεῖ ἀπό τόν εἰσηγητή (ἤ ἀπό αὐτόν πού ὑποβάλλει τό ζήτημα) ἡ *ἐνυπόγραφη ὑποχρέωση*,

1) ρωτήθηκε ἡ οἰκονομική ὑπηρεσία (τό Ἐπιτροπάτο Οἰκονομικῶν + ἔλεγχος), ἐάν ἡ ὑπόθεση ἔχει σχέση μέ τίς δαπάνες ἤ τίς ἐπιχορηγήσεις;

2) ρωτήθηκαν οἱ ὑπηρεσίες *πού ἔχουν σχέση* μέ τό ζήτημα γιά τό ὁποῖο γίνεται λόγος;

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Ὅλοι οἱ γραμματεῖς πρέπει νά ὑπογράψουν ἐδῶ ὅτι τό διάβασαν.

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

196

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

26/VI. 1918.

Ἐπίσης στόν Λασέβιτς καί στά ἄλλα μέλη τῆς ΚΕ *

Σύντρ. Ζηνόβιεφ! Μόλις σήμερα ἀκούσαμε στήν ΚΕ ὅτι στήν Πετρούπολη οἱ ἐργάτες ἤθελαν νά ἀπαντήσουν στή δολοφονία τοῦ Βολοντάρσκι μέ μαζική τρομοκρατία καί ὅτι ἐσεῖς (ὄχι Ἐσεῖς προσωπικά, ἀλλά οἱ τσεκίστες ἤ οἱ πεκίστες τῆς Πετρούπολης) τούς ἐμποδίσατε [125].

Διαμαρτύρομαι κατηγορηματικά!

Ἐξευτελιζόμαστε: ἀπειλοῦμε μάλιστα στίς ἀποφάσεις τῶν Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν μέ μαζική τρομοκρατία καί, ὅταν φτάνει ἡ ὥρα, *φρενάρουμε* τήν ἐπαναστατική πρωτοβουλία τῶν μαζῶν, πού εἶναι *ἐντελῶς* σωστή.

Αὐτό εἶναι ἀ—νε—πί—τρε—πτο!

Οἱ τρομοκράτες θά μᾶς θεωροῦν κουρέλια. Ἡ περίοδος εἶναι παραπάνω ἀπό πολεμική. Ἐπιβάλλεται νά ἐνθαρύνουμε τήν ἐνέργεια καί τή μαζικότητα τῆς τρομοκρατίας ἐνάντια στούς ἀντεπαναστάτες, καί ἰδιαίτερα στήν Πετρούπολη, τό παράδειγμα τῆς ὁποίας *ἀποφασίζει.*

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

P. S. Ἀποσπάσματα καί ἀποσπάσματα: χρησιμοποιεῖστε τή νίκη στίς ἐπαναληπτικές ἐκλογές. Ἄν οἱ κάτοικοι τῆς Πετρούπολης κινήσουν 10-20 περίπου χιλιάδες στό κυβερνεῖο *Ταμπόφ* στά Οὐράλια κτλ., καί οἱ ἴδιοι θά σωθοῦν καί ὁλόκληρη τήν ἐπανάσταση θά σώσουν *σίγουρα καί ὁλοκληρωτικά.* Ἡ σοδιά θά εἶναι γιγάντια, φτάνουν μόνο μερικές ἑβδομάδες.

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ φύλ 17

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

197

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Μ. ΓΙΟΥΡΙΕΦ

Ἄν μέχρι τώρα δέν θέλετε νά καταλάβετε τή σοβιετική πολιτική, πού εἶναι τό ἴδιο ἐχθρική καί πρός τούς ἄγγλους καί πρός τούς γερμανούς, τότε νά κατηγορεῖτε τόν ἑαυτό σας. Ὁ Νατσαρένους ἀναχώρησε.

---

* Αὐτή ἡ φράση γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω ἀπό τό κείμενο τῆς ἐπιστολῆς. *Η Σύντ*

Ἐνάντια στούς ἄγγλους θά πολεμᾶμε, ἐφόσον ἐξακολουθοῦν τή ληστρική τους πολιτική [126].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Ἰούνη 1918
Στάλθηκε στό Μούρμανσκ

Δημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Φλεβάρη 1935 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 51

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

198

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

στόν Τσιουρούπα

1) Πότε καί ποιόν θά στείλετε στίς περιοχές (τόν Σλίχτερ, τόν Μπριουχάνοφ, ἀκόμη; Καί ποῦ;).

2) Μιλήσατε μέ τόν Πράβντιν (ἔφτασε σήμερα ἀπό τήν Τούλα, *Ἐλέτς*, Ὀριόλ).

Σιτηρά ὑπάρχουν,
τάξη ὑποδειγματική,
ἐξουσία τῆς φτωχολογιᾶς.

3) Ποιόν καί μέ ποιά ἀποσπάσματα στέλνετε στό Ταμπόφ; Δέν στέλνετε πρός τά ἐκεῖ τόν Μπριουχάνοφ; Ἐκεῖ χρειάζεται ὁ *πιό* δραστήριος.

(Σήμερα ἦρθαν σέ μένα ἀπό τό Ταμπόφ· σοδιά πρωτοφανής· ὑπάρχουν καί *παλιά* σιτηρά· μποροῦμε νά τσακίσουμε τούς κουλάκους, ὅμως ὑπάρχει ἔλλειψη σέ *ὀργανωτές* καί *σέ ἀποσπάσματα)*.

4) Εἶναι στ' ἀλήθεια ποτέ δυνατό νά συμβιβαστοῦμε μέ τή μή ὕπαρξη δικτατορίας (ἐπισιτιστικῆς) στή Μόσχα; Αὐτό εἶναι σκάνδαλο! Αἶσχος!

Ὁ Σλίχτερ φεύγει γιά τό νομό Ἐφρέμοφ τοῦ κυβερνείου Τούλας. Ἔστειλε ἕνα σύντροφο στόν Ζηνόβιεφ στήν Πετρούπολη, γιά ἐργάτες γιά τό ἀπόσπασμά του. Τώρα γίνεται βιαστική φόρτωση ἐμπορευμάτων. Μετά ἀπό 5 περίπου μέρες ἀναχωρεῖ *.

Α. Τσ.

στόν Τσιουρούπα

Πέντε μέρες γιά τήν ἀνταλλαγή τηλεγραφημάτων μέ τόν Ζηνόβιεφ (πού ἀπό καιρό ρωτᾶ ποῦ νά στείλει τά ἀποσπάσματα) καί γιά τή φόρτωση ἐμπορευμάτων (μιά μέρα;;).

---

* Ὑπογραμμισμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

Αὐτή εἶναι *τερατώδης* καθυστέρηση. Ὁρίσετε 10 καλαμαράδες — παλιανθρώπους ἀπό τό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ καί ζητεῖστε ἀπ' αὐτούς: σέ *1 μέρα* ἤ σέ *2 μέρες* νά τά τελειώσουν ὅλα, ἀλλιῶς ἀπόλυση καί στό δικαστήριο.

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

199

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Α. Π. ΣΜΙΡΝΟΦ, ΓΚ. Ι. ΠΕΤΡΟΒΣΚΙ ΚΑΙ Ι. Ε. ΓΚΟΥΚΟΒΣΚΙ

28/VI. 1918.

Στόν σύντρ. Σμιρνόφ
ἤ στόν Πετρόβσκι, Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐσωτερικῶν,
καί στόν σ. Γκουκόβσκι, Λαϊκό ἐπίτροπο Οἰκονομικῶν

Συνιστῶ ἰδιαίτερα τόν κομιστή σ. Σεμιόν Ἰβάνοβιτς Λέμπεντεφ, πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν τῆς πόλης Τομνικόφ τοῦ κυβερνείου Ταμπόφ.

Ζητᾶ *δάνειο 1½ ἑκατομμύριο.* Ἀπ' ὅσα ἀφηγεῖται εἶναι φανερό ὅτι οἱ δουλιές στό νομό γίνονται μέ ὑποδειγματικό τρόπο. Ἐξαιρετικά διδακτικό παράδειγμα ὑποδειγματικοῦ νομοῦ, ὅπου ἀπό *ὅλα* τά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν στήν πραγματικότητα ἔδιωξαν τούς κουλάκους. Κατά τή γνώμη μου, σ' ἕναν τέτιο νομό πρέπει νά δοθεῖ βοήθεια σέ πρώτη σειρά.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

200

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΓΚ. ΣΑΟΥΜΙΑΝ

29. VI. 1918.

Ἀγαπητέ σύντρ. Σαουμιάν!

Σᾶς στέλνω τούς καλύτερους χαιρετισμούς καί εὐχές.

Ὁ Στάλιν βρίσκεται στό Τσαρίτσιν. Τίς ἐπιστολές καλύτερα νά τίς στέλνετε μέσω τοῦ Στάλιν.

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στό Μπακού
Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1938

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

201

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Ἀπόρρητο
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στάλιν
Τσαρίτσιν

Σήμερα, 30 τοῦ Ἰούνη, πήραμε πληροφορία ἀπό τόν Ἰόφφε ἀπό τό Βερολίνο ὅτι ὁ Κιούλμαν εἶχε μιά προκαταρκτική συζήτηση μέ τόν Ἰόφφε. Ἀπό τή συζήτηση αὐτή εἶναι φανερό ὅτι οἱ γερμανοί συμφωνοῦν νά ἀναγκάσουν τούς τούρκους νά σταματήσουν τίς πολεμικές ἐπιχειρήσεις πέρα ἀπό τά σύνορα τῆς συνθήκης τοῦ Μπρέστ, ἀφοῦ μᾶς καθορίσουν μιά ἀκριβή ὁριοθετική γραμμή. Ὑπόσχονται νά μήν ἀφήσουν τούς τούρκους νά μποῦν στό Μπακού, ὅμως θέλουν νά παίρνουν πετρέλαιο. Ὁ Ἰόφφε ἀπάντησε ὅτι θά ἐφαρμόζουμε αὐστηρά τή συνθήκη τοῦ Μπρέστ, ὅμως συμφωνοῦμε ἀπόλυτα μέ τήν ἀρχή νά δίνουμε γιά νά παίρνουμε. Στρέψτε ὁλόπλευρα τήν προσοχή σας στήν πληροφορία αὐτή καί προσπαθεῖστε νά τή μεταδόσετε στόν Σαουμιάν ὅσο τό δυνατό γρηγορότερα, γιατί τώρα ὑπάρχουν μεγάλες ἐλπίδες νά κρατήσουμε τό Μπακού. Ἕνα μέρος τοῦ πετρελαίου, ἐννοεῖται, θά δόσουμε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

202

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Λ. ΠΑΝΙΟΥΣΚΙΝ

Νοβοσίλ
Πρός τόν Ἔκτακτο Στρατιωτικό ἐπίτροπο Πανιούσκιν

Θά μεταβιβάσω στήν Ἔκτακτη ἐπιτροπή τήν παράκλησή Σας καί θά Σᾶς παρακαλέσω νά δράσετε σταθερά, ἀφοῦ προκαταρκτικά ὑπολογίσετε καί ζυγίσετε μέ μεγάλη ἀκρίβεια τίς δυνάμεις, γιατί, ὅταν ἀρχίζει κανείς μιά δουλιά, πρέπει νά τή φέρνει σέ πέρας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς ἀρχές τοῦ Ἰούνη, ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 2 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

203

* ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΕΠΙΤΑΞΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ [127]

Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πληροφορήθηκε γιά τήν ἐντελῶς ἀπαράδεκτη καί πολύ ἐπιζήμια γιά τή Σοβιετική ἐξουσία διαγωγή μερικῶν ἀποσπασμάτων ἐπίταξης. Τά ἀποσπάσματα στάλθηκαν γιά τήν ἐκτέλεση ὑπεύθυνης ὑπηρεσίας στίς σιδηροδρομικές γραμμές στήν πάλη ἐνάντια στήν πραγματική κερδοσκοπία. Οἱ διοικητές τῶν ἀποσπασμάτων ἐπιφορτίστηκαν νά τηροῦν τήν πιό αὐστηρή πειθαρχία στά ἀποσπάσματα καί σέ περίπτωση ἀπειθαρχιῶν, ὅπως καί γιά ὅλα τά παραπτώματα τῶν ἀποσπασμάτων, οἱ διοικητές θά λογοδοτήσουν αὐστηρά μπροστά στό ἀμείλικτο Ἐπαναστατικό δικαστήριο. Νά ἀνακοινωθεῖ στά ἀποσπάσματα ὅτι τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων εἶναι βέβαιο ὅτι οἱ συνειδητοί ἐργάτες δέν θά ἐπιτρέψουν νά παραβιαστεῖ ἡ αὐστηρότατη προλεταριακή πειθαρχία καί ὅτι θά κατακρίνουν αὐστηρά καθέναν πού μέ τίς πράξεις του ντροπιάζει τή Σοβιετική ἐξουσία. Καί ἄν στά ἀποσπάσματα χώθηκαν φανερά ἀλῆτες, πού δέν ὑποτάσσονται στίς ἐντολές τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας καί τῶν διοικητῶν τους ἤ ντροπιάζουν τή Σοβιετική Δημοκρατία μέ δωροληψίες ἀπό τούς λαθρέμπορους σταριοῦ, πρέπει νά συλληφθοῦν ἀμέσως ἀπό τούς διοικητές τους καί τούς τοπικούς βουλευτές τῶν Σοβιέτ * καί νά παραδοθοῦν μέ συνοδεία ἔνοπλης φρουρᾶς στή Μόσχα γιά νά παραπεμφθοῦν στό αὐστηρότατο Ἐπαναστατικό δικαστήριο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε τήν 1 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, διορθωμένο, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

* Τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος: «ἀπό τούς διοικητές τους καί τούς τοπικούς βουλευτές τῶν Σοβιέτ», καθώς ἐπίσης ἡ λέξη «μερικῶν» στήν πρώτη φράση τοῦ τηλεγραφήματος καί πιό κάτω ἡ λέξη «ντροπιάζει» εἶναι γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

204
ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

1. VII. 1918.

Ἀγαπητέ σύντρ. Ἰόφφε!

Εἶμαι θυμωμένος μαζί Σας, καί γιά νά πῶ τήν ἀλήθεια, ἐξαιρετικά θυμωμένος. Λίγοι οἱ ἄνθρωποι καί ὅλοι ξεθεωμένοι στή δουλιά, καί Σεῖς φτιάχνετε τέτια πράγματα πολλά *οὐσιαστικά* ζητήματα γράφετε σέ *προσωπικό* γράμμα σέ μένα (στό τελευταῖο, μέ μολύβι) καί σ' αὐτό παρεμβάλλετε καί μιά σειρά προσωπικές ἐπιθέσεις, προσβολές, κακούς ὑπαινιγμούς κτλ. ἐνάντια στόν Τσιτσέριν («ψευτο» ὑπ.-ς * κτλ.). Καί στόν Τσιτσέριν γράφετε: «Οἱ προοπτικές στό γράμμα πρός τόν Λένιν».

Μά αὐτό, ἕνας διάβολος ξέρει τί εἶναι!

Ἐννοεῖται, ὁ Τσιτσέριν ζητάει ἀπό μένα τό γράμμα, ὅμως ἐγώ δέν μπορῶ νά τοῦ τό δείξω, γιατί δέν θέλω νά γίνω ὄργανο φαγωμάρας. Κι' ἔτσι ἔχουμε χάλασμα τῆς δουλιᾶς καί χάλασμα τῶν σχέσεων.

Ὁ Τσιτσέριν εἶναι θαυμάσιο στέλεχος, ἐξαιρετικά εὐσυνείδητος, ἔξυπνος, ἔμπειρος. Τέτιους ἀνθρώπους πρέπει νά τούς ἐκτιμᾶμε. Ἡ ἀδυναμία του (ἀνεπάρκεια διοικητικοῦ πνεύματος) δέν εἶναι καί κακό πράγμα. Μήπως εἶναι λίγοι οἱ ἄνθρωποι στόν κόσμο μέ τήν ἀντίθετη ἀδυναμία!

Μέ τόν Τσιτσέριν μπορεῖ νά δουλέψει κανείς, εὔκολα συνεργάζεται μ' αὐτόν, ὅμως νά χαλάσεις τή δουλιά ἀκόμη καί μ' αὐτόν, μπορεῖ κι' αὐτό νά γίνει.

Ἐσεῖς τόν κατηγορεῖτε ἄδικα, ὅμως τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν ἔχει δίκιο νά παραπονεῖται καί γιά Σᾶς, γιατί Ἐσεῖς δέν τό ὑπολογίζετε, καί *χωρίς* γνώση καί ἔγκριση τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐξωτερικῶν, φυσικά, οἱ πρεσβευτές δέν ἔχουν τό δικαίωμα νά προβαίνουν σέ ἀποφασιστικές ἐνέργειες.

Ἐλπίζω ὅτι θά πάρετε ὅλα τά μέτρα ὥστε οἱ Mißstände ** αὐτές νά ἐξαλειφθοῦν.

Ὅτι «κινήσατε» τόν Κράσιν, αὐτό εἶναι πολύ καλό. Γίνετε ὅσο μπορεῖτε πιό πολύ φόρτωμα στόν Σκλόβσκι: εἶναι τεμπέλης· ἀπαιτεῖστε ἀπολογισμούς καί λογοδοσίες, ἀπειλεῖστε τον.

Σᾶς σφίγγω τό χέρι. *Λένιν*

Στάλθηκε στό Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Προφανῶς: ὑπουργός. *Ἡ Σύντ.*

** — δυσχέρειες. *Ἡ Σύντ.*

205

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΡΑΣΙΝ

Ἀπόρρητο

Βερολίνο, Ρωσική πρεσβεία
Προσωπικό ἀπό τόν Λένιν στόν Κράσιν

Ἐκτιμῶ ὁλοκληρωτικά τή δουλιά τοῦ Ἰόφφε καί τήν ἐπιδοκιμάζω ἀπόλυτα, ὅμως ἀπαιτῶ ἐπίμονα ὁ Ἰόφφε νά ἐνεργεῖ σάν πρεσβευτής, πού πάνω ἀπ' αὐτόν εἶναι τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν, νά τηρεῖ τούς κανόνες τῆς εὐπρέπειας, νά μή μαλώνει καί νά μή κακομεταχειρίζεται τούς ἄλλους, καί γιά κάθε σοβαρό ζήτημα νά ρωτάει τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν. Μόνο τότε μπορῶ νά ὑποστηρίξω καί θά ὑποστηρίζω τόν πρεσβευτή Ἰόφφε. Ἐλπίζω στό δικό Σας τάκτ γιά νά μποῦν τά παραπάνω στό μυαλό τοῦ πρεσβευτῆ Ἰόφφε καί περιμένω ἀπάντηση.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

206

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΤ. Ε. ΙΒΑΣΤΣΕΝΚΟ

Ὄρσα
Πρός τόν ἐπίτροπο τοῦ σταθμοῦ Ὄρσα Ἰβάστσενκο

Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τήν ἄδεια εἰσόδου 36 βαγονιῶν στή Γερμανία: αὐτά προορίζονται γιά τούς ταλαιπωρούμενους αἰχμαλώτους μας. Παρακαλῶ νά διαψεύσετε τίς αἰσχρές συκοφαντίες καί νά μήν ξεχνᾶτε ὅτι ὀφείλουμε νά βοηθήσουμε τούς αἰχμαλώτους μας μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 4 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

207

* ΠΡΟΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΧΤΙΔΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΣΔΕΚΡ, ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΑΧΤΙΔΙΚΑ ΣΟΒΙΕΤ, ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΙΤΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Στίς 3 ἡ ὥρα περίπου τό ἀπόγευμα ρίχτηκαν δυό βόμβες στή γερμανική πρεσβεία, πού τραυμάτισαν βαριά τόν Μίρμπαχ. Αὐτό

εἶναι ὁλοφάνερο ἔργο τῶν μοναρχικῶν ἤ τῶν προβοκατόρων ἐκείνων πού θέλουν νά μπλέξουν τή Ρωσία σέ πόλεμο πρός τό συμφέρον τῶν ἀγγλογάλλων καπιταλιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξαγόρασαν καί τούς τσεχοσλοβάκους. Νά ἐπιστρατεύσετε ὅλες τίς δυνάμεις, νά ξεσηκώσετε ἀμέσως ὅλους στό πόδι γιά τή σύλληψη τῶν ἐγκληματιῶν. Νά σταματᾶτε *ὅλα* τά αὐτοκίνητα καί νά τούς κρατᾶτε μέχρι νά γίνει τριπλός ἔλεγχος [128].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 7 τοῦ Ἰούλη (24 τοῦ Ἰούνη) 1918 στίς ἐφημερίδες «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 138 καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 140

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

208

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

Βερολίνο, Ἰόφφε

Σήμερα στίς 2 τό ἀπόγευμα δυό ἄγνωστοι μπῆκαν μέ ψεύτικα ντοκουμέντα τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς στή γερμανική πρεσβεία κι' ἔριξαν βόμβα στό γραφεῖο τοῦ κόμητα Μίρμπαχ. Ὁ κόμητας Μίρμπαχ τραυματίστηκε βαριά καί πέθανε. Ἐκπρόσωποι τῆς κυβέρνησης ἐπισκέφθηκαν ἀμέσως τή γερμανική πρεσβεία καί ἔκφρασαν τήν ἀγανάκτησή τους γιά τήν πράξη αὐτή πολιτικῆς προβοκάτσιας. Ἡ κυβέρνηση παίρνει ὅλα τά μέτρα γιά τήν ἀνακάλυψη τῶν δολοφόνων καί τήν παραπομπή τους στό ἔκτακτο Ἐπαναστατικό δικαστήριο. Ἐνισχύθηκαν τά μέτρα φύλαξης τῆς γερμανικῆς πρεσβείας καί τῶν γερμανῶν πολιτῶν. Ἡ κυβέρνηση Σᾶς ἀναθέτει νά ἐπισκεφθεῖτε τό γερμανό ὑπουργό Ἐξωτερικῶν καί νά ἐκφράσετε στή γερμανική κυβέρνηση τήν ἀγανάκτηση τῆς ρωσικῆς κυβέρνησης γιά τήν πράξη αὐτή. Ἐπίσης νά ἐπισκεφτεῖτε καί τήν οἰκογένεια τοῦ δολοφονημένου κόμητα Μίρμπαχ καί νά τῆς ἐκφράσετε τά συλλυπητήρια τῆς κυβέρνησης.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στό βιβλίο «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμ. II

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

209

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Τσαρίτσιν
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στάλιν

Σήμερα στίς 3 περίπου τό ἀπόγευμα ἕνας ἀριστερός ἐσέρος σκότωσε μέ βόμβα τόν Μίρμπαχ. Ἡ δολοφονία αὐτή εἶναι ὁλοφάνερο πώς ἔγινε πρός τό συμφέρον τῶν ἀναρχικῶν ἤ τῶν ἀγγλογάλλων καπιταλιστῶν. Οἱ ἀριστεροί ἐσέροι, ἐπειδή δέν θέλουν νά παραδόσουν τόν δολοφόνο, συνέλαβαν τόν Τζερζίνσκι καί τόν Λάτσις κι' ἄρχισαν ἐξέγερση ἐνάντιά μας. Θά τήν τσακίσουμε ἀμείλικτα σήμερα κιόλας τή νύχτα καί θά ποῦμε στό λαό ὅλη τήν ἀλήθεια: κρεμόμαστε ἀπό μιά τρίχα ἀπό τόν πόλεμο. Ἔχουμε ἑκατοντάδες ἀριστερούς ἐσέρους ὁμήρους. Παντοῦ πρέπει νά τσακιστοῦν ἀμείλικτα αὐτοί οἱ θλιβεροί καί ὑστερικοί τυχοδιῶκτες, πού ἔγιναν ὄργανα τῶν ἀντεπαναστατῶν. Ὅλοι ὅσοι εἶναι ἐνάντια στόν πόλεμο θά εἶναι μαζί μας.

Σχετικά μέ τό Μπακού τό πιό σοβαρό εἶναι νά βρίσκεστε συνεχῶς σ' ἐπαφή μέ τόν Σαουμιάν, ὁ ὁποῖος πρέπει νά ξέρει τήν πρόταση πού ἔκαναν οἱ γερμανοί στόν πρεσβευτή Ἰόφφε στό Βερολίνο, σχετικά μέ τό ὅτι οἱ γερμανοί θά συμφωνοῦσαν νά σταματήσουν τήν ἐπίθεση τῶν τούρκων ἐνάντια στό Μπακού, ἄν δίναμε ἐγγύηση στούς γερμανούς ὅτι θά τούς χορηγούσαμε ἕνα μέρος τοῦ πετρελαίου. Φυσικά, ἐμεῖς θά συμφωνήσουμε. Συνεπῶς νά εἶστε ἀμείλικτος κατά τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων καί νά μᾶς πληροφορεῖτε συχνότερα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἰούλη 1918 στή 1 ἡ ὥρα τή νύχτα

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1936 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 21

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

210

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΑΧΤΙΔΙΚΑ ΣΟΒΙΕΤ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ

Ἐντέλλονται ὅλα τά ἀχτιδικά Σοβιέτ καί οἱ ἐργατικές ὀργανώσεις νά στείλουν ἀμέσως ὅσο τό δυνατό περισσότερα ἔνοπλα ἀποσπάσματα, ἔστω καί ἄν δέν εἶναι ὅλα ἐργατικά, γιά νά πιάσουν τούς διασκορπισμένους κινηματίες.

Νά δοθεῖ ἰδιαίτερη προσοχή στήν περιοχή τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Κούρσκ, καί μετά σέ ὅλους τούς ἄλλους σταθμούς. Θερμή παράκληση νά ὀργανωθοῦν ὅσο τό δυνατό περισσότερα ἀποσπάσματα, ἔτσι πού νά μή διαφύγει κανείς ἀπό τούς φυγάδες.

Ὅσοι πιάνονται νά μήν ἀφήνονται, ἄν δέν τούς γίνει τριπλός ἔλεγχος καί ἄν δέν διαπιστωθεῖ ὁλοκληρωτικά ὅτι δέν πῆραν μέρος στό πραξικόπημα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἰούλη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 8 τοῦ Ἰούλη (25 τοῦ Ἰούνη) 1918 στίς ἐφημερίδες «Πράβντα» (ἔκτακτη ἔκδοση), ἀρ. φύλ. 139 καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 141

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας «Πράβντα»

211

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΜΟΣΧΑΣ

Νά μεταδοθεῖ σέ ὅλα τά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν ἐπαρχιῶν, χωριῶν καί νομῶν τοῦ κυβερνείου Μόσχας.

Οἱ τσακισμένες συμμορίες τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων, πού ἔκαναν ἐξέγερση ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία, διασκορπίστηκαν στά περίχωρα. Τό σκάζουν οἱ ἀρχηγοί ὅλου αὐτοῦ τοῦ τυχοδιωκτισμοῦ. Νά παρθοῦν ὅλα τά μέτρα γιά τή σύλληψη καί τήν κράτηση αὐτῶν πού εἶχαν τό θράσος νά ξεσηκωθοῦν ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία. Νά σταματοῦνται ὅλα τά αὐτοκίνητα. Σέ ὅλους τούς δρόμους νά κατεβοῦν τά ξύλινα φράγματα ὁδικῶν διαβάσεων. Δίπλα τους νά συγκεντρωθοῦν ἔνοπλα ἀποσπάσματα ντόπιων ἐργατῶν καί ἀγροτῶν. Ὑπάρχουν πληροφορίες ὅτι ἕνα θωρακισμένο αὐτοκίνητο, πού εἶχαν οἱ κινηματίες, ἔφυγε ἔξω ἀπό τήν πόλη. Νά παρθοῦν ὅλα τά μέτρα γιά νά πιαστεῖ τό θωρακισμένο αὐτό αὐτοκίνητο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἰούλη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 8 τοῦ Ἰούλη (25 τοῦ Ἰούνη) 1918 στίς ἐφημερίδες «Πράβντα» (ἔκτακτη ἔκδοση), ἀρ. φύλ 139 καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 141

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, πού εἶναι γραμμένο ἀπό ἄγνωστο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

212

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟΝ Κ. Α. ΜΕΧΟΝΟΣΙΝ [129]

Ὁ Λένιν ἀπαντᾶ:

Ὁ Κολεγκάγεφ εἶπε προσωπικά σέ μένα καί μετά στόν Ζηνόβιεφ καί σέ πολλούς ἄλλους ὅτι αὐτός, ὁ Κολεγκάγεφ, εἶναι πολέμιος τῆς σημερινῆς πολιτικῆς τοῦ Κόμματος τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων. Δέν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ μέχρι παραφροσύνης ὑστερικός καί προβοκατόρικος τυχοδιωκτισμός τῆς δολοφονίας τοῦ Μίρμπαχ καί τοῦ πραξικοπήματος τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία θά ἀπομακρύνει ἀπ' αὐτούς ὄχι μόνο τήν πλειοψηφία τῶν ἐργατῶν καί ἀγροτῶν τους, ἀλλά καί πολλούς διανοούμενους. Ὅλο τό πραξικόπημα ἐκμηδενίστηκε ὁλοκληρωτικά μέσα σέ μιά μέρα. Πιάστηκαν πολλές ἑκατοντάδες.

Πρωτοκολλεῖστε τή δήλωση τοῦ Μουραβιόφ ὅτι ἀποσκιρτεῖ ἀπό τό Κόμμα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων, συνεχίστε τόν ἄγρυπνο ἔλεγχο. Εἶμαι βέβαιος ὅτι, τηρώντας τούς ὅρους αὐτούς, θά πετύχουμε ὁλοκληρωτικά νά χρησιμοποιήσουμε τά θαυμάσια μαχητικά του προσόντα. Τήν πάλη ἐνάντια στούς τσεχοσλοβάκους καί τούς κοζάκους πρέπει νά τή διεξάγουμε μέ τριπλάσια ἐνέργεια.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἰούλη 1918
Μεταδόθηκε στό Καζάν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

213

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΝΑΤΣΑΡΕΝΟΥΣ

Πετροζαβόντσκ, πρός τόν ἔκτακτο ἐπίτροπο
Νατσάρενους

Σᾶς ἐπιφορτίζουμε μέ τήν ὑποχρέωση:

1. Νά πάρετε ὅλα τά μέτρα γιά τή ριζική καταστροφή τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς σέ ὅσο τό δυνατό μεγαλύτερη ἀπόσταση.

2. Οἱ ἀλλοδαποί, πού ἄμεσα εἴτε ἔμμεσα βοηθᾶνε στή ληστρική ἐπίθεση τῶν ἀγγλογάλλων ἰμπεριαλιστῶν, νά συλλαμβάνονται καί σέ περίπτωση πού ἀντιστέκονται νά τουφεκίζονται.

3. Πολίτης τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας, πού ἄμεσα εἴτε ἔμμεσα βοηθάει τήν ἰμπεριαλιστική ληστεία, νά τουφεκίζεται.

Δυό ἑκατομμύρια ρούβλια διαβιβάζονται στή διάθεσή Σας. Γιά τή στρατιωτική βοήθεια πού Σᾶς στέλνεται θά Σᾶς ἀνακοινωθεῖ ἰδιαίτερα *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό ἄγνωστο, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

214

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Ἐδῶ εἶναι (ἦρθε ἀπό τό Ἄστραχαν — Μπακού — Τσαρίτσιν) ὁ ἐπίτροπος τοῦ Καυκάσου *Ἰβανόφ* — φαίνεται θαυμάσιο παλικάρι, καί ἱκανός νά τσακίσει τήν ἐξέγερση τῶν κουλάκων *ὅπως χρειάζεται*.

Θέλει νά ριχτεῖ στό τσεχοσλοβάκικο μέτωπο.

Παρακαλεῖ νά τοῦ δοθοῦν 500 ἄτομα.

Δέν μπορεῖ μήπως νά ἱκανοποιηθεῖ **γρήγορα** ἡ παράκλησή του; Καί σέ ποιό βαθμό;

Γράφτηκε ἀργότερα ἀπό τίς 7 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

215

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΙΒΑΝΟΦ

Βορόνεζ, πρός τόν ἐπίτροπο Ἰβανόφ

Τό πραξικόπημα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων καί ἡ προδοσία τοῦ Μουραβιόφ ἐκμηδενίστηκαν ὁλοκληρωτικά. Εἶναι ἀπαραίτητο νά

* Ἡ τελευταία φράση εἶναι γραμμένη ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

δυναμώσει ἡ βοήθεια στό τσεχοσλοβάκικο μέτωπο. Στό μέτωπο τοῦ Κουμπάν ὅλες οἱ προσπάθειες νά κατευθυνθοῦν στήν πλήρη καί σίγουρη διαφύλαξη τοῦ δρόμου ἀπό τήν Τιχορέτσκαγια ὥς τό Τσαρίτσιν καί ἀπό τό Τσαρίτσιν πρός Βορά, καί ὄχι γιά προέλαση [130]. Στό τσεχοσλοβακικό μέτωπο προσωρινά καθοδηγοῦν οἱ Μεχονόσιν, Κόμποζεφ καί Μπλαγκοντράβοφ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1927 στό περιοδικό «Κρασνοαρμέετς» τεῦχ. 21 (114)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

216

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ε. ΓΚΟΥΚΟΒΣΚΙ [131]

1

Πρός τόν *Γκουκόβσκι*

Ὑπάρχουν πολλά παράπονα ὅτι Ἐσεῖς (τό Ἐπιτροπάτο Σας) *δέν δόσατε* ἀκόμη καθήκοντα:

1) τό πλῆρες κείμενο,

2) τίς ἐπιγραφές σέ ὅλες τίς γλῶσσες κτλ.

Σχετικά μέ τό σχέδιο τῶν νέων χρημάτων.

Ἐγώ ἤδη τό παράγγειλα στόν Ζάξ. *Γιατί αὐτό εἶναι τιποτένιο πράγμα.*

Κάντε το ἤ δόστε ἐντολή νά γίνει *αὔριο τό πρωί.*

2

Ἐσεῖς *κάνετε σαμποτάζ*, νά πάρει ἡ εὐχή! Μά τί τό σοβαρό εἶναι ἐδῶ; Ἀφοῦ αὐτό *δέν* εἶναι ὁριστικό. Εἶναι ἀστεῖο νά θεωρηθεῖ ὅτι αὐτό εἶναι σοβαρό.

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούλη 1918

Τό πρῶτο ντοκουμέντο δημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV· τό δεύτερο δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

217

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ε. ΓΚΟΥΚΟΒΣΚΙ

1

Παραπονοῦνται ὅτι Ἐσεῖς δέν δίνετε τό κείμενο τῶν νέων χρημάτων, δυσχεραίνοντας ἔτσι τήν προετοιμασία τῶν δειγμάτων

καί τή δοκιμή τους. Δόστε το άμέσως, διαφυλλάσσοντας τό παλιό γιά τό ζήτημα τῆς ἀνταλλαγῆς μέ χρυσό (μέ τό σταμάτημα τῆς ἀνταλλαγῆς μέ διατάγματα εἰδικά).

2

Τή *σοβιετική* ἐπιγραφή κάντε την.

3

1) Νά δοθοῦν τά ὑπάρχοντα δείγματα στούς καλύτερους ἐμπειρογνώμονες.

2) Νά παραγγελθεῖ ἡ ἀπομίμησή τους.

3) Τά συμβούλια τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας νά παραγγείλουν σχέδια (ὅλων τῶν χαρτονομισμάτων).

4) Νά ἀνατεθεῖ στόν Ποπόβιτσκι νά συντάξει τούς ὑπολογισμούς:

(α) πόσα τέτια χαρτονομίσματα μποροῦν νά παράγονται τό μήνα μέ μιά συνηθισμένη, δηλαδή κανονική κατανομή τῶν χαρτονομισμάτων

($α_1$) στίς μηχανές τοῦ Ὀριόλ,

($α_2$) στίς συνηθισμένες ἐπίπεδες μηχανές,

($α_3$) τά μεγάλα νομίσματα (δηλ. τά νομίσματα μεγάλης ἀξίας στίς μηχανές τοῦ Ὀριόλ, μέ χαμηλότερη ἀξία στίς συνηθισμένες ἐπίπεδες μηχανές;

(β) ποιό τό κόστος τῶν νέων χαρτονομισμάτων σέ σύγκριση μέ τά παλιά;

(γ) πότε ἀκριβῶς μποροῦν νά κατασκευαστοῦν κλισέ (δηλαδή ὕστερα ἀπό πόσες ἡμέρες μετά τήν ἔγκριση τοῦ σχεδίου) καί σέ πόσο καιρό μπορεῖ νά ἀρχίσει ἡ ἐκτύπωση τῶν νέων χαρτονομισμάτων;

(δ) μήπως χρειάζεται νέος τρόπος νέων ὑλικῶν καί βοηθητικῶν μέσων κτλ., σέ σχέση μέ τόν παλιό;

Πόσο θά στοιχίσει τό ἔντυπο (γιά ὅλα τά ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν σοβιετικῶν ἀρχῶν);

Γράφτηκε τό πρῶτο 15θήμερο τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

218

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΒΟΡΟΝΕΖ

Βορόνεζ
Πρός τή Στρατιωτική ἐπιτροπή κυβερνείου

Διάβασα τό σημείωμά Σας πρός τόν Τρότσκι. Ἐμεῖς εἴμαστε ἀπόλυτα σύμφωνοι μαζί του ὅτι στό τηλεγράφημα ἀπό τό Σαράτοφ ἀξίζει νά δοθεῖ πίστη καί νά διαδοθεῖ, γιατί προέρχεται ἀπό ἀνθρώπους πού καταδικάζουν είλικρινά τόν τυχοδιωκτισμό τῆς ΚΕ τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων [132].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Ἰούλη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

219

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Β. ΛΟΥΝΑΤΣΑΡΣΚΙ

Σήμερα μίλησα μέ τόν *Βινογκράντοφ* [133]. Προξενεῖ καλή ἐντύπωση.
Ὑποσχέθηκε νά συνεννοηθεῖ μαζί Σας.
Μίλησε μαζί Σας;
Συμφώνησε;
Ἄν δέν συμφώνησε, τότε σέ ποιό ζήτημα;

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

220

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Στόν Βινογκράντοφ νά τηλεφωνήσετε ἐξονόματός μου:

γιατί δέν συμφώνησε μέ τόν Λουνατσάρσκι; Ὁ Λουνατσάρσκι εἶναι ἐδῶ.

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

221

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

Παρακαλῶ πολύ νά πάρετε ὅλα τά μέτρα γιά τήν ἐπιτάχυνση τῆς ἀποστολῆς στήν Κασπία θάλασσα πολεμικῶν πλοίων ὅλων τῶν κατάλληλων τύπων [134].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

222

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

Πρός τόν Ποντβόισκι

Γιατί δέν στείλατε ἀπό τό Κούρσκ τά 4 συντάγματα + τό σύνταγμα τοῦ Ἀσάρχ (;)

+ τή μεραρχία τοῦ Σλούβις;

Ἡ καθυστέρηση εἶναι θάνατος γιά μᾶς στό τσεχοσλοβακικό μέτωπο, ἐνῶ Ἐσεῖς καθυστερεῖτε! [135]

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

223

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΤΟΥ ΠΕΡΜ

17. VII. 1918.

Πέρμ

Πρός τό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν

Ἀντίγραφο στό μέλος τῆς ΚΕ Σμίλγκα

Πῆρα τή διαμαρτυρία τοῦ Στανισλάβ Παλίνσκι, παλιοῦ πολωνοῦ ἐπαναστάτη, πού τόν ἔχει συστήσει ὁ Στεκλόφ. Ὁ Παλίνσκι

πιάστηκε στό έργοστάσιο σόδας τοῦ Μπερεζνικί, ταχυδρομικός σταθμός Βέρχστια, τοῦ κυβερνείου Πέρμ, μέ τήν κατηγορία ὅτι εἶναι ἀντεπαναστάτης καί συμπαθεῖ τούς τσεχοσλοβάκους.

Ὁ Παλίνσκι γράφει ὅτι ἡ νομική Ἐπιτροπή τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν τοῦ νομοῦ Οὐσόλιε δέν βρῆκε στίς πράξεις του κάτι τό ἐγκληματικό.

Παρακαλῶ θερμά νά ἐλέγξετε αὐστηρά τήν ὑπόθεση αὐτή καί τήν ἀμερόληπτη ἐξέτασή της, χορηγώντας στόν Παλίνσκι ἄδεια διέλευσης γιά τήν Πολωνία.

Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

224

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΒΟΛΓΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Σαράτοφ

Πρός τό μέλος τοῦ Ἐπιτροπάτου περιοχῆς τοῦ Μέσου καί Κάτω Βόλγα γιά τίς γερμανικές ὑποθέσεις Πέτιν

Στεῖλτε ἀμέσως ἕνα λόχο γερμανῶν μεταναστῶν καί ἄν μπορεῖτε, νά διαλέξετε ἐντελῶς σίγουρους, ἐντελῶς σοβιετικούς διεθνιστές πού νά ξέρουν τή ρωσική γλώσσα [136].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

225

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ι. ΚΟΛΕΣΟΦ

17. VII. 1918.

Τασκέντη
Πρός τόν πρόεδρο τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν
Ἐπιτρόπων τῆς Δημοκρατίας τοῦ Τουρκεστάν
Κόλεσοφ

Παίρνουμε ὅλα τά δυνατά μέτρα γιά νά Σᾶς βοηθήσουμε. Στέλνουμε ἕνα σύνταγμα.

Ἐνάντια στούς τσεχοσλοβάκους παίρνουμε δραστήρια μέτρα καί δέν ἀμφιβάλλουμε ὅτι θά τούς τσακίσουμε. Μήν ἀπελπίζεστε, προσπαθεῖστε μέ ὅλες σας τίς δυνάμεις νά συνδεθεῖτε μόνιμα καί νά ἔχετε σταθερή ἐπαφή μέ τό Κρασνοβόντσκ καί τό Μπακού.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

«Βόλσκι Ντιέν» (Σαμάρα), ἀρ. φύλ. 29 20 τοῦ Ἰούλη 1918

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

226

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

Πρός τόν Ποντβόισκι

Δέν ἀπάντησα στό δεύτερο τηλεγράφημα, γιατί ἕνας τέτιος διορισμός δέν ἐξαρτᾶται ἀπό μένα καί γενικά εἶναι ζήτημα ἄν μπορεῖ νά γίνει, παραβιάζοντας *ὅλη* τή γενική τάξη πραγμάτων [137].

Ὁ τσεχοσλοβακικός (καί ὁ κουλάκικος) κίνδυνος εἶναι τόσο σοβαρός πού, κατά τή γνώμη μου, καλό θά ἦταν νά ἀναλάβετε (καί ὁ Τρότσκι ἀσφαλῶς θά συμφωνήσει) τήν παράκαμψη τοῦ Δυτικοῦ καί τοῦ Νότιου (γερμανικοῦ) μετώπου κτλ., **γιά τήν ἐπιτάχυνση** τῆς μετακίνησης τοῦ στρατοῦ ἀπό δῶ πρός τό τσεχοσλοβακικό μέτωπο;

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

227

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

19. VII. 1918.

Σύντρ. Σερεντά! *

Οἱ κομιστές εἶναι μέλη τῆς Γεωργικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν τοῦ κυβερνείου Μόσχας. Παρακαλῶ νά τούς δεχτεῖτε, τό ζήτημά τους εἶναι σοβαρό. Κατά τή γνώμη μου, πρέπει νά συγχωνευτοῦν τά «σοβιετικά νοικοκυριά» καί οἱ κομμοῦνες. Πρέπει νά συζητηθοῦν τά πρακτικά μέτρα βοήθειας καί ἐλέγχου. Προσπαθεῖστε νά δοθεῖ βοήθεια σέ τρακτέρ.

Δικός Σας *Λένιν*

P. S. Νά συζητήσετε, ἄν χρειάζεται διάταγμα τοῦ ΣΛΕ γιά τό κυβερνεῖο Μόσχας. Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά βιαστεῖτε.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

228

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ, Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ, ΤΗΝ Ε. ΝΤ. ΣΤΑΣΟΒΑ

20. VII. 1918.

Πρός τούς σ.σ. Ζηνόβιεφ
καί Λασέβιτς
καί Στάσοβα

Εἶναι ἀπαραίτητο νά κινήσετε τό *maximum* ἐργατῶν ἀπό τήν Πετρούπολη:

(1) «ἀρχηγοί» ἀρκετές δεκάδες (à la Καγιοῦροφ)

(2) χιλιάδες «ἁπλοί».

Διαφορετικά θά *χαθοῦμε*, γιατί ἡ κατάσταση στό τσεχοσλοβακικό μέτωπο **εἶναι φοβερά ἄσχημη.**

Εἶναι ἀνοησία σέ μιά τέτια κατάσταση νά «ἐπιμένουμε» στήν «ἐξασφάλιση» τῆς Πετρούπολης καί νά «λυπόμαστε» νά δίνουμε ἀπό

* Στό ἐπάνω μέρος τοῦ ντοκουμέντου ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε τήν ἐπισημείωση: «(καί γιά τόν σύντρ. Μπριουχάνοφ)». *Ἡ Σύντ.*

ἐκεῖ: ἔστω κι' ἄν ἀκόμη ἡ πλειοψηφία τῶν μπολσεβίκων στό Σοβιέτ Πετρούπολης πέσει ἀπό τά 98% (98% ἔχετε;) ὥς τά 51%! Τί τό κακό! Δέν θά χαθοῦμε κι' ἄν *ἀκόμη* (ἀκόμη!) στήν Πετρούπολη στό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν οἱ δικοί μας φτάσουν νά ἀποτελοῦν τά 49% (ὅταν κι' αὐτό θά γίνει). Ὅμως θά *χαθοῦμε* στά σίγουρα ἀπό τούς τσεχοσλοβάκους, ἄν δέν κάνουμε ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιά νά προσθέσουμε ἑκατοντάδες καί χιλιάδες *καθοδηγητές* ἐργάτες γιά νά γίνει τό γάλα κρέμα. Αὐτό δέν εἶναι ὑπερβολή, ἀλλά ἀκριβής ὑπολογισμός. *Ἐσεῖς* θά εὐθύνεστε γιά τήν καταστροφή, ἄν θά τσιγγουνευτεῖτε καί ἄν τά φυλᾶτε ὅλα «γιά τήν Πετρούπολη».

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

P. S. Ἀπαντεῖστε!

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1950 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἁπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ 27ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

229

ΡΑΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΓΚ. ΣΑΟΥΜΙΑΝ

22. VII. 1918.

Μπακού
Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν, πρός τόν Σαουμιάν

Μπορῶ μόνο νά ὑποστηρίξω ἀπόλυτα τό τηλεγράφημα τοῦ Στάλιν ἐνάντια στή ναροντνικιστική ὁμάδα τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τοῦ Μπακοῦ καί σχετικά μέ τή θέληση τοῦ V συνεδρίου τῶν Σοβιέτ [138].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 24 τοῦ Σεπτέμβρη 1933 στήν ἐφημερίδα «Μπακίνσκι ραμπότσι», ἀρ. φύλ. 221

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

230

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚΤΑΚΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ Α. ΤΡΟΥΣ

22. VII. 1918.

Ἐφρέμοφ, κυβερν. Τούλας
Πρός τόν ἔκτακτο Στρατιωτικό ἐπίτροπο Τρούς

Τά φορτωμένα μέ τρόφιμα δέκα βαγόνια νά τά στείλετε ἀμέσως στή Μόσχα, Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

231

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ ΣΤΙΣ 24 ΤΟΥ ΙΟΥΛΗ 1918

Τσαρίτσιν, πρός τόν Στάλιν

Μιλάει ὁ Λένιν.

Δέν θά μπορέσετε νά διαβιβάσετε στό Μπακού τό τηλεγράφημα πού μόλις τό πήραμε μέ τόν ἀσύρματο ἀπό τήν Τασκέντη [139]:

Х Ж

Στή συνέχεια γιά τά τρόφιμα ὀφείλω νά πῶ ὅτι σήμερα δέν δίνουν καθόλου οὔτε στήν Πετρούπολη, οὔτε στή Μόσχα. Ἡ κατάσταση εἶναι πολύ ἄσχημη. Πληροφορεῖστε μας ἄν μπορεῖτε νά πάρετε ἔκτακτα μέτρα, γιατί, ἐκτός ἀπό Σᾶς, ἀπό πουθενά ἀλλοῦ δέν μποροῦμε νά προμηθευτοῦμε. Στό Γιαροσλάβλ ἡ ἐξέγερση τῶν λευκῶν τσακίστηκε [140]. Τό Σιμπίρσκ τό πῆραν οἱ λευκοί ἤ οἱ τσέχοι. Περιμένω ἀπάντηση.

Ἀπάντηση τοῦ Στάλιν

Προχθές τή νύχτα στάλθηκε στό Τουρκεστάν ὅ,τι ἦταν δυνατό νά σταλεῖ.

Τόν ἀσύρματο τόν διαβιβάσαμε στό Μπακού. Τά ἀποθέματα σιτηρῶν στό Βόρειο Καύκασο εἶναι πολλά, ὅμως οἱ δρόμοι εἶναι κομμένοι κι' αὐτό δέν ἐπιτρέπει τή μεταφορά τους στό Βορά.

Μέχρι τήν ἀποκατάσταση τῶν γραμμῶν ἡ ἀποστολή σιτηρῶν δέν ἔχει νόημα. Στά κυβερνεῖα Σαμάρας καί Σαράτοφ στάλθηκε ἀποστολή, ὅμως δέν θά μπορέσει νά Σᾶς βοηθήσει μέ σιτηρά στό ἄμεσο μέλλον. Μέσα σέ δέκα μέρες ἐλπίζουμε νά ἀποκαταστήσουμε τή γραμμή. Κρατηθεῖτε ὅπως-ὅπως, μοιράστε κρέας καί ψάρια πού μποροῦμε νά σᾶς στείλουμε ἄφθονα. Σέ μιά ἑβδομάδα ἡ κατάσταση θά καλυτερεύσει.

Στάλιν

Τσαρίτσιν, πρός τόν Στάλιν

Στεῖλτε ψάρια, κρέας, λαχανικά καί γενικά ὅλα τά τρόφιμα πού μπορεῖτε νά στείλετε καί ὅσο τό δυνατό περισσότερα.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

232

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΝΑΤΣΑΡΕΝΟΥΣ

Πετροζαβόντσκ

Πρός τόν ἔκτακτο στρατιωτικό ἐπίτροπο Νατσάρενους

Τό τηλεγράφημά Σας τό διαβιβάζω στό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ. Μέ τά τρόφιμα ἡ κατάσταση τώρα εἶναι πάρα πολύ ἄσχημη. Εἶναι ζήτημα ἄν μποροῦμε νά βοηθήσουμε. Πρέπει νά ὀργανώσουμε τούς πάντες καί τά πάντα ὅσο τό δυνατό καλύτερα καί πιό σίγουρα γιά τήν ἀποστολή τμημάτων στό τσεχοσλοβακικό μέτωπο. Χωρίς νά νικηθοῦν οἱ τσεχοσλοβάκοι σιτάρι δέν θά ὑπάρξει.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

233

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΛΑΡΑ ΤΣΕΤΚΙΝ

26. VII. 1918.

Πολυσέβαστη συντρόφισσα Τσέτκιν!

Ἕνα μεγάλο, θερμό εὐχαριστῶ γιά τό γράμμα Σας τῆς 27/6, πού τό ἔφερε ἡ συντρόφισσα Γκέρτα Χόρντον. Θά κάνω τό πᾶν γιά νά βοηθήσω τήν συντρόφισσα Χόρντον.

Όλους μᾶς χαροποιεῖ ἐξαιρετικά τό γεγονός ὅτι Ἐσεῖς, ὁ σύντροφος Μέρινγκ καί ὅλοι οἱ «σύντροφοι σπαρτακιστές» στή Γερμανία εἶστε «ὁλόψυχα μαζί μας» [141]. Αὐτό μᾶς δίνει τή βεβαιότητα ὅτι τά καλύτερα στοιχεῖα τῆς δυτικοευρωπαϊκῆς ἐργατικῆς τάξης, παρόλες τίς δυσκολίες, θά ἔρθουν ὡστόσο σέ βοήθειά μας.

Τώρα περνᾶμε ἐδῶ τίς δυσκολότερες ἴσως ἑβδομάδες ὅλης τῆς ἐπανάστασης. Ἡ ταξική πάλη καί ὁ ἐμφύλιος πόλεμος διαπότισαν βαθιά τόν πληθυσμό: παντοῦ στά χωριά γίνεται διάσπαση — ἡ φτωχολογιά εἶναι μαζί μας, οἱ κουλάκοι λυσσαλέα μᾶς πολεμοῦν. Ἡ Ἀντάντ ἐξαγόρασε τούς τσεχοσλοβάκους, μαίνονται οἱ ἀντεπαναστατικές ἐξεγέρσεις, ὅλη ἡ ἀστική τάξη βάζει ὅλα της τά δυνατά γιά νά μᾶς ἀνατρέψει. Παρ' ὅλα αὐτά, πιστεύουμε ἀκράδαντα ὅτι θά ἀποφύγουμε αὐτή τή «συνηθισμένη» (ὅπως τό 1794 καί τό 1849) ἐξέλιξη τῆς ἐπανάστασης καί θά νικήσουμε τήν ἀστική τάξη.

Μέ τίς μεγαλύτερες εὐχαριστίες, τούς καλύτερους
χαιρετισμούς καί τόν εἰλικρινή σεβασμό

Δικός Σας *Λένιν*

P. S. Ἡ σύζυγός μου παρακαλεῖ νά Σᾶς διαβιβάσω τούς ἰδιαίτερους χαιρετισμούς της. Στόν σύντροφο Χόσκα (τήν ὁμιλία του, καθώς καί τό ἄρθρο Σας, τά μεταφράσαμε) καί σέ ὅλους, ὅλους τούς φίλους μας τούς καλύτερους χαιρετισμούς!

P. S. Μόλις μοῦ ἔφεραν τήν καινούργια σφραγίδα τοῦ κράτους. Νά τό ἀποτύπωμα. Στή σφραγίδα γράφεται: Σοσιαλιστική Ὁμοσπονδιακή Σοβιετική Δημοκρατία τῆς Ρωσίας. Προλετάριοι ὅλων τῶν χωρῶν, ἑνωθεῖτε! [142]

Πρωτοδημοσιεύτηκε στή ρωσική γλώσσα
στίς 21 τοῦ Γενάρη 1933 στήν
ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 21

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο
Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά

234

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

Μέ ἀπευθείας σύνδεση

Πετρούπολη
Σμόλνι, πρός τόν Ζηνόβιεφ

Τώρα μόλις πήραμε τήν πληροφορία ὅτι ὁ Ἀλεξέγεφ στό Κουμπάν, διαθέτοντας 60 χιλιάδες, κατευθύνεται ἐνάντιά μας, πραγματο-

ποιώντας τό σχέδιο τῆς κοινῆς ἐπίθεσης τῶν τσεχοσλοβάκων, τῶν ἄγγλων καί τῶν κοζάκων τοῦ 'Αλεξέγεφ. Γιά τό λόγο αὐτό, καί ἔπειτα ἀπό τή δήλωση τῶν ἐργατῶν τῆς Πετρούπολης Καγιοῦροφ, Τσουγκούριν καί ἄλλων, πού ἦρθαν ἐδῶ, ὅτι ἡ Πετρούπολη θά μποροῦσε νά δόσει δέκα φορές περισσότερα, ἄν δέν ὑπῆρχε ἡ ἀντιπολίτευση τῆς μερίδας τῆς ΚΕ τῆς Πετρούπολης, γιά τό λόγο αὐτό ἐπιμένω κατηγορηματικά καί τελεσιγραφικά νά σταματήσει κάθε ἀντιπολίτευση καί νά σταλεῖ ἀπό τήν Πετρούπολη δέκα φορές περισσότερος ἀριθμός ἐργατῶν. Αὐτή ἀκριβῶς εἶναι ἡ ἀπαίτηση τῆς ΚΕ τοῦ Κόμματος.

Προειδοποιῶ κατηγορηματικά ὅτι ἡ Δημοκρατία βρίσκεται σέ κίνδυνο καί οἱ ἄνθρωποι τῆς Πετρούπολης, καθυστερώντας τήν ἀποστολή ἐργατῶν ἀπό τήν Πετρούπολη γιά τό τσεχοσλοβακικό μέτωπο, ἀναλαμβάνουν τήν εὐθύνη γιά τήν ἐνδεχόμενη καταβαράθρωση ὅλης τῆς ὑπόθεσης.

Λένιν

ΝΒ: Νά μοῦ ἐπιστρέψετε τό ἔγγραφο αὐτό μέ τή σημείωση *σέ πόσες ὧρες* μεταβιβάστηκε στήν Πετρούπολη, στό Σμόλνι. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ 'Ιούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

'Ολόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

235

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΓΚ. ΣΑΟΥΜΙΑΝ [143]

29. VII.

"Αστραχαν
Γιά τόν Σαουμιάν στό Μπακού

Κάθε ἐνέργεια τῶν ντασνάκι ἐνάντια στίς ἀποφάσεις τοῦ V συνεδρίου τῶν Σοβιέτ καί τῆς Κεντρικῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας θά θεωρεῖται ἐξέγερση καί προδοσία. Σχετικά μέ τήν ἀποστολή στρατοῦ θά πάρουμε μέτρα, ὅμως δέν μποροῦμε σίγουρα νά ὑποσχεθοῦμε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ 'Ιούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1938 στό περιοδικό «Κράσνι 'Αρχίβ», τεύχ. 4-5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

236

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΤΡΑΧΑΝ 29 ΤΟΥ ΙΟΥΛΗ 1918

Στή συσκευή ὁ Ἐλιόβιτς. Τό Μπακού παρακαλεῖ νά ἀπαντήσετε στό χθεσινό τηλεγράφημα πού διαβιβάστηκε ἀπό μένα σέ Σᾶς σήμερα. Θά μιλήσω μέ τόν ἀσύρματο προσωπικά μέ τόν Σαουμιάν.

Λένιν. Θεωρῶ σάν ἀπάντησή μου τό τηλεγράφημα πού διαβίβασα σήμερα στό Ἄστραχαν γιά τόν Σαουμιάν *. Ἔχετε ζητήματα στά ὁποῖα δέν ἀπάντησα;

Ἐλιόβιτς. Σήμερα στίς 12 ὥρα Πετρούπολης θά γίνει ραδιοτηλεγραφική συνομιλία μέ τό Μπακού προσωπικά μέ τόν Σαουμιάν. Ἔχετε τίποτε νά τοῦ μεταδόσω ἀπομέρους Σας ἐκτός ἀπό τό τηλεγράφημα;

Λένιν. Ὄχι. Τίποτε ἄλλο δέν ἔχω. Σᾶς παρακαλῶ μόνο νά μέ πληροφορήσετε ἄν εἶναι σωστό ὅτι στό Μπακού τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων παραιτήθηκε. Ἀκόμη ἕνα ἐρώτημα: ἄν αὐτό δέν εἶναι σωστό, τότε πόσο καιρό ὑπολογίζει νά κρατηθεῖ ἡ σοβιετική ἐξουσία στό Μπακού;

Ἐλιόβιτς. Πότε νά περιμένει τό Ἄστραχαν βοήθεια γιά τό Μπακού, σέ τί ἔκταση, ὥστε νά ἑτοιμάσει σκοῦνες καί τρόφιμα;

Λένιν. Δέν μποροῦμε νά ὑποσχεθοῦμε μέ βεβαιότητα, γιατί κι' ἐδῶ ἐπίσης ὑπάρχει ἔλλειψη στρατοῦ.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

237

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. ΓΚ. ΙΒΑΝΟΦ-ΚΑΒΚΑΣΚΙ

Μπιριούλιεβο κυβ. Ριαζάν-Οὐραλίων
Πρός τόν διοικητή τοῦ ἀποσπάσματος Ἰβανόφ-Καβκάσκι

Ὑποβλήθηκαν γιά Σᾶς παράπονα ὅτι κατασχέσατε εἴδη γραφείων, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν γραφείων τοῦ διευθυντῆ τοῦ σταθμοῦ. Νά ἐπιστρέψετε τά πράγματα ἀμέσως. Νά στείλετε τίς

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο ἀρ. 235. *Ἡ Σύντ.*

ἐξηγήσεις Σας τηλεγραφικά. Κατευθυνθεῖτε παραπέρα χωρίς καθυστέρηση. Ἀπαιτῶ λεπτή συμπεριφορά ἀπέναντι στούς σιδηροδρομικούς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 30 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

238

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ι. ΛΕΝΤΟΒΣΚΙ

Μόσχα

Πρός τόν ἐπίτροπο Συγκοινωνιῶν τῆς περιοχῆς Μόσχας:

Στεῖλτε τό σχέδιο τηλεγραφήματος καί ἐγώ θά τό ὑπογράψω. Ἐκτός ἀπ' αὐτό ἀπαιτῶ ὁπωσδήποτε νά ὑποδείξετε τίς συγκεκριμένες περιπτώσεις, ἡμερομηνίες, ὀνόματα τῶν παραβιάσεων πού ἀναφέρατε [144].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

239

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Ε. Α. ΡΑΧΙΑ

31. VII. 1918.

Βεβαίωση

Μέ τό πιστοποιητικό βεβαιώνω ὅτι ὁ κομιστής της, σύντροφος Ἔινο Ράχια, εἶναι ἀπό καιρό προσωπικά γνωστός μου καί εἶναι ἄξιος, σάν παλιός πιστότατος κομματικός σύντροφος, *ἀπόλυτης* ἐμπιστοσύνης.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1960 στό περιοδικό «Νεβά», τεῦχ. 4

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

240

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. ΛΑΡΙΝ

Σύντρ. Λάριν!

Εἶναι ἀπαραίτητο νά γράψετε μιά μικρή (30-40 σελίδες ὄχι μεγάλου σχήματος) μπροσούρα γιά τή *σύνθεση* καί τή *δράση* τοῦ ΑΣΛΟ.

Αὐτό ἔχει ἐξαιρετική σπουδαιότητα καί γιά τήν Εὐρώπη καί γιά τούς *ἀγρότες*.

Καθαρά, ἁπλά, μέ γεγονότα νά περιγραφεῖ:

(α) ἡ συμμετοχή τῶν *ἐργατικῶν* ὀργανώσεων,

(β) ὄχι ὁ συνδικαλιστικός, ἀλλά ὁ κομμουνιστικός (μαρξιστικός) ἀκριβῶς χαρακτήρας τῆς οἰκοδόμησης (δηλ. τοῦ νέου κοινωνικοῦ συστήματος, καθεστῶτος),

(γ) ἡ ὑποταγή (δηλ. τό τσάκισμα τῆς ἀντίστασης) τῶν καπιταλιστῶν,

(δ) οἱ πρακτικές ἐπιτυχίες (νά ὑπολογιστεῖ *ὅλη* ἡ βιομηχανία: ἀριθμοί) 5-10 *καλύτερων* παραδειγμάτων κτλ.

(ε) Τί ἔμεινε ἀκόμη νά γίνει;

(η) Ὁ *νέος* ρόλος τῶν συνδικάτων:

(αα) ἡ ἀνάπτυξή τους,

(ββ) ἡ ἀριθμητική τους δύναμη *τώρα*,

(γγ) ὁ ρόλος τους: τά συνδικάτα **διευθύνουν** τήν παραγωγή.

(θ) Ὁ ἀριθμός τῶν ἐθνικοποιημένων ἐπιχειρήσεων κτλ. [145]

Λένιν

Γράφτηκε στά τέλη τοῦ Ἰούλη — ἀρχές τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

241

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Σύντρ. Τσιουρούπα! Ἡ ὄψη Σας δείχνει ἄρωστο ἄνθρωπο. Μή χάνετε καιρό· νά πάρετε δίμηνη ἄδεια. Ἂν αὐτό δέν τό ὑποσχεθεῖτε μέ ἀκρίβεια, θά διαμαρτυρηθῶ στήν ΚΕ.

Λένιν

Γράφτηκε τόν Ἰούλη τοῦ 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

242

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Π. Α. ΚΟΜΠΟΖΕΦ, Κ. Χ. ΝΤΑΝΙΣΕΒΣΚΙ, Κ. Α. ΜΕΧΟΝΟΣΙΝ, Φ. Φ. ΡΑΣΚΟΛΝΙΚΟΦ *

1. VIII. 1918.

Πρός τούς σ. σ. Κόμποζεφ, Ντανισέβσκι, Μεχονόσιν
καί Ρασκόλνικοφ

Σύντροφοι!

Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας γιά νά σᾶς γράψω μερικές λέξεις.

Δουλεύουν μέ ἐπαρκή δραστηριότητα οἱ στρατιωτικοί καθοδηγητές καί ὁ Βατσέτις; Εἶναι ἐπαρκής ὁ ἔλεγχός τους ἀπό τούς ἐπιτρόπους;

Ποιές οἱ γνῶμες γιά τόν Μπλοχίν; Ἀληθεύει ὅτι εἶναι θαυμάσιος; Καί ἄν αὐτό ἀληθεύει, τοῦ ἀφήνουν ἀρκετό ἔδαφος ἐξέλιξης;

Ἐγώ, φυσικά, βρίσκομαι μακριά καί εὔκολα μπορῶ νά κάνω λάθος. Ὅμως, φοβᾶμαι, μήπως τά ἐπιτελεῖα «πνίξουν» τή ζωντανή δουλιά κάτω, στίς μάζες; Εἶναι ἄραγε ἐπαρκής ἡ σύνδεση τῶν μαζῶν τῆς φτωχολογιᾶς μέ τό στρατιωτικό ἔργο;

Γίνεται **ὅ,τι** εἶναι δυνατό γιά τό ξεσήκωμά της καί τήν προσέλκυσή *της*;

Τώρα **ὅλες** οἱ τύχες τῆς ἐπανάστασης ἐξαρτῶνται ἀπό *ἕναν* παράγοντα: τή γρήγορη νίκη ἐνάντια στούς τσεχοσλοβάκους στό μέτωπο Καζάν — Οὐράλια — Σαμάρα.

Ὅλα ἐξαρτῶνται ἀπό αὐτό.

Εἶναι ἐπαρκής ἡ δραστηριότητα τῆς διοίκησης; Εἶναι ὅσο χρειάζεται δραστήρια ἡ ἐπίθεση;

Παρακαλῶ νά μοῦ ἀπαντήσετε ἔστω μέ λίγες λέξεις καί τηλεγραφικά καί μέ κάθε εὐκαιρία.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Στό φάκελλο τοῦ γράμματος ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «Πρός τούς σ. σ. Κόμποζεφ, Ντανισέβσκι, Μεχονόσιν καί Ρασκόλνικοφ. Στό Ἐπιτελεῖο τοῦ Ἀνώτατου Διοικητῆ στό Καζάν (ἀπό τόν Λένιν)». *Ἡ Σύντ.*

243

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΓΚΟΡΜΠΟΥΝΟΦ

3. VIII. 1918.

Στόν Γκορμπουνόφ

1) Νά πάρετε ἀποτυπώματα τῆς νέας σφραγίδας καί νά τά μοιράσετε *σέ κάθε* Λαϊκό ἐπίτροπο μέ ὑπογραφή *.

2) Νά παραγγείλετε τέτιες σφραγίδες (σέ μικρότερο μέγεθος) γιά *ὅλα* τά σοβιετικά ἱδρύματα, ἤ νά εἰσηγηθεῖτε στό Μικρό Συμβούλιο γιά τή λήψη κοινῶν πρακτικῶν μέτρων (ἴσως νά ἐκπονηθεῖ ἕνας κοινός τύπος σφραγίδας μικροῦ μεγέθους μέ τήν ἀναγραφή *τοῦ κάθε* Ἐπιτροπάτου).

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

244

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

3/VIII.

Πρός τόν σύντροφο Ἰόφφε!

Ὅ,τι γράφετε στά τελευταῖα Σας γράμματα εἶναι ἀφάνταστος παραλογισμός.

Εἶναι ἀστεῖο νά ἀκολουθήσουμε τήν «προηγούμενη» πολιτική τῆς μή ρήξης μέ τήν Ἀντάντ, ὕστερα ἀπό τήν Ὀνέγκα **. Μά δέν εἶναι δυνατό μιά κυρία μέ παιδάκι νά τήν κάνεις πάλι παρθένα.

Εἶναι ἀστεῖο καί νά ὀνομάζει κανείς ἐπέμβαση εἴτε βοήθεια αὐτό πού ἐμεῖς συνεχίζουμε ἀκριβῶς σάν ἑλιγμό, ἀφήνοντας τούς γερμανούς νά πάρουν τό *παρμένο ἤδη* ἀπό τήν Ἀντάντ καί δυσκολεύοντας μ' αὐτό τόν τρόπο καί ἐπιβραδύνοντας τόν ἀγγλο-αμερικανο-ιαπωνικό στραγγαλισμό τῆς Ρωσίας.

---

* Πρόκειται γιά τήν κρατική σφραγίδα τῆς ΣΟΣΔΡ. *Ἡ Σύντ.*

** Στίς 31 τοῦ Ἰούλη 1918 οἱ ἐπεμβασίες τῆς Ἀντάντ ἀποβίβασαν στήν Ὀνέγκα ἀποβατικό ἄγημα καί κατέλαβαν τήν πόλη. *Ἡ Σύντ.*

Ἐσεῖς, χωρίς νά εἶστε γνώστης τῶν γεγονότων καί χωρίς νά ἐμβαθύνετε σ' αὐτά, πέσατε μέ τό ὑπόμνημα κτλ. σέ λάθος. Ἄν θέλετε νά ἐπιμένετε στό λάθος Σας, ὑποβάλετε δήλωση στήν ΚΕ. Μέχρι τή δήλωσή Σας στήν ΚΕ, μέχρι νά γίνει δεκτή ἡ παραίτησή Σας ἀπό τήν ΚΕ, μέχρι τήν ἀποστολή σέ Σᾶς ἀντικαταστάτη, μέχρι τήν ἄφιξή του, Ἐσεῖς, φυσικά, σάν μέλος τοῦ Κόμματος (πράγμα γιά τό ὁποῖο κι' Ἐσεῖς ὁ ἴδιος γράφετε) θά ἐκπληρώσετε τό καθῆκον Σας.

Gruss! * *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Αὐγούστου 1918
Στάλθηκε στό Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

245

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

3. VIII. 1918.

Σύντρ. Μπέρζιν!

Οἱ κομιστές εἶναι ἰταλοί αἰχμάλωτοι πού μᾶς παρουσίασαν συστάσεις ἀπό τόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν Οὐφά. Τούς εἶδα δυό φορές καί ἔμεινα πολύ ἱκανοποιημένος ἀπό τήν ἐντύπωση πού μοῦ ἄφησε ἡ συζήτηση μαζί τους. Πρέπει μέ ἐξαιρετική προσοχή νά βοηθηθοῦν μέ κάθε τρόπο γιά τήν ὀργάνωση τῆς δουλιᾶς καί τῶν **ἐκδόσεων** ἀνάμεσα στούς ἰταλούς, στήν ἰταλική γλώσσα.

Γιά τά γράμματα εὐχαριστῶ.

Ὅπως φαίνεται, δουλεύετε δραστήρια. Χαιρετισμούς!

Γιά τό θεό, **μή λυπᾶστε** χρήματα γιά ἐκδόσεις, (στά γερμανικά, γαλλικά, ἰταλικά, ἀγγλικά) καί συντομότερα, συντομότερα.

Ἐδῶ βρισκόμαστε σέ κρίσιμο σημεῖο: πάλη ἐνάντια στούς ἄγγλους καί τούς τσεχοσλοβάκους, καί στούς κουλάκους. Κρίνεται ἡ τύχη τῆς ἐπανάστασης.

Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ φύλ. 17

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* — Χαιρετισμούς! *Ἡ Σύντ.*

246

ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Νά τηλεφωνήσετε στόν Μουράλοφ, νά τοῦ διαβάσετε τό τηλεγράφημα αὐτό, νά δόσετε ἐντολή νά συλληφθοῦν οἱ δωρολῆπτες [146].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 4 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

247

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Α. ΣΑΜΜΕΡ ΚΑΙ Σ. Ζ. ΕΛΙΑΒΑ

Βόλογκντα, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
πρός τούς Σάμμερ καί Ἐλιάβα

Παρακαλῶ νά παρακολουθήσετε αὐστηρά τή σύνδεση μέ τούς σταθμούς τῆς γραμμῆς πρός τό Ἀρχάνγκελσκ, νά δίνετε καθημερινά πληροφορίες μέ ποιόν τελευταῖο σταθμό ὑπάρχει σύνδεση. Διατηρεῖτε κανονική ἐπαφή μαζί μας καί νά μέ πληροφορεῖτε πιό λεπτομερειακά [147].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 4 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

248

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ ΚΑΙ Β. Λ. ΠΑΝΙΟΥΣΚΙΝ

Πρός τούς συντρ. Τσιουρούπα καί Πανιούσκιν

Ἀπό τήν ἔκθεση τοῦ Πανιούσκιν εἶναι φανερό ὅτι ἐργάζεται θαυμάσια, ὅμως σκορπάει ἀφάνταστα τίς δυνάμεις του, καταπιάνεται μέ 100 δουλιές.

Αὐτό εἶναι ἀπαράδεκτο.

Πρέπει νά δοθεῖ στόν Πανιούσκιν αὐστηρά καθορισμένη, ἀκριβολογημένη, ἔγγραφη *ἐντολή*:

(1) *νά μαζέψει* καί νά κατάσχει *ὅλα* τά πλεονάσματα σιτηρῶν ἀπό τούς κουλάκους καί τούς πλούσιους ὅλου τοῦ κυβερνείου Τούλας,

(2) *νά μεταφέρει* ὅλα αὐτά τά σιτηρά στή Μόσχα, *ἀμέσως*,

(3) *νά μή καταπιαστεῖ μέ καμιά ἄλλη δουλιά πρίν ἐκτελέσει ὁλοκληρωτικά τήν ἐντολή αὐτή*.

Γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς δουλιᾶς αὐτῆς νά παρθοῦν περισσότερα φορτηγά αὐτοκίνητα.

Γράφτηκε τό καλοκαίρι, νωρίτερα ἀπό τίς 5 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

249

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Ἐξαιτίας τῆς κρίσιμης κατάστασης μέ τά τρόφιμα δέν πρέπει νά σκορπᾶτε τίς δυνάμεις, ἀλλά νά τίς συγκεντρώνετε ὅλες σ' ἕνα σημεῖο ἀπό ὅπου *μπορεῖτε* νά πάρετε *πολλά* σιτηρά.

Προτείνω νά συγκεντρώσετε δυνάμεις στό νομό Ἐλέτς, ὅπου, σύμφωνα μέ τή γνώμη πολλῶν καί μέ βάση τή μαρτυρία τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Ἐσωτερικῶν Πράβντιν, πού ἔκανε ἐπιθεώρηση στό νομό αὐτό, ἡ κατάσταση ἀπό τήν ἄποψη τοῦ τσακίσματος τῶν κουλάκων καί τῆς ὀργάνωσης τῆς φτωχολογιᾶς εἶναι ὑποδειγματική.

Νά σταλοῦν ἀμέσως καί ὅσο τό δυνατό γρηγορότερα στό νομό Ἐλέτς *ὅλα* τά ἀποσπάσματα ἐπισιτισμοῦ, συγκομιδῆς καί κατάσχεσης μέ τό μεγαλύτερο ἀριθμό ἁλωνιστικῶν μηχανῶν καί ἄλλων ἐργαλείων (ἄν αὐτό εἶναι δυνατό) γιά τό γρήγορο στέγνωμα τῶν σιτηρῶν κτλ.

Νά δοθεῖ τό καθῆκον — νά *καθαριστεῖ ἐντελῶς* ὁ νομός ἀπό τά *πλεονάσματα* τῶν σιτηρῶν.

Αὐτό ἀσφαλῶς θά δόσει μερικά ἑκατομμύρια πούτια σιτηρῶν (κατά τή γνώμη μου, πάνω ἀπό 6 ἑκατομμύρια πούτια).

Στήν ἀρχή νά σταλοῦν ὅσο τό δυνατό μεγαλύτερες δυνάμεις στίς 12 ἐκεῖνες (ἀπό τίς 21) ἐπαρχίες τοῦ νομοῦ, ὅπου, σύμφωνα μέ τά λόγια τῶν ντόπιων ἀνθρώπων, ἡ ὀργάνωση τῆς φτωχολογιᾶς εἶναι ἡ καλύτερη, ἰδιαίτερα στά πρώην τσιφλικάδικα ἀγροκτήματα πού ἔχουν καταγραφεῖ.

Γιά τή γρήγορη συγκομιδή καί ἀποθήκευση τῶν σιτηρῶν νά *μή λυπηθεῖτε* νά δόσετε πρίμ, διαθέτοντας γιά τό σκοπό αὐτό ἀμέσως *μέχρι*

10 ἑκατομμύρια ρούβλια (νά δίνονται σέ ἐπαρχίες καί χωριά πρίμ ιηχανές, χρήματα γιά χτίσιμο σχολείων καί νοσοκομείων καί γενιτά σέ τέτιους κυρίως σκοπούς). Τά μεγαλύτερα πρίμ νά δίνονται γιά τήν ἀποθήκευση *ὅλων* τῶν πλεονασμάτων σιτηρῶν, μέτρια πρίμ γιά τή μεγάλη γενικά ἀποθήκευση κτλ.

Ἀνάμεσα στούς ἐργάτες τῶν πεινασμένων κυβερνείων (καί ἀνάιεσα στούς πεινασμένους ἀγρότες ἐκεῖ ἐπίσης) νά ἀναπτυχθεῖ μαζική ιαφωτιστική δουλιά: ὅλοι στήν ἐξόρμηση γιά τό θέρισμα στό νομό Ελέτς!

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

250

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Λ. ΠΑΝΙΟΥΣΚΙΝ

Ἐλέτς
Πρός τόν ἔκτακτο στρατιωτικό διοικητή τοῦ ἀποσπάσματος Πανιούσκιν

Εἶμαι κατάπληκτος ἀπό τήν καθυστέρηση τῆς ἀναχώρησης τοῦ ιποσπάσματός Σας. Τηλεγραφεῖστε γιατί καθυστερεῖτε καί πότε ›εύγετε. Πρέπει μέ κάθε τρόπο νά ἐπιταχύνετε [148].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

251

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΕΛΕΤΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ

Ἐλέτς ἀντίγραφο *Τούλα*

Πρός τόν στρατιωτικό ἐπίτροπο τοῦ νομοῦ Ἐλέτς
καί πρός τόν στρατιωτικό ἐπίτροπο τοῦ κυβερνείου Τούλας

Νά βοηθήσετε μέ κάθε τρόπο στήν ὅσο τό δυνατό γρηγορότερη ιναχώρηση τοῦ ἀποσπάσματος Πανιούσκιν καί τόν ἐφοδιασμό του

μέ ὅλα τά ἀπαραίτητα. Νά μέ πληροφορήσετε τηλεγραφικά γιά ὅ,τι ἔχετε κάνει.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

252

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΝΑΤΣΑΡΕΝΟΥΣ

6. VIII. 1918.

Πετροζαβόντσκ
Πρός τόν ἔκτακτο στρατιωτικό ἐπίτροπο Νατσάρενους
Ἀντίγραφο Πετρούπολη, στόν Ζηνόβιεφ

Ἐγώ μαζί μέ τόν Τρότσκι θεωρῶ τήν ἀποχώρηση τοῦ Νατσάρενους ἀπό ἕνα ἐπικίνδυνο καί σοβαρό σημεῖο, ὅπως εἶναι τό Πετροζαβόντσκ, πράγμα παράνομο καί ἀπαράδεκτο.

Νά ξαναγυρίσει στό Πετροζαβόντσκ καί νά τοῦ ζητηθοῦν ἐξηγήσεις *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

253

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Πρός τόν Τσιουρούπα

Πρέπει τώρα νά ρίξουμε ὅλες μας τίς δυνάμεις ὥστε *οὐσιαστικά* καί τά δυό διατάγματα (γιά τά ἀποσπάσματα συγκομιδῆς καί γιά τίς συλλογικές περιοδεῖες)

στήν πράξη νά συγχωνευτοῦν καί νά μᾶς δόσουν τά ἀποσπάσματά *μας* [149].

Τί γίνεται γιά τό σκοπό αὐτό;

1) Ὁδηγία: στίς συλλογικές περιοδεῖες *πόσοι* πρέπει νά εἶναι (1 στούς 5, λογουχάρη) ἀπό τά συνδικάτα,

---

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο ἀρ. 264. *Ἡ Σύντ.*

2) νά άναπτυχθεῖ καί νά ἐνισχυθεῖ ἡ § 7 τοῦ διατάγματος γιά τίς συλλογικές περιοδεῖες,

3) ἡ ἀμοιβαία σχέση τους (στήν οὐσία γιά νά = *βοηθήσουν)* μέ τά ἀποσπάσματα κατάσχεσης...

4) Νά καθοριστοῦν γιά **ὅλα** τό maximum 2 νομοί (ἀπό τούς καλύτερους) πού θά **καθαριστοῦν** ἐντελῶς.

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

254

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΜΠΡΙΟΥΧΑΝΟΦ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟΥ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ

Πρός τόν Μπριουχάνοφ καί τά ἄλλα μέλη τοῦ συμβουλίου τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ

Ἀπό τό σημείωμά Σας βγάζω τό συμπέρασμα ὅτι τό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ λαθεμένα ἐννοεῖ καί ἐφαρμόζει τά διατάγματα.

«Στούς ἐργάτες δέν παρατηρεῖται ἰδιαίτερη ἐπιθυμία...» (νά πᾶνε στά ἀποσπάσματα συγκομιδῆς).

Ποῦ εἶναι οἱ ἀποδείξεις; Ποῦ εἶναι ἡ ἔκκληση τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ; Μέ ποιά ἡμερομηνία;

Σέ ποιά ἐργοστάσια στάλθηκαν; Πότε καί πόσες;

Φοβᾶμαι μήπως τό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ δέν ἔκανε τίποτε ἀπ' αὐτά (κρίνοντας ἀπό τή σιωπή τοῦ σ. Μπριουχάνοφ), ἀλλά ἀσχολήθηκε ὁ διάβολος ξέρει μέ τί γραφειοκρατικό χαρτοπόλεμο. Γιατί χωρίς τή βοήθεια τῶν ἐργατῶν τό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ εἶναι ἕνα μηδενικό.

Ἀπό τά ἀποσπάσματα (τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Νιέβσκι τῆς 8. VIII) δέν φαίνεται τίποτε τό ἄσχημο, γιατί σ' αὐτό *δέν* θίγεται τό ζήτημα οὔτε τοῦ % τῶν μελῶν τῶν συνδικάτων, οὔτε τῶν καθοδηγητικῶν ὀργανώσεων, οὔτε τῆς συμμετοχῆς καί τῆς συγκομιδῆς (§ 7 τοῦ διατάγματος γιά τίς συλλογικές περιοδεῖες), δηλ. δέν θίγονται τά *πρακτικά* ζητήματα.

Τί λοιπόν τό ἄσχημο στό τηλεγράφημα τοῦ Νιέβσκι, ἐκτός ἀπό καλό; Ὁ Νιέβσκι καλεῖ τούς ἐργάτες: πηγαίνετε καί βοηθεῖστε (γιά τούς ὅρους σιωπᾶ, ἐνῶ *ἐμεῖς τούς ὅρους αὐτούς* τούς ὑποδείξαμε καί τούς ὑποδείξαμε καλά), καί τό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ κολλάει στά *λόγια* (καί τοῦ κάκου κολλάει)... καί δέν κάνει τίποτε!

ἤ θά ξεσηκώσουμε τίς ἐργατικές μάζες σ' ἕνα σοβαρό κίνημα γιά τά σιτηρά (καί *γιά* τό τσάκισμα τῶν κουλάκων) αὐτό δέν τό κάνει τό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ,

ἤ δέν μᾶς χρειάζεται κανένα Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ.

Γράφτηκε ἀργότερα ἀπό τίς 8 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

255

ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ [150]

Νά δοθοῦν ἀμέσως αὐτά πού ζητήθηκαν·

καί σήμερα νά φύγουν ἀπό τή Μόσχα·

νά μοῦ δοθοῦν τώρα ἀμέσως τά *ὀνόματα* τῶν 6 στρατηγῶν (πρώην) (καί οἱ διευθύνσεις) καί τῶν 12 ἀξιωματικῶν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου (πρώην), πού εἶναι ὑπεύθυνοι γιά τήν ἀκριβή καί προσεκτική ἐκτέλεση τῆς διαταγῆς αὐτῆς, καί νά προειδοποιηθοῦν ὅτι θά ἐκτελεστοῦν γιά σαμποτάζ, ἄν δέν τήν ἐκτελέσουν ἀμέσως.

Ὁ Μ. Ντ. Μπόντς-Μπρουγέβιτς πρέπει νά μοῦ ἀπαντήσει σχετικά μ' αὐτό μέ ποδηλατιστή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 9 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

256

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Α. ΑΝΙΣΙΜΟΦ

Ἄστραχαν
Πρός τόν Ἀνίσιμοφ

Ἡ κατάσταση στό Μπακού ἐξακολουθεῖ νά εἶναι γιά μένα ἀσαφής.

Ποιός βρίσκεται στήν ἐξουσία;

Ποῦ εἶναι ὁ Σαουμιάν;

Ρωτεῖστε τόν Στάλιν καί ἐνεργεῖστε, παίρνοντας ὑπόψη ὅλα τά περιστατικά. Ἐσεῖς ξέρετε ὅτι ἔχω ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στόν

Σαουμιάν. Ἀπό δῶ δέν μπορεῖ νά ξεκαθαρίσει κανείς τήν κατάσταση καί δέν ὑπάρχει δυνατότητα ἄμεσης βοήθειας [151].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 9 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1938 στό περιοδικό «Κράσνι Ἀρχίβ», τεῦχ. 4-5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

257

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Φ. ΦΙΟΝΤΟΡΟΦ *

9. VIII. 1918.

σ. Φιόντοροφ!

Στό Νίζνι εἶναι ὁλοφάνερο ὅτι ἑτοιμάζεται λευκοφρουρίτικη ἐξέγερση. Πρέπει νά ἐντείνουμε ὅλες μας τίς δυνάμεις, νά δημιουργήσουμε μιά τριάδα δικτατόρων (Ἐσεῖς, ὁ Μάρκιν καί ἄλλος), νά ἐξαπολύσουμε *ἀμέσως* μαζική τρομοκρατία, νά *τουφεκίσουμε καί νά διώξουμε ἀπό κεῖ ἑκατοντάδες* πόρνες, πού μεθᾶνε τούς στρατιῶτες, πρώην ἀξιωματικούς κτλ.

Οὔτε λεπτό καθυστέρηση.

Δέν καταλαβαίνω πῶς μπορεῖ ὁ Ρομάνοφ νά φεύγει μέ μιά τέτια κατάσταση!

Τόν κομιστή δέν τόν ξέρω. Ὀνομάζεται Ἀλεξέι Νικολάγεβιτς Μπομπρόφ, λέει ὅτι δούλευε στήν περιοχή Βίμποργκ τῆς Πετρούπολης (ἀπό τό 1916)... Ὥς τότε δούλευε, λέει, τό 1905 στό Νίζνι.

Κρίνοντας ἀπό τό πληρεξούσιό του, εἶναι ἄξιος ἐμπιστοσύνης. Ἐλέγξετε καί φορτῶστε τον δουλιά.

Ὁ Πέτερς, πρόεδρος τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς, λέει ὅτι ἀπ' αὐτούς ὑπάρχουν ἐπίσης *σίγουροι* ἄνθρωποι στό Νίζνι.

Πρέπει νά δράσετε μέ ὅλες τίς δυνάμεις: μαζικές ἔρευνες. Τουφεκισμοί γιά τό κρύψιμο ὅπλων. Μαζικό διώξιμο τῶν μενσεβίκων καί τῶν ἀναξιόπιστων στοιχείων. Ἀντικατάσταση τῶν φρουρῶν στίς ἀποθῆκες, νά μποῦν σίγουροι ἄνθρωποι.

Λένε ὅτι ἦρθαν σέ σᾶς ὁ Ρασκόλνικοφ καί ὁ Ντανισέβσκι ἀπό τό Καζάν.

---

* Στό φάκελλο ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «Πρός τόν σ. Γκριγκόρι *Φιόντοροφ*, πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τοῦ κυβερνείου Νίζνι Νόβγκοροντ, μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐργασίας». *Ἡ Σύντ.*

Διαβάστε τό γράμμα αὐτό στούς φίλους, ἀπαντεῖστε μου τηλεγραφικά ἤ μέ τό τηλέφωνο *.

Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στό Νίζνι Νόβγκοροντ

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1938 στό περιοδικό «Μπολσεβίκ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τή φωτοτυπία τοῦ χειρογράφου

258

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΜΕΤΕΛΙΕΦ [152]

9/VIII.

Βόλογκντα
Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου, στόν Μετέλιεφ

Ἀντίγραφο στούς Σάμμερ καί Ἐλιάβα

Δέν χρειάζεται νά ἔρθετε στή Μόσχα γιά νά κάνετε ἀπολογισμό. Εἶναι ἀπαραίτητο νά μείνετε στή Βόλογκντα καί νά έντείνετε ὅλες Σας τίς δυνάμεις γιά τό ἄμεσο, ἀμείλικτο τσάκισμα τῶν λευκοφρουριτῶν, πού ὁλοφάνερα ἑτοιμάζουν προδοσία στή Βόλογκντα, καί γιά τήν προετοιμασία τῆς ἄμυνας.

Τό ψέμα γιά τό Ἀρχάνγκελσκ νά τό διαψεύσετε γραπτά.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 9 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

259

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΠΕΝΖΑ

Πένζα
Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου

Ἀντίγραφο στήν Ἐβγκένια Μπογκντάνοβνα Μπός

Ἔλαβα τό τηλεγράφημά Σας [153]. Εἶναι ἀπαραίτητο νά ὀργανώσετε ἐνισχυμένη φρουρά ἀπό διαλεγμένους σίγουρους ἀνθρώπους, νά ἐφαρμόσετε ἀμείλικτα μαζική τρομοκρατία κατά τῶν κουλάκων, τῶν παπάδων καί τῶν λευκοφρουριτῶν· τά ἀμφίβολα στοιχεῖα νά τά

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο ἀρ. 281. *Ἡ Σύντ.*

κλείσετε σέ στρατόπεδο συγκέντρωσης ἔξω ἀπό τήν πόλη. Τήν ὑπηρεσία ἔκδοσης χαρτονομίσματος βάλτε την σέ λειτουργία [154]. Τηλεγραφεῖστε γιά τήν ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 9 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3 (26)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

260

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Β. ΚΟΥΡΑΓΕΦ

10. VIII. 1918.

Πένζα

Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου, στόν Κουράγεφ

Πῆρα τό τηλεγράφημά Σας, τό διαβίβασα στόν Σβερντλόφ καί συνεννοήθηκα μαζί του [155].

Θά παρθοῦν ὅλα τά μέτρα.

Εἶναι ἀπαραίτητο μέ τήν πιό μεγάλη δραστηριότητα, ταχύτητα καί χωρίς οἶκτο νά τσακιστεῖ ἡ ἐξέγερση τῶν κουλάκων, παίρνοντας τμήματα στρατοῦ ἀπό τήν Πένζα, δημεύοντας ὅλη τήν περιουσία τῶν κινηματιῶν κουλάκων καί ὅλα τά σιτηρά τους. Τηλεγραφεῖτε συχνότερα, πῶς προχωρεῖ ἡ ὑπόθεση αὐτή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

261

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

10/VIII - 18.

1

Στόν Τσιουρούπα:

(1) Ἀποτελεῖ ντροπή, ἐξωφρενικό σκάνδαλο ὅτι στό Σαράτοφ ὑπάρχουν σιτηρά κι' ἐμεῖς δέν μποροῦμε νά τά μεταφέρουμε!! Δέν θά ἦταν καλό νά σταλοῦν σέ κάθε σιδηροδρομικό κόμβο ἀπό 1-2 στελέχη ἐπισιτισμοῦ; Τί θά ἔπρεπε ἀκόμη νά γίνει;

(2) Ἕνα σχέδιο διατάγματος: σέ κάθε ἐπαρχία πού παράγει σιτηρά νά σταλοῦν 25-30 *ὅμηροι* ἀπό τούς *πλούσιους*, πού νά εὐθύνονται *μέ τή ζωή τους* γιά τή συγκέντρωση καί τήν ἀποθήκευση **ὅλων** τῶν πλεονασμάτων.

(3) Νά δοθεῖ **ἐπείγουσα** παραγγελία στόν Ποπόφ: ἐντολές κατά ἐπαρχία. Δηλ. πόσα *πλεονάσματα* σιτηρῶν *πρέπει νά ὑπάρχουν* σέ κάθε ἐπαρχία. Πόσα πρέπει κάθε ἐπαρχία νά δόσει.

2

Στόν Τσιουρούπα

1) Σχετικά μέ τούς «ὅμηρους». Δέν ἀπαντήσατε.

2) Πότε θά τελειώσει ὁ Ποπόφ τή δουλιά του; (Πρέπει νά τοῦ δοθεῖ *μικρή* προθεσμία).

3

Προτείνω νά μήν *πιάσετε* «ὁμήρους», ἀλλά νά τούς *καθορίσετε* ὀνομαστικά κατά *ἐπαρχία*.

Σκοπός τοῦ καθορισμοῦ: ἀκριβῶς οἱ πλούσιοι, ὅπως εὐθύνονται γιά τήν ἀποζημίωση, *εὐθύνονται μέ τή ζωή τους* γιά τήν ἄμεση συγκέντρωση καί ἀποθήκευση τῶν πλεονασμάτων σιτηρῶν.

Τέτια ὁδηγία (νά καθοριστοῦν «ὅμηροι») δίνεται

(α) στίς Ἐπιτροπές φτωχολογιᾶς,

(β) σέ ὅλα τά τμήματα ἐπισιτισμοῦ.

Ἡ δύναμη; Ἀκριβῶς τώρα στίς περιοχές πού βρίσκονται *κοντά στό μέτωπο* **δύναμη θά ὑπάρξει** [156].

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

262

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Π. ΣΜΙΡΝΟΦ

Σαράτοφ

Πρός τόν Ἕκτακτο ἐπίτροπο Σμιρνόφ

Θά τά μεταβιβάσω ὅλα στόν βοηθό τοῦ Τρότσκι, πού ἔφυγε γιά τό Καζάν, θά τά μεταβιβάσω ἐπίσης στόν Νιέβσκι καί στούς ἄλλους. Στηριχτεῖτε στήν ὀργάνωση τῆς φτωχολογιᾶς, στή συντριβή τῶν κουλάκων καί στόν ἐξοπλισμό τῶν σίγουρων ἐργατῶν.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

263

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

10 τοῦ Αὐγούστου 1918.

Ἐξαιρ. ἀπόρρητο

Ἰδιόχειρα στόν Μ. Ντ. Μπόντς-Μπρουγέβιτς

Θεωρῶ ἀπαραίτητο νά ἐνισχυθεῖ μέ κάθε τρόπο τό Ἀνατολικό μέτωπο. Προτείνω στό Ἀνώτατο στρατιωτικό συμβούλιο νά καταρτίσει σχέδιο μετακίνησης *ὅσο τό δυνατό περισσότερων* τμημάτων ἀπό τό Δυτικό μέτωπο. Τό σχέδιο αὐτό πρέπει νά γίνει σέ συντομότατο διάστημα. Πρέπει νά πᾶνε ὅλα τά ἀξιόμαχα τμήματα. Οἱ σιδηρόδρομοι θά πάρουν ἐντολή νά ἐπιτρέψουν ἀμέσως νά περάσουν τά τμήματα πού ἤδη πηγαίνουν στό μέτωπο καί θά ἑτοιμαστοῦν ολόπλευρα γιά τήν παραλαβή καί τή μεταφορά καινούργιων τμημάτων.

Προτείνω στό Ἀνώτατο στρατιωτικό συμβούλιο νά παρακολουθήσει τή σωστή καί γρήγορη ἐκτέλεση τῶν ἐντολῶν πού δίνονται στούς σιδηροδρόμους. Γιά τίς καθυστερήσεις ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου στρατιωτικοῦ συμβουλίου νά μοῦ ἀναφέρει.

Ὑπεύθυνο γιά τήν ὅσο τό δυνατό ταχύτερη ἐκτέλεση τοῦ σχεδίου καθιστῶ τό Ἀνώτατο στρατιωτικό συμβούλιο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) τό 1930 στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος 1918-1921», τόμ. III

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

264

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΝΑΤΣΑΡΕΝΟΥΣ

11. VIII. 1918.

Πετροζαβόντσκ

Πρός τόν Ἔκτακτο ἐπίτροπο Νατσάρενους

Χαίρομαι πολύ πού διασκεδάζετε ἀποφασιστικά τούς φόβους τούς δικούς μου καί τοῦ Τρότσκι, οἱ ὁποῖοι προκλήθηκαν ἀπό τίς

ὁμαδικές ἀναχωρήσεις ἀπό τά μέτωπα *. Στεῖλτε μέ τήν πιό σίγουρη εὐκαιρία πού θά παρουσιαστεῖ λεπτομερῆ στοιχεῖα γιά τόν ἀριθμό, τή διάταξη καί τίς διαθέσεις τοῦ στρατοῦ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

265

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΒΟΛΟΓΚΝΤΑ

11. VIII. 1918.

Βόλογκντα, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Ἀντίγραφο στόν Κέντροφ

Εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐπιστρατεύσετε ἀμέσως τήν ἀστική τάξη γιά νά σκάψει χαρακώματα καί γενικά νά προωθήσετε μέ τή μεγαλύτερη δυνατή δραστηριότητα τά ὀχυρωματικά ἔργα. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση. Στεῖλτε μέ πολύ σίγουρο ἄνθρωπο λεπτομερῆ στοιχεῖα καί ἐκθέσεις γιά τήν πορεία αὐτῶν τῶν ἐργασιῶν πού ἐπείγουν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) τό 1930, στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. 1918-1921», τεῦχ. III

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

266

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Σ. ΚΕΝΤΡΟΦ

Ἀπόρρητο

Βόλογκντα
Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου, στόν Κέντροφ

Πόσο ἐπιζήμια ἦταν ἡ ἀναχώρησή Σας ἀποδείχτηκε μέ τήν ἀπουσία καθοδηγητῶν κατά τήν ἔναρξη τῆς προώθησης τῶν ἄγγλων στό Ντβίν.

Τώρα Ἐσεῖς πρέπει νά ἀνακτήσετε σύντομα αὐτό πού χάθηκε, νά συνδεθεῖτε μέ τό Κότλας, νά στείλετε ἀμέσως ἐκεῖ ἀεροπόρους καί νά ὀργανώσετε τήν ἄμυνα τοῦ Κότλας μέ κάθε θυσία [157].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1926 στό περιοδικό «Μπολσεβίτσκαγια Μίσλ» (Ἀρχάνγκελσκ), τεῦχ. 11 (13)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο ἀρ. 252. *Ἡ Σύντ.*

267

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. ΜΠ. ΜΠΟΣ

12. VIII. 1918.

Πένζα

Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου, στήν Μπός

Ἔλαβα τό τηλεγράφημά Σας [158]. Ἔμεινα κατάπληκτος, ὅταν εἶδα νά λείπουν πληροφορίες γιά τήν πορεία καί τήν ἔκβαση τῆς κατάπνιξης τῆς ἐξέγερσης τῶν κουλάκων πέντε ἐπαρχιῶν. Δέν θέλω νά σκεφτῶ ὅτι Ἐσεῖς δείξατε καθυστέρηση ἤ ἀδυναμία στό ζήτημα τῆς κατάπνιξης καί τῆς ὑποδειγματικῆς δήμευσης ὅλης τῆς περιουσίας, καί ειδικά τῶν σιτηρῶν, ἀπό τούς στασιαστές κουλάκους.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3 (26)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

268

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ε. ΜΙΝΚΙΝ

Πένζα

Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου, στόν Μίνκιν

Πῆρα τό τηλεγράφημά Σας σχετικά μέ τήν κατάπνιξη τῆς ἐξέγερσης τῶν κουλάκων. Στή βράση κολάει τό σίδερο καί γι' αὐτό νά χρησιμοποιηθεῖ ἡ συντριβή τῶν κουλάκων γιά τήν ὁλομέτωπη ἀμείλικτη συντριβή τῶν κερδοσκόπων στά σιτηρά, γιά τή δήμευση τῶν σιτηρῶν τῶν μεγαλοπλουσίων καί γιά τή γενική κινητοποίηση τῆς φτωχολογιᾶς πού τῆς δίνονται σιτηρά. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση. Πρέπει νά ἑδραιωθεῖ ἡ ἐξουσία τῆς φτωχολογιᾶς ὁριστικά στίς περιοχές πού βρίσκονται κοντά στό μέτωπο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) τό 1930 στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος 1918-1921», τόμ. III

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

269

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Β. ΚΟΥΡΑΓΕΦ

Πένζα

Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου, πρός τόν Κουράγεφ

Εἶναι ἐξαιρετικά σοβαρό νά συγκεντρωθοῦν καί νά δημοσιευτοῦν τά στοιχεῖα τῆς συμμετοχῆς τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων στήν ἐξέγερση τῶν κουλάκων. Πληροφορεῖστε μας πιό λεπτομερειακά τί μέτρα σκοπεύετε νά πάρετε ἐνάντια στούς ἀριστερούς ἐσέρους. Τά ὑπόλοιπα τά τηλεγράφησα στόν Μίνκιν καί στήν Μπός *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

270

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ε. ΜΙΝΚΙΝ

14. VIII. 1918.

Πένζα

Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου, στόν Μίνκιν

Πῆρα δυό αἰτήσεις παραπόνων πού ἀφοροῦν Ἐσᾶς **. Ἡ πρώτη ἀναφέρει ὅτι εἴσαστε πολύ μαλακός στό ζήτημα τῆς συντριβῆς τῶν κουλάκων. Ἄν αὐτό εἶναι σωστό, κάνετε μεγάλο ἔγκλημα κατά τῆς ἐπανάστασης. Ἡ δεύτερη αἴτηση παραπόνων ἀναφέρει ὅτι Ἐσεῖς περιορίζετε τή διαφωτιστική δουλιά, μειώνετε τό τιράζ τῶν ἐντύπων, παραπονιέστε γιά ἔλλειψη χρημάτων. Ἐμεῖς δέν λυπούμαστε νά διαθέσουμε ἑκατοντάδες χιλιάδες γιά τή διαφώτιση. Ἀπαιτεῖστε ἐπειγόντως χρήματα ἀπό τήν ΚΕΕ, καί δέν θά ὑπάρξει ἔλλειψη χρημάτων. Τέτιου εἴδους δικαιολογίες δέν τίς δεχόμαστε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντα ἀρ. 267 καί 268. *Ἡ Σύντ.*

** Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔχει ὑπόψη του τό τηλεγράφημα τῆς Ε. Μπ. Μπός καί τό τηλεγράφημα τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ κυβερνείου Πένζα Α. Β. Κουτοῦζοφ τῆς 13 τοῦ Αὐγούστου 1918. *Ἡ Σύντ.*

271

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

14. VIII. 1918.

Ἀγαπητέ σύντρ. Μπέρζιν! Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας γιά νά γράψω δυό χαιρετιστήρια λόγια. Εὐχαριστῶ ἀπ' ὅλη μου τήν καρδιά γιά τήν ἔκδοση.

Δικός Σας *Λένιν*

P. S. Στεῖλτε ἀπό ἕνα ἀντίγραφο ἐφημερίδων πού περιέχουν ἐνδιαφέροντα πράγματα (μέ γνῶμες γιά τούς μπολσεβίκους) καί κάθε εἴδους νέες μπροσοῦρες: ἀγγλικές, γαλλικές, γερμανικές καί ἰταλικές. Μή λυπᾶστε χρήματα.

Χαιρετισμούς στούς Γκόρτερ καί Γκιλμπό. Καλό θά ἦταν ἄν αὐτοί πού ἔχουν μελετήσει τήν παγκόσμια σοσιαλιστική φιλολογία μᾶς ἔστελναν μερικές *καλές περικοπές*, κατάλληλες γιά *συνθήματα στούς δρόμους* (νά γίνει γνωστό αὐτό στόν *Γκόρτερ κ.ἄ.* **κτλ.**).

Βοήθησε ὁ Π.; *καί ὁ Ν. Ν.;* **Μή λυπᾶστε χρήματα!!**

P. P. S. Τό συνημμένο δόστε το στόν Πλάττεν [159].

Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας

272

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΤ. Τ. ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΥΚ [160]

Ὄρσα

Σέ περίπτωση πού θά χρειαστεῖ ἄδεια γιά νά χρησιμοποιήσετε τήν ἀπευθείας τηλεγραφική σύνδεση, θά Σᾶς δοθεῖ. Σᾶς συνιστῶ νά παίρνετε βαθμιαῖα μέτρα ἀφοπλισμοῦ καί ἐκτόπισης τῶν ἀποσυντεθειμένων τμημάτων καί τῶν ἀλήτικων στοιχείων. Γιά τή σοβαρότατη αὐτή δουλιά πάρτε βοήθεια ἀπό τά μέλη τῆς τοπικῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καί τῆς Ἐπιτροπῆς περιοχῆς, γιατί τό ἔργο αὐτό ἔχει πρω-

ταρχική κρατική σημασία. Ἀνακοινῶστε τό τηλεγράφημα αὐτό στίς τοπικές Ἐκτελεστικές ἐπιτροπές καί στίς Κομματικές ἐπιτροπές.

Γράφτηκε στίς 15 τοῦ Αὐγούστου 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

273

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Δέν θά μποροῦσε νά μπεῖ τό ζήτημα ἔτσι, ὥστε τά τμήματα νά πηγαίνουν γιά τά σιτηρά *(συγκέντρωση* καί μεταφορά σέ δρομολογιακά τρένα) μέ διπλή ἀποστολή:

εἴτε γιά μιά φορά (σέ μιά ἐπαρχία κτλ. γιά τό ἁλώνισμα τοῦ νομοῦ κτλ.) καί τότε ἡ πριμοδότηση θά εἶναι μικρότερη,

εἴτε μέ τήν ὑποχρέωση νά δουλέψουν γιά μακρόχρονο διάστημα *(ὄχι* μιά φορά, ἀλλά γιά 3-4 μῆνες κτλ., ἤ *ἀκόμη* μιά φορά μέ πρόσκληση τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ κτλ.) καί τότε ἡ πριμοδότηση θά εἶναι μεγαλύτερη.

(Καί στίς δυό περιπτώσεις νά μπεῖ σάν ὅρος ἡ ὑποχρέωση *καί* τῆς συγκέντρωσης *καί* τοῦ ἁλωνίσματος, καί ἡ *μεταφορά ἀπό τούς ἴδιους* στίς ἀποθῆκες καί τό χτίσιμο ἀποθηκῶν καί ὑπόστεγων κτλ.).

Γράφτηκε στό πρῶτο 15θήμερο τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

274

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

16. VIII. 1918.

Ἐξαιρ. ἀπόρρητο

Πρός τόν σύντρ. Σκλιάνσκι

Στέλνω ἐσώκλειστα γράμμα τοῦ σύντροφου Βορόβσκι μέ τά συνημμένα σ' αὐτό ντοκουμέντα (πρωτοκολλημένα στή Διεύθυνση Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ ΣΛΕ καί μέ ἀρ. πρωτ. 2509 τῆς 16. VIII. 1918) καί Σᾶς παρακαλῶ νά δόσετε τήν πιό μεγάλη προσοχή στίς ἀποκαλυπτόμενες ἐδῶ καταχρήσεις καί ἐγκλήματα [161].

Εἶναι ἀπαραίτητο νά διοριστεῖ ἕνας ὅσο τό δυνατό πιό περιορισμένος ἀριθμός ἀπόλυτα σίγουρων καί ἔμπειρων συντρόφων (ἄν εἶναι δυνατό, ὄχι περισσότεροι ἀπό 2-3), νά προσκληθεῖ ἕνας ἀπό

τήν Ἔκτακτη ἐπιτροπή, νά γίνουν μέσω αὐτῆς τῆς μυστικῆς ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς *αὐστηρότατες ἀνακρίσεις*, στήν ἀρχή ὁπωσδήποτε μυστικές, μέ σκοπό (1) νά ἀποκαλυφθεῖ ἡ συνηθισμένη τάξη διεξαγωγῆς τῆς ὑπόθεσης στό ἀντίστοιχο ἵδρυμα, (2) *νά ἀποκαλυφθοῦν οἱ ἐπαφές* τῶν ἐγκληματιῶν ἀντεπαναστατῶν καί (3) νά συλληφθοῦν ὅλοι, μήν ἀφήνοντας νά διαφύγει κανείς.

Γιά τήν ἐκτέλεση τῶν παραπάνω νά μέ ἐνημερώνετε τακτικά.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

275

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

16. VIII. 1918.

Ἐλέτς

Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Σερεντά

Εἶναι ἐξαιρετικά σοβαρό νά ὀργανωθεῖ ἡ δουλιά ἔτσι, ὥστε σέ ὅλες τίς ἐπαρχίες νά συγκεντρώνονται καί νά μεταφέρονται ὅλα χωρίς ἐξαίρεση τά πλεονάσματα σιτηρῶν. Γιά τίς ὑποδειγματικές ἐπαρχίες μή λυπᾶστε μηχανές καί πρόσθετες ἀμοιβές. Πληροφορεῖστε μας πόσα συνολικά εἶναι τά πλεονάσματα καί ποιά ἐπαρχία θά μπορέσει νά συγκεντρώσει νωρίτερα ὅλα ἐντελῶς τά πλεονάσματα.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

276

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Φ. ΜΠΟΛΝΤΙΡΙΕΦ

17. VIII. 1918.

Ζάντονσκ

Ἐκτελεστική ἐπιτροπή, στόν Μπόλντιριεφ

Ἐνεργεῖστε μέ τόν πιό ἀποφασιστικό τρόπο ἐνάντια στούς κουλάκους καί τούς παλιανθρώπους ἀριστερούς ἐσέρους πού συνωμότησαν μαζί τους. Ἀπευθυνθεῖτε μέ προκήρυξη πρός τή φτωχολογιά.

Ὀργανῶστε την. Ζητεῖστε βοήθεια ἀπό τό Ἐλέτς. Εἶναι ἀνάγκη νά συντριβοῦν ἀμείλικτα οἱ αἱμοβόροι κουλάκοι. Τηλεγραφεῖστε [162].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1927 στό περιοδικό «Ρεβολιούτσιγια ί Κουλτούρα», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

277

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Β. ΜΑΛΙΣΕΦ [163]

17. VIII. 1918.

Αἰκατερινογκράντ (Αἰκατερίνενσταt) τῆς Σαμάρας
στόν Σεργκέι Μάλισεφ

Χαιρετίζω τήν ἐπιτυχία. Τηλεγραφεῖστε ἐπειγόντως καί τακτικά, πόσα σιτηρά συγκεντρώθηκαν καί μεταφέρθηκαν στό Σαράτοφ καί πότε. Εἶναι ἰδιαίτερα σοβαρό νά μή διασκορπίζετε τίς δυνάμεις Σας, ἀλλά νά συγκεντρώσετε ὅλα ἀπολύτως τά πλεονάσματα σιτηρῶν στήν ἀρχή μιᾶς ἐπαρχίας καί νά δόσετε πολύ μεγάλο πρίμ. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Δημοσιεύτηκε όχι ολόκληρο στίς 18 τοῦ Σεπτέμβρη 1918 στήν «Σαράτοβσκαγια Κράσναγια Γκαζέτα», ἀρ. φύλ. 164

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

278

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΟΤΕΛΝΙΤΣ [164]

17. VIII. 1918.

Κοτέλνιτς, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή
Ἀντίγραφο στή Βιάτκα, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή

Ἔλαβα τήν αἴτηση παραπόνων τῆς Λούμπνινα ὅτι τόν σύζυγό της Λούμπνιν τόν χτύπησε ὁ Νικίτιν, πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καί ὅτι ἄδικα κρατοῦν στή φυλακή τόν Λούμπνιν. Δίνω

ἐντολή νά ζητηθοῦν ἀμέσως ἐξηγήσεις ἀπό τόν Νικίτιν καί νά μοῦ τηλεγραφήσετε, καθώς ἐπίσης νά ζητηθεῖ ἤ καί νά μοῦ τηλεγραφηθεῖ ἡ γνώμη τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Βιάτκας, ἄν μπορεῖ νά ἀπελευθερωθεῖ ὁ Λούμπνιν, ἐφόσον δέν εἶναι ἀντεπαναστάτης.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

279

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΜΟΥΡΑΛΟΦ

Ὁ Σερεντά ζητᾶ ἐπειγόντως 200 πούτια βενζίνης γιά τή μεταφορά σιτηρῶν στό νομό Ἐλέτς. Μήν ξεχνᾶτε πώς τό ζήτημα τῶν σιτηρῶν εἶναι κύριο καί βασικό. Πρέπει νά γίνει τό πᾶν. Ἀπαντεῖστε ἀμέσως, πότε ἀκριβῶς θά στείλετε στόν Σερεντά (πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Γεωργίας Σερεντά, Ἐλέτς) 200 πούτια βενζίνης.

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 17, ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 19 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

280

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΝΤΟΡΟΒΕΤΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΟΡΙΟΛ

Ζντοροβέτς, κυβερνεῖο Ὀριόλ
Πρός τούς Μποῦροφ, Περεγιασλάβτσεφ
Ἀντίγραφο στό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τοῦ κυβερνείου Ὀριόλ

Εἶναι ἀπαραίτητο νά συνδυάσετε τήν κατάπνιξη τῆς κουλάκικης ἀριστερο-εσέρικης ἐξέγερσης μέ τήν κατάσχεση ὅλων τῶν σιτηρῶν τῶν κουλάκων καί τήν ὑποδειγματική συγκέντρωση ὅλων ἐντελῶς τῶν πλεονασμάτων σιτηρῶν μέ τή δωρεάν διανομή μέρους σιτηρῶν στή φτωχολογιά. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

281

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Φ. ΡΑΣΚΟΛΝΙΚΟΦ

Νίζνι Νόβγκοροντ
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου,
γιά τόν Ρασκόλνικοφ

Παρακολουθεῖστε μέ τριπλάσια προσοχή τόν ἐφοδιασμό τοῦ μετώπου τοῦ Καζάν, τή γρήγορη ἐκεῖ ἀποστολή ἐφεδρειῶν καί στή συνέχεια δόστε προσοχή, ὥστε ἡ πάλη ἐνάντια στούς λευκοφρουρίτες στό Νίζνι Νόβγκοροντ νά ἀρχίσει χωρίς καθυστέρηση καί νά διεξαχθεῖ μέ πλήρη σταθερότητα. Προσέξτε ἰδιαίτερα τή διαφύλαξη τῆς περιουσίας τοῦ πυροβολικοῦ, τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

282

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

19. VIII. 1918.

Ἐλέτς
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Γεωργίας Σερεντά

Σήμερα φεύγει γιά Σᾶς μιά δεξαμενή μέ 500 πούτια βενζίνη, ὅμως γιατί ἀποφεύγετε τά σοβαρότατα ζητήματα: πόσα σιτηρά συγκεντρώθηκαν, πόσα ἀποθηκεύτηκαν καί μετά ὑποχρεωτικά νά μαζευτοῦν ὅλα τά πλεονάσματα σιτηρῶν στήν ἀρχή μιᾶς ἐπαρχίας καί νά τῆς δοθοῦν γιά βοήθεια μεγάλα πρίμ. Ἐμεῖς δέν λυπούμαστε χρήματα γιά τή βοήθεια τῆς φτωχολογιᾶς καί τῶν μεσαίων ἀγροτῶν, ἐφόσον αὐτοί βοηθοῦν τούς πεινασμένους.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

283

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ε. ΜΙΝΚΙΝ [165]

Πρός τόν Μίνκιν

Εἶναι ἀνοησία νά ρωτᾶ κανείς ἄν ὁ Λαϊκός ἐπίτροπος Οἰκονομικῶν, καί μάλιστα μιᾶς περιοχῆς, μπορεῖ νά ἀλλάζει τήν ἐντολή μου. Σέ περίπτωση πού ἡ ἐντολή μου αὐτή δέν ἐκτελεστεῖ, θά παραπέμψω τούς ὑπεύθυνους στό δικαστήριο. Τό λόχο τῶν λεττονῶν ἀφῆστε τον γιά τήν ὥρα στήν Πένζα μέχρι τή συντριβή τοῦ Τσεμπάρ. Διαβιβάστε σέ ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καί σέ ὅλους τούς κομμουνιστές ὅτι τό καθῆκον τους εἶναι νά συντρίψουν ἀμείλικτα τούς κουλάκους καί νά δημεύσουν ὅλα τά σιτηρά τῶν πραξικοπηματιῶν. Εἶμαι ἀγανακτισμένος ἀπό τήν ἀδράνεια καί τήν ἀνημποριά Σας. Ἀπαιτῶ νά στείλετε λεπτομερεῖς ἐκθέσεις γιά τήν ἐκτέλεση ὅλων τῶν ἐντολῶν μου καί ἰδιαίτερα γιά τά μέτρα κατάπνιξης καί δήμευσης *.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Αὐγούστου 1918
Στάλθηκε στήν Πένζα

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

284

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΠΕΝΖΑΣ

19. VIII. 1918.

Πένζα, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Ἀντίγραφο στήν Ἐπιτροπή κομμουνιστῶν τοῦ κυβερνείου

Εἶμαι ἀγανακτισμένος γιατί δέν ὑπάρχει τίποτε τό συγκεκριμένο ἀπό Σᾶς σχετικά μέ τά ποιά ἐπιτέλους σοβαρά μέτρα ἀμείλικτης συντριβῆς καί κατάσχεσης τῶν σιτηρῶν τῶν κουλάκων πήρατε στίς πέντε ἐπαρχίες. Ἡ ἀδράνειά σας εἶναι ἐγκληματική. Πρέπει νά κατευθύνετε ὅλες Σας τίς δυνάμεις σέ μιά ἐπαρχία καί νά συγκεντρώσετε ὅλα τά πλεονάσματα σιτηρῶν. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Μεταδόθηκε μέ ἀπευθείας τηλεγραφική σύνδεση. *Ἡ Σύντ.*

285

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Ἀπόρρητο

Σβιγιάζκ, πρός τόν Τρότσκι
Ἀντίγραφο στόν Βατσέτις

Σχετικά μέ τίς στρατιωτικές προθέσεις Σας νά σχηματιστοῦν τμήματα ἀπό ὀργανωτές, ἄς ἀποφασίσουν οἱ ἴδιοι οἱ στρατιωτικοί, ἐγώ δέν μπορῶ νά κρίνω. Ξέρω μόνο ὅτι ὑπάρχει ἰδιαίτερη ἀνάγκη ὀργανωτῶν γιά ἐργατικό στρατό, ὅτι ἔχουμε ἀξιωματικούς στούς ὁποίους δέν μπορεῖς καθόλου νά στηριχτεῖς. Ὅ,τι ἀφορᾶ ὅμως τίς χρηματικές ἀμοιβές, εἶμαι σύμφωνος καί τήν ἀπόφασή Σας θά τήν ὑπερασπίσω καί θά ἐνεργήσω νά ψηφιστεῖ [166]. Δέν χρειάζεται νά δημοσιευτεῖ.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

286

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ

19. VIII. 1918.

Σύντρ. Τσιτσέριν!

Ὁ κομιστής εἶναι ὁ σύντρ. Λατούκκα, φιλλανδός σοσιαλδημοκράτης, πού μᾶς βοήθησε πολύ, ὅταν κρυβόμασταν στή Φιλλανδία [167]. Πρέπει τώρα νά τόν βοηθήσουμε *μέ κάθε τρόπο*. Θά ἤθελε νά πάει στήν Ἐλβετία.

Ἔχετε τήν καλοσύνη νά μιλήσετε μαζί του καί νά τόν βοηθήσετε νά ἐκπληρώσει τήν ἐπιθυμία του, νά τοῦ βρεῖτε θέση στήν πρεσβεία. Εἶναι δημοσιογράφος.

Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

287

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ

19. VIII. 1918.

Σύντρ. Τσιτσέριν!

Οἱ σύντροφοι *Minor* καί *Πράις*, δημοσιογράφοι, ὁ ἕνας ἀμερικανός καί ὁ ἄλλος ἄγγλος, θά ἤθελαν νά ἐπισκεφτοῦν μέ τήν ἰδιότητά τους αὐτή τό τσεχοσλοβακικό μέτωπο. Ἐξετάστε αὐτό τό ζήτημα σοβαρά καί θά μιλήσουμε μαζί Σας ὁριστικά γιά νά πετύχουμε τήν ἄδεια τῶν στρατιωτικῶν.

Δικός Σας *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

288

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ

19. VIII. 1918.

Σύντρ. Τσιτσέριν!

Ἡ κομίστρια εἶναι la camarade Jeanne Labourbe *, γιά τήν ὁποία μίλησα μαζί Σας.

Δεχτεῖτε την, Σᾶς παρακαλῶ, καί μιλεῖστε μαζί της λεπτομερειακά.

Δικός Σας *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

289

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ

19. VIII. 1918.

σ. Σβερντλόφ!

Φροντίστε, Σᾶς παρακαλῶ, ὥστε στή γριά-μητέρα τοῦ κομιστῆ, συντρόφου Πέτερσον, νά δοθεῖ ἕνα ἀρκετό ποσό γιά τήν οἰκονομική

* — ἡ συντρόφισσα Ζάννα Λαμπούρμπ. *Ἡ Σύντ.*

ἐξασφάλισή της. Γιά ὁρισμένους λόγους αὐτό εἶναι ἀπαραίτητο, γιατί ἡ ἀποστολή ἑνός μέρους τοῦ μισθοῦ ἀπό τό γιό της δέν τήν ἐξασφαλίζει.

Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στό βιβλίο: Νικολάι Κοντράτιεφ. «Ὁ σύντροφος Πέτερσον», Ρίγα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

290

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

19. VIII. 1918.

σ. Σκλιάνσκι!

Ὁ κομιστής εἶναι ὁ σύντρ. Λεονίντ Μπορίσοβιτς Κράσιν, παλιό κομματικό μέλος, γιά τόν ὁποῖο καί Σεῖς ἴσως θά ἔχετε ἀκούσει πολλά. Δεχτεῖτε τον, παρακαλῶ, *ἀμέσως* καί δεῖξτε του *πλήρη* ἐμπιστοσύνη. Στό ζήτημα τοῦ στόλου *πρέπει* νά τοῦ δοθεῖ **πλήρης** ἐξουσιοδότηση ἀπό τό Ἀνώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο.

Δικός Σας *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

291

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΓΚΟΡΜΠΟΥΝΟΦ

Πρός τόν Γκορμπουνόφ

Εἶναι περιττό καί παράλογο, ἀφοῦ κοιτάξατε τά ἔγγραφα, νά γράφετε «νά τά ἐξετάσει ὁ Β. Ι.» (!;;) ((αὐτό κι' ἔτσι εἶναι καθαρό)) ἤ «θά νόμιζα αὐτό κι' αὐτό».

Πρέπει νά γράφετε σέ 3 σειρές τήν οὐσία τοῦ ζητήματος. Ἀλλιῶς δέν ὑπάρχει λόγος νά τά ἐξετάζετε.

Γράφτηκε νωρίτερα ἀπό τίς 20 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

292

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΙΒΝΙ

20. VIII. 1918.

Λίβνι, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή
Ἀντίγραφο στόν Στρατιωτικό ἐπίτροπο Σεμάσκο
καί στήν ὀργάνωση τῶν κομμουνιστῶν

Χαιρετίζω τή δραστήρια συντριβή τῶν κουλάκων καί τῶν λευκοφρουριτῶν στό νομό. Εἶναι ἀπαραίτητο νά συνεχίσετε τώρα πού στή βράση κολλάει τό σίδερο καί μήν καθυστερεῖτε οὔτε λεπτό νά ὀργανώσετε τή φτωχολογιά τοῦ νομοῦ, νά κατάσχετε ὅλα τά σιτηρά καί ὅλη τήν περιουσία τῶν ἐξεγερμένων κουλάκων, νά κρεμάσετε τούς πρωταίτιους ἀπ' αὐτούς, νά ἐπιστρατεύσετε καί νά ἐξοπλίσετε τή φτωχολογιά, βάζοντας σίγουρους ἡγέτες ἀπό τό τμῆμα μας, νά συλλάβετε ὁμήρους ἀπό τούς πλούσιους καί νά μήν τούς ἀφήσετε ὡσότου συγκεντρωθοῦν καί μεταφερθοῦν ἀπό τίς ἐπαρχίες ὅλα τά πλεονάσματα σιτηρῶν. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση. Ἕνα τμῆμα τοῦ ὑποδειγματικοῦ συντάγματος σιδηροδρομικῶν στεῖλτε το ἀμέσως στήν Πένζα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

293

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΑΜΠΟΦ

20. VIII. 1918.

Ταμπόφ
Πρός τήν Ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ κυβερνείου

Στό νομό Οὐσμάν συγκεντρώθηκαν σιτηρά τῶν τσιφλικάδων ἀπό 7000 ντεσιατίνες στίς ἐπαρχίες Σαφόνοβο, Μπαριάτινο, Νοβονικόλσκογιε καί ἀποθηκεύτηκαν στό σιλό. Τηλεγραφεῖστε ἀμέσως: πόσα πούτια σιτηρῶν ὑπάρχουν στό σιλό αὐτό, ἄν εἶναι σίγουρη ἡ φύλαξή τους, γιατί καθυστερεῖτε τήν ἀποστολή σταριοῦ στή Μόσχα.

ποιός εὐθύνεται γιά τήν ἐπαίσχυντη αὐτή καθυστέρηση, ἄν ὑπάρχουν Ἐπιτροπές φτωχολογιᾶς στό νομό Οὐσμάν καί ἄν εἶναι σίγουρες.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

294

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ε. ΜΙΝΚΙΝ

Πρός τόν Μίνκιν

Τώρα μόλις διάβασα τό ὑπόμνημά Σας. Ἐπαναλαμβάνω τή διαταγή πρός τούς λεττονούς πού ἔφτασαν ἐκεῖ μέ ἀποστολή νά παραμείνουν μέχρι νεότερης διαταγῆς στήν Πένζα.

Διαλέξτε τούς πιό σίγουρους ἀπό τούς ὀχτακόσιους στρατιῶτες σας καί ἐνεργεῖστε ἀμείλικτα, στήν ἀρχή ἐνάντια σέ μιά ἐπαρχία, φτάνοντας τήν ὑπόθεση ὥς τό τέλος. Στεῖλτε λεπτομερή ἔκθεση γιά τό Τσεμπάρ. Μέχρι τώρα ἦταν καθαρό πώς εἴχατε ἀνεπάρκεια δυνάμεων, ἀλλά καί ἀνεπάρκεια δραστηριότητας, γιατί θά μπορούσατε παρόλα αὐτά νά συντρίψετε τήν ἐξέγερση τῶν πέντε ἐπαρχιῶν, ἑπομένως θά μπορούσατε νά φέρετε ὥς τό τέλος τή δουλιά ἔστω καί σέ μιά ἐπαρχία. Ἄν ὑπάρξει ἀνάγκη, θά σᾶς στείλουμε δυνάμεις, τηλεγραφεῖστε μας πιό λεπτομερειακά καί μέ περισσότερη ἀκρίβεια ποῦ καί πόσοι εἶναι ἀπό σᾶς ἀπασχολημένοι, ποῦ, γιά ποῦ, καί ποιά βοήθεια χρειάζεται.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Αὐγούστου 1918
Στάλθηκε στήν Πένζα

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

295

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

20. VIII. 1918.

Σύντρ. Μπέρζιν!

Στέλνω πάρα πολλούς χαιρετισμούς. Ἐκδόστε περισσότερα καί στεῖλτε μου ἀπό ἕνα ἀντίτυπο.

Ἀκόμη οὔτε καί τίς νέες μπροσοῦρες τῆς «Demain» *δέν ἔχω!* [168] Στεῖλτε τό *«Le Feu»* par Henri Barbousse * κτλ. λογοτεχνία.

Δικός Σας *Λένιν*

---

* — «Ἡ Φωτιά» τοῦ Ἀνρί Μπαρμπίς. *Ἡ Σύντ.*

Στεῖλτε *
Junius.
(Liebknecht) Krieg und Internationale ** — μέ μιά λέξη *ὅλα* πού ἔβγαλε στήν Ἐλβετία ὁ *Gorter* etc., etc.

Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

296

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠ. Ι. ΜΟΝΑΣΤΙΡΣΚΙ

Πρός τόν Μοναστίρσκι

Τό πήραμε [169]. Ἐντολή — νά ἐνεργήσετε πιό δραστήρια καί πιό ἀποφασιστικά ἐνάντια στούς λευκοφρουρίτες καί στούς κουλάκους. Ἐνημερώνετέ μας πιό συχνά καί πιό λεπτομερειακά γιά τά ἀποτελέσματα.

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 20 τοῦ Αὐγούστου 1918
Στάλθηκε στό Πέρμ

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

297

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΑΣΤΡΑΧΑΝ

21. VIII. 1918.

Ἄστραχαν, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Ἀντίγραφο: στήν ὀργάνωση κομμουνιστῶν τοῦ κυβερνείου

Μά εἶναι δυνατό νά εἶναι ἀλήθεια ὅτι στό Ἄστραχαν μιλοῦν ἤδη γιά ἐκκένωση;

Ἄν αὐτό εἶναι ἀλήθεια, τότε πρέπει νά παρθοῦν ἀμείλικτα μέτρα κατά τῶν δειλῶν καί νά διαλεχτοῦν ἀμέσως σίγουροι καί σταθεροί ἄνθρωποι γιά τήν ὀργάνωση τῆς ἄμυνας τοῦ Ἄστραχαν

* Τό κείμενο ἀπό τή λέξη «Στεῖλτε» καί ὥς τίς λέξεις «etc., etc.» εἶναι γραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό πίσω μέρος τοῦ φακέλλου.

Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε ἐπίσης στό φάκελλο τή διεύθυνση: «Πρός τόν σύντρ. Μπέρζιν (στή *Βέρνη*) πρεσβευτή στήν **Ἐλβετία**». *Ἡ Σύντ.*

** — Πόλεμος καί Διεθνής. *Ἡ Σύντ.*

καί γιά τήν έφαρμογή τῆς πιό ἀποφασιστικῆς πολιτικῆς πάλης μέχρις ἐσχάτων σέ περίπτωση ἐπίθεσης τῶν ἄγγλων.

Τηλεγραφεῖστε λεπτομερειακή ἔκθεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Δημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1938 στό περιοδικό «Μπολσεβίκ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1950 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἁπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 35ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

298

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ν. ΧΑΡΛΟΦ

21. VIII. 1918.

Σαράτοφ

Πρός τόν σύντρ. Λαϊκό ἐπίτροπο Χαρλόφ

Ἡ ποσότητα τῶν πλεονασμάτων πού ἀναφέρατε εἶναι καταφανῶς μειωμένη. Συγκεντρῶστε ἀκριβέστερα στοιχεῖα. Εἶναι ἀπαραίτητο νά διαλέξετε ὑποδειγματικά, δηλ. μέ τήν πιό καλύτερη ὀργάνωση τῆς φτωχολογιᾶς, χωριά καί ἐπαρχίες, μέ σκοπό, πρῶτο, νά καθοριστεῖ χωρίς ἀποκρύψεις ἡ ποσότητα τῶν πλεονασμάτων σιτηρῶν καί, δεύτερο, νά βραβευτοῦν μέ μεγάλα πρίμ οἱ ἐπαρχίες πού ἔχουν ὁλοκληρωτικά συγκεντρώσει καί ἀποθηκεύσει ὅλα καί χωρίς ἐξαίρεση τά πλεονάσματα σιτηρῶν. Διαβιβάστε τά παραπάνω σέ ὅλα τά στελέχη τοῦ ἐπισιτισμοῦ καί ἀπαντεῖστε τηλεγραφικά! Φορτῶστε τό γρηγορότερο σιτηρά!

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

299

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΤΗΣ 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ ΜΕΝΤΒΕΝΤΙΕΦ *

21. VIII. 1918.

Σύντρ. Μεντβέντιεφ! Ἡ συντρόφισσα Μπός μοῦ διηγήθηκε γιά τή συνάντησή Σας στό μέτωπο, γιά τήν κατάσταση τοῦ μετώπου καί

* Στό φάκελλο τῆς ἐπιστολῆς ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «Πρός τόν σ. *Μεντβέντιεφ (πολιτικό ἐπίτροπο)* (Ἀπό τόν Λένιν)». *Ἡ Σύντ.*

γιά τίς ἀμφιβολίες Σας. Ἐσεῖς τάχα εἴσασταν βέβαιος ὅτι μποροῦσε καί ἔπρεπε νά καταληφθεῖ τό Σιζράν, *ὅμως δέν θελήσατε νά γράψετε ἐδῶ.*

Ἄν τά πράγματα ἔχουν ἔτσι, τότε δέν ἔχετε δίκιο. Ὁ ἐπίτροπος γι' αὐτό καί τοποθετήθηκε, γιά νά ἀναφέρει τυχόν παράπονά του. Γράψτε μου ὁπωσδήποτε (καί τηλεγραφεῖστε) *γιά ὅλα* καί συχνότερα.

Ἐσεῖς δέν στείλατε ποτέ οὔτε μιά γραμμούλα.

Ἄσχημο αὐτό. Δέν εἶναι κομματικό καί σημαίνει μή ἐκπλήρωση τοῦ κρατικοῦ χρέους Σας. Μά τήν ἀλήθεια, ἄσχημο.

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

300

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

21. VIII. 1918.

Οἱ κομιστές εἶναι ἀντιπρόσωποι τῆς ΚΕΕ τοῦ Τουρκεστάν. Παρακαλοῦν νά τούς δοθεῖ ἕνα τμῆμα ἀπό 100-200 ἀνθρώπους γιά νά κινηθοῦν στό Κρασνοβόντσκ (ἀπό τό Ἄστραχαν). Παρακαλῶ νά συζητήσετε τήν παράκλησή τους καί νά βοηθηθοῦν μέ κάθε τρόπο καί νά μοῦ τηλεφωνήσετε τήν τελική γνώμη τοῦ Ἀνώτατου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

301

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Πρός τόν Τσιουρούπα

Μέ πληροφοροῦν ἐπίμονα ὅτι μέ τήν πατάτα (ἐκτός δελτίου) γίνεται (στήν Ἐπιτροπή Ἐπισιτισμοῦ κυβερνείου καί σέ ἄλλα μέρη) σωρεία καταχρήσεων.

Μέ 20 ρούβλια τό πούτι, λέει, οἱ ἔμποροι προτείνουν νά γεμίσουν μέ πατάτα τή Μόσχα. Καί ἀπό χέρι σέ χέρι πουλοῦν μέ 28 ρούβλια (λιανικό ἐμπόριο) κτλ.

Πῶς βλέπετε τόν καθορισμό ἐλέγχου;

καί τή συμμετοχή τοῦ Μπόντς-Μπρουγέβιτς στήν Ἐπιτροπή; [170]

Γράφτηκε νωρίτερα ἀπό τίς 22 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

302

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Κ. ΠΑΪΚΕΣ *

1

Σαράτοφ, στόν Πάικες

Τώρα θά μιλήσω τηλεφωνικά μέ τούς στρατιωτικούς γιά ὅλα τά αἰτήματά Σας [171]. Προσωρινά συνιστῶ νά διορίζετε τούς διοικητές σας καί νά τουφεκίζετε τούς συνωμότες καί τούς ταλαντευόμενους, χωρίς νά ρωτᾶτε κανέναν καί χωρίς νά ἐπιτρέπετε τή βλακώδη γραφειοκρατία. Καί γιά τή λήψη ἀπάντησης ἀπό μένα εἴτε περιμένετε στόν τηλέγραφο, εἴτε ὀργανῶστε ὑπηρεσία μέ τή σειρά, εἴτε ὁρίστε χρόνο μέσα σέ μιά ἤ σέ δυό ὧρες. Ἀπαντεῖστε.

Λένιν

2

Σαράτοφ, στόν Πάικες

Μόλις συνομίλησα μέ τόν Ἀράλοφ. Ἤδη, σύμφωνα μέ τά λόγια του, παίρνονται ὅλα τά μέτρα γιά τήν ἀποστολή σέ Σᾶς βλημάτων. Ἡ φόρτωση ἀρχίζει σήμερα, ἔτσι πού σέ 2-3 ἡμέρες πρέπει νά τελειώσει. Ἐνεργεῖστε πιό δραστήρια ἐνάντια στούς κουλάκους.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Μεταδόθηκε μέ ἀπευθείας τηλεγραφική σύνδεση. *Ἡ Σύντ.*

303

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ) ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΠΕΝΖΑΣ

22. VIII. 1918.

Πένζα
Πρός τήν Ἐπιτροπή κυβερνείου, στόν Τοῦρλο
ἀντίγραφο στόν Μίνκιν

Δέν καταλαβαίνω πῶς μπόρεσε ὁ Μίνκιν νά ἀρνηθεῖ νά ἐκτελέσει τήν ἀπόφαση τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς κυβερνείου [172]. Ἐλπίζω ὅτι πρόκειται μόνο γιά παρανόηση. Ἐπιμένω ὅτι σέ πολεμικούς κρίσιμους καιρούς πρέπει ὅλοι νά δουλεύουν ὁμόθυμα μέ τή μεγαλύτερη ἀποφασιστικότητα, ὑποτασσόμενοι στήν πλειοψηφία, καί τίς διενέξεις νά τίς διαβιβάζουν στήν ΚΕ, χωρίς νά σταματοῦν τή δουλιά.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

304

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. ΝΤ. ΤΟΚΜΑΚΟΦ

23. VIII. 1918.

Ντμίτροφ
Πρός τόν πολιτικό ἐπίτροπο Τοκμακόφ
Ἀντίγραφο: στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή νομοῦ
Ἀντίγραφο: στήν ὀργάνωση κομμουνιστῶν τοῦ νομοῦ

Ἀνακοινῶστε λεπτομέρειες γιά τήν κατάπνιξη τῆς ἐξέγερσης τῶν κουλάκων στό Ρογκατσόφ, τά ὀνόματα τῶν συλληφθέντων. Εἶναι ἀπαραίτητο νά δημευτεῖ ἡ περιουσία τῶν πραξικοπηματιῶν κουλάκων, νά ὀργανωθεῖ Ἐπιτροπή φτωχολογιᾶς, νά δραστηριοποιηθεῖτε περισσότερο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

305

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΩΤΕΡΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΙΣΚΟΥ ΤΟΡΠΙΛΛΟΒΟΛΩΝ

Ρίμπινσκ
Πρός τόν ἐπίτροπο τοῦ στολίσκου τορπιλλοβόλων
Πρός τόν ἀνώτερο διοικητή
Ἀντίγραφο: στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν

Διατάσσω νά τελειώσει ὑπερεπειγόντως ἡ φόρτωση τῶν πυροβόλων, τῶν βλημάτων καί τοῦ κάρβουνου καί χωρίς ἀναβολή νά κατευθυνθεῖτε στό Νίζνι. Ἡ δουλιά αὐτή πρέπει νά ἐκτελεστεῖ στό πιό σύντομο χρονικό διάστημα. Τό τοπικό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν καί οἱ σοβιετικές ὀργανώσεις πρέπει νά δόσουν ὁλόπλευρη βοήθεια. Γιά κάθε λεπτό καθυστέρησης δημιουργεῖται βαριά εὐθύνη καί αὐτό θά ἔχει σάν ἀποτέλεσμα τή λήψη ἀνάλογων μέτρων κατά τῶν ὑπαιτίων. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν* **

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό βιβλίο: Β. Ι. Λένιν «Ἀπό τήν ἐποχή τοῦ ἐμφυλίου πολέμου», Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

306

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ι. ΚΟΛΕΣΟΦ

Τασκέντη
Πρός τόν Κόλεσοφ

Γιά τόν Καύκασο καί τό Μπακού λίγα πράγματα ξέρουμε. Τά στοιχεῖα δέν εἶναι ἐλεγμένα. Στό Βόρειο Καύκασο ὑπάρχει Σοβιετική ἐξουσία. Ὁ στρατός της ἔχει ἀποκοπεῖ ἀπό τό Τσαρίτσιν καί τόν πολιορκοῦν ἀπό τό Νότο οἱ κοζάκοι. Στό Μπακού ἀποβιβάστηκαν

* Ἡ τελευταία φράση εἶναι γραμμένη ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Τό τηλεγράφημα ἐπίσης ὑπογράφει γιά τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ναυτικῶν ὁ Ε. Μ. Σκλιάνσκι. *Ἡ Σύντ.*

ἄγγλοι καί ἡ κατάσταση ἐκεῖ εἶναι ἀσταθής. Οἱ γερμανοί συμφωνοῦν νά ἐγγυηθοῦν ὅτι δέν θά ἐπιτεθοῦν στό Μπακού, ἄν διώξουμε ἀπό κεῖ τούς ἄγγλους. Εἶναι ἄγνωστο πῶς θά διαμορφωθοῦν ἐκεῖ τά πράγματα. Γιά τή στρατιωτική βοήθεια, δέν ξέρουμε ποῦ βρίσκεται. Νομίζουμε ὅτι σταμάτησε ἔξω ἀπό τό Τσαρίτσιν *.

Σχετικά μέ τούς πρεσβευτές καί τούς πρόξενους συνιστοῦμε νά κρατήσετε στάση ἀναμονῆς, νά τούς βάλετε κάτω ἀπό τριπλή παρακολούθηση καί νά συλλαμβάνονται τά ὕποπτα πρόσωπα πού ἔρχονται σέ ἐπαφή μαζί τους.

Σκεπτόμαστε καί ἑτοιμάζουμε κάποια βοήθεια σέ Σᾶς, ὅμως δέν μποροῦμε νά τήν ὑποσχεθοῦμε σίγουρα, γιατί ὅλα ἐξαρτῶνται ἀπό τό ἄν θά πετύχουμε νά διώξουμε τούς ἄγγλους ἀπό τό Μπακού, ἤ ἀπό τό ἄν αὐτοί κατορθώσουν νά καταλάβουν τμῆμα τῶν παράλιων περιοχῶν τῆς Κασπίας.

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

307

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΧΤΕΡ

Βιάτκα
Πρός τόν Σλίχτερ

Μίλησα μέ τό τηλέφωνο μέ τόν ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ καί αὐτός συμφώνησε μαζί μου ὅτι τώρα εἶναι ἐξαιρετικά σοβαρό νά παραμείνετε στή Βιάτκα: πρῶτο, γιά τή βοήθεια καί τόν ἔλεγχο στό ἔργο τῆς πιό δραστήριας ὑπεράσπισης τοῦ Κότλας καί τῆς προετοιμασίας ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, γιά κάθε ἐνδεχόμενο, γιά τήν πλήρη καταστροφή τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Κότλας-Βιάτκα. Δεύτερο καί κυριότερο, γιά τήν ὀργάνωση δραστικότατων ἐπισιτιστικῶν ἐπιχειρήσεων σέ συνδυασμό μέ τήν ἐπιτυχή συντριβή τῶν κουλάκικων ἐξεγέρσεων νότια τῆς Βιάτκας, μέ σκοπό τήν ἀμείλικτη ἐκμηδένιση τῶν κουλάκων, τήν κατάσχεση ὅλων τῶν σιτηρῶν τους, τή μεταφορά τους μέσω Βόλογκντα καί μέσω Νίζνι, ὅπως καί γιά τήν ἑδραίωση τῆς ὀργάνωσης τῆς φτωχολογιᾶς.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 22 τοῦ Γενάρη 1930 στήν ἐφημερίδα «Κράσναγια Ζβεζντά», ἀρ. φύλ. 19

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο ἀρ. 255. *Ἡ Σύντ.*

308

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

Ἐλέτς
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Γεωργίας Σερεντά

Ἐκμεταλλευτεῖτε μέ ὅλες Σας τίς δυνάμεις τήν καλοκαιρία. Ἀπαιτεῖστε ἐπισιτιστικά τμήματα ἤ τμήματα συγκέντρωσης γιά κάθε ἐπαρχία. Μήν ξεχνᾶτε ὅτι σύντομα μᾶς χρειάζονται σιτηρά καί ὅτι πρέπει νά συγκεντρωθοῦν ὅλα τά πλεονάσματα τῶν σιτηρῶν ἔστω καί σέ μιά ὑποδειγματική ἐπαρχία.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

309

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Π. ΣΜΙΡΝΟΦ

26. VIII. 1918.

Σαράτοφ
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐσωτερικῶν Σμιρνόφ
(καί ἄν ἔφυγε, εὐθύς ἀμέσως στό Οὐρμπάχ)

Ἐπιμένω νά συνεννοηθεῖτε ὁπωσδήποτε μέ τόν Πάικες πού δουλεύει θαυμάσια καί σωστά ἀπαιτεῖ τήν αὐτοτέλεια τῶν δυό νομῶν. Πολύ φοβᾶμαι ὅτι Ἐσεῖς στό Σαράτοφ παίζετε μέ τό Συμβούλιο, ἐνῶ ἡ ὑπόθεση ἀπαιτεῖ δραστηριότητα καί ταχύτητα τῶν ὑπεύθυνων στελεχῶν ἐπιτόπου στά χωριά καί ὄχι στίς πόλεις.

Τηλεγραφεῖστε μου ὕστερα ἀπό τίς συζητήσεις μέ τόν Πάικες.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

310

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Κ. ΠΑΪΚΕΣ

26. VIII. 1918.

Ούρμπάχ
Στρατιωτικό έλεγχο εκστρατείας
Πρός τόν Λαϊκό επίτροπο Κρατικού Ελέγχου Πάικες

Τηλεγράφησα στόν Σμιρνόφ καί διαβίβασα τήν παράκλησή Σας. Σᾶς παρακαλῶ νά κάνετε προσπάθειες γιά νά συνεννοηθεῖτε μέ τόν Σμιρνόφ, γιατί ἡ ἐπισιτιστική δουλιά εἶναι τώρα ἡ σοβαρότερη ἀπ' ὅλες. Ἀπαντεῖστε μου ὕστερα ἀπό τή συζήτησή Σας μέ τόν Σμιρνόφ καί μή φύγετε μέχρι νά Σᾶς ἀπαντήσω.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

311

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

27. VIII. 1918.

Ἐλέτς
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Γεωργίας Σερεντά

Ἄν τό μαζικό ἀλώνισμα καθυστερεῖ, ὅπως τηλεγραφεῖτε, ἀπό τή σπορά καί τή συγκομιδή τῆς βρώμης, τότε πρέπει νά βοηθηθεῖ ἡ δουλιά μέ τήν ἀποστολή μεγάλου ἀριθμοῦ ἀλωνιστικῶν τμημάτων. Ἀποκτᾶ ἐξαιρετική σοβαρότητα τό ζήτημα τῆς ἐπιτάχυνσης τοῦ ἔργου τοῦ ἐφοδιασμοῦ μέ τή χρησιμοποίηση ἐργατῶν τῆς Μόσχας, καί γιά τό σκοπό αὐτό ὀργανῶστε ὁπωσδήποτε τή δουλιά αὐτή ἀμέσως. Ἐμεῖς πρέπει ὁπωσδήποτε νά δείξουμε πειστικά στούς ἐργάτες τῆς Μόσχας καί μέ βάση τή μαζική τους πείρα ὅτι μόνο ἡ συμμετοχή τους προωθεῖ γοργά τόν ἐφοδιασμό μέ τρόφιμα. Κάνετέ το αὐτό ἀμέσως.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

312

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΠΕΝΖΑΣ

28. VIII. 1918.

Πένζα

Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου

Ἀντίγραφο στήν ὀργάνωση κομμουνιστῶν τοῦ κυβερνείου

Λυπούμαστε βαθιά γιά τίς ἐσωτερικές διαμάχες ἀνάμεσα στούς κομμουνιστές. Θά εἶναι ντροπή, ἄν δέν ἐξαλειφθοῦν. Ἐκλέξετε ἀμέσως ἐπιτροπή γιά τήν ἐξάλειψή τους μέσα σέ δυό μέρες, μέ τό μοίρασμα, π.χ. τῶν νομῶν ἀνάμεσα στά πιό ἐπιφανῆ στελέχη, γιά νά χωρίσουμε αὐτούς πού μαλώνουν. Τήν ἀπόφαση τῆς ἐπιτροπῆς νά τήν τηλεγραφήσετε.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

313

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Μ. ΑΛΤΦΑΤΕΡ

1

Πρός τόν σ. *Ἀλτφάτερ*

Ποῦ βρίσκεται τό ζήτημα τῆς ἀποστολῆς ὑποβρυχίων στό Βόλγα καί στήν Κασπία θάλασσα;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι μποροῦν νά σταλοῦν *μόνο* παλιά ὑποβρύχια; Πόσα εἶναι;

Πότε δόθηκε ἡ ἐντολή τῆς ἀποστολῆς; *Τί γενικά ἔγινε;*

Λένιν

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Αὐγούστου 1918

2

Πρός τόν σύντροφο Ἀλτφάτερ

Δέν εἶναι δυνατό νά περιοριζόμαστε σέ μιά τέτια ἀοριστία: «ψάχνουμε» *(τή δική σας περιουσία;;* Εἶναι ἀνάγκη *αὔριο* νά

μοῦ ἀναφέρετε τά *ὀνόματα* αὐτῶν πού «ψάχνουν», τήν *ἡμερομηνία* πού ἄρχισαν νά ψάχνουν κτλ.).

«Διασαφηνίζεται ἡ δυνατότητα ἀποστολῆς», αὐτό ἐπίσης εἶναι ὑπερβολικά ἀόριστο.

Πότε καί *ποιός* ἔδοσε τήν ἐντολή τῆς «διασαφήνισης». Παρακαλῶ αὔριο (30/8) νά μοῦ τό ἀνακοινώσετε ἐπακριβῶς, ἐπίσημα.

Γιατί ἡ ὑπόθεση τῆς ἀποστολῆς ὑποβρυχίων δέν σηκώνει οὔτε ἕνα λεπτό ἀναβολή.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

314

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Σ. ΚΕΝΤΡΟΦ

29. VIII. 1918.

σ. Κέντροφ! Πολύ λίγα συγκεκριμένα πράγματα μᾶς ἀνακοινώνετε. Στέλνετε *μέ κάθε εὐκαιρία* ἐκθέσεις.

Πόσα ὀχυρωματικά ἔργα ἔγιναν;

Σέ ποιά γραμμή;

Ποιοί σιδηροδρομικοί κόμβοι *ἔχουν ἐξασφαλιστεῖ* μέ σαμποτέρ ἔτσι, πού σέ περίπτωση προώθησης τῶν ἀγγλογάλλων μέ μεγάλες δυνάμεις νά ἀνατινάξουμε καί νά καταστρέψουμε *σοβαρά* αὐτές (ποιές ἀκριβῶς, πρέπει νά δοθεῖ ἀπολογισμός, καί ποῦ ἀκριβῶς) τίς γέφυρες, αὐτά τά βέρστια σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, περασμάτων ἀνάμεσα στά ἕλη κτλ., κ.ο.κ.

Ἐξασφαλίσατε ἀρκετά τή Βόλογκντα ἀπό τόν κίνδυνο τῶν λευκοφρουριτῶν; Θά εἶναι ἀσυγχώρητο ἄν στήν ὑπόθεση αὐτή δείξετε ἀδυναμία ἤ ἀδιαφορία.

Χαιρετισμούς!

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1927 στήν «Κράσναγια Γκαζέτα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

РОССIЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОВѢТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

ПРЕДСѢДАТЕЛЬ
СОВѢТА
НАРОДНЫХЪ КОМИССАРОВЪ.

Москва, Кремль.

29 VIII 1918 г.
№ ....

Петровск Саратовской
Наркомзем Харлову

Если все силы мобилизованы в вашем уездѣ то ясно что надо затребовать отсюда обмолотные отряды рабочих ибо надо ускорить сбор хлеба во много разъ телеграфируйте ежедневно сколько вагонов под какой маркой откуда отправляется объявите крепкую премию той волости которая первая отсыпет полностью все излишки хлеба составьте повсеместные списки богатейших крестьян отвечающих жизнью за правильный ход работ по снабженiю хлебом голодных столиц

Предсовнаркома Ленин.

Τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Β. Ν. Χαρλόφ. — 29 τοῦ Αὐγούστου 1918

315

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΜΟΥΡΑΛΟΦ

29. VIII. 1918.

Σύντρ. Μουράλοφ!

Βοηθεῖστε, παρακαλῶ, τόν κομιστή σύντροφο Μάλισεφ, ὁ ὁποῖος ὀργανώνει τόν ἐφοδιασμό μέ ἐκρηκτικές ὕλες τῆς ὁμάδας πού πηγαίνει στό Κότλας. *Τό ζήτημα εἶναι ἐξαιρετικά σοβαρό.*

Πρέπει *χωρίς ἀπώλεια χρόνου* νά παρθοῦν ἐκρηκτικές ὕλες ἀπό τή Βιάζμα (*σήμερα* κιόλας, μέ διατακτική δική Σας, ὁ Μάλισεφ θά πάει στή Βιάζμα).

Πρέπει ἀκόμη νά σταλεῖ τηλεγράφημα στό Κούρσκ γιά νά κληθεῖ ὁ σύντροφος *Σόμπολιεφ*, ὀργανωτής τῶν ὑπονομεύσεων.

Γιά τήν ὁμάδα τῶν σαμποτέρ χρειάζεται ἕνα βαγόνι (ταχείας) ὥς τό Κότλας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1926 στό περιοδικό «Σπούτνικ Πολιτραμπότνικα», τεῦχ 15 (45)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

316

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ν. ΧΑΡΛΟΦ

29. VIII. 1918.

Πετρόβσκ τοῦ Σαράτοφ
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Γεωργίας Χαρλόφ

Ἄν στό νομό σας ἔχουν κινητοποιηθεῖ ὅλες οἱ δυνάμεις, τότε εἶναι ὁλοφάνερο πώς πρέπει νά ζητηθοῦν ἀπ' δῶ ἁλωνιστικά τμήματα ἐργατῶν, γιατί πρέπει νά ἐπιταχυνθεῖ κατά πολύ ἡ συγκέντρωση τῶν σιτηρῶν. Τηλεγραφεῖτε καθημερινά πόσα βαγόνια, μέ τί σήματα, ἀπό ποῦ ξεκινοῦν. Ἀνακοινῶστε ὅτι θά δοθεῖ μεγάλο πρίμ σ' ἐκείνη τήν ἐπαρχία πού θά συγκεντρώσει πρώτη ὅλα ἐντελῶς τά πλεονάσματα σιτηρῶν. Συντάξετε καταλόγους κατά ἐπαρχία τῶν πιό πλούσιων χωρικῶν πού θά εὐθύνονται μέ τή ζωή τους γιά τήν ἀνεμπόδιστη πορεία τῆς δουλιᾶς ἐφοδιασμοῦ μέ σιτηρά τῶν πεινασμένων πρωτευουσῶν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

317

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ [173]

Πρός τόν Τσιουρούπα

Δέν συνιστῶ νά μπεῖ ἔτσι *ἀμέσως* (γιατί ἐδῶ ὑπάρχει κάτι σάν μέσος ὅρος: οὔτε τελεσίγραφο: παραίτηση ὅλων, οὔτε ταλαντεύσεις *ὅλων* μέ τήν ἀποφασιστικότητα *ἑνός*): καλύτερα *νά ριχτοῦμε μέ ὅλες* τίς δυνάμεις στό Ἐλέτς + Πετρόβσκ + στούς καλύτερους ἄλλους νομούς.

Νά σταλοῦν σάν ἁλωνιστές 2 χιλιάδες ἐργάτες, λογουχάρη.

Καί σέ μερικές μέρες, ἀφοῦ παρθεῖ *ἔστω μιά* εἴδηση: **ἔρχονται** τόσες ἑκατοντάδες βαγόνια, νά μπεῖ τό ζήτημα πιό ἀποφασιστικά.

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Αὐγούστου 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

318

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Λ. Α. ΦΟΤΙΕΒΑ

Λίντια Ἀλεξάντροβνα!

Ἐπισυνάπτω γράμμα πρός τόν Τσιουρούπα.

Εἶναι ἀνάγκη νά μεταφερθεῖ γιά ἀνάπαυση στό χωριό. Ὀργανῶστε (μέσω τοῦ Σβερντλόφ καί τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Τσιουρούπα) ταξίδι τοῦ Τσιουρούπα ἐδῶ: ἐδῶ ὑπάρχει ἕνα μεγάλο θαυμάσιο δωμάτιο μέ θέρμανση· ὅταν φύγουμε πρέπει νά βρεθεῖ γιά τόν Τσιουρούπα μιά μαγείρισσα κι' ἐδῶ μπορεῖ νά ὀργανωθεῖ σανατόριο γιά τούς Λαϊκούς ἐπιτρόπους. Κάνετέ το ὁπωσδήποτε αὐτό [174].

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Γράφτηκε τό καλοκαίρι τοῦ 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

Ὁ Β. Ι. Λένιν σέ περίπατο στήν πόλη τοῦ Κρεμλίνου
γιά ἀνάρωση μετά τόν τραυματισμό του. — Ὀχτώβρης 1918.

319

* ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Ἀγαπητέ Α. Ντ.! Γίνεστε ἐντελῶς ἀνυπόφορος στό ζήτημα τῆς μεταχείρισης τῆς κρατικῆς περιουσίας.

Ἐντολή: τρεῖς ἑβδομάδες θεραπεία. Καί νά ὑπακούσετε στήν Λίντια Ἀλεξάντροβνα, πού θά Σᾶς στείλει σέ σανατόριο.

Νά πάρ' ἡ εὐχή, εἶναι ἀσυγχώρητο νά σπαταλᾶ κανείς τόν ἑαυτό του ἄδικα ἀπό κακή ὑγεία. Πρέπει νά σταθεῖτε γερά στά πόδια Σας!

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε τό καλοκαίρι τοῦ 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

320

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

Σύντρ. Σερεντά! Λυπᾶμαι πολύ πού δέν ἤρθατε. Ἄδικα ἀκούσατε τούς γιατρούς μέ τόν «ὑπερβολικό ζῆλο» τους [175].

Γιατί *δέν πετυχαίνει* ἡ δουλιά στό νομό Ἐλέτς; Αὐτό πολύ μέ ἀνησυχεῖ καί ἀκόμη περισσότερο ἡ «παράκαμψη» ἀπομέρους Σας τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Ἀφοῦ εἶναι καθαρό πώς δέν πετυχαίνει. Ἀπό τίς 19 ἐπαρχίες μέ τίς Ἐπιτροπές φτωχολογιᾶς **οὔτε ἕνας** σαφής, ἀκριβής ἀπολογισμός!

Οὔτε ἕνας συνολικός ἀριθμός: πόσα βαγόνια, σέ ποιές προθεσμίες;!!

Οὔτε σέ μιά ἐπαρχία (καί θά ἔπρεπε στίς 19) δέν φέρανε ἀπό 3-5 μυαλωμένους ἐργάτες ἀπό τήν Πετρούπολη (μέ 15-20 βοηθούς ἀπό τή Μόσχα). *Πουθενά* δέν ὑπάρχουν στοιχεῖα ὅτι ἡ δουλιά *βράζει!*

Τί συμβαίνει; Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά ἀπαντήσετε. Καθορίστε ἀνταποκριτές σέ *κάθε* ἐπαρχία γιά νά γράφουν σέ μένα, δόστε τους τό γράμμα μου αὐτό κι' ἄς μοῦ ἀπαντήσουν *ὅλοι.*

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Σεπτέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

321

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ [176]

Σβιγιάζσκ, πρός τόν Τρότσκι
Ἀντίγραφο στούς Καγιούροφ καί Τσουγκούριν
στό Ἐπιτελεῖο τῆς 5ης στρατιᾶς

Εὐχαριστῶ. Ἡ ἀνάρωση προχωρεῖ θαυμάσια. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ συντριβή τῶν τσέχων καί τῶν λευκοφρουριτῶν τοῦ Καζάν, ὅπως ἐπίσης καί τῶν αἱμοβόρων κουλάκων πού τούς ὑποστηρίζουν, θά εἶναι ὑποδειγματικά ἀμείλικτη.

Τούς καλύτερους χαιρετισμούς. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Σεπτέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 30 τοῦ Αὐγούστου 1928 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 201

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

322

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Ἀπόρρητο
Κρυπτογραφικά
(τό πρωτότυπο νά μοῦ ἐπιστραφεῖ)
(Νά μοῦ σταλεῖ ἀντίγραφο
τοῦ κρυπτογραφήματος)

Σβιγιάζσκ, πρός τόν Τρότσκι

Εἶμαι κατάπληκτος καί ἀνήσυχος μέ τήν καθυστέρηση τῶν ἐπιχειρήσεων κατά τοῦ Καζάν, ἰδιαίτερα, ἄν εἶναι σωστές οἱ πληροφορίες πού μοῦ ἔδοσαν, ὅτι ἔχετε πλήρη δυνατότητα νά ἐξοντώσετε μέ τό πυροβολικό τόν ἀντίπαλο. Κατά τή γνώμη μου, δέν πρέπει νά λυπηθεῖτε τήν πόλη καί νά αναβάλετε τό ζήτημα γιά παραπέρα, γιατί εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἀμείλικτη ἐξολόθρευση, ἐφόσον εἶναι σωστό ὅτι τό Καζάν βρίσκεται σέ σιδερένιο κλοιό [177].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Σεπτέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) τό 1930 στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, 1918-1921», τόμ. III

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

323

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Ἐντελῶς ἀπόρρητο

Καζάν ἤ Σβιγιάζσκ
Πρός τόν Τρότσκι

Χαιρετίζω τήν κατάληψη τοῦ Σιμπίρσκ [178]. Κατά τή γνώμη μου, πρέπει νά ἐντείνουμε στό ἀνώτατο ὅριο τίς δυνάμεις μας γιά τήν ἐπιτάχυνση τῆς ἐκκαθάρισης τῆς Σιβηρίας. Μή λυπᾶστε χρήματα γιά πριμοδοτήσεις. Τηλεγραφεῖστε ἄν διασώθηκαν οἱ πολύτιμες ἀξίες τοῦ Καζάν καί πόσες ἀπ' αὐτές. Ἐγώ ἤδη ἀπό αὔριο ἀρχίζω νά ἀσχολοῦμαι μέ τίς ὑποθέσεις.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Σεπτέμβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

324

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. ΝΤ. ΜΠΟΝΤΣ-ΜΠΡΟΥΓΕΒΙΤΣ

Βλαντίμιρ Ντμίτριεβιτς!

Νά τό σχέδιο τῶν δωματίων ὅπου ὁ Μάλκοφ θέλει νά μεταφέρει τό ΣΛΕ [179].

Παρακαλῶ Ἐσᾶς καί τή Λίντια Ἀλεξάντροβνα νά τό κοιτάξετε καί νά σκεφτεῖτε ἄν ἀξίζει τόν κόπο.

(1) Ἡ θέρμανση θά εἶναι φοβερά ἀκριβή.

(2) Θά εἶναι κατάλληλο τό μέρος ἐκεῖ σχετικά μέ τήν αἴθουσα ἀκροάσεων;

(3) Δέν μποροῦμε νά μείνουμε ἐδῶ; δηλ. μήπως δέν θά κάνει *ὑπερβολικό* κρύο; Νά καλέσουμε ἕναν τεχνίτη γιά τίς σόμπες καί νά ξεκαθαρίσουμε τό ζήτημα.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Σεπτέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

325

* ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚΡΙΓΚΟΡΙ ΝΑΟΥΜΟΒΙΤΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ

16. IX. 1918.

Ἀγαπητοί σύντροφοι! Χάρηκα πολύ ὅταν πῆρα τό γράμμα σας. Εὔχομαι ὁλόψυχα τίς πιό γρήγορες ἐπιτυχίες στό ἔργο τῆς μελέτης τοῦ κομμουνισμοῦ, τῆς ἀφομοίωσής του καί τοῦ περάσματος στήν πρακτική δουλιά στίς γραμμές τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ρωσίας.

Μέ κομμουνιστικούς χαιρετισμούς

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Ἀπρίλη 1962 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια», ἀρ. φύλ. 96

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

326

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Π. ΣΜΙΡΝΟΦ [180]

16. IX. 1918.

Ἀτκάρσκ

Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων Σμιρνόφ

Σχετικά μέ τό ζήτημα τῶν βαγονιῶν εἰδοποίησα τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Συγκοινωνιῶν. Ἐπικοινωνεῖστε ἀκόμη μέ τόν Νιέβσκι στό Σαράτοφ.

Εἶμαι κατάπληκτος μέ τήν ὑπερβολική ἀοριστία τοῦ τηλεγραφήματός σας. Γράφετε ὅτι ὑπάρχουν πολλά σιτηρά καί δέν ὑποδείχνετε σέ ποιές ἐπαρχίες συγκεντρώθηκαν ὅλα τά πλεονάσματα σιτηρῶν καί ποιά ἡ ποσότητά τους, σέ ποιά σιλό καί κέντρα συγκέντρωσης ἀποθηκεύτηκαν σιτηρά καί σέ τί ἀκριβῶς ποσότητα. Μήν ξεχνᾶτε ὅτι χωρίς τέτια ἀκριβῆ στοιχεῖα, ὅλες οἱ δηλώσεις μένουν κενές φράσεις καί νά ἀπαντᾶτε μέ ἀκρίβεια.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

327

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΦΤΩΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΕΛΕΤΣ

17. IX. 1918.

Ἐλέτς
σέ ὅλες τίς ἐπαρχιακές Ἐπιτροπές φτωχολογιᾶς τοῦ νομοῦ Ἐλέτς
Ἐγκύκλιος

Πῆρα τά τηλεγραφήματά Σας [181].

Εἶναι ἀνεπίτρεπτο νά περιορίζεται κανείς σέ γενικές καί ἀόριστες ἐκφράσεις, πού πολύ συχνά συγκαλύπτουν τήν πλήρη ἀποτυχία τῆς δουλιᾶς. Εἶναι ἀπαραίτητοι ἑβδομαδιαῖοι ἀκριβεῖς ἀριθμοί: πρῶτο, ποιές συγκεκριμένα ἐπαρχίες, πόση ἀκριβῶς ποσότητα πλεονασμάτων σιτηρῶν συγκέντρωσαν καί πότε ἀποθήκευσαν, δεύτερο, πόσα συγκεκριμένα πούτια σιτηρῶν ἀποθηκεύτηκαν, σέ ποιά συγκεκριμένα σιλό καί ἀποθῆκες.

Χωρίς αὐτά τά στοιχεῖα, ὅλα τά ἄλλα εἶναι κούφια λόγια. Ἀπαντεῖστε μέ μεγαλύτερη ἀκρίβεια.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1927 στήν ἐφημερίδα «Κράσναγια Ζβεζντά, ἀρ φύλ. 17

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

328

* ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ «ΠΡΑΒΝΤΑ»

18. IX. 1918.

Ὁ κομιστής σύντρ. Μιχαήλ Νικολάγεβιτς *Σανάγεφ* *, πρόεδρος τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νομοῦ Σεργκάτς (καί μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς) ἐξιστορεῖ πολύ ἐνδιαφέροντα πράγματα γιά τήν ταξική πάλη στό χωριό καί τίς Ἐπιτροπές φτωχολογιᾶς.

Ἔχει ἐξαιρετική σπουδαιότητα αὐτό ἀκριβῶς τό *συγκεκριμένο* ὑλικό ἀπό τίς ἐπαρχίες νά ἐμφανιστεῖ στήν ἐφημερίδα (γιατί ἔχουμε πάρα πολλές «γενικές» κρίσεις). Παρακαλῶ πολύ νά γραφοῦν οἱ ἐξιστορήσεις τοῦ συντρόφου καί νά δημοσιευτοῦν.

Μέ συντροφικούς χαιρετισμούς *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Στό χειρόγραφο ὑπάρχει γραφικό λάθος. Πρόκειται γιά τόν Μιχαήλ Ἰβάνοβιτς Σανάγεφ. *Ἡ Σύντ.*

329

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Β. ΛΟΥΝΑΤΣΑΡΣΚΙ

18. IX. 1918.

Πετρούπολη
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Λουνατσάρσκι
᾿Αντίγραφο Μόσχα, ᾿Οστόζενκα, 53
πρός τόν Ποκρόβσκι

Σήμερα ἄκουσα τήν ἔκθεση τοῦ Βινογκράντοφ γιά τίς προτομές καί τά μνημεῖα κι' ἔνιωσα βαθιά ἀγανάκτηση· μῆνες ὁλόκληρους τίποτε δέν γίνεται· μέχρι σήμερα οὔτε μιά προτομή, ἡ ἐξαφάνιση τῆς προτομῆς τοῦ Ραντίστσεφ εἶναι κωμωδία. Μιά ὑπαίθρια προτομή τοῦ Μάρξ δέν ὑπάρχει, μέ τήν προπαγάνδα μέ συνθήματα στούς δρόμους τίποτε δέν ἔγινε. ᾿Ανακοινώνω μομφή γιά τήν ἐγκληματική αὐτή ἀδιαφορία, ἀπαιτῶ νά μοῦ σταλοῦν τά ὀνόματα ὅλων τῶν ὑπευθύνων γιά νά παραπεμφθοῦν σέ δίκη. Αἶσχος στούς σαμποταριστές καί στούς ἀδιάφορους.

῾Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν ᾿Επιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

330

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ, Β. Β. ΒΟΡΟΒΣΚΙ ΚΑΙ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

20. IX. 1918.

᾿Αγαπητοί σύντροφοι!

῾Η σημερινή «Πράβντα» παρουσίασε ἀποσπάσματα ἀπό τό ἄρθρο τοῦ Κάουτσκι ἐνάντια στόν μπολσεβικισμό (ἀπό τή«Sozialistische Auslandspolitik») [182].

῾Η ἐπαίσχυντη ἀνοησία, τό παιδιακίστικο μουρμούρισμα καί ὁ χυδαῖος ὁπορτουνισμός τοῦ Κάουτσκι δημιουργοῦν τό ἐρώτημα: γιατί ἐμεῖς δέν κάνουμε τίποτε γιά νά παλέψουμε τόν *θεωρητικό* ἐκχυδαϊσμό τοῦ μαρξισμοῦ ἀπό τόν Κάουτσκι;

Μπορεῖ νά ἀνεχτεῖ κανείς τό γεγονός ὅτι ἀκόμη καί ἄνθρωποι σάν τόν Μέρινγκ καί τήν Τσέτκιν χωρίζονται ἀπό τόν Κάουτσκι πιό

πολύ «ἠθικά» (ἄν ἐπιτρέπεται νά ἐκφραστεῖ κανείς ἔτσι), παρά *θεωρητικά*... Καί ὁ Κάουτσκι δέν βρῆκε τίποτε καλύτερο ἀπό τό νά γράψει τώρα ἐνάντια στούς μπολσεβίκους.

Εἶναι ἄραγε ἐπιχείρημα αὐτό; Εἶναι δυνατό νά ἀδυνατίζει κανείς τή θέση του μ' αὐτό τόν τρόπο; Μά αὐτό σημαίνει νά δίνουμε ἁπλῶς ὅπλα στά χέρια τοῦ Κάουτσκι!!

Κι' ὅλα αὐτά, ἀντί νά γραφεῖ ὅτι:

Ὁ Κάουτσκι δέν κατάλαβε *ἀπολύτως τίποτε* καί διαστρέβλωσε ἐντελῶς ὀπορτουνιστικά

καί τή διδασκαλία τοῦ Μάρξ γιά τό κράτος
καί » » » » *γιά τή δικτατορία* τοῦ προλεταριάτου
» » » » γιά τήν ἀστική δημοκρατία
» » » » γιά τόν κοινοβουλευτισμό
» » » » γιά τό ρόλο καί τή σημασία τῆς Κομμούνας κτλ.

Θά ἔπρεπε νά παρθοῦν τά ἑξῆς μέτρα:

1) νά μιλήσουμε διεξοδικά μέ τούς ἀριστερούς (σπαρτακιστές κτλ.), νά τούς παρακινήσουμε νά δημοσιεύσουν στόν Τύπο μιά δήλωση ὅτι *ἀπό ἄποψη ἀρχῶν* καί ἀπό ἄποψη *θεωρητική*, 'στό ζήτημα τῆς δικτατορίας ὁ Κάουτσκι παρουσιάζει μιά αἰσχρή μπερνσταϊνιάδα καί ὄχι μαρξισμό·

2) νά ἐκδοθεῖ τό συντομότερο στά γερμανικά τό βιβλίο μου «Κράτος καί ἐπανάσταση» *·

3) νά γραφεῖ στό βιβλίο ἔστω ἕνας πρόλογος τοῦ *ἐκδότη* περίπου ὡς ἑξῆς:

«Ὁ ἐκδότης θεωρεῖ ἐξαιρετικά ἐπίκαιρη τήν ἔκδοση τῆς μπροσούρας αὐτῆς ἀκριβῶς τίς στιγμές αὐτές, λόγω τῆς ὁλοκληρωτικῆς διαστρέβλωσης τοῦ μαρξισμοῦ στά ζητήματα ἀκριβῶς αὐτά στά τελευταῖα ἔργα τοῦ Κάουτσκι, πού ἀντικαθιστᾶ τήν ἄποψη τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου μέ τό χυδαῖο σοσιαλφιλελευθερισμό στό πνεῦμα τοῦ Μπέρνσταϊν καί τῶν ἄλλων ὀπορτουνιστῶν» [183].

4) Ἄν δέν εἶναι δυνατό νά βγεῖ γρήγορα ἡ μπροσούρα, τότε στίς *ἐφημερίδες* (ἀριστερές) νά δημοσιευτεῖ ἕνα σημείωμα, πού νά μοιάζει μέ «πρόλογο τοῦ ἐκδότη».

Πολύ θά παρακαλοῦσα νά στείλετε (εἰδικά γιά μένα) τήν μπροσούρα τοῦ Κάουτσκι (γιά τούς μπολσεβίκους, τή δικτατορία κτλ.), μόλις αὐτή βγεῖ [184], —

— μετά νά συγκεντρώσετε γιά μένα *ὅλα* τά ἄρθρα τοῦ Κάουτσκι γιά τούς μπολσεβίκους («Δημοκρατία καί δικτατορία», τέλη τοῦ 1917 ἤ ἀρχές

* Βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 33ος. *Ἡ Σύντ.*

τοῦ 1918· στή συνέχεια τό ἄρθρο ἀπό τή «Sozialistische Auslandspolitik», Αὔγουστος τοῦ 1918) *καί ἄλλα ἄρθρα, ἄν ὑπάρχουν.*

Μέ τούς καλύτερους χαιρετισμούς! *

Στάλθηκε στή Βέρνη, Στοκχόλμη καί Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1932 στή 2η καί 3η ἔκδοση τῶν 'Απάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. XXIX

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

331

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Γ. ΜΠΑΓΚΑΓΕΦ

Σύντροφε Μπαγκάγεφ!

Σᾶς εὐχαριστῶ μέ ὅλη μου τήν καρδιά γιά τούς χαιρετισμούς καί τίς καλές εὐχές. Ζητῶ συγνώμη πού λόγω ἀδιαθεσίας μου δέν μπορῶ νά ὁρίσω συνάντηση. Σᾶς παρακαλῶ νά ἀπευθυνθεῖτε στόν σύντρ. Σβερντλόφ.

Παρακαλῶ νά διαβιβάσετε στούς συντρόφους κοζάκους τοῦ Ἄστραχαν τίς καλύτερες εὐχές καί τούς χαιρετισμούς μου.

Μόσχα. 25/IX. 1918.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ φωτοτυπία τοῦ χειρογράφου

332

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ

Πρός τόν Κάμενεφ

Ἀγαπητέ Λ. Μπ.! Νά γίνετε τό γρηγορότερο καλά.

Σχετικά μέ τήν «περίφημη θεωρία τῶν ἑλιγμῶν».

Ὅλες οἱ θεωρίες εἶναι καλές, *ἄν* ἀνταποκρίνονται στήν ἀντικειμενική πραγματικότητα.

---

* Ὑπάρχει τό δακτυλογραφημένο κείμενο τοῦ ντοκουμέντου αὐτοῦ, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

Ἡ δική μας ὅμως πραγματικότητα ἄλλαξε, γιατί, ἀφοῦ ἡ Γερμανία τσακίστηκε, τότε γίνονται ἀνέφικτοι οἱ ἑλιγμοί, ἐφόσον δέν ὑπάρχουν δυό ἐμπόλεμοι *πού ἀνάμεσά τους θά μπορούσαμε νά ἑλιχθοῦμε!!*

Attention *. Ἡ Ἀγγλία θά καταβροχθίσει, ἄν δέν εἶναι... ὁ Κόκκινος Στρατός.

Κατά τή γνώμη μου, δέν πρέπει νά ἀρχίσουμε διαπραγματεύσεις γιά τήν ἀναθεώρηση τῆς συνθήκης τοῦ Μπρέστ, γιατί αὐτό θά εἶναι τώρα ἕνα *πρόωρο τρέξιμο*... Πρέπει *νά περιμένουμε!*

Κοιτάξτε νά ἀναρώσετε!

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε στά τέλη τοῦ Σεπτέμβρη — Ὀχτώβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

333

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ ΚΑΙ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

1/X. 1918.

Πρός τούς σ.σ. *Σβερντλόφ* καί *Τρότσκι*

Τά πράγματα τόσο «ἐπιταχύνθηκαν» στή Γερμανία, πού δέν ἐπιτρέπεται κι' ἐμεῖς νά καθυστεροῦμε. Καί σήμερα ἐμεῖς ἤδη καθυστερήσαμε.

Πρέπει νά συγκληθεῖ *αὔριο* κοινή σύσκεψη
τῆς ΚΕΕ
τοῦ Σοβιέτ Μόσχας
τῶν ἀχτιδικῶν Σοβιέτ
τῶν συνδικάτων κτλ., κτλ.

Νά γίνουν **μιά σειρά** ἐκθέσεις γιά τήν *ἔναρξη τῆς ἐπανάστασης στή Γερμανία.*
(Νίκη τῆς τακτικῆς *μας* στήν πάλη ἐνάντια στό γερμανικό ἰμπεριαλισμό. Κτλ.)

Νά παρθεῖ ἀπόφαση.

Ἡ παγκόσμια ἐπανάσταση πλησίασε *μέσα σέ μιά ἑβδομάδα* σέ τέτια ἀπόσταση, πού πρέπει κανείς νά τήν ὑπολογίζει σάν γεγονός τῶν *προσεχῶν ἡμερῶν*.

---

* — Προσοχή. *Ἡ Σύντ.*

Καμιά συμμαχία οὔτε μέ τήν κυβέρνηση τοῦ Βίλχελμ, οὔτε μι τήν κυβέρνηση τοῦ Γιουλιέλμου Β' + Ἔμπερτ καί τῶν ἄλλων παλιαν θρώπων.

Ὅμως γιά τίς γερμανικές ἐργατικές μάζες, γιά τά ἑκατομμύριο τῶν γερμανῶν ἐργαζομένων, πού ἄρχισαν νά δείχνουν τό πνεῦμο ἀγανάκτησής τους (γιά τήν ὥρα *μόνο* τό πνεῦμα), ἐμεῖς μιά ἀδελφικη συμμαχία, **σιτηρά**, βοήθεια στρατιωτική

ἀρχίζουμε νά ἑτοιμάζουμε.

Ὅλοι θά πεθάνουμε γιά νά βοηθήσουμε τούς γερμανούς ἐργάτε στό ἔργο τῆς προώθησης τῆς ἐπανάστασης στή Γερμανία, πού ἤδη ἄρχισε.

Συμπέρασμα: 1) νά δεκαπλασιαστοῦν οἱ προσπάθειες γιά τή συγκέντρωση σιτηρῶν (νά συγκεντρωθοῦν *ὅλα* τά ἀποθέματα καί γιά μᾶς καί *γιά τούς γερμανούς* ἐργάτες).

2) *νά γραφτοῦν* δέκα φορές περισσότεροι ἐθελοντές στό στρατό. *Τήν ἄνοιξη* πρέπει νά ἔχουμε ἕνο στρατό 3 ἑκατομμυρίων γιά βοήθεια στήν παγκόσμιο ἐργατική ἐπανάσταση.

Αὐτή ἡ ἀπόφαση πρέπει τή νύχτα τῆς Τετάρτης νά μεταδοθεῖ σι λο τόν κόσμο μέ τόν τηλέγραφο.

Ὁρίστε τή σύσκεψη γιά τήν Τετάρτη στίς 2 ἡ ὥρα, θά ἀρχίσουμι τίς *4*, σέ μένα δόστε τό λόγο γιά ὁμιλία ¼ τῆς ὥρας, θά ἔρθω καί θο ύγω μετά. Αὔριο τό πρωί στεῖλτε αὐτοκίνητο νά μέ πάρει (καί μέ τι ηλέφωνο μόνο πέστε μου: *εἴμαστε σύμφωνοι)* [185].

Χαιρετισμούς! *Λένι*

Ιρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

334

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. ΝΤ. ΜΠΟΝΤΣ-ΜΠΡΟΥΓΕΒΙΤΣ [186]

1/X. 1918.

Ἀγαπητέ Βλαντίμιρ Ντμίτριεβιτς! Μόλις σήμερα τό πρωί μοί ετέδοσαν τή φοβερή εἴδηση. Ἐγώ δέν μπορῶ νά ἔρθω στή Μόσχα μως ἔστω καί μέ τό γράμμα μου θά ἤθελα νά Σᾶς σφίξω πολύ σφικτο ό χέρι γιά νά ἐκφράσω τήν ἀγάπη καί τή δική μου καί ὅλων μας πρόι

τή Βέρα Μιχάηλοβνα καί νά Σᾶς βοηθήσουμε ἔστω καί λίγο, ὅσο μπορεῖ νά τό κάνει ἕνας ἄνθρωπος, στό φοβερό Σας πόνο. Φροντίστε πολύ γιά τήν ὑγεία τῆς κόρης Σας. Ἀκόμη μιά φορά Σᾶς σφίγγω θερμά τό χέρι.

Δικός Σας *Β. Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1958 στό βιβλίο «Ἔνδοξοι μπολσεβίκοι». Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

335

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Λ. Α. ΦΟΤΙΕΒΑ ΚΑΙ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΡΑΣΙΝ

Πρός τήν Λίντ. Ἀλ. (καί πρός τόν Κράσιν)

Μέ εὐχαρίστηση ὑπογράφω τό τηλεγράφημα γιά τό πετρέλαιο, τά πλοῖα κτλ.

Γιά τόν Μούχιν δέν συμφωνῶ νά ὑπογράψω [187].

(1) Ὁ Κράσιν γράφει ὅτι ὁ Μούχιν *ἔκρυβε χρήματα ἀπό τόν Στάλιν*. Αὐτό *δέν εἶχε τό δικαίωμα* νά τό κάνει, ἔστω καί «μέ ἐντολή τοῦ προϊσταμένου **του**» (!!;;), ἀφοῦ ὁ Στάλιν εἶναι ἐπίσης προϊστάμενος, κι' ἄν ὄχι «δικός» του, ὅμως πιό ἀνώτερος.

(2) Τυπικά εἶναι λάθος καί γενικά ἀπαράδεκτο νά ἀποφασίζεται ἕνα τέτιο ζήτημα, *χωρίς νά ρωτηθεῖ ὁ Στάλιν* (καί ὁ Στάλιν βρίσκεται στή Μόσχα!!).

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 9 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

336

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ Ἤ ΤΟΝ Λ. Μ. ΚΑΡΑΧΑΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Α. Α. ΙΟΦΦΕ, Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ, Β. Β. ΒΟΡΟΒΣΚΙ

Πρός τόν σύντρ. Τσιτσέριν ἤ τόν Καραχάν

Παρακαλῶ πολύ αὔριο, Παρασκευή, νά στείλετε στό Βερολίνο 12 ἀντίτυπα τοῦ ἄρθρου μου ἐνάντια στόν Κάουτσκι ἀπό τήν «Πράβντα» [188] γιά τούς Ἰόφφε, Μπέρζιν, Βορόβσκι καί τό παρακάτω σύντομο γράμμα μου πρός αὐτούς:

Ἀγαπητοί σύντροφοι! Καταλαβαίνω πολύ καλά τίς ἀδυναμί
τοῦ πολύ σύντομου ἄρθρου μου ἐνάντια στόν Κάουτσκι. Ὅμω
παρ' ὅλα αὐτά, πρέπει τό γρηγορότερο νά πάρουμε θέση, νά ἐκφρ
σουμε τή γνώμη μας. Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά τό μεταφράσετε καί \
τό ἐκδόσετε σέ φυλλάδιο.

10/X. 1918. *Λέν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό περιοδικό «Νόβαγια ί Νοβέισαγια Ἰστόρια», τεῦχ. 4

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγρα

337

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ ΚΑΙ Λ. Μ. ΚΑΡΑΧΑΝ

Πρός τούς συντρόφους Τσιτσέριν καί Καραχάν

Ὁσοναφορᾶ τή διακοίνωση πρός τόν Οὐίλσων, νομίζω πώ
πρέπει νά σταλεῖ.

Νά συνταχθεῖ πολύ ἐμπεριστατωμένα, εὐγενικά, μά τσουχτερό

Ἐμεῖς — πάντως, ἀκόμη καί πρός τίς κυβερνήσεις τῶν καπιτα
λιστῶν καί τῶν δισεκατομμυριούχων, θεωροῦμε χρέος μας νά προ
τείνουμε εἰρήνη, γιά νά προσπαθήσουμε νά σταματήσουμε τήν αἱμα
τοχυσία καί *γιά νά ἀνοίξουμε τά μάτια τῶν λαῶν.*

Ἡ πτώση τοῦ Καζάν, τοῦ Σιμπίρσκ, τοῦ Σιζράν καί τῆς Σαμα
ρας ἀποκάλυψαν ξεκάθαρα ὁρισμένους ψεῦτες...

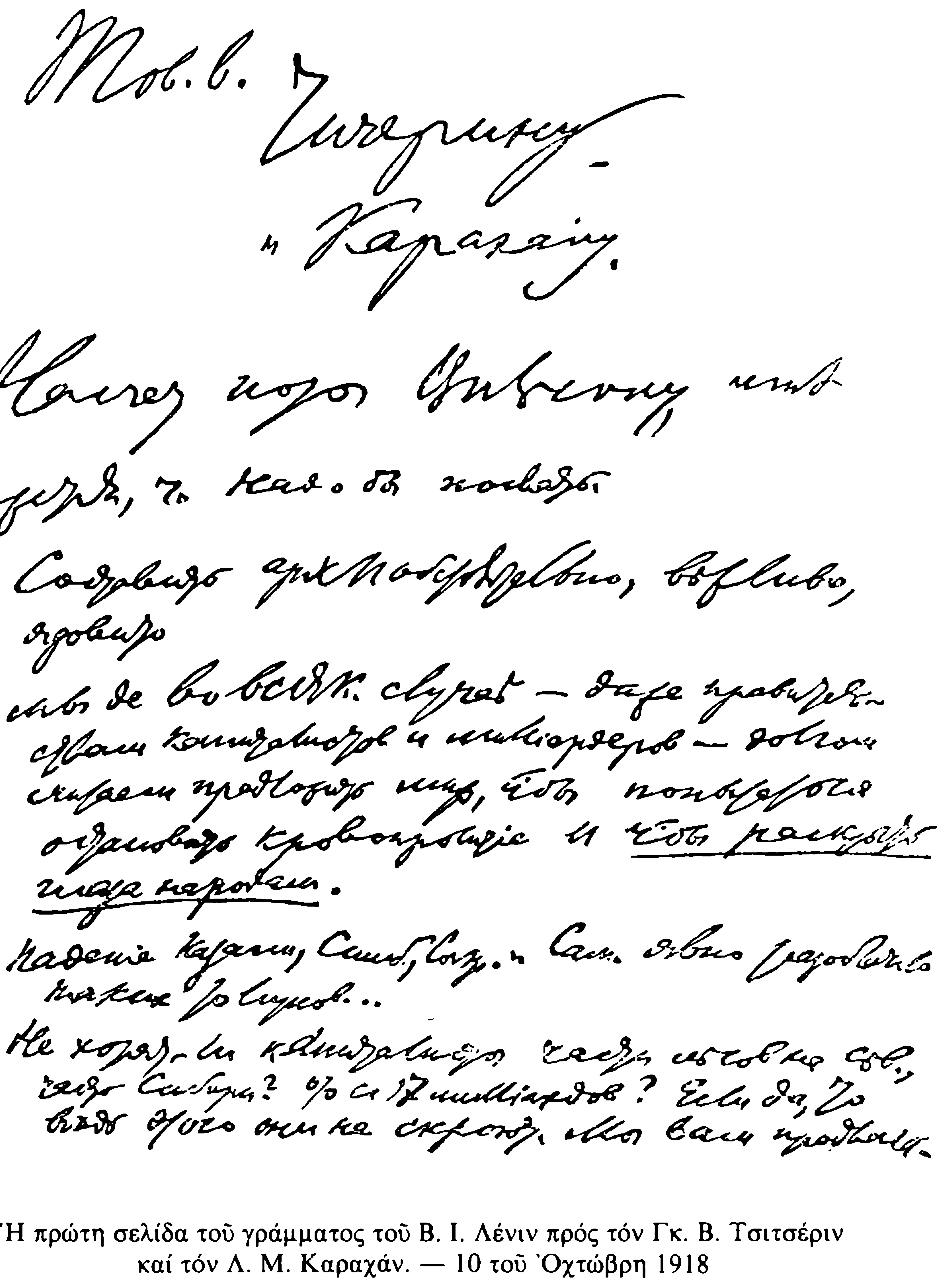
Μήπως θά ἤθελαν οἱ καπιταλιστές ἕνα μέρος τῶν δασῶν στ
Βορά, ἕνα μέρος τῆς Σιβηρίας; % ἀπό τά 17 δισεκατομμύρια; [189] Ἀ
ναί, αὐτό δέν θά τό κρύψουν. Ἐμεῖς σᾶς προτείνουμε: πέστε καθαρά
how much; * Ὁσοναφορᾶ τή συνθήκη εἰρήνης τοῦ Μπρέστ ἡ Γερμα
νία θά δεχτεῖ νά ἀποσύρει τό στρατό της. Τί συμβαίνει λοιπό
Μήπως θά θέλατε νά βάλετε *τά δικά σας στρατεύματα* στή θέση τῶ
γερμανικῶν;

Καί τά λοιπά.

Ἕνα τέτιο σχέδιο διακοίνωσης προτείνω νά συνταχθεῖ ἀμέσω
καί θά τό συζητήσουμε ἀπό κοινοῦ [190].

Β: Τήν Παρασκευή τό πρωί ἡ «Πράβντα» ἤθελε νά δημοσιεύ
σει τό ἄρθρο μου κατά τοῦ Κάουτσκι. Πήρατε ἀπό τόν Σβερντλό
τό σημείωμά μου μέ τήν παράκληση νά στείλετε 12 ἀντίτυπα στό
Ἰόφφε *γιά τόν Μπέρζιν καί τόν Βορόβσκι,* ὥστε νά τό ἐκδόσουν σ
φυλλάδιο; Καί νά τά στείλετε ἐπίσης τήν Παρασκευή τό βράδυ;

* — **πόσα;** *Ἡ Σύντ.*

Ἡ πρώτη σελίδα τοῦ γράμματος τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Γκ. Β. Τσιτσέριν καί τόν Λ. Μ. Καραχάν. — 10 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Τί είδήσεις ύπάρχουν άπό τόν Λιτβίνοφ; [191]
Τί έγινε γιά τήν έκδοση τῶν *ιαπωνικῶν* φυλλαδίων;

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

P. S. Συνομιλίες *μποροῦν* νά γίνουν καί τηλεφωνικά.

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Όχτώβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

338

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΜΟΣΧΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΚΚΙΝΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ [192]

Άγαπητοί σύντροφοι! Έλαβα τό ύπ. άριθμ. 24962 έγγραφό σας μέ άπόσπασμα τῆς άπόφασης τοῦ Προεδρείου τῆς 7. Χ.

Εἶμαι άναγκασμένος μέ ὅλη τήν είλικρίνεια νά Σᾶς πῶ ὅτι ή άπόφαση αὐτή εἶναι άπό *πολιτική* ἄποψη τόσο κακοφτιαγμένη καί τόσο άνόητη πού προκαλεῖ αἴσθημα άηδίας. «...Τό Προεδρεῖο εἶναι άναγκασμένο νά άποσύρει άπό πάνω του τήν εὐθύνη...» Έτσι κάνουν μόνο οί ίδιότροπες δεσποινίδες καί ὄχι οί ὥριμοι πολιτικοί. Τήν εὐθύνη δέν θά τήν άποσύρετε άπό πάνω Σας, άλλά θά τήν ένισχύσετε στό τριπλάσιο.

Άν τό Έπιτροπάτο Παιδείας δέν Σᾶς άπαντᾶ καί δέν έκπληρώνει τό χρέος του άπέναντί Σας, τότε εἶστε ύποχρεωμένοι νά *παραπονεθεῖτε* καί μάλιστα ντοκουμενταρισμένα. Δέν εἶστε παιδιά γιά νά μήν τό καταλάβετε αὐτό.

Πότε ύποβάλατε παράπονα; Ποῦ εἶναι τό άντίγραφο; Ποῦ εἶναι τά ντοκουμέντα καί τά άποδεικτικά στοιχεῖα;

Καί ὅλο τό Προεδρεῖο καί τόν Βινογκράντοφ ἔπρεπε, κατά τή γνώμη μου, νά τούς στείλετε μιά έβδομάδα φυλακή γιά τήν άδράνειά τους.

Άν τό Έπιτροπάτο Παιδείας «δέν δίνει προτομές» (πότε τίς ζητήσατε; άπό ποιόν; ποῦ εἶναι τό άντίγραφο καί τό ντοκουμέντο; πότε διαμαρτυρηθήκατε;), τότε Έσεῖς ἔπρεπε νά *παλέψετε γιά τό δίκιο Σας*. Καί τό «άποσύρω τήν εὐθύνη άπό πάνω μου» εἶναι συμπεριφορά τῶν ίδιότροπων δεσποινίδων καί τῶν άνόητων ρώσων διανοουμένων.

Μέ συγχωρεῖτε γιά τήν είλικρινή ἔκφραση τῆς γνώμης μου καί δεχτεῖτε τούς κομμουνιστικούς χαιρετισμούς άπό τόν έλπίζοντα ὅτι θά

Σᾶς δόσουν ἕνα μάθημα στή φυλακή γιά τήν ἀδράνεια τῆς ἐξουσίας καί ἀπό τόν βαθιά ἀγανακτισμένο ἀπό Σᾶς

Λένιν

12. Χ. 1918.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

339

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

15/Χ. 1918.

Πρός τόν σύντρ. Μπέρζιν

᾿Αγαπητέ σύντροφε! Ἔλαβα ἀπό Σᾶς τίς σκόρπιες, ὅπως πάντα, ξένες ἐφημερίδες (δέν μπορεῖ νά δοθεῖ παραγγελία σέ κάποιον νά κρατάει *ἀποκόμματα;* (α) *ὅλα* πού ἀφοροῦν τή Ρωσία· (β) ὅλα πού ἀφοροῦν τά Σοσιαλιστικά κόμματα ὅλων τῶν χωρῶν).

᾿Από τίς ἐφημερίδες βλέπω πάντως ὅτι ὁ Γκράμπερ καί ὁ Γκρίμμ ἀνόητα καί πρόστυχα ἐπιτέθηκαν ἐνάντια στόν Γκιλμπό. Πῶς μπορέσατε Σεῖς νά δεῖτε κάτι τό ἄσχημο στό ὅτι αὐτός πῆρε χρήματα; *Δέν καταλαβαίνω.*

Δέν ἐπιτρέπεται νά κατακρίνει κανείς ἕναν πολύτιμο σύντροφο χωρίς μιά *πραγματική* ἐξέταση τῆς ὑπόθεσης! Ποιός ἀπό τά *μέλη τοῦ Κόμματος* (πού ᾿Εσεῖς ὁρίσατε) ἐξέτασε τήν ὑπόθεση; Κανείς! Καί ἀπό τά στοιχεῖα τοῦ Γκιλμπό καί ἀπό τήν ἀπόφαση τῆς ᾿Επιτροπῆς Γενεύης ἡ ὑπόθεση εἶναι ἐντελῶς ξεκάθαρα *ὑπέρ* τοῦ Γκιλμπό.

N B: Νά μοῦ στείλετε: *Longuet.* «La politique internationale du marxisme. Karl Marx et la France» *. *Vandervelde.* «L' Etat et le socialisme» ** καί *ὅλες* τίς μπροσοῦρες παρόμοιου τύπου στή γαλλική, γερμανική, ἀγγλική καί ἰταλική γλώσσα, *ὅλες, ὅλες,* **ὅλες**! ᾿Ακόμη: «La Russie socialiste» *(socialistes-révolutionaires de gauche),* βλ. «La Feuille» (Genève) [193], 3. X. 1918 ***. *Pierre Loti.* «Quelques

* — *Λονγκέ.* Ἡ Διεθνής πολιτική τοῦ μαρξισμοῦ. Ὁ Κάρλ Μάρξ καί ἡ Γαλλία. *Ἡ Σύντ.*

** Προφανῶς πρόκειται γιά τήν μπροσούρα τοῦ Ε. Βαντερβέλντε:«Le Socialisme contre l' Etat» («Ὁ σοσιαλισμός κατά τοῦ κράτους»). Paris, 1918. *Ἡ Σύντ.*

*** Νομίζω ὅτι οἱ ἀριστεροί ἐσέροι ἐδῶ ἔγραψαν φοβερά ψέματα. Πρέπει ἀμέσως νά παραγγείλουμε (ἔστω στόν Λεϊτέιζεν) νά σταχυολογήσει ἀπό τήν «Πράβντα» καί τήν «Ἰζβέστιγια» ἐνάντια στά ψέματα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων (καί ἀκόμη ἀπό τή «Ζνάμια Τρουντοβόι Κομμούνι» καί ἀπό τή «Βόλια Τρουντά» [194]).

aspects du vestige mondial», Paris (Flammarion). *Leon Frapie.* «Les contes de la guerre» (ibid.) *.

Μόλις πρίν λίγο ἔλαβα ἀπό τόν Σβερντλόφ μιά συλλογή τῶν ἐκδόσεών σας (δέν θά εἶναι ἁμάρτημα νά στείλετε καί σέ μένα τή συλλογή αὐτή).

Λίγα! Λίγα!! Λίγα!!!

Μισθῶστε μιά ὁμάδα μεταφραστῶν καί ἐκδόστε 10 φορές περισσότερα. Ὁ **Peluso** μπορεῖ (καί ὀφείλει) νά γράφει τρεῖς μπροσοῦρες τήν ἑβδομάδα (γιά ὅλα τά θέματα, σταχυολογήματα ἀπό τίς ἐφημερίδες μας. Δόστε **θέματα** καί κατάλογο ἄρθρων πού πρέπει νά *σταχυολογηθοῦν).* Τό ἄρθρο του στήν «Droit du Peuple» ** («Οἱ ἀντεπαναστάτες») *εἶναι καλό.* Πληρῶστε τον καλά καί *ἐκδόστε* **10 φορές** *περισσότερα.* (Πρέπει νά μισθώσετε μεταφραστές γιά νά ἐκδίδετε σέ 4 γλῶσσες: *γαλλική, γερμανική, ἀγγλική* καί **ἰταλική.** Ἐσεῖς δέν ἔχετε *τίποτε* στίς δυό τελευταῖες γλῶσσες. Ντροπή! Ντροπή!!)

Χρήματα ἔχετε *πολλά.* (Στεῖλτε ὁπωσδήποτε *ἀπολογισμό* γιά τά ποσά πού ξοδέψατε). Θά δόσουμε καί *ἄλλα, καί ἄλλα, χωρίς λογάριασμα.* Γράψτε, πόσα.

Πρέπει νά ἐκδίδετε 100 φορές περισσότερο, σέ 4 γλῶσσες φυλλάδια τῶν 4-8-16-32 σελίδων. Νά *μισθώσετε* γιά τή δουλιά αὐτή ἀνθρώπους.

Συγκεντρῶστε τή σειρά τοῦ «Σπάρτακου» (εἶδα τό τεῦχ. 11 τοῦ *N B:* IX. 1918) [195], καί ἐπανεκδόστε ὅλη τή σειρά *σέ 4 γλῶσσες.* Ἐπίσης τοῦ Γιούνιους καί τοῦ Λῆμπκνεχτ. Παραγγείλετε τήν *ἱστορία* τῆς πάλης ἐνάντια στό σοσιαλσωβινισμό στήν Ἀγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ἰταλία. Συγκροτεῖστε γιά τή δουλιά αὐτή μιά ὁμάδα (Γκόρτερ, Μπαλαμπάνοβα + ; + ;; κτλ.).

Δικός Σας *Λένιν*

P. S. Σέ τί στηρίζεται ἡ αἰσιοδοξία Σας γιά τήν ἐπανάσταση στίς χῶρες de l' Entente ***; Γεγονότα; Σκέψεις; Ἄν χρειαστεῖ στεῖλτε κρυπτογράφημα, ὅμως γράψτε πιό ἀκριβολογημένα.

Ἄν εἶστε ἄρωστος, κάνετε *σοβαρή* θεραπεία καί *μή φεύγετε* *N B:* ἀπό τό σανατόριο. Ἐπικοινωνία μέ τό τηλέφωνο καί γιά τίς ἐπισκέψεις στεῖλτε τόν ἀναπληρωτή.

Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε όχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Ὁλόκληρο δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* — *Πιέρ Λοτί.* «Μερικές πλευρές τοῦ παγκόσμιου ἴλιγγου», Παρίσι (Φλαμαριόν). *Λεόν Φραπιέ.* «Ἱστορίες τοῦ πολέμου» (στό ἴδιο). *Ἡ Σύντ.*

** — «Δίκαιο τοῦ Λαοῦ» — ἐφημερίδα, ἑβδομαδιαῖο ὄργανο τοῦ Σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος Ἐλβετίας, καθώς ἐπίσης καί τοῦ κομματικοῦ τμήματος τοῦ καντονίου Βό καί τῆς πόλης Λωζάνης. *Ἡ Σύντ.*

*** — τῆς Ἀντάντ; *Ἡ Σύντ.*

340

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

Πρός τόν σ. Μπέρζιν

Ἀγαπητέ σύντροφε Μπέρζιν! Γιά νά μήν ξεχάσετε: δόστε βοήθημα στή σύζυγο τοῦ Ἰλίν (αὐτός εἶναι ἐδῶ). Πρέπει ὡστόσο νά βοηθᾶμε τίς οἰκογένειες αὐτῶν πού πηγαίνουν νά δουλέψουν στή Ρωσία.

Πότε λοιπόν θά βγεῖ τό βιβλίο μου «Κράτος καί ἐπανάσταση»; Στεῖλτε το ἀμέσως.

Γιά τή γαλλική μετάφραση (χωρίς καθόλου νά τή σταματήσετε) θά πρόσθετα καί γιά τόν Βαντερβέλντε. Γράψτε ἤ τηλεγραφεῖστε.

Ἄς δόσει ὁ Γκόρτερ κατάλογο μπροσούρων καί *ἄρθρων* σέ ὅλες τίς γλῶσσες πού ἔχουν *θ ε ω ρ η τ ι κ ό* ἐνδιαφέρον γιά σένα.

Χαιρετισμούς σέ ὅλους ἀπομέρους μου.

Διαβιβάστε τούς ἰδιαίτερους χαιρετισμούς μου στούς Γκιλμπό καί *Χ έ ρ τ σ ο γ κ*.

P.S. Ἔτσι λοιπόν, ὑγιαίνετε καί τηρεῖτε **αὐστηρά** *τίς ἐντολές τῶν γιατρῶν*

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε ἀνάμεσα στίς 15 καί 25 τοῦ Ὀχτώβρη 1918
Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

102

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

18. X. 1918.

Σύντρ. Ἰόφφε!

Στεῖλτε, παρακαλῶ, τό τεῦχος τῆς «Sozialistische Auslandspolitik», ὅπου ἦταν τό ἄρθρο τοῦ Μάρτοφ γιά τή δικτατορία [196].

Τέτια πράγματα πρέπει νά τά στέλνετε ἀμέσως.

Ἐπίσης *ἀποκόμματα* ἀπό ἐφημερίδες (ἀντί τῶν συνοπτικῶν δελτίων πού δυσκολοδιαβάζονται), *ὅλα* ὅσα ἀφοροῦν τή διάσπαση μέ τούς σοσιαλσωβινιστές καί τούς καουτσκιστές (μέ μετάφραση στά γερμανικά ἀπό τήν ὀλλανδική καί τίς σκανδιναβικές γλῶσσες).

Ἐμεῖς θά ἔπρεπε νά παίζουμε τό ρόλο γραφείου γιά τήν ἰδεολογική δουλιά διεθνιστικοῦ χαρακτήρα, ἐνῶ τίποτε δέν κάνουμε!!

Πρέπει νά ἐκδίδονται 100 φορές περισσότερα. Χρήματα ὑπάρχουν. Μεταφραστές νά προσληφθοῦν. Κι'ἐμεῖς τίποτε δέν κάνουμε! Ντροπή...

Στεῖλτε, παρακαλῶ, τό γράμμα αὐτό καί στόν Βορόβσκι καί τό συνημμένο διαβιβάστε το, παρακαλῶ, ὅπου πρέπει [197].

Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στό Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

342

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

18/X. 1918.

Ἀξιότιμε σύντρ. Ἰόφφε! Πῆρα τό ἀπό 13. X γράμμα Σας *ὕστερα* ἀπό τήν ἀποστολή τῆς ἐπιστολῆς μου σέ Σᾶς.

Δέν εἶμαι ἀντίθετος ἀπό τό νά συνεχιστεῖ τό «διπλωματικό παιχνίδι». Ὅμως ἡ σημασία του μειώθηκε. Ὅλο τό ζήτημα ἔγκειται στό ἄν ἡ Ἀγγλία θά προφτάσει νά ἀποβιβαστεῖ στήν περιοχή τῆς Μαύρης θάλασσας μέ μεγάλες δυνάμεις. Γιά τόν κίνδυνο αὐτό ἀπό πολύ καιρό μιλῶ σέ ὅλους καί παντοῦ καί στό γράμμα μου πρός τήν ΚΕΕ μίλησα καθαρά [198]. Ὑπάρχει ριζική διαφορά ἀπό τό Φλεβάρη τοῦ 1918, γιατί τότε *εἴχαμε* τή δυνατότητα νά κερδίσουμε χρόνο, παραχωρώντας ἔδαφος. Τώρα τέτια δυνατότητα *δέν* ὑπάρχει.

Mit besten Grüßen Ihr *Lenin* *

Στάλθηκε στό Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

343

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ «ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ»

18/X. 1918.

Ἀγαπητοί σύντροφοι! Σήμερα πήραμε τήν εἴδηση ὅτι ἡ ὁμάδα «Σπάρτακος» μαζί μέ τούς ἀριστερούς ριζοσπάστες τῆς Βρέμης [199] πῆρε τά πιό δραστήρια μέτρα γιά νά βοηθήσει στή δημιουργία τῶν Σοβιέτ τῶν ἐργατῶν καί στρατιωτῶν σέ ὅλη τή Γερμανία. Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς γιά νά διαβιβάσω τίς

---

* — Μέ τούς καλύτερους χαιρετισμούς. Δικός Σας. *Λένιν. Ἡ Σύντ.*

καλύτερές μου εὐχές στούς γερμανούς ἐπαναστάτες σοσιαλδημοκράτες-διεθνιστές. Ἡ δουλιά τῆς γερμανικῆς ὁμάδας «Σπάρτακος», πού ἔκανε συστηματική ἐπαναστατική προπαγάνδα κάτω ἀπό τίς πιό δύσκολες συνθῆκες, ἔσωσε πραγματικά τήν τιμή τοῦ γερμανικοῦ σοσιαλισμοῦ καί τοῦ γερμανικοῦ προλεταριάτου. Τώρα ἔρχεται ἡ ἀποφασιστική ὥρα: ἡ γερμανική ἐπανάσταση πού ὡριμάζει γοργά, καλεῖ τήν ὁμάδα «Σπάρτακος» νά ἐκπληρώσει ἕναν σπουδαῖο ρόλο, κι' ἐμεῖς πιστεύουμε ἀκράδαντα ὅτι σύντομα ἡ γερμανική σοσιαλιστική προλεταριακή Δημοκρατία θά καταφέρει ἀποφασιστικά πλήγματα κατά τοῦ παγκόσμιου ἰμπεριαλισμοῦ.

Ἐλπίζω ὅτι καί τό βιβλίο ἐπίσης τοῦ ἀποστάτη Κάουτσκι ἐνάντια στή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου θά φέρει ἕνα ὁρισμένο ὄφελος. Θά ἐπιβεβαιωθεῖ ἡ ὀρθότητα αὐτῶν πού πάντα ἔλεγε ἡ ὁμάδα «Σπάρτακος» ἐνάντια στούς καουτσκιστές, καί οἱ μάζες θά ἀπελευθερωθοῦν γρηγορότερα ἀπό τήν ὀλέθρια ἐπιροή τοῦ κυρίου Κάουτσκι καί Σία.

Μέ τούς καλύτερους χαιρετισμούς καί τή σταθερή ἐλπίδα ὅτι πολύ σύντομα θά μπορέσουμε νά χαιρετίσουμε τή νίκη τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης στή Γερμανία.

Δικός Σας *Ν. Λένιν*

Στάλθηκε στό Βερολίνο

Πρωτοδημοσιεύτηκε στή γερμανική γλώσσα τό 1929 στό «Illustrierte Geschichte der Deutschen Revolution», τεῦχ. 6, Berlin

Στή ρωσική γλώσσα πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 7 τοῦ Νοέμβρη 1930 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 308

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ φωτοτυπία τοῦ χειρογράφου
Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά

344

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Μ. ΚΟΛΛΟΝΤΑΪ

18/X.

Ἀγαπητή Ἀλ. Μίχ!

Μέ συγχωρεῖτε πολύ πού δέν ἀπάντησα στά προηγούμενα γράμματά Σας πού ἔλαβα ὅταν δέν ἤμουν στή Μόσχα γιατί εἶχα πάει γιά θεραπεία.

Ὁ σύντρ. Σβερντλόφ μοῦ εἶπε ὅτι συνεννοήθηκε μαζί Σας καί ἔτσι θεώρησα πώς τό ζήτημα ἔληξε [200].

РОССІЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОЦІАЛИСТИЧЕСКАЯ
СОВѢТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

УПРАВЛЕНІЕ ДѢЛАМИ
СОВѢТА
НАРОДНЫХЪ КОМИССАРОВЪ.

Москва, Кремль.

21.X 1918 г.
№

Тов. Горбунов!

Очень прошу Вас ускорить, сколько возможно, заключение Научно-Технич. отдела по вопросу о радиолаборатории. Сильно нужно. Черкните, когда будет заключение.

Привет! Ленин.

Σημείωμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν
Ν. Π. Γκορμπουνόφ. — 21 τοῦ
Ὀχτώβρη 1918

Θά μιλήσω μέ τόν Σβερντλόφ μόλις ἔρθει καί γιά τό ζήτημα τοῦ σύντρ. Ντιμπένκο. Συμφωνῶ μαζί Σας ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐπανεξεταστεῖ ἡ ὑπόθεση καί νά ἀκυρωθεῖ ἡ διαγραφή.

Θά προσπαθήσω νά συνεννοηθῶ τηλεφωνικά μαζί Σας μόλις βρῶ ἐλεύθερο χρόνο.

Εὐχαριστῶ πολύ γιά τούς χαιρετισμούς πού διαβιβάσατε καί χαιρετίζω μέ τή σειρά μου τήν ἐπιστροφή Σας σέ μιά πιό δραστήρια κομματική δουλιά.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

345

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ι. ΒΑΤΣΕΤΙΣ

20. X. 1918.

Ἄρζαμας
Πρός τόν Βατσέτις

Εἴμαστε κατάπληκτοι καί ἀνησυχοῦμε πολύ μέ τήν καθυστέρηση τῆς κατάληψης τοῦ Ἰζέβσκ καί τοῦ Βότκινσκ. Παρακαλοῦμε νά πάρετε τά πιό δραστήρια μέτρα γιά τήν ἐπιτάχυνση. Τηλεγραφεῖστε τί συγκεκριμένα μέτρα πήρατε [201].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν* *

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

346

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΓΚΟΡΜΠΟΥΝΟΦ

21. X. 1918.

Σύντρ. Γκορμπουνόφ!

Πολύ Σᾶς παρακαλῶ *νά ἐπιταχύνετε*, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, τό πόρισμα τοῦ Ἐπιστημονικοτεχνικοῦ τμήματος γιά τό ζήτημα τοῦ ραδιοεργαστηρίου. *Ἐπείγει ἐξαιρετικά.* Γράψτε πότε θά εἶναι ἕτοιμο τό πόρισμα [202].

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Τό τηλεγράφημα εἶναι ὑπογραμμένο ἐπίσης ἀπό τόν πρόεδρο τῆς ΠΚΕΕ Γ. Μ. Σβερντλόφ. *Ἡ Σύντ.*

347

ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΤΟΥ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλῶ νά μέ ἐγγράψετε μέλος τοῦ συνδικάτου τῶν σοβιετικῶν δημοσιογράφων.

Βλ. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 22 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 24 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 230

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας

348

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

22. X. 1918.

Πετρούπολη
Σμόλνι, πρός τόν Ζηνόβιεφ

Φοβᾶμαι ὅτι τραβήξατε πολύ μακριά, ἐπιτρέποντας στόν Ρομανόφ νά φύγει στή Φιλλανδία [203]. Μήπως εἶναι μεγαλοποιημένες οἱ πληροφορίες γιά τήν ὑγεία του; Συνιστῶ νά περιμένετε καί νά μήν τόν ἀφήσετε ἀμέσως νά πάει στή Φιλλανδία.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

349

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ [204]

Βερολίνο
Πρός τόν πρεσβευτή τῆς Ρωσίας Ἰόφφε

Διαβιβάστε ἀμέσως στόν Κάρλ Λῆμπκνεχτ τόν πιό θερμό μου χαιρετισμό. Ἡ ἀπελευθέρωση ἀπό τίς φυλακές τοῦ ἐκπροσώπου τῶν ἐπαναστατῶν ἐργατῶν τῆς Γερμανίας εἶναι σημεῖο

τῆς νέας ἐποχῆς, τῆς ἐποχῆς τοῦ νικηφόρου σοσιαλισμοῦ, πού ξανοίγεται τώρα καί γιά τή Γερμανία καί γιά ὅλο τόν κόσμο.

Ἐξονόματος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ
Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ρωσίας (μπολσεβίκων)

Λένιν *

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 25 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 στίς ἐφημερίδες «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 231 καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 233

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

350

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Π. Π. ΣΙΤΙΝ

3 διευθύνσεις: Κοζλόφ, στόν Σίτιν
Τσαρίτσιν, στόν Τρότσκι, Τσαρίτσιν, στόν Βοροσίλοφ

Παίρνουμε ἀπό τόν Βοροσίλοφ τηλεγραφήματα γεμάτα ἀπόγνωση ὅτι δέν παίρνει βλήματα καί φυσίγγια παρά τίς ἐπανειλημμένες ἐπίμονες αἰτήσεις του.

Συνιστοῦμε νά ἐλεγχθεῖ ἀμέσως τό γεγονός αὐτό καί νά παρθοῦν τά πιό ἔκτακτα μέτρα ἱκανοποίησης τοῦ αἰτήματος καί νά μᾶς γνωστοποιηθεῖ τί ἔγινε. Νά ὑποδειχθοῦν οἱ ὑπεύθυνοι γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν παραπάνω.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν* **

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1936 στό περιοδικό «Παρτραμπότνικ (Στάλινγκραντ), τεῦχ. 16-17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

351

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

25. X. 1918.

πρός τόν σ. Μπέρζιν

Ἀγαπητέ σ. Μπ.!

Τί εἶναι αὐτή ἡ ἱστορία μέ τή διαγραφή τοῦ σ. Χέρτσογκ; ***

Νομίζω ὅτι πρέπει νά ἐκφράσουμε γνώμη *ὑπέρ* αὐτοῦ. Γιατί αὐτοί πού τόν διέγραψαν εἶναι παλιάνθρωποι, ὀπορτουνιστές.

---

* Ἀκολουθοῦν παρακάτω οἱ ὑπογραφές τοῦ Γ. Μ. Σβερντλόφ καί τοῦ Ι. Β. Στάλιν, γραμμένες ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Τό ντοκουμέντο είναι ἐπίσης ὑπογραμμένο ἀπό τόν πρόεδρο τῆς ΠΚΕΕ Γ. Μ. Σβερντλόφ. Ὁ ἴδιος ἐπίσης ἔχει γράψει τή φράση: «Νά ὑποδειχτοῦν οἱ ὑπεύθυνοι γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν παραπάνω». *Ἡ Σύντ.*

*** Πρόκειται γιά τή διαγραφή τοῦ Γιάκομπ Χέρτσογκ ἀπό τό Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα τῆς Ἐλβετίας. *Ἡ Σύντ.*

Γράψτε γι' αὐτό.

Ἐλπίζω νά ξεκαθαρίσατε τήν «ὑπόθεση» τοῦ Γκιλμπό μέ τήν ἔννοια ὅτι ἀποκαταστάθηκε ἀπό Σᾶς πλήρως. Διαβιβάστε του τούς χαιρετισμούς μου. Ποῦ βρίσκεται τώρα;

Πότε θά κυκλοφορήσει ἡ γαλλική ἔκδοση τοῦ βιβλίου «Κράτος καί ἐπανάσταση»; [205] Προφταίνω νά γράψω πρόλογο κατά τοῦ Βαντερβέλντε;

Στεῖλτε μου: *Vandervelde.* «Le Socialisme contre l' Etat»; «La Belgique envahie et le Socialisme international»; «Trois aspects de la révolution russe» *. Τά τρία βιβλία ἐκδόθηκαν ἀπό τόν Berger - Levrault, Paris, 5-7, rue des Beaux-Arts **.

Συγκεντρῶστε, παρακαλῶ, ὅλες τίς παρόμοιες μπροσοῦρες (ἀγγλικές, γαλλικές, ἰταλικές, γερμανικές).

Ἐνημερώνετέ μας συχνότερα γιά τή Γαλλία. Τί γίνεται ἐκεῖ; Πῶς πᾶνε τά πράγματα ἐκεῖ;

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

352

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Φ. ΒΛΑΝΤΙΜΙΡΣΚΙ

27. X. 1918.

Πρός τόν σύντρ. Βλαντίμιρσκι
(ἤ ἄλλο μέλος τοῦ προεδρείου τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν Μόσχας)

Οἱ κομιστές εἶναι σύντροφοι ἀπό τό Βίμποργκ [206]. Παρακαλῶ πολύ νά τούς δεχτεῖτε *ἀ μ έ σ ω ς*. Ἐκτός ἀπ' αὐτό, οἱ σύντροφοι αὐτοί ἐφιστοῦν τήν προσοχή στό ζήτημα τοῦ *ἐξαιρετικοῦ φορμαλισμοῦ* πού ἰσχύει κατά τήν εἴσοδο στό Σοβιέτ, τῆς φοβερά ὑπερβολικῆς σχολαστικότητας τοῦ ἐλέγχου, τοῦ γραψίματος ἐντελῶς περιττῶν ἰδιαίτερων ἀδειῶν εἰσόδου. Δέν μπορεῖ ἄραγε νά ἁπλοποιηθεῖ ἡ δουλιά αὐτή;

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό βιβλίο «Γιά τόν Ἰλίτς. Συλλογή ἄρθρων, ἀναμνήσεων, ντοκουμέντων καί ὁρισμένων ὑλικῶν», ἐκδ. «Πριμπόϊ»

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* *Βαντερβέλντε.* «Ὁ σοσιαλισμός κατά τοῦ κράτους»· «Τό κατεχόμενο Βέλγιο καί ὁ διεθνής σοσιαλισμός»· «Τρεῖς πλευρές τῆς ρωσικῆς ἐπανάστασης». *Ἡ Σύντ.*

** — Μπερζέ-Λεβρό, Παρίσι, 5-7, ὁδός Μποζάρ. *Ἡ Σύντ.*

353

ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΡΩΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ [207]

Παρακαλῶ πολύ τή Διεύθυνση περιουσίας τῶν μεγάρων τοῦ λαοῦ τῆς Μόσχας νά ἱκανοποιήσει τήν παράκληση τοῦ τμήματος τῶν ὀρφανοτροφείων τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

1/XI. 1918.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

354

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

1/XI.

Ἀγαπητέ Μπέρζιν!

Πῆρα πολλά βιβλία ἀπό Σᾶς. Εὐχαριστῶ πολύ.

Ἄκουσα ὅτι ὅλοι ἐκεῖ σέ Σᾶς τσακώθηκαν. Τούς Σκλόβσκι καί Ζάλκιντ θά τούς πάρουμε.

Σέ περίπτωση πού παρουσιαστεῖ ἀνάγκη γράψτε· θά ὑπογράφω τίς *διαταγές* Σας (γιά τούς ὑφισταμένους Σας) γιά νά μή τολμοῦν νά τσακώνονται καί νά ἐκτελοῦν αὐστηρά τίς διαταγές Σας.

Ξαπλῶστε καί κάντε *αὐστηρή* θεραπεία· *δέν* πρέπει νά ζεῖτε στή Βέρνη, ἀλλά στά βουνά, στόν ἥλιο, ὅπου ὑπάρχει τηλέφωνο καί σιδηρόδρομος, καί στή Βέρνη νά στέλνετε τόν γραμματέα, καί αὐτοί ὀφείλουν νά ἔρχονται *σέ Σᾶς*.

Στή μετάφραση τοῦ «Κράτος καί ἐπανάσταση» στά γερμανικά, ἔγινε ἕνα δυσάρεστο λάθος. *Δέν* ἔχει ἡμερομηνία ὁ ἐπίλογος. Μά *ὅλη* ἡ ὑπόθεση εἶναι νά δείξουμε ὅτι *ὁ ἐπίλογος* γράφτηκε *ὕστερα* ἀπό τήν Ὀχτωβριανή ἐπανάσταση. Συγκεκριμένα: 30. XI. 1917. Θά μπορούσαμε νά κολλήσουμε ἕνα μικρό φύλλο γι' αὐτό;

Ἔρχονται σέ Σᾶς ἱκανοί σύντροφοι. *Νά μή λυπηθεῖτε χρήματα*, ἰδιαίτερα γιά προπαγάνδα στή Γαλλία μέσω αὐτῶν.

Σᾶς σφίγγω θερμά τό χέρι. Δικός Σας *Λένιν*

NB: Νά τά ἔχετε **ὅλα** ἕτοιμα γιά τήν περίπτωση πού ἡ Ἀντάντ ἀναγκάσει τήν Ἐλβετία νά Σᾶς ἀπελάσει. *Bereit sein!!* * [208]

* — *Νά εἶστε ἕτοιμος!!* Ἡ Σύντ.

P. S. Ἂν ἡ μετάφραση τοῦ «Κράτος καί ἐπανάσταση» στά γαλλικά εἶναι ἕτοιμη, νά τήν ἐκδόσετε *ἀμέσως*, στόν πρόλογο ὅμως τοῦ ἐκδότη βρίστε *καί* τόν Κάουτσκι καί τόν *Β α ν τ ε ρ β έ λ ν τ ε* («Le Socialisme contre l' Etat»), γιατί ὁ Βαντερβέλντε *ὅλα τά κυριότερα σημεῖα* γιά τό κράτος τά *παραμόρφωσε*, τά σκέπασε, τά διαστρέβλωσε.

Στέλνω περίπου τό ½ τῆς μπροσούρας ἐνάντια στόν Κάουτσκι. Πολύ παρακαλῶ νά τή δόσετε τό *γ ρ η γ ο ρ ό τ ε ρ ο* γιά μετάφραση καί νά μέ εἰδοποιήσετε μέ τηλεγράφημα: Antikautsky μεταφράζεται στά γερμανικά, στά γαλλικά, ἤ στά ἰταλικά. Διαφορετικά θά τή δόσω ἐδῶ.

Ἐλπίζω νά στείλατε στό Βερολίνο τό «Staat und Revolution» *; Στεῖλτε **περισσότερα!**

Γράφτηκε τήν 1 τοῦ Νοέμβρη 1918
Στάλθηκε στή Βέρνη

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Γενάρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα, ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

355

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ 2ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Χαιρετῶ τά γενναῖα στρατεύματα τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ πού κατέλαβαν τό Ἰζέβσκ. Συγχαίρω μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τῆς ἐπανάστασης. Ζήτω ὁ σοσιαλιστικός Κόκκινος Στρατός! [209]

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Νοέμβρη 1918
Στάλθηκε στήν Βιάτσκιγε Πολιάνι

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1928 στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. 1918-1921», τόμ I

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

356

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΜΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΕΙΩΝ ΟΡΙΟΛ ΚΑΙ ΚΟΥΡΣΚ

9. XI. 1918. Ἀπόρρητο
Ὑπερεπεῖγον

2 διευθύνσεις:
Ὀριόλ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή καί τήν Ἐπιτροπή τῶν κομμουνιστῶν κυβερνείου
Κούρσκ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή καί τήν Ἐπιτροπή τῶν κομμουνιστῶν κυβερνείου

Αὐτή τή στιγμή πήραμε ραδιοτηλεγράφημα ἀπό τό Κίελο, πού ἀπευθύνεται πρός τό διεθνές προλεταριάτο καί πού κάνει γνωστό

* — «Κράτος καί ἐπανάσταση». *Ἡ Σύντ.*

ὅτι ἡ ἐξουσία στή Γερμανία πέρασε στούς ἐργάτες καί στούς στρατιῶτες. Τό ραδιοτηλεγράφημα ὑπογράφεται ἀπό τό Σοβιέτ τῶν ναυτῶν βουλευτῶν τοῦ Κιέλου.

Ἐκτός ἀπό αὐτό, οἱ γερμανοί στρατιῶτες στό μέτωπο συνέλαβαν τήν ἀντιπροσωπεία εἰρήνης τοῦ Γουλιέλμου καί ἄρχισαν οἱ ἴδιοι τίς διαπραγματεύσεις γιά εἰρήνη ἀπευθείας μέ τούς γάλλους στρατιῶτες.

Ὁ Γουλιέλμος παραιτήθηκε ἀπό τό θρόνο.

Εἶναι ἀνάγκη νά ἐντείνετε ὅλες τίς δυνάμεις γιά νά ἀνακοινώσετε αὐτό ὅσο μπορεῖτε γρηγορότερα στούς γερμανούς στρατιῶτες στήν Οὐκρανία καί νά τούς συμβουλεύσετε νά χτυπήσουν τά στρατεύματα τοῦ Κρασνόφ, γιατί ἔτσι ἐμεῖς μαζί θά ἀποκτήσουμε δεκάδες ἑκατομμύρια πούτια σιτηρῶν γιά τούς γερμανούς στρατιῶτες καί θά ἀποκρούσουμε τήν ἐπιδρομή τῶν ἄγγλων πού τώρα πλησιάζουν μέ τή μοίρα τοῦ στόλου πρός τό Νοβοσιμπίρσκ.

Τηλεγραφεῖστε γιά τή λήψη καί ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

357

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ρ. Ι. ΜΠΕΡΖΙΝ

Πρός τόν σύντροφο Μπέρζιν. Ἐπωφελούμενος τῆς εὐκαιρίας γιά νά διαβιβάσω μέσω Ἐσᾶς τό χαιρετισμό μου στά στρατεύματα τῆς 3ης στρατιᾶς τούς εὔχομαι κάθε ἐπιτυχία.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε ἀνάμεσα στίς 9 καί 23 τοῦ Νοέμβρη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Νοέμβρη 1918 στήν ἐφημερίδα «Κράσνι Ναμπάτ» (Πέρμ), ἀρ φύλ. 60

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας

358

* ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΕ

Ζήτησα σήμερα τό πρωί πληροφορίες γιατί δέν ἀφέθηκε ἐλεύθερος ὁ Κιρίλλ Σεμιόνοβιτς Γκίνζμπουργκ, παρόλο πού γι' αὐτόν ἐγγυῶνται δυό μέλη τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῶν μπολσεβίκων

τῆς Ρωσίας — ὁ Νταοῦγκε καί ὁ Ζουχοβίτσκι. Ζήτησα ἐπίσης καί πληροφορίες γιά τό ποιός ἀπό τά μέλη τῆς ΠΕΕ καί πότε δήλωσε ὅτι δῆθεν δέν μποροῦν νά βροῦν τόν Γκίνζμπουργκ, ἄν καί αὐτός κρατεῖται στίς φυλακές Μπουτίρκι.

Τίς πληροφορίες αὐτές ζήτησα νά εἶναι ἕτοιμες κατά τό βράδυ τῆς 11 τοῦ Νοέμβρη. Ὥς τώρα, ὥρα $10^{30'}$, ἀπάντηση δέν ἔχω. Ἐπαναλαμβάνω ἀκόμη μιά φορά τήν ἀπαίτησή μου.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

359

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠ. Σ. ΒΕΪΣΜΠΡΟΝΤ

σύντρ. Βέισμπροντ!

Βρεθήκατε στή Βιέννη... * Ἐλπίζω ὅτι θά κάνετε ὅ,τι εἶναι δυνατό γιά νά βρεῖτε *ἀριστερούς*. Ὁ Στράσσερ (Josef Strasser) ἴσως βοηθήσει νά τούς βρεῖτε, ἄν καί ὁ ἴδιος, μάλλον, *δέν*.. * νά τούς βοηθήσει.

Γράφετε πιό τακτικά, μέ κάθε ταχυδρόμο.

Ἄν εἶναι δυνατό (ἄν ἔχετε καλές ἐπαφές κ.ἄ.), προσπαθεῖστε νά σώσετε τή βιβλιοθήκη μου ἀπό τό Poronin (Galizien) **: τήν ἄφησα, ὅπως καί τά πράγματά μου, τό 1914 ἐκεῖ στό ἐξοχικό σπίτι, ἔπρεπε νά πληρώσω ἐπιπρόσθετα 50 κορῶνες. Τώρα θά ἔδινα 100 000 000 ἄν μποροῦσα νά ἔχω τή βιβλιοθήκη. Ἀλλά αὐτό... * εἶναι προσωπικό [210].

Τό σπουδαιότερο, νά βρεῖτε στή Βιέννη *ἀριστερούς* καί νά τούς *βοηθήσετε* μέ κάθε τρόπο. Πολύ φοβᾶμαι ὅτι δέν θά μπορέσετε νά τό κάνετε αὐτό ἀπό ἔλλειψη γνωριμιῶν, προσπαθεῖστε ὅμως νά κάνετε ὅ,τι εἶναι δυνατό.

Γράψτε.

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

11/XI. 1918.

Στάλθηκε στή Βιέννη

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1940 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ 4

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Τό χειρόγραφο τοῦ γράμματος ἐνμέρει καταστράφηκε. *Ἡ Σύντ.*

** — *Πορόνιν* (Γαλικία). Στό σημεῖο αὐτό στό χειρόγραφο ἔγινε ἡ προσθήκη. Στό μέρος πού ἔγινε δυνατό νά διαβαστεῖ ὁ Β. Ι. Λένιν γράφει: «... ζοῦσα *στό Poronin* μέ τό δικό μου ὄνομα...». *Ἡ Σύντ.*

360

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ

12 τοῦ Νοέμβρη 1918. *Κατά προτεραιότητα*

Ἄστραχαν
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Σλιάπνικοφ

Ὅ,τι εἶναι δυνατό, γίνεται. Καταβάλετε ὅσο μπορεῖτε πιό κοινές προσπάθειες γιά τήν ἐξυγίανση τοῦ Σοβιέτ καί τῶν συνδικάτων στό Ἄστραχαν. Μαζί μέ τόν Σάξ καταπιαστεῖτε μέ τά *στρατιωτικά ζητήματα* καί τήν κατάκτηση τῆς Κασπίας, βοηθώντας ἐξίσου τή στρατιά τοῦ Βόρειου Καυκάσου. Καί μή σκέπτεστε νά φύγετε ἀπό κεῖ χωρίς δική μας ἔγκριση.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

361

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΥΝΕΤΣΑ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ) ΙΒΑΝΟΦ [211]

13. XI. 1918.

Οὐνέτσα
Πρός τόν πρόεδρο τῆς ὀργάνωσης Οὐνέτσα τοῦ ΚΚΡ (μπ) Ἰβανόφ

Εὐχαριστῶ ὅλους γιά τό χαιρετισμό. Μέ συγκίνησε ἰδιαίτερα ὁ χαιρετισμός τῶν ἐπαναστατημένων στρατιωτῶν τῆς Γερμανίας. Τώρα ἔχει ἐξαιρετική σημασία οἱ ἐπαναστατημένοι στρατιῶτες τῆς Γερμανίας νά πάρουν ἀμέσως δραστήρια μέρος στήν ἀπελευθέρωση τῆς Οὐκρανίας. Γι' αὐτό εἶναι ἀπαραίτητο, πρῶτο, νά συλληφθοῦν οἱ λευκοφρουρίτες καί τά ὄργανα ἐξουσίας τῆς Οὐκρανίας· δεύτερο, νά σταλοῦν ἀντιπρόσωποι ἀπό τά ἐπαναστατημένα στρατεύματα τῆς Γερμανίας σέ ὅλα τά στρατιωτικά γερμανικά τμήματα στήν Οὐκρανία γιά τή γρήγορη καί τήν ἀπό κοινοῦ ἐνέργειά τους γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Οὐκρανίας. Ὁ καιρός ἐπείγει. Δέν πρέπει νά χάνουμε οὔτε ὥρα. Τηλεγραφεῖστε μου ἀμέσως, ἄν

συμφωνοῦν μέ τήν πρόταση αὐτή οἱ ἐπαναστατημένοι στρατιῶτες τῆς Γερμανίας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

NB Ἐ π ε ῖ γ ο ν.
Κατά προτεραιότητα.
Νά μέ πληροφορήσετε ποιά ὥρα **πῆρε** τό τηλεγράφημα ἡ Οὐνέτσα.

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1937 στό βιβλίο: Ε. Γκεράσιμοφ καί Μ. Ἔρλιχ. «Νικολάι Ἀλεξάντροβιτς Στσόρς. Μαχητικός δρόμος», Μόσχα

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1950 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἀπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 35ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

362

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΟΡΙΟΛ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ)

13. XI. 1918.

Ὀριόλ
Πρός τήν Ἐπιτροπή κυβερνείου τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος μπολσεβίκων τῆς Ρωσίας, γιά τούς οὐκρανούς

Μόλις τώρα πῆρα ἀπό τήν Οὐνέτσα χαιρετισμό ἀπό τούς ἐπαναστατημένους στρατιῶτες τῆς Γερμανίας. Θεωρῶ ὅτι ἔχει ἐξαιρετική σημασία νά τό ἀνακοινώσετε αὐτό σέ ὅλα τά παραμεθόρια σημεῖα μέ τήν Οὐκρανία, καί, ἀφοῦ εὐχαριστήσετε ἐξονόματός μου τούς ἐπαναστατημένους στρατιῶτες τῆς Γερμανίας γιά τό χαιρετισμό, νά τούς παρακαλέσετε νά μᾶς βοηθήσουν μέ γρήγορες καί ἀποφασιστικές ἐνέργειες στήν ἀπελευθέρωση τῆς Οὐκρανίας. Τήν ἔνδοξη γερμανική ἐπανάσταση, πού ἄρχισαν οἱ ἐπαναστατημένοι στρατιῶτες τῆς Γερμανίας, ἄς τήν ὁλοκληρώσουν μέ τή σύλληψη τῶν λευκοφρουριτῶν στήν Οὐκρανία καί μέ τήν ἀπελευθέρωση τῆς Οὐκρανίας.

Ζήτω οἱ ἐπαναστατημένοι στρατιῶτες τῆς Γερμανίας στήν Οὐκρανία!

Ζήτω ἡ ἀδελφική συμμαχία τῆς γερμανικῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας μέ τή Σοβιετική Δημοκρατία τῆς Οὐκρανίας!

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

363

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΜΠΡΙΟΥΧΑΝΟΦ

13/XI—1918.

Σύντρ. Μπριουχάνοφ! Σᾶς παρακαλῶ πολύ νά βοηθήσετε τούς συντρόφους πού φέρνουν αὐτό τό σημείωμα Σαντκόφ καί Ρένκβιστ, ἐκπροσώπους τῆς φιλλανδικῆς κομμουνιστικῆς λέσχης καί τῶν φιλλανδῶν σιδηροδρομικῶν. Θά μπορούσαμε νά τούς δόσουμε 9 000 πούτια πού τούς χρειάζονται ἀπό τίς ἀποθῆκες τῆς Μόσχας ἤ, ἄν αὐτό εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατο, ἀπό τά κέντρα συγκέντρωσης τῶν σιτηρῶν τοῦ Ταμπόφ; Πρέπει νά τούς βοηθήσουμε *ἀπαραίτητα*[212]. Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά,
σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

364

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ι. ΒΑΤΣΕΤΙΣ

15. XI. 1918.

Ἐπεῖγον
Κατά προτεραιότητα

Σέρπουχοφ
πρός τόν Ἀρχιστράτηγο Βατσέτις
Ἀντίγραφο στόν Τρότσκι

Παρακαλῶ νά δόσετε εὐνοϊκή λύση στό σχέδιο τοῦ Κεντρικοῦ γραφείου τῶν κατεχομένων χωρῶν * σχετικά μέ τή συγκρότηση πολωνικοῦ καί λιθουανικοῦ ταγμάτων κρούσης, ἰδιαίτερα σχετικά μέ τή δυτική ταξιαρχία στό Νότιο μέτωπο. Ὑπενθυμίζω στόν Τρότσκι τήν ἀπόφασή μας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Πρόκειται γιά τό Κεντρικό γραφεῖο τῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων τῶν κατεχόμενων περιοχῶν. *Ἡ Σύντ.*

365

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ

Μήπως ἀποσπᾶτε τήν προσοχή Σας σέ λιγότερο σπουδαῖα ζητήματα; *Τρόφιμα!!* **Ξεφόρτωμα:** νά ἐπιστρατευτοῦν *ὅλοι* γιά τό ξεφόρτωμα τῶν βαγονιῶν μέ τά χέρια [213].

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

366

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ [214]

Κατά τή γνώμη μου, ἀρκετά γιορτάσαμε. *Γελοῖο!*

«Θά γιορτάσουμε» στίς 14. XII μέ μιά καλή, σωστή, ἐπιδέξια καί γρήγορη *συγχώνευση* τῆς Συνεταιριστικῆς τράπεζας μέ τήν Κρατική τράπεζα.

Λένιν

19. XI. 1918.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

367

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ [215]

Νά μεταδόσετε τηλεφωνικά στόν *Σκλιάνσκι* τό κείμενο μαζί μέ τήν παράκλησή μου: νά ὀργανώσει μυστική ἐπίβλεψη καί παρακολούθηση τῆς συμπεριφορᾶς τῶν γιατρῶν αὐτῶν γιά νά τούς ξεσκεπάσουμε, καί ἀφοῦ συγκεντρώσουμε μάρτυρες καί στοιχεῖα, μετά νά τούς δικάσουμε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο

368

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΛΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

21. XI. 1918.

Πετρούπολη
ΣΛΟ Βόρειας περιοχῆς, Τεχνική ἐπιτροπή

Σᾶς τιμωρῶ μέ αὐστηρή μομφή γιά γραφειοκρατία καί μή ἐκπλήρωση τῆς πρότασης τοῦ ἐπιστημονικοτεχνικοῦ τμήματος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Λαϊκῆς Οἰκονομίας νά παραδόσετε τά ὑλικά στό Κεντρικό ἐπιστημονικοτεχνικό ἐργαστήριο τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Ἀπαιτῶ τήν ἄμεση παράδοση τῶν ὑλικῶν καί κάθε βοήθεια γιά τήν ἐπιτάχυνση τῶν πειραμάτων. Γνωστοποιεῖστε γιά τήν ἐκτέλεση [216].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

369

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

21. XI. 1918.

Πετρούπολη,
Σμόλνι, πρός τόν Ζηνόβιεφ

Ἐπέβαλα σήμερα αὐστηρή μομφή στήν Τεχνική ἐπιτροπή τοῦ ΣΛΟ Βόρειας περιοχῆς γιά γραφειοκρατία. Ἐξηγεῖστε στό Συμβούλιο Λαϊκῆς Οἰκονομίας τῆς Βόρειας περιοχῆς ὅτι ἔχει καθῆκον νά ἐπιταχύνει τά πειράματα καί νά βοηθήσει στήν ἐκπλήρωση τῶν παραγγελιῶν τοῦ ἐπιστημονικοτεχνικοῦ τμήματος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Λαϊκῆς Οἰκονομίας. Ἄν ὅμως τό ἔγγραφο τῆς Τεχνικῆς ἐπιτροπῆς τῆς 13 τοῦ Νοέμβρη, ἀρ. 646, δέν ἀποτελεῖ μόνο γραφειοκρατία καί χοντροκεφαλιά, ἀλλά ἐγκληματικό σαμποτάζ, ἀπαιτῶ νά γίνουν ἀνακρίσεις καί νά συλληφθοῦν οἱ ἔνοχοι.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

370

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ

21 τοῦ Νοέμβρη 1918. Κατά προτεραιότητα

Ἄστραχαν

Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο *Σλιάπνικοφ*

Πῆρα τό τηλεγράφημά Σας τῆς 20. Στό κρυπτογραφημένο τηλεγράφημα Σᾶς παρακάλεσα νά μή φύγετε ἀπό τό Ἄστραχαν χωρίς νά πάρετε ἰδιαίτερη ἐπαφή μέ τόν Τρότσκι καί μέ μένα. Εἰδοποιεῖστε ἐπίσης γιά τήν κατάσταση τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ναυτικοῦ μας στήν Κασπία. Συγχαίρω τά στρατεύματα τοῦ Καυκάσου γιά τίς ἐπιτυχίες. Κρυπτογραφία τοῦ Σκλιάνσκι.

Λένιν

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

371

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ [217]

Νά μεταδοθεῖ τηλεφωνικά τό περιεχόμενο τῆς καταγγελίας στό Τμῆμα στέγασης τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν Μόσχας καί νά τούς ρωτήσετε τί θά κάνουν σέ ἀπάντηση στήν καταγγελία.

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 21 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

372

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Μ. ΓΚΙΤΤΙΣ

23. XI. 1918.

Βόλογκντα

Πρός τόν διοικητή στρατιᾶς Γκίττις

Εὐνοῶ πέρα γιά πέρα τό σχέδιό Σας νά ἀπολύσετε τούς αἰχμαλώτους, μόνο ὅμως νά τούς ἀπολύετε ὁπωσδήποτε λίγους-λίγους καί ἀποκλειστικά ἐκείνους πού πραγματικά πείστηκαν ἀπό τήν προπαγάνδα μας. Τηλεγραφεῖστε μου ἀμέσως, ἄν χρειαστεῖ, κρυπτογραφι-

κά, πόσους αἰχμαλώτους ἔχουμε, ποιᾶς ἐθνικότητας καί πόσοι ἀπ' αὐτούς ἔχουν πειστεῖ ἀπό τήν προπαγάνδα μας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

373

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ [218]

Πρέπει νά ἑτοιμάσουμε ἀπάντηση *πολύ* λεπτομερειακή καί *τσουχτερή*. Θά ἀναγνωρίσουμε ἄραγε τή γερμανική κυβέρνηση; *Θά τήν ἀναγνωρίσουν ἄραγε ὅλα* τά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τῆς Γερμανίας; Ἄν τήν ἀναγνωρίσουν, θά τήν ἀναγνωρίσουμε κι' ἐμεῖς.

«Νά μήν ἐξασκηθεῖ ἐπίδραση»; Μέ λόγους, μέ τόν Τύπο; *Ἀπό τήν ἄποψη τῆς δημοκρατίας ἤ τῆς δικτατορίας;* Παρακαλοῦμε νά διευκρινίσετε, ὅμως δηλώνουμε ὅτι, ἄν ἀπαιτήσουν *τελεσιγραφικά νά μή κάνουμε ζύμωση*, ἐμεῖς ἀπό ἀφορμή αὐτό *δέν* θά κόψουμε σχέσεις.

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Νοέμβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

374

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

25. XI. 1918.

Σαμάρα
Πρός τόν πρόεδρο τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς
Ἀντίγραφο στόν πρόεδρο τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου

Γνωστοποιεῖστε τούς λόγους τῆς σύλληψης τοῦ Πάβελ Ἀλεξάντροβιτς Πρεομπραζένσκι. Ἀναβάλετε τή λήψη ἀπόφασης μέχρι τόν ἐρχομό τοῦ Σβιντέρσκι, πού παρακαλῶ νά τόν ἐνημερώσετε γιά τήν ὑπόθεση, καί νά μοῦ ἀνακοινώσετε ἄν εἶναι δυνατό νά ἀφεθεῖ ἐλεύθερος ὁ Πρεομπραζένσκι μέ ἐγγύηση τῆς Ἕνωσης τῶν δασκάλων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

375

ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Πρός τό Μικρό Συμβούλιο

Μοῦ ἔτυχε νά βρεθῶ τήν Κυριακή στό θέατρο στό θεωρεῖο γιά τά *«Σοβιέτ»*, ὅπου ἦταν *σιδηροδρομικοί*. Νομίζω ὅτι θά ἔπρεπε τήν ἀκυρωμένη ἀπό μᾶς ἀπόφαση τοῦ Μικροῦ Συμβουλίου γιά μόνιμο θεωρεῖο *μόνο* γιά τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων νά τήν τροποποιήσουμε ἔτσι, ὥστε τό μόνιμο θεωρεῖο νά εἶναι *καί* γιά τό ΣΛΕ, *καί* γιά τό Σοβιέτ Μόσχας τῶν βουλευτῶν, *καί* γιά τό Πανρωσικό συμβούλιο τῶν συνδικάτων, καί γιά τήν ΚΕΕ. Μποροῦμε νά τό μοιράσουμε «ἀναλογικά» [219].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 25 ή στίς 26 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

376

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΛΕ

Συμφωνῶ νά δοθεῖ τό παλάτι γιά μουσεῖο. Νά ζητηθεῖ *ἔγγραφη* συγκατάθεση τοῦ Σβερντλόφ [220].

26/XI.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Νοέμβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

377

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΜΠ. Μ. ΒΟΛΙΝ 29 ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ 1918

Στό τηλέφωνο ὁ σύντροφος Βόλιν, πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς κυβερνείου καί τῆς Ἐπιτροπῆς κυβερνείου Ὀριόλ τοῦ Κόμματος.

Μόλις αὐτή τή στιγμή πήραμε ἀπό τό Σουραζάν τηλεγράφημα μέ τό παρακάτω περιεχόμενο: «Στίς 29 τοῦ Νοέμβρη θά γίνει συνέδριο τῶν γερμανικῶν Σοβιέτ

στήν Οὐκρανία στό Γκόμελ. Εἶναι ἀπαραίτητο νά στείλουμε ἀντιπροσώπους. Στείλαμε τόν διευθυντή ἐνημερώσεων καί ἄλλους. Διεξάγουμε διαπραγματεύσεις μέ τό μεγάλο Γερμανικό Σοβιέτ στήν Οὐκρανία. Στρατολογοῦμε ἐθελοντές τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ στόν Κόκκινο Στρατό. Στεῖλτε ὁδηγίες γιά διαπραγματεύσεις στούς ἀντιπροσώπους μας στήν Οὐκρανία. Οἱ ἀντιπρόσωποί μας εἶναι ἐξασφαλισμένοι ἀπό τόν κίνδυνο, βρίσκονται κάτω ἀπό τήν προστασία τῶν γερμανῶν. Οἱ διαθέσεις τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ εἶναι καθαρά μπολσεβίκικες». Ἀποφάσισα νά στείλω σήμερα στό Γκόμελ ἕναν κομμουνιστή, τόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν καί ἕναν γερμανό, τόν κομμουνιστή Μάγιερ, ἀπό τό διεθνές τμῆμα. Ὁ πρόεδρος τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν τοῦ Ὀριόλ πρέπει μόνο νά τούς χαιρετίσει ἤ μπορεῖ νά ἀναλάβει καί πολιτικές ἐντολές; Ζητῶ ἀπό Σᾶς ὁδηγίες. Ἄν Σᾶς εἶναι γνωστό τό συνέδριο αὐτό καί ἄν στείλετε δικούς Σας ἀντιπροσώπους, τότε ἴσως νά εἶναι περιττή ἡ ἀντιπροσωπεία μας.

Λένιν: Δέν ξέρω τίποτε γιά τό συνέδριο αὐτό. Συμβουλεύω νά ἔρθετε ἀμέσως σ' ἐπαφή μέ τούς οὐκρανούς κομμουνιστές καί μέ τήν ΚΕ τους μέσω τοῦ Κούρσκ. Εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐλέγξετε αὐστηρά τίς πληροφορίες ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν γερμανικῶν Σοβιέτ εἶναι μέ τό μέρος τῶν μπολσεβίκων. Ἄν δέν εἶναι ἔτσι, τότε πρέπει νά ἐκφωνήσετε στό συνέδριο ἐμπεριστατωμένο καί θεμελιωμένο ἀπό ἄποψη ἀρχῶν λόγο γιά τόν μπολσεβικισμό καί τά καθήκοντά του. Ἄν ὅμως οἱ γερμανοί στρατιῶτες εἶναι ἤδη μπολσεβίκοι ἤ σπαρτακιστές, τότε νά τούς προτείνετε ὁπωσδήποτε ἄμεση συμμαχία μέ μᾶς γιά τή γρηγορότερη ἀποκατάσταση τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στήν Οὐκρανία καί γιά τή σύλληψη ὄχι μόνο τῶν λευκοφρουριτῶν, ἀλλά καί τῶν ὀπαδῶν τῆς Ράντας. Πάντως στό συνέδριο νά στείλετε ἀνθρώπους ἱκανούς νά δόσουν τήν πιό ἀκριβή ἀπάντηση γιά ὅλες τίς συζητήσεις καί ἀποφάσεις.

Ἄν εἶναι πιά ἀργά νά στείλουμε νέους ἀντιπροσώπους στό συνέδριο, τότε προσπαθεῖστε νά διαβιβάσετε μέ τόν τηλέγραφο τό σημείωμά μου σ' ἐκείνους πού ἤδη Ἐσεῖς στείλατε. Περιμένω ἀπάντηση.

Βόλιν: Βλαντίμιρ Ἰλίτς, ἐγώ Σᾶς ἀνακοίνωσα ὅτι ἀποφάσισα νά στείλω στό Γκόμελ τόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν. Σήμερα τή νύχτα θά φύγει γιά ἐκεῖ. Γι' αὐτό Σᾶς ζήτησα ὁδηγίες. Παράλληλα μ' αὐτό θά προσπαθήσω νά πάρω ἐπαφή μέ τό Κούρσκ.

Λένιν: Χαίρομαι πολύ πού στέλνετε τόν πρόεδρο στό συνέδριο. Ἐλπίζω νά εἶστε ἱκανοποιημένος ἀπό τίς συμβουλές μου. Κανονίστε νά μέ πληροφορεῖτε γιά τήν κάθε μέρα τοῦ συνεδρίου [221].

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

378

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

30. XI. 1918.

Πετρούπολη
Σμόλνι, πρός τόν Ζηνόβιεφ
Ἀντίγραφο στόν Στριέβσκι

Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἕνωσης συνεταιρισμῶν Πετρούπολης Βόλκοφ καί ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς συνδιάσκεψης τοῦ ἐργατικοῦ συνεταιρισμοῦ τῆς Βόρειας περιοχῆς Μισιούρσκι δηλώνουν ὅτι οὔτε ἴχνος βοήθειας δέν δόθηκε στούς ἀντεπαναστάτες, οὔτε μποροῦσε νά δοθεῖ μέ τήν πληρωμή τοῦ μισθοῦ στούς ὑπαλλήλους καί στούς ἐργάτες ἕνα μήνα πρίν, ὑπόσχονται νά διαλύσουν τήν παρεξήγηση πού δημιουργήθηκε, ἐκφράζουν τήν προθυμία τους νά δουλέψουν ἐντελῶς νομιμόφρονα μέ βάση τό νέο διάταγμα [222]. Ὁ Χιντσούκ ἐπιβεβαιώνει ὅτι εἶναι εἰλικρινεῖς οἱ διαβεβαιώσεις.

Παρακαλῶ νά ἐξετάσετε τό ζήτημα προσεκτικά καί νά δόσετε τή δυνατότητα στά μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ νά δουλέψουν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

379

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

3. XII. 1918.

Ἀντίγραφο στόν πρόεδρο
τοῦ τμήματος *Πετρούπολης τῆς ΠΕΕ*

Σύντρ. Ζηνόβιεφ!

Ὁ σύντρ. Κάρλ Μόορ, ἑλβετός, μοῦ ἔστειλε ἕνα μεγάλο γράμμα μέ τήν παράκληση νά ἀφήσουμε ἐλεύθερο τόν *Παλτσίνσκι*, γιατί εἶναι, λέει, μεγάλος τεχνικός καί ὀργανωτικός παράγοντας, συγγραφέας πολλῶν ἐργασιῶν κτλ. Ἐγώ ἄκουσα καί διάβασα γιά τόν Παλτσίνσκι ὅτι ἀσχολοῦνταν μέ κερδοσκοπία κτλ. *στήν περίοδο τοῦ Κέρενσκι*.

Ὅμως ἐγώ δέν ξέρω, ὑπάρχουν τώρα στοιχεῖα ἐνάντια στόν Παλτσίνσκι; Ποιά; Εἶναι σοβαρά; Γιατί δέν ἐφαρμόστηκε γι' αὐτόν ὁ νόμος γιά τήν ἀμνηστία [223];

Ἄν εἶναι ἐπιστήμονας, συγγραφέας, δέν θά μπορούσαμε — σέ περίπτωση ὕπαρξης σοβαρῶν ἐνοχοποιητικῶν στοιχείων ἐνάντιά του

— νά τοῦ δημιουργήσουμε ἰδιαίτερα εὐνοϊκές συνθῆκες (λογουχάρη, κατ' οἶκον περιορισμός, ἐργαστήριο κτλ.).

Παρακαλῶ νά μοῦ ἀπαντήσετε *ἐγγράφως* καί *ἀμέσως*.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Στάλθηκε στήν Πετρούπολη

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

380

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΖΑΤΣΙΝΤΟ ΣΕΡΡΑΤΙ

4. XII. 1918.

Ἀγαπητέ σύντροφε Σερράτι!

Τίς καλύτερες εὐχές μου σέ Σᾶς καί στόν σύντροφο Λάτζαρι. Ὅλοι μας ἐλπίζουμε πώς στήν Ἰταλία καί στίς ἄλλες χῶρες τῆς Ἀντάντ γρήγορα θά ἀρχίσει ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση.

Σᾶς σφίγγω ἐγκάρδια τό χέρι.

Χαιρετισμούς στούς ἰταλούς συντρόφους.

Πάντα δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε στή γαλλική (τό πανομοιότυπο) καί στήν ἰταλική γλώσσα τό 1920 στό «Almanacco Socialista Italiano», Milano

Στή ρωσική γλώσσα πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἀπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 36ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς Συλλογῆς
Μετάφραση ἀπό τά γαλλικά

381

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΑΜΑΡΑΣ

6. XII. 1918.

Σαμάρα
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου
Ἀντίγραφο στήν ΕΕ τῆς Σαμάρας

Ἐντέλλομαι νά ἀφήσετε ἀμέσως ἐλεύθερους τόν Ριζενκάμπφ καί τούς ἀντιπροσώπους τοῦ ἐλέγχου. Σέ περίπτωση ἔσχατης ἀνάγκης νά περιοριστεῖτε στόν κατ' οἶκον περιορισμό ἤ μέ στρατιωτική ἐπιτήρηση τοῦ ξενοδοχείου. Στίς φυλακές μπορεῖτε νά ἀφήσετε

ἐκείνους μόνο, πού ἐναντίον τους ὑπάρχουν ἐνοχοποιητικά στοιχεῖα. Τηλεγραφεῖστε ἀμέσως σέ μένα τά ὀνόματά τους. Γιά τήν πλήρη ἀσφάλεια τῶν σχεδίων, τῶν ἐγγράφων καί ὅλης τῆς περιουσίας εὐθύνεστε ἐσεῖς. Γιά τήν ἐκτέλεση τηλεγραφεῖστε [224].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

382

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΑΜΠΟΦ

7. XII. 1918.

Ταμπόφ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου
Ἀντίγραφο στό Μπορισογκλέμπσκ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ

Πῆρα τήν καταγγελία τοῦ Ἰβάν Μπογκντάνοφ γιά τή σύλληψη τοῦ γιοῦ του Βλαντίμιρ, 17 ἐτῶν, ἄρωστου ἀπό βρογχίτη, γιά σαμποτάζ. Ἐπανεξετάστε τήν ὑπόθεση, ἐλέγξετε τήν ἀρώστια, τήν ἀπειρία, τό νεαρό τῆς ἡλικίας τοῦ συλληφθέντος, ἐξετάστε ἰδιαίτερα μήπως εἶναι πραγματικοί σαμποταριστές οἱ 30 ὑπάλληλοι τοῦ Ἐπιτροπάτου Γεωργίας, πού ἀρνήθηκαν τή δουλιά καί τή φόρτωσαν στόν Μπογκντάνοφ. Τηλεγραφεῖστε τά ἀποτελέσματα τοῦ ἐλέγχου [225].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

383

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΜΠΡΙΟΥΧΑΝΟΦ

7. XII. 1918.

1

Πρός τόν σ. Μπριουχάνοφ ἤ τόν ἀντικαταστάτη του

Παρακαλῶ νά δεχτεῖτε ἀμέσως τόν κομιστή τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς σ. Σελομόβιτς, πρώην μέλος τοῦ συμβουλίου [τοῦ Ἐπιτροπάτου]

Συγκοινωνιῶν, μέ σοβαρή ἔκθεση γιά τήν ἀκαταστασία στόν ἐπισιτισμό στά Οὐράλια.

(Παρακαλῶ νά μοῦ κάνετε γνωστό τό ἀποτέλεσμα τό βράδυ στό ΣΛΕ).

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1958 στό περιοδικό «Ἱστόρια ΣΣΣΡ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

2

Σύντρ. Μπριουχάνοφ! Ἦταν σέ Σᾶς ὁ Σελομόβιτς (ἐγώ τοῦ ἔδοσα ἕνα σημείωμα γιά Σᾶς). Λέει πώς ἡ ἀκαταστασία στά σιτηρά στά Οὐράλια εἶναι **τρομερή**. Ποιά *ἔκτακτα* μέτρα πρέπει νά παρθοῦν; [226]

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

384

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ [227]

Ἄν ἐμβαθύνετε, θά δεῖτε ὅτι οἱ ἐλιγμοί ἀποτελοῦν **ὑποχώρηση στόν ξένο,** συγκεκριμένα στόν «ἐλεύθερο ἔμπορο».

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

385

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. ΝΤ. ΜΠΟΝΤΣ-ΜΠΡΟΥΓΕΒΙΤΣ

11. XII. 1918.

Ἀγαπητέ Β. Ντ.!

Σᾶς στέλνω μιά μπροσουρίτσα γιά τήν ἐφαρμογή τῶν νόμων. Φτιάξτε τόν *τίτλο* ὅσο μπορεῖτε πιό σαφή, πιό χτυπητό, πιό ἠχηρό.

Καί ἐκδόστε την τό **γρηγορότερο** [228].

Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

386

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ι. ΡΑΝΤΣΕΝΚΟ

12. XII. 1918.

Πρός τόν σύντροφο Ράντσενκο

Τό ἐπισυναπτόμενο μοῦ ἔγινε γνωστό σάν πρόταση, πού προέρχεται ἀπό ἕναν ἐντελῶς τίμιο ἔμπορο, ἔμπειρο στήν ὑπόθεση τῶν καυσόξυλων καί πού ἰσχυρίζεται ὅτι *ἄπειρο πλῆθος* κλεψιές καί καταχρήσεις μποροῦν καί πρέπει μ' αὐτό τόν τρόπο νά ἀποκαλυφθοῦν [229].

Παρακαλῶ νά τό συζητήσετε *γρήγορα* (ἀρχικά Ἐσεῖς μέ τόν Βολκόβσκι, ἀλλά ἄν θέλετε καί ἀμέσως στή Διεύθυνση δασῶν) καί νά μοῦ γνωρίσετε *ἀμέσως κιόλας* τό πόρισμά Σας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

387

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

12. XII. 1918.

Βορόνεζ
καί στόν Τρότσκι
ὅπου βρίσκεται

Ἀπό τό Ἄστραχαν τηλεγραφοῦν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο νά δυναμώσει ἡ δουλιά τοῦ στολίσκου * λόγω τῆς ἐξέγερσης τῶν μπολσεβίκων στή Γεωργία καί τῆς ἐξαιρετικῆς ἀπειλῆς ἀγγλικῆς προέλασης. Δέν νομίζετε ὅτι εἶναι ὠφέλιμο νά στείλετε στό Ἄστραχαν τόν Ρασκόλνικοφ, πού δέν ξέρω γιατί γυρίζει στή Μόσχα.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Πρόκειται γιά τόν πολεμικό στολίσκο τοῦ Ἄστραχαν-Κασπίας. *Ἡ Σύντ.*

388

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ

12. XII. 1918.

Ἀγαπητέ σύντροφε Σλιάπνικοφ!

Μέ τήν εὐκαιρία Σᾶς στέλνω χαιρετισμό καί τά ὑλικά γιά τήν ἀνάκριση [230]. Σκεφτεῖτε καλά ἀπό νωρίτερα καί συζητεῖστε μέ 2-3 **πάρα πολύ σίγουρα** μέλη τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς καί συλλάβετε **ὁπωσδήποτε** τούς παλιανθρώπους πού ἀναφέρονται ἐδῶ. Καταβάλετε ὅλες σας τίς δυνάμεις γιά νά πιάσετε καί νά τουφεκίσετε τούς μαυραγορίτες καί τούς δωρολῆπτες τοῦ Ἄστραχαν. Πρέπει νά δόσουμε τέτιο χτύπημα σ' αὐτούς τούς παλιανθρώπους, πού *γιά πολλά χρόνια* ὅλοι νά τό θυμοῦνται.

Τά στοιχεῖα, ὅπως μοῦ εἶπαν, προέρχονται ἀπό *τίμιο* ἔμπορο, ὁ ὁποῖος ἔμεινε ἐδῶ.

Σχετικά μέ τίς παρακλήσεις Σας καί τίς ἐντολές τηλεφώνησα, παρακάλεσα καί ἐπανέλαβα *. Ἐλπίζω ὅτι ἕνα μέρος — τό πιό βασικό — θά σταλεῖ. Φυσικά, ὅλα δέν μποροῦμε νά τά στείλουμε.

Τηλεγραφεῖστε πιό εἶναι τό πιό ἀπαραίτητο ἀπ' αὐτά πού δέν στείλαμε.

Καταβάλετε ὅλες σας τίς δυνάμεις γιά νά ἐπισκευάσετε καί νά αὐξήσετε τή μεταφορική ἱκανότητα τῶν σιδηροδρόμων τῆς γραμμῆς Ἄστραχαν.

Τί μπορέσατε νά κάνετε στή θάλασσα; Μέ τό στόλο μας; Μέ τή βάση κοντά στό Κιζλιάρ [231];

Γράψτε!

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Στάλθηκε στό Ἄστραχαν

Πρωτοδημοσιεύτηκε όχι ολόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή. τόμ. XXXIV

Δημοσιεύτηκε ολόκληρο τό 1956 στό βιβλίο: Β. Ι. Λένιν. «Στρατιωτική ἀλληλογραφία». Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Πρόκειται γιά τήν ἐπίσπευση ἀποστολῆς στό Ἄστραχαν ὁπλισμοῦ καί ἐφοδιασμοῦ. *Ἡ Σύντ.*

389

ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΜΟΣΧΑΣ

12. XII. 1918.

Στό τμῆμα ἐπισιτισμοῦ τοῦ Σοβιέτ βουλευτῶν Μόσχας

Παρακαλῶ νά δόσετε βεβαίωση στήν Ἀξίνια Ἐμελιάνοβα *Κουζνετσόβα*, πού ζεῖ στή Μόσχα, στό Τσβετνόι βουλεβάρτ, στήν κατοικία ἀρ. 25 (Μορόζοφ), διαμέρισμα ἀρ. 12, ὅτι τό Σοβιέτ βουλευτῶν Μόσχας δέν ἔχει ἀντίρηση νά τῆς δόσει ἄδεια νά φέρει στή Μόσχα δικό της (ὄχι ἀγορασμένο) σιτάρι *ποσότητας ἀπό 2 ὥς 4 πούτια* ἀπό τά ἀδέλφια τῆς Κουζνετσόβα, τούς Ντβορέτσκιχ, πού ζοῦν στό χωριό Ὀζιόρκι, τοῦ νομοῦ Βενιόφ τοῦ κυβερνείου Τούλας.

Παρακαλῶ νά μέ πληροφορήσετε γιά τήν ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

390

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

1

Πρός τόν Τρότσκι ὅπου βρίσκεται

Τό Πέρμ βρίσκεται σέ κατασταση κινδύνου [232]. Θεωρῶ ἀναγκαῖο νά σταλεῖ ἐνίσχυση. Ἡ Πετρούπολη μπορεῖ νά δόσει τά συντάγματα τῆς σοβιετικῆς φτωχολογιᾶς, πού δύο ἀπό αὐτά εἶναι ἐκεῖ, ἤ ἄλλα, σύμφωνα μέ ὁδηγίες τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου. Σᾶς προτείνουμε νά δόσετε τίς ἀπαραίτητες ὁδηγίες ὅσο μπορεῖτε τό γρηγορότερο. Προτείνουμε νά ὑποδείξετε στό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο * τήν τεράστια σημασία, πού ἔχει ἡ ἀχτίδα Κίζελ τοῦ Πέρμ, πού ἐφοδιάζει μέ κάρβουνο τά ἐργοστάσια καί ὅλους τούς σιδηροδρόμους. Ἡ ἀπώλεια τοῦ Κίζελ θά ὁδηγήσει στό σταμάτημα τῶν σιδηροδρόμων.

Λένιν **

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

---

* Πρόκειται γιά τό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου. *Ἡ Σύντ.*

** Τό τηλεγράφημα τό ὑπογράφει ἐπίσης ὁ Γ. Μ. Σβερντλόφ. *Ἡ Σύντ.*

2

13. XII. 1918. **Όλα κρυπτογραφικά**

Βορόνεζ
πρός τόν Τρότσκι
ἤ ὅπου βρίσκεται

Εἰδήσεις ἐξαιρετικά ἀνησυχητικές ἔρχονται ἀπό τό Πέρμ. Κινδυνεύει. Φοβᾶμαι πώς ξεχάσατε τά Οὐράλια. Σφίξτε τόν Βατσέτις καί ἐλέγξτε, ἄν βοηθάει δραστήρια μέ ἐνισχύσεις τό Πέρμ καί τά Οὐράλια. Ὁ Λασέβιτς εἶπε στόν Ζηνόβιεφ ὅτι πρέπει νά σταλοῦν μόνο ἐμπειροπόλεμα τμήματα.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ 53

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

391

ΠΡΟΣ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Πρός τόν Σκλιάνσκι

NB: ξανά καί ξανά: νά μή δοθεῖ τίποτε στό δυτικό, λίγα στό ἀνατολικό, *ὅλα* (σχεδόν) στό νότιο [233].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 15 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

392

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ι. ΠΕΤΡΟΒΣΚΙ [234]

Πρός τόν Πετρόβσκι

Ἀπαιτῶ νά ὁρίσετε *ἀμέσως αὐστηρότατη* ἀνάκριση καί νά μοῦ ἀναφέρετε ὅτι ὁρίσατε ἀνάκριση καί τό *πόρισμά της*.

16/XII.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

393

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ

Πρός τόν Σβερντλόφ: νά ἔχετε ὑπόψη Σας!

Χθές, στίς 15/XII ὁ Μπουχάριν μοῦ εἶπε ὅτι, ὅπως βεβαιώνει ὁ Ἐμ. Γιαροσλάβσκι, ἡ Σπιριντόνοβα κάνει *κομματική* προπαγάνδα [235].

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

394

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ν. ΚΡΕΣΤΙΝΣΚΙ [236]

Πρός τόν Κρεστίνσκι

Νά βρεθεῖ ὁπωσδήποτε ὁ ὑπαίτιος τῆς *κωλυσιεργίας* καί νά *π α ρ α π ε μ φ θ ε ῖ σ τ ό δ ι κ α σ τ ή ρ ι ο*.

Νά μέ πληροφορήσετε, ἄν βρέθηκε,
ποιός εἶναι,
πότε δόθηκαν τά χρήματα,
πότε χορηγήθηκαν γιά πρώτη φορά,
» ζητήθηκαν γιά πρώτη φορά;

21/XII.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 21 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

395

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ε. ΤΖΕΡΖΙΝΣΚΙ

21. XII. 1918.

Πρός τήν ΠΕΕ
Σύντρ. Τζερζίνσκι!

Ἐπισυνάπτω καταγγελία.

Παρακαλῶ νά βρεῖτε ὁπωσδήποτε τόν ὑπαίτιο γιά τήν κωλυσιεργία (ἀπό τίς 3. XII μέχρι τίς 20. XII *χωρίς* ἀπάντηση!! Καί τό

διάταγμα εἶναι *ἀπό τίς 21. XI!!!)* καί νά τόν παραπέμψετε στό δικαστήριο [237]. Δέν πρέπει νά ἀφήνετε μιά τέτια ἀκαταστασία ἀτιμώρητη. Ὅπως φαίνεται, στά γραφεῖα ὑπάρχουν σαμποταριστές.

Μετά, πρέπει νά ὁρίσετε *ὑπεύθυνο* ἄνθρωπο γιά τή γρήγορη καί ἄμεση παράδοση τῶν ἀποθηκῶν.

Πληροφορεῖστε με, τί κάνατε.

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

396

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΟΥΖΝΤΑΛ [238]

23. XII. 1918.

Σούζνταλ τοῦ κυβερνείου Βλαντίμιρ
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ

Ἀντίγραφο Γκαβρίλοφ Ποσάντ
στόν Τσβετκόφ

Ἰ πιστρέψετε τά σιτηρά πού πῆρε τό τμῆμα κάλυψης ἀπό τούς λιμοκτονοῦντες ἐργάτες. Πληροφορεῖστε με γιά τίς λεπτομέρειες τῆς περίπτωσης αὐτῆς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

397

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Κ. ΒΛΑΝΤΙΜΙΡΟΦ ΚΑΙ ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ [239]

Νά ἀπαντήσετε
πρός τόν Βλαντίμιροφ

Σήμερα ἤδη τό πρωί συμφώνησα μέ τόν Νιέβσκι νά πάρει τά πιό δραστήρια μέτρα καί ὑπόγραψα διαταγή ἐξονόματος τοῦ

Συμβουλίου Ἄμυνας. Διαβιβάζω τηλεφωνικά τήν ἀνακοίνωσή Σας στόν Νιέβσκι.

Λένιν

Στόν Νιέβσκι νά διαβιβάσετε τηλεφωνικά τήν ἀνακοίνωση τοῦ Βλαντίμιροφ καί τήν ἀπάντησή μου.

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

398

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΤ. Α. ΜΠΟΥΛΑΤΟΦ

25. XII. 1918.

Τβέρ

Πρός τόν πρόεδρο τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς κυβερνείου Μπουλάτοφ

Σᾶς ἀναθέτω νά ἐξετάσετε τήν ὑπόθεση σύμφωνα μέ τήν ἐπισυναπτόμενη καταγγελία καί νά μέ πληροφορήσετε τό ἀποτέλεσμα ὅσο μπορεῖτε πιό γρήγορα.

Τό βασικό νά τό διαβιβάσετε τηλεγραφικά («γιά τήν ὑπόθεση τῆς δασκάλας Ἰβανόβα»).

Ἰδιαίτερη σημασία ἔχει: νά ἐλέγξετε τήν ὑπόδειξη ὅτι στήν Ἐπιτροπή φτωχολογιᾶς ὑπάρχουν καί πραγματικοί *μαυροεκατονταρχίτες*: Τετέριν, Σκβορτσόφ, Κοζλόφ, Μπασκάκοφ.

Τόν ἔλεγχο νά τόν ἀρχίσετε προσεκτικά, γιά νά μή γίνει ἀπό νωρίτερα γνωστό, γιά νά μπορέσετε νά τούς πιάσετε καί γιά νά τούς ξεσκεπάσετε ὁλοκληρωτικά.

Ἄν τά παραπάνω ἀποδειχτοῦν σωστά, πρέπει νά διωχτοῦν δημόσια οἱ ἑκατονταρχίτες αὐτοί καί νά *ἐκδοθεῖ* σχετικό φυλλάδιο στήν ἐπαρχία καί στό νομό, γιατί πρέπει νά ἀφομοιώσει *ὁπωσδήποτε* ὁ πληθυσμός ὅτι οἱ σοβαρές καταγγελίες ἔχουν σπουδαία σημασία καί φέρνουν σοβαρά ἀποτελέσματα.

Τηλεγραφεῖστε μου: «Πῆρα τό γράμμα, θά ἐκπληρώσω τήν ἐντολή», καί μετά γιά τήν *πορεία* τῆς ἀνάκρισης.

Τά ἀποτελέσματα στεῖλτε τα μέ γράμμα, τά ἀκριβῆ συμπεράσματα τῆς ἐξέτασης καί τά *μέτρα πού πήρατε*.

Νομίζω ὅτι σάν πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου δέν Σᾶς χρειάζεται ἀπό μένα ἰδιαίτερο πληρεξούσιο γιά μιά τέτια ἁπλή ὑπόθεση. Ἄν χρειάζεται, θά στείλω.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Ν Β: ἐπισυνάπτω τήν καταγγελία τῆς Β. Σ. Ἰβανόβα [240].

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

399

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Α. ΜΠΑΝΚ [241]

Βίσνι Βολοτσιακ
Πρός τόν πρόεδρο τοῦ Συμβουλίου Λαϊκῆς Οἰκονομίας τοῦ νομοῦ, Μπάνκ

Οἱ στρατιωτικές ἀποθῆκες βρίσκονται στή διάθεση τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν. Τά στρατιωτικά εἴδη παραδόστε τα στή διαχείριση τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· ἀνοίξτε ὅλες τίς ἀποθῆκες· τήν περιουσία νά τή μοιράσετε κατά ὑπηρεσίες· κρατεῖστε λογαριασμό, χωρίς νά φέρνετε ἐμπόδια στήν τρέχουσα δουλιά.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

400

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΤΩΝ ΚΟΜΜΟΥΝΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Πετρούπολη, Σμόλνι, πρός τόν Ζηνόβιεφ
Πρός τήν Ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ τῆς Βόρειας περιοχῆς, τό Συμβούλιο Λαϊκῆς Οἰκονομίας, τήν Ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ Πετρούπολης, τήν Ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ τοῦ κυβερνείου, τήν Ἕνωση χοντρικοῦ ἐμπορίου
Ἀντίγραφα στήν Ἕνωση Ἐργασίας, στίς Ἐπιτροπές ἐπισιτισμοῦ τῶν κυβερνείων, στά Συμβούλια Λαϊκῆς Οἰκονομίας τοῦ Ὀλόνετς, τοῦ Τσερεποβέτς, τοῦ Νόβγκοροντ, τοῦ Πσκόφ

Σύμφωνα μέ πληροφορίες πού καταφτάνουν, παρά τό διάταγμα τῆς 21 τοῦ Νοέμβρη, στίς ἐπαρχίες οἱ συνεταιρισμοί ἐθνικοποιοῦνται,

κλείνονται, τά ἐμπορεύματά τους κατάσχονται καί δέν παρέχεται συνδρομή γιά τήν ἀποκατάσταση τῆς νόμιμης δράσης τους [242]. Ὅλα αὐτά παραβιάζουν τό ἔργο τοῦ ἐφοδιασμοῦ, διαταράσσουν τήν ὀργάνωση τῶν μετόπισθεν τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας. Μέ τό παρόν τηλεγράφημα δίνεται ἐντολή νά σταματήσουν ἀμέσως οἱ προσπάθειες παραβίασης καί παράκαμψης τοῦ διατάγματος τῆς 21 τοῦ Νοέμβρη, νά ἀποκατασταθοῦν οἱ κλεισμένοι καί ἐθνικοποιημένοι συνεταιρισμοί, νά ἐπιστραφοῦν σ' αὐτούς τά ἐμπορεύματα, νά συμπεριληφθοῦν ὁπωσδήποτε οἱ συνεταιρισμοί στό δίχτυ διανομῆς ἐξίσου μέ τά σοβιετικά μαγαζιά. Πρέπει νά χρησιμοποιήσουμε ὁλόπλευρα τό μηχανισμό τῶν συνεταιρισμῶν στό ἔργο τῆς συγκέντρωσης καί τῆς κατανομῆς, νά προσελκύσουμε τούς ἀντιπροσώπους τῶν συνεταιρισμῶν στίς συνεταιριστικές ἐπιτροπές τῶν ἐπισιτιστικῶν ὀργάνων. Ἡ παραβίαση καί ἡ παράκαμψη τοῦ διατάγματος θά τιμωρεῖται. Νά ἀνακοινωθεῖ τό παρόν τηλεγράφημα γιά νά τό πάρουν ὑπόψη καί νά τό ἐκτελέσουν ὅλες οἱ Ἐκτελεστικές ἐπιτροπές καί τά ἐπισιτιστικά ὄργανα τῆς Βόρειας περιοχῆς. Νά δημοσιευτεῖ στά τοπικά ὄργανα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 27 τοῦ Δεκέμβρη 1918 στήν ἐφημερίδα «Πετρογκράντσκαγια Πράβντα», ἀρ φύλ 285

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

401

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΡΟΝΤΝΙΚΙ [243]

26. XII. 1918.

Ροντνικί, τοῦ κυβερνείου Ἰβάνοβο-Βοζνεσένσκ
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τῆς πόλης Ροντνικί
Ἀντίγραφο στήν Ἔκτακτη ἐπιτροπή

Ἀνοίξτε ἀμέσως τήν ἀποθήκη καί τό δωμάτιο τοῦ Πιότρ Ἰλίτς Σουρκόφ στό χωριό Κουτίλοβα. Πληροφορεῖστε με γιά τά ὀνόματα ἐκείνων πού τά σφράγισαν καί ἐξηγεῖστε τίς ἐνέργειές τους, γιατί κατάσχουν βιβλία. Τηλεγραφεῖστε τήν ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

402

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ

27. XII. 1918.

Βλαντίμιρ
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου

Οἱ λιμοκτονοῦντες ἐργάτες τῆς πόλης Σερεντά κάνουν παράπονα ἐνάντια στό τμῆμα κάλυψης τοῦ Βλαντίμιρ, πού κατέσχε ἀπ' αὐτούς τή βρώμη στό σταθμό Γκαβρίλοφ Ποσάντ. Παρακαλῶ νά ὁρίσετε ἔρευνα καί νά καλέσετε τά τμήματα νά τηροῦν τήν τάξη καί τό νόμο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

403

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27. XII. 1918.

Σερπουχόφ
Πρός τό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο

Συμφωνῶ πλήρως μέ τό τηλεγράφημα τοῦ Τρότσκι γιά τή συναδέλφωση [244]. Παρακαλῶ νά ἑτοιμάσετε ἐπειγόντως ὁδηγία γιά τή συναδέλφωση καί νά ἐνθαρύνετε ἰδιαίτερα τή συναδέλφωση στό Βόρειο μέτωπο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

404

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ [245]

σ. Τσιτσέριν! Πρέπει *ἐπειγόντως* (πρίν τήν ἀναχώρηση τοῦ «σπαρτακιστῆ» [246] νά ἐγκριθεῖ στήν ΚΕ) νά ἑτοιμάσουμε διεθνή σοσιαλιστική συνδιάσκεψη γιά τήν ἵδρυση τῆς III Διεθνοῦς.

(στό Βερολίνο (ἀνοιχτά) ἤ στήν Ὀλλανδία (**μυστικά**), *λογουχάρη, τήν 1. II. 1919)*

[γενικά *πολύ* σύντομα]

Γι' αὐτό χρειάζεται

(α) νά διατυπώσουμε *τίς βάσεις* τοῦ πολιτικοῦ προγράμματος (κατά τή γνώμη μου, μποροῦμε

(α) νά πάρουμε τή θεωρία καί τήν πρακτική τοῦ *μπολσεβικισμοῦ* — νά ἀνατεθεῖ στόν *Μπουχάριν* νά ἐκθέσει σέ θέσεις σύντομα, ὅσο μπορεῖ. Μιλεῖστε μέ τόν Μπουχάριν — ἴσως *ἕνα μέρος νά πάρει* ἀπό τό δικό μου σχέδιο προγράμματος *

(β) μετά νά πάρουμε ἀπό τό *«Was will der Spartacusbund?»)*.

α + β ἀρκετά καθαρά δίνει *τίς βάσεις τοῦ πολιτικοῦ προγράμματος*·

(β) καθορισμός τῆς *βάσης* (ὀργανωτικῆς) τῆς *III Διεθνοῦς* (μέ τούς σοσιαλπατριῶτες τίποτε τό κοινό)·

(γ) νά ἑτοιμάσουμε κατάλογο τῶν κομμάτων, χωρισμένων σέ τρεῖς, περίπου, κατηγορίες

(αα) κόμματα καί ὁμάδες πού ἔχουμε κάθε λόγο νά τά θεωροῦμε ὅτι στέκονται *ἤδη* στή βάση τῆς III Διεθνοῦς καί εἶναι ἀρκετά ἀλληλέγγυα μέ τήν *ἐπίσημη* ἵδρυση τῆς III Διεθνοῦς·

(ββ) κόμματα *πού βρίσκονται κοντά* σ' αὐτό, ἀπό τά ὁποῖα *περιμένουμε* προσέγγιση καί συγχώνευση·

(γγ) *ὁμάδες* καί ρεύματα *μέσα* στά σοσιαλπατριωτικά κόμματα, πού βρίσκονται λίγο-πολύ κοντά στό *μπολσεβικισμό*.

Ἕναν τέτιο περίπου κατάλογο προτείνω (σελ. 4) **, πρέπει νά συμπληρωθεῖ **προσεκτικά.**

Ποιόν *καλοῦμε* στή συνδιάσκεψή μας; Μόνο τά αα + ββ + γγ καί μόνο ἐκείνους πού (1) εἶναι κατηγορηματικά ὑπέρ τῆς διάσπασης μέ τούς σοσιαλπατριῶτες (δηλ., μ' αὐτούς πού ὑποστήριζαν, ἄμεσα ἤ ἔμμεσα, τίς ἀστικές κυβερνήσεις στήν περίοδο τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ πολέμου 1914-1918)· 2) πού εἶναι *ὑπέρ* τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης *τώρα* καί *ὑπέρ* τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου· 3) πού εἶναι *καταρχήν* ὑπέρ τῆς «σοβιετικῆς ἐξουσίας» καί ἐνάντια στόν *περιορισμό* τῆς δουλιᾶς μας στόν ἀστικό κοινοβουλευτισμό, ἐνάντια στήν *ὑποταγή* σ' αὐτόν, πού *θεωροῦν* ὅτι ὁ *τύπος* τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας *εἶναι ἀνώτερος* καί *πιό κοντά* πρός τό *σοσιαλισμό*.

Πιθανῶς νά προσθέσουμε: δέν προτείνουμε ἀμέσως νά ὀνομαστεῖ *ὅλη* ἡ III Διεθνής «κομμουνιστική», ἐμεῖς ὅμως **βάζουμε** *γιά ἄμεση λύση (συζήτηση) τό ζήτημα* τῆς κατηγορηματικῆς ἄρνησης

---

* Ὁ Β. Ι. Λένιν ἐννοεῖ τά ὑλικά σχετικά μέ τό σχέδιο τοῦ νέου προγράμματος τοῦ Κόμματος (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 32ος, σελ. 135-162· τόμ. 36ος, σελ. 70-76). *Ἡ Σύντ.*

** Τόν κατάλογο βλ. στό τέλος τοῦ γράμματος αὐτοῦ. *Ἡ Σύντ.*

ἀπό τίς ὀνομασίες τῶν κομμάτων «σοσιαλδημοκρατικοῦ» καί «σοσιαλιστικοῦ»· νά ὀνομαστοῦν *κομμουνιστικά*.

Ἐπιχειρήματα *θεωρητικά* Ἔνγκελς καί Μάρξ
ἱστορικά χρεοκοπία τῆς ΙΙ Διεθνοῦς
τό αἶσχος τοῦ σοσιαλπατριωτισμοῦ
πρακτικά τήν ὀνομασία αὐτή πῆραν ἤδη
ἡ Ρωσία
ἡ Φιλλανδία
ἡ Γερμανική Αὐστρία
ἡ Ὁλλανδία
ἡ Οὐγγαρία

Παρακαλῶ νά καταπιαστεῖτε μέ τή δουλιά αὐτή ἐπειγόντως καί μαζί μέ τόν Μπουχάριν νά ἑτοιμάσετε ἕνα *σχέδιο* πάνω σέ ὅλα αὐτά τά σημεῖα. *Ἀπαντεῖστε μου ἀμέσως, ἔστω καί σύντομα.*

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Σέ καμιά περίπτωση νά μήν πάρετε σάν βάση τούς «τσιμμερβαλντινούς».

(αα) Σπαρτακουσμπούντ (Γερμανία)
Κομμουνιστικό Κόμμα Φιλλανδίας
» » Γερμανικῆς Αὐστρίας
» » Οὐγγαρίας
» » Ὁλλανδίας
» » Ρωσίας
» » Οὐκρανίας
» » Κουρλανδίας
» » Λεττονίας

αα Ἡ σοσιαλδημοκρατία Πολωνίας καί Λιθουανίας

ββ Τεσνιάκοι τῆς Βουλγαρίας
τό Ρουμανικό Κόμμα;

γγ ἀριστεροί καί νεολαῖοι στό Ἐλβετικό Σοσ. δημ. κόμμα

ββ Σοσιαλιστικό κόμμα Σκωτίας
αα ἀριστεροί σοσ. δημ. τῆς Σουηδίας
ββ Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα Νορβηγίας
ββ Σοσιαλδημοκρατική ὁμάδα Δανίας (Μαρί Νίλσεν)
καί οἱ συνδικαλιστές πού εἶναι κοντά στόν μπολσεβικισμό

γγ ὁμάδα Λοριό στή Γαλλία
ββ «Λίγκα» στίς Ἑνωμένες Πολιτεῖες
(ἤ ὁμοϊδεάτες τοῦ Ντέμπς;)
Βρετανικό Σοσιαλιστικό
Ἐλπίζουμε κόμμα... ββ
σέ προσέγγιση Ἰταλικό Σοσιαλιστικό
καί συγχώνευση κόμμα... [247] ββ

Γράφτηκε στίς 27 ἤ 28 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

405

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΦΑΜΠΡΙΚΑΣ ΓΙΟΥΖΑ

28. XII. 1918.

Βιάζνικι

Πρός τή διεύθυνση τῆς ἐθνικοποιημένης φάμπρικας τῆς Γιούζα

Τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ γιά τρίτη ἤδη μέρα ἔδοσε ἐπείγουσα ἐντολή γιά τό φόρτωμα σιτηρῶν ἀπό τό Νίζνι γιά τό σημεῖο διανομῆς τῆς πόλης Βιάζνικι. Συνιστῶ νά πᾶτε στό Νίζνι. Σᾶς ἐξουσιοδοτῶ νά ἐλέγξετε, νά ἐπισπεύσετε, παραπονεθεῖτε σέ μένα, ἄν θά ὑπάρξει κωλυσιεργία *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

406

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΡΟΝΤΝΙΚΙ

28. XII. 1918.

Ροντνικί τοῦ κυβερνείου Ἰβάνοβο-Βοζνεσένσκ
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή

Στεῖλτε ταχυδρομικά ὅλες τίς ἀποφάσεις σας σχετικά μέ τίς βιβλιοθῆκες. Ὁ Σουρκόφ συμφωνεῖ νά δόσει τή βιβλιοθήκη του στό τοπικό ἐργατικό ἀναγνωστήριο καί μοῦ φαίνεται ὅτι αὐτό εἶναι σωστό [248].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Ἀποτελέσματα τῶν μέτρων πού πάρθηκαν ἦταν νά πάρουν οἱ ἐργάτες τῆς πόλης Βιάζνικι ἕξι βαγόνια ἀλεύρι, ἀπό τά ὁποῖα τά δυό γιά τή φάμπρικα τῆς Γιούζα. *Ἡ Σύντ.*

407

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΤΟΥ ΛΕ ΠΑΙΔΕΙΑΣ [249]

30. XII. 1918.

Παρακαλῶ νά δεχτεῖτε τόν κομιστή, σύντρ. Προκόφιεφ. Ἡ παράκλησή του νά ἐπιταχθεῖ ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Σουρκόφ γιά μιά περιοχή μέ 40 000 κατοίκους, κατά τή γνώμη μου, εἶναι σωστή. Μήπως θά πρέπει νά δόσουμε στόν Σουρκόφ ὁρισμένα δικαιώματα χρησιμοποίησης; Παρακαλῶ νά μοῦ στείλετε ἀντίγραφο τῆς ἀπόφασής σας πάνω στό ζήτημα αὐτό, ἐπίσης νά βοηθήσετε τούς συντρόφους ἀπό τήν πόλη Ροντνικί νά μεγαλώσουν τή βιβλιοθήκη τους. Θά μπορούσαμε νά τούς στείλουμε μιά ἀπό τίς κατασχεμένες βιβλιοθῆκες τῶν τσιφλικάδων; Παρακαλῶ νά μοῦ κάνετε γνωστό καί γι' αὐτό [250].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

408

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Κ. ΒΛΑΝΤΙΜΙΡΟΦ

31. XII. 1918.

Κοζλόφ
Πρός τόν Ἔκτακτο στρατιωτικό ἐπίτροπο
Βλαντίμιροφ

Ἔλαβα καταγγελία ὅτι πήρατε ἐννιά βαγόνια πολυτελείας, ἀνάμεσα σ' αὐτά: 1 ρεστωράν, 1 κουζίνα, 2 σαλόνια. Αὐτό τό θεωροῦν περιττό, ὑπερβολικό, ὅτι ἐρεθίζει τούς ἐργάτες, δυσκολεύει τή δουλιά τῶν σιδηροδρόμων. Πόσα βαγόνια πρέπει νά ἔχετε σύμφωνα μέ τόν κανονισμό τῆς ΠΚΕΕ; [251]

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

409

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Μ. ΖΑΡΚΟ

Σύντρ. Ζαρκό!

1) Ἀπό ποιό μέρος εἶστε;
2) Ξέρετε τήν οὐκρανική γλώσσα;

3) Πόσα χρόνια ζήσατε καί δουλέψατε στήν Οὐκρανία;

4) Οἱ φτωχοί ἀγρότες στήν Οὐκρανία εἶναι *ὑπέρ* τῆς συγχώνευσης μέ τή Ρωσία ἤ εἶναι *ἐνάντια;* [252]

Γράφτηκε τό Δεκέμβρη τοῦ 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

410

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ

1) Πότε θά βγεῖ ἡ μπροσούρα «Τεῦχος VI. Ὑλικά σχετικά μέ τήν ἀγροτική μεταρρύθμιση»;

2) Πρέπει νά ἐπιταχύνετε καί τά ὑπόλοιπα τεύχη [253].
(Ἡ ἔκδοση αὐτή εἶναι *ἐξαιρετικά* σημαντική.)

3) Κατά τή γνώμη μου, πρέπει ἀπαραίτητα νά συμπληρωθεῖ ἔστω καί μισή *σελιδούλα* μέ *σαφή* ἔκθεση τῆς *πολιτικῆς* τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Γεωργίας (γιατί διαφορετικά ὑπάρχει φόβος ὅτι ἡ μπροσούρα «φτάνοντας στό λαό», μπορεῖ νά τοῦ φέρει συγχύσεις).

Γράφτηκε στά τέλη τοῦ 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

411

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΝ

Συμφωνῶ.

Πρέπει ὅσο τό δυνατό πιό πολλές τέτιες προκηρύξεις (μέ μετάφραση στή *γαλλική, ἰταλική* καί οὐκρανική γλώσσα) νά στείλουμε *ἀμέσως καί στό Νότο*, στήν Οὐκρανία, γιά προϋπάντηση τῶν ἄγγλων [254].

Λένιν

Γράφτηκε στά τέλη τοῦ 1918

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

1919

412

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ι. ΝΙΕΒΣΚΙ [255]

Καί τί ἔγινε μέ τήν *ἐπιτάχυνση* τῆς κίνησης;

Πότε δόθηκε διαταγή γιά τήν κίνησή τους μέ ταχύτητα *ἐπιβατικῆς ἁμαξοστοιχίας;* Ζητεῖστε γιά μένα πληροφορίες σχετικά μέ τήν *ταχύτητα τῆς κίνησης.*

Γράφτηκε τήν 1 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

413

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

1. I. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι, στόν Ζηνόβιεφ

Ἔδοσα ἐντολή νά προωθηθοῦν βαγόνια στήν Πετρούπολη ἀπό τή Μόσχα κι' ἀπό τό Νίζνι μέ ἐπιβατικές ἁμαξοστοιχίες. Παρακολουθεῖστε. Ἀφοῦ δέν πήρατε κάν εἴδηση ὅτι σταμάτησε ἡ κίνηση πρίν ἕνα μήνα καί δέν τό καταγγείλατε ἔγκαιρα, τότε φταῖτε καί σεῖς ἐπίσης ἐξίσου, γιατί ὕστερα ἀπό τή συζήτησή μας ἀπό τό τηλέφωνο τήν Παρασκευή * δέν πήρατε μέτρα γιά νά ἐλέγξετε τήν ταχύτητα τῆς κίνησης τῶν βαγονιῶν πού στάλθηκαν.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* 27 τοῦ Δεκέμβρη 1918. *Ἡ Σύντ.*

414

*ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

1 τοῦ Γενάρη 1919.

Στέλνω χαιρετισμούς καί εὔχομαι εὐτυχές τό νέο ἔτος στήν ὁμάδα τῶν κομμουνιστῶν. Μέ ὅλη μου τήν ψυχή εὔχομαι στόν καινούργιο χρόνο νά κάνουμε ὅλοι μας λιγότερες ἀνοησίες ἀπ' ὅ,τι στόν παλιό καί ἡ οἰκοδόμηση τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, γιά τήν ὁποία ἐργάζονται ἰδιαίτερα οἱ σύντροφοι τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐσωτερικῶν, νά ὁδηγηθεῖ ὥς τό τέλος μέ ἐπιτυχία.

Λένιν

«Πράβντα», ἀρ. φύλ. 3, 4 τοῦ Γενάρη 1919

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο πού παραβλήθηκε μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας

415

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Β. ΑΖΑΝΤΣΕΒΣΚΑΓΙΑ

1. I. 1919.

Βεβαίωση

Ἡ κομίστρια συντρ. Σόφια Βασίλιεβνα Ἀζάντσεβσκαγια πηγαίνει στό κυβερνεῖο Ταμπόφ. Παρακαλῶ τίς σοβιετικές ἀρχές νά τήν βοηθήσουν στήν τακτοποίηση τῆς ἄρωστης ἀδελφῆς της καί τῆς μητέρας της 77 ἐτῶν. Νά μή τίς κάνετε ἔξωση καί νά τίς ἐφοδιάσετε μέ τροφή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1960 στό βιβλίο: Α. Ἀντρέγεφ, Μπ. Πανκόφ, Ε. Σμιρνόβα. «Ὁ Λένιν στό Κρεμλίνο»

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

416

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ν. ΠΡΟΚΟΦΙΕΦ

3. I. 1919.

Σύντρ. Προκόφιεφ!

Σᾶς στέλνω τό γράμμα τοῦ Μπριοῦσοφ *. Παρακαλῶ νά μοῦ τό ἐπιστρέψετε καί νά μέ πληροφορήσετε τί ἀποφασίσατε γιά τή βιβλιοθήκη τοῦ Σουρκόφ.

---

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, σημείωση ἀρ. 250. *Ἡ Σύντ.*

Ἐλπίζω νά κάνετε ὅτι εἶναι δυνατό γιά νά ἱκανοποιηθεῖ *λίγο* ὁ Σουρκόφ: λογουχάρη, νά τοῦ δόσετε τό δικαίωμα τῆς χρησιμοποίησης καί τά λοιπά.

Ὅπως ἀποδείχτηκε, Σεῖς ἔπρεπε νά ἀπευθυνθεῖτε στή *διεύθυνση βιβλιοθηκῶν*, στό *ἐξωσχολικό τμῆμα*. Θά τό διαβιβάσω ἐκεῖ γιά νά φροντίσουν γιά Σᾶς [256].

Μέ κομμουν. χαιρετισμό. *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

417

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥΝΟΜΟΥ ΓΙΟΥΡΓΕΒΕΤΣ [257]

3. I. 1919.

Γιούργεβετς τοῦ κυβερνείου Κοστρομά
Πρός τήν Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ
Ἀντίγραφο στήν Ἐπισιτιστική Ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ

Ἡ ὀργάνωση τῆς πόλης Σεμιόνοβκα τῆς ἐπαρχίας Μακάτ καταγγέλει ὅτι ὁ ἐπίτροπος τῆς Ἐπισιτιστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Γιούργεβετς κράτησε στό σταθμό Βίτσουγκα πεντακόσια ὀγδόντα δυό πούτια. Ἡ ἐπαρχία πεινᾶ. Ἐξετᾶστε, πάρτε ἄμεσα μέτρα, τηλεγραφεῖστε τί κάνατε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

418

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

3. I. 1919. *Νά κρυπτογραφηθεῖ*

Βορόνεζ καί πρός τόν Τρότσκι
ὅπου

Πολύ ἀνησυχῶ μήπως Σᾶς ἀπορόφησε ἡ Οὐκρανία σέ βάρος τοῦ γενικοῦ στρατηγικοῦ καθήκοντος, στό ὁποῖο ἐπιμένει ὁ Βατσέτις καί

πού συνίσταται στή γρήγορη, ἀποφασιστική καί γενική ἐπίθεση ἐνάντια στόν Κρασνόφ. Φοβᾶμαι ἐξαιρετικά ὅτι ἀργοῦμε.μ' αὐτό καί ὅτι οἱ τελευταῖες ἐπιτυχίες τῶν κρασνοφικῶν κοντά στό Τσαρίτσιν θά ὁδηγήσουν ξανά στήν ἀναβολή τῆς ἐπίθεσής μας καί στό χάσιμο τῆς εὐκαιρίας. Ἡ πρωτοβουλία σοβαρῶν ἐνεργειῶν φεύγει ἀπό τά χέρια μας καί κοντά στό Ἄστραχαν, καί στήν Κασπία θάλασσα, καί κοντά στό Τσαρίτσιν καί στήν Ἀνατολή. Ὁ Βατσέτις εἶναι ὑπέρ τῆς γρήγορης γενικῆς ἐπίθεσης ἐνάντια στόν Κρασνόφ, ὁ Βατσέτις ὅμως, ὅπως φαίνεται, δέν μπορεῖ νά ὑπερνικήσει τήν κωλυσιεργία καί τίς χωριστικές διαθέσεις τῶν οὐκρανῶν καί τῶν ἄλλων τοπικιστῶν. Δέν θά ἦταν καλά νά καταπιαστεῖτε Ἐσεῖς ὁλοκληρωτικά μέ τήν ἐπιτάχυνση καί τήν ὁλοκλήρωση τῆς γενικῆς ἐπίθεσης κατά τοῦ Κρασνόφ;

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος 1918-1921», τόμ. ΙΙΙ

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

419

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΑΣΤΡΑΧΑΝ, ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Σέ ἀπάντηση στήν αἴτησή Σας γιά τήν ὀργάνωση Συμβουλίου Ἄμυνας στό Ἄστραχαν τό Συμβούλιο Ἄμυνας τῆς Δημοκρατίας δηλώνει ὅτι δέν ὑπάρχει ἀνάγκη νά συσταθοῦν τοπικά συμβούλια ἄμυνας [258].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, πού ἔγραψε ἡ Λ. Α. Φότιεβα καί τό ὁποῖο ὑπόγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν

420

* ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΒΕΣΙΕΓΚΟΝΣΚ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΒΕΡ

3. I. 1919.

Παρακαλῶ νά συζητήσετε τό ζήτημα τῆς βοήθειας μέ ξυλεία, μέ χρηματικό δάνειο καί μέ βιβλιοθήκη στήν Ἐπιτροπή Βασιούτινο τοῦ ΚΚΡ γιά νά ἀνανεώσει τό σπίτι τοῦ Λαοῦ πού καταστράφηκε ἀπό τή φωτιά. Ἂν θά χρειαστεῖ βοήθεια ἀπό τό Κέντρο, εἰδοποιεῖστε ἐμένα καί ταυτόχρονα στεῖλτε αἴτηση στά ἀντίστοιχα Λαϊκά Ἐπιτροπάτα [259].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

«Ἰζβέστιγια τοῦ Σοβιέτ Βεσιεγκόνσκ τῶν Ἐργατῶν, Ἀγροτῶν καί Κόκκινων Στρατιωτῶν Βουλευτῶν», ἀρ. φύλ. 2(30), 18 τοῦ Γενάρη 1919

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας

421

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΡΙΑΜΠΙΝΙΝ [260]

5. I. 1919.

Γκόρκινο, τῆς Βόρειας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς
πρός τόν Ριαμπίνιν, πρόεδρο τῆς γενικῆς συνέλευσης
τῶν τεχνιτῶν καί τῶν ἀγροτῶν

Οἱ ἐκλεγμένοι μποροῦν νά ἔρθουν ὅποτε θέλουν. Θά προσπαθήσω νά τούς δεχτῶ προσωπικά, κι' ἄν δέν μπορῶ, τότε μέσω τοῦ γραμματέα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

422

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΟΥΡΣΚ

6. Ι. 1919.

Κούρσκ ΕΕ
Ἀντίγραφο στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου

Νά συλληφθεῖ ἀμέσως ὁ Κόγκαν, μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἕνωσης ἀγορῶν τοῦ Κούρσκ γιατί δέν βοήθησε 120 λιμοκτονοῦντες ἐργάτες τῆς Μόσχας καί τούς ἄφησε νά φύγουν μέ ἄδεια χέρια. Νά δημοσιευτεῖ στίς ἐφημερίδες καί σέ φυλλάδια γιά νά ξέρουν ὅλα τά στελέχη πού δουλεύουν στήν Κεντρική Ἕνωση ἀγορῶν καί στά ἐπισιτιστικά ὄργανα ὅτι γιά τήν τυπική καί γραφειοκρατική στάση ἀπέναντι στή δουλιά, γιά τήν ἀνικανότητα νά βοηθήσουν τούς λιμοκτονοῦντες ἐργάτες, τά μέτρα τιμωρίας θά εἶναι αὐστηρά, μέχρι καί τουφεκισμό [261].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

«Βολνά» (Κούρσκ) ἀρ. φύλ. 5, 11 τοῦ Γενάρη 1919

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

423

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΣΙΜΠΙΡΣΚ

Ἡ ἐπιτροπή 42 ὀργανώσεων λιμοκτονούντων ἐργατῶν τῆς Πετρούπολης καί τῆς Μόσχας κάνουν παράπονα ὅτι εἶστε δυσκίνητος στή δουλιά Σας. Ἀπαιτῶ νά δραστηριοποιηθεῖτε στό ἔπακρο, νά ἀντιμετωπίζετε τή δουλιά Σας ὄχι τυπικά καί νά βοηθᾶτε ὁλόπλευρα τούς λιμοκτονοῦντες ἐργάτες. Γιά μή ἐπιτυχή ἐκπλήρωση τῶν καθηκόντων Σας θά ἀναγκαστῶ νά συλλάβω ὅλα τά μέλη τῶν ἱδρυμάτων Σας καί νά τούς παραπέμψω στό δικαστήριο. Ἔδοσα αὐστηρή διαταγή γιά τήν αὔξηση τῶν ἀτμομηχανῶν καί τῶν βαγονιῶν. Πρέπει νά φορτώσετε ἀμέσως τίς ὑπάρχουσες δυό ἀμαξοστοιχίες μέ 30 βαγόνια ἡ κάθε μιά. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Σιτηρά ἀπό τούς ἀγρότες ὑποχρεοῦστε νά παίρνετε μέρα καί νύχτα. Ἄν ἐπιβεβαιωθεῖ ὅτι μετά τίς 4 ἡ ὥρα δέν παραλαβαίνατε σιτηρά, ὅτι ἀναγκάζατε τούς ἀγρότες νά περιμένουν ὥς τό πρωί, θά τουφεκιστεῖτε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

424

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΥΦΑ

Ἀρζαμάς
Πρός τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο
τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου, στόν Γκοῦσεφ

Διαβιβάστε στήν Οὐφά, στήν Ἐπαναστατική ἐπιτροπή γιά ὁδηγία, ὅτι πρέπει νά ἀρχίσουν ἀμέσως οἱ διαπραγματεύσεις μέ τούς ἐσέρους πού προτείνουν τέτιες διαπραγματεύσεις, παίρνοντας ὅλα τά μέτρα γιά νά προληφθοῦν ἀπόπειρες γιά προβοκάτσιες καί γιά τήν περιφρούρηση τοῦ μετώπου, καί ταυτόχρονα νά ἐγγυηθεῖτε ἀπόλυτα τό ἀπαραβίαστο τῆς προσωπικότητας τῶν ἀπεσταλμένων ἀπό τούς ἐσέρους. Κατά τίς διαπραγματεύσεις νά πεῖτε εὐθύς ἀμέσως καθαρά ὅτι δέν μπορεῖ νά γίνει λόγος γιά τροποποίηση τοῦ Σοβιετικοῦ Συντάγματος, γιατί ἡ Σοβιετική ἐξουσία, σάν ἐξουσία τῶν ἐκμεταλλευόμενων τάξεων γιά τήν κατάπνιξη τῶν ἐκμεταλλευτῶν, ἀπόδειξε ὁριστικά ὅτι εἶναι ἀναγκαία γιά τή νίκη ἐνάντια στήν ἀστική τάξη καί τώρα τό σοβιετικό κίνημα ἀγκαλιάζει ὅλες τίς χῶρες τοῦ κόσμου.

Γιά ὅλη τήν πορεία τῶν διαπραγματεύσεων, γι' αὐτούς πού παίρνουν μέρος καί ἀπό τίς δυό πλευρές νά μᾶς πληροφορεῖτε ἄμεσα [262].

Λένιν, Σβερντλόφ *

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1960 στό βιβλίο: Γ. Μ. Σβερντλόφ. «Ἐκλεκτά ἔργα σέ τρεῖς τόμους», τόμ. 3ος **

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

425

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΚΑΣΠΙΑΣ-ΚΑΥΚΑΣΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. ΜΠ. ΜΠΟΣ [263]

Γιά τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο
Ἀντίγραφο στόν πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου
Ἄστραχαν τοῦ Κόμματος, πρός τήν συντρ. Κολέσνικοβα

Ἀπαίτησαν ἐπανειλημμένα ἀπό Σᾶς νά ἀναχωρήσετε ἀμέσως γιά ἐδῶ. Ὁ Σβερντλόφ Σᾶς ἔστειλε προσωπικά πολλά τηλεγραφήματα. Ἄν

* Ἡ τελευταία φράση τοῦ τηλεγραφήματος καί οἱ ὑπογραφές εἶναι γραμμένες ἰδιόχειρα ἀπό τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ. *Ἡ Σύντ.*

** Στήν ἔκδοση αὐτή ὑποδείχνεται λαθεμένα ὅτι τό τηλεγράφημα τό ἔγραψε ὁ Γ. Μ. Σβερντλόφ. *Ἡ Σύντ.*

δέν άναχωρήσετε άμέσως, θά διαγραφεΐτε άπό τό Κόμμα.

Στούς συντρόφους τοΰ Ἄστραχαν διαβιβάζω ὅτι πρέπει νά σταματήσουν ὅλες τίς διενέξεις καί νά ένωθοΰν γιά τό στρατιωτικό ἔργο.

Ὅσοι δέν έκπληρώσουν τή διαταγή αύτή θά δικαστοΰν μέ βάση τούς νόμους τῆς κατάστασης πολέμου.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 ἤ στίς 8 τοΰ Γενάρη 1919
Στάλθηκε στό Ἄστραχαν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο άντίγραφο

426

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΚΑΣΠΙΑΣ-ΚΑΥΚΑΣΟΥ [264]

Δέν έπιτρέπεται νά φτάσουμε ὥς τίς ἔνοπλες συγκρούσεις. Δεΐξτε σταθερότητα καί θά έκλείψει ή τόλμη στούς άντιπάλους καί στούς προβοκάτορες. Τό ζήτημα εἶναι νά άφεθεΐ ό Γκράσις στά χέρια σας. Θά ἔρθει έπιτροπή τοΰ Κόμματος καί θά τιμωρήσει έκείνους πού μέ τίς πράξεις τους παρασέρνουν στίς ύποθέσεις τοΰ Ἄστραχαν τή φρουρά.

Γράφτηκε στίς 7 ἤ 8 τοΰ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο άντίγραφο

427

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟ [265]

Προσθέτοντας στήν άπαίτηση αύτή τῶν δυό μελῶν τῆς ΚΕ άκόμη τρεΐς ύπογραφές μελῶν τῆς ΚΕ, διαβιβάζουμε τήν άπαίτηση αύτή σάν άπαίτηση τῆς ΚΕ γιά έκτέλεση άπό τίς στρατιωτικές άρχές.

Μόσχα, 8. I. 1919.

Τά μέλη τῆς ΚΕ τοΰ ΚΚΡ *Λένιν* *

Πρωτοδημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) τό 1939 στό «Βοέννο-Ἱστορίτσεσκι Ζουρνάλ», τεῦχ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Παρακάτω άκολουθοΰν οί ύπογραφές τοΰ Γ. Μ. Σβερντλόφ καί τοΰ Ι. Τ. Σμίλγκα. *Ἡ Σύντ.*

428

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Κ. ΟΡΤΖΟΝΙΚΙΤΖΕ

9. I. 1919.

Ἄστραχαν
Ἐπιτελεῖο τοῦ μετώπου
γιά μετάδοση ἀπό τό ράδιο στό Βλαντικαβκάζ
Στόν Ὀρτζονικίτζε

Πῆρα γιά πρώτη φορά τηλεγράφημα ἀπό Σᾶς. Εὐχαριστῶ. Στέλνω χαιρετισμούς. Παρακαλῶ νά μέ ἐνημερώνετε πιό συχνά.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

429

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

10. I. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι
πρός τόν Ζηνόβιεφ

Ἡ συζήτηση μέ τήν Ράβιτς καί τόν Καλίνιν, καθώς καί τό τηλεγράφημα τῆς Σαντούρσκαγια μέ ὁδηγοῦν στή σκέψη ὅτι τά ἐννέα δέκατα τοῦ ἀνώτατου μηχανισμοῦ τῆς ἐξουσίας στήν Πετρούπολη εἶναι χασομέρηδες. Συμβουλεύω νά σκεφτεῖτε καί νά κάνετε ἐπειγόντως ἀναδιοργάνωση, μεταθέτοντας δεκάδες, ἄν ὄχι καμιά ἑκατοντάδα, ἀπό τούς καλύτερους νά κάνουν πραγματικό ἔλεγχο στίς μεταφορές καί ὁ ἴδιος νά μπεῖτε ἐπικεφαλῆς ἑνός πραγματικοῦ ἐλέγχου τῶν ἁμαξοστοιχιῶν μέ τρόφιμα. Διαφορετικά δέν ὑπάρχει σωτηρία.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

430

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΡΙΑΖΑΝ

12. Ι. 1919.

Ριαζάν
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου

Ποιά μέτρα πάρθηκαν σέ σχέση μέ τή μεγάλη κερδοσκοπία πού ἀνακαλύφθηκε ἀπό τόν Κρατικό ἔλεγχο στά δημόσια ἑστιατόρια; [266]

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

431

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΟΥΖΝΤΑΛ [267]

12. Ι. 1919.

Σούζνταλ τοῦ κυβερνείου Βλαντίμιρ
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ
Ἀντίγραφο *στό Βλαντίμιρ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου*

Ἐλέγξετε αὐστηρότατα τή συμπεριφορά τῶν τμημάτων κάλυψης καί τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς στό Γκαβρίλοφ Ποσάντ. Δίνουν ἄραγε ἀποδείξεις γιά τά σιτηρά πού παίρνουν, τά καταγράφουν ὅλα κανονικά, τί τά κάνουν τά σιτηρά πού παίρνουν; Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

432

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ [268]

Ὁ πρῶτος κατανοητός ἀπολογισμός. Νά μάθετε ποιός εἶναι ὁ *Πασκόφ*, νά γράψετε ἕνα σημείωμα στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐσωτερι-

κῶν ὅτι χαιρετίζω αὐτό τόν *πρῶτο κατανοητό ἀπολογισμό*, εὐχαριστῶ τόν Πασκόφ, ἀπαιτῶ ἀπό τούς ἄλλους τό ἴ δ ι ο.

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

433

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Π. ΚΟΥΝΤΡΙΑΒΤΣΕΦ

Πετρούπολη
Τμῆμα βιβλιοθηκῶν τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας
Πρός τόν διευθυντή τοῦ τμήματος Κουντριάβτσεφ

Προστατεῦστε ἀπό τή διαρπαγή τή βιβλιοθήκη τοῦ Στροῦβε, πού βρίσκεται στό Πολυτεχνεῖο. Παραδόστε τά ἐξαιρετικά πολύτιμα στή Δημόσια βιβλιοθήκη, τά ὑπόλοιπα στό Πολυτεχνεῖο. Τό πορτραῖτο τοῦ Γκέρντ, ἔργο τοῦ Γιαροσένκο, πρέπει νά δοθεῖ στήν Νίνα Ἀλεξάντροβνα Στροῦβε μέσω τοῦ διευθυντῆ τοῦ Πολυτεχνείου.

Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

434

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ ΚΑΙ ΤΟΝ Φ. Ε. ΤΖΕΡΖΙΝΣΚΙ [269]

14. I. 1919.

Γκλάζοβ καί πρός τούς Στάλιν, Τζερζίνσκι
ὅπου

Πῆρα καί διάβασα τό πρῶτο κρυπτογραφημένο τηλεγράφημα. Πολύ Σᾶς παρακαλῶ καί τούς δυό σας νά καθοδηγεῖτε ἐπιτόπου τήν ἐκτέλεση τῶν μέτρων πού καθορίστηκαν, γιατί διαφορετικά δέν ὑπάρχει ἐγγύηση ἐπιτυχίας.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσινια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

435

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ [270]

Πρός τόν Τσιουρούπα:

Τήν έβδομάδα τῶν λιμοκτονούντων παιδιῶν πρέπει όπωσδήποτε νά τήν *ἑτοιμάσουμε*, νά τήν κηρύξουμε, νά τή διεξάγουμε.

Ἴσως θά πρέπει νά τή συνδυάσουμε μέ τό *φόρο σέ εἶδος* καί μέ *ἰδιαίτερη* κινητοποίηση τῶν Ἐπιτροπῶν φτωχολογιᾶς.

Ἴσως κάτι ἀκόμη νά βρεθεῖ καί νά γίνει γιά τά παιδιά.

Θά ἔπρεπε.

Ἐπισυνάπτω *γιά τό κρέας:* παρακαλῶ νά μοῦ τό ἐπιστρέψετε τό γρηγορότερο μέ *σύντομη* γνώμη τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ [271].

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 14 τοῦ Γενάρη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

436

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΚΟΥΡΣΚ

16. I. 1919

Κούρσκ
Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου
Ἀντίγραφο *

Ἀφῆστε ἐλεύθερο τόν Κόγκαν, γιά τόν ὁποῖο τώρα ἐγγυῶνται σοβαρά κομματικά μέλη καί παρέκκλιση ἀπό τήν ἀνάκριση ἀποκλείεται **. Συνεχίστε τήν ἀνάκριση, νά μοῦ γνωρίσετε τά πορίσματά της.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Τή δεύτερη διεύθυνση, ὅπως φαίνεται, ὁ Β. Ι. Λένιν δέν τήν ἔγραψε. *Ἡ Σύντ.*

** Πιθανόν, πρόκειται γιά τή μεσολάβηση τῆς κομμουνιστικῆς ὁμάδας τοῦ Κεντρικοῦ γραφείου συγκέντρωσης τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ τῆς ΣΟΣΔΡ. *Ἡ Σύντ.*

437

* ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

18. I. 1919.

Σᾶς δίνω ἐντολή νά μοῦ ἀναφέρετε ἀμέσως γιά ὅλα τά παράπονα πού ἔρχονται στή Διεύθυνση ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων γιά ὅλες τίς κυβερνητικές θέσεις καί πρόσωπα· μάλιστα γιά τά γραπτά παράπονα πρέπει νά μοῦ τά ἀναφέρετε μέσα σέ εἰκοσιτέσσερις ὧρες καί τά προφορικά — μέσα σέ σαρανταοκτώ ὧρες.

Στή Διεύθυνση πρέπει νά καθιερωθεῖ ἰδιαίτερη πρωτοκόλληση τέτιων παραπόνων, συνάμα στόν διευθυντή τοῦ γραφείου τῆς Διεύθυνσης, νά ἀνατεθεῖ ὁ προσεκτικός ἔλεγχος γιά τήν ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεών μου γιά τά παράπονα αὐτά.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων
Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

438

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ [272]

σ. Τρότσκι!

Ἐπιστρέψετέ μου αὐτό, σᾶς παρακαλῶ, ἀφοῦ γράψετε τή γνώμη σας.

Κατά τή γνώμη μου, εἶναι *πάνω ἀπό ἐπαίσχυντο* τό ὅτι ὁ Βατσέτις διέθεσε τά τρία συντάγματα γιά τά περίχωρα τῆς Νάρβας. *Ἀναιρέστε το αὐτό!!*

21/I.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

439

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Κ. ΒΛΑΝΤΙΜΙΡΟΦ

22. I. 1919.

σ. Βλαντίμιροφ!

Πῆρα τό γράμμα Σας [273]. Εὐχαριστῶ πολύ. Θά προσπαθήσω νά ψηφιστεῖ τό σχέδιο ἀμέσως, ἀκόμη πρίν τή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας, ρωτώντας τόν καθένα.

Θά ἦταν καλά, ἄν δημοσιεύατε (ἔστω καί ἀπό καιρό σέ καιρό) στόν Τύπο *ἐκκλήσεις* πρός τούς ἐργάτες.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

440

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΗΝ Ε. Ε. ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΚΟΥΡΣΚ [274]

22. I. 1919.

Κοῦρσκ

Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου

Ὁ Κόγκαν πιάστηκε μέ διαταγή μου γιά δυσκινησία κατά τήν ἐκτέλεση τῶν καθηκόντων του, γιά τό ὅτι δέν κατηύθυνε τούς ἐργάτες σέ πιό κατάλληλους νομούς, γιά ὄχι δραστήρια βοήθεια στούς ἐργάτες.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

441

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. Ι. ΛΑΝΤΕΡ

23. I. 1919.

Σύντρ. Λάντερ!

Ἐφιστῶ τήν προσοχή Σας στήν ἀπόφαση πού ψήφισε σήμερα τό ΣΛΕ: Σᾶς δίνεται ἡ ἐντολή νά ἐλέγξετε *ὥς τό Σάββατο* (ὥς τή συνεδρίαση τοῦ ΣΛΕ πού θά γίνει τό Σάββατο) τήν ἐκπλήρωση ἀπό τό *προντφαζτόπ* *(ἤ ἀπό τά ἄλλα ὄργανα τοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ) τῆς ἀπόφασης τοῦ ΣΛΕ τῆς 18. I. 1919·

* Τμῆμα τοῦ ΛΕ Ἐπισιτισμοῦ τό ὁποῖο διαχειριζόταν τόν ἐφοδιασμό τῶν ἐργατῶν πού δούλευαν στίς φάμπρικες, στά ἐργοστάσια καί στίς ὀργανώσεις καυσίμων. *Ἡ Σύντ.*

— νά διευκρινίσετε τίς αἰτίες τῆς καθυστέρησης·

— νά βρεῖτε τούς ὑπαίτιους [275].

Τοποθετεῖστε ἕναν *ἱκανό* ἐλεγκτή-*κομμουνιστή*, προσθέσετε σ' αὐτόν ὁπωσδήποτε ἕναν *ἐργάτη* καί *βιαστεῖτε* νά ἀρχίσετε τή δουλιά ἀπό τό *πρωί τήν Παρασκευή* (ἄν δέν ὑπάρχει ἐργάτης *νά ἀρχίσετε χωρίς αὐτόν* καί ὁ ἐργάτης ἄς ἔρθει ἀργότερα).

Θεωρῶ τή δουλιά αὐτή πολύ σοβαρή: πρέπει νά δίνετε δελτίο *κάθε μέρα*. Πρέπει νά ἐλέγξετε τή διεκπεραίωση τοῦ προντφαζτόπ, τήν τάξη πού ὑπάρχει στά τηλεγραφήματα (ὑπάρχει τάξη σ' αὐτά, εἶναι εὔκολο νά βρεθοῦν, ἐλέγχουν τό χρόνο τῆς ἀπάντησης καί ἄλλα).

Σᾶς παρακαλῶ πολύ νά τό κάνετε αὐτό τό γρηγορότερο καί πιό αὐστηρά.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

442

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ [276]

Νά τηλεφωνήσετε στόν Νιέβσκι καί νά τοῦ πεῖτε ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά παρθοῦν *ἔκτακτα* μέτρα καί ὅτι τόν παρακαλῶ νά ἀπαντήσει ἀμέσως.

23/I. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

443

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Ἀπόρρητο

Κοζλόβ καί πρός τόν πρόεδρο τοῦ Ἐπαναστατικοῦ
στρατιωτικοῦ συμβουλίου Τρότσκι
ὅπου

Ὁ Οὐίλσον προτείνει ἀνακωχή καί καλεῖ σέ σύσκεψη ὅλες τίς κυβερνήσεις τῆς Ρωσίας. Φοβᾶμαι ὅτι θέλει νά κρατήσει γιά τόν ἑαυτό του τή Σιβηρία καί ἕνα τμῆμα τοῦ Νότου, μήν ἐλπίζοντας

διαφορετικά νά κρατήσει σχεδόν τίποτε. Τό περιστατικό αὐτό, σέ σύνδεση μέ τήν κατάληψη τοῦ Ὄρενμπουργκ, τοῦ Λουγκάνσκ καί τοῦ Τσερτκόφ, μᾶς ἀναγκάζει, κατά τή γνώμη μου, νά ἐντείνουμε ὅλες τίς δυνάμεις γιά νά καταλάβουμε σ' ἕνα μήνα καί τό Ροστόβ καί τό Τσελιάμπινσκ καί τό Ὄμσκ. Τό τελευταῖο ἔχει σχέση μέ τή συζήτησή μας. Ἐλέγξτε ἰδιαίτερα τό στρατηγικό σχέδιο τοῦ Βατσέτις μετά τήν κατάληψη τοῦ Ὄρενμπουργκ, ἀνακοινῶστε μου τή γνώμη Σας. Στόν Οὐίλσον θά χρειαστεῖ, μάλλον νά πᾶτε Ἐσεῖς [277].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

444

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΣΑΜΑΡΑΣ [278]

27. I. 1919.

Σαμάρα

Πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου

Στεῖλτε ἀμέσως στή Μόσχα ὅλα τά ὑλικά πού εἶναι ἐνάντια στό δεξιό ἐσέρο Ἀλεξάντρ Μιχάηλοβιτς Σμιρνόφ, πληροφορεῖστε τίς αἰτίες τῆς σύλληψής του, ἐλέγξετε τή δήλωσή του ὅτι ἐπιθυμεῖ νά ἐργαστεῖ μέ τή Σοβιετική ἐξουσία ἐνάντια στόν Κολτσάκ, παραχωρεῖστε στόν Σμιρνόφ προσωρινά τίς πιό προνομιακές συνθῆκες κράτησης.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

445

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. Ι. ΛΑΝΤΕΡ

Πρός τόν Λάντερ: παρακαλῶ νά ὁρίσετε *ἀμέσως* αὐστηρή ἀνάκριση, τοποθετώντας ὑποχρεωτικά δίπλα στόν ἀξιόπιστο ἐπιθεωρητή καί ἕναν ἐργάτη-κομμουνιστή [279].

28/I. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

446

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

30. I. 1919.

Πρός τόν Σκλιάνσκι

Ὁμάδα ἀπό 8 ἀεροπόρους στόν ἐνεργό στρατό, στό μέτωπο τοῦ Τσαρίτσιν, Κόκκινος ἐναέριος στόλος (23ο ἀεροναυτικό τμῆμα) — μέ τόν σωφέρ *Μπαράνοφ* (πρίν ἦταν στό 8ο τμῆμα τῆς εἰδικῆς ἀεροναυτικῆς μεραρχίας) ἐπικεφαλῆς — παρακαλεῖ νά σταλεῖ ἐπιθεωρητής, κάνοντας γνωστό ὅτι τά ἀεροναυτικά τμήματα ὑπάρχουν *μόνο στά χαρτιά* καί ὅτι ἡ κατάσταση ἀπειλεῖται μέ καταστροφή [280].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Ἀπό τήν Ζ. Π. Κρζιζανόβσκαγια μέσω μιᾶς ἀντιπροσώπου στό συνέδριο γιά τήν ἐξωσχολική μόρφωση.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

447

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

31. I. 1919.

Χάρκοβο, στόν Ρακόβσκι

Λένε, ὅτι στό Χάρκοβο ὑπάρχουν ἐφημερίδες τῆς Κριμαίας καί τῆς Ὀδησσοῦ, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ἐφημερίδας πού βγαίνει στά γαλλικά στήν Ὀδησσό. Σᾶς παρακαλῶ πολύ νά δόσετε ἐντολή νά συμπληρώνουν ἕνα σῶμα ἀπό ὅλες καί νά τό στέλνουν ἐδῶ τακτικά.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

448

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΙΒΑΝΟΦ [281]

Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐργασίας Ἰβανόφ, Πετρούπολη
Ἀντίγραφο στόν Ζηνόβιεφ, **Πετρούπολη**

Ἡ στρατιωτική ἀνάγκη ὑπαγορεύει ἐπιτακτικά νά ἀνεβεῖ ὅσο μπορεῖ ἡ παραγωγικότητα τοῦ ἐργοστασίου ὅπλων τοῦ Ἰζέβσκ.

Κύριο ἐμπόδιο εἶναι ἡ ἀνεπάρκεια τῶν ἐργατῶν. Τό Συμβούλιο Ἄμυνας πρίν ἀπό δυό ἑβδομάδες ἀκόμη ὑποχρέωσε τό συνδικάτο τῶν ἐργατῶν μετάλλου νά στείλει στό Ἰζέβσκ γιά τήν ὥρα 5 000 ἐργάτες, ὑπολογίζοντας ἰδιαίτερα στούς ἐργάτες τῆς Πετρούπολης, οἱ ὁποῖοι θά ἔβρισκαν στό Ἰζέβσκ δουλιά, κατοικία καί ἐντελῶς ἐπαρκή τροφή.

Ὥς τώρα δέν ἔχουμε καμιά πληροφορία γιά τόν ἀριθμό τῶν ἐργατῶν τῆς Πετρούπολης πού στέλνονται στό Ἰζέβσκ. Τό Συμβούλιο Ἄμυνας βρίσκει ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτη μιά τέτια στάση ἀδιαφορίας ἀπέναντι στίς δυνατότητες πού παρουσιάζονται, ὄχι μόνο νά βροῦν δουλιά, ἀλλά καί νά διατραφοῦν χιλιάδες ἐργάτες μαζί μέ τίς οἰκογένειές τους.

Προτείνω νά τηλεγραφήσετε ἐπειγόντως πότε συγκεκριμένα, πόσοι ἐργάτες θά ἀποσταλοῦν ἀπό τήν Πετρούπολη στό Ἰζέβσκ.

Προειδοποιῶ πώς εἶναι ἀπαράδεκτη κάθε καθυστέρηση καί κάθε δικαιολογία *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 31 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό τόν Λ. Μπ. Κράσιν, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

449

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ [282]

Πρός τόν Κάμενεφ

Συμβουλεύω νά ἱκανοποιήσετε τήν παράκληση τοῦ *Τζερζίνσκι*. Τυπικά ἔχει δίκιο, ἐνῶ ὁ Κριλένκο μάταια κοπιάζει — αὐτή εἶναι ἡ ἐντύπωσή μου.

Γράφτηκε στό δεύτερο 15θήμερο τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Ἡ τελευταία φράση εἶναι γραμμένη ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

450

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΡΑΣΙΝ

Χωρίς καθυστέρηση νά διαβιβάσετε στόν Τσιτσέριν καί νά *παρακολουθεῖτε* (ἤ νά ἀναθέσετε σέ κάποιον νά παρακολουθεῖ), γιά νά ἐφαρμόζεται ἡ πολιτική αὐτή *δραστήρια καί ἀκούραστα* [283].

Γράφτηκε τό Γενάρη — Φλεβάρη τοῦ 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1960 στό περιοδικό «Βοπρόσι Ἱστόριι», τεῦχ. 7

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

451

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Β. Π. ΜΙΛΙΟΥΤΙΝ, Ν. Ν. ΚΡΕΣΤΙΝΣΚΙ, ΝΤ. Ι. ΚΟΥΡΣΚΙ

Στούς Μιλιούτιν, Κρεστίνσκι, Κούρσκι

Ἡ «Ἰζβέστιγια» τῆς 2. II δημοσίευσε ὅτι ἡ Λαϊκή τράπεζα τῆς Μόσχας (δηλ. οἱ ἀρχηγοί τοῦ παλλαϊκοῦ συνεταιρισμοῦ μας) ἀποκαλύφθηκε (ἀπό ἐφημερίδες τοῦ Κιέβου) ὅτι εἶναι ἀναμιγμένη σέ *κερδοσκοπική* παραλαβή *50 βαγονιῶν ζάχαρης* χέρι-χέρι μέ τούς «σιτοπαραγωγούς», τούς κουλάκους καί τούς τσιφλικάδες τῆς Οὐκρανίας μέ τόν Σκοροπάντσκι ἐπικεφαλῆς!

Πρέπει 1) νά γίνει ἔντονη ζύμωση στίς ἐφημερίδες σχετικά μ' αὐτό: νά *καταδιωχτοῦν οἱ ἀρχηγοί* τῶν συνεταιρισμῶν, νά ξεσκεπαστοῦν ἐντελῶς (νά γίνει διάκριση ἀπό τή χρησιμοποίηση τοῦ μηχανισμοῦ)· 2) νά διοριστεῖ *ἀνακριτική ἐπιτροπή* *.

Γράφτηκε στίς 2 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Στό τέλος τοῦ ντοκουμέντου ὁ Β. Ι. Λένιν ἔκανε τήν ἐπισημείωση: «στό φάκελλο *τῶν ὑπόψη*». Ὑπάρχουν τά κείμενα τοῦ ντοκουμέντου αὐτοῦ ὑπογραμμένα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν καί σταλμένα στόν Β. Π. Μιλιούτιν καί Ν. Ν. Κρεστίνσκι. *Η Σύντ.*

452

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠ. Ν. ΝΙΜΒΙΤΣΚΙ [284]

Οὐφά, πρός τόν πρόεδρο τῆς Ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Νιμβίτσκι

Προτείνουμε νά μήν ἀπωθηθεῖ ὁ Χάλικοφ, νά συμφωνήσετε γιά ἀμνηστία μέ τόν ὅρο νά δημιουργηθεῖ ἑνιαῖο μέτωπο μέ τά συντάγματα τῶν μπασκίρων ἐνάντια στόν Κολτσάκ. Ἡ Σοβιετική ἐξουσία ἐγγυᾶται πλήρη ἐθνική ἐλευθερία στούς μπασκίρους. Βέβαια, εἶναι ἀνάγκη παράλληλα μ' αὐτό νά τσακιστοῦν σκληρά τά ἀντεπαναστατικά στοιχεῖα τοῦ μπασκίριου πληθυσμοῦ καί νά ἐπιτευχθεῖ πραγματικός ἔλεγχος γιά τήν προλεταριακή σταθερότητα τῶν στρατευμάτων τῆς Μπασκιρίας *.

Λένιν, Στάλιν

Γράφτηκε στίς 5 ἤ 6 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 16 τοῦ Φλεβάρη 1919 στήν ἐφημερίδα «Ζίζν Νατσιονάλνοστεϊ» (Μόσχα), ἀρ. φύλ. 5

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο πού ἔγραψαν ὁ Β. Ι. Λένιν καί ὁ Ι. Β. Στάλιν

453

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

6. II. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι, στόν Ζηνόβιεφ

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι συλλάβατε σάν ὅμηρο τόν ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Μογκιλιόφ Ρόππ; Σᾶς παρακαλῶ νά ἀνακοινώσετε μέ ποιούς ὅρους εἶναι δυνατή ἡ ἀπελευθέρωσή του, γιά τό ζήτημα αὐτό μεσολαβεῖ ὁ πάπας [285].

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος μέ τίς λέξεις «Βέβαια, εἶναι ἀνάγκη» γράφτηκε ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

454

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΖΑΚ ΣΑΝΤΟΥΛ

8. II. 1919.

Ἀγαπητέ σύντρ. Σαντούλ!

Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ γιά τήν μπροσούρα Σας [286]. Δέν ἔχω πλῆρες σῶμα ἀπό γαλλικές ἐφημερίδες τοῦ Γενάρη. Δέν τίς ἔχω δεῖ. Ἴσως νά τίς ἔχει ὁ Τσιτσέριν;

Μέ κομμουνιστικούς χαιρετισμούς καί τίς καλύτερες εὐχές γιά τήν ἀνάρωσή Σας.

Ἐντελῶς δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε σέ γαλλική γλώσσα (πανομοιότυπο) στίς 3 τοῦ Ἀπρίλη 1925 στήν ἐφημερίδα «L' Humanité», ἀρ. φύλ. 7812

Πρωτοδημοσιεύτηκε στή ρωσική γλώσσα στίς 18 τοῦ Ἀπρίλη 1925 στήν «Κράσναγια Γκαζέτα», ἀρ. φύλ. 89

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας
Μετάφραση ἀπό τά γαλλικά

455

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ ΚΑΙ Β. Ν. ΠΟΝΤΜΠΕΛΣΚΙ

1

Πρός τόν Σκλιάνσκι:

Νά ἀπαγορευτεῖ τό παιχνίδι αὐτό μέ τά τηλεγραφήματα [287].

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Φλεβάρη 1919

2

Πρός τόν Σκλιάνσκι καί τόν Ποντμπέλσκι:

Δέν εἶναι μήπως δυνατό νά σταματήσουν μέ ἐγκύκλιο τά ἀνόητα τηλεγραφήματα πρός 100 διευθύνσεις; [288]

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

456

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΑΠΝΙΚΟΦ

12. II. 1919.

Ἄστραχαν
στόν Σλιάπνικοφ

Πῆρα τό τηλεγράφημά Σας γιά τίς ὑποθέσεις τοῦ Μπακοῦ [289]. Ἐλπίζω νά καταλαβαίνετε τήν τεράστια σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος καί θά πάρετε δραστήρια μέτρα, ὥστε νά χρησιμοποιηθοῦν οἱ διαθέσεις τῶν κατοίκων τοῦ Μπακοῦ γιά γρήγορες καί ἀποφασιστικές ἐνέργειες. Ἐγγυηθεῖτε τήν ἀσφάλεια αὐτῶν πού περνᾶνε σέ μᾶς. Τηλεγραφεῖστε λεπτομερειακά.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

457

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

13. II. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι
στόν Ζηνόβιεφ

Πῶς ἔχει ἡ ὑπόθεση μέ τήν ἀπελευθέρωση τοῦ Μορίς Λεϊτέιζεν ἀπό τούς φιλλανδούς; [290] Πρέπει νά πετύχουμε ὁπωσδήποτε τήν ἀπελευθέρωσή του. Ἡ συμπεριφορά τῶν φιλλανδῶν προκαλεῖ ἀγανάκτηση. Τηλεγραφεῖστε.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

458

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ι. ΠΕΤΡΟΒΣΚΙ [291]

Σύντρ. Πετρόβσκι! Μέ πληροφοροῦν ὅτι ὁ συγγραφέας εἶναι τίμιος ἄνθρωπος καί μέλος τοῦ Κόμματος. Παρακαλῶ νά διαταχθοῦν

ἀνακρίσεις ἀπό ἀνθρώπους *πιό σοβαρούς*. Νά μέ ἐνημερώσετε, *ποιόν* ὁρίσατε.

13/II.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

459

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Πολύ μέ ἀνησυχεῖ ἡ ὑποχώρηση τῆς 2ης στρατιᾶς. Μίλησα μέ τόν Βατσέτις, ὁ ὁποῖος γρήγορα ἔρχεται στή Βιάτκα. Σᾶς παρακαλῶ νά μοῦ γνωστοποιήσετε τί μέτρα παίρνετε καί ποιά ἡ κατάσταση μέ τήν προσπέλαση ἑκατό λόχων. Δεύτερο. Ἐλπίζω ὅτι γιά τρόφιμα θά κάνετε τό μάξιμουμ τῶν δυνατοτήτων καί θά δόσετε καλές στρατιωτικές δυνάμεις στήν Κεντρική ἐπιτροπή ἐφοδιασμοῦ τροφίμων τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ. Τό πιό κύριο εἶναι νά ἀποφύγετε προστριβές μέ αὐτούς. Γνωστοποιεῖστε, ρυθμίστηκε ἁρμονική δουλιά; Τρίτο. Πῶς πάει ἐκείνη ἡ συνωμοτική ὑπόθεση, γιά τήν ὁποία ὁ Γκοῦσεφ μοῦ ἔστειλε γράμμα μέ είδικό ἀπεσταλμένο;

14 τοῦ Φλεβάρη.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

460

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

14. II. 1919.

σ. Ζηνόβιεφ!

Μιά συγγενής ἑνός μέλους τῆς ΚΕ τῶν καντέτων (πρώην δικηγόρου), τοῦ Βίκτορ Ἰβάνοβιτς Ντομπροβόλσκι, (ὁ ἄνδρας της εἶναι σέ σοβιετική ὑπηρεσία) ἀπευθύνθηκε σέ μένα μέ τήν παράκληση ἀπελευθέρωσής του. Τά αἰτιολογικά της: «Δέν ὑπάρχει στόν κατάλογο τῶν ὁμήρων. Ἀπό τό 1907 ἐγκατέλειψε τήν πολιτική. Εἶναι

γέρος, ἄρωστος, λίγο πρίν τή σύλληψή του πέρασε βαριά πνευμονία, ἀπό ἀκμαῖος πενηντάχρονος ἀκόμη ἄνθρωπος ἔχει γίνει ἀξιολύπητος, καχεκτικός γέρος. Στό σπίτι ἀρχίζει ἡ φτώχια. Διατηροῦνταν τό σπίτι μόνο ἀπό τό μισθό τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογένειας».

Σᾶς παρακαλῶ νά ἐλέγξετε καί νά σκεφτεῖτε, μπορεῖ ἴσως νά ἀφεθεῖ ἐλεύθερος μέ ἐγγύηση; Δόστε μου, Σᾶς παρακαλῶ καί τή γνώμη τῆς ΕΕ [292].

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1925 στό βιβλίο «Στήν ἐπέτειο ἀπό τό θάνατο τοῦ Β Ι Λένιν» Λένινγκραντ — Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

461

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΜΠΡΙΟΥΧΑΝΟΦ [293]

Στόν *Μπριουχάνοφ:* μά αὐτό εἶναι πιά κάτι τό ἐντελῶς τερατῶδες. Ἕνα μήνα πρίν ἔγινε ἐκκαθάριση. Σιτηρά πολλά. Ἄνθρωποι δέν ὑπάρχουν, — ὅμως ἐδῶ πείνα.

Πρέπει νά ληφθοῦν δρακόντεια μέτρα, νά σηκωθοῦν στό πόδι τό *Στρατιωτικό γραφεῖο τροφίμων* + ἡ ἐργατική ἐπιθεώρηση.

Τί κάνατε; Τί σκέπτεστε ἀκόμη νά κάνετε;

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή. τόμ XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

462

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

18. II. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι, στόν Ζηνόβιεφ

Τώρα μόλις ἄκουσα ὅτι δῆθεν τό Σοβιέτ τῆς ἀχτίδας ἔκανε ἔξωση ἀπό τό σπίτι τῶν συγγραφέων στή Βέρα Ἰβάνοβνα Ζασούλιτς καί σέ ἄλλους ἐπιφανεῖς ἐπαναστάτες. Μά αὐτό πιά εἶναι αἶσχος! Εἶναι ἄραγε ἀλήθεια αὐτό; [294]

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή. τόμ XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

463

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΑΜΑΝΤΙΣ [295]

18. II. 1919.

Μαμαντίς
Νομαρχιακή Ἐκτελεστική ἐπιτροπή

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ κομμουνιστής Ρουκαβίσνικοφ ἀπό τό Σόρμοβο βρίσκεται ἕνα μήνα τώρα στή φυλακή καί ἡ ὑπόθεσή του δέν ἐξετάζεται; Ἄν εἶναι ἀλήθεια, πρέπει ὁ ὑπαίτιος νά παραπεμφθεῖ σέ δίκη γιά κωλυσιεργία. Τηλεγραφεῖστε ἀπάντηση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

464

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΑΤΜΑΣ [296]

18. II. 1919.

Ἐλάτμα
Νομαρχιακή Ἐκτελεστική ἐπιτροπή

Ὁ Μιχαήλ Μιτροφάνοβιτς Φεντοσέγεφ ἀπό τό Ἀζέγεφ παραπονεῖται ὅτι ἐθνικοποιήσατε τό τυπογραφεῖο του, ἀρνηθήκατε στίς 6 τοῦ Φλεβάρη μέ τό ὑπ. ἀρ. 455 ἔγγραφό σας νά καταβάλετε καί τήν πληρωμή γιά τό τυπογραφεῖο καί τήν ἀποζημίωση γιά τήν ἀπόλυση ἀπό τή δουλιά τῶν δυό μαθητευόμενων καί τῆς βιβλιοδέτριας. Ἀναφέρετε ἀμέσως, εἶναι ἀληθινά τά γεγονότα αὐτά, ἀληθεύει ὅτι τό τυπογραφεῖο βρίσκεται στό Σάσοβο παραπεταμένο στήν ἀποθήκη; Παρακαλῶ νά τό συζητήσετε, ἄν γίνεται νά τοποθετήσετε τόν Φεντοσέγεφ σέ τυπογραφική δουλιά ἤ νά τοῦ ἀναθέσετε νά ὀργανώσει συνεταιρισμό ἐργατῶν καί νά τοῦ δόσετε κάτω ἀπό τόν ἔλεγχό σας τή διαχείριση τοῦ πρώην τυπογραφείου του πού θά ὑπάγεται ὁλοκληρωτικά στό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν [297].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

465

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ [298]

Χάρκοβο,
στόν Ρακόβσκι

Οἱ στατιστικοί τοῦ Χαρκόβου ἀπευθύνθηκαν στόν διεθυντή τῆς Κεντρικῆς Διεύθυνσης Στατιστικῆς σ. Ποπόφ μέ τήν πρόταση νά ἔρθουν σέ ἐπαφή μέ τή Σοβιετική κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας σχετικά μέ τό ζήτημα τῆς ὀργάνωσης τῆς στατιστικῆς τῆς Οὐκρανίας κατά τό ὑπόδειγμα τῆς κρατικῆς στατιστικῆς τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας — τῆς Ρωσίας. Σέ περίπτωση πού θά συμφωνήσετε, ὁ σύντροφος Ποπόφ μπορεῖ νά πάει σάν ἀντιπρόσωπος στήν Οὐκρανία γιά τό σκοπό αὐτό. Παρακαλῶ νά ἀπαντήσετε τηλεγραφικά *.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, πού γράφτηκε ἀπό ἄγνωστο, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

466

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Π. Ι. ΣΤΟΥΤΣΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ Γ. Α. ΜΠΕΡΖΙΝ

19. II. 1919.

Ρίγα
Σοβιετική κυβέρνηση Λεττονίας,
στούς Στούτσκα, Μπέρζιν

Χαιρετίζω τήν ἀπόφαση τῶν γερμανῶν ἐργατῶν στή Ρίγα νά ἐκδόσουν κατά τεύχη τά Ἅπαντα τοῦ Λῆμπκνεχτ καί τῆς Λούξεμπουργκ. Ἐλπίζω ὅτι μέ κάθε τρόπο θά τούς βοηθήσετε καί θά ἐπιταχύνετε τήν ἔκδοση, καί ὅτι θά μοῦ στείλετε ἕνα ἀντιτυπάκι.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Ἡ τελευταία φράση ἀπό τή λέξη «Παρακαλῶ» ἔχει γραφεῖ ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

467

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ

19. II. 1919.

Ἀρζαμάς
Ἐπιτελεῖο μετώπου, στόν Γκοῦσεφ

Πῆρα ἀπάντηση στό κρυπτογράφημα, ὅμως οὔτε μιά λέξη γιά τρόφιμα καί γιά τά μέτρα Σας σχετικά μέ τήν ἐξάλειψη τῶν προστριβῶν καί τήν ἐνίσχυση τῶν ἐφοδιοπομπῶν. Ἀπαντεῖστε.

Ὁσοναφορᾶ τούς μπασκίρους, ἔχετε δίκιο, ἀπαιτώντας εἴτε τόν ἀφοπλισμό, εἴτε ἄμεσες ἐνέργειες ἐνάντια στόν Κολτσάκ [299].

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

468

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

19. II. 1919.

Ἐντολή

Ἐντέλλεται ὁ Λαϊκός ἐπίτροπος Α. Ντ. Τσιουρούπα ἀπ' ἀφορμή τήν ἐπάνοδο στήν ἐργασία του καί τήν ἀνάγκη διαφύλαξης τῆς δημόσιας περιουσίας * *νά τηρεῖ αὐστηρά τά προφυλακτικά μέτρα:*

νά *μή* δουλεύει πάνω ἀπό δυό ὧρες χωρίς διάλειμμα,
νά μή δουλεύει μετά τίς 10½ τό βράδυ,
νά μή δέχεται ἀκροάσεις τοῦ κοινοῦ.

Νά ἐκπληρώνει *χωρίς ἀντιρήσεις* τίς περιοριστικές ἐντολές τῆς Λίντια Ἀλεξάντροβνα Φότιεβα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Ὁ Β. Ι. Λένιν ἐννοεῖ τήν κατάσταση τῆς ὑγείας τοῦ Α. Ντ. Τσιουρούπα. *Ἡ Σύντ.*

469

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ

21. II. 1919.

σ. Κάμενεφ!

Ὁ κομιστής εἶναι πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Σαμάρας *. Ἔχει πολύ ἐνδιαφέροντα διαγράμματα καί στοιχεῖα γιά τά τρόφιμα.

Σᾶς συμβουλεύω νά τοῦ ἀναθέσετε μιά διάλεξη γιά μεγάλο ἀριθμό ἐργατῶν τῆς Μόσχας. Σιτηρά ὑπάρχουν πολλά. Εἶναι γεγονός. *Πρέπει νά τούς δοθεῖ κουράγιο.*

Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 29 τοῦ Δεκέμβρη 1957 στήν ἐφημερίδα «Βόλζκαγια Κομμούνα», ἀρ. φύλ. 304

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

470

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΓΙΑΡΟΣΛΑΒΛ

22. II. 1919.

Γιαροσλάβλ
Στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Ἀντίγραφο στήν ΕΕ

Ὁ σοβιετικός ὑπάλληλος Ντανίλοφ παραπονεῖται ὅτι ἡ ΕΕ τοῦ κατακράτησε τρία πούτια ἀλεύρι καί ἄλλα τρόφιμα, πού μπόρεσε νά ἀποκτήσει σέ ἐνάμιση χρόνο μέ τή δουλιά του γιά τήν τετραμελή οἰκογένειά του. Νά γίνει αὐστηρότατη ἐξέταση. Τηλεγραφεῖστε μου τό ἀποτέλεσμα **.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Πρόκειται γιά τόν Α. Π. Γκαλακτιόνοφ. *Ἡ Σύντ.*

** Στό τηλεγράφημα μέ τά παράπονα ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «στόν φάκελλο τῶν ὑπόψη». *Ἡ Σύντ.*

471

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΒΕΡ [300]

Στόν ἀντιπρόσωπο τοῦ κυβερνείου Τβέρ
σύντρ. Ραμένσκι

Διαβιβάστε στούς δασκάλους τοῦ κυβερνείου Τβέρ ὅτι τά σιτηρά τους βρίσκονται στούς κουλάκους καί ὅτι τό καθῆκον τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας συνίσταται στό νά παραδόσει τά σιτηρά αὐτά στούς ἐργαζόμενους.

22/II. 1919.

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό ἀντίγραφο, γραμμένο ἀπό ἄγνωστο

472

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΟΥ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΤΑΝΙΛΟΦ

24/II 1919.

Βεβαιώνω ὅτι οἱ σύντροφοι ἀντιπρόσωποι τοῦ ὑφαντουργείου Ντανίλοφ μέ ἐπισκέφθηκαν σχετικά μέ τό ζήτημα τῆς χορήγησης σ' αὐτούς ὑφαντουργικῆς μερίδας. Ἐπειδή τό ζήτημα αὐτό ἔχει ἀποφασιστεῖ ἀπό τό Προεδρεῖο τῆς ΚΕΕ, πού σύμφωνα μέ τό Σύνταγμα εἶναι *ἀνώτερο* ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων οὔτε ἐγώ, σάν πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ, οὔτε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἔχουμε δικαίωμα νά τροποποιήσουμε τήν ἀπόφαση αὐτή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

473

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τέτιες πληροφορίες δέν ἔχουν ἐνδιαφέρον, γιατί δέν ἔχουν περιεχόμενο.

Δέν μποροῦμε νά ἔχουμε λογουχάρη τέτιες;

1) Νο μεραρχίας (1, 2, 7 ...)
2) ποῦ βρίσκεται αὐτή
3) ἀριθμός λογχῶν
4) » σπαθιῶν
5) » πυροβόλων
6) » φυσιγγίων
7) » βλημάτων
8) » ἵππων
9) % ἱκανοποίησης μέ ἀντικείμενα ἐφοδιασμοῦ
10) πότε θά εἶναι ἕτοιμη ὁλοκληρωτικά
11) *ἀριθμός κομμουνιστικῶν πυρήνων*
12) πόσο ἔντυπο ὑλικό κυκλοφόρησε σέ *τόσο χρονικό* διάστημα.

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 25 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

474

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Κ. ΒΛΑΝΤΙΜΙΡΟΦ

1

Στόν Βλαντίμιροφ

Τό Συμβούλιο Ἄμυνας ἀποφάσισε πώς, ἄν τό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας μέσα σέ δυό μέρες δέν ὑποβάλει αἰτιολογημένο πόρισμα πρός ὄφελος τῆς γραμμῆς Ποβόρινο — Τσαρίτσιν, τότε ἐμεῖς βάζουμε σέ πρώτη σειρά τή γραμμή Λίσκι — Λιχάγια. Ὁ Λαϊκός ἐπίτροπος Συγκοινωνιῶν λέει ἀνοιχτά ὅτι γιά τήν ἐπισκευή τῶν γεφυρῶν στίς δυό γραμμές δέν φτάνουν τά ὑλικά μας. Εἶμαι ἀπόλυτα σύμφωνος μέ τήν ἀπόφαση αὐτή τοῦ

Συμβουλίου Ἄμυνας, ἄν ὅμως κάνετε τό θαῦμα καί, ἐπισκευάζοντας τή γραμμή Λίσκι — Λιχάγια, καταφέρετε ἐπιπλέον νά ἐπισκευάσετε ἀκόμη τή γραμμή Ποβόρινο — Τσαρίτσιν, τότε θά εἶστε ἕνας θαυματουργός.

Λένιν

2

Προσωπικά εἶμαι σύμφωνος νά μείνετε, ἄν ἀναλαμβάνετε νά ἐπισκευάσετε τίς δυό γραμμές, ὅπως γράφετε. Σήμερα ἀκόμη θά φροντίσω νά συναντηθῶ μέ τόν Τσιουρούπα καί τόν Σβερντλόφ καί, ἄν καταλήξουμε σέ ἄλλη ἀπόφαση, τότε Σᾶς τηλεγραφῶ ἀμέσως. Ἴσως ὁ Νιέβσκι δέν ἤξερε τί ὑλικά μπορεῖτε νά πάρετε ἀπό τό Νότο. Θά τοῦ διαβιβάσω καί τά δυό Σας σημειώματα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Φλεβάρη 1919
Στάλθηκε στό Βορόνεζ

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται: τό πρῶτο τηλεγράφημα σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο· τό δεύτερο σύμφωνα μέ τό τηλεγραφικό ἔντυπο

475

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Ε. ΤΣΕΧΑΝΟΒΣΚΙ [301]

26. II. 1919.

Ρούντνια

στόν πρόεδρο τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς Τσεχανόβσκι
Ἀντίγραφο στό Μογκιλιόφ, στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου

Μπορῶ νά Σᾶς δεχτῶ ἄν ὄχι ὁ ἴδιος, τότε μέσω τοῦ γραμματέα. Κατά τή γνώμη μου τό σχέδιο τῶν κομμουνιστῶν τῆς ἐπαρχίας Μικούλινο δέν εἶναι ἄσχημο, ὅμως καλά θά ἦταν νά εἴχαμε μιά ἔστω καί σύντομη γραπτή γνώμη τῆς Ὄρσα καί τοῦ Μογκιλιόφ γιά τούς λόγους τῆς ἀρνητικῆς τους στάσης.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

476

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΣΤΟΝ Ι. Λ. ΛΟΡΕΝΤΣ

26. II. 1919.

Βεβαίωση

Ὁ κομιστής σύντρ. *Λόρεντς* εἶναι ἐξουσιοδοτημένος ἀπό τήν *Κεντρική Ἐπιτροπή* τοῦ ΚΚΡ νά παίρνει ὅλα τά μέτρα γιά νά τακτοποιοῦνται στό Κρεμλίνο οἱ ξένοι σύντροφοι πού ἔρχονται, νά ἔχουν καλό χῶρο καί σίτιση τρεῖς φορές τήν ἡμέρα [302].

Ἀνατίθεται στόν Μαλκόφ νά δόσει κάθε βοήθεια στόν σύντρ. Λόρεντς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

477

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΣΒΙΝΤΕΡΣΚΙ ΓΙΑ ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Στόν *Σβιντέρσκι* γιά τόν Τσιουρούπα

Ἐπειδή ὑπάρχουν διαφωνίες (μερικές) ἀνάμεσα στόν Φρούμκιν καί στόν Σμίντ σχετικά μέ τό ζήτημα τῶν συνεταιρισμῶν (ὁ Φρούμκιν εἶναι *πιό πολύ ὑπέρ* τοῦ ἐργατικοῦ συνεταιρισμοῦ) νομίζω, **γιά τήν ὥρα** ὅτι πρέπει νά λυθεῖ ἡ ὑπόθεση *ὑπέρ* τοῦ ἐργατικοῦ συνεταιρισμοῦ (ὥσπου νά ἑδραιωθοῦμε στήν Κεντρική Ἕνωση καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν) [303].

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Φλεβάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

478

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Μ. Μ. ΚΟΣΤΕΛΟΒΣΚΑΓΙΑ [304]

Συμφωνῶ, ὅμως ἄν τό *Στρατιωτικό γραφεῖο ἐπισιτισμοῦ* ἀποδειχτεῖ ὑπεύθυνο γιά τήν *ἔστω καί μιᾶς ὥρας* καθυστέρηση τῆς δουλιᾶς τῆς ἐπιστράτευσης τῶν ἐργατῶν καί στά ὑπεύθυνα πόστα καί στή **στρατιά γιά τόν ἐπισιτισμό,** τότε ὅλα τά μέλη τοῦ Στρατιωτικοῦ γραφείου ἐπισιτισμοῦ **νά διωχτοῦν.**

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Φλεβάρη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

479

ΕΝΤΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΜΠΡΙΟΥΧΑΝΟΦ

1

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Νά μοῦ ὑπενθυμίσετε σήμερα τό βράδυ στό *Συμβούλιο Ἄμυνας*. **Στόν Μπριουχάνοφ:** χωριό Γιούζα τοῦ νομοῦ Βιάζνικι τοῦ κυβερνείου Βλαντίμιρ. **Ἐπιτροπή μπολσεβίκων** (ἀντιπρόσωπος Μπορζόφ) [305].

Γράφτηκε τό Φλεβάρη τοῦ 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

2

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΜΠΡΙΟΥΧΑΝΟΦ

Στόν Μπριουχάνοφ:

1) μπορεῖτε νά βοηθήσετε τή Γιούζα;
2) ἄν δέν ξέρετε, τότε μπορεῖτε αὔριο τό πρωί νά ἀπαντήσετε;
3) μέ ἐπισκέφθηκε ἀπ' αὐτούς ἕνας ἐξαιρετικός ἐργάτης, ὑπόσχεται στελέχη. Ποιούς καί πόσους νά ἀπαιτήσουμε;

Γράφτηκε τό Φλεβάρη τοῦ 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

3

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Αὔριο αὐτός ὁ Μπορζόφ (ἀπό τή Γιούζα) θά ἔρθει ἐδῶ· τηλεφωνεῖστε (εἴτε τώρα συνεννοηθεῖτε μέ τόν Μπριουχάνοφ), *π ό τ ε* θά ὑπάρχουν τά ἀποτελέσματα τῆς σύσκεψης αὐτῆς [306].

Γράφτηκε τό Φλεβάρη τοῦ 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

480

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΣΒΙΝΤΕΡΣΚΙ

Κατά τή γνώμη μου μάταια «θεωρητικολογούσατε» ὅλοι σας. Κυνηγεῖστε, πιέστε τόν Σλίχτερ νά πάει *στή θέση, ἐκεῖ ἐπιτόπου* θά φανεῖ [307].

Γράφτηκε τό Φλεβάρη—ἀρχές τοῦ Μάρτη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1925 στό βιβλίο: Α. Γκ. Σλίχτερ «Ὁ Ἰλίτς, ὅπως τόν γνώρισα», Χάρκοβο

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

481

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Λ. Α. ΦΟΤΙΕΒΑ [308]

1

Δέν κάνει νά *παρακάμψουμε* τά διατάγματα: γιά μιά τέτια πρόταση σέ παραπέμπουν στό δικαστήριο.

Ὅμως μπορεῖ νά γίνει ἐξαίρεση *μέσω τῆς ΚΕΕ*, καί ἐγώ αὐτό συμβουλεύω.

2

Πρέπει νά ξέρεις τό νόμο: δέν θυμᾶμαι *μέσω τίνος* διενεργοῦνται οἱ *ἐξαιρέσεις*.

Γράφτηκε στίς 4 τοῦ Μάρτη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

482

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ)

Στή βάση τῆς § 3 νά σταλεῖ διακοίνωση στήν κυβέρνηση τῆς Πολωνίας μέ διαβεβαιώσεις ὅτι εἴμαστε ὁλοκληρωτικά σύμφωνοι καί θέλουμε ἀκριβῶς ἀπόφαση τῶν ἐργαζομένων μέ ψηφοφορία, θέλουμε συμφωνία σ' αὐτή τή βάση, εἴμαστε σύμφωνοι γιά ἐπιμέρους ὑποχωρήσεις καί λοιπά. Νά δοθεῖ αὐτό σάν ὁδηγία τῆς ΚΕ [309].

Λένιν

Γράφτηκε ἀνάμεσα στίς 4 καί 24 τοῦ Μάρτη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

483

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Π. Π. ΜΙΣΚΙΝ

8. III. 1919.

Τσαρίτσιν
Στόν πρόεδρο τῆς ἔκτακτης ἐπιτροπῆς
τοῦ κυβερνείου Μίσκιν

Γιά τήν παραμόρφωση προσωπογραφίας δέν κάνει νά συλλαμβάνουμε. Ἀφῆστε ἐλεύθερη τήν Βαλεντίνα Πέρσικοβα ἀμέσως, καί ἄν αὐτή εἶναι ἀντεπαναστάτρια, τότε παρακολουθεῖστε την [310].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

484

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ι. ΚΑΛΙΝΙΝ [311]

Πρός τόν Καλίνιν

Γιατί δέν πήρατε τό λόγο, γιά νά διηγηθεῖτε πῶς διώχνατε τούς παραπανίσιους; Πῶς καθορίζατε τούς παραπανίσιους; κτλ.

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ Μάρτη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

485

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Λ. Α. ΦΟΤΙΕΒΑ [312]

Ἄν ἡ Χριάστσεβα ζεῖ μακριά καί πάει πεζή, τότε εἶναι κρίμα.

Μέ τήν πρώτη εὐκαιρία καί μέ τάκτ, ἐξηγεῖστε της ὅτι τίς μέρες πού δέν ὑπάρχουν ζητήματα στατιστικῆς, μπορεῖ νά φεύγει νωρίτερα καί μάλιστα νά μήν ἔρχεται.

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ Μάρτη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

486

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Λ. ΚΟΛΕΓΚΑΓΕΦ

10. III. 1919.

Κοζλόφ καί στόν Κολεγκάγεφ, διευθυντή
ἐφοδιασμοῦ τοῦ Νότιου μετώπου, ὅπου

Πόσες ἁμαξοστοιχίες μέ τρόφιμα στείλατε στή Μόσχα καί πόσες μπορεῖτε νά στείλετε τόν ἐρχόμενο μήνα; Ἔγιναν ὅλα γιά νά ἐκπληρωθοῦν οἱ ὁδηγίες τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς σχετικά μέ τά μέτρα γιά τή συγκέντρωση τροφίμων στήν περιοχή τοῦ Ντόν; Πόσα ἀκριβῶς ἀποθηκεύτηκαν καί πῶς πάει ἡ ἀποθήκευση; Φτάνουν οἱ ἐργάτες ἀπό τό κέντρο γιά τήν ἐπισιτιστική δουλιά; Παρακαλῶ νά ἀπαντήσετε τηλεγραφικά [313].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

487

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ [314]

12. III. 1919.

σ. Κάμενεφ!

Οἱ κομιστές εἶναι σύντροφοι ἀπό τό νομό Σαράπουλκα τοῦ κυβερνείου Βιάτκα.

Ἔφεραν σέ μᾶς καί στήν Πετρούπολη 40 000 πούτια σιτηρά. Αὐτό εἶναι τέτιος θαυμάσιος ἡρωισμός, πού τοῦ ἀξίζει πέρα γιά πέρα ἕνας ἐντελῶς ἰδιαίτερος χαιρετισμός. Καί οἱ σύντροφοι μέ τήν εὐκαιρία παρακαλοῦν νά τούς γνωρίσουν μέ τά συνδικάτα. Παρακαλῶ νά τούς καθορίσετε πιό γρήγορα ὁμιλία στό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν. Πρέπει ἐπίσης νά δόσετε ἕνα σχόλιο στήν ἐφημερίδα. Τηλεφωνεῖστε μου, παρακαλῶ, ὅταν πάρετε τό σημείωμα αὐτό, καί μετά στεῖλτε τούς κομιστές στόν Σμίντ καί στόν Τόμσκι.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

488

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΡΑΣΙΝ

12. III. 1919.

σ. Κράσιν!

Ἡ Μαρία Φιόντοροβνα * μοῦ ἔδοσε τά συνημμένα ἔγγραφα. Τά γραφόμενα τοῦ Γκρζέμπιν εἶναι ἀσαφῆ. Τί εἶναι αὐτό τό Πραβμπούμ; ** Δέν εἶναι δυνατό νά βρεθοῦν τά ἀντίγραφα τῆς ἔγκρισής του καί τῆς ἀκύρωσής του; Σέ ποιόν ὑπάγεται τό Πραβμπούμ; Εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ζητήσω τή γνώμη του, καί μέ τήν εὐκαιρία νά ρωτήσω πιό συγκεκριμένα, ποιά βιβλία καί μπροσοῦρες ζητᾶ ἡ «Βσεμίρναγια λιτερατούρα» [315].

Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 27 τοῦ Μάρτη 1958 στή «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα» (Μόσχα), ἀρ. φύλ. 37

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

489

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Λ. Α. ΦΟΤΙΕΒΑ [316]

Λίντ. Ἀλ.!

Ἀπαντεῖστε του ὅτι ἐγώ παρέδοσα τή διεύθυνση γιά τά διατάγματα στό Γραφεῖο τῆς ΚΕ (καί νά τά στείλετε ἐκεῖ), καί ὅτι μπορεῖ νά μοῦ γράψει ἀπευθείας στή Μόσχα, Κρεμλίνο.

Γράφτηκε ἀργότερα ἀπό τίς 17 τοῦ Μάρτη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

490

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΣΛΙΧΤΕΡ [317]

σ. Σλίχτερ!

1) Πήρατε Ἐσεῖς στήν *Οὐκρανία* ὁδηγίες τῆς ΚΕ (γιά τά 50 ἑκατομμύρια τήν 1. VI);

* Ἡ Μ. Φ. Ἀντρέγεβα. *Ἡ Σύντ.*

** Τμῆμα Πετρούπολης τοῦ Γκλαβμπούμ (Γενική Διεύθυνση κρατικῶν ἐπιχειρήσεων χαρτοβιομηχανίας τοῦ ΑΣΛΟ). *Ἡ Σύντ.*

2) Ἄν ὄχι, τίς εἴδατε τότε ἐδῶ;
3) Τί νομίζετε; *Πόσο θά φέρετε;*
4) Δέν χρειάζονται ἐδῶ (καί ποιά) ἔκτακτα μέτρα;
5) Ἄν δέν φέρετε ὥς τήν 1. V ἤ τήν 1. VI — θά ψοφήσουμε ὅλοι.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Μάρτη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1925 στό βιβλίο: Α. Γκ. Σλίχτερ. «Ὁ Ἰλίτς ὅπως τόν γνώρισα», Χάρκοβο

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

491

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΒΑΝΕΣΟΦ

σ. Ἀβανέσοφ!

Ὁ κομιστής εἶναι ὁ σύντρ. Ἐμελιάνοφ, ἐργάτης ἀπό τήν Πετρούπολη, παλιός μου καλός φίλος καί στέλεχος τοῦ Κόμματος. Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά τοῦ δόσετε τή δυνατότητα νά ταξιδέψει ἀπό τή Μόσχα στήν Πετρούπολη ὅσο τό δυνατό πιό γρήγορα [318].

Λένιν

21/III. 1919.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

492

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ι. ΠΕΤΡΟΒΣΚΙ

σ. Πετρόβσκι!

Στεῖλτε, Σᾶς παρακαλῶ, τό τηλεγράφημα αὐτό ἤ παρόμοιο, εἴτε διατάξτε ἔλεγχο μέσω τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου [319].

Λένιν

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 22 τοῦ Μάρτη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

493

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ν. ΚΑΓΙΟΥΡΟΦ [320]

27. ΙΙΙ. 1919.

Ἀπόρρητο

Στήν 5η στρατιά, στόν Καγιοῦροφ

Πῆρα τό ἀφάνταστα αἰσιόδοξο τηλεγράφημά Σας. Πολύ φοβᾶμαι πώς παρόμοια αἰσιοδοξία, πού ἤδη ἔκανε μεγάλη ζημιά στήν Ἀνατολή, θά μᾶς βλάψει καί τώρα. Ἀναφέρετε, ἄν μεταβιβάσατε τή γνώμη Σας στόν Τρότσκι καί ποιά μέτρα πήρατε γιά τή βελτίωση τῆς πολιτικῆς δουλιᾶς, γιά τήν ἐμψύχωση καί τό ἀνέβασμα τῆς συνειδητότητας τῶν ἐνισχύσεων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3 (26)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

494

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ν. ΒΙΣΝΙΕΒΣΚΙ [321]

28. ΙΙΙ. 1919.

Γιαροσλάβλ
Πρός τόν ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ τοῦ νομοῦ Βισνιέβσκι
Ἀντίγραφο στήν Ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ τοῦ κυβερνείου

Ἡ διεύθυνση τῆς Ἕνωσης καταναλωτικῶν συλλόγων τοῦ Γιαροσλάβλ καταγγέλλει τόν Βισνιέβσκι γιά τήν ἔκδοση κανονισμοῦ ἀναδιοργάνωσης, πού καταστρέφει τό συνεταιρισμό τοῦ Ροστόβ σάν τεχνικό μηχανισμό. Στεῖλτε μου ἀντίγραφο αὐτοῦ τοῦ κανονισμοῦ καί τή γνώμη τοῦ ἐργατικοῦ συνεταιρισμοῦ, ὅπως καί τῆς Ἐπισιτιστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

495

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΣΕΡΕΠΟΒΕΤΣ

29. III. 1919.

Τσερεποβέτς
Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου

Ἐξετάστε τά παράπονα τῆς Ἐφροσύνας Ἀντρέγεβα Ἐφίμοβα, γυναίκας στρατιώτη ἀπό τό χωριό Νοβοσέλο, τῆς ἐπαρχίας Ποκρόβσκ, τοῦ νομοῦ Μπελοζιόρσκ, ἀπό τήν ὁποία πῆραν τά σιτάρια της στή γενική ἀποθήκη, παρόλο πού ὁ ἄνδρας της βρίσκεται στήν αἰχμαλωσία πέντε χρόνια. Οἰκογένεια τριμελής χωρίς δουλευτή. Νά μοῦ ἀνακοινώσετε τό πόρισμα τοῦ ἐλέγχου καί τά μέτρα πού πήρατε [322].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

496

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

2. IV. 1919.

Πρός τόν σ. *Λαϊκό ἐπίτροπο* Ἐσωτερικῶν

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ νομοῦ Πουτίβλο τοῦ κυβερνείου Κούρσκ παραπονοῦνται γιά τίς ἐκλογές. Ἀπαιτοῦνται *νέες ἐκλογές στά Σοβιέτ* σύμφωνα μέ τό νόμο. Παρακαλῶ νά μοῦ ἀπαντήσετε τί κάνατε: ἀναθεώρηση, ἔλεγχο, ἐντολή, ποιά; κτλ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

497

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. ΜΠΑΧΒΑΛΟΦ [323]

Ἡ ἀποπεράτωση τοῦ ναοῦ, φυσικά, ἐπιτρέπεται· παρακαλῶ νά περάσετε ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Δικαιοσύνης σύντρ. Κούρσκι, μέ τόν ὁποῖο μόλις τώρα τηλεφωνήθηκα, γιά ὁδηγίες.

2/IV. 1919. *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

498

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Πρός τόν Σκλιάνσκι

12 γάλλοι αἰχμάλωτοι ὑποφέρουν *ἀπό τό κρύο. Νά ντυθοῦν* + τροφή *.

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

499

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ν. ΚΑΜΙΝΣΚΙ **

Τούλα, στόν Καμίνσκι

Τώρα διαβιβάζω στόν Κράσιν καί σχετικά μέ τά οἰκονομικά στόν Κρεστίσνκι [324]. Πάρτε γενικά αὐστηρότατα μέτρα, ὅσοναφορᾶ ὅμως τό σιτηρέσιο τοῦ κόκκινου στρατιώτη νά τό λύσω αὐτή τή στιγμή δέν μπορῶ, λένε ὅτι ἔπαιρναν ἕνα φούντι καί ¼. Πρέπει νά

* Στό πίσω μέρος τοῦ σημειώματος ὁ γραμματέας ἔγραψε: «Διαβιβάστηκε στόν Σκλιάνσκι 3/IV.1919». *Ἡ Σύντ.*

** Μεταδόθηκε μέ ἀπευθείας σύνδεση. *Ἡ Σύντ.*

ἐρευνήσετε τίς αἰτίες τῆς μείωσης τῆς παραγωγικότητας. Νά μᾶς ἐνημερώνετε πιό συχνά καί Ἐσεῖς καί ὁ Ὀρλόφ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 4 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

500

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ 10ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ

4. IV. 1919.

Τσαρίτσιν, στόν διοικητή τῆς 10ης στρατιᾶς
Ἀντίγραφο Βελικοκνιάζεσκαγια
στόν διοικητή μεραρχίας Ντιμένκο

Διαβιβάστε τούς χαιρετισμούς μου στόν ἥρωα τῆς 10ης στρατιᾶς σύντροφο Ντιμένκο καί στό ἀνδρεῖο του ἱππικό, πού δοξάστηκε κατά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Βελικοκνιάζεσκαγια ἀπό τά δεσμά τῆς ἀντεπανάστασης. Πιστεύω πώς ἡ συντριβή τῶν ἀντεπαναστατῶν τοῦ Κρασνόφ καί τοῦ Ντενίκιν θά ὁλοκληρωθεῖ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

501

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΤ. Ι. ΚΟΥΡΣΚΙ

Εἶναι καιρός πιά νά καθιερωθοῦν *γενικά* ὅρια ὁμιλίας στό ΣΛΕ.
1. Στούς εἰσηγητές *10* λεπτά.
2. Στούς ὁμιλητές 1η φορά — *5*, 2η — *3* λεπτά.
3. Νά μιλοῦν ὄχι > * ἀπό δυό φορές.
4. Ὡς πρός τήν ἡμερήσια διάταξη 1 ὑπέρ καί 1 κατά ἀπό 1 λεπτό.
5. Ἐξαιρέσεις μέ *ειδική* ἀπόφαση τοῦ ΣΛΕ [325].

Γράφτηκε ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 5 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* — περισσότερο. *Ἡ Σύντ.*

502

* ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΑΡΑΤΟΦ (ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ, ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ, ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΗΣ Κ. Α.)

5. IV. 1919.

Τάσσομαι ὁλοκληρωτικά μέ τήν παράκληση τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ νά δοθεῖ κάθε βοήθεια στό *«Συμβούλιο ὑπεράσπισης τῶν λιμοκτονούντων παιδιῶν τῶν κόκκινων πρωτευουσῶν»* τοῦ Σαράτοφ. Ἀπό τήν πλευρά μου παρακαλῶ πολύ νά βοηθηθεῖ μέ ὅλες τίς δυνάμεις αὐτό τό «Συμβούλιο ὑπεράσπισης τῶν παιδιῶν».

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

503

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΚΟΠΙΝ [326]

Ἡ ἐπιβολή ἔκτακτης φορολογίας στούς ἀγρότες πού ἔχουν εἰσόδημα κάτω τοῦ μέσου εἶναι *παράνομη*. Γιά τήν ἐλάφρυνση τῆς φορολογίας τῶν *μεσαίων* ἀγροτῶν πάρθηκαν μέτρα. Αὐτές τίς μέρες θά ἐκδοθεῖ διάταγμα [327]. Γιά τά ὑπόλοιπα ζητήματα ἀμέσως θά κάνω ἐρώτημα στά Λαϊκά Ἐπιτροπάτα καί θά σᾶς σταλεῖ ἀπάντηση.

5/IV—1919. *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

504

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Νά μοῦ ὑπενθυμίσετε στό ΣΛΕ μπροστά στόν **Σερεντά** καί τόν **Σβιντέρσκι.**

Πρέπει νά γραφεῖ σέ συνεννόηση μέ τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο *Γεωργίας* καί τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο *ἐπισιτισμοῦ* [328].

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

505

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΣΒΙΝΤΕΡΣΚΙ

5. IV. 1919.

σ. Σβιντέρσκι!

Παρακαλῶ νά δεχτεῖτε τούς ἀντιπροσώπους (ἤ νά ἀναθέσετε στόν Φρούμκιν) καί νά φροντίσετε νά ἱκανοποιήσετε τήν παράκλησή τους, ὅπως ἔχουμε ἤδη συνεννοηθεῖ [329].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

506

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Σ. Π. ΣΕΡΕΝΤΑ ΚΑΙ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ [330]

Στούς Σερεντά *καί* **Τσιουρούπα**

Ὁ ἀγρότης Φ. Ι. Μποντρόφ (ζεῖ στή Μόσχα, Σοκόλνικι, Λεσνάγια σκόλα) — παλιός ἐργάτης τῆς Πετρούπολης, στό Κόμμα πάνω ἀπό 20 χρόνια — πού ἔχει νοικοκυριό στό νομό Βενιάρ τοῦ κυβερνείου Τούλας (περίπου 20 μέλη τῆς οἰκογένειας πού ζοῦν μαζί χωρίς νά ἔχουν μοιράσει τό νοικοκυριό) *«μεσαῖος ἀγρότης»)*, μέ διαβεβαιώνει ὅτι εἶναι δυνατή ἡ μεταφορά σιτηρῶν μέ *κάρα* στή Μόσχα σέ ἀπόσταση 200 βερστιῶν ἀπό ἐκεῖ (τό χωριό του ἀπέχει 180 βέρστια ἀπό τή Μόσχα). Ὑπάρχουν, λέει, σιτηρά γιά μᾶς, ἔχουμε καί περισσεύματα.

Χάθηκε, λέει, ἡ χειμερινή περίοδος, ὅμως καί *μετά τή σπορά* (τελειώνει περίπου τοῦ Ἁγίου Νικολάου) θά μείνει ἐλεύθερος χρόνος *περίπου 1 μήνας* (μέχρι πού θά κουβαληθεῖ ἡ κοπριά μιά ἑβδομάδα πρίν τή νηστεία τῆς γιορτῆς τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου). Πρέπει, λέει, νά τήν ἐκμεταλλευτοῦμε.

Εἶναι ἀνάγκη *ἐπειγόντως, ἀμέσως* νά συγκεντρωθοῦν στοιχεῖα καί πληροφορίες καί, ἄν ὑπάρχει καί ἡ *παραμικρότερη ἔστω δυνατότητα*, νά ἐφαρμοστεῖ τό μέτρο αὐτό, γιατί ἀπό τήν Ἀνατολή δέν πρόκειται νά ἔρθει ἐφοδιοπομπή.

7. IV. 1919.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

507

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Λ. ΠΑΝΙΟΥΣΚΙΝ [331]

Πρός τόν σύντροφο Πανιούσκιν

Σᾶς δίνω ἐντολή ἀμέσως, χωρίς νά χάσετε οὔτε λεπτό, νά ἀρχίσετε τή φόρτωση τῆς ταξιαρχίας καί ἐπειγόντως νά τή στείλετε στόν προορισμό της. Σᾶς ὑποχρεώνω νά φύγετε γιά τό μέτωπο μαζί μέ τήν ταξιαρχία. Γιά τήν ἐκτέλεση νά ἀναφέρετε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

508

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠΕΛΑ ΚΟΥΝ [332]

1

7 τοῦ Ἀπρίλη, ὥρα 1.45 μ.μ.

Ὁ Λένιν Σᾶς παρακαλεῖ νά χαιρετίσετε τή βαυαρική Σοβιετική Δημοκρατία. Παρακαλεῖ ἐπειγόντως νά τόν πληροφορήσετε ὅσο τό δυνατό πιό λεπτομερειακά. Ἰδιαίτερα γιά ὅλα ὅσα ἀφοροῦν τήν κοινωνικοποίηση τῆς γῆς στή Βαυαρία.

Λένιν

2

8 τοῦ Ἀπρίλη, ὥρα 2.15 π.μ.

Σᾶς παρακαλοῦμε νά μᾶς ἐνημερώσετε λεπτομερειακά γιά τήν ἐπανάσταση πού ἔγινε στή Βαυαρία. Δέν ξέρουμε τίποτε, ἐκτός ἀπό τό σύντομο ραδιογράφημα τῆς σοβιετικῆς κυβέρνησης τῆς Βαυαρίας. Παρακαλοῦμε νά μᾶς πληροφορήσετε πῶς ἐξελίσσονται ἐκεῖ τά γεγονότα καί ἄν ὁλοκληρωτικά καί πέρα γιά πέρα κυριαρχεῖ τό νέο καθεστώς. Παρακαλῶ νά μᾶς δόσετε στοιχεῖα γιά τίς πληροφορίες πού ζήτησα χθές σχετικά μέ τό πρόγραμμά σας γιά τό ἐθνικό ζήτημα. Πῶς ἔχουν τά πράγματα στή Βαυαρία μέ τό ἀγροτικό πρόγραμμα τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης; *

Λένιν

«Munchner Neueste Nachrichten», ἀρ. φύλ. 162, 9 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Στή ρωσική γλώσσα δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς ἐφημερίδας
Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά

---

* Πρόκειται γιά τή σοβιετική κυβέρνηση τῆς Βαυαρίας. *Ἡ Σύντ.*

509

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ν. ΚΟΥΖΜΙΝ [333]

8. IV. 1919.

Βόλογκντα ἤ Πλεσέτσκαγια
ὅπου, γιά τό στρατιωτικό διοικητή
τῆς 6ης στρατιᾶς, Κουζμίν

Τά τηλεγραφήματά Σας μοῦ προκαλοῦν τήν ἐντύπωση ὅτι οἱ ἄγγλοι μᾶς ἐξαπατοῦν. Γι' αὐτό ἐγώ, χωρίς καθόλου νά προκαθορίζω τίς ἐντολές τῆς Στρατιωτικῆς Σας διοίκησης, παρακαλῶ ἀπό τήν πλευρά μου νά δυναμώσετε ὁλόπλευρα τήν περιφρούρηση καί τήν ἐπαγρύπνηση, καί ἐξίσου νά φροντίσετε γιά τήν ἐνίσχυση τῆς ἐπίθεσής μας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

510

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΚΑΖΑΝ

9. IV. 1919.

Καζάν, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Ἀντίγραφο στήν Ἐπαναστατική στρατιωτική ἐπιτροπή

Οἱ πολίτες Τσερνισόφ, Σορόκιν, Σεμιόνοφ, Γκέρμαν ἀπό τό Γιάντρινο κάνουν παράπονα ὅτι εἶναι πέντε μῆνες κρατούμενοι χωρίς νά διενεργοῦνται ἀνακρίσεις. Νά ἐξετάσετε ἀμέσως τήν αἴτησή τους καί τήν ἴδια μέρα νά μοῦ δόσετε ἐξηγήσεις.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

511

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Κ. ΜΙΝΙΝ [334]

Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τίς εἰδήσεις. Παρακαλῶ νά σκεφτεῖτε μιά σειρά συστηματικά μέτρα γιά τή σταθερή βελτίωση τῆς κατάστασης στήν Τούλα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ 'Απρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

512

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Λ. ΠΑΝΙΟΥΣΚΙΝ

12. IV. 1919.

Πετρούπολη
στόν Πόζερν, γιά τόν Πανιούσκιν

Ἡ καθυστέρηση τῆς φόρτωσης καί ἀποστολῆς ἀπομέρους Σας γίνεται ἀκατανόητη. Καταλάβετε πώς ἡ παραμικρή καθυστέρηση εἶναι ἐγκληματική. Κανένας μή ἄρτιος ἐφοδιασμός δέν ἀποτελεῖ δικαιολογία. Φύγετε καί μεταφέρετε τό στρατιωτικό Σας τμῆμα ὅσο τό δυνατό πιό γρήγορα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

513

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ [335]

Πρέπει νά *παρακολουθήσουμε* καί νά *ἐλέγξουμε* γιά νά προβληθεῖ πιό γρήγορα αὐτό τό κινηματογραφικό ἔργο σέ ὅλη τή Μόσχα.

Γράφτηκε στίς 12 τοῦ 'Απρίλη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

514

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΟΡΙΟΛ [336]

12. IV. 1919.

Ὀριόλ, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Ἀντίγραφο Μαλοαρχάνγκελσκ, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ

Συνελήφθη ὁ λογοτέχνης Ἰβάν Βόλνι. Ὁ Γκόρκι εἶναι σύντροφός του, παρακαλεῖ πολύ νά εἶστε πολύ προσεκτικοί, ἀμερόληπτοι στίς ἀνακρίσεις. Δέν εἶναι δυνατό νά ἀφεθεῖ ἐλεύθερος ὑπό αὐστηρή ἐπιτήρηση; Τηλεγραφεῖστε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

515

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ι. ΙΟΝΟΦ

13. IV. 1919.

Σύντρ. Ἰόνοφ! Ἔλαβα 20 000. Ἐσωκλείω τήν ἀπόδειξη.

Παρακαλῶ νά καταθέσετε τά ἐσώκλειστα 15 000 στό ταμεῖο τοῦ ἐκδοτικοῦ τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης ἐξονόματος τοῦ *Π. Πετρόφ* [337].

Μέ κομ. χαιρετισμούς *Ν. Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

516

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Μ. ΓΚΟΡΚΙ

14. IV. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι, στόν Γκόρκι

Ὁ πρόεδρος τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀριόλ Τσουζίνοφ μοῦ τηλεγράφησε πώς ὁ Ἰβάν Βόλνι ἀφέθηκε προσωρινά ἐλεύθερος μέχρι τήν ἐξέταση τῆς ὑπόθεσης.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

517

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ [338]

Τούλα
Στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ Τούλας

Παρακαλῶ νά μοῦ ἀπαντήσετε τό γρηγορότερο στά παρακάτω ἐρωτήματα:

1) ἄν ἔγινε στήν Τούλα νομαρχιακό συνέδριο σχετικά μέ τήν ὀργάνωση τῆς σπορᾶς, 2) στά μέσα τοῦ Μάρτη ἤ πότε συγκεκριμένα, 3) ἄν ἔγινε πρόταση (ἀπό ποιόν) νά σταλεῖ χαιρετιστήριο στόν Λένιν, 4) ἄν ἦταν ἀπόφαση τῶν ἀντιπροσώπων νά σταλεῖ γενικά, ἀλλά κατά τῆς ἀποστολῆς ἀπομέρους τῶν κομμουνιστῶν, 5) ἄν τό συνέδριο διαλύθηκε γιά τό λόγο αὐτό, 6) ἤ γενικά διαλύθηκε γιά κάποιον ἄλλο λόγο, 7) ἄν ναί, τότε κάτω ἀπό ποιές συνθῆκες, 8) ἄν ὄχι, τότε δέν ὑπῆρχαν ἄλλες προστριβές καί ποιές, 9) πόσοι ἀντιπρόσωποι παραβρίσκονταν στό συνέδριο, 10) ἄν ὑπάρχουν τά ὀνόματα καί οἱ διευθύνσεις τους, 11) ποιός παραβρισκόταν ἀπό τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ ἤ ἀπό τό Τμῆμα γεωργίας στό συνέδριο.

Γιά μένα ἔχει μεγάλη σημασία *ἀμέσως* νά πάρω ἀπάντηση. Ἄν εἶναι ἀδύνατο νά ἀπαντήσετε ἀμέσως σέ ὅλα τά ἐρωτήματα, ἀπαντεῖστε *χωρίς καθυστέρηση* σ' αὐτά πού μπορεῖτε νά ἀπαντήσετε ἀμέσως καί νά καθορίσετε προθεσμία ἀπάντησης στά ἄλλα ἐρωτήματα.

Ἐπιμένω ὁπωσδήποτε νά ἀπαντήσετε στό πιό σύντομο χρονικό διάστημα καί καθιστῶ ὑπεύθυνη τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ σέ περίπτωση καθυστέρησης.

Παρακαλῶ νά μοῦ στείλετε ἀποκόμματα *ὅλων* τῶν ὑλικῶν ἀπό *ὅλες* τίς τοπικές ἐφημερίδες σχετικά μέ τό συνέδριο αὐτό.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

518

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Τ. ΣΜΙΛΓΚΑ *

Σύντρ. Σμίλγκα, Σᾶς στέλνω τόν σύντρ. Πούρισεφ. Εἶναι ἐργάτης ἀπό τήν ἀχτίδα Βίμποργκ, ὅπου καί τόν γνώρισα. Κατά τή γνώμη μου,

* Ὁ Ι. Τ. Σμίλγκα δούλευε τήν περίοδο αὐτή στό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας. *Ἡ Σύντ.*

εἶναι καλός ὀργανωτής. Τώρα δουλεύει σέ μᾶς, στό Ἐπιτροπάτο, ὅμως θέλει νά δουλέψει σέ πιό δραστήρια δουλιά. Δυστυχῶς εἶναι ὑπερβολικά σεμνός. Μιλεῖστε μαζί του καί τοποθετεῖστε τον σέ ἀνάλογη δουλιά. Θά λυπηθοῦμε πού θά τόν χάσουμε, ὅμως τέτιος εἶναι ὁ καιρός καί δέν γίνεται νά τόν κρατήσουμε.

Ν. Κ. Οὐλιάνοβα

Ἀπό τήν πλευρά μου συμμερίζομαι τήν παράκληση νά φερθεῖτε μέ ἰδιαίτερη προσοχή στόν σύντροφο Πούρισεφ, ὁ ὁποῖος προξενεῖ ἐντύπωση ὄχι μόνο ἀναπτυγμένου, ἀλλά καί σέ ἀνώτατο βαθμό ἱκανοῦ ἐργάτη.

17. IV. 1919.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

519

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

18. IV. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι, στόν Ζηνόβιεφ

Πῆρα τό τηλεγράφημά Σας σχετικά μέ τή θερμή ἀπήχηση πού εἶχε ἡ ἐπιστράτευση [339] στούς ἐργάτες τῆς Πετρούπολης. Σήμερα εἶχα λεπτομερειακή ἀναφορά τοῦ γενικοῦ διοικητῆ καί βλέπω ξεκάθαρα ὅτι χρειάζεται ἀμείωτη ἔνταση τῶν δυνάμεων καί ἐξαιρετική γρηγοράδα. Ἐπωφεληθεῖτε ἀπό τήν παραμονή τοῦ Καλίνιν γιά τήν ἐνίσχυση καί τήν ἐπιτάχυνση τῶν ἀποστολῶν ἀπό τήν Πετρούπολη. Στεῖλτε ὅσο τό δυνατό περισσότερους καί μέ τόν Καλίνιν.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

520

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

Κρυπτογραφικά

Κίεβο, στόν Ρακόβσκι

Σχετικά μέ τούς ἐσέρους συνιστῶ νά μή δόσετε σέ καμιά περίπτωση πάνω ἀπό τρεῖς καί νά περιβάλετε καλά τούς τρεῖς

αὐτούς μέ ἐπιτήρηση τῶν μπολσεβίκων καί ἄν δέν δεχτοῦν, τόσο τό χειρότερο γι' αὐτούς, ἐμεῖς θά βγοῦμε κερδισμένοι [340]. Σχετικά μέ τά πολεμικά καθήκοντα ὑπενθυμίζω ἀκόμη μιά φορά τά δυό σπουδαιότατα καθήκοντα: ρῆγμα μέσω Μπουκοβίνας καί κατάληψη τοῦ Ροστόβ. Πρέπει νά ἀφιερωθοῦν ὅλες οἱ δυνάμεις γιά τήν ἐκπλήρωση αὐτῶν τῶν δυό καθηκόντων — γνωστοποιεῖστε στόν Ποντβόισκι καί στόν Ἀντόνοφ. Σχετικά μέ τά σχέδια τοῦ Ντιμπένκο θέλω νά σᾶς προφυλάξω ἀπό τυχοδιωκτισμό — φοβᾶμαι πώς θά τελειώσει μέ χρεοκοπία καί θά ἀποκοπεῖ [341]. Δέν θά ἦταν λογικότερο μέ τίς δυνάμεις του νά ἀντικαταστήσει τόν Μαχνό καί νά χτυπήσει στό Ταγκανρόγκ καί στό Ροστόβ; Σᾶς συμβουλεύω νά τό τριπλομελετήσετε, θά τό ἀποφασίσετε, φυσικά, μόνοι σας.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

521

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ε. ΤΖΕΡΖΙΝΣΚΙ [342]

σύντρ. Τζερζίνσκι!

Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά διατάξετε *αὐστηρότατη* ἔρευνα.

18/IV.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

522

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ

Κρυπτογραφικά

Στόν Σοκόλνικοφ

Ἀνησυχῶ πάρα πολύ μέ τήν καθυστέρηση τῆς ἐπιχείρησης ἐνάντια στό λεκανοπέδιο τοῦ Ντονιέτς καί στό Ροστόβ. Εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἐπίσπευση, ὅμως, βέβαια, μόνο μέ σοβαρές δυνάμεις. Ἐπεξεργαστεῖτε πρακτικές ὁδηγίες γιά τό σκοπό αὐτό, καί μεῖς θά τίς διοχετεύσουμε μέσω τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς γιά τούς οὐκρανούς, τό ἴδιο καί γιά τούς δικούς μας. Εἶναι πάνω ἀπό αἶσχος ὅτι ἀργοπορεῖ ἡ κατάπνιξη τῆς ἐξέγερσης τῶν κοζάκων [343]. Ἀπαντεῖστε λεπτομερειακά.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

523

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΑΜΠΟΦ

20. IV. 1919.

Ταμπόφ
στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή

Ἐπισυνάπτω τηλεγράφημα ἀπό τό Ταμπόφ [344]. Παρακαλῶ νά καλέσετε ἀκόμη μιά φορά γενική συνέλευση αὐτῶν τῶν 252 (ἀσαφές, *ὅλοι* αὐτοί εἶναι τά μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἤ μόνο ἕνα μέρος καί ἀπό πιό γενικό σύνολο) καί νά τούς ἐξηγήσετε τά παρακάτω:

«Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε διάταγμα νά δημιουργηθοῦν καταναλωτικές κομμοῦνες γιά τή σωστή κατανομή τῶν τροφίμων. Εἶναι ἄδικο στήν κατανομή τῶν τροφίμων, πού εἶναι ἀναγκαῖα χωρίς ἐξαίρεση γιά *ὅλο* τόν πληθυσμό, νά συμμετέχει μόνο *ἕνα μέρος* τοῦ πληθυσμοῦ, ἔτσι ὅπως γίνεται στόν καπιταλισμό. Σέ ὅλες τίς χῶρες τοῦ καπιταλισμοῦ οἱ συνεταιρισμοί ἀγκαλιάζουν κυρίως τά ἀνώτερα στρώματα τῶν ἐργατῶν καί τῶν ἀγροτῶν. Πρέπει τώρα ὄχι μόνο τά ἀνώτερα στρώματα, ἀλλά *ὅλοι*, χωρίς ἐξαίρεση, ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι νά πάρουν μέρος στήν κατανομή τῶν τροφίμων.

Εἶναι ζήτημα ἄν βρεθεῖ ἔστω καί ἕνας ἀπό τούς μεγάλους ἱδρυτές τοῦ παγκόσμιου συνεταιριστικοῦ κινήματος, ὁ ὁποῖος δέν θά ὑπόδειχνε τή μετατροπή τοῦ κινήματος αὐτοῦ σέ σοσιαλισμό. Τώρα ἀκριβῶς ἔφτασε αὐτός ὁ καιρός καί ὅλα τά καλύτερα στοιχεῖα τοῦ συνεταιρισμοῦ ἐπιδοκιμάζουν τήν *ἐξέλιξη* αὐτή τῶν συνεταιρισμῶν, ὅπως εἶναι τό διάταγμα γιά τή μετατροπή τῶν συνεταιρισμῶν σέ καταναλωτικές κομμοῦνες, πού *θά ἀγκαλιάζουν ὅλους τούς ἐργαζόμενους χωρίς καμιά ἐξαίρεση.*

Τά μέλη πού ἀνήκουν στίς καταναλωτικές κομμοῦνες ἐξακολουθοῦν *νά ἔχουν* δικαιώματα ἐλέγχου ἐντελῶς ἀνεξάρτητου, καθώς καί δικαιώματα ἀνεξάρτητης λειτουργίας. Νά γιατί παρακαλῶ τή συνέλευση νά ἐπανεξετάσει τήν ἀπόφασή της, νά ἀναγνωρίσει ὑποχρεωτικό τό διάταγμα τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων καί νά μήν ἀναγκάσει τήν ἐργατοαγροτική ἐξουσία νά πάρει ἀνεπιθύμητα καταναγκαστικά μέτρα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*»

Τό μέρος αὐτό πού εἶναι κλεισμένο σέ εἰσαγωγικά διαβάστε το στή συνέλευση, δημοσιεῦστε το στήν τοπική ἐφημερίδα. Ἐξηγεῖστε

λεπτομερειακά (καί *μέ λεπτότητα, όχι άπότομα)* αύτό πού εἶπα. Τηλεγραφεῖστε ἐκπλήρωση.

'Ο πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Ούλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1958 στό περιοδικό «Βοπρόσι 'Ιστόρι ΚΠΣΣ», τεῦχ. 1

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

524

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΖΛΟΜΠΙΝ

21. IV. 1919.

Ζλόμπιν
"Εκτακτη ἐπιτροπή σιδηροδρόμων
'Αντίγραφο στήν 'Εκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ
'Αντίγραφο στό Μογκιλιόφ, 'Εκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου

'Ο Ράμπκιν, διευθυντής φαρμακείου, παραπονεῖται ὅτι ἀπό τήν ἔκτακτη ἐπιτροπή σιδηροδρόμων κατασχέθηκε τό ποδήλατό του *. 'Αμέσως νά ἐξετάσετε αὐστηρά καί νά ἐλέγξετε. Τηλεγραφεῖστε· ἄν δέν ὑπάρχουν εἰδικοί ἤ στρατιωτικοί λόγοι, τότε γιά τήν κατάσχεση τοῦ ποδήλατου θά τιμωρηθεῖτε [345].

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

525

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Ι. Ι. ΒΑΤΣΕΤΙΣ ΚΑΙ Σ. Ι. ΑΡΑΛΟΦ [346]

Κρυπτογραφικά

Σέρπουχοφ
Πρός τόν Γενικό διοικητή Βατσέτις καί στόν 'Αράλοφ, μέλος τοῦ 'Επαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας

'Η προέλαση σ' ἕνα τμῆμα τῆς Γαλικίας καί τῆς Μπουκοβίνας εἶναι ἀναγκαία γιά τή σύνδεση μέ τή Σοβιετική Οὐγγαρία. Τό καθῆκον

* 'Ο Γκ. Μ. Ράμπκιν στό τηλεγράφημα πρός τόν Λένιν τοῦ ἔκανε γνωστό ὅτι τό ποδήλατο τοῦ ἦταν ἐντελῶς ἀπαραίτητο γιά νά μπορεῖ νά ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ τό γιατρό πού ζεῖ μακριά ἀπό τό φαρμακεῖο. *'Η Σύντ.*

αὐτό πρέπει νά λυθεῖ γρηγορότερα καί σταθερότερα, καί πέρα ἀπό τά ὅρια τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ δέν χρειάζεται καμιά κατάκτηση τῆς Γαλικίας καί τῆς Μπουκοβίνας, γιατί ὁ στρατός τῆς Οὐκρανίας ὁπωσδήποτε καί σέ καμιά περίπτωση δέν πρέπει νά ἀποσπαστεῖ ἀπό τά δυό βασικά του καθήκοντα, συγκεκριμένα: πρῶτο σπουδαιότατο καί ἄμεσο εἶναι ἡ βοήθεια στό Ντονμπάς. Ἡ βοήθεια αὐτή πρέπει νά ἐπιτευχθεῖ γρήγορα καί σέ μεγάλο βαθμό. Δεύτερο καθῆκον εἶναι νά ἀποκατασταθεῖ σταθερή σύνδεση σιδηροδρομικά μέ τή Σοβιετική Οὐγγαρία. Ἀνακοινῶστε τίς ὁδηγίες σας στόν Ἀντόνοφ καί τά μέτρα ἐλέγχου τῆς ἐκπλήρωσής τους.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 21 ἤ 22 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 21 τοῦ Ἀπρίλη 1957 στή «Λιτερατούρναγια Γκαζέτα», ἀρ. φύλ. 48

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο στήν οὐκρανική γλώσσα τό 1958 στό βιβλίο «Ἡ πάλη τῶν ἐργαζομένων τῆς Μπουκοβίνας γιά τό σοσιαλισμό, τήν ἐθνική ἀπελευθέρωση καί τή συνένωση μέ τή Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία τῆς Οὐκρανίας. 1917 — 1941» Τσερνοβτσί

Στή ρωσική γλώσσα δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1961 στό βιβλίο «Ἀπό τήν ἱστορία τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ», τόμ. 2ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

526

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Κρυπτογραφικά

Κίεβο, στόν Ἀντόνοφ

Ἀντίγραφο *στόν Ποντβόισκι καί στόν Ρακόβσκι*

Ὁ Σοκόλνικοφ μοῦ τηλεγραφεῖ ὅτι ὁ Ντενίκιν στό λεκανοπέδιο τοῦ Ντόν ἐκμεταλλεύτηκε περίφημα τήν ἀναβολή, ὀχυρώθηκε καί συγκέντρωσε πολύ πιό φρέσκες δυνάμεις ἀπό τίς δικές μας. Ὁ κίνδυνος εἶναι τεράστιος. Ἡ Οὐκρανία εἶναι ὑποχρεωμένη νά ἀναγνωρίσει τό μέτωπο τοῦ βαθύπεδου τοῦ Ντόν ἀνεπιφύλαχτα σάν τό σπουδαιότατο οὐκρανικό μέτωπο καί μέ κάθε τρόπο, χωρίς καθυστέρηση, νά ἐκπληρώσει τήν ἐντολή τοῦ γενικοῦ διοικητῆ, νά δόσει σοβαρή ἐνίσχυση στόν τομέα τοῦ βαθύπεδου τοῦ Ντόν-Μαριούπολης. Ἀπό τά στοιχεῖα τοῦ Ποντβόισκι βλέπω ὅτι ἡ στρατιωτική δύναμη τῆς Οὐκρανίας, μάλιστα χωρίς νά ὑπολογίζεται ἡ Ὀδησσός, εἶναι πολύ μεγάλη, δέν πρέπει νά γίνεται συσσώρευσή της, ἀλλά ἀμέσως νά συγκροτηθοῦν μονάδες ἀπό

ἐργάτες τοῦ Ντόν καί νέες μονάδες γιά τήν κατάληψη τοῦ Ταγκανρόγκ καί τοῦ Ροστόβ. Ἐπιστρατεύσατε ὅλους τούς ἀξιωματικούς στήν Οὐκρανία; Ὁπωσδήποτε πρέπει γρήγορα καί σημαντικά νά αὐξήσετε τίς δυνάμεις ἐνάντια στόν Ντενίκιν. Τηλεγραφεῖστε λεπτομερειακά καί ὑποχρεῶστε τούς κρυπτογράφους σας νά κρυπτογραφοῦν μέ πιό μεγάλη προσοχή, γιά νά εἶναι ὅλα κατανοητά.

22. IV. 1919. *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 20 τοῦ Γενάρη 1929 στήν ἐφημερίδα «Κράσναγια Ζβεζντά», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

527

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΕΛΕΤΣ [347]

23. IV. 1919.

Ἐλέτς
Ἐκτελεστική ἐπιτροπή νομοῦ

Νά ἐλέγξετε ἀμέσως τήν περίπτωση κατάσχεσης βρίζας τοῦ Γκόριτσεφ καί τῶν συντρόφων, στό σταθμό Ἐλέτς. Ἄν δόθηκαν ἀποδείξεις, ἄν ἔγινε σύμφωνα μέ τό νόμο ἡ κατάσχεση. Ἄν θά πρέπει νά ἐπιστραφεῖ ἕνα μέρος ἤ ὅλη. Τηλεγραφεῖστε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

528

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ [348]

σύντρ. Σκλιάνσκι!

Ἀφορᾶ αὐτό ἀκριβῶς γιά τό ὁποῖο χθές ἀποφασίσαμε.

Πρέπει **ἐπειγόντως**, *ἀμέσως*:

1) νά συνταχθεῖ τό *κείμενο* τῶν ὁδηγιῶν τῆς ΚΕ πρός ὅλες τίς «ἐθνότητες» γιά τή στρατιωτική *συνένωση* (συγχώνευση) *·

* «Σχέδιο ὁδηγιῶν τῆς ΚΕ γιά τή στρατιωτική ἑνότητα». Βλ. Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 38ος, σελ. 400-401. *Ἡ Σύντ.*

2) νά δοθοῦν οἱ ὁδηγίες *καί* στόν Τύπο γιά μιά σειρά ἄρθρα·

3) γιά τή *γενική ἐκπαίδευση* (100% νά ληφθοῦν καί ὄχι τά 75% [349] *ἀμέσως*, σήμερα κιόλας, νά ἑτοιμαστεῖ τό σχέδιο διατάγματος·

4) νά ὑπολογιστοῦν: 24 000 βαθμοφόροι. Ἄν πάρουμε ἀπό 1 στούς 10, σημαίνει ὅτι μπορεῖ νά δημιουργηθεῖ στρατιά *240 000*.

Νά ἐλεγχθεῖ καί νά ληφθεῖ σάν νόρμα ἀμέσως γιά τήν Κεντρική Διεύθυνση ἐφοδιασμοῦ τῆς Ρωσίας, ὅπως καί τῆς Οὐκρανίας.

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

529

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. Α. ΜΕΧΟΝΟΣΙΝ

24. IV. 1919.

Στρατιωτικό
κατά προτεραιότητα
Κρυπτογραφικά

Ἄστραχαν
στόν Μεχονόσιν

Πολύ παράξενο ὅτι στέλνετε μόνο κομπαστικά τηλεγραφήματα γιά τίς μελλοντικές νίκες. Συζητεῖστε χωρίς καθυστέρηση:

πρῶτο, ἄν εἶναι δυνατό νά ἐπιταχυνθεῖ ἡ κατάληψη τοῦ Πετρόβσκ γιά τή μεταφορά πετρελαίου ἀπό τό Γκρόζνι·

δεύτερο, ἄν εἶναι δυνατό νά κυριευτεῖ τό δέλτα τοῦ Οὐράλη καί τοῦ Γκούριεφ γιά νά πάρουμε ἀπό κεῖ πετρέλαιο, οἱ ἀνάγκες σέ πετρέλαιο εἶναι τρομερές.

Στρέψτε ὅλες τίς προσπάθειες γιά τήν πιό γρήγορη παραλαβή πετρελαίου καί τηλεγραφεῖστε ἀναλυτικά *.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1930 στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος 1918-1921», τόμ. III

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1950 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἀπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 35ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Στό ἐπάνω μέρος τοῦ ντοκουμέντου ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «σ. Μεντιάντσεφ! Ἑτοιμάστε τό κρυπτογράφημα καί παρακαλέστε τόν Σκλιάνσκι νά μοῦ τηλεφωνήσει ἀμέσως μόλις ἔρθει. 24/IV. *Λένιν*». *Ἡ Σύντ.*

530

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Πρέπει *σήμερα* νά στείλουμε *δριμύτατο* τηλεγράφημα ὑπογραμμένο ἀπό Σᾶς καί ἀπό ἐμένα στό Γενικό Ἐπιτελεῖο καί στή *Διεύθυνση ἐφεδρειῶν* ὅτι *ἐντέλλονται* νά ἀναπτύξουν ὅσο τό *δυνατό μεγαλύτερη* δραστηριότητα καί *ταχύτητα* γιά τήν κατάληψη τῆς Βίλνας [350].

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Σεπτέμβρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 217

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

531

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Κρυπτογραφικά

Σέρπουχοφ, στόν γενικό διοικητή
στό Ἐπαναστατικό συμβούλιο τοῦ Δυτικοῦ μετώπου

Μέ τήν ἀπώλεια τῆς Βίλνας ἡ Ἀντάντ ἀκόμη πιό πολύ ἀποθρασύνθηκε. Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναπτυχθεῖ ταχύτητα στόν ἀνώτατο βαθμό γιά τήν ἐπανάκτηση στό συντομότερο χρονικό διάστημα τῆς Βίλνας, γιά νά μή δοθεῖ ἡ δυνατότητα στούς λευκούς νά συγκεντρώσουν δυνάμεις καί νά ἑδραιωθοῦν. Νά ἐπισπεύσετε τήν κίνηση τῶν ἐφεδρειῶν πού καταφθάνουν καί νά ἐνεργήσετε πιό δραστήρια. Τό ἐπιτελεῖο ἐκστρατείας νά δυναμώσει μέ κάθε τρόπο τήν ἐπαγρύπνηση γιά τή διεξαγωγή τῆς ἐπιχείρησης στήν κατεύθυνση αὐτή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου *Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο γραμμένο ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

532

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ

Κρυπτογραφικά

στόν Σοκόλνικοφ

Μέ κάθε θυσία πρέπει γρήγορα νά καταστείλετε ἐντελῶς τήν ἐξέγερση. Ἀπό τήν Κεντρική Ἐπιτροπή στάλθηκε ὁ Μπελομπορόντοφ.

---

* Τό τηλεγράφημα ὑπογράφεται ἐπίσης ἀπό τόν ἀναπληρωτή τοῦ προέδρου τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου Ε. Μ. Σκλιάνσκι. *Ἡ Σύντ.*

Φοβᾶμαι πώς κάνετε λάθος πού δέν ἐφαρμόζετε αὐστηρότητα, ἄν ὅμως εἶστε ἀπόλυτα βέβαιοι ὅτι δέν ὑπάρχουν δυνάμεις γιά βίαιη καί ἀμείλικτη ἐξόντωση, τότε τηλεγραφεῖστε ἀμέσως καί λεπτομερειακά. Δέν γίνεται νά ὑποσχεθεῖ κανείς ἀμνηστία κι' ἔτσι νά ἀφοπλιστοῦν ὁλοκληρωτικά; Ἀπαντεῖστε ἀμέσως. Στέλνουμε ἄλλες δυό σειρές τῆς σχολῆς ἀξιωματικῶν.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

533

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ, Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ, Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ, Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ

Κίεβο
στούς Ρακόβσκι, Ἀντόνοφ,
Ποντβόισκι, Κάμενεφ

Μέ κάθε θυσία, μέ ὅλες τίς δυνάμεις καί ὅσο τό δυνατό γρηγορότερα, ἔστω καί μέ προσωρινή ἐξασθένιση στή Δυτική Οὐκρανία, νά μᾶς βοηθήσετε νά τσακίσουμε τούς κοζάκους καί νά καταλάβουμε τό Ροστόβ, γιατί ἀλλιῶς ὑπάρχει κίνδυνος καταστροφῆς.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

534

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Κρυπτογραφικά

Κίεβο, πρός τόν Ἀντόνοφ
Ἀντίγραφο στόν Ρακόβσκι, στόν Ποντβόισκι, στόν Κάμενεφ

Πῆρα τό κρυπτογράφημα, καθώς καί τό σχέδιό σας γιά τό διαχωρισμό τοῦ Νότιου μετώπου καί τοῦ Οὐκρανικοῦ μετώπου. Γιά τό πρῶτο Σᾶς εὐχαριστῶ, γιά τό δεύτερο Σᾶς ἐπιπλήττω, γιατί παίζετε τό παιχνίδι τῆς αὐτοτέλειας *[351]. Νά στείλετε

* Αὐτοτέλεια — ἀστικό ἀντεπαναστατικό κίνημα στήν Οὐκρανία πού ἐπιδίωκε τήν ἐθνική αὐτοδιάθεση τῆς Οὐκρανίας. *Σημ. μετ.*

Νά στείλετε ούκρανικά στρατεύματα γιά τήν κατάληψη τοῦ Ταγκανρόγκ όπωσδήποτε άμέσως καί μέ κάθε θυσία. Τηλεγραφεῖστε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Άπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

535

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

Κρυπτογραφικά

Κίεβο, πρός τόν Ρακόβσκι

Ή άπόφαση τῶν έσέρων τοῦ Αίκατερινοσλάβ δείχνει πώς αύτοί εἶναι παλιάνθρωποι, ύπερασπιστές τῶν κουλάκων [352]. Πρέπει στίς έφημερίδες νά ξεσηκώσουμε ένάντιά τους καμπάνια, μιά καί αύτοί ύπερασπίζουν τούς κουλάκους καί γιά τό σύνθημα — άντίδραση στή συγκεντροποίηση, νά άπαιτήσουμε άπ' αύτούς ξεσκέπασμα τῶν κουλάκων καί πάλη ένάντια στήν έλεύθερη πούληση τῶν σιτηρῶν άπό τούς άγρότες. Πρέπει νά δεσμευτοῦν μέ συγκεκριμένες όδηγίες τῆς κυβέρνησης, νά τεθοῦν κάτω άπό αύστηρή έπιτήρηση καί σέ περίπτωση παραμικρότερης άπόκλισης άπό τή γραμμή τῆς κυβέρνησης στά ζητήματα τοῦ έπισιτισμοῦ, τῆς συνεταιριστικοποίησης, τοῦ οίκονομικοῦ καί στό ζήτημα τῆς στενῆς προσέγγισης μέ τή Ρωσία νά έτοιμαστεῖ ή άπομόνωσή τους. Νά μέ πληροφορεῖτε πιό συχνά.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Άπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1950 στήν 4η έκδοση τῶν Άπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 29ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

536

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ι. ΜΠΟΥΧΑΡΙΝ

Σύντρ. Μπουχάριν! Δημοσιεῦστε αύτό μέ **έπισταμένη** καί νηφάλια άνάλυση, άποδεικνύοντας *λεπτομερειακά* ὅτι οί *τέτιες* ταλαντεύσεις τῶν σοσιαλιστῶν-έπαναστατῶν πρός τόν κουλάκο καί τόν άποχωρισμό άπό τή Ρωσία, δηλαδή τοῦ *κατατεμαχισμοῦ* τῶν δυνάμεων, μπροστά στόν κίνδυνο τοῦ Κολτσάκ καί τοῦ Ντενίκιν *άντικειμενικά* όδηγοῦν στήν *ύποβοήθηση* τῆς άστικῆς τάξης καί τοῦ Κολτσάκ [353].

25. IV. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Άπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

537

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ [354]

Πρέπει νά συνεννοηθεῖτε μέ τόν Τζερζίνσκι γιά νά δόσει τούς *πιό* δραστήριους ἀνθρώπους. Μπορεῖ νά σταλοῦν ἀκόμη καί ἄλλες δυνάμεις; [355]

Πρέπει ἀκόμη, ἄν εἶναι ἄσχημα τά πράγματα ἐκεῖ, νά χρησιμοποιηθεῖ *πονηριά.*

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ 'Απρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

538

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Ἐσεῖς πρέπει: 1) νά στείλετε *σήμερα* τηλεγράφημα γιά τά ἔκτακτα μέτρα βοήθειας τοῦ Τσίστοπολ στό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ *'Ανατολικοῦ μετώπου καί σ τ ή σ τ ρ α τ ι ά*·

2) *ὁ ἴδιος* νά μιλήσετε σήμερα ἀπευθείας τηλεφωνικά μέ τό Ἀνατολικό μέτωπο.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ 'Απρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Σεπτέμβρη 1925 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 217

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

539

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ

26. IV. 1919.

στόν Γκοῦσεφ

Πρέπει νά ληφθοῦν ἔκτακτα μέτρα βοήθειας τοῦ Τσίστοπολ. Κάνατε μέ τήν ἀπαιτούμενη προσοχή ὅ,τι χρειαζόταν γι' αὐτό; Ἐξαντλήσατε ὅλες τις δυνατότητες; Τηλεγραφεῖστε.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

540

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. Α. ΜΕΧΟΝΟΣΙΝ

Κρυπτογραφικά

Ἄστραχαν
στόν Μεχονόσιν

Ἀπό τό δελτίο τῆς 23/4 φαίνεται ὅτι ὁ «Ἄρνταγκαν», καί ὁ «Κάρς» πέρασαν ἀπό τό Μπακού στό Γκούριεφ ἀτιμώρητα. Καί ἔτσι, οἱ ἀστραχανιῶτες ὑπόσχονται μεγάλες νίκες στό μέλλον, ἐνῶ ταυτόχρονα ἀφήνουν τόν ἐχθρό νά περάσει στό Γκούριεφ. Αὐτό προκαλεῖ ἀγανάκτηση καί ὑποχρεώνει μάλιστα νά ὑποψιαστεῖ κανείς εἴτε ὅτι εἶναι προδοσία, εἴτε κακόβουλο σαμποτάζ. Ἀπαιτοῦμε ἀπό Σᾶς αὐστηρό ἔλεγχο, προσωπική ἐξέταση, προσεκτικότατη ἐπίβλεψη, ἀπόλυτη ἐπαγρύπνηση.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

541

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ [356]

Σύντρ. Ζηνόβιεφ! Διαβάστε το ὁ ἴδιος καί στόν σύντροφο Μπαντάγεφ. Πρέπει νά τοῦ γίνει *αὐστηρή* παρατήρηση: ἄλλη μιά μή ἐκτέλεση τῶν ἐντολῶν τοῦ κέντρου καί θά τόν *παραπέμψουμε στό δικαστήριο*. Ἀστεῖα μ' αὐτό δέν γίνονται.

Βάλτε τον νά ὑπογράψει ὅτι αὐτό τοῦ κοινοποιήθηκε.

26/IV. *Λένιν*

P. S. Τά ἐπισυναπτόμενα ὑλικά καί τό γράμμα αὐτό νά τά *ἐπιστρέψετε*.

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

542

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ

Αἰκατερινοσλάβ, ἁμαξοστοιχία Κάμενεφ
γιά τόν Κάμενεφ

Ἡ ἐντολή σχετικά μέ τό Ντονμπάς ἀπό καιρό ἔχει ἐπαναληφθεῖ. Ἐξασφαλίστε πραγματικό ἔλεγχο, τί ἀκριβῶς, πόσο, πότε, ποῦ ἔχουν φτάσει, ἤ ποῦ βρίσκονται στό δρόμο. Ὁ Ἰόφφε χρειάζεται ὄχι στήν Κριμαία, ἀλλά στήν κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας στή θέση πού θά διαλέξει ὁ Ρακόβσκι γιά δουλιά ἐνάντια στήν αὐτοτέλεια καί στήν Κριμαία θά βροῦμε ἄλλον, ὅμως φυσικά, ὄχι τόν Ντιμπένκο.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά σύμφωνα μέ τό ἀποκρυπτογραφημένο κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

543

ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟΝ Β. Σ. ΜΙΤΣΚΕΒΙΤΣ

29. IV. 1919.

Μέ τό παρόν συστήνω τόν σύντροφο Βαλεντίν Σεργκέεβιτς Μιτσκέβιτς καί σάν κομμουνιστή καί σάν ἀπόλυτα εὐσυνείδητο στέλεχος. Πρέπει νά συμπληρώσω ὅτι, ὅπως λένε οἱ σύντροφοι πού τόν ἔχουν δεῖ στή δουλιά καί ἐμπνέουν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη, ὁ σ. Μιτσκέβιτς ἔχει ὀργανωτικές ἱκανότητες.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

544

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

30. IV. 1919.

σ. Ζηνόβιεφ!

Συζητώντας μέ τόν σ. Ἐμελιάνοφ, μοῦ προξένησε ἰδιαίτερη κατάπληξη τό γεγονός ὅτι οἱ καλύτεροι καί οἱ πιστότεροι ἐργάτες ἀπό τήν Πετρούπολη *ἄσκοπα* σκοτώνονται σέ τεχνικές δουλιές, ὅπως οἱ μεταφορές μέ αὐτοκίνητα καί κάρα.

Ἀσυγχώρητο! Στίς τεχνικές δουλιές μποροῦμε νά ἀπασχολήσουμε, μποροῦμε νά πάρουμε καί δευτερεύοντες καί τριτεύοντες, καί ἄγνωστους, δηλ. ἄγνωστους μέ τήν ἔννοια τῆς τιμιότητας. Ἐνῶ τέτιοι, ὅπως ὁ Ἐμελιάνοφ, χρειάζονται *στό χωριό,* σέ *διοικητική δουλιά,* σέ διεύθυνση, σέ Ἐκτελεστικές ἐπιτροπές νομῶν, ὅπου οἱ ἔντιμοι εἶναι λίγοι, ὅπου ὑπάρχει μεγάλη ἀνάγκη ἀπό τίμιους.

Δέν θά μπορούσαμε νά συγκροτήσουμε στήν Πετρούπολη *ὁμάδα πρωτοβουλίας* ἐργατῶν ἀπό τόν σύντροφο Ἐμελιάνοφ καί 5-10 φίλους του, γιά τήν ἐπιλογή 300-600 ἐργατῶν ἀπό τήν Πετρούπολη, μέ τίς πιό αὐστηρές συστάσεις ἀπό τό Κόμμα καί ἀπό τά συνδικάτα, γιά τήν ἀποστολή τους, ἀπό 1 καί ἀπό 2, στίς Ἐκτελεστικές ἐπιτροπές νομῶν ὅλης τῆς Ρωσίας;

Τό σχέδιο αὐτό θά τό ὑπεράσπιζα ὁλοκληρωτικά. Νά ἀπαλλαγοῦν ὅλοι (πού ἀπό τήν ἡλικία τους δέν πᾶνε στόν πόλεμο) ἀπό τίς τεχνικές δουλιές καί ἀπό τίς θέσεις πού μποροῦν *νά ἀντικατασταθοῦν* καί νά μετατεθοῦν στή *διοίκηση* τοῦ χωριοῦ. Χωρίς τήν ὁμάδα τέτιων, ἀπόλυτα ἔμπιστων καί ἔμπειρων ἐργατῶν ἀπό τήν Πετρούπολη, δέν θά μπορέσουμε νά πετύχουμε μεγάλη βελτίωση στό χωριό.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό περιοδικό «Κράσναγια Λέτοπις», τεῦχ. 2 (11)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

545

ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ

Εἶχα λεπτομερειακή ἀναφορά τοῦ Βατσέτις καί τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου. *Τό συμπέρασμα εἶναι λυπηρό.* Εἶναι ἀπαραίτητη πιό δραστήρια ἔνταση τῶν δυνάμεων. Πρέπει νά *μήν ἀφήσουμε νά χαλαρώσει* ἡ σημερινή ἄνοδος, ἀλλά νά τή διατηρήσουμε τουλάχιστο 2 μῆνες

καί νά τή *δυναμώσουμε ἀκόμη*. Ἀλλιῶς δέν θά τελειώσουμε τόν πόλεμο, ὅμως νά τόν τελειώσουμε πρέπει *ὁπωσδήποτε*, γιατί τά σημάδια κούρασης τῶν μαζῶν (100 000 λιποτάκτες) πληθαίνουν.

Συζήτησα τά παρακάτω μέτρα μέ τόν Τρότσκι:

1) Νά σταλοῦν στόν Ντόν 3 χιλιάδες ἐργάτες τῆς Πετρούπολης, πού εἶναι *ἀνίκανοι* γιά πόλεμο καί ἄοπλοι. Σκοπός — νά διορθώσουν τά πράγματα, νά ἐξασθενίσουν τούς κοζάκους, νά τούς διαβρώσουν *ἀπό τά μέσα, νά ἐγκατασταθοῦν ἀνάμεσά τους*, νά δημιουργήσουν ὁμάδες στά χωριά κτλ.

2) Μέ ὅλα τά μέσα καί δυνάμεις νά ἑτοιμαστεῖ ἀκόμη περισσότερο ὁ στολίσκος στό Βόλγα. *Ἐπισκευή* ἰδιαίτερα.

3) Τό ἴδιο σχετικά μέ τό πυροβολικό (χωρίς νά ἀποσπάσουμε ἀπό τή γραμμή τῆς Καρελίας). Πρέπει *ἀκόμη* καί *ἀκόμη* μιά φορά νά μελετηθεῖ μέ τούς στρατιωτικούς μήπως εἶναι δυνατό νά βοηθηθεῖ τό Ἀνατολικό μέ πυροβολικό.

4) Νά συγκεντρώνονται τά τουφέκια, *ἰδιαίτερα τά σπασμένα* (στήν Τούλα μποροῦν νά ἐπιδιορθώνουν 800 τήν ἡμέρα· *δέν ἔχουν δουλιά)*.

5) Νά συνεχιστεῖ ἡ ἐπιστράτευση τῶν ἐργατῶν στήν Πετρούπολη καί γιά τήν Οὐκρανία καί γιά τόν Ντόν.

Σήμερα πῆρα τηλεγράφημα ἀπό τόν Ζηνόβιεφ γιά τό σταμάτημα ἀρκετῶν ἐργοστασίων στήν Πετρούπολη, μεγάλων, ἀπό ἔλλειψη πετρελαίου. Τόν Κράσιν δέν μπόρεσα νά τόν βρῶ τηλεφωνικά. Ἄν τόν βρῶ θά τόν πληροφορήσω. Νομίζω ὅμως ὅτι πετρέλαιο δέν ὑπάρχει καί δέν θά ὑπάρξει. Σᾶς συνιστῶ νά κινήσετε τούς ἐργάτες αὐτούς *ὅλους γενικά* γιά τήν Οὐκρανία, τόν Ντόν, τήν Ἀνατολή γιά 3 μῆνες. Εἶναι ἀνόητο νά πεινοῦν, νά χάνονται στήν Πετρούπολη, ὅταν μποροῦν νά ἀποκτήσουν ψωμί καί κάρβουνο.

6) Ἐπίσης νά συνεχιστεῖ ἡ ἐπιστράτευση τῶν κομματικῶν στελεχῶν, ἰδιαίτερα στίς περιοχές κοντά στό μέτωπο.

Πρέπει ἀκόμη περισσότερο «νά ληστεύσουμε τήν Πετρούπολη», δηλ. νά πάρουμε ἀπ' αὐτήν ἀνθρώπους, γιατί ἀλλιῶς δέν θά σώσουμε οὔτε τήν Πετρούπολη, οὔτε τή Ρωσία.

Διάφοροι κλάδοι διεύθυνσης καί πολιτιστικῆς-μορφωτικῆς δουλιᾶς στήν Πετρούπολη μπορεῖ καί πρέπει νά *ἀδυνατίσουν* γιά 3 μῆνες *κατά δέκα φορές*.

Τότε θά σώσουμε καί τή Ρωσία καί τήν Πετρούπολη.

Ἄλλους ἐργάτες στό ἐπίπεδο τῶν ἐργατῶν τῆς Πετρούπολης δέν ἔχουμε.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Γράφτηκε στό δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1932 στό περιοδικό «Κράσναγια Λέτοπις», τεῦχ. 5-6 (50-51)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

546

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ [357]

Νά φτάσουμε σέ σαθρές ὑποχωρήσεις δέν θά εἶναι ἀργά τόν Ἰούνη. Ὁ Τσιουρούπα βεβαιώνει ὅτι ἡ Κεντρική Διεύθυνση προμηθειῶν συγκέντρωσε ἀρκετά *ἑκατομμύρια* (μή προβλεπόμενα), ἐνῶ «ἡ ἐλεύθερη συγκέντρωση» τά σακάτεψε καί ἀπόδοσε *πολύ λιγότερα.*

Ἄς ἐλέγξουμε τούς ἀριθμούς αὐτούς — *μ α ζ ι κ ο ύ ς*.

1) Πόσα συγκέντρωσε (καί μετάφερε) (στήν πραγματικότητα) ἡ Κεντρική Διεύθυνση προμηθειῶν μέσα σέ 2 ἤ 3 μῆνες;

2) Πόσα *κουβάλησε* ὁ «ἐλεύθερος» κουβαλητής μέσα στό *Φ λ ε β ά ρ η + Μ ά ρ τ η ;*

Γράφτηκε τόν Ἀπρίλη τοῦ 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

547

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Μ. Μ. ΚΟΣΤΕΛΟΒΣΚΑΓΙΑ [358]

Νά καταλαβαίνετε ἔτσι ὅπως εἶναι: ἀπόφαση τῆς ΚΕ. *Καιρός πολέμου.* Ὅλοι *σέ ὅ,τι εἶναι πιό δύσκολο.*

Γράφτηκε τόν Ἀπρίλη τοῦ 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

548

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΤΗΣ 2ης ΟΥΚΡΑΝΙΚΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

2. V. 1919.

Ἐκφράζω τίς βαθύτατές μου εὐχαριστίες καί τήν εὐγνωμοσύνη μου στούς συντρόφους τῆς Δεύτερης Οὐκρανικῆς Σοβιετικῆς Στρατιᾶς, σχετικά μέ τό τάνκ πού στείλανε σάν δῶρο [359].

Τό δῶρο αὐτό εἶναι ἀκριβό γιά μᾶς ὅλους, ἀκριβό στούς ἐργάτες καί στούς ἀγρότες τῆς Ρωσίας, σάν τεκμήριο τοῦ ἡρωισμοῦ τῶν οὐκρανῶν ἀδελφῶν, ἀκριβό ἀκόμη γιατί μαρτυρεῖ γιά τήν πλήρη χρεοκοπία τῆς Ἀντάντ πού φαινόταν τόσο ἰσχυρή.

Τόν καλύτερο χαιρετισμό καί τίς πιό θερμές εὐχές γιά ἐπιτυχίες τῶν ἐργατῶν καί ἀγροτῶν τῆς Οὐκρανίας καί τοῦ Οὐκρανικοῦ Κόκκινου Στρατοῦ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας
Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1926 στό περιοδικό «Βοένι Βέστνικ», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

549

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Ε. ΡΟΥΤΖΟΥΤΑΚ [360]

Στόν *Ρουτζουτάκ:* τό πῆρα αὐτό στίς 2. V!!!!! Κάντε *αὐστηρή* ἐπίπληξη: τό τηλεγράφημα ἀπό τίς 27. IV ἔπρεπε νά μοῦ τό φέρουν *ὄχι ἀργότερα* ἀπό τίς 28. IV. (Νά μοῦ στείλετε τόν κατάλογο τῶν ὑπαιτίων, ὅτι τιμωρήθηκαν μέ μομφή καί προειδοποίηση.)

2/V. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 2 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

550

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ [361]

Στόν Σκλιάνσκι: αὐτό εἶναι **πολύ** σπουδαῖο· πρέπει νά τούς *ἀφήσετε* ἕνα μέρος τῆς 33ης μεραρχίας καί *ἀμέσως* νά ἐπιδιώξετε *πολύ συγκεκριμένο* τηλεγράφημα γι' αὐτό, ἀπό τόν Βατσέτις στό Ἄστραχαν.

2/V. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 2 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

РОССИЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОВЕТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

Председатель Совета
РАБОЧЕЙ и КРЕСТЬЯНСКОЙ
ОБОРОНЫ.
—о—
Москва, Кремль.

2. V. 1919 г.
№.........

Штабу 2-ой Украинской Советской Армии
и всем товарищам этой армии.

Приношу свою самую горячую благодарность и приветствую товарищей Второй Украинской Советской Армии по поводу присланного в подарок танка.

Этот подарок дорог нам всем, дорог рабочим и крестьянам России, как доказат-

Ἡ πρώτη σελίδα τοῦ γράμματος τοῦ Β. Ι. Λένιν «Πρός τό Ἐπιτελεῖο τῆς 2ης Οὐκρανικῆς Σοβιετικῆς Στρατιᾶς καί πρός ὅλους τούς συντρόφους τῆς Στρατιᾶς αὐτῆς» — 2 τοῦ Μάη 1919

551

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΜΙΝΣΚ

3. V. 1919.

Μίνσκ
στή Στρατιωτική έπιτροπή τοῦ κυβερνείου
Ἀντίγραφο στήν Ἐπιτροπή κυβερνείου τῶν μπολσεβίκων

Τόν ἀεροπόρο παρατηρητή τοῦ 38 ἀεροπορικοῦ τμήματος Φιόντορ Ἀλεξάντροβιτς Ἀρμάντ τόν γνωρίζω προσωπικά, νά τοῦ ἔχετε ἐμπιστοσύνη, παρ' ὅλο πού εἶναι πρώην ἀξιωματικός καί ὄχι κομμουνιστής. Παρακαλῶ τούς συντρόφους τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καί τούς πολιτικούς ἐπιτρόπους νά μή τόν ὑποπτεύονται. Τηλεγραφεῖστε γιά τή μετάδοση τοῦ τηλεγραφήματός μου αὐτοῦ στήν ἀντίστοιχη στρατιωτική μονάδα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

552

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ε. ΜΠΑΝΤΑΓΕΦ [362]

Στόν Μπαντάιτς

σ. Μπαντάγεφ! Μήν κάνετε καπρίτσια. Ἐσεῖς δέν εἶστε δεσποινίδα. Δέν Σᾶς ρωτοῦσαν ἄν θεωρεῖτε «ὅλες τίς ἐνέργειές σας» *«ἀπολύτως* (!!) σωστές» (αὐτό εἶναι γελοῖο!!), ἀλλά ἄν *ὅλες* τίς ἐντολές τοῦ Κέντρου τίς ἐκπληρώσατε. Ἀλλά γι' αὐτό Ἐσεῖς σιωπᾶτε! Δουλέψτε, *δέν δεχόμαστε παραίτηση*. Στό ἑξῆς νά ἐκτελεῖτε ὅλες τίς ἐντολές τοῦ Κέντρου καί νά μή λέτε ἄπρεπες ἀνοησίες γιά «σκευωρίες».

4/V.

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 4 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

553

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

Κίεβο, στούς 'Αντόνοφ, Ποντβόισκι
'Αντίγραφο στόν Ρακόβσκι

'Η ΚΕ τοῦ Κόμματος ἐπιβάλλει αὐστηρότατη μομφή στόν 'Αντόνοφ καί στόν Ποντβόισκι, γιατί παρόλες τίς ὑποσχέσεις καί παρά τίς ἐπανειλημμένες ἀπαιτήσεις δέν ἔκαναν ἀπολύτως τίποτε τό σοβαρό γιά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ Ντονμπάς. 'Η ΚΕ ἀπαιτεῖ ἔνταση ὅλων τῶν δυνάμεων καί προειδοποιεῖ ὅτι σέ ἀντίθετη περίπτωση θά τούς παραπέμψει σέ κομματικό δικαστήριο.

'Απομέρους τῆς ΚΕ *Λένιν* *

Στάλθηκε στίς
5/V. ὥρα 2.37.

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

554

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ, Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ, Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

5. V. 1919. **Κρυπτογραφικά**

Κίεβο, στούς Ρακόβσκι,
'Αντόνοφ, Ποντβόισκι

'Από σᾶς μέχρι τώρα δέν ὑπάρχει οὔτε μιά ἀκριβής, πραγματική ἀπάντηση, ποιά τμήματα κινήθηκαν στό Ντονμπάς, πόσα τουφέκια, σπαθιά, κανόνια, σέ ποιό βαθμό βρίσκονται οἱ προωθημένες ἁμαξοστοιχίες. 'Η κατάληψη τοῦ Λουγκάνσκ ἀποδεικνύει ὅτι ἔχουν δίκιο αὐτοί πού σᾶς κατηγοροῦν γιά ἀνεξαρτησία καί γιά βλέψεις σέ βάρος τῆς Ρουμανίας.

* 'Ακολουθοῦν τά ὀνόματα τοῦ Ι. Β. Στάλιν καί τοῦ Ν. Ν. Κρεστίνσκι, γραμμένα ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *'Η Σύντ.*

Νά καταλάβετε ὅτι ἐσεῖς θά εἶστε ὑπαίτιοι τῆς καταστροφῆς ἄν καθυστερήσετε νά βοηθήσετε σοβαρά τό Ντονμπάς.

Λένιν

Παρακαλῶ νά τό ἐπιστρέψετε μέ τήν ἐπισημείωση: κρυπτογραφικά στάλθηκε — ὥρα — λεπτά.

Ἐπεῖγον

5. V.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

555

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΜΟΣΧΑΣ Ἤ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΣΧΑΣ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ)

5. V. 1919.

Πρός τό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τῆς Μόσχας

σ. **Ἰλιά**

ἤ στόν σ. Ζαγκόρσκι

ἤ στή Γραμματεία τῆς ΕΜ

Συστήνω τόν σύντροφο πού φέρνει τό γράμμα αὐτό Φίλιπ Ἰλίτς Μποντρόφ, μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1894. Στήν Πετρούπολη τόν γνώριζε *ἀπό τόν καιρό ἐκεῖνο* ἡ Ναντέζντα Κονσταντίνοβνα. Ἔμπειρο μέλος τοῦ Κόμματος, θέλει νά δουλέψει στή Μόσχα· ἀπό προσωπικές ὑποθέσεις δέν μπόρεσε μέχρι τώρα νά βρεθεῖ πιό κοντά.

Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά τοῦ δόσετε δουλιά ἀμέσως. Ἀντί γιά κομματική δουλιά τώρα χρειάζεται πιό πολύ, μάλλον στό *ΕΕΟ* *.

Γειά χαρά! *Λένιν*

Παρακαλῶ νά ἐπιτραπεῖ στόν σύντροφο Φ. Ι. Μποντρόφ, πού φέρνει τό γράμμα αὐτό, ἡ εἴσοδος στό Σοβιέτ βουλευτῶν τῆς Μόσχας. 5/V.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Ἑνιαῖο ἐκφορτωτικό ὄργανο τοῦ σιδηροδρομικοῦ κόμβου τῆς Μόσχας στό Συμβούλιο τῆς Μόσχας. *Ἡ Σύντ.*

556

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ ΚΑΙ Μ. Μ. ΛΙΤΒΙΝΟΦ [363]

Ἀγαπητοί σύντροφοι!

Στέλνω τίς παρατηρήσεις μου. Ἐφόσον δέν ὑπάρχουν διαφωνίες ἀρχῶν, ἀποφασίστε μόνοι Σας. Σᾶς συμβουλεύω νά τό χρησιμοποιήσετε *γιά προπαγάνδα*, γιατί εἶναι φανερό, πώς *δέν* μπορεῖ νά ὑπάρχει *ἄλλη* ἑρμηνεία. Μέ μεγάλη φιλοφροσύνη στόν Νάνσεν, μέ *μεγάλη αὐθάδεια* στόν Οὐίλσων, τόν Λόυντ Τζώρτζ καί τόν Κλεμανσώ, αὐτό πολύ θά ὠφελήσει, μ' αὐτούς *μόνο* ἔτσι, νά ὁ σωστός τόνος.

6/V. *Λένιν*

Κατά τή γνώμη μου, οἱ δυό ἀπαντήσεις εἶναι ἀπόλυτα σωστές προτείνοντας συνάντηση καί εὐχαριστώντας τόν Νάνσεν. Νομίζω, ὅμως, θά ἔπρεπε *πιό πολύ* νά ἀναπτυχθεῖ ἡ *προπαγανδιστική* πλευρά, νά ἐκμεταλλευτοῦμε τό γεγονός ὅτι ἡ Ἀντάντ, ἀποκρύπτοντας εὔκολα ἀπ' ὅλους τά ὑπόλοιπα ντοκουμέντα μας *, *ἀκριβῶς αὐτή τήν ἀπάντηση* σάν ἐξαίρεση *δέν* θά μπορέσει νά τήν ἀποκρύψει.

Γι' αὐτό θά ἤθελα νά Σᾶς συμβουλεύσω νά ἐκμεταλλευτεῖτε γιά προπαγάνδα καί νά ἀναπτύξετε *λεπτομερειακά* τό μέρος (α) ἀπό *ἀνθρωπιστική* καί (β) *πολιτική* πλευρά.

(α) Ἐσεῖς θά ἀναφέρεστε στόν ἀνθρωπιστικό (φαίνεται, μάλιστα *μόνο* στόν ἀνθρωπιστικό;) χαρακτήρα τῆς πρότασης; Γι' αὐτό πολλές εὐχαριστίες καί φιλοφρονήσεις *προσωπικά* στόν Νάνσεν. Ἐφόσον λοιπόν πρόκειται γιά ἀνθρωπιστικούς σκοπούς, *μή μπερδεύετε*, ἀγαπητέ, τήν πολιτική, ἀλλά *τραβᾶτε ἴσια* (αὐτό νά τό ὑπογραμμίσετε). Τραβᾶτε ἴσια! Εἴμαστε μάλιστα ἕτοιμοι νά *πληρώσουμε* καί πολύ ἀκριβά καί *Σᾶς* θά Σᾶς ἀφήσουμε εὐχαρίστως γιά τόν ἔλεγχο καί θά *Σᾶς* δόσουμε κάθε ἐγγύηση. Αὐτό νά τό ἀναπτύξετε, νά τό χρωματίσετε, νά τό ἐξηγήσετε. *Καθορίστε μέρος καί χρόνο γιά τίς διαπραγματεύσεις!*

Ἀλλά ἄν πρόκειται γιά *ἀνακωχή*, τότε λοιπόν αὐτό εἶναι *πολιτική!* Μά ἐσεῖς, εἶστε μορφωμένος ἄνθρωπος κ. Νάνσεν, καταλαβαίνετε θαυμάσια ὅτι *κάθε* πόλεμος καί *κάθε* ἀνακωχή εἶναι *πολιτική*. Ἄρα *Ἐσεῖς* συνενώσατε τό «ἀνθρωπιστικό» μέ τό «πολιτικό»,

* Πρόκειται γιά τίς ἀλλεπάλληλες ἐπίσημες ἐκκλήσεις πρός τά κράτη τῆς Ἀντάντ μέ τήν πρόταση εἰρήνης (βλ. Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 39ος, σελ. 366). *Ἡ Σύντ.*

'Ε σ ε ῖ ς τά ἀνακατέψατε καί τά κάνατε ἕνα! Νά τοῦ ἐξηγήσετε, ὅπως σέ 16χρονη κοπελίτσα, γιατί ἡ ἀνακωχή εἶναι *πολιτική*.

(β) Εἶναι καλό νά μπερδεύουμε τό «ἀνθρωπιστικό» μέ τήν «πολιτική»; Ὄχι, εἶναι κακό, γιατί αὐτό εἶναι ὑποκρισία, γιά τήν ὁποία 'Ε σ ε ῖ ς δέν φταῖτε καί μεῖς *δ έ ν Σ ᾶ ς* κατηγοροῦμε. Γιατί γιά τήν πολιτική πρέπει νά μιλᾶμε *ἀνοιχτά* καί ὄχι νά καλυπτόμαστε πίσω ἀπό τόν «ἀνθρωπισμό».

Καί μιά πού 'Ε σ ε ῖ ς μιλήσατε γιά πολιτική, τότε νά μᾶς συγχωρεῖτε, εἴμαστε *ὑποχρεωμένοι* νά Σᾶς ἀπαντήσουμε ἐπί τῆς οὐσίας.

(β [1]) Ἄν πρόκειται γιά ἀνακωχή *ε ἰ ρ ή ν η ς*, τότε τό ξέρετε θαυμάσια ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε *ὑ π έ ρ*. 'Εμεῖς συμφωνήσαμε *(μάλιστα!)* στά Πριγκηπόνησα [τό ἐπιβεβαιώσαμε αὐτό στόν Μπούλλιτ, ὁ ὁποῖος, δυστυχῶς, ὅπως καί ὅλη ἡ *ἀμερικανική πολιτική, εἶναι α ἰ χ μ ά λ ω τ ο ς* τοῦ Κλεμανσώ καί τοῦ Λόυντ Τζώρτζ, γιατί αὐτό πού μᾶς ὑποσχέθηκε ὁ Μπούλλιτ, διαβεβαιώνοντας ὅτι ἡ 'Αμερική θά ὑποχρεώσει τόν Κλεμανσώ καί τόν Λόυντ Τζώρτζ νά ὑποταχθοῦν, ἔμεινε *ἀνεκπλήρωτο* (καλό εἶναι νά «κουρδίσουμε» τόν Οὐίλσων!) [364]] *.

Τά Πριγκηπόνησα τά ναυαγήσαμε *ὄχι* ἐμεῖς, ἀλλά οἱ *μοναρχικοί καί οἱ όργανωτές τῶν πογκρόμ τῶν ἑβραίων, οἱ ἀναστηλωτές τῆς τσιφλικάδικης γῆς*, νά ἐξηγηθοῦν, νά ἀναπτυχθοῦν, νά *ἀποδειχτοῦν* τά τρία αὐτά σημεῖα ὅτι ὁ Ντενίκιν καί ὁ Κολτσάκ 1) εἶναι μοναρχικοί· 2) εἶναι σφαγιαστές τῶν ἑβραίων· 3) ἀναστηλώνουν τή γαιοκτησία τῶν τσιφλικάδων, εἰσάγουν τήν ἐξαγορά γιά τούς ἀγρότες.

'Εμεῖς συμφωνούσαμε μέ τήν ἀνακωχή γιά *διαπραγματεύσεις* εἰρήνης, βέβαια μ' αὐτούς πού *πραγματικά* εὐθύνονται γιά τόν πόλεμο καί ὄχι μέ τά πιόνια, δηλ. μέ τήν 'Αγγλία, τή Γαλλία, τήν 'Αμερική. Νά ἐξηγηθεῖ λεπτομερειακά ὅτι *αὐτοί* διεξάγουν τόν πόλεμο, *τά δικά τους* πλοῖα, τά δικά τους *κανόνια*, τά δικά τους φυσίγγια, *οἱ δικοί τους* ἀξιωματικοί. Νά ξεσκεπαστεῖ **λεπτομερειακά** ἡ *ἐντελῶς ψεύτικη* «παραίτηση ἀπό τήν ἐπέμβαση» μέ τήν *ὑποστήριξη* ἀπ' αὐτούς (καί τήν παρακίνηση ἀπ' αὐτούς) τῶν ἐσθονῶν, φιλλανδῶν, πολωνῶν.

(β [2]) Παρακάτω, ἄν ἡ ἀνακωχή εἶναι *ὄχι γιά τήν εἰρήνη*, ἀλλά γιά πολιτικό παιχνίδι, *δέν τή θέλουμε*. Μέ τήν εἰρήνη δέν παίζουν. Δέν θά μπορέσει *κανείς* νά μᾶς ἐξαπατήσει. Καί αὐτό νά ἀναπτυχτεῖ.

---

* Ἄν ὅλα εἶναι κατά, βγάλτε τα (πιθανῶς, πρόκειται γιά τό κείμενο πού ἔχει βάλει ὁ Β. Ι. Λένιν σέ ἀγκύλες. *Ἡ Σύντ.)*. Κατά τή γνώμη μου, *πρακτικά* εἶναι πολύ ὠφέλιμο νά φέρουμε σέ ρήξη τόν Οὐίλσων μ' αὐτούς, δηλώνοντας ὅτι ὁ Οὐίλσων εἶναι *πιόνι* στά χέρια τοῦ Κλεμανσώ καί τοῦ Λόυντ Τζώρτζ, ὑποτασσόμενος σ' αὐτούς τούς *δυό* σ' αὐτή τήν «πλειοψηφία»!

Νά τελειώσετε μέ τό *συμπέρασμα: ἄν* εἶναι πολιτική, τότε, ἐμεῖς προτείνουμε *ἀνακωχή* γιά τήν εἰρήνη, συμφωνοῦμε, δέν ναυαγήσαμε ἐμεῖς τά Πριγκηπόνησα, θά πᾶμε πάντα σέ διαπραγματεύσεις μέ τούς *πραγματικά αἴτιους* τοῦ πολέμου.

Ἄν *δέν* εἶναι πολιτική, *ἀλλά* ἀνθρωπιστικό, εὐχαριστοῦμε, δεχόμαστε, προσκαλοῦμε, ἐλᾶτε, ἐλέγξτε καί μεῖς θά πᾶμε ὅπου νάναι (χρόνος, τόπος) *καί θά πληρώσουμε* ἀκόμη καί μέ τριπλή τιμή, μέ ξυλεία, ὀρυκτά, δάνεια.

Μά τήν ἀλήθεια, δέν πρέπει νά διαφύγει ἡ εὐκαιρία νά ἀπαντήσουμε στόν Νάνσεν ἔτσι, ὥστε νά γίνει *καλή* προπαγάνδα [365].

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Μάη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

557

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ ΚΑΙ Α. Λ. ΚΟΛΕΓΚΑΓΕΦ

6. V. 1919.

Κρυπτογραφικά

Κοζλόφ

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο Νότιου μετώπου
στούς Σοκόλνικοφ καί Κολεγκάγεφ

Ἡ ἀργοπορία γιά τή συντριβή τῆς ἐξέγερσης εἶναι κυριολεκτικά ἐξοργιστική. Σήμερα εἶδα τήν εἴδηση ὅτι ἡ συντριβή τῆς ἐξέγερσης δέν προωθεῖται. Εἶναι ἀνάγκη νά πάρετε τά πιό δραστήρια μέτρα καί νά ξεριζώσετε τήν ἀργοπορία. Μήπως χρειάζεται νά στείλουμε ἀκόμη συμπληρωματικές δυνάμεις ἀπό τσεκίστες; Τηλεγραφεῖστε λεπτομερειακά. Ἡ χρονοτριβή μέ τήν ἐξέγερση εἶναι ἀπαράδεκτη.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1938 στό περιοδικό «Μπολσεβίκ», τεῦχ. 2

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1950 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἁπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 35ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

558

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚ. ΜΠΕΛΟΜΠΟΡΟΝΤΟΦ

6. V. 1919.

Κοζλόφ
Στό 'Επαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου
γιά νά ἐπιδοθεῖ ἀμέσως στό 'Επιτελεῖο Στρατιᾶς 9
στόν Μπελομπορόντοφ — ἀντιπρόσωπο
τοῦ Συμβουλίου "Αμυνας, ὅπου

Μοῦ ἔκανε μεγάλη κατάπληξη ὅτι καί στό δεύτερο τηλεγράφημά Σας οὔτε μιά λέξη δέν ἀναφέρετε γιά τήν πορεία τῆς ὑπόθεσης πού Σᾶς ἔχει ἀνατεθεῖ [366]. 'Η ἐπιτάχυνση εἶναι ἐντελῶς ἀπαραίτητη. Βιαστεῖτε καί κυνηγεῖστε ὅλους. 'Απαντεῖστε λεπτομερειακά.

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

559

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ [367]

Στό Κίεβο, στόν πρόεδρο τοῦ ΣΛΕ Ρακόβσκι,
γιά τόν Κάμενεφ

Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη ὥστε 'Εσεῖς προσωπικά, παίρνοντας ἄν χρειάζεται γιά βοηθό Σας τόν 'Ιόφφε, ὄχι μόνο νά ἐλέγξετε καί ἐπιταχύνετε, ἀλλά καί μόνοι Σας νά ὁδηγήσετε ἐνισχύσεις στό Λουγκάνσκ καί γενικά στό Ντονμπάς, γιατί ἀλλιῶς, δέν χωράει ἀμφιβολία ὅτι ἡ καταστροφή θά εἶναι τεράστια καί ἴσως ἀνεπανόρθωτη. Πάρτε ἄν χρειαστεῖ πληρεξούσιο ἀπό τό Συμβούλιο "Αμυνας Κιέβου. Δέν χωράει ἀμφιβολία ὅτι θά χαθοῦμε, *ἄν δέν ἐκκαθαρίσουμε ὁλόκληρο τό Ντονμπάς σέ σύντομο χρονικό διάστημα.* Μέ τά στρατεύματα τοῦ Μαχνό προσωρινά, ὥσπου νά καταληφθεῖ τό Ροστόβ, πρέπει νά εἴμαστε διπλωμάτες, στέλνοντας ἐκεῖ προσωπικά τόν 'Αντόνοφ καί ἀναθέτοντας στόν 'Αντόνοφ προσωπικά τήν εὐθύνη γιά τά στρατεύματα τοῦ Μαχνό. Στεῖλτε λεπτομερειακή τηλεγραφική ἀπάντηση.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1925 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 6 (41)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό ἀποκρυπτογραφημένο κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

560

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ι. ΜΕΖΛΑΟΥΚ

Χάρκοβο
Στόν ἀναπληρωτή τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Στρατιωτικῶν Μεζλάουκ,
ἀντίγραφο στόν Ἀρτιόμ

Πῆρα ἀπό τόν Λουτοβίνοφ ἀκόμη μιά ἐπιβεβαίωση ὅτι Ἐσεῖς παίζετε τό παιχνίδι τῆς αὐτοτέλειας καί τῶν τοπικιστικῶν Δημοκρατιῶν, ὅτι ἀρνεῖστε νά ἀποστείλετε ἀμέσως στό Ντονμπάς ὅλες τίς στρατιωτικές δυνάμεις καί ὅλους τούς ἐπιστρατευμένους ἐργάτες τοῦ Χαρκόβου, μέ δικαιολογία τίς ἠλίθιες ἀπαγορεύσεις τοῦ Ποντβόισκι. Δηλώνω ὅτι θά παραπεμφθεῖτε σέ κομματικό δικαστήριο καί θά διαγραφεῖτε ἀπό τό Κόμμα, ἄν δέν ἀφήσετε τό παιχνίδι αὐτό καί δέν ἀποστείλετε ἀμέσως ὅλες τίς στρατιωτικές δυνάμεις τοῦ Χαρκόβου καί ὅλους τούς ἐπιστρατευμένους ἐργάτες γιά ἐνίσχυση τοῦ Ντονμπάς. Ἀπαντεῖστε ἀμέσως κρυπτογραφικά ἐκτέλεση. Πόσους καί πότε στέλνετε. Θά φέρετε εὐθύνες γιά τήν καθυστέρηση.

7 τοῦ Μάη 1919. *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

561

ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ [368]

Ὁ Κάμενεφ πρέπει νά καταπιαστεῖ ὁλοκληρωτικά μέ τήν ἐπιτάχυνση τῆς ἀποστολῆς τῶν στρατευμάτων στό λεκανοπέδιο τοῦ Ντονιέτσκ καί μέ τήν ἐπιστράτευση ἐργατῶν ὅλων τῶν μεγάλων πόλεων γιά τό σκοπό αὐτό, καί μετά νά περιμένει τόν Τρότσκι.

Νά μοῦ ἀναφέρετε πότε αὐτή μου ἡ δήλωση θά φτάσει στόν Κάμενεφ.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 9 τοῦ Μάη 1919
Στάλθηκε στό Αἰκατερινοσλάβ

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1925 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 6 (41)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

562

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

10. V. 1919.

Παρακαλῶ νά συνδράμετε καί νά βοηθήσετε μέ κάθε τρόπο τούς κομιστές τοῦ γράμματος αὐτοῦ φιλλανδούς συντρόφους Τορνιάινεν, Χααπαλάινεν καί Βίλμι στήν τακτοποίηση 500 ἀναπήρων, θυμάτων τοῦ πολέμου ἐνάντια στούς λευκούς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

563

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ν. ΣΜΙΡΝΟΦ

12. V. 1919.

Πρός τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο 5
στό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου
Ἰβάν Νικίτιτς Σμιρνόφ

Ἐγγυᾶστε ὅτι δέν εἶναι μεγαλοποιημένες οἱ ἀναφορές πού ἔχετε ὑπογράψει σχετικά μέ τή διαροή τῶν κολτσακοφικῶν καί τή μαζική προσχώρησή τους σέ μᾶς; Ἄν ναί, τότε τί μέτρα πήρατε, πρῶτο, γιά τήν ἐπίσπευση τῆς ἐπίθεσης καί τήν ἑδραίωση τῆς νίκης, δεύτερο, γιά τήν ἀποστολή σέ ὅλα τά τμήματα καί τοῦ Ἀνατολικοῦ καί τοῦ Νότιου μετώπου λιποτακτῶν ἀπό τόν Κολτσάκ, ἱκανῶν νά ἀνεβάσουν τό ἠθικό τοῦ στρατοῦ μας, ἀφηγούμενοι τίς ἀγριότητες πού δοκίμασαν ἀπό τόν Κολτσάκ;

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

564

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Β. ΦΡΟΥΝΖΕ

Πρός τόν διοικητή τῆς Νότιας ὁμάδας τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου *
Φροῦνζε

Ξέρετε γιά τή δύσκολη κατάσταση τοῦ Ὀρενμπουργκ; [369] Σήμερα μοῦ διαβίβασαν τήν ἀπελπισμένη παράκληση ἀπό τό Ὀρενμπουργκ, πού μεταδόθηκε στούς σιδηροδρομικούς κατά τήν ἀπευθείας τηλεφωνική ἐπικοινωνία πού εἶχαν, νά σταλοῦν ἐκεῖ δυό συντάγματα πεζικοῦ καί 2 ἱππικοῦ, ἤ τουλάχιστο στήν ἀρχή 1000 ἄνδρες πεζικοῦ καί ἀρκετές ἴλες. Ἀναφέρατε ἀμέσως τί κάνατε καί ποιά τά σχέδιά Σας. Ἐννοεῖται, νά μή θεωρήσετε τό τηλεγράφημά μου, σάν παραβίαση στρατιωτικῶν διαταγῶν.

12 τοῦ Μάη 1919. *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 24 τοῦ Ἰούλη 1928 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 170

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

565

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠΕΛΑ ΚΟΥΝ

Βουδαπέστη, στόν Μπέλα Κούν

Μόλις στίς 13 [τοῦ Μάη] πῆρα τό γράμμα Σας τῆς 22 τοῦ Ἀπρίλη. Πιστεύω πώς παρά τίς μεγάλες δυσκολίες οἱ προλετάριοι τῆς Οὐγγαρίας θά κρατήσουν τήν ἐξουσία καί θά τήν ἑδραιώσουν. Χαιρετισμό στόν Κόκκινο στρατό τῶν οὔγγρων ἐργατῶν καί ἀγροτῶν πού δυναμώνει. Ἡ ἀπάνθρωπη εἰρήνη τῆς Ἀντάντ θά δυναμώσει παντοῦ τή συμπάθεια πρός τή Σοβιετική ἐξουσία. Χθές τά οὐκρανικά στρατεύματα, νικώντας τούς ρουμάνους, πέρασαν τό Δνείπερο. Σᾶς στέλνω τούς καλύτερούς μου χαιρετισμούς σέ Σᾶς καί σέ ὅλους τούς οὔγγρους συντρόφους.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Μάη 1919

Δημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στήν οὐγγρική γλώσσα στίς 16 τοῦ Μάη 1919 στήν ἐφημερίδα «Vörös Ujság» (Βουδαπέστη), ἀρ. φύλ. 83

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε στά οὐγγρικά τό 1954 στό βιβλίο Lenin. «Magyarországról. Szemelvények Lenin Müvelböl», Budapest

Στά ρωσικά πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἀπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 36ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Ἡ λέξη Ἀνατολικοῦ μετώπου εἶναι γραμμένη ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

566

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Ι. ΚΑΛΙΝΙΝ

Σιμπίρσκ καί *δπου*
στόν πρόεδρο τῆς ΠΚΕΕ Καλίνιν

Οἱ ἐπισιτιστές τοῦ σταθμοῦ Ἀτιάσεβο παραπονοῦνται ὅτι μέ ἐντολή Σας ἀποστέλλεται ἡ πατάτα τῶν μαυραγοριτῶν, οἱ τιμές ἔχουν ἀνεβεῖ, ἡ συγκέντρωση ἔχει σταματήσει. Θεωροῦμε ἀπόλυτα ἀναγκαῖο νά ἀποφεύγετε νά δίνετε συγκεκριμένες τεχνικές ὁδηγίες καί ἐντολές γιά ὅ,τι ἀφορᾶ τά ἐπισιτιστικά ζητήματα, πού παραβιάζουν τά διατάγματα, πού παραβιάζουν τή γενική ἐπισιτιστική πολιτική. Γενικά μήν παραβιάζετε τίς ὑπηρεσιακές καί τίς κομματικές ἀμοιβαῖες σχέσεις, στρέψτε κυρίως τήν προσοχή σας στούς ἀγρότες.

Ἀπομέρους τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τῆς ΚΕ Λένιν *

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Μάη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο πού ἔχει γράψει ὁ Α. Ντ. Τσιουρούπα, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

567

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΛΙΤΟΡΙΝ

13. V. 1919.

Νόβγκοροντ
στόν ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ τοῦ κυβερνείου, Λιτόριν
Ἀντίγραφο στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου καί
στήν Ἔκτακτη ἐπιτροπή κυβερνείου

Γιατί δέν ἐκτελέσατε τήν ἐντολή τοῦ Τσιουρούπα τῆς 26. IV, νά ἀναφέρετε ἀμέσως τούς λόγους σχετικά μέ τήν ἐπίταξη τοῦ οἰκήματος καί τῆς περιουσίας τῆς Ἕνωσης δασικῶν συνεταιρισμῶν; Ἀπαιτῶ ἀπό τούς τρεῖς παραλῆπτες νά ἀναφέρουν ἀμέσως τούς λόγους μέ τηλεγραφική ἀπάντηση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Οἱ λέξεις «Σιμπίρσκ καί *δπου*» στή διεύθυνση καί τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος ἀπό τίς λέξεις «Γενικά μήν παραβιάζετε» ἔχουν γραφεῖ ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

568

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ

Κρυπτογραφικά

Μπογκουτσάρ
στόν Σοκόλνικοφ

Πήραμε ἀπό τόν Μπελομπορόντοφ τά παρακάτω τηλεγραφήματα, τό πρῶτο: «Τό μέτωπο στό Ντονιέτς διασπάστηκε» κτλ., καί τό δεύτερο: «Εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐκδιωχτοῦν ἀπό τίς γραμμές τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ» κτλ. Ἐκτός ἀπ' αὐτό, ὑπάρχει ἡ εἴδηση σχετικά μέ τήν ἀποσύνθεση στά τμήματά μας καί τήν πλήρη ἔλλειψη δράσης τῆς τοπικῆς διοίκησης. Ὅπως φαίνεται, ἡ κατάπνιξη τῆς ἐξέγερσης ὅλο καί πιό πολύ καθυστερεῖ, στό μεταξύ μεγαλώνει ὁ κίνδυνος νά συνενωθοῦν οἱ στασιαστές μέ τούς ντενικινικούς. Παρακολουθεῖτε μέ τήν ἀπαιτούμενη προσοχή τίς ἐπιχειρήσεις; Μήπως χρειάζεται νά συμπληρώσουμε τά τμήματα ἀπό τίς ἐφεδρεῖες τοῦ Νότιου μετώπου; Πόσους ἀπό τούς 214 κομμουνιστές πού ἔστειλε ὁ Σμίλγκα τόν Ἀπρίλη καί Μάη στό Νότο χρησιμοποιήσατε γιά τό σκοπό αὐτό; Τί νέα μέτρα πήρατε ὥστε πραγματικά νά τελειώσετε μέ τήν ἐξέγερση καί πότε ἀναμένεται ἡ καταστολή της; Γίνεται ἐπιστράτευση ἀγροτῶν νότια ἀπό τήν ἐξέγερση; *. Ἡ περίπτωση μέ τόν ἀξιωματικό τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου... ** πρέπει νά ἐξεταστεῖ. Περιμένουμε ἀπάντηση.

Λένιν
Σκλιάνσκι

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, πού γράφτηκε ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι

569

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

15. V. 1919.

στόν Τρότσκι

Χάρηκα πολύ μέ τά δραστήρια μέτρα καταστολῆς τῆς ἐξέγερσης καί ἰδιαίτερα μέ τό ὅτι ὁρίστηκαν γιά τό σκοπό αὐτό 33 μεραρχίες. Κατά τή γνώμη μου, πρέπει νά χρησιμοποιηθοῦν ὅλες οἱ δυνάμεις, ὥστε ὁ

* Τό κείμενο ἀπό τίς λέξεις «καί πότε» γράφτηκε ἀπό ἄγνωστο. *Ἡ Σύντ.*
** Τό ἐπίθετο εἶναι γραμμένο δυσανάγνωστα. *Ἡ Σύντ.*

ἐνθουσιασμός ἐνάντια στόν Γκριγκόριεφ νά ἀξιοποιηθεῖ γιά τήν πιό μεγάλη καί γρήγορη πίεση στό Ντονμπάς. Χωρίς τήν κατάληψη τοῦ Ροστόβ σέ λίγο δέν θά μπορέσουμε νά σηκώσουμε τά ἄλλα βάρη.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

570

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Β. ΛΟΥΝΑΤΣΑΡΣΚΙ

15. V. 1919.

Κοστρομά

Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου, γιά τόν Λουνατσάρσκι

Ρώτησα τόν ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ γιά τά μέτρα βοήθειας [370]. Φοβᾶμαι πώς ἡ ἐξέγερση στήν Οὐκρανία θά παρεμποδίσει τή βοήθεια, γιατί χειροτερεύει τήν κατάσταση [371]. Ἀρχίστε ἐνεργητική μαζική μετακίνηση τοῦ πληθυσμοῦ στό Ντόν [372]. Συνδεθεῖτε μέ τόν Σερεντά.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

571

ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΠΚΕΕ

15. V. 1919.

Στούς σ.σ. Σερεμπριακόφ, Στάλιν
καί τά ἄλλα μέλη τοῦ Προεδρείου τῆς ΚΕΕ

Ὁ Τσιουρούπα παίρνει 2000 ρούβλια, ἡ οἰκογένειά του ἀποτελεῖται ἀπό 7 ἄτομα, τό μεσημεριανό φαγητό κοστίζει ἀπό 12 ρούβλια (καί τό βραδινό), τήν ἡμέρα 84 × 30 = 2520 ρούβλια.

Δέν χορταίνουν! Παίρνουν *4 μερίδες φαγητοῦ*, εἶναι λίγο. Τά παιδιά στήν ἀνάπτυξή τους χρειάζονται *περισσότερα* ἀπό ὅ,τι ὁ ἐνήλικος.

Παρακαλῶ νά τοῦ αὐξήσετε τό μισθό σέ 4000 ρούβλια, καί νά δόσετε ἐπιπλέον ἐπίδομα 5000 ρούβλια ἐφάπαξ στήν οἰκογένεια, πού ἦρθε ἀπό τήν Οὐφά *χωρίς ροῦχα*.

Παρακαλῶ νά ἀπαντήσετε.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

572

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Λ. ΚΟΛΕΓΚΑΓΕΦ

17. V. 1919.

Κοζλόφ
Στό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου
στόν Κολεγκάγεφ
ἀντίγραφο στόν Σοκόλνικοφ

Ὁ Μπελομπορόντοφ ἐδῶ καί πολύ καιρό εἶναι ἐπιτόπου καί πολλές φορές μοῦ τηλεγράφησε ἀπό τό Μορόζοβσκ. Ἀπορῶ μέ τήν ἀδράνεια καί τήν ἄγνοια τοῦ Νότιου μετώπου. Δέν καταλαβαίνω γιατί δέν καλεῖτε πιό πολλούς ἐργάτες καί μετανάστες στό Ντόν. Ἀναφέρετε δυό φορές τήν ἑβδομάδα γιά τό πόσο δραστήρια γίνεται ἡ ἐπιστράτευση μεταναστῶν καί ἡ κατάπνιξη τῆς ἐξέγερσης.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

573

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ

Ἐπεῖγον
Κρυπτογραφικά

Μπογκουτσάρ
Στό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου
τοῦ Νότιου μετώπου Σοκόλνικοφ

Ἡ ἐπίθεση ἐνάντια στήν Πετρούπολη δεκαπλασιάζει τόν κίνδυνο καί τήν ἀπόλυτη ἀνάγκη νά κατασταλεῖ ἡ ἐξέγερση ἀμέσως, μέ κάθε τρόπο. Τηλεγραφεῖστε πῶς πάει ἡ ὑπόθεση — ἄρχισε ἐπιτέλους νά δουλεύει ἡ μεραρχία πού ἀποβιβάστηκε, καταφτάνουν οἱ κομμουνιστές πού στάλθηκαν σέ Σᾶς ἀπό τό Βορόνεζ, τό Ταμπόφ, δέν χρειάζονται ἄλλες ἐνισχύσεις καί τί λογῆς ἀκριβῶς — πιό λεπτομερειακά καί πιό συχνά. Κάθε ἀργοπορία εἶναι ἐξαιρετικά ἐπικίνδυνη.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

574

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΤΟ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟ ΤΟΥ Ν. Π. ΜΠΡΙΟΥΧΑΝΟΦ [373]

Ἰδιαίτερα σημαντικό καί ἀπαρέγκλιτο καθῆκον τοῦ συντρόφου Μπριουχάνοφ πρέπει νά εἶναι ἡ ἐξασφάλιση μέ τρόφιμα τῶν ἐργατῶν τοῦ Ντονμπάς καί σέ πρώτη σειρά τοῦ Λουγκάνσκ καί τῶν περιχώρων.

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

575

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ

Κρυπτογραφικά

Μπογκουτσάρ
Στό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου
τοῦ Νότιου μετώπου, Σοκόλνικοφ
Ἀντίγραφο στόν Μπελομπορόντοφ
Ἀντίγραφο στόν διοικητή τῶν ἔκτακτων στρατευμάτων Χβέσιν
Ἀντίγραφο στόν Κοζλόφ, στό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό
συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου

Ἐλπίζω νά τά εἴπατε μέ τόν Μπελομπορόντοφ. Κατά τή γνώμη μου, αὐτός πρέπει νά μείνει γιά νά βοηθήσει μέ κάθε τρόπο στήν ἐπιτάχυνση τῆς καταστολῆς τῆς ἐξέγερσης. Μέ ἐκπλήσσει ἡ σιωπή Σας γιά τή μεραρχία πού ἔφτασε γιά ἐνίσχυσή Σας. Ὅλες οἱ ἄλλες παρακλήσεις Σας θά ἐκπληρωθοῦν. Νά μᾶς ἐνημερώνετε πιό συχνά.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

576

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ

20. V. 1919.

στόν σ. Σοκόλνικοφ

Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας γιά νά συζητήσω λεπτομερειακά σχετικά μέ τήν ἐξέγερση. Τό τηλεγράφημά Σας τῆς 17 (ἀρ. 189) πολύ

μέ στενοχωρεῖ: μιλᾶτε μόνο γιά τήν «ἀποσύνθεση» τῶν «ἔκτακτων στρατευμάτων» καί *οὔτε λέξη* γιά τή μεραρχία (34, μοῦ φαίνεται), πού ἀποβιβάστηκε γιά τήν καταστολή τῆς ἐξέγερσης! Οὔτε μιά λέξη!

Μετά τήν ἐπίθεση ἐνάντια στήν Πετρούπολη γιά μᾶς ἡ πιό ἀνελέητη, ἡ ἄμεση coûte que coûte *, καταστολή τῆς ἐξέγερσης εἶναι ἀπόλυτη ἀναγκαιότητα. Πολύ Σᾶς παρακαλῶ νά μήν τό ξεχνᾶτε αὐτό καί 2 φορές τήν ἑβδομάδα νά ἀναφέρετε κρυπτογραφικά — θά ἐπιμένω νά Σᾶς ἀποσταλεῖ ὅ,τι ζητήσατε, ὅπως ἐπέμεινα καί σήμερα στό συμπληρωματικό τηλεγράφημα γιά τήν ἀποστολή σέ Σᾶς κομμουνιστῶν ἀπό τά κυβερνεῖα Βορόνεζ καί Ταμπόφ (πού τρεῖς φορές ἔχει ἤδη δοθεῖ ἐντολή).

Βάλτε τέρμα, ὅσο τό δυνατό γρηγορότερα, στήν ἐξέγερση!

Δικός Σας *Λένιν*

Μέ ὅλες τίς δυνάμεις θά ἀσχοληθοῦμε ἐπίσης μέ τή μετακίνηση στό Ντόν ἀπό μή ἀγροτικές περιοχές γιά τήν κατάληψη τῶν ἀγροκτημάτων, τήν ἐνίσχυση respective ** τῶν μετόπισθεν καί λοιπά.

Μαθητές σχολῶν θά στείλουμε ἐπίσης: χθές συμφωνήσαμε μέ τόν Σκλιάνσκι.

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

577

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Στόν Τρότσκι

20/V.

Σέ σχέση μέ τό κρυπτογραφικό τηλεγράφημα ἀπό τούς τρεῖς διοικητές τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου, ἐγώ προτείνω νά διοριστεῖ ὁ Κάμενεφ διοικητής τοῦ μετώπου, νά ἀντικατασταθεῖ ὁ Κοστιάγεφ, καί ὁ Λασέβιτς νά διοριστεῖ ἀντί τοῦ Ἀράλοφ [374]. Ἀπαντεῖστε σχετικά μέ τήν ὁλομέλεια. Φοβᾶμαι πώς ὁ Στάλιν καί ὁ Ζηνόβιεφ δέν θά

* — ὁπωσδήποτε. *Ἡ Σύντ.*
** — ἀντίστοιχα. *Ἡ Σύντ.*

μπορέσουν νά εἶναι στίς 25, μά καί Σᾶς νά ἀποσπάσουμε θά εἶναι ἐπιζήμιο. Γι' αὐτό προτείνω νά ἀναβάλουμε τήν ὁλομέλεια, καί τηλεγραφικά νά συμφωνήσουμε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

578

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ [375]

20. V. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι, στόν Στάλιν

Πῆρα τά δυό σημειώματα. Κανόνισα λεπτομερειακά μέ τόν Σκλιάνσκι γιά τόν ἀδιάλειπτο ἔλεγχο τῆς ἐκτέλεσης. Ἐλπίζω πώς ἡ γενική ἐπιστράτευση τῶν πετρουπολιτῶν θά τούς ὁδηγήσει στήν ἐπίθεση καί ὄχι στό νά καθήσουν στούς στρατῶνες.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1938 στό περιοδικό «Μπολσεβίκ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

579

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ι. ΜΕΖΛΑΟΥΚ

20. V. 1919.

Χάρκοβο
Στόν ἀναπληρωτή τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Στρατιωτικῶν Μεζλάουκ

Ἀναφέρετε τακτικά δυό φορές τήν ἑβδομάδα κρυπτογραφικά γιά τό τί κάνετε σχετικά μέ τήν ἀπελευθέρωση τοῦ Ντονμπάς. Φοβᾶμαι ὅτι ἡ δραστηριότητά Σας ἄρχισε νά ἀδυνατίζει καί στό μεταξύ χρειάζεται ἀπόλυτα νά ἐντείνετε ὅλες τίς δυνάμεις τοῦ Χαρκόβου γιά νά μπεῖ γρήγορα καί ἀποφασιστικά τέρμα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 20 τοῦ Γενάρη 1929 στήν ἐφημερίδα «Κράσναγια Ζβεζντά», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

580

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΓΚΟΜΕΛ

Γκόμελ
Στόν πρόεδρο τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς κυβερνείου

Ἄν τό ποδήλατο τοῦ Ράμπκιν ἐπιτάχθηκε στή διάρκεια τῆς ἐξέγερσης, τότε γιατί μετά δέν ἐπιστράφηκε; Προειδοποιῶ ὅτι γιά τυπική ἀπάντηση, χωρίς νά ἐπιτευχθεῖ ἕνα καθώς πρέπει ἀποτέλεσμα καί χωρίς νά διορθωθεῖ τό λάθος, θά ἀσκήσω δίωξη [376].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

581

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΝΟΒΓΚΟΡΟΝΤ

Νόβγκοροντ
Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Ἀντίγραφο στήν Τσεκά
Ἀντίγραφο στόν ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ τοῦ κυβερνείου

Φαίνεται ὅτι τόν Μπουλάτοφ τόν συνέλαβαν ἐπειδή ἔγραψε μιά καταγγελία σέ μένα. Προειδοποιῶ τούς προέδρους τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς κυβερνείου, τῆς Τσεκά καί τά μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς ὅτι γιά παρόμοια ζητήματα θά συλλαμβάνονται καί θά ἐπιδιώκεται ἡ ἐκτέλεσή τους. Γιατί δέν μοῦ ἀπαντήσατε ἀμέσως στό ἐρώτημά μου; [377]

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

582

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΒΑΝΕΣΟΦ [378]

Στόν 'Αβανέσοφ τοῦ Κρατικοῦ ἐλέγχου γιά τή *σύλληψη* τοῦ ὑπαλλήλου πού ἀπάντησε μ' αὐτό τόν τρόπο.

20/V. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1956 στό περιοδικό «Ἰστορίτσεσκι 'Αρχίβ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

583

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Λ. ΚΟΛΕΓΚΑΓΕΦ

21. V. 1919.

Κρυπτογραφικά

Κοζλόφ
'Επαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο Νότιου μετώπου
στόν Κολεγκάγεφ
'Αντίγραφο στό Μπογκουτσάρ, στό μέλος τοῦ 'Επαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου, Σοκόλνικοφ
'Αντίγραφο στό 'Επιτελεῖο διοίκησης ἔκτακτων στρατευμάτων στόν Χβέσιν καί στόν Μπελομπορόντοφ

'Από τό τηλεγράφημα τοῦ Μπελομπορόντοφ στίς 20 τοῦ μήνα μαθαίνω τρομερά πράγματα, ὅτι τάχα οἱ διαταγές στά τμήματα φτάνουν ὕστερα ἀπό ἀρκετές μέρες, ἐνῶ τά θωρακισμένα ὀχήματα εἶναι χωρίς καύσιμα. Σφίγγω τά πράγματα ἐδῶ, σφίξτε καί σεῖς ἐπιτόπου. 'Ο στρατιωτικός ἐπίτροπος τοῦ Ταμπόφ τηλεγραφεῖ ὅτι σᾶς ἔστειλε 669 κομμουνιστές στό Μπογκουτσάρ καί στό Οὖστ-Μεντβεντίτσκαγια. 'Απορῶ πῶς, ἔχοντας αὐτούς σύν 2000 μαθητές σχολῶν, σύν μεραρχία, ἀργοπορεῖτε νά ἐνεργήσετε ἀποφασιστικά γιά τήν καταστολή τῆς ἐξέγερσης, πράγμα πού εἶναι ἀνάγκη νά γίνει ἀμέσως. Τηλεγραφεῖστε λεπτομέρειες.

'Ο πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

584

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ *

Ἀπόρρητο

Πρός τόν Τρότσκι, Κίεβο καί ὅπου

Σύμφωνα μέ πληροφορίες ἀπό τήν Οὐκρανία, ἐκεῖ γίνονται πολλές ἀκαταστασίες ἀπό τόν Ποντβόισκι. Ὁ Ροῦζερ, ὁ Λόμοφ καί ἄλλοι διαβεβαιώνουν ὅτι τά ἐννέα δέκατα τῶν ἀκαταστασιῶν εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν διαταγῶν του, τῆς ἀνάμιξής του σέ ὅλες τίς ὑποθέσεις, τοῦ ὅτι ἀνέχεται τίς ἁρπαγές, τίς παράνομες κατασχέσεις, τήν ἀπειθαρχία κτλ. Ἄν οἱ πληροφορίες αὐτές ἀντιστοιχοῦν ἔστω καί γιά λίγο στήν πραγματικότητα, πράγμα γιά τό ὁποῖο δέν ἀμφιβάλλω σχεδόν, τότε νά ἐπιμείνετε μέ ὅλη σας τή δραστηριότητα νά ἀπομακρυνθοῦν ἀμέσως ὁ Ποντβόισκι καί οἱ συνεργάτες του.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 21 τοῦ Μάη 1919
Στάλθηκε στό Χάρκοβο

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

585

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

1

Στόν Τρότσκι

Ἀπό τίς ἀναφορές τοῦ Μεχονόσιν ** προκύπτει χωρίς ἀμφιβολία ἡ ἀπόλυτη ἀνάγκη νά μπεῖ τέρμα στήν ἐξέγερση ἀμέσως, γιατί διαφορετικά δέν θά εἴμαστε μάλιστα σέ θέση νά ὑπερασπίσουμε τό Ἄστραχαν. Γι' αὐτό ἀκόμη μιά φορά ἐπιμένω νά πᾶτε ὁπωσδήποτε Ἐσεῖς γιά δεύτερη φορά στό Μπογκουτσάρ καί νά βάλετε τέρμα στήν ὑπόθεση, γιατί εἶναι ὁλοφάνερο ὅτι ὁ Σοκόλνικοφ δέν τά καταφέρνει.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίτυπο

---

* Μεταδόθηκε ἀπευθείας μέ τό τηλέφωνο. Οἱ λέξεις «*Ἀπόρρητο*», «Κίεβο καί» στή διεύθυνση καί τό «πράγμα γιά τό ὁποῖο δέν ἀμφιβάλλω σχεδόν, τότε» στό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος γράφτηκαν ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Στήν ἀναφορά ἀναφερόταν ἡ ἀνησυχητική κατάσταση στήν περιοχή τοῦ Ἄστραχαν. *Ἡ Σύντ.*

2

22. V. 1919. *Κρυπτογραφικά*

Πρός τόν Τρότσκι

Τώρα μάθαμε γιά τή διάσπαση τοῦ μετώπου μας ἔξω ἀπό τή Ρίγα. Τή Ρίγα, ὅπως φαίνεται, τή χάσαμε [379]. Εἶναι πολύ πιθανή ἡ προδοσία τῶν λεττονῶν ἀστῶν ἀξιωματικῶν. Εἶναι ἐνδεχόμενη ἐπίσης ἡ προετοιμασία γενικῆς ἀποφασιστικῆς ἐπίθεσης σέ ὅλο τό Δυτικό μέτωπο. Ὅλα αὐτά μᾶς ὑποχρεώνουν νά δεκαπλασιάσουμε τήν ἐπίθεση στό Ντονμπάς καί νά συντρίψουμε ὁπωσδήποτε τήν ἐξέγερση στόν Ντόν. Ἐμεῖς μέ τόν Σκλιάνσκι, ἐκτός ἀπό τούς χίλιους μαθητές στρατιωτικῶν σχολῶν * πού στείλαμε χθές, θά δόσουμε γιά ἐκεῖ ἀκόμη χίλιους μαθητές στρατιωτικῶν σχολῶν. Σᾶς συνιστῶ νά ἀσχοληθεῖτε ὁλοκληρωτικά μέ τή συντριβή τῆς ἐξέγερσης.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

586

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Β. ΦΡΟΥΝΖΕ

Στόν Φροῦνζε

Δέν πῆρα ἀπάντηση ὥς τώρα ἀπό Σᾶς στό τηλεγράφημά μου τῆς 12 τοῦ Μάη ** γιά τό Ὀρενμπουργκ. Τί σημαίνει ἡ σιωπή Σας; Στό μεταξύ ἀπό τό Ὀρενμπουργκ ἐξακολουθοῦν νά ἔρχονται παράπονα καί ἐκκλήσεις γιά βοήθεια. Παρακαλῶ στό ἑξῆς νά ἀπαντᾶτε στά τηλεγραφήματά μου πιό τακτικά. Περιμένω ἀπάντηση [380].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1940 στό «Βοέννο-Ἰστορίτσεσκι Ζουρνάλ», τεῦχ. 10

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Οἱ λέξεις «ἐκτός ἀπό τούς χίλιους μαθητές στρατιωτικῶν σχολῶν πού στείλαμε χθές» προστέθηκαν ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι. *Ἡ Σύντ.*

** Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο ἀρ. 564. *Ἡ Σύντ.*

587

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

Κρυπτογραφικά

Κίεβο, πρός τόν Ρακόβσκι

Ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ προτείνει στήν ΚΕ τοῦ ΚΚ Οὐκρανίας νά μή βάλει γιά συζήτηση στό Συμβούλιο Λαϊκῆς Οἰκονομίας τῆς Οὐκρανίας σοβαρές δημοσιονομικές ἀποφάσεις, ὅπως εἶναι ἡ ἔκδοση νέων νομισμάτων, ἤ ἡ ἀλλαγή τῶν καρμποβάνετς * χωρίς νά ρωτηθεῖ προκαταρκτικά ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ, γιατί τέτια μέτρα μποροῦν νά παίρνονται μόνο σέ πανρωσική κλίμακα.

Ἀπαντεῖστε λεπτομερειακά, θεωρεῖτε δυνατή τήν ἐφαρμογή μιᾶς τέτιας ὁδηγίας; **

Λένιν, Κρεστίνσκι, Καλίνιν

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ν. Ν. Κρεστίνσκι καί συμπληρωμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

588

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΕΙΩΝ ΤΑΜΠΟΦ ΚΑΙ ΒΟΡΟΝΕΖ

1

24. V. 1919. Ἐπεῖγον, *κατά προτεραιότητα*

Ταμπόφ
Πρός τή Στρατιωτική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου
Ἀντίγραφο πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου

Μοῦ ἀνακοινώσατε ὅτι στείλατε στόν Σοκόλνικοφ 669 κομμουνιστές καί στίς 22 στείλατε 200. Στό μεταξύ ἦρθαν μόνο τριακόσιοι, ἐλέγξτε καί ἀπαντεῖστε ἀμέσως. Πρέπει νά δυναμώσετε τήν ἀποστολή μέ τόν πιό δραστήριο τρόπο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Καρμποβάνετς = ρούβλι. *Σημ. μετ.*

** Ἡ τελευταία φράση γράφτηκε ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

2

Ἐπεῖγον,
24/V. 1919. κατά προτεραιότητα

Βορόνεζ
Πρός τή Στρατιωτική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου,
ἀντίγραφο στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου

Πληροφορεῖστε μας πόσοι κομμουνιστές στάλθηκαν στόν Σοκόλνικοφ. Ἀπαντεῖστε ἀμέσως. Πρέπει νά ἐνισχύετε τήν ἀποστολή μέ τόν πιό δραστήριο τρόπο [381].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο άπό άγνωστο

589

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΔΗΣΣΟΥ

24/V- 19.

Ὀδησσό, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή
Ἀντίγραφο στόν Ρακόβσκι ΣΛΕ Κίεβο

Εἶναι ἐγκληματικό νά ἐπιτρέπεται ἡ αὐθαίρετη ἀναχώρηση τῶν ξένων. Ἡ ἀπόλυση τῶν ρώσων σάν ξένων εἶναι ἀντεπαναστατική πράξη πού ἰσοδυναμεῖ μέ προδοσία. Οἱ ξένοι γενικά δέν πρέπει νά ἀπολύονται χωρίς ἀποζημίωση, πράγμα γιά τό ὁποῖο μπορεῖ νά δόσει ἐντολή μόνο ἡ κεντρική κυβέρνηση. Οἱ πολίτες τῶν χωρῶν τῆς Ἀντάντ δέν πρέπει νά ἀπολύονται, ἐκτός μέ ἀνταλλαγή, πού κάνει ἡ κεντρική κυβέρνηση. Οὔτε ἕνας γάλλος δέν πρέπει νά ἀπολυθεῖ μέχρι τήν ἐπιστροφή ἀπό τή Γαλλία τῶν στρατιωτῶν, ἀνάμεσα στούς ὁποίους εἶναι πολλοί οὐκρανοί. Οἱ ὑπαίτιοι γιά μιά τέτια παραβίαση θά φέρουν σοβαρότατη εὐθύνη. Ἔχετε ὑπόψη ὅτι ἡ κυβέρνηση τῆς Φιλλανδίας, ὑποκινούμενη ὁλοφάνερα ἀπό τήν Ἀντάντ, ἐμποδίζει τήν ἀπόλυση τῶν ρώσων στρατιωτῶν γιά νά πᾶνε στή Ρωσία, γι' αὐτό οὔτε ἕναν ἀστό, οὔτε ἕναν ἄνθρωπο νά μήν ἀπολύετε ἀπό τήν Ὀδησσό καί ἀπό τήν Οὐκρανία. Ἐξαίρεση ἀποτελοῦν οἱ κινέζοι ἐργάτες, οἱ πέρσες, μέ ἐντολή τῆς κυβέρνησης [382].

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο άντίγραφο, συμπληρωμένο καί ύπογραμμένο άπό τόν Β. Ι. Λένιν

590

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

Πρός τόν Ρακόβσκι

Σᾶς συγχαίρω γιά τήν κατάληψη τῆς Ἀλεξάνδρειας καί τῆς Ζνάμενκα [383]. Παρακαλῶ θερμά νά στείλετε στό Ντονμπάς τίς δυνάμεις πού ἀπελευθερώνονται.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι

591

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ ΚΑΙ Β. Ι. ΜΕΖΛΑΟΥΚ

26. V. 1919. *Κρυπτογραφικά*

Κίεβο
Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πρός τόν Ρακόβσκι
Χάρκοβο, πρός τόν ἀναπληρωτή τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Στρατιωτικῶν Μεζλάουκ

Ἐπαναλαμβάνω τήν παράκλησή μου νά μοῦ τηλεγραφεῖτε δυό φορές τήν ἑβδομάδα γιά τή βοήθεια πού δίνεται πραγματικά στό Ντονμπάς. Ἐπιμένω στήν ἐκπλήρωση τῆς παράκλησης αὐτῆς. Μήν ἀφήσετε νά χαθεῖ ἡ εὐκαιρία τῆς νίκης ἐνάντια στόν Γκριγκόριεφ, νά μήν ἀπολύετε οὔτε ἕναν στρατιώτη ἀπ' αὐτούς πού μάχονται ἐνάντια στόν Γκριγκόριεφ. Βγάλτε διάταγμα καί ἐφαρμόστε τόν πλήρη ἀφοπλισμό τοῦ πληθυσμοῦ, τουφεκίστε ἐπιτόπου ἀμείλικτα γιά τό κάθε τουφέκι πού κρύφτηκε. Ὅλη ἡ οὐσία τῆς στιγμῆς εἶναι: γρήγορη νίκη στό Ντονμπάς, συγκέντρωση ὅλων τῶν ὅπλων ἀπό τά χωριά, δημιουργία σταθεροῦ στρατοῦ. Συγκεντρῶστε ὅλες τίς δυνάμεις στό καθῆκον αὐτό, μή χαλαρώνετε τίς ἐνέργειές Σας, ἐπιστρατεῦστε ὅλους τούς ἐργάτες ἀνεξαιρέτως. Διαβάστε τό τηλεγράφημα αὐτό σέ ὅλους τούς ἐξέχοντες μπολσεβίκους.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

592

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Κρυπτογραφικά

Πετρούπολη, Σμόλνι
Πρός τόν Ζηνόβιεφ γιά τόν Στάλιν *

Ἡ ὅλη κατάσταση τῆς λευκοφρουρίτικης ἐπίθεσης ἐνάντια στήν Πετρούπολη μᾶς ἀναγκάζει νά ὑποθέσουμε ὅτι ὑπάρχει ὀργανωμένη προδοσία στά μετόπισθέν μας καί ἴσως καί στό ἴδιο τό μέτωπο. Μόνο μ' αὐτό μπορεῖ νά ἐξηγηθεῖ ἡ ἐπίθεση μέ ἀσήμαντες συγκριτικά δυνάμεις, ἡ ὁρμητική προέλαση, καθώς ἐπίσης καί οἱ ἐπανειλημμένες ἀνατινάξεις γεφυριῶν στίς συγκοινωνιακές ἀρτηρίες πού ὁδηγοῦν στήν Πετρούπολη. Φαίνεται ὅτι ὁ ἐχθρός εἶναι πέρα γιά πέρα σίγουρος ὅτι δέν ἔχουμε κάποια ὀργανωμένη στρατιωτική δύναμη γιά ἀντίσταση καί, ἐκτός ἀπ' αὐτό, ὑπολογίζει σέ βοήθεια ἀπό τά μετόπισθεν (ἡ πυρκαγιά τῆς ἀποθήκης πυροβολικοῦ στό Νόβο-Σοκόλνικι, οἱ ἀνατινάξεις γεφυριῶν, οἱ σημερινές εἰδήσεις γιά τήν ἀνταρσία στό Ὀρεντεζ). Παρακαλῶ νά δόσετε μεγάλη προσοχή στά περιστατικά αὐτά, νά πάρετε ἔκτακτα μέτρα γιά τήν ἀποκάλυψη τῶν συνωμοσιῶν.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1950 στήν 4η ἔκδοση τῶν 'Απάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 29ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Λ. Μπ. Κράσιν, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

593

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

Κίεβο
Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν ἐπιτρόπων, στόν Ρακόβσκι
28. V. 1919.

Στό τηλεγράφημά Σας, ἀρ. 1815 πάλι παραπονεῖστε ὅτι δέν Σᾶς φτάνουν τά χρήματα. Ὁ Κρεστίνσκι βεβαιώνει ὅτι στάλθηκαν πάρα πολλά. Αὐτοί ἔμειναν σύμφωνοι πέρα γιά πέρα μέ τόν Λιτβινιένκο. Εἶναι ἀνάγκη νά μπεῖ μιά γιά πάντα τέρμα στίς παρανοήσεις. Ἐξακριβῶστε ἀμέσως πόσα πήρατε, πόσα βρίσκονται στό δρόμο. Ἀ-

* Οἱ λέξεις «*Κρυπτογραφικά*», «Σμόλνι, πρός τόν Ζηνόβιεφ γιά τόν Στάλιν» εἶναι γραμμένες ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

παντεῖστε γρήγορα, μέ ἀκρίβεια, μέ τήν ἀπό κοινοῦ ὑπογραφή τή δική Σας καί τοῦ Λιτβινιένκο, κρυπτογραφικά, πόσα ἀκριβῶς Σᾶς χρειάζονται. Δέν θά τσιγκουνευτοῦμε, Ἐσεῖς ὅμως ἐγγυηθεῖτε τήν τάξη τῆς κατανομῆς.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

594

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

Κρυπτογραφικά

Κίεβο, πρός τόν Ρακόβσκι *

Ὁδηγία τῆς ΚΕ

Νά συγκεντρώσετε ὅλες τίς δυνάμεις στό Ντονμπάς, νά παρθοῦν ἀπό τό Δυτικό μέτωπο ὅσες δυνάμεις εἶναι δυνατό, περιορίζοντας στό ἐλάχιστο τήν ἐνεργό δράση στό δικό σας τό Δυτικό μέτωπο, νά στείλετε τόν Πιατακόφ καί τόν Μποῦμπνοφ στό Χάρκοβο, στό Αἰκατερινοσλάβ γιά νά ἐπιστρατεύσουν μέ τόν πιό δραστήριο τρόπο ὅλους χωρίς ἐξαίρεση τούς ἐργάτες γιά τό Νότιο μέτωπο μέ τή δική τους προσωπική εὐθύνη [384].

Λένιν **

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίτυπο μέ συμπλήρωση τοῦ Β. Ι. Λένιν

595

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

Κρυπτογραφικά

Κίεβο, στούς Ἀντόνοφ, Ποντβόισκι
Ἀντίγραφο στόν Ρακόβσκι

Ἐξαιτίας τοῦ ὅτι δέν δόθηκε βοήθεια στό Ντονμπάς δημιουργήθηκε ἡ ἀπειλή γιά τό Μπαχμούτ καί τό Σλάβιανσκ. Ξανά σᾶς προτεί-

* Οἱ λέξεις *«Κρυπτογραφικά»*, *«Κίεβο, πρός τόν Ρακόβσκι»* εἶναι γραμμένες ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Τό ντοκουμέντο ὑπογράφτηκε ἐπίσης ἀπό τόν Ν. Ν. Κρεστίνσκι καί τόν Λ. Μπ. Κάμενεφ. *Ἡ Σύντ.*

νω νά μήν καθυστερήσετε οὔτε λεπτό καί νά δόσετε στήν πράξη ἔτσι, ὥστε νά φτάσει στόν προορισμό του ὅ,τι ζητήθηκε ἀπό σᾶς. Καμιά δικαιολογία δέν θά ὑπάρχει ἄν ἀργοπορήσετε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 20 τοῦ Γενάρη 1929 στήν ἐφημερίδα «Κράσναγια Ζβεζντά», ἀρ. φύλ. 17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

596

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ *

29. V. 1919. *Κρυπτογραφικά*

Κίεβο
Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς Οὐκρανίας
πρός τόν Ρακόβσκι γιά τόν Ἰόφφε

Διαβάστε τό τηλεγράφημα αὐτό στούς Ρακόβσκι, Μεζλάουκ, Βοροσίλοφ, Πιατακόφ, Μποῦμπνοφ, Κβίρινγκ καί σέ ἄλλα ἐξέχοντα στελέχη.

Θεωρῶ ἔγκλημα ἀπομέρους σας πού πείσατε τόν Τρότσκι νά ἀφήσει τόν Ποντβόισκι.

Οὔτε μιά ὑπόσχεση δέν ἐκπληρώνεται· ἐνισχύσεις στό Ντονμπάς δέν δόθηκαν· ἡ ἐπιστράτευση τῶν ἐργατῶν γίνεται μέ ἐπαίσχυντα χαλαρό τρόπο. Φέρετε προσωπική εὐθύνη γιά τήν ἀναπόφευκτη καταστροφή. Ἔπρεπε νά παρθοῦν ὅλα ἀνεξαιρέτως τά ἐξέχοντα στελέχη, νά σταλοῦν στό Χάρκοβο καί στό Αἰκατερινοσλάβ γιά νά ἐπιστρατεύσουν ὅλους ἀνεξαιρέτως τούς ἐργάτες. Μετά νά σταλεῖ ἀπό ἕνα ἐπιφανές στέλεχος στό κάθε στρατιωτικό τμῆμα γιά νά τό προωθήσει πρός τό Ντονμπάς· στή συνέχεια νά ξεσηκώσουμε ὅλους στό πόδι γιά τό καθάρισμα τῶν ἀποθηκῶν ἀπό τίς στολές καί ἐξαρτήσεις. Εἶναι εντελῶς ἀναπόφευκτο τό χάσιμο ὅλης τῆς ἐπανάστασης χωρίς τή γρήγορη νίκη στό Ντονμπάς, γι' αὐτό εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τή ρουτίνα στήν Οὐκρανία, νά δουλέψετε ἐπαναστατικά, νά ξεσηκώσετε τούς πάντες καί τά πάντα, νά παρακολουθεῖτε προσωπικά τό κάθε στρατιωτικό τμῆμα, τό κάθε βῆμα τῆς δουλιᾶς, ὅλα, ὅλα νά τά

* Μεταδόθηκε ἀπευθείας μέ τό τηλέφωνο. *Ἡ Σύντ.*

ἀφήσετε στήν ἄκρη, ἐκτός ἀπό τό Ντονμπάς, στό κάθε τουφέκι νά ἔχετε τρεῖς στρατιῶτες. Ἀπό σᾶς δέν πῆρα οὔτε μιά οὐσιαστική ἔκθεση.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1956 στό βιβλίο: Β. Ι. Λένιν. «Στρατιωτική ἀλληλογραφία», Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

597

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ, Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ, Κ. Κ. ΓΙΟΥΡΕΝΙΕΦ

29. V. 1919. *Κρυπτογραφικά*

Σιμπίρσκ
Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου
πρός τούς Γκοῦσεφ, Λασέβιτς, Γιουρένιεφ

Μέ τήν ἐπιμονή Σας διορίστηκε ξανά ὁ Κάμενεφ *. Ἂν ὥς τό χειμώνα δέν καταλάβουμε τά Οὐράλια, θεωρῶ τό χάσιμο τῆς ἐπανάστασης ἀναπόφευκτο. Ἐντείνετε ὅλες τίς δυνάμεις. Γιά τήν κάθε προστριβή τοῦ Κάμενεφ μέ τό ἐπιτελεῖο νά μοῦ τηλεγραφεῖτε ἔγκαιρα κρυπτογραφικά. Παρακολουθεῖστε πιό προσεκτικά τίς ἐνισχύσεις· ἐπιστρατεῦστε ὅλο τόν πληθυσμό ἀνεξαιρέτως πού ζεῖ κοντά στό μέτωπο· παρακολουθεῖστε τήν πολιτική δουλιά. Νά μοῦ τηλεγραφεῖτε μιά φορά τήν ἑβδομάδα τά ἀποτελέσματα. Διαβάστε τό τηλεγράφημα αὐτό στούς Μουράλοφ, Σμιρνόφ, Ρόζενγκολτς καί σέ ὅλους τούς ἐπιφανεῖς κομμουνιστές καί στούς ἐργάτες τῆς Πετρούπολης. Γνωστοποιεῖστε γιά τή λήψη. Δόστε ἐξαιρετική προσοχή στήν ἐπιστράτευση τῶν κοζάκων τοῦ Ὄρενμπουργκ. Εὐθύνεστε Ἐσεῖς γιά νά μήν ἀρχίσει ἡ ἀποσύνθεση στά τμήματα καί νά μήν πέσει τό ἠθικό. Νά μή σᾶς ἀπορροφήσει ἡ διεύθυνση τῶν ἐπιχειρήσεων.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1930 στό βιβλίο «Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. 1918-1921», τόμ. III

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1950 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἁπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 35ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο ἀρ. 577. *Ἡ Σύντ.*

598

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΤ. Ι. ΕΦΡΕΜΟΦ

30. V. 1919.

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο 10 *
πρός τόν Ἐφρέμοφ

Διαλέξτε ἀμέσως μιά ὁμάδα ἀπό τά πιό ὑπεύθυνα καί τά πιό δραστήρια στελέχη τοῦ Τσαρίτσιν, πού πῆραν μέρος στήν ἐφαρμογή τῶν μέτρων πού καθόρισε ὁ Στάλιν κατά τήν ἄμυνα τοῦ Τσαρίτσιν καί ἀναθέστε σ' αὐτούς νά ἀρχίσουν τήν ἐφαρμογή ὅλων αὐτῶν τῶν μέτρων μέ τήν ἴδια δραστηριότητα. Τα ὀνόματα τῶν ὑπεύθυνων τηλεγραφεῖστε **.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

599

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Στόν Τρότσκι

Μοῦ κάνει μεγάλη κατάπληξη ἡ σιωπή Σας σέ μιά τέτια στιγμή πού, σύμφωνα μέ πληροφορίες, ἡ διάσπαση τοῦ μετώπου στήν κατεύθυνση τοῦ Μιλλέροβο μεγάλωσε καί πῆρε ἔκταση σχεδόν ἐντελῶς ἀνεπανόρθωτης καταστροφῆς [385]. Ποιά ὅμως μέτρα πάρθηκαν γιά νά ἐμποδιστεῖ ὁ ἐχθρός νά συνενωθεῖ μέ τούς στασιαστές;

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1938 στό περιοδικό «Μπολσεβίκ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι

---

* — τῆς 10ης στρατιᾶς. *Σημ. μετ.*

** Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο ἀρ. 621. *Ἡ Σύντ.*

600

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ι. ΜΕΖΛΑΟΥΚ ΚΑΙ ΤΟΝ Κ. Ε. ΒΟΡΟΣΙΛΟΦ

Χάρκοβο, στόν σύντρ. Μεζλάουκ καί στόν σύντρ. Βοροσίλοφ

Ἀπάντηση δέν μπορεῖ νά δοθεῖ πρίν πάρουμε ἐπαφή μέ τόν Τρότσκι, πού ὁ Σκλιάνσκι τόν πληροφορεῖ τηλεγραφικά.

Ἐπιβεβαιώνω ὅτι πρέπει νά δοθοῦν ἀπαραίτητα ἐνισχύσεις στά στρατεύματα τοῦ Νότιου μετώπου, μή περιμένοντας νά ἐφοδιαστοῦν οὔτε μέ ἱματισμό, οὔτε μέ ὁπλισμό, γιατί γι' αὐτό θά ἐνδιαφερθεῖ τό Νότιο μέτωπό μας. Πολλές φορές τόνισα ὅτι τήν ὑπόθεση αὐτή τήν ἀπειλεῖ καταστροφή, ὅμως ἀπό Σᾶς δέν ἔχω ἀκριβεῖς πληροφορίες γιά τόν ἀριθμό τῶν ἐνισχύσεων πού πραγματικά δόσατε στό Νότιο μέτωπο.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1956 στό βιβλίο: Β. Ι. Λένιν «Στρατιωτική ἀλληλογραφία», Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

601

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΚΕ [386]

Εἶμαι ὑπέρ τῆς διαγραφῆς ἀπό τό Κόμμα αὐτῶν πού παίρνουν μέρος στίς ἱεροτελεστίες.

30/V. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

602

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΝΡΩΣΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ

31. V. 1919.

Σύντρ. Ράττελ!

Ἡ κομίστρια, συντρ. Ἐβγκένια Μπογκντάνοβα *Μπός*, εἶναι μέλος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας τῆς Δημοκρατίας Λιθουανίας-Λευκορωσίας.

Χρειάζονται τουφέκια καί ἄλλος ὁπλισμός, μετά χρειάζονται στρατιωτικοί καθοδηγητές γιά τήν ὀργάνωση ἐργατικῶν ταγμάτων στό Μίνσκ.

Λένε ὅτι ἡ δουλιά καθυστερεῖ λόγω τῆς γραφειοκρατίας κτλ.

Σᾶς παρακαλῶ, *νά ἐξακριβώσετε ἀκριβέστερα καί τό γρηγορότερο* τί μπορεῖ καί πρέπει νά δοθεῖ καί νά τηλεφωνήσετε στόν Σκλιάνσκι καί σέ μένα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

603

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Πετρούπολη, Σμόλνι
Στόν Ζηνόβιεφ γιά τόν Στάλιν

Γιά τήν Πετρούπολη λένε: 1) ὅτι στήν ἴδια τήν Πετρούπολη ἡ ἀποσύνθεση τοῦ στρατοῦ εἶναι πιό μεγάλη ἀπ' ὅ,τι τῶν τμημάτων πού ἔρχονται ἀπό τήν ἐπαρχία καί ὅτι τά ἐπαρχιακά τμήματα ἀποσυντίθενται κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῶν τμημάτων τῆς Πετρούπολης· 2) ὅτι ἡ ἐπίθεση σχεδόν σταμάτησε γενικά ἀπό τή δική μας πλευρά ἐξαιτίας τῆς κακῆς ποιότητας τῶν στρατευμάτων, παρόλο πού ἀριθμητικά εἶναι ὑπεραρκετά· 3) ὅτι οἱ στρατιωτικές ἀρχές ἀποφάσισαν νά ἐκκενώσουν τήν Πετρούπολη σέ πέντε ἤ σέ δέκα ἡμέρες, δυναμώνοντας τήν ἀποσύνθεση μέ τίς πανικόβλητες ἀποφάσεις της καί στρέφοντας τήν προσοχή στήν ἐκκένωση καί ὄχι στήν ἐπίθεση· 4) ὅτι ὁ διοικητής τῆς 7ης στρατιᾶς βρίσκεται στόν Ζηνόβιεφ καί ὄχι στό ἐπιτελεῖο του, μετατράπηκε σέ ὑπασπιστή τοῦ Ζηνόβιεφ, ξεκόπηκε ἀπό τό ἐπιτελεῖο του, πράγμα πού φέρνει ζημιά στήν ὑπόθεση, μεγαλώνει τό χάος καί τόν πανικό.

Παρακαλῶ νά μέ πληροφορήσετε ποιά εἶναι ἀπ' αὐτά σωστά καί πῶς ἔχουν γενικά τά πράγματα. Παρακαλῶ νά μοῦ στέλνετε καθημερινά τηλεγραφήματα κρυπτογραφικά. Ἐλπίζω ὅτι ἔχετε γραμματέα γιά ἀποκρυπτογράφηση.

Λένιν

Γράφτηκε στό τέλος τοῦ Μάη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό ἀποκρυπτογραφημένο κείμενο

604

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

ΣΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Γιατί δέν πυροβολήσαμε ἐνάντια στό τορπιλοβόλο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Βρισκόταν ἐκτός βολῆς μας.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Πρέπει να μεταδόσετε τηλεφωνικά στόν Βατσέτις (αὐτός θά μιλήσει σήμερα μέ τό τηλέφωνο μέ τόν Ζηνόβιεφ) καί νά τοῦ δόσετε ἐντολή *νά καλυτερεύσει ἐξαιρετικά τή δουλιά του.*

Γράφτηκε τόν Μάη ἤ τόν Ἰούνη τοῦ 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο
στίς 23 τοῦ Σεπτέμβρη 1925
στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 217

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά,
σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

605

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Β. Ι. ΜΕΖΛΑΟΥΚ, Κ. Ε. ΒΟΡΟΣΙΛΟΦ, ΓΚ. Ν. ΜΕΛΝΙΤΣΑΝΣΚΙ, Φ. Α. ΑΡΤΙΟΜ, ΓΚ. Ν. ΚΑΜΙΝΣΚΙ

Κρυπτογραφικά

Χάρκοβο, πρός τούς Μεζλάουκ, Βοροσίλοφ, Μελνιτσάνσκι, Ἀρτιόμ, Καμίνσκι

Πρέπει ὁπωσδήποτε νά σταματήσουν ἀμέσως τά συλλαλητήρια, ἡ κάθε δουλιά νά πάρει χαρακτήρα κατάστασης πολέμου, καθορίζοντας ὑποχρεωτικά ὁρισμένα πρόσωπα πού θά εὐθύνονται γιά τήν ἐκτέλεση συγκεκριμένα μιᾶς ὁρισμένης δουλιᾶς. Ἡ πειθαρχία πρέπει νά εἶναι παντοῦ στρατιωτική. Ὁ διοικητής καί τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τῆς 2ης στρατιᾶς πρέπει νά ρωτοῦν τόν ἄμεσο ἀνώτερο διοικητή τους γιά ὅλα τά ζητήματα, δηλ. τόν Γκίττις, νά ἀφήσουν κάθε φαντασιοκοπία γιά τίς ειδικές ὁμάδες καί γιά παρόμοιες ἀπόπειρες νά ἀποκαταστήσουν μέ καλυμμένο τρόπο τό Οὐκρανικό μέτωπο. Καί ὁ ἱματισμός καί ὁ ὁπλισμός φτάνει καί στήν Οὐκρανία καί στόν Γκίττις. Ἄν ἐκλείψει τό χάος, τά συλλαλη-

τήρια καί οἱ συζητήσεις γιά τά πρωτεῖα, τότε ὅλα μποροῦν νά βρεθοῦν. Ἀνακοινῶστε μέ ἀκρίβεια στοιχεῖα γιά τήν ἐκτέλεση ορισμένων διαταγῶν, δηλαδή γιά τήν ἄφιξη στόν τόπο προορισμοῦ στρατιωτικῶν τμημάτων, γιά τή συγκέντρωση ὁπλισμοῦ καί ἄλλα.

Λένιν

Γράφτηκε τήν 1 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

606

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ι. ΜΕΖΛΑΟΥΚ ΚΑΙ ΤΟΝ Κ. Ε. ΒΟΡΟΣΙΛΟΦ

Χάρκοβο

Στούς Μεζλάουκ, Βοροσίλοφ

Ἀντίγραφο στούς Μελνιτσάνσκι, Ἀρτιόμ, Καμίνσκι

Τό Πολιτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ συνῆλθε τήν 1 τοῦ Ἰούνη καί, συμφωνώντας πλήρως μέ τόν Τρότσκι, ἀπορίπτει κατηγορηματικά τό σχέδιο τῶν οὐκρανῶν νά συνενώσουν τή 2η, 8η καί 13η στρατιές καί νά δημιουργήσουν μιάν ἰδιαίτερη ἑνότητα τοῦ Ντονμπάς [387].

Ἀπαιτοῦμε ὅπως ὁ Βοροσίλοφ καί ὁ Μεζλάουκ νά ἐκτελοῦν τό ἄμεσο καθῆκον τους, τή δημιουργία γεροῦ οὐκρανικοῦ στρατοῦ. Αὔριο ἤ μεθαύριο θά σᾶς καλέσει ὁ Τρότσκι στό Ἰζγιούμ καί θά δόσει ἐντολές λεπτομερειακά. Πληροφορεῖτε ἀκριβέστερα, πιό τακτικά καί αὐστηρά μέ στοιχεῖα γιά τό τί κάνατε καί ἰδιαίτερα γιά τό πόσα στρατιωτικά εἴδη πῆρε ὁ Βοροσίλοφ ἀπό τόν Γκριγκόριεφ καί σέ ἄλλα μέρη.

Μέ ἐντολή τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τῆς ΚΕ *Λένιν*

Γράφτηκε τήν 1 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Ὁλόκληρο δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

607

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ [388]

Τηλεφωνεῖστε:

1) στό Ρόστα * νά μοῦ στείλουν αὔριο γραπτή πληροφορία ὅτι τό μετέδοσαν αὐτό σέ τόσες ἐφημερίδες,
» πόλεις.

---

* Ρωσικό Τηλεγραφικό Πρακτορεῖο. *Σημ. μετ.*

2) στόν Τσιτσέριν γιά νά μεταδοθεῖ αὐτό ἀπό τό ραδιόφωνο στή γερμανική, γαλλική καί ἀγγλική γλώσσα.

Γράφτηκε στίς 2 τοῦ Ἰούνη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

608

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Πετρούπολη,
Σμόλνι
Πρός τόν Ζηνόβιεφ γιά τόν Στάλιν

Πῆρα τό κρυπτογράφημα.

Χαίρομαι ὅτι αὐτά πού μέ πληροφόρησαν ἀποδείχτηκαν ὄχι σωστά. Ἐνημερώνετε ὅσο γίνεται πιό τακτικά κρυπτογραφικά καί μέ τήν πρώτη εὐκαιρία. Στεῖλτε μέ σίγουρο ἄνθρωπο χάρτη τοῦ μετώπου.

Τίς πρεσβεῖες καί τούς ξένους πρέπει νά τούς μετακομίσετε ὅλους. Καλό εἶναι τό σύνταγμα * πού μόλις ἔφτασε;

Λένιν

Γράφτηκε στίς 2 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

609

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ [389]

Πετρούπολη,
Σμόλνι
Στόν Ζηνόβιεφ γιά τόν Στάλιν

Ὁ Ὀκοῦλοφ τονίζει ὅτι ἡ 7η στρατιά εἶναι ξεκομμένη ἀπό τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Δυτικοῦ μετώπου, πράγμα πού φέρνει συγχύσεις καί κάνει ἀνεύθυνα τά στελέχη τοῦ μετώπου, τά κάνει ὄχι δραστήρια στή δουλιά. Ἡ περιοχή Πετρούπολης, πού ὑπάγεται στό Δυτικό μέτωπο, ὅλες της τίς ἐφεδρεῖες τίς δίνει στήν 7η στρατιά καί ὄχι στό μέτωπο καί γιά τίς ὑπόλοιπες στρατιές. Ὁ Πόζερν κάθεται ὅλο τόν καιρό στήν Πετρούπολη, ἔχει ἀδύνατη σύνδεση μέ τό Συμβούλιο τοῦ μετώπου, δημιουργεῖ παράλληλα ὄργανα ἐφοδιασμοῦ ἀντί νά χρησιμοποιήσει τά ἤδη ὑπάρχοντα ὄργανα ἐφοδιασμοῦ τοῦ μετώπου. Ὁ Ὀκοῦλοφ προτείνει ἤ νά ὑποταχθεῖ

* Τό κείμενο: «Τίς πρεσβεῖες... τό σύνταγμα» ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔσβησε καί στά περιθώρια ἔγραψε: «Κρυπτογραφικά». *Ἡ Σύντ.*

ὁλοκληρωτικά ἡ 7η στρατιά στή διοίκηση τοῦ μετώπου, ἤ νά ἀποτελέσει εἰδική κατάσταση μέ ἀπευθείας ὑποταγή στό Γενικό Ἐπιτελεῖο.

Ξέροντας τή συνεχή τάση τῆς Πετρούπολης νά ἐνεργεῖ αὐτόβουλα, νομίζω πώς Ἐσεῖς πρέπει νά βοηθήσετε τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ μετώπου νά ἑνώσει ὅλες τίς στρατιές. Νά ἐνδιαφερθεῖτε ἰδιαίτερα καί γιά τίς ἄλλες δυτικές στρατιές καί ὄχι μόνο γιά τήν 7η. Πληροφορεῖστε τί θά κάνετε.

Πρέπει νά μήν πάρει ἔκταση ἡ διένεξη μέ τόν Ὀκοῦλοφ. Σκεφτεῖτε καλά, γιατί νά ἀνακληθεῖ ἁπλῶς δέν κάνει.

Σήμερα ἔμαθα ὅτι πέρασε στόν ἐχθρό ἀκόμη ἕνα σύνταγμα τῆς Πετρούπολης καί ὅτι ἀρνήθηκαν νά κάνουν ἐπίθεση δυό συντάγματα. Πρέπει νά δυναμώσει ὁ ἔλεγχος καί νά ἐνσωματωθοῦν περισσότεροι ἐργάτες.

Σχετικά μέ τούς ξένους συμβουλεύω νά μή βιαστοῦμε νά τούς ἀπελάσουμε. Δέν θά ἦταν καλύτερα νά τούς συγκεντρώσουμε σέ ἕνα στρατόπεδο καί μετά νά τούς *ἀνταλλάξουμε* *;

Λένιν

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

610

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Πετρούπολη
Σμόλνι, γιά τόν Στάλιν

Ἄν ἡ κατάσταση στό μέτωπο τῆς Πετρούπολης εἶναι εὐνοϊκή, πρέπει νά καταβληθοῦν ὅλες οἱ προσπάθειες γιά ἕνα γρήγορο καί ἀποφασιστικό χτύπημα, γιατί τά στρατεύματα χρειάζονται πολύ ἀλλοῦ.

Ὁ Πέτερς πρέπει νά μείνει στήν Πετρούπολη σύμφωνα μέ ἀπόφαση τῆς ΚΕ, ἐνῶ ὁ Νατσάρενους νά γυρίσει **.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1938 στό περιοδικό «Μπολσεβίκ», τεῦχ. 2

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος ἀπό τίς λέξεις «Πρέπει νά» εἶναι γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Τό κείμενο «Ἄν... μέρη» ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔσβησε καί στά περιθώρια ἔγραψε: «κρυπτογραφικά». Στήν ἀρχή τοῦ τηλεγραφήματος ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε ὑπόδειξη γιά τόν Ι. Β. Στάλιν: «Πάρτε μαζί Σας ἕναν γραμματέα γιά κρυπτογραφήσεις. *Ἡ Σύντ.*

611

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ, Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ, Κ. Κ. ΓΙΟΥΡΕΝΙΕΦ

3. VI. 1919.

Κρυπτογραφικά

Σιμπίρσκ
Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου
στούς Γκοῦσεφ, Λασέβιτς, Γιουρένιεφ

Ὁ Σκλιάνσκι ὑποσχέθηκε θετικά νά δόσει δέκα χιλιάδες τουφέκια τό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Ἰούνη. Δόστε ἐξαιρετική σημασία στούς κοζάκους τοῦ Ὄρενμπουργκ καί στούς μπασκίρους, γιατί κατά τήν προηγούμενη ἐπίθεση κάναμε κουταμάρες, χάσαμε τήν εὐκαιρία καί δέν χρησιμοποιήσαμε τίς δυνάμεις αὐτές. Ἐπιστρατεῦστε τους ἐσπευσμένα, στεῖλτε ἐκεῖ ἕναν ἄνθρωπο ἔξυπνο, ἤρεμο, γνώστη τῶν πραγμάτων ἔμπειρο, παρακολουθεῖστε τή δουλιά αὐτή πάρα πολύ προσεκτικά, καθώς καί τήν ἀδιάλειπτη γενική ἐπιστράτευση ὅλης τῆς ζώνης πού εἶναι κοντά στό μέτωπο καί τή συγκέντρωση τῶν ὅπλων ἀπό τόν πληθυσμό.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

612

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ν. ΜΕΛΝΙΤΣΑΝΣΚΙ

Χάρκοβο
πρός τόν Μελνιτσάνσκι

Νόμιζα ὅτι ἐσεῖς καλύτερα θά συνεννοηθεῖτε μέ τόν Τρότσκι, γιατί ἐπιτόπου καλύτερα φαίνεται τί χρειάζεται νά γίνει. Ἐγώ προσωπικά ἤμουν ὑπέρ τῆς παραμονῆς σας στό Χάρκοβο καί στό Αἰκατερινοσλάβ γιά νά παρακολουθεῖτε τήν ἐφαρμογή στήν πράξη τῆς γενικῆς ἐπιστράτευσης. Πληροφορεῖστε ἄν ἔφυγε ὁ Τρότσκι. Ἄν συμφωνήσατε πέρα γιά πέρα μ' αὐτόν καί ἄν πῆρε ὁ Τρότσκι μέτρα γιά νά βάλει τέρμα στίς αὐθαιρεσίες τοῦ Ντιμπένκο καί ἰδιαίτερα γιά τό πάρσιμο ἀπ' αὐτόν τῶν στρατιωτικῶν εἰδῶν πού ὁ ἴδιος παράνομα ἅρπαξε.

Λενιν

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ Ἰούνη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

613

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Β. ΤΣΙΤΣΕΡΙΝ [390]

σ. Τσιτσέριν!

1) Τί κάνατε γιά νά βοηθήσετε αὐτό τόν ἰνδό;
— γιά τή δημοσίευση τοῦ ἄρθρου του;
— ἀπό ἄλλες ἀπόψεις;

2) Πρέπει νά *καταπιαστεῖτε μέ τά δελτία, τίς προκηρύξεις, τούς χάρτες*

μοιράσματος τοῦ κόσμου » τῆς Τουρκίας » *τῶν ἀποικιῶν* τῆς Περσίας κτλ.	ἀπό τήν 'Αγγλία καί τή Γαλλία

κτλ.

3) Τί ἔγινε μέ τό ράδιο σχετικά μέ τό «τελεσίγραφο» τῶν βρεττανῶν ἐργατῶν; («Βετσέρνιγε Ἰζβέστιγια» τῆς 3. VI.) [391]

Χαιρετισμούς! *Λένιν*

Γράφτηκε ἀργότερα ἀπό τίς 3 τοῦ Ἰούνη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

614

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ ΚΑΙ Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ

4. VI. 1919.

Κρυπτογραφικά

Σιμπίρσκ
'Επαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ 'Ανατολικοῦ μετώπου
στούς Γκοῦσεφ, Λασέβιτς

'Ανησυχῶ πολύ γιά τήν ἀπώλεια τοῦ 'Αγκρίζ καί ἰδιαίτερα τοῦ Γκλάζοφ. Πήρατε ἔκτακτα μέτρα; 'Εξακριβώσατε τίς αἰτίες; 'Ο Τρότσκι ἦταν ἐνθουσιασμένος ἀπό τήν 3η στρατιά· τί συνέβη μ' αὐτή;

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

615

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Ι. ΛΑΤΣΙΣ

4. VI. 1919.

Πρός τόν σύντρ. Λάτσις

'Αγαπητέ σύντροφε! Πῆρα τό γράμμα Σας καί τά συνημμένα. 'Ο Κάμενεφ λέει — καί δηλώνει, πράγμα πού ἐπιβεβαιώνουν ἀρκετοί *ἀπό τούς πιό ἐπιφανεῖς τσεκίστες,* — ὅτι στήν Οὐκρανία οἱ Ἔκτακτες ἐπιτροπές ἔφεραν μεγάλο κακό, ἐπειδή δημιουργήθηκαν *πολύ νωρίς* καί ἄφησαν νά μποῦν σ' αὐτές πλῆθος ἀνθρώπων πού τρύπωσαν μέ ἰδιοτελεῖς σκοπούς.

Πρέπει νά ἐλέγξουμε πιό αὐστηρά τή σύνθεση. 'Ελπίζω ὅτι ὁ Τζερζίνσκι ἀπό δῶ θά Σᾶς βοηθήσει στή δουλιά αὐτή. Πρέπει νά σφίξουμε ὁπωσδήποτε τούς τσεκίστες καί νά διώξουμε αὐτούς πού τρύπωσαν μέ ἰδιοτελεῖς σκοπούς.

Ὅταν παρουσιαστεῖ κατάλληλη εὐκαιρία, μέ ἄνθρωπο πληροφορεῖστε με πιό λεπτομερειακά γιά τήν ἐκκαθάριση τῆς σύνθεσης τῆς ΕΕ στήν Οὐκρανία, γιά τά ἀποτελέσματα τῆς δουλιᾶς.

Χαιρετισμούς! Δικός Σας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

616

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

4. IV. 1919.

Τό ΠΓ καί τό 'Οργανωτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ, λόγω τοῦ ὅτι ἡ διένεξη παίρνει ἔκταση τουλάχιστο ἀνάμεσα σέ ὅλους τούς τσεκίστες τῆς Πετρούπολης καί στόν 'Οκοῦλοφ, καί ἐπειδή θεωροῦν ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἀπαραίτητο νά ὑπάρχει στόν ἀνώτατο βαθμό συσπείρωση στή στρατιωτική δουλιά τῆς Πετρούπολης καί ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά νικήσουμε γρήγορα στό μέτωπο αὐτό, ἀποφασίζουν νά ἀνακαλέσουν προσωρινά τόν 'Οκοῦλοφ καί νά τόν στείλουν στή διάθεση τοῦ Τρότσκι.

Γιά τό ΠΓ καί τό 'Οργανωτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ *Λένιν* *

Στάλθηκε στήν Πετρούπολη

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Στή συνέχεια ἀκολουθοῦν οἱ ὑπογραφές τῶν: Λ. Μπ. Κάμενεφ (γραμμένη ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν), Ν. Ν. Κρεστίνσκι, Λ. Π. Σερεμπριακόφ, Ε. Ντ. Στάσοβα, γραμμένες ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ν. Ν. Κρεστίνσκι. *Ἡ Σύντ.*

617

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

4. VI. 1919.

Κρυπτογραφικά

Πετρούπολη
Σμόλνι, στόν Στάλιν

Θά θεωροῦσα ἀπαραίτητο νά ἀφήσετε τόν Νατσάρενους νά φύγει γιά τήν Οὐκρανία, ὅπου ὑπάρχει πολύ μεγάλη ἀνάγκη ἀπό στελέχη, ἐνῶ ἐσεῖς ἔχετε περίσσια. Μετά Σᾶς παρακαλῶ νά πᾶτε στό Δυτικό μέτωπο πού ἀδυνάτισε ἐξαιρετικά ὁσοναφορᾶ τούς ἐπιτρόπους. Εἶναι ἐντελῶς ἀπαραίτητο νά βοηθήσετε ὅλο συνολικά τό μέτωπο. Δέν νομίζετε ὅτι εἶναι ὠφέλιμο γιά λίγο νά συναντηθεῖτε μέ τόν Σμίλγκα;

Πῆρα τά ὑλικά μέ τό γράμμα Σας, ἄρχισα νά τά μελετῶ.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται ὁλόκληρο γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

618

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ ΚΑΙ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

5. VI. 1919.

Πετρούπολη
Σμόλνι
Στούς Στάλιν, Ζηνόβιεφ

Τό ζήτημα γιά τόν Νατσάρενους τό βάζω στήν ΚΕ. Πρέπει νά πάρετε ὑπόψη σας ὅτι στό Νότο χειροτέρεψε σημαντικά ἡ κατάσταση, ὑπάρχει κίνδυνος καταστροφῆς. Ἐκεῖ ἔχουμε πλήρη ἔλλειψη ἀνθρώπων, ἐνῶ ἐσεῖς ἔχετε περίσσιους [392]. Στόν Τσιτσέριν μεταβίβασα. Δέν ἔχω φυσικά ἀντίρηση στή διαταγή σας νά πυροβολεῖτε σέ ἀπάντηση [393].

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

619

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Ε. ΖΗΝΟΒΙΕΦ

Πετρούπολη
Σμόλνι, πρός τόν Ζηνόβιεφ

Τό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ θεωρεῖ ὅτι ἡ Πετρούπολη ἔχει ἀπόθεμα πάνω ἀπό ἕξι μέρες καί δηλώνει ὅτι μπορεῖ νά δόσει στήν Πετρούπολη μόνο μιᾶς ἑβδομάδας ἀπόθεμα. 20 βαγόνια στάλθηκαν σήμερα τό πρωί, 30 στάλθηκαν ἤδη ἀπό τό Νίζνι. Μετά δόθηκε διατακτική γιά μεταφορά ἀπό τό νομό Μελιτόπολης μέ τά τμήματα τῆς Πετρούπολης 200 βαγονιῶν, ἀπό τά ὁποῖα τά μισά ὑπάρχουν.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

620

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Σ. ΜΠΟΥΜΠΝΟΦ

5. VI. 1919.

Κρυπτογραφικά

Χάρκοβο

Πρός τόν ἀναπληρωτή τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Στρατιωτικῶν Μεζλάουκ, γιά τόν Μποῦμπνοφ

Εὐχαριστῶ γιά τίς λεπτομερεῖς πληροφορίες καί γιά τή δραστηριότητα, πρέπει ὅμως νά ἀποπερατωθεῖ ἡ δουλιά. Μήν ὑπολογίζετε σέ κανέναν καί νά παραμείνετε προσωπικά μέχρι νά φτάσουν ὥς τόν τόπο προορισμοῦ ἐντελῶς ἕτοιμα τμήματα, ἤ ὡσότου συγχωνευτοῦν στά τμήματα τοῦ μετώπου *.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Στό ἐπάνω μέρος τοῦ τηλεγραφήματος ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «*Πρός τόν Σκλιάνσκι*. Ὁ Μποῦμπνοφ τηλεγραφεῖ στίς 4/VI ὅτι ἀναχωρεῖ γιά τό Αἰκατερινοσλάβ. Ἄν ξέρετε τή διεύθυνσή του, *ἀλλάξτε την*». *Ἡ Σύντ.*

621

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 10ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ ΝΤ. Ι. ΕΦΡΕΜΟΦ

Κρυπτογραφικά

Τσαρίτσιν
Πρός τό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τῆς 10ης στρατιᾶς Ἐφρέμοφ

Δέν ἐπρόκειτο γενικά γιά παράνομες ὀργανώσεις καί κάθε ἄλλο παρά νά ἀφεθεῖ αὐτός *. Ἀπορῶ πού μιά τέτια παράξενη σκέψη μποροῦσε νά περάσει ἀπό τό μυαλό Σας. Λόγος γινόταν γιά γενική ἐπιστράτευση ὅλων τῶν ἐργατῶν τοῦ Τσαρίτσιν καί γιά μεθόδους δραστικότατου ἐπαναστατικοῦ πολέμου μέ ἰδιαίτερα αὐστηρή ἐκκαθάριση τῶν μετόπισθεν. Τηλεγραφεῖστε ποιά ἀκριβῶς ἔκτακτα μέτρα παίρνετε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

622

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Γ. ΣΟΚΟΛΝΙΚΟΦ

Κοζλόφ
Πρός τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου καί πρός τόν Σοκόλνικοφ ὅπου

Ἐπισπεῦστε τή συντριβή τῆς ἐξέγερσης μέ ὅλες σας τίς δυνάμεις, διαφορετικά ὑπάρχει τεράστιος κίνδυνος καταστροφῆς λόγω τῆς διάσπασης τοῦ μετώπου στό Νότο. Οἱ μαθητές τῶν στρατιωτικῶν σχολῶν καί ἡ πυροβολαρχία σᾶς στάλθηκαν. Πληροφορεῖτε πιό συχνά.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Προφανῶς, πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Ντ. Ι. Ἐφρέμοφ τῆς 30 τοῦ Μάη 1919 (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο ἀρ. 598). *Ἡ Σύντ.*

623

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Κρυπτογραφικά

Στόν Τρότσκι

Μέ ἐπισκέφθηκαν ἐκπρόσωποι τῶν μπασκίρων· παρακαλοῦν νά σταλοῦν τά στρατεύματά τους στήν Ἀνατολή καί ὄχι στό Νότο. Στήν Ἀνατολή, στήν περιοχή τους, μποροῦν, λέει, νά βοηθήσουν στή γρήγορη κατάληψη τοῦ Τσελιάμπινσκ, γιατί καί οἱ κιργίζοι θά πᾶνε μαζί τους· στό Νότο ὅμως αὐτοί εἶναι ἀνίσχυροι καί φοβοῦνται ὅτι δέν μποροῦν νά κάνουν τίποτε. Παρακαλῶ πολύ μελετεῖστε τά ἐπιχειρήματα αὐτά, κατά τή γνώμη μου, εἶναι σοβαρά.

Πιέστε τόν Σοκόλνικοφ νά συντρίψει τήν ἐξέγερση. Τόν Νατσάρενους τόν δίνουμε στό Νότο. Ὁ Ποντμπέλσκι στό κυβερνεῖο Ταμπόφ δουλεύει καλά, δραστηριοποίησε τό τμῆμα ἐπιμελητείας καί ἑτοιμάζει 20 000 ζευγάρια μπότες.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

624

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ ΚΑΙ ΤΟΝ Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ

Κρυπτογραφικά

Σιμπίρσκ

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου στούς Γκοῦσεφ, Λασέβιτς

Ἡ κατάσταση στό Νότο εἶναι τόσο δύσκολη, πού εἶναι ζήτημα ἄν θά μπορέσουμε νά σᾶς δόσουμε ἐνισχύσεις. Θά χρειαστεῖ νά καταβάλετε ὅλες τίς δυνάμεις γιά νά κάνετε ἐπιστράτευση, σέ μερικές περιπτώσεις καί γενική, τῆς ζώνης πού εἶναι κοντά στό μέτωπο, νά χρησιμοποιήσετε τά τμήματα ἐπιμελητείας καί νά συγκεντρώσετε τά ὅπλα ἀπό τόν πληθυσμό. Γιά ἀπόκρυψη ὅπλων νά τουφεκίζετε. Θεωρῶ μέγιστο κίνδυνο τήν ἐνδεχόμενη προώθηση τοῦ Κολτσάκ πρός τή Βιάτκα γιά νά ἀνοίξει ρῆγμα πρός τήν Πετρούπολη. Δόστε σοβαρή προσοχή, ἐνημερώνετέ μας συχνά γιά τό μέτωπο κοντά στό Γκλάζοφ. Ἐμεῖς μέ τόν Σκλιάνσκι στέλνουμε ἐκεῖ ἐνίσχυση, ἄν καί ὁ Μουράλοφ κατά παράξενο τρόπο σιωπᾶ καί ὁ ἴδιος δέν ζητᾶ ἐνισχύσεις.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1933 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

625

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

8/VI, 2½ ὥρα τή νύχτα.

σ. Σκλιάνσκι! Μόλις τώρα πῆρα τό τηλεγράφημα τοῦ Στάλιν καί τοῦ Ζηνόβιεφ. Ἐλπίζω, ὅτι ἐκδόσατε ἤδη ἐντολή (*ἀπαραίτητα!* τά ὅρια! ½ ἤ ⅔, δηλαδή δυό συντάγματα ἀπό τό μέτωπο τοῦ *Ἀρχάνγκελσκ*, 1 ἀπό *τό Ἀνατολικό*) καί ὅτι *ἤδη ἀπαντήσατε* στόν Ζηνόβιεφ. Ἄν ὄχι, τηλεφωνεῖστε του.

Ἡ κατάληψη τοῦ Ἰζέβσκ ἐπιτρέπει περισσότερο νά πάρουμε ἀπό τήν Ἀνατολή (φυσικά, ἀπό τή *νότια* ὁμάδα τῆς Ἀνατολῆς).

Ἀπαντεῖστε μου.

Πρέπει νά πάρουμε περισσότερους ὁμήρους ἀπό τήν ἀστική τάξη καί ἀπό τίς οἰκογένειες τῶν ἀξιωματικῶν — ἐπειδή ἔγιναν συχνές οἱ προδοσίες. Συνεννοηθεῖτε μέ τόν Τζερζίνσκι.

Στεῖλτε τηλεγράφημα στόν *Μελιτσάνσκι* (μέ τήν ὑπογραφή μου), ὅτι θά ἦταν αἶσχος νά ταλαντεύεται καί νά μήν τουφεκίζει γιά τή μή παρουσίαση.

Στόν Μπελομπορόντοφ (τό ἴδιο), ὅτι τόν ἐχθρό πρέπει νά τόν *ἐξοντώσει* καί ὄχι νά τόν «καταβάλει», καί νά ἀπαντήσει μέ ἀκρίβεια, ποῦ, πόσα, ποιά κοζάκικα χωριά καταλήφθηκαν καί πῶς ἐκκαθαρίστηκαν [394].

Δικός Σας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

626

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Ἡ ἴδια ἀκριβῶς ὁδηγία
νά δοθεῖ μέσω τῆς ΚΕ

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου
Στούς Λασέβιτς, Γιουρένιεφ, Γκοῦσεφ, Ρόζενγκολτς,
Σμιρνόφ, Μουράλοφ

Ἡ σοβαρή χειροτέρευση κοντά στήν Πετρούπολη καί ἡ διάσπαση στό Νότο μᾶς ἀναγκάζουν ξανά καί ξανά νά πάρουμε στρατεύματα

ἀπό τό μέτωπό σας. Διαφορετικά δέν γίνεται. Πρέπει νά περάσετε σέ πιό ἐπαναστατική στρατιωτική δουλιά, ξεκόβοντας ἀπό τή συνηθισμένη μορφή. Ἐπιστρατεῦστε ὅλους ἀνεξαιρέτως στή ζώνη κοντά στό μέτωπο ἀπό 18 ὥς 45 ἐτῶν, βάλτε τους καθῆκον νά καταλάβουν τά πιό κοντινά μεγάλα ἐργοστάσια, σάν τῆς Μοτοβιλίχα, τοῦ Μινιάρ, ὑποσχόμενοι ὅτι θά τούς ἀπολύσετε ὅταν τά καταλάβουν, βάζοντας ἀπό δυό καί ἀπό τρία ἄτομα σέ ἕνα τουφέκι, καλώντας νά διώξουν τόν Κολτσάκ ἀπό τά Οὐράλια. Ἐπιστρατεῦστε τά 75 ἑκατοστά τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος καί τῶν συνδικάτων. Ἄλλη διέξοδος δέν ὑπάρχει, πρέπει νά περάσουμε σέ δουλιά ἐπαναστατικοῦ χαρακτήρα. Συζητεῖστε ἐνμέρει μέ τόν Κάμενεφ *, πῶς νά πραγματοποιήσετε αὐτό, καί ἀπαντεῖστε τί μέτρα παίρνετε.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 9 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1937 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 21

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

627

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

σ. Σκλιάνσκι!

1) Ὑποχρεωτικά ἀμέσως κιόλας νά ὁρίσετε (καί νά τήν τελειώσετε) ἀνάκριση, *ποιός* Σᾶς παραπλάνησε, μειώνοντας τό μέγεθος τῆς συμφορᾶς **. Μά αὐτό εἶναι *προδοσία*.

2) Πρέπει νά πάρετε *ὅλα* τά μέτρα καί νά *παρακολουθεῖτε ἰδιαίτερα* τή γρήγορη μετακίνηση τῶν 6 συνταγμάτων ἀπό τό Ἀνατολικό μέτωπο.

Μά πραγματικά, *Ἐσεῖς σύντρ. Σκλιάνσκι, εἴσαστε ὑπαίτιος γιά τήν κωλυσιεργία!!*

Ἀπαντεῖστε μου *τί κάνατε συγκεκριμένα* καί γιά τά δυό σημεῖα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 10 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

---

* Πρόκειται γιά τόν Σ. Σ. Κάμενεφ, ἀρχιστράτηγο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου. *Ἡ Σύντ.*

** Πρόκειται γιά τή δύσκολη κατάσταση στήν Πετρούπολη. *Ἡ Σύντ.*

628

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Σ. Ι. ΓΚΟΥΣΕΦ ΚΑΙ Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ

1

Στούς Γκοῦσεφ, Λασέβιτς

Θά ἀναγκαστοῦμε νά πάρουμε τή μεραρχία, λόγω τῆς ἄσχημης καί σχεδόν καταστροφικῆς κατάστασης κοντά στήν Πετρούπολη καί στό Νότο. Δέν μπορεῖ νά γίνει διαφορετικά. Θέλουμε νά ἐλπίζουμε ὅτι λόγω τῆς κατάληψης τῆς Οὐφά ἡ πέμπτη στρατιά θά μπορέσει νά δόσει τή μεραρχία, μή παραδίνοντας τή Μπέλαγια, καί ὅτι, δεκαπλασιάζοντας τήν κομματική δραστηριότητα, μαζί μέ σᾶς θά ἐκπληρώσουμε τό καθῆκον: νά μή φτάσουμε ὥς τήν ἧττα στό Ἀνατολικό μέτωπο.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

2

Κρυπτογραφικά

Σιμπίρσκ

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου

Στούς Γκοῦσεφ, Λασέβιτς

Δόστε ἐξαιρετική προσοχή στήν ἐξέγερση στήν περιοχή Ἰργκίζ * [395]. Νά μή τήν παραμελεῖτε, ἐπιστρατεῦστε ὅλα χωρίς ἐξαίρεση τά περίχωρα, συζητεῖστε ἄν θά μπορούσαμε νά χτυπήσουμε τούς στασιαστές μέ ἀεροπλάνα. Εἶναι ἀπαραίτητο νά συντριβοῦν ἀμέσως καί ὁλοκληρωτικά. Γιατί δέν πάει ὁ Γκοῦσεφ, δέν πρέπει νά χρονίζει τό ζήτημα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

3

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου

Στούς Γκοῦσεφ, Λασέβιτς

Ξανά ἐφιστῶ τήν προσοχή Σας στό ὅτι τά συντάγματα πού πηγαίνουν στήν Πετρούπολη πρέπει νά εἶναι ἀπόλυτα σίγουρα — καί οἱ στρατιῶτες καί οἱ διοικητές. Οἱ ἴδιοι παρακολουθεῖστε το αὐτό. Θά

* Στό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος πού στάλθηκε οἱ λέξεις «στήν περιοχή Ἰργκίζ» ἀντικαταστάθηκαν ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι μέ τίς λέξεις: «στίς περιοχές τοῦ Ὀρενμπουργκ καί τῶν Οὐραλίων». *Ἡ Σύντ.*

πρέπει Ἐσεῖς νά πάρετε ὅλη τήν εὐθύνη ὅτι τά συντάγματα αὐτά δέν θά προδόσουν.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό τόν Ε.·Μ. Σκλιάνσκι καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

4

11. VI. 1919. *Κρυπτογραφικά*

Σιμπίρσκ
Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου
Στόν Λασέβιτς

Κατανοοῦμε θαυμάσια τή δύσκολη θέση Σας, ἔχουμε ὅμως ἀπόλυτη ἀνάγκη νά πάρουμε ἀπό Σᾶς ξανά καί ξανά. Γι' αὐτό πρέπει ὁπωσδήποτε νά ἐντείνετε ὅλες σας τίς δυνάμεις γιά νά ἐπιταχύνετε τή δουλιά σας γιά νά συγκροτήσετε νέα τμήματα σέ Σᾶς, καί στίς περιοχές Σας. Τηλεγραφεῖστε ἐκτέλεση.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

629

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

Κίεβο
Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, πρός τόν Ρακόβσκι

Στίς 3 τοῦ Ἰούνη ἔστειλα τό παρακάτω τηλεγράφημα στόν Σλίχτερ: «Τίς διατακτικές γιά τό στρατό τῆς Λευκορωσίας-Λιθουανίας καί γενικά γιά τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ, Μίνσκ, παρακαλῶ πολύ νά μή τίς καθυστερήσετε καί νά τίς κατευθύνετε στόν προορισμό τους στό Μίνσκ. Νά ἐπιταχύνετε μέ κάθε τρόπο. Μετά πρέπει νά μεγαλώσετε τή βοήθεια στήν Πετρούπολη. Παρακαλῶ πολύ νά μοῦ τηλεγραφεῖτε δυό φορές τήν ἑβδομάδα γιά τήν οὐσιαστική ἐκτέλεση καί τῶν δυό ἐντολῶν. Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν.*»

Παρακαλῶ 1) νά ἐξετάσετε τίς αἰτίες πού δέν πάρθηκε τό τηλεγράφημα αὐτό καί νά παραπέμψετε στό δικαστήριο τούς ὑπαίτιους· 2) νά συζητήσετε ἐπειγόντως τά ἔκτακτα μέτρα βοήθειας στήν Πετρούπολη μέ τρόφιμα καί συγκέντρωσης τῶν ὑποσχεθέντων· στήν κάθε ἐπαρχία νά τοποθετήσετε ἕναν ὑπεύθυνο σύντροφο γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν παραπάνω. Περιμένω ἀπάντηση.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο καί τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

630

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Κ. ΑΒΕΡΙΝ [396]

Κρυπτογραφικά

Αἰκατερινοσλάβ

Πρός τόν Ἀβέριν, ἀντίγραφο στόν Μποῦμπνοφ

Πρέπει νά καταβάλετε ὅλες σας τίς δυνάμεις γιά τήν ἐπιστράτευση τῶν ἐργατῶν στό Αἰκατερινοσλάβ, δέν εἶστε ἀρκετά δραστήριοι. Τηλεγραφεῖστε ἐπειγόντως ποιά μέτρα πήρατε, πληροφορεῖστε τά οὐσιαστικά ἀποτελέσματα.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

631

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Πετρούπολη, Σμόλνι

Πρός τόν Στάλιν, ἀντίγραφο στόν Ζηνόβιεφ

Πῆρα τό κρυπτογράφημα. Καί οἱ δυό παρακλήσεις Σας ἐκπληρώθηκαν. Δυό θωρακισμένα τρένα καί πεντακόσιοι κομμουνιστές ἀναχωροῦν σήμερα. Ὁ Τρότσκι εἶναι ἐδῶ. Τηλεγραφεῖστε, πρῶτο, ἄν πήρατε τήν ἀπάντηση αὐτή, δεύτερο, πῶς ἐκτιμᾶτε τήν κατάσταση, ἄν ἐπανακτήσατε τά ἀπωλεσθέντα καί ποιά μέτρα πάρθηκαν, τρίτο, θεωρεῖτε δυνατό τόν ἐρχομό Σας ἐδῶ αὔριο ἤ μεθαύριο ἤ ἐντελῶς ἀδύνατο, τέταρτο, τή γνώμη Σας γιά τή δημοσίευση ὄχι

ὅλων τῶν ντοκουμέντων πού στείλατε, ἀλλά ἑνός μέρους. Ἐγώ ἐπιμένω νά δημοσιευτοῦν. Θά διαλέξουμε οἱ ἴδιοι τί μποροῦμε νά δημοσιεύσουμε. Περιμένω ἀπάντηση [397].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Ἰούνη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

632

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Ο. Ι. ΣΟΜΟΦ ΚΑΙ ΝΤ. Ι. ΕΦΡΕΜΟΦ

14. VI. 1919. Κρυπτογραφικά

Τσαρίτσιν
Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τῆς 10ης,
Πρός τούς Σόμοφ, Ἐφρέμοφ
Ἀντίγραφο στόν Ρασκόλνικοφ

Εἶναι ἀπαραίτητο νά κρατηθεῖ τό Τσαρίτσιν, ἄντεξε ὄχι μιά φορά στήν πολιορκία. Ἐντείνετε ὅλες τίς δυνάμεις, πληροφορεῖτε πιό λεπτομερειακά, πιό τακτικά, παίρνουμε μέτρα. Ἐπισπεῦστε τή μετακόμιση τῶν περίσσιων, τῶν πολύτιμων. Ἐπιστρατεῦστε ὅλους χωρίς ἐξαίρεση. Μήν ἀδυνατίζετε τήν πολιτική δουλιά. Φροντίστε γιά τή σύνδεση μέ μᾶς.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1938 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 53

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

633

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

14. VI. 1919. Κρυπτογραφικά

Κοζλόφ
Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου

Παίρνετε ἄραγε ὅλα τά μέτρα γιά τήν παροχή βοήθειας στό Τσαρίτσιν; Ἀπό κεῖ ζητοῦν 15 000 πεζικοῦ καί 4 000 ἱππικοῦ. Εἶναι ἀπαραίτητο νά κρατηθεῖ τό Τσαρίτσιν. Ἐνημερῶστε μας τί ἔγινε καί τί γίνεται.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

634

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Ν. ΠΟΝΤΜΠΕΛΣΚΙ

14. VI. 1919.

Ταμπόφ
Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ταχυδρομείων καί Τηλεγραφείων
Στόν Ποντμπέλσκι [398]

Ἐγκρίνω τήν ἀπόφασή σας νά δόσετε ἀμέσως τό ἐργοστάσιο κεριῶν γιά νά παράγει ὑποδήματα· ἐγκρίνω ἐπίσης νά δόσει ἡ γκουπκόζ * τοῦ κυβερνείου Ταμπόφ στή στρατιωτική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου ὑλικά γιά 25 000 ζευγάρια τό μήνα. Ἐκτέλεση τηλεγραφεῖστε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

635

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ, Α. ΓΚ. ΣΛΙΧΤΕΡ, Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

Ἐπεῖγον, κατά προτεραιότητα

Κίεβο, τρεῖς διευθύνσεις:
Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πρός τόν Ρακόβσκι,
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ Σλίχτερ,
Πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στρατιωτικῶν Ποντβόισκι
Ἀντίγραφο Κίεβο, Κρεστσάτικ ἕνα
Πρός τόν πρόεδρο τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Δυτικοῦ μετώπου Ὀρλόφ

Λόγω τῆς πλήρους ἀδυναμίας νά ἐξασφαλιστεῖ μέ τρόφιμα τό Δυτικό καί τό Βόρειο μέτωπο ἀπό τά ἐξαντλημένα ἀποθέματα τοῦ Κέντρου, ὅλο τό βάρος αὐτοῦ τοῦ παγκρατικοῦ καθήκοντος περνάει, φυσικά, στήν ἀντιπροσωπεία τοῦ Τσεκομπροντάρμ **, πού καθοδηγεῖ ὁ Ὀρλόφ καί δουλεύει, σύμφωνα μέ διαταγή τοῦ Τρότσκι, γιά ὅλο γενικά τό στρατό τῆς Ρωσίας. Εἶναι ἀπαραίτητο νά παρθοῦν τά πιό ἐπείγοντα πρακτικά μέτρα γιά τήν ἀπομάκρυνση κάθε ἐμποδίου καί

* Ἡ Διεύθυνση τῆς βιομηχανίας κατεργασίας δέρματος καί βυρσοδεψικῶν οὐσιῶν τοῦ κυβερνείου. *Σημ. μετ.*

** Κεντρική Ἐπιτροπή ἐπισιτισμοῦ τοῦ στρατοῦ. *Σημ. μετ.*

τήν παροχή κάθε έμπρακτης βοήθειας στή δουλιά τῆς ἀντιπροσωπείας γιά νά μπορέσει νά προωθήσει ἀμέσως τά φορτία τροφίμων πρός τίς στρατιές τῆς Δύσης καί τοῦ Βορᾶ. Ἰδιαίτερα ἐπιμένω νά δοθεῖ ἡ πιό δραστήρια βοήθεια στήν ἀντιπροσωπεία ἀπομέρους τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Στρατιωτικῶν. Τό ζήτημα τῆς ἐνίσχυσης τῆς ἀντιπροσωπείας μέ νέα πρόσωπα καί τῆς κατάλληλης ρύθμισης τῆς παραπέρα δράσης της μπῆκε ἐπειγόντως στήν ἡμερήσια διάταξη. Τά ἀποτελέσματα θά Σᾶς ἀνακοινωθοῦν. Παρακαλῶ τόν κάθε παραλήπτη νά ἀπαντήσει ὁπωσδήποτε ἐμπεριστατωμένα τί ἔγινε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 14 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

636

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

16. VI. 1919.

Βορόνεζ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Νοβοχοπιόρσκ τοῦ κυβερνείου Βορόνεζ, στήν Ε. Ε. νομοῦ
Μπορίσογκλεμπσκ τοῦ κυβερνείου Ταμπόφ, στήν Ε. Ε. νομοῦ
Μπαλασόφ τοῦ κυβερνείου Σαράτοφ, στήν Ε. Ε. νομοῦ
Ἀτκάρσκ τοῦ κυβερνείου Σαράτοφ, στήν Ε. Ε. νομοῦ
Καμίσιν τοῦ κυβερνείου Σαράτοφ, στήν Ε. Ε. νομοῦ
Ταμπόφ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
Σαράτοφ, πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου

Πάρτε ἀμέσως ὅλα τά μέτρα γιά τήν ἀναγκαστική ὑπηρεσία ὅλου τοῦ ἱκανοῦ γιά δουλιά πληθυσμοῦ καί τή μεταφορά του στά ἔργα γιά τήν ὀχύρωση τῶν θέσεων, πού πραγματοποιεῖ ἡ στρατιωτική ὑπηρεσία κατασκευῆς στρατιωτικῶν ἔργων. Στό κάθε τμῆμα νά τοποθετήσετε ἀπό ἕνα μέλος τῆς Ε. Ε., πού νά εἶναι προσωπικά ὑπεύθυνος γιά τήν ἐκτέλεση τῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐπειγόντως μέ στρατιωτική εὐθύνη τηλεγραφεῖστε γιά τήν ἐκτέλεση. Κατονομάστε ὅλα τά ὑπεύθυνα μέλη τῶν Ἐκτελεστικῶν ἐπιτροπῶν. Οἱ Ε. Ε. κυβερνείων εὐθύνονται γιά τήν ἄμεση ἐκτέλεση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1940 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 1

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

637

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Β. ΦΡΟΥΝΖΕ ΚΑΙ ΤΟΝ Σ. Ζ. ΕΛΙΑΒΑ

16. VI. 1919.

Κατά προτεραιότητα

Σαμάρα καί στό μέρος πού βρίσκεται
τό Ἐπιτελεῖο τῆς Νότιας ὁμάδας
Πρός τόν διοικητή τῆς Νότιας ὁμάδας Φροῦνζε-Μιχάηλοφ
Πρός τό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου
Ἐλιάβα

Παρακαλῶ νά διαβιβάσετε στούς συντρόφους τῶν Οὐραλίων τό θερμό μου χαιρετισμό πρός τούς ἥρωες τῆς ἄμυνας τῶν πενήντα ἡμερῶν τοῦ πολιορκημένου Οὐράλσκ, παρακαλῶ νά μή χάσετε τό ἠθικό σας, κρατηθεῖτε ἀκόμη μερικές ἑβδομάδες. Τό ἡρωικό ἔργο τῆς ὑπεράσπισης τοῦ Οὐράλσκ θά στεφθεῖ μέ ἐπιτυχία [399].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε (πανομοιότυπο) τό 1927 στό περιοδικό «Κρασνοαρμέετς», τεῦχ. 2 (95)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

638

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Πετρούπολη, Σμόλνι, Στόν Στάλιν

Σύμφωνα μέ πληροφορίες τῶν ναυτῶν πού κατέλαβαν τήν Κράσναγια Γκόρκα σήμερα στίς δεκαέξι τοῦ μήνα ἀναμένεται νά φτάσει στήν Κρονστάνδη ἡ ἀγγλική μοίρα στόλου ἀπό τό Λιμπάου, ἀποτελούμενη ἀπό 23 σκάφη. Ἐλπίζω ὅτι πήρατε ὅλα τά μέτρα. Στεῖλτε μου ἕνα χάρτη τοῦ μετώπου [400].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Ἰούνη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο

639

ΠΡΟΣ ΤΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ) ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Πρός τόν σύντρ. Γκοῦσεφ
Πρός τό Ὀργανωτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ
σ. Σκλιάνσκι

Παρακαλῶ πολύ νά ἐξετάσετε ὅσο τό δυνατό γρηγορότερα τή γνώμη τοῦ Ἰβ. Ἰβ. Οὐλιάνοφ γιά νά μπορέσουμε νά λύσουμε τό *ζήτημα χωρίς* καθυστέρηση.

Ὁ Ἰβάν Ἰβάνοβιτς Οὐλιάνοφ, πρώην πρόεδρος τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Οὐράλσκ, μέλος τῆς ΠΚΕΕ (ἀπό τό Χ. 1917), ἐπιμένει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά συγκροτήσουμε μιά μεραρχία ἀπό τήν κοζάκικη προλεταριακή μάζα στήν περιοχή τοῦ Σαράτοφ καί Ποκρόβσκ γιά νά δράσει στά μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ, στίς στέπες πέρα ἀπό τόν ποταμό Οὐράλη.

Αὐτός, ὁ Οὐλιάνοφ, ὁ Χάουστοφ (πρόεδρος τοῦ Γραφείου τῆς Ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Γιαΐτσκ στό Ποκρόβσκ), τά δυό ἀδέλφια τοῦ Ἰβ. Ἰβ. Οὐλιάνοφ καί ἀκόμη μερικοί, τούς ὁποίους αὐτός ἀναλαμβάνει νά διαλέξει, θά ἤθελαν νά ἀναλάβουν αὐτή τή συγκρότηση τοῦ εἰδικοῦ τμήματος.

Γι' αὐτό χρειάζονται: 1) εἰδικές ἐξουσιοδοτήσεις·
2) ὁπλισμός καί ἐφοδιασμός·
3) χρήματα.

16/VI. 1919.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

640

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ)

Ὁ σ. Τρότσκι κάνει λάθος: δέν ὑπάρχουν ἐδῶ οὔτε παραξενιές, οὔτε ψευτοπαληκαρισμοί, οὔτε καπρίτσια, οὔτε σύγχυση, οὔτε ἀπόγνωση, οὔτε ἕνα «στοιχεῖο» αὐτῶν τῶν εὐχάριστων ἰδιοτήτων [401] (πού μέ φρικτή εἰρωνεία τίς μαστιγώνει ὁ Τρότσκι). Ἀλλά ὑπάρχει κάτι πού ὁ Τρότσκι τό παρέκαμψε: ἡ πλειοψηφία τῆς ΚΕ κατάληξε ὅτι τό

Γενικό Ἐπιτελεῖο ἔγινε «καταγώγιο», ὅτι ἐκεῖ *δέν πᾶνε καλά τά πράγματα*, καί *στήν ἀναζήτηση σοβαρῆς βελτίωσης*, στήν ἀνεύρεση μέσων *ριζικῆς ἀλλαγῆς*, ἔγινε ἕνα ὁρισμένο *βῆμα*. Αὐτό εἶναι ὅλο.

Λένιν

Μόσχα, 17/VI. 1919.

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

641

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Ν. ΚΡΕΣΤΙΝΣΚΙ

Πρός τόν Κρεστίνσκι

Πρέπει νά συζητήσουμε ἐπισταμένα καί *ἐπειγόντως*, νά ἐπεξεργαστοῦμε ἕνα *σχέδιο* ὁδηγιῶν, νά ζητήσουμε τή γνώμη τῶν *στελεχῶν τοῦ Ντόν* καί τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τοῦ *Νότιου* μετώπου καί μετά νά τό ἐγκρίνουμε [402].

Γράφτηκε ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 17 — ὄχι ἀργότερα ἀπό τίς 21 τοῦ Ἰούνη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

642

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ 10ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΣΑΡΙΤΣΙΝ

18. VI. 1919.

Τσαρίτσιν
Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τῆς 10ης
Πρός τόν πρόεδρο τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς κυβερνείου
Ἀντίγραφο στόν Κοζλόφ
Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου

Μέ χαρά παρακολουθοῦσα τόν ἡρωισμό τῆς δεκάτης στρατιᾶς καί τοῦ προλεταριάτου τοῦ Τσαρίτσιν κατά τήν ὑπεράσπιση τοῦ Τσαρίτσιν. Εἶμαι βέβαιος πώς τό κόκκινο Τσαρίτσιν, πού ἄντεξε τίς πολύμηνες χειμερινές πολιορκίες, θά ἀντέξει ὅλες τίς δοκιμασίες καί τώρα. Χαιρετισμό στούς ὑπερασπιστές τοῦ κόκκινου Τσαρίτσιν. Ἔρχονται οἱ ἐνισχύσεις πού ὑποσχεθήκαμε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Ἰούνη 1919 στήν ἐφημερίδα «Κομμουνίστ» (Ἀστραχαν), ἀρ. φύλ. 136

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

643

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠΕΛΑ ΚΟΥΝ

Κρυπτογραφικά

Πρός τόν Μπέλα Κούν, Βουδαπέστη

Συζητήσαμε είδικά στήν ΚΕ τοῦ Κόμματος, σάν είδικό σημεῖο τῆς ήμερήσιας διάταξης, τό ζήτημα πού βάλατε Ἐσεῖς γιά τήν ἀποστολή τοῦ συντρόφου πού όνομάσατε. Θεωροῦμε ἀδύνατο νά τόν στείλουμε καί στείλαμε ἄλλον, πού ἤδη ἀναχώρησε, καθυστερεῖ μόνο γιά τεχνικούς λόγους. Πρέπει νά ἔρθει σέ Σᾶς σύντομα.

Μέ τήν εὐκαιρία θά προσθέσω ἀπομέρους μου ὅτι ἔχετε δίκιο, φυσικά, ἀρχίζοντας τίς διαπραγματεύσεις μέ τήν Ἀντάντ. Νά τίς ἀρχίσετε καί νά τίς διεξάγετε πρέπει, ὁπωσδήποτε πρέπει νά χρησιμοποιήσετε κάθε δυνατότητα ἔστω καί γιά μιά προσωρινή ἀνακωχή ἤ εἰρήνη, γιά νά ξεκουραστεῖ ὁ λαός. Νά μήν πιστέψετε ὅμως τήν Ἀντάντ οὔτε γιά μιά στιγμή, σᾶς κοροϊδεύει καί μόνο κερδίζει χρόνο, γιά νά πνίξει καλύτερα καί σᾶς καί μᾶς.

Προσπαθεῖστε νά ὀργανώσετε τό ταχυδρομεῖο μέ μᾶς μέ ἀεροπλάνα. Μέ τούς καλύτερους χαιρετισμούς.

Λένιν

σ. Τσιτσέριν! Παρακαλῶ νά μεταφραστεῖ καί νά σταλεῖ στόν Μπέλα Κούν.

18. VI. *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στά άγγλικά τό 1946 στό βιβλίο «Papers Relating to the Foreign Relations of the United States». Vol. 7. Washington

Στή ρωσική γλώσσα δημοσιεύτηκε γιά πρώτη φορά ὄχι ὁλόκληρο τό 1955 στό περιοδικό «Βοπρόσι Ἰστόρii», τεῦχ. 4

Ὁλόκληρο δημοσιεύτηκε τό 1957 στήν 4η ἔκδοση τῶν Ἀπάντων τοῦ Β. Ι. Λένιν, τόμ. 36ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

644

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ

Σιμπίρσκ

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου

Πρός τόν Λασέβιτς

Ἔμαθα ἀπό τόν Σμίλγκα γιά τήν ἐξέγερση στό Κουστανάι καί γιά τήν πορεία τῶν ἐξεγερθέντων πρός τό Τσελιάμπινσκ [403]. Ἄν αὐτοί

εἶναι μαγυάροι καί οἱ φίλοι τους, τότε ἔφτασε ἡ πιό κρίσιμη στιγμή. Πρέπει νά καταβληθοῦν ὅλες οἱ δυνάμεις γιά συνένωση. Τί μέτρα παίρνετε; Στέλνετε σ' αὐτούς ἀεροπλάνο; Ἄν δέν ὑπάρχουν καύσιμα, πιθανόν νά κατορθώσουμε νά βροῦμε, ἄν ἀσκήσουμε ἰδιαίτερη πίεση. Τηλεγραφεῖστε μου πιό λεπτομερειακά *.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 18 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

645

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ ΚΑΙ ΤΟΝ Κ. Κ. ΓΙΟΥΡΕΝΙΕΦ

20. VI. 1919. *Κρυπτογραφικά*

Σιμπίρσκ
Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου
Πρός τούς Λασέβιτς, Γιουρένιεφ

Ὑπάρχουν ὑποδείξεις, πρώτη — ὅτι ἐλαττώθηκε σημαντικά στίς στρατιές τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου ὁ ἀριθμός τῶν πολιτικῶν στελεχῶν, πού φεύγουν γιά νά κάνουν τοπική σοβιετική δουλιά στά μέρη τά ὁποῖα ἀπελευθερώνονται ἀπό τόν ἐχθρό· δεύτερη, ὅτι κουράστηκαν μερικές μεραρχίες. Πρέπει νά δόσετε σ' αὐτό σοβαρή προσοχή. Πρέπει νά ἀπαγορεύσετε ἀπολύτως στά πολιτικά στελέχη καί σέ ὁποιονδήποτε ἄλλον νά φεύγουν ἀπό τό στρατό πρίν τήν κατάληψη τῶν Οὐραλίων καί πρίν ἀντικατασταθοῦν μέ διπλό ἀριθμό ἐργατῶν τῶν Οὐραλίων καί μετά νά *πετύχουμε* ὁπωσδήποτε τήν ἐπιστράτευση ὅλων ἀνεξαιρέτως αὐτῶν πού ζοῦν στίς περιοχές κοντά στό μέτωπο καί τήν ἀντικατάσταση τῶν κουρασμένων, ἔστω καί γιά προσωρινή ξεκούραση, μέ φρέσκες δυνάμεις, γιατί ἡ *ἐπίθεση* ἐνάντια στά Οὐράλια δέν πρέπει νά ἐξασθενίσει, πρέπει ὁπωσδήποτε νά δυναμώσει, νά ἐπισπευστεῖ, νά ἐνισχυθεῖ μέ ἐνισχύσεις. *Τηλεγραφεῖτε ποιά μέτρα παίρνετε. Δόστε προσοχή* στήν ἐξέγερση κοντά στή Σαμάρα καί στήν περιοχή Ἰργκίζ [404]. Εἶναι ὕποπτη ἡ σιωπή σας σχετικά μ' αὐτό.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1934 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 3

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Στό ἐπάνω μέρος τοῦ ντοκουμέντου ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «Μέ κρυπτογραφικό κώδικα *εἰδικό* «σοβιετικό», πού ξέρει ὁ Σκλιάνσκι, ὁ Μεντιάντσεφ, ὁ Σμίλγκα, ὁ Λασέβιτς, πού ὅμως εἶναι ἄγνωστος ὁ κώδικας αὐτός στούς στρατιωτικούς γενικά». *Ἡ Σύντ.*

646

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Κρυπτογραφικά

ΕΣΣ τοῦ Νότιου μετώπου

Μόλις τώρα ἔμαθα ἀπό τούς σιδηροδρομικούς ὅτι σιδηροδρομική σύνδεση μέ τό Τσαρίτσιν δέν ὑπάρχει ἀπό τίς 18 τοῦ μήνα. Τελευταῖος σταθμός, σύμφωνα μέ τά λόγια τους, εἶναι τό Λόγκ. Εἶναι σωστό αὐτό; Ἄν εἶναι σωστό, γιατί τό κρύβατε καί δέν ἀναφέρατε; Ποιά μέτρα πάρθηκαν γιά τήν ἀποκατάσταση τῆς γραμμῆς; Δόσατε ἀρκετές ἐνισχύσεις, φυσίγγια και βλήματα στή 10η στρατιά; Ἄν δέν δόσατε ἀρκετά, δίνετε τώρα καί μέ ποιό δρόμο; Ἡ 10η στρατιά παραπονεῖται ὅτι ἔχει ἐλλείψεις. Ἐφιστῶ ξανά καί ξανά τήν προσοχή σας στήν ἐξαιρετικά σπουδαία σημασία τοῦ Τσαρίτσιν. Δόθηκαν ὁδηγίες νά μήν παραδοθεῖ τό Τσαρίτσιν, συμφωνεῖτε μ' αὐτές ἐντελῶς κατηγορηματικά ἤ ὑπάρχει ἄλλη γνώμη; Ἀπαντεῖστε μέ ἀκρίβεια καί ἐπειγόντως.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 21 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι

647

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ

21. VI. 1919.

Κατά προτεραιότητα

Νά ἐλεγχθεῖ πότε ἀκριβῶς δόθηκε

Κίεβο

Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, πρός τόν Ρακόβσκι

Ἀντίγραφο στούς Σλίχτερ, Ποντβόισκι

Ἡ Δυτική στρατιά ἔχει ἀπόλυτη ἀνάγκη στίς προσεχεῖς μέρες ἀπό τρεῖς στρατιωτικές ἁμαξοστοιχίες σιτηρῶν. Παρακαλῶ θερμά νά πάρετε τά πιό δραστήρια μέτρα γιά τήν ἱκανοποίηση τῆς ἀνάγκης. Εἶναι ἐξαιρετικά ἀναγκαῖο. Τηλεγραφεῖστε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

648

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΣΒΙΝΤΕΡΣΚΙ Ή ΤΟΝ Α. ΝΤ. ΤΣΙΟΥΡΟΥΠΑ

Πρός τόν Σβιντέρσκι (ἤ τόν Τσιουρούπα): πρέπει νά καταπιαστοῦμε μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις, νά στείλουμε ἐκεῖ ἐπισιτιστικά τμήματα + ἐπισιτιστικά στελέχη.

Νά ἀναπτύξουμε ζύμωση ἀνάμεσα στούς λιμοκτονοῦντες ἐργάτες: νά πᾶνε στήν περιοχή τοῦ ποταμοῦ Μπέλαγια γιά νά πάρουν τά 5 ἑκατ. πούτια. Ἀπαντεῖστε, τί *κάνετε* [405].

Λένιν

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

649

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Ι. ΡΙΚΟΦ [406]

Πρός τόν Ρίκοφ

Τί κάνατε; Πρέπει νά τελειώσετε τή δουλιά, νά δόσετε χρήματα, νά πάρετε αὐστηρά μέτρα, νά κάνετε ἀκόμη καί συλλήψεις.

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

650

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Κοζλόφ

Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου

Τμῆμα ὑφαντουργῶν τοῦ Ἰβάνοβο-Βοζνεσένσκ πού συγκεντρώθηκε γιά τήν ἐκκένωση τοῦ λεκανοπεδίου τοῦ Ντονιέτσκ ἀδρανεῖ στό σταθμό Καστόρναγια. Ἡ προθεσμία τῶν ἀδειῶν τελειώνει. Προτείνω νά σταλοῦν ὅσοι ἐπιθυμοῦν στά τμήματα ἐπισιτισμοῦ, αὐτοί πού δέν ἐπιθυμοῦν νά πᾶνε στά τμήματα ἐπισιτισμοῦ νά ἐπιστρέψουν στό Ἰβάνοβο-Βοζνεσένσκ. Ὅσων οἱ ἡλικίες ἔχουν ἐπιστρατευθεῖ, νά θεωρηθοῦν ἐπιστρατευμένοι, οἱ ἀδύνατοι τῶν στρατευμένων ἡλικιῶν νά δοθοῦν στά τμήματα ἐπισιτισμοῦ. Παρακαλῶ νά συζητήσετε τό ζήτημα καί νά δόσετε ἐπακριβή διαταγή *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τήν Λ. Α. Φότιεβα, συμπληρωμένο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

* Τό κείμενο ἀπό τίς λέξεις «Παρακαλῶ νά συζητήσετε» εἶναι γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

651

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Μ. ΛΑΣΕΒΙΤΣ ΚΑΙ ΤΟΝ Κ. Κ. ΓΙΟΥΡΕΝΙΕΦ

Κρυπτογραφικά

27. VI. 1919.

Πρός τούς Λασέβιτς, Γιουρένιεφ

Οἱ ἐπιτυχίες τῶν ἐξεγερμένων κοζάκων στήν περιοχή Νικολάγιεβσκ εἶναι ἐξαιρετικά ἀνησυχητικές. Δόστε ἐξαιρετική σημασία. Τηλεγραφεῖστε τί κάνετε. Μετά συζητεῖστε ἄν θά μπορούσατε νά στείλετε ἐδῶ καμιά δωδεκαριά σιβηριανούς πού πέρασαν ἀπό τόν Κολτσάκ σέ μᾶς, τραυματίες καί γενικά ἀνίκανους γιά τόν πόλεμο, πού μποροῦν νά βοηθήσουν ἐδῶ στή ζύμωση γιά πόλεμο ἐνάντια στόν Κολτσάκ καί στόν Ντενίκιν.

Λένιν

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

652

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Πετρούπολη, Σμόλνι
πρός τόν Στάλιν

Κατελήφθη τό Αἰκατερινοσλάβ. Ἡ κατάσταση μέ τά φυσίγγια στό Νότο εἶναι ἀπελπιστική. Γι' αὐτό, παίρνοντας τά τρία ἑκατομμύρια καί τά ἀποθέματα τῆς Βίντλιτσα [407], πρέπει νά κάνετε οἰκονομία σέ φυσίγγια, ὅσο μπορεῖτε, καθώς καί σέ ἄλλα στρατιωτικά ἐφόδια.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό ἀποκρυπτογραφημένο κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

653

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ε. Μ. ΣΚΛΙΑΝΣΚΙ

Στόν Σκλιάνσκι:

Μιλεῖστε ἀμέσως μέ τόν Βατσέτις, γιά νά δόσει ἐξαιρετική προσοχή στήν Πένζα καί στό ρῆγμα τοῦ Σαράτοφ-Μπαλασόφ [408].

Λένιν *

Γράφτηκε στά τέλη τοῦ Ἰούνη — ἀρχές τοῦ Ἰούλη 1919

Δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά, σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

* Τό ντοκουμέντο εἶναι ὑπογραμμένο ἐπίσης καί ἀπό τόν Λ. Ντ. Τρότσκι. *Ἡ Σύντ.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1

* ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΟΠΛΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ

Ἀγαπητοί σύντροφοι,

Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων σᾶς παρακαλεῖ νά ἐφοδιάσετε ἀμέσως μέ ὅπλα, περίστροφα, πυρομαχικά κ.ἄ. ἐξοπλισμό τήν Κόκκινη φρουρά τῆς μεταλλευτικῆς ἀχτίδας τοῦ Μπόκο τῆς περιοχῆς τοῦ Ντόν. Ὅπλα χρειάζονται γιά 500 ἄτομα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 25 τοῦ Νοέμβρη (8 τοῦ Δεκέμβρη) 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1940 στό βιβλίο «Ντοκουμέντα γιά τήν ἱστορία τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ», τόμ. 1ος

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο

2

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Στούς Ἐπιτρόπους τῶν σιδηροδρόμων

Διατάσσονται ὅλοι οἱ Ἐπίτροποι τῶν σιδηροδρόμων νά ἐπιτρέπουν ἀμέσως τό πέρασμα τοῦ στρατιωτικοῦ τρένου, πού μεταφέρει τό 1ο σύνταγμα τοῦ Καυκάσου, τῆς 5ης κοζάκικης μεραρχίας τοῦ Καυκάσου, πού πηγαίνει γιά νά ἀγωνιστεῖ ἐνάντια στόν Καλέντιν καί τόν Φιλιμόνοφ, παίρνονται ὑπόψη ὅτι στό ἀναφερόμενο τρένο ἐπιτρέπεται ἡ ἐλεύθερη μετακίνηση στή σιδηροδρομική γραμμή μέσω Μόσχας, Χαρκόβου καί τοῦ σταθμοῦ Καυκάζκαγια, στό Κου-

μπάν, γεγονός πού τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων μέ τίς ὑπογραφές καί τή σφραγίδα ἐπιβεβαιώνει καί παρακαλεῖ νά παρέχεται στό στρατιωτικό αὐτό τρένο κάθε εἴδους βοήθεια γιά τήν ταχύτερη κίνησή του στή σιδηροδρομική γραμμή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 6 (19) τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

3

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Β. ΒΟΡΟΒΣΚΙ

Στοκχόλμη, στόν Βορόβσκι

Ἀναζητεῖστε ἐπειγόντως καί στεῖλτε πρός τά ἐδῶ τρεῖς λογιστές μέ ὑψηλή ειδίκευση γιά νά δουλέψουν στόν τομέα τῆς μεταρύθμισης τῶν τραπεζῶν. Ἡ γνώση τῆς ρωσικῆς γλώσσας δέν εἶναι ὑποχρεωτική. Τήν ἀμοιβή ἐργασίας καθορίστε την μόνοι σας, παίρνοντας ὑπόψη τίς τοπικές συνθῆκες.

Λένιν

Γράφτηκε ἀργότερα ἀπό τίς 8 (21), τοῦ Δεκέμβρη 1917

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 6-7 τοῦ Νοέμβρη 1927 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια», ἀρ. φύλ. 256

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

4

* ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Γιά τή συντήρηση τῶν στρατευμάτων πού μάχονται ἐνάντια στόν Καλέντιν χορηγεῖστε στόν ἀνώτατο διοικητή αὐτῶν τῶν στρατευμάτων Ἀντόνοφ πέντε ἑκατομμύρια ρούβλια. Τά χρήματα πρέπει νά δοθοῦν στόν ἔκτακτο ἐπίτροπο Οὐκρανίας Σεργκό Ὀρτζονικίτζε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (2 τοῦ Γενάρη 1918)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1940 στό βιβλίο «Ντοκουμέντα τῆς ἱστορίας τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ», τόμ. Ι

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

5

* ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ Ν. Ι. ΠΟΝΤΒΟΪΣΚΙ

22 τοῦ Γενάρη 1918. *Μέ ἐγκύκλιο*

Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Σᾶς* προτείνει σέ κάθε ἀποστολή χρημάτων νά παίρνετε ὅλα τά μέτρα, ὥστε αὐτά νά φτάνουν πραγματικά στόν τόπο προορισμοῦ τους. Νά παρακολουθεῖτε μέσω τηλεγράφου τίς ἀποστελλόμενες σιδηροδρομικῶς χρηματαποστολές, ζητώντας πληροφορίες ἀπ' ὅλους τούς σιδηροδρομικούς κόμβους.

Στά λογιστικά τμήματα νά συγκροτηθοῦν ὄργανα, τά ὁποῖα θά παρακολουθοῦν τήν ἐκτέλεση ἀπό τό θησαυροφυλάκιο τῶν ἐντολῶν γιά τίς χρηματοδοτήσεις, τήν ἐκπλήρωση τῶν ἐντολῶν κατά τήν ἀποστολή χαρτονομισμάτων ἀπό τήν Κρατική τράπεζα κ.ἄ., μέ σκοπό τήν ταχύτερη ἀποστολή τους στίς περιοχές *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 22 τοῦ Γενάρη (4 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

6

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΤΗΣ ΒΑΛΤΙΚΗΣ

Ἕλσινγκφορς

Δίνεται ἐντολή στήν Κεντρική ἐπιτροπή τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς καί στίς συνδικαλιστικές ἐπιτροπές τοῦ στόλου νά χορηγοῦν σέ πρώτη ζήτηση τῆς στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ὀχυρωμένης ζώνης τοῦ Ρεβάλ **, μεταφορικά μέσα γιά τή μεταφορά ὁπλισμοῦ καί τροφίμων στό Ἕλσινγκφορς.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Οὐλιάνοφ (Λένιν)*

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Γενάρη (9 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

* Ἀνάλογες σέ περιεχόμενο ἐπιστολές, μέ τήν ὑπογραφή τοῦ Β. Ι. Λένιν στάλθηκαν στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐμπορίου καί Βιομηχανίας Α. Γκ. Σλιάπνικοφ καί στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐσωτερικῶν Γκ. Ι. Πετρόβσκι. *Ἡ Σύντ.*

** Σημερινοῦ Τάλιν. *Σημ. Μετ.*

7

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟ *

Τό σημερινό τηλεγράφημα γιά είρήνη καί γιά γενική άποστράτευση τοῦ στρατοῦ σέ ὅλα τά μέτωπα νά άκυρωθεῖ, χρησιμοποιώντας ὅλα τά μέσα πού ἔχετε στή διάθεσή σας. Ἐντολή τοῦ Λένιν [409].

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Γενάρη
(11 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στό βιβλίο: Σ. Μ. Μαγιόροφ. «Ἡ πάλη τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας γιά τήν ἔξοδο ἀπό τόν ἰμπεριαλιστικό πόλεμο», Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

8

ΤΗΛΕΓΡΑΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟ *

Μεταδόστε σέ ὅλους τούς ἐπιτρόπους Στρατιωτικῶν καί στόν Μπόντς-Μπρουγέβιτς γιά τήν κράτηση ὅλων τῶν τηλεγραφημάτων μέ τήν ὑπογραφή τοῦ Τρότσκι καί τοῦ Κριλένκο πού ἀφοροῦν τή διάλυση τοῦ στρατοῦ. Τούς ὅρους τῆς εἰρήνης δέν μποροῦμε νά τούς δόσουμε σ' ἐσᾶς, γιατί στήν πραγματικότητα εἰρήνη δέν κλείστηκε. Παρακαλῶ νά κρατοῦνται ὅλα τά τηλεγραφήματα πού είδοποιοῦν γιά είρήνη, μέχρις ὅτου δοθεῖ εἰδική ἄδεια.

Γράφτηκε στίς 30 τοῦ Γενάρη
(12 τοῦ Φλεβάρη) 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1964 στό βιβλίο: Α. Λ. Φράιμαν. «Ἐπαναστατική ὑπεράσπιση τῆς Πετρούπολης τό Φλεβάρη — Μάρτη τοῦ 1918», Μόσχα — Λένινγκραντ

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

---

* Μεταδόθηκε ἀπευθείας τηλεφωνικά ἀπό τόν γραμματέα τοῦ Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

** Μεταδόθηκε ἀπευθείας τηλεφωνικά. Τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος πού δημοσιεύεται παρατίθεται στό τηλεγράφημα τοῦ Γενικοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου στήν ΚΕ τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς. *Ἡ Σύντ.*

9

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ Μ. Α. ΜΟΥΡΑΒΙΟΦ, ΤΟ ΡΟΥΜΑΝΙΚΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗ ΛΑΪΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ, ΣΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Στήν ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ
τοῦ Ρουμανικοῦ μετώπου, τοῦ στόλου τῆς Μαύρης θάλασσας
καί τῆς περιοχῆς τῆς 'Οδησσοῦ, στόν Γιουντόβσκι
γιά μεταβίβασή του στόν ἀνώτατο διοικητή Μουραβιόφ,
στήν 'Οδησσό, στόν ἀνώτατο διοικητή Μουραβιόφ, στό Ρουμανικό
ἀνώτατο συμβούλιο, στή Λαϊκή γραμματεία τῆς Δημοκρατίας
τῆς Οὐκρανίας, στόν 'Αντόνοφ

Λόγω τῆς σοβαρότητας τῆς κατάστασης στό Ρωσο-Ρουμανικό μέτωπο καί τῆς ἀνάγκης ἔκτακτης ὑποστήριξης τῶν ἐπαναστατικῶν τμημάτων στή Βεσσαραβία ὁ ἀνώτατος διοικητής Μουραβιόφ καί ἡ βόρεια στρατιά του μπῆκαν στή διάθεση τοῦ Ρουμανικοῦ 'Ανώτατου Συμβουλίου. 'Εμεῖς καθόλου δέν ἀμφιβάλλουμε ὅτι οἱ ἔνδοξοι ἥρωες τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ Κιέβου δέν θά ἀργήσουν νά ἐκπληρώσουν τό ἐπαναστατικό τους καθῆκον.

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1924 στό βιβλίο: Β. Α. 'Αντόνοφ-'Οβσέγενκο «Σημειώσεις γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο», τόμ. 1ος, Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

10

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

Ροστόβ τοῦ Ντόν, στόν 'Αντόνοφ
"Οπου

Τούς θερμούς μας χαιρετισμούς σέ ὅλους τούς ἀφοσιωμένους ἀγωνιστές τοῦ σοσιαλισμοῦ, χαιρετισμούς στούς ἐπαναστάτες κοζάκους. Σέ ἀπάντηση στό τηλεγράφημά Σας ἀπό τό Νοβοτσερκάσκ [410] Σᾶς κάνουμε γνωστό ὅτι: τό ὑπεύθυνο συνέδριο τῶν Σοβιέτ τῶν πόλεων καί τῶν χωριῶν ὅλης τῆς περιοχῆς τοῦ Ντόν ἄς ἐπεξεργαστεῖ τό δικό του ἀγροτικό νομοσχέδιο καί ἄς τό ὑποβάλει γιά ἔγκριση στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων. Θά εἶναι καλύτερα. Δέν εἶμαι ἐνάντια στήν αὐτονομία τῆς περιοχῆς τοῦ Ντόν. Τά γεωγραφι-

κά σύνορα αὐτῆς τῆς αὐτόνομης περιοχῆς πρέπει νά καθοριστοῦν σέ συμφωνία μέ τόν πληθυσμό τῆς γειτονικῆς ζώνης καί τῆς αὐτόνομης Δημοκρατίας τῆς λεκάνης τοῦ Ντονιέτς. Δέν μποροῦμε νά Σᾶς στείλουμε ἀντιπρόσωπο, γιατί ἐδῶ ὅλοι εἶναι πνιγμένοι στή δουλιά. Σᾶς παρακαλοῦμε νά ἐκπροσωπήσετε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, ἤ νά διορίσετε ὁποιονδήποτε ἄλλον τῆς ἐκλογῆς σας.

Λένιν, Στάλιν

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ Φλεβάρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 20 (7) τοῦ Μάρτη 1918 στήν ἐφημερίδα «Ντόνσκιγε Ἰζβέστιγια», ἀρ. φύλ. 1

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

11

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΙΑΝΣΟΝ

Ἰρκούτσκ, στόν Γιάνσον
Ἀντίγραφο στήν Κεντρική Ἐπιτροπή τῆς Σιβηρίας
Ἀντίγραφο στόν Νικήφοροφ, στό Βλαδιβοστόκ

Ἐπεῖγον.
Κατά προτεραιότητα
Κυβερνητικό *

Ἀπαντώντας στό σημείωμά σας σχετικά μέ τό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Σιβηρίας καί γιά ἀνεξάρτητη Σιβηρία, θεωρῶ ἀναγκαῖο νά σᾶς ἀνακοινώσω ὅτι, κατά τή γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, δέν ὑπάρχει καμιά ἀνάγκη γιά Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Σιβηρίας· ἡ λεγόμενη ἀνεξάρτητη Σιβηρία θά διευκολύνει τυπικά μόνο τήν ὑπόθεση τῆς προσάρτησης ἀπό τήν Ἀνατολή· ἔχετε μπροστά σας τά παραδείγματα τῆς ἀνεξάρτητης Οὐκρανίας, Φιλλανδίας. Προτείνω νά ἀρκεστεῖτε στήν αὐτονομία τῆς Σιβηρίας, σάν ἀδιάσπαστο τμῆμα τῆς Ρωσίας, καί νά περιοριστεῖτε στό θεσμό τῶν ἐπιτρόπων στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν, ἀπό τό ὁποῖο θά παίρνετε ὁδηγίες, καί στό ὄνομα τοῦ ὁποίου θά ἐνεργεῖτε.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Ἀπρίλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό τόν Ι. Β. Στάλιν καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

* Ἡ λέξη «Κυβερνητικό» εἶναι γραμμένη ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

12

* ΣΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ [411]

22 τοῦ 'Απρίλη 1918.

Στίς 22 τοῦ 'Απρίλη, ὥρα 11 νυχτερινή, τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων ἀποφάσισε: προτείνει στό 'Επιτροπάτο Στρατιωτικῶν νά πάρει ἀμέσως ὅλα τά μέτρα πού ἐξαρτῶνται ἀπ' αὐτό γιά τήν ἄμυνα τῶν ἀνατολικῶν συνόρων τοῦ κυβερνείου Χαρκόβου, καί ἰδιαίτερα τοῦ σταθμοῦ Τσέρτκοβο, τόν ὁποῖο ἐπιδιώκουν νά καταλάβουν οἱ γερμανοί καί οἱ χαϊνταμάκοι γιά νά ἀποκόψουν τή σιδηροδρομική ἐπικοινωνία μέ τό Ροστόβ.

Γιά τίς λεπτομέρειες νά συνεννοηθεῖτε μέ τόν Στάλιν.

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

13

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Νικολάγεφ,
στόν γραμματέα τῆς Ρωσικῆς ἀντιπροσωπείας εἰρήνης Ζάιτσεφ
ἀντίγραφο στόν διοικητή τοῦ ἐπιτελείου τοῦ Γκέτμαν
ἀντίγραφο στόν ὑπουργό 'Εξωτερικῶν

8 τοῦ Μάη 1918.

'Επιβεβαιώνοντας τίς πληρεξουσιότητες πού Σᾶς δόθηκαν ἀπό τή Ρωσική ἀντιπροσωπεία εἰρήνης, Σᾶς δίνουμε τήν ἐντολή νά ἀρχίσετε διαπραγματεύσεις μέ τήν κυβέρνηση τοῦ Γκέτμαν τῆς Οὐκρανίας γιά τό ζήτημα τῆς κατάπαυσης τῶν πολεμικῶν ἐπιχει-

ρήσεων στά σύνορα τῆς Οὐκρανίας καί τόν καθορισμό τοῦ χρόνου καί τοῦ τόπου γιά διαπραγματεύσεις εἰρήνης [412].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν* *

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

14

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΙΝΕΣΜΑ [413]

Κίνεσμα
στό Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν

Πρός ὅλους τούς ἐργάτες τῆς περιφέρειας τοῦ Κίνεσμα. Σύντροφοι ἐργάτες, οἱ πλούσιοι χωρικοί τῶν παραγωγικῶν κυβερνείων κρύβουν τεράστια ἀποθέματα σιτηρῶν καί δέν τά παραδίνουν γιά τούς πεινασμένους ἐργάτες. Οἱ πλούσιοι προτιμᾶνε νά πουλᾶνε τό στάρι σέ ὑπέρογκες κερδοσκοπικές τιμές, τίς ὁποῖες μπορεῖ νά πληρώσει μόνο ἡ μπουρζουαζία τῆς πόλης, ὄχι ὅμως ὁ πολύ φτωχός πληθυσμός πού πεινάει. Κερδοσκοπώντας στήν πούληση τοῦ σταριοῦ, οἱ πλούσιοι προσπαθοῦν ταυτόχρονα νά κερδοσκοποῦν καί μέ τά ἐμπορεύματα, πού τά παίρνουν σέ ἀντάλλαγμα τοῦ σταριοῦ πού δίνουν. Ἡ μπουρζουαζία τῆς πόλης προπαγανδίζει τήν κατάργηση τοῦ μονοπωλίου στά σιτηρά, τήν κατάργηση τῶν σταθερῶν τιμῶν καί τήν καθιέρωση τοῦ ἐλεύθερου ἐμπορίου στά σιτηρά. Ἀπό τήν προπαγάνδα ἡ μπουρζουαζία περνάει στίς προκλήσεις, ἐπιδέξια καί ὕπουλα σπρώχνει τούς πεινασμένους ἐργάτες σέ ἐκδηλώσεις, ταραχές καί ἀναστατώσεις, ἐπιδιώκοντας νά πάρει τήν ἐξουσία στά χέρια της. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ὑποστηρίζει μέ ὅλες του τίς δυνάμεις τό μονοπώλιο στά σιτηρά, χωρίς τό ὁποῖο μόνο ἡ μπουρζουαζία θά εὐημερεῖ, ἐνῶ ὁ πιό φτωχός πληθυσμός θά στερηθεῖ ἐντελῶς τό ψωμί. Σύντροφοι ἐργάτες, μήν πέφτετε στήν πρόκληση τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων, μήν παίζετε τό παιχνίδι τῆς μπουρζουαζίας καί τῆς ἀντεπανάστασης πού ἐπιδιώκουν νά βγάλετε σεῖς τά κάστανα ἀπό τή φωτιά καί νά ἀφανίσουν ὅλες τίς κατακτήσεις τῆς ἐπανάστασης. Μέ τίς ἀλόγιστες ἐκδηλώσεις σας καί μέ τήν ἀνεξάρτητη ἀνταλλαγή ἐμπορευμάτων μήν προκαλεῖτε ἀποδιοργάνωση στή σκληρή δουλιά πού γίνεται γιά νά σᾶς ἐξασφαλιστεῖ ψωμί.

* Τό ντοκουμέντο ὑπογράφεται καί ἀπό τόν πρόεδρο τῆς Ρωσικῆς ἀντιπροσωπείας εἰρήνης Ι. Β. Στάλιν. *Ἡ Σύντ.*

Τό ΣΛΕ πραγματοποιεῖ σέ τεράστια κλίμακα ἀνταλλαγές ἐμπορευμάτων μέ σιτηρά, μέ τή βοήθεια ἔνοπλων ἀποσπασμάτων καί ἄρχισε νά κατάσχει τά ἀπούλητα σιτηρά τῆς μπουρζουαζίας τοῦ χωριοῦ. Ἄν θέλετε νά βοηθήσετε καί νά ἐνισχύσετε τή δική σας ἐργατοαγροτική ἐξουσία, ἐνεργεῖστε ὀργανωμένα: διαλέγετε ἀπό τό περιβάλλον σας τούς καλύτερους γνῶστες τῆς δουλιᾶς πού ἔχει σχέση μέ τά τρόφιμα γιά νά ἐργαστοῦν στά σοβιετικά ἐπισιτιστικά ὄργανα, στρατολογεῖτε μαχητικά ἀποσπάσματα ἀπό τίμιους, ἀδιάφθορους, ἀποφασιστικούς ἐπαναστάτες, πιστούς ὑπερασπιστές τῶν συμφερόντων τῶν ἐργατῶν καί τῆς ἀγροτιᾶς. Τούς προβοκάτορες καί τούς πράκτορες τῆς ἀντεπανάστασης νά τούς συλλαμβάνετε ἀμέσως καί νά τούς στέλνετε στή Μόσχα. Νά θυμᾶστε πάντοτε: ἤ ὀργανωμένα καί μέ τιμή θά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τίς πρωτοφανεῖς δυσκολίες πού ἔχουν ἐπιπέσει στό κεφάλι μας, ἤ ἀναπόφευκτα εἶναι ὅλα καταδικασμένα σέ ὁλοκληρωτική καταστροφή. Τρίτη λύση δέν ὑπάρχει. Τό ΣΛΕ, ἀναμένοντας τά πρῶτα ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν μέτρων, ζητᾶ ἀπό σᾶς, σύντροφοι ἐργάτες, ἐπαναστατική αὐτοκυριαρχία καί συνειδητότητα γιά τή σωτηρία τῶν κατακτήσεων τῆς ἐπανάστασης καί τό θρίαμβο τῆς ἐπαναστατικῆς δικτατορίας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν) *

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Μάη 1918

Δημοσιεύτηκε στίς 29 τοῦ Μάη 1918 στήν ἐφημερίδα «Ραμπότσι ί Κρεστιάνιν», ἀρ. φύλ. 55

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο

15

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ρ. ΡΟΜΑΝΟΦ

Τηλεγράφημα

Νίζνι Βόβγκοροντ, στόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τοῦ κυβερνείου, Ρομάνοφ

Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς δέκα τοῦ Μάη ψήφισε κονδύλι ἑκατό χιλιάδων ρουβλιῶν γιά νά ἀγοράσουν οἱ πυροπαθεῖς τοῦ χωριοῦ Ριζοβάτογε σπόρους καί ἀγροτικά ἐργαλεῖα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

---

* Τό τηλεγράφημα ὑπογράφεται καί ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ Α. Ντ. Τσιουρούπα. *Ἡ Σύντ.*

16

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Σ. ΚΕΝΤΡΟΦ [414]

Ἀρχάνγκελσκ, στόν Κέντροφ

Ἡ ἐκκένωση καί ἡ ἐκφόρτωση δέν πρέπει νά σταματήσουν. Ἀναφέρετε ποιός καθοδηγεῖ αὐτή τή δουλιά. Ταχυδρόμος δέν ἦρθε. Ἀναφέρετε, πότε θά ἔρθετε προσωπικά φέρνοντας καί τήν ἔκθεση. Νά διατεθοῦν ὅλες οἱ δυνάμεις γιά νά ἐπιταχυνθεῖ ἡ ἐκκένωση ὅλων τῶν φορτίων ἀπό τόν Ἀρχάνγκελσκ.

Λένιν, Σβερντλόφ

Γράφτηκε στίς 26 τοῦ Ἰούνη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε σύμφωνα μέ τό κείμενο, πού ἔχει γραφεῖ ἰδιόχειρα ἀπό τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ

17

* ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΜΟΣΧΑΣ

Νά μεταδοθεῖ σέ ὅλα τά Ἐπιτροπάτα τῆς πόλης καί τῶν προαστίων πού βρίσκονται σέ ἀκτίνα 50 βερστιῶν: νά ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος, ἐκτός τῶν αὐτοκινήτων τῶν Λαϊκῶν ἐπιτρόπων, καί τῶν αὐτοκινήτων τῶν πολεμικῶν ἀποσπασμάτων. Νά κρατοῦνται ὅλα τά αὐτοκίνητα τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς γιά τόν ἀγώνα κατά τῆς ἀντεπανάστασης, νά συλληφθοῦν ὅλοι οἱ ἀριστεροί ἐσέροι, μέλη αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἰδιαίτερα ὁ Ζάξ καί ὁ Ἀλεξαντρόβιτς. Αὐτοί πού δέν εἶναι γνωστό σέ ποιό κόμμα ἀνήκουν νά ὁδηγοῦνται στό Κρεμλίνο γιά ἐξακρίβωση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 6 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο

18

* ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΛΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Μέ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 20 τοῦ Ἰούνη τ. ἔ. προτάθηκε στό ΑΣΛΟ μαζί μέ τό Ἐπιτροπάτο Δικαιοσύνης νά διεξάγουν ἀνακρίσεις γιά τήν ὑπόθεση τῆς προμή-

θειας μηχανημάτων γιά τήν άγροτική οικονομία, πράγμα πού έγκαιρα έγινε γνωστό στό ΑΣΛΟ.

Ἐπειδή μέχρι τώρα οἱ ἀνακρίσεις ἀκόμη δέν τέλειωσαν, προτείνω νά συντομευτεῖ ἡ δουλιά καί οἱ ἀνακρίσεις νά τελειώσουν σέ προθεσμία μιᾶς ἑβδομάδας [415].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

19

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ

Τασκέντη, στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Ἀναφέρατε γιά τήν πολιτική καί οἰκονομική κατάσταση τῆς Τασκέντης καί τῆς περιοχῆς τοῦ Τουρκεστάν. Εἶναι ἀνάγκη νά ἐνημερώνεται τακτικά ἡ Μόσχα καί τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν* *

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

20

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΣΒΕΡΝΤΛΟΦ

Στήν ΚΕΕ Ἀπόρρητο

στόν σύντρ. Σβερντλόφ

Ἀποστέλλοντας σέ Σᾶς συνημμένα τήν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 30 τοῦ Ἰούλη ἐ.ἔ. γιά τή μεταβίβαση τῶν ἐργαστηρίων τοῦ Παράτι στή δικαιοδοσία τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπι-

* Τό ραδιοτηλεγράφημα ὑπογράφεται καί ἀπό τούς Β. Ν. Ποντμπέλσκι καί Β. Β. Κούιμπισεφ. *Ἡ Σύντ.*

τροπάτου Ναυτικῶν, Σᾶς πληροφορῶ ὅτι πρέπει νά τηρηθεῖ αὐστηρά ἀπόρρητη, ἐπειδή ἡ ἐφαρμογή της συνδέεται μέ μερικές πολεμικές ἐπιχειρήσεις. Ὁ τρόπος ἐφαρμογῆς της ἀνατίθεται στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ναυτικῶν [416].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 31 τοῦ Ἰούλη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

21

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

Στόν σ. Ἰόφφε, στό Βερολίνο

Δέν συμφωνοῦμε νά ὑπογραφεῖ τό τουρκικό πρωτόκολλο, ἐφόσον δέν γίνει δεκτό νά περάσει τό Μπακού στήν ἐξουσία μας, γιατί χωρίς αὐτό τό σημεῖο ὑπάρχει κάθε βάση νά ὑποπτευόμαστε μυστικές συμφωνίες μέ τήν Ἀντάντ γιά τό πέρασμα τοῦ Μπακοῦ στά χέρια της. Ἔτσι καί δημοσιεύουμε [417].

Σβερντλόφ, Λένιν

Γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1957 στό βιβλίο «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. Ι

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς τηλεγραφικῆς ταινίας

22

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

Ἡ Σαμάρα καταλήφθηκε. Ὁ Βόλγας εἶναι ἐλεύθερος. Θά εἶναι ἐγκληματικό νά μή χρησιμοποιηθοῦν οἱ λίγες μέρες μέχρι τό κλείσιμο τῆς ναυσιπλοΐας. Πρέπει νά ἐντείνουμε ὅλες μας τίς προσπάθειες γιά τή μεταφορά ὅσο τό δυνατό περισσότερων φορτίων πετρελαίου καί τροφίμων στό ἄνω τμῆμα τοῦ Βόλγα. Ἡ ἐκπλήρωση τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ εἶναι ἀδύνατη χωρίς τήν αὐστηρότατη συγκεντροποίηση ὅλων τῶν μέτρων καί τήν πιστή ἐκτέλεση ἀπό τίς ντόπιες ἀρχές τῶν ἐντολῶν τοῦ κέντρου. Παίρνοντας ὑπόψη τά παραπάνω,

τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἀποφασίζει καί διατάσσει τήν ἀπαρέγκλιτη ἐκτέλεση:

1) Ὅλα τά πλωτά καί μεταφορικά μέσα, πού πάρθηκαν ἀπό διάφορες ὀργανώσεις, ἀμέσως νά μποῦν καί πάλι στή διάθεση τῆς Γενικῆς *Διεύθυνσης ποταμοπλοΐας* καί *τῆς Γενικῆς Διεύθυνσης πετρελαίων* ὅπου ἀνῆκαν. (Αὐτό τό μέτρο δέν ἐπεκτείνεται στά πλοῖα καί στά πλωτά μέσα πού ἤδη ἀνήκουν στόν πολεμικό στολίσκο στό Βόλγα).

2) Τό δικαίωμα κατάσχεσης πλοίων καί πλωτῶν μέσων στό Βόλγα, πού πρῶτα εἶχε δοθεῖ σέ διάφορες ὀργανώσεις, ἱδρύματα καί ἄτομα, ἀνακαλεῖται. Ἡ κατάσχεση πλωτῶν μέσων, πού χρειάζονται γιά στρατιωτικούς σκοπούς, ἀπό σήμερα γίνεται μόνο μέ ἰδιαίτερη κάθε φορά ἄδεια τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.

3) Δίνεται ἐντολή σέ ὅλους τούς διοικητές τῶν μετώπων, στίς Ἔκτακτες Ἐπιτροπές καί στά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν νά πάρουν ἀμέσως τά πιό αὐστηρά μέτρα γιά τήν ἐξασφάλιση τοῦ ἀνεμπόδιστου πλοῦ τῶν πλοίων καί γιά τή φύλαξη τῶν φορτίων ἀπό τυχόν λεηλασίες καί ἀπό καθυστερήσεις κατά τή διαδρομή.

4) Ἡ διαταγή πρός ὅλο τό στόλο δεξαμενοπλοίων τοῦ Βόλγα καί πρός ὅλα τά πετρελαιοφόρα πού βρίσκονται στό Βόλγα συνίσταται στό ὅτι μπαίνουν στήν ἀποκλειστική δικαιοδοσία τῆς Γενικῆς Διεύθυνσης πετρελαίου. (Τηλεγραφική διεύθυνση: *Γενική Διεύθυνση πετρελαίου*, Μόσχα.) Ὅλες οἱ ἀρχές, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν στρατιωτικῶν καί τῶν διοικητικῶν τῶν μετώπων, διατάσσονται νά ἐκτελοῦν ἀναντίρρητα ὅλες τίς διαταγές τῆς *Γενικῆς Διεύθυνσης πετρελαίου*, πού ἀφοροῦν τή μεταφορά φορτίων πετρελαίου καί τίς διαταγές τῆς *Γενικῆς Διεύθυνσης ποτομοπλοΐας*, πού ἀφοροῦν τά πλοῖα.

5) Ἡ ἄμεση διεύθυνση τῶν φορτίων πετρελαίου πού βρίσκονται σέ ὅλο τό Βόλγα, ἀνατίθεται στό *μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Γενικῆς Διεύθυνσης πετρελαίου* σύντροφο *Τάρβιντ*· ὅλες του οἱ διαταγές, καθώς καί τῶν ἀντιπροσώπων του, πού ἀφοροῦν τή διάθεση πετρελαίου, εἶναι ἀναντίρρητα ὑποχρεωτικές γιά ὅλες τίς ἀρχές.

6) Ὅλες οἱ διαταγές πού ἔχουν ἐκδοθεῖ μέχρι σήμερα, γιά κατασχέσεις, ἀπαγορεύσεις μεταφορᾶς πετρελαίου κ.ἄ. διατηροῦνται σέ ἰσχύ, μόνο ἐφόσον δέν ἔρχονται σέ ἀντίθεση μέ τίς διαταγές τῆς *Γενικῆς Διεύθυνσης πετρελαίου*.

7) Ἐπιβεβαιώνοντας κατά τόν πιό κατηγορηματικό τρόπο ὅσα ἐκτέθηκαν πιό πάνω, τό *Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων* ἀποφάσισε νά παραπέμπονται στό ἐπαναστατικό δικαστήριο ὅλοι ὅσοι δέν θά

πειθαρχήσουν στήν άπόφαση αυτή, άδιάφορα άπό τίς θέσεις τους καί τήν κομματική τους τοποθέτηση. Οί άντιπρόσωποι τής *Γενικής Διεύθυνσης πετρελαίου, τής Γενικής Διεύθυνσης ποταμοπλοΐας καί τοΰ έπιτρόπου Έπισιτισμοΰ* στίς περιοχές διατάσσονται νά άναφέρουν έπειγόντως στή Μόσχα όλες τίς ένέργειες τών τοπικών άρχών, πού παραβιάζουν τή σχεδιασμένη δουλιά τών κέντρων. Άμέσως θά στέλνονται Έκτακτες έπιτροπές γιά νά παραπέμπουν στό δικαστήριο καί νά έκτελοΰν τίς άποφάσεις τοΰ δικαστηρίου.

8) Τό περιεχόμενο τής άπόφασης αυτής τοΰ *Συμβουλίου τών Λαϊκών Έπιτρόπων* νά κοινοποιηθεί σέ όλα τά τοπικά έκτελεστικά όργανα καί στούς δημοσίους ύπαλλήλους τους.

Ό πρόεδρος του Συμβουλίου τών Λαϊκών Έπιτρόπων *Λένιν*

Μόσχα, Κρεμλίνο.
9 τοΰ Όχτώβρη 1918.

«Ίζβέστιγια τής ΠΚΕΕ»,
άρ. φύλ. 223, 13 τοΰ Όχτώβρη 1918

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ύπογραμμένο άπό τόν Β. Ι. Λένιν, άφοΰ έγινε παραβολή μέ τό κείμενο τής έφημερίδας

23

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Σέ όλα τά Σοβιέτ τών βουλευτών καί στίς Έπισιστιστικές έπιτροπές

Παρατηροΰνται καί πάλι περιπτώσεις αύθαίρετης κατακράτησης άπό τά Σοβιέτ τών βουλευτών φορτίων τροφίμων πού κατευθύνονται στόν προορισμό τους σύμφωνα μέ τίς έντολές τοΰ έπιτρόπου Έπισιτισμοΰ. Αύτή ή τακτική ύποσκάπτει τά θεμέλια τοΰ σχεδιασμένου έφοδιασμοΰ μέ τρόφιμα τής Ρωσίας πού πεινά καί πρέπει ριζικά νά έξαλειφθεί. Μέ βάση τό διάταγμα τής 13 τοΰ Μάη γίνεται γνωστό σέ όλους ότι οί ύπεύθυνοι γιά τέτιες κατακρατήσεις θά καλοΰνται άμέσως στή Μόσχα γιά νά παραπεμφθοΰν στό Στρατιωτικό έπαναστατικό δικαστήριο [418].

Ό πρόεδρος τοΰ Συμβουλίου τών Λαϊκών Έπιτρόπων *Λένιν* *

Γράφτηκε στίς 14 τοΰ Όχτώβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1931 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XVIII

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, ύπογραμμένο άπό τόν Β. Ι. Λένιν

* Τό τηλεγράφημα ύπογράφεται έπίσης καί άπό τόν Ν. Π. Μπριουχάνοφ άπομέρους τοΰ Λαϊκοΰ Έπιτροπάτου Έπισιτισμοΰ. *Ή Σύντ.*

24

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Ι. Ι. ΒΑΤΣΕΤΙΣ ΚΑΙ Κ. Χ. ΝΤΑΝΙΣΕΒΣΚΙ

'Αρζαμάς
Στό 'Επαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας
Στόν Βατσέτις καί στόν Ντανισέβσκι

Σᾶς προτείνουμε νά λάβετε τά πιό ἐπείγοντα μέτρα γιά νά δοθεῖ βοήθεια στό Τσαρίτσιν. 'Αναφέρετε ἐκτέλεση.

Σβερντλόφ
Λένιν

Γράφτηκε στίς 15 τοῦ 'Οχτώβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1936 στό περιοδικό «Παρτραμπότνικ» (Στάλινγκραντ), τεῦχ. 16-17

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, πού εἶναι γραμμένο ἀπό τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

25

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΩΝ ΟΥΡΑΛΙΩΝ

Πέρμ, στό Συμβούλιο Λαϊκῆς Οἰκονομίας τῶν Οὐραλίων
'Αντίγραφο στήν πόλη Οὐσόλιε, στήν 'Εκτελεστική ἐπιτροπή,
Στήν Οὐσόλιε, στή διεύθυνση ἐργοστασίου τῆς πόλης Μπερεζνικί

Δίνω ἐντολή στό ἐργοστάσιο τῆς πόλης Μπερεζνικί νά ἀρχίσει ἀμέσως τίς ἐργασίες γιά τήν ὀργάνωση ἐργοστασίου ἐξαγωγῆς ραδίου, σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση τοῦ 'Ανωτάτου Συμβουλίου Λαϊκῆς Οἰκονομίας [419]. Τά ἀπαιτούμενα μέσα ψηφίστηκαν ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων. Οἱ ἐργασίες πρέπει νά γίνουν ὑπό τή διεύθυνση καί μέ τήν εὐθύνη τοῦ μηχανικοῦ-χημικοῦ Μπογκογιαβλένσκι, στόν ὁποῖο προτείνω νά δοθεῖ πλήρης βοήθεια.

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων *Λένιν* *

Γράφτηκε στίς 28 τοῦ 'Οχτώβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

---

* Το τηλεγράφημα ὑπογράφεται καί ἀπό τόν διευθυντή τοῦ χημικοῦ τμήματος τοῦ ΑΣΛΟ Λ. Γ. Κάρποφ καί τόν διευθυντή τοῦ ἐπιστημονικο-τεχνικοῦ τμήματος τοῦ ΑΣΛΟ Ν. Π. Γκορμπουνόφ. *Ἡ Σύντ.*

26

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΝΙΖΝΙ ΝΟΒΓΚΟΡΟΝΤ

Νίζνι Νόβγκοροντ, στό τμῆμα ἐπισιτισμοῦ τοῦ κυβερνείου
Ἀντίγραφο στόν διευθυντή τοῦ ραδιεργαστηρίου Λεστσίνσκι

Λόγω τῆς σημαντικῆς δουλιᾶς πού γίνεται στό ραδιεργαστήριο, παρακαλῶ νά μήν καθυστερεῖται ἡ χορήγηση τροφίμων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό ἄγνωστο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

27

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΝΙΖΝΙ ΝΟΒΓΚΟΡΟΝΤ

Νίζνι Νόβγκοροντ, στόν στρατιωτικό ἐπίτροπο
Ἀντίγραφο στόν διευθυντή τοῦ ραδιεργαστηρίου Λεστσίνσκι

Ἐπιτρέπεται ἡ χορήγηση στρατιωτικοῦ συσσιτίου μέ πληρωμή στούς ὑπαλλήλους τοῦ ραδιεργαστηρίου.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό ἄγνωστο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

28

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΛΟ ΤΟΥ ΝΙΖΝΙ ΝΟΒΓΚΟΡΟΝΤ

Νίζνι Νόβγκοροντ, στό Συμβούλιο Λαϊκῆς Οἰκονομίας
Ἀντίγραφο στόν διευθυντή τοῦ ἐργαστηρίου Λεστσίνσκι

Ἐπισπεύσατε τήν παραλαβή ἀπό τό ραδιεργαστήριο τῶν ἀπαραίτητων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν. Ἡ δουλιά αὐτή εἶναι ἐπείγουσα καί σημαντική *.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 29 τοῦ Νοέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό ἄγνωστο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

29

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΥΚΡΑΝΟΥΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ [420]

Σαμάρα, στή Στρατιωτική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου,
γιά τούς οὐκρανούς πού ζοῦν στή Σαμάρα
Ἀντίγραφο στόν Σέρπουχοφ, στόν Βατσέτις

Σέ ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τῶν οὐκρανῶν πού ζοῦν στή Σαμάρα θεωροῦμε ἀναγκαῖο νά ἀνακοινώσουμε ὅτι, λόγω τῆς συρροῆς οὐκρανῶν ἐθελοντῶν καί τοῦ πολύ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐπιστρατευμένων στήν ἴδια τήν Οὐκρανία, πού ἀκόμη δέν πῆραν ὁπλισμό, ἡ ἐργατοαγροτική κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας δέν θεωρεῖ ἀναγκαία τή συγκρότηση τμήματος οὐκρανῶν στή Ρωσία καί τήν ἀποστολή τους στήν Οὐκρανία. Ἀνακοινώνοντας αὐτό, προτείνουμε ἀπομέρους τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων νά σταματήσει ἡ ἀποστολή οὐκρανικῶν τμημάτων στήν Οὐκρανία.

Λένιν **

Γράφτηκε στίς 17 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

---

* Γιά τό ραδιεργαστήριο τοῦ Νίζνι Νόβγκοροντ βλ. ἐπίσης στόν τόμο αὐτό, ντοκουμέντο ἀρ. 346. *Ἡ Σύντ.*

** Το τηλεγράφημα ὑπογράφεται ἐπίσης καί ἀπό τόν Ι. Β. Στάλιν. *Ἡ Σύντ.*

30

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Ι. ΒΑΤΣΕΤΙΣ

Σέρπουχοφ
Στόν Ἀνώτατο Διοικητή Βατσέτις

Τό Συμβούλιο Ἄμυνας ρωτάει:

1) Εἶναι σωστό ὅτι στίς μάχες στήν περιοχή Μπαλασόφ, πρίν δύο περίπου ἑβδομάδες, ἐγκαταλείφθηκαν στόν ἐχθρό ἀπό τά τμήματά μας μέσα σέ δυό-τρεῖς μέρες 25-30 πυροβόλα καί, ἄν αὐτό εἶναι σωστό, τί κάνατε Σεῖς γιά τήν ποινική δίωξη τῶν ὑπευθύνων καί γιά τήν ἀποτροπή παρόμοιων φαινομένων;

2) Εἶναι σωστό ὅτι πρίν δύο ἑβδομάδες ἐκδόσατε διαταγή γιά τήν κατάληψη τοῦ Ὀρενμπουργκ καί, ἄν αὐτό εἶναι σωστό, γιατί ἡ διαταγή δέν μπαίνει σέ ἐφαρμογή;

3) Τί ἔγινε γιά νά σταθεροποιηθεῖ ἡ θέση τῶν τμημάτων μας στήν περιοχή τοῦ Πέρμ, πού ζητᾶνε ἀπό τό Κέντρο ἐπείγουσα βοήθεια;

Σ' αὐτά τά ἐρωτήματα τό Συμβούλιο Ἄμυνας περιμένει ἀπό Σᾶς ἀπάντηση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας
Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Γράφτηκε στίς 23 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 23 τοῦ Φλεβάρη 1927 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 44

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, πού ἔχει συμπληρωθεῖ ἀπό τόν Ι. Β. Στάλιν καί ὑπογραφεῖ ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

31

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΝΤ. ΤΡΟΤΣΚΙ

Ἐπεῖγον

στό Κούρσκ καί ὅπου
Στόν πρόεδρο τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου
τῆς Δημοκρατίας Τρότσκι

Ἀπό τό δελτίο ἐπιχειρήσεων τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ μετώπου τοῦ Καυκάσου, ἀρ. 4873 βγαίνει ὅτι τμήματα τοῦ Κρασνόφ κατέλαβαν τή Ραϊγκόροντ στίς ὄχθες τοῦ Βόλγα, νοτιότερα τῆς Σαρέπτα καί ἀπειλοῦν, πρῶτο, τά στρατιωτικά μας φορτία πού κατευθύνονται ἀπό τή Βλαντίμιροβκα στό Τσαρίτσιν, δεύτερο, ὁλόκληρη τή γραμμή Ἄστραχαν — Σαράτοφ. Παράκληση νά παρθοῦν μέτρα. Ἀπό

τό ἴδιο δελτίο ἐπιχειρήσεων βγαίνει ὅτι ἀγγλικός στόλος δύναμης τεσσάρων πλοίων κανονιοβόλησε τή Σταροτερέτσναγια νοτιότερα τοῦ Ἄστραχαν, πυρπόλησε δυό δικές μας φορτηγίδες καί ἔφυγε ἄθικτος πρός τή θάλασσα, ἀφοῦ αἰχμαλώτισε τό νοσοκομειακό μας πλοῖο «Ἀλέσκερ» μέ τό ὑγειονομικό προσωπικό. Ποῦ βρίσκεται ὁ στόλος μας καί τί κάνει;

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 2 ἤ 3 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε στίς 21 τοῦ Γενάρη 1937 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 21

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό τόν Ι. Β. Στάλιν καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

32

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΚΑΣΠΙΑΣ-ΚΑΥΚΑΣΟΥ, ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΑΣΤΡΑΧΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ) [421]

Ἄστραχαν *

στόν Σλιάπνικοφ, Ἐκτελεστική ἐπιτροπή κυβερνείου
στήν Ἐπιτροπή κυβερνείου τοῦ Κόμματος τῶν κομμουνιστῶν

Διένεξη μέ τήν Κομματική ἐπιτροπή εἶναι ἀπαράδεκτη. Πάρτε ὅλα τά μέτρα γιά ἁρμονική, συντονισμένη δουλιά. Ὅλα τά μέλη τοῦ Κόμματος, ἀνεξάρτητα ἀπό τή θέση πού κατέχουν, πρέπει νά μποῦν στήν τοπική ὀργάνωση. Ἡ Κομματική ἐπιτροπή δέν πρέπει νά ἀναμιγνύεται στή λειτουργία τῶν ἱδρυμάτων, τά ὁποῖα ἄμεσα ὑπάγονται στό κέντρο. Ἔχει δικαίωμα μόνο νά ὑποβάλλει στήν Κεντρική Ἐπιτροπή τίς σκέψεις της. Ὅλη ἡ τοπική δουλιά κατευθύνεται ἀπό τό Κομματικό κέντρο. Ἀνάμιξη εἶναι δυνατή ἀπό μέσα, ἤ ὅταν ὑπάρχει εἰδική ἐντολή τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς γιά τό ἕνα ἤ τό ἄλλο συγκεκριμένο ζήτημα. Ἀνάλογες σχέσεις πρέπει νά καθιερωθοῦν μέ τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου. Μόνο στήν περίπτωση πού δέν ἐκτελοῦνται τά διατάγματα καί ἐκδηλώνονται ἐνέργειες ἐνάντια στίς ἀποφάσεις τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας εἶναι δυνατή μιά ἄμεση ἀνάμιξη. Χρειάζεται μεγάλη λεπτότητα καί τότε οἱ διενέξεις

* Ἡ λέξη *«Ἄστραχαν»* εἶναι γραμμένη ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

ἀδύνατες. Γενικές σκέψεις γιά τήν ἀνάγκη ριζικῆς κάθαρσης στά στρατιωτικά ἱδρύματα δέν ἔχουν ἀξία. Τίς συγκεκριμένες ὑποδείξεις γι' αὐτά ἤ ἐκεῖνα τά γεγονότα καί πρόσωπα θά τίς παίρνουμε ὑπόψη.

Λένιν *

Γράφτηκε στίς 7 ἤ 8 τοῦ Γενάρη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό τόν Γ. Μ. Σβεντλόφ καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

33

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠΕΛΑ ΚΟΥΝ

Βουδαπέστη, στόν Μπέλα Κούν

Σᾶς στέλνω ἀντίγραφο τοῦ σημερινοῦ μας ραδιοτηλεγραφήματος πρός τόν Πισόν σχετικά μέ τό ζήτημα τῆς ἀνταλλαγῆς μέ τή Γαλλία [422].

Ἡ Ἐπιτροπή μας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Μανουήλσκι, ἀναχώρησε γιά τή Γαλλία, προκειμένου νά ὀργανώσει τόν ἐπαναπατρισμό τῶν δικῶν μας, ἀλλά τήν κράτησαν. Ὑποσχεθήκαμε νά ἐπαναπατρίσουμε τούς γάλλους αἰχμαλώτους πολέμου πού ἔμειναν σέ μᾶς, ἄν ὀργανωθεῖ καί ὅταν θά βρίσκεται στήν ἀνάπτυξή του ὁ ἐπαναπατρισμός τῶν δικῶν μας ἀπό τή Γαλλία. Ἡ γαλλική κυβέρνηση ἐμπόδισε τήν Ἐπιτροπή Μανουήλσκι νά ὀργανώσει αὐτή τή δουλιά. Ἀπό τούς 35 000 ρώσους στρατιῶτες πού βρίσκονται στή Γαλλία, Ἀφρική καί Θεσσαλονίκη, ἡ Γαλλία θέλει νά ἐπαναπατρίσει τώρα 900 ἄτομα καί δίνει ἀόριστες ὑποσχέσεις γιά ἐπαναπατρισμό τῶν δικῶν μας ἀργότερα, ὅταν θά ὑπάρχει δυνατότητα, σέ ἀντάλλαγμα ὅμως ἡ Γαλλία ἀπαιτεῖ ἀπό μᾶς νά ἀφήσουμε νά γυρίσουν ἀμέσως στήν πατρίδα τους ὅλοι οἱ γάλλοι.

Ἡ Γαλλία θέλει νά διώξει τήν ἀποστολή Μανουήλσκι ταυτόχρονα μέ τούς 900 ρώσους στρατιῶτες, παρόλο πού δέν ἔγινε τίποτε γιά τήν παραπέρα ὀργάνωση τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ. Ἡ Γαλλία θέλει νά τά πάρει ὅλα, ἀλλά νά μή δόσει σχεδόν τίποτε καί νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τόν Μανουήλσκι.

Συνάμα μᾶς ἔγινε γνωστό ὅτι οἱ στρατιῶτες μας, πού μένουν στή Γαλλία καί ἀρνοῦνται νά ὑπηρετήσουν στό στρατό, ὑποβάλλονται στούς πιό τερατώδεις διωγμούς, καί ὅτι στόν Μανουήλσκι δέν ἐπιτρέπεται νά ἀποκαταστήσει ὁποιαδήποτε ἐπαφή μαζί τους.

* Ἀκολουθεῖ ἡ ὑπογραφή τοῦ Γ. Μ. Σβερντλόφ, γραμμένη ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *Ἡ Σύντ.*

Μέ τέτιους ὅρους ἀρνούμαστε νά στείλουμε τούς γάλλους στήν πατρίδα τους. Αὐτό εἶναι τό περιεχόμενο τοῦ ραδιοτηλεγραφήματος, πού ἀντίγραφό του Σᾶς ἀποστέλλεται. Οἱ γάλλοι θά καλοῦν σέ βοήθεια καί θά λένε στούς ἀμερικανούς κάθε εἶδους ἀηδιαστικά ψέματα. Διαβιβάστε παρακαλῶ ἀντίγραφο τῆς διακοίνωσής μας στόν ἀμερικανό ἀντιπρόσωπο γιά τήν κυβέρνησή του.

Λένιν

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ 'Απρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1958 στό βιβλίο «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. II

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο ἀντίγραφο Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά

34

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΝΙΑΓΚΙΝΙΝ

Κνιαγκίνιν, Γεωργική ὑπηρεσία
'Αντίγραφο στήν 'Ιτσάλκι
Στή δεύτερη Συντροφιά τοῦ χωριοῦ Ζαπιάν νομοῦ Κνιαγκίνιν

Εἶναι ἀπαράδεκτα ὁποιαδήποτε μέτρα ἐξαναγκασμοῦ γιά τό πέρασμα τῶν ἀγροτῶν στή συλλογική καλλιέργεια τῶν χωραφιῶν. 'Η μή ἐκτέλεση τῆς ἐντολῆς αὐτῆς θά τιμωρεῖται μέ ὅλη τήν αὐστηρότητα τοῦ ἐπαναστατικοῦ νόμου [423].

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν ἐπιτρόπων *Λένιν* *

Γράφτηκε στίς 8 τοῦ 'Απρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

35

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΓΚ. ΡΑΚΟΒΣΚΙ [424]

Κίεβο, στόν πρόεδρο τοῦ ΣΛΕ Οὐκρανίας
'Αντίγραφο στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στρατιωτικῶν Οὐκρανίας

Λόγω τῆς νέας ὀργάνωσης τῆς δουλιᾶς στά παραθεριστικά κέντρα τῆς Δημοκρατίας καί τῆς ἀνάγκης τῆς διάθεσης αὐτῶν γιά

* Τό τηλεγράφημα ὑπογράφεται ἐπίσης καί ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Γεωργίας Σ. Π. Σερεντά. *'Η Σύντ.*

θεραπεία καί ἀνάπαυση τῶν ἀναπήρων πολέμου καί τῆς ἐργασίας τῶν ἐξαντλημένων μαχητῶν τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καί τῶν καταπονημένων ἐργατῶν τοῦ Βορᾶ, εἶναι ἀνάγκη νά παρθοῦν ἐπείγοντα μέτρα γιά τήν περιφρούρηση τῶν νότιων παραθεριστικῶν κέντρων πού ἀνακαταλήφθηκαν ἀπό τόν Κόκκινο Στρατό.

Παρακαλῶ νά ἐκδοθεῖ ἀμέσως διαταγή πρός τούς διοικητές τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων πού δροῦν στό Νότο τῆς Ρωσίας καί στή Χερσόνησο τῆς Ταυρίδας νά πάρουν τά πιό αὐστηρά μέτρα περιφρούρησης ἀπό καταστροφές καί διαρπαγές τῶν θεραπευτικῶν ἐγκαταστάσεων, οἰκοδομημάτων, τῆς κινητῆς περιουσίας, τῶν φυτειῶν, τῶν ὑλικῶν καί ἀποθεμάτων πού βρίσκονται στίς λουτροπόλεις στό Νότο τῆς Ρωσίας καί τῆς Χερσονήσου τῆς Κριμαίας, Ὀδησσοῦ, Γκόλαγια Πρίσταν, Μπερντιάνσκ, Μοϊνάκ, Σάκα, Εὐπατόριας, Σεβαστούπολης, Μπαλακλάβας, Γιάλτας, Ἀλούπκας, Γκουρζούφ, Ἀλούστας, Θεοδοσίας, Κέρτς καί ἄλλων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν* *

Γράφτηκε στίς 15 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

36

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΚΑΛΟΥΓΚΑΣ

Καλούγκα, στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου
Ἀντίγραφο στό Μόσαλσκ, στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ

Νά διενεργηθεῖ ἀμέσως ἀνάκριση γιά τά αἴτια τῆς ἀφαίρεσης τῆς περιουσίας ἀπό τούς γονεῖς τοῦ δημοδιδάσκαλου Μπουρίκιν στό Σπάς-Ντέμενσκ, τοῦ νομοῦ Μοσάλσκ. Νά ἐρευνηθοῦν οἱ ἐνέργειες τοῦ Σινίτσιν ἐπιτρόπου τοῦ χωριοῦ Λαζίνκ. Γιά τά ἀποτελέσματα νά ἀναφέρετε προσωπικά σέ μένα [425].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 19 τοῦ Ἀπρίλη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό ἄγνωστο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

* Τό τηλεγράφημα ὑπογράφεται ἐπίσης ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ὑγιεινῆς Ν. Α. Σεμάσκο. *Ἡ Σύντ.*

37

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ Β. Ι. ΤΑΝΕΓΕΦ [426]

26 τοῦ 'Απρίλη 1919

Στόν πολίτη Βλαντίμιρ 'Ιβάνοβιτς *Τανέγεφ*

Πιστοποιητικό προστασίας

Μέ βάση τήν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων τῆς 25/ΙΙΙ. 1919 χορηγεῖται αὐτό τό πιστοποιητικό προστασίας στόν Βλαντίμιρ 'Ιβάνοβιτς *Τανέγεφ*, 78 χρονῶν, ὁ ὁποῖος ἐπί πολλά χρόνια δούλεψε ἐπιστημονικά καί, ὅπως βεβαιώνει ὁ Κάρλ Μάρξ, ἀναδείχτηκε σέ «πιστό φίλο τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ λαοῦ» [427].

Στόν πολίτη Βλαντίμιρ 'Ιβάνοβιτς Τανέγεφ παρέχεται τό δικαίωμα νά ἐπισκέπτεται τή βιβλιοθήκη τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων, καί σέ ὅλες τίς κρατικές βιβλιοθῆκες προτείνεται νά τοῦ παρέχουν παντός εἴδους βοήθεια στίς ἐπιστημονικές του ἐργασίες καί ἔρευνες. Δίνεται ἐντολή σέ ὅλες τίς σοβιετικές ἀρχές νά παρέχεται στόν πολίτη Βλαντίμιρ 'Ιβάνοβιτς Τανέγεφ βοήθεια γιά τήν ἀσφάλεια τόσο τοῦ ἴδιου, ὅσο καί τῆς οἰκογένειάς του, τῆς κατοικίας καί τῆς περιουσίας του. Σέ περίπτωση μετακίνησής του στό χῶρο τῆς Ρωσικῆς Σοσιαλιστικῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας δίνεται ἐντολή σέ ὅλες τίς σιδηροδρομικές καί ἀτμοπλοϊκές ἀρχές νά παρέχουν στόν πολίτη Βλαντίμιρ 'Ιβάνοβιτς Τανέγεφ καί στήν οἰκογένειά του κάθε δυνατή βοήθεια, ὁσοναφορᾶ τήν ἐξασφάλιση σιδηροδρομικῶν εἰσιτηρίων καί τήν παραχώρηση θέσης στά τρένα.

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων

Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1945 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

38

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΡΙΑΖΑΝ-ΟΥΡΑΛΙΩΝ

Στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ριαζάν-Οὐραλίων, Σαράτοφ

Διαβιβάστε σέ ὅλους τούς συντρόφους ἐργάτες καί ὑπαλλήλους, πού μέ τή γεμάτη αὐταπάρνηση προσπάθειά τους σέ σύντομο χρονι-

κό διάστημα, ἀνελκύστηκε, ἐπισκευάστηκε καί παραδόθηκε ἕτοιμο γιά λειτουργία, τό βυθισμένο ἀπό τούς ἐχθρούς τῶν ἐργατῶν καί ἀγροτῶν σιδηροδρομικό πορθμεῖο στό Οὐβέκ θερμές εὐχαριστίες γιά τίς προσπάθειες πού κατέβαλαν, προσπάθειες πού φέρνουν πιό κοντά τήν τελική νίκη τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου
Ἐργατοαγροτικῆς Ἄμυνας
Λένιν
Ὁ ἐπίτροπος Συγκοινωνιῶν *Κράσιν*

Γράφτηκε στίς 5 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἰδιόχειρα ἀπό τόν Λ. Μπ. Κράσιν καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

39

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΥΝΑΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ [428]

Πετρούπολη, Ἐπιτροπή ἄμυνας, στόν Ζηνόβιεφ

Γιά τή διευκρίνιση τῆς κατάστασης στήν Πετρούπολη τό Συμβούλιο Ἄμυνας προτείνει νά δοθεῖ ἐξαντλητική ἀπάντηση: γιά ποιούς λόγους ἀποφασίστηκε νά ἐκκενωθεῖ ἕνας ἀριθμός ἐργοστασίων τῆς Πετρούπολης καί τῶν προαστίων της, ἀπό ποιόν καί γιατί δόθηκε ἡ διαταγή γιά τή βύθιση τῶν πλοίων, ποιός εἶναι συνολικά ὁ ἀριθμός τῶν ἐργατῶν πού ἐπιστρατεύτηκαν καί ὅσων ἔμειναν στά ἐργοστάσια, ἄν χρησιμοποιοῦνται πραγματικά γιά τίς ἀνάγκες τῆς ἄμυνας ὅλοι ὅσοι ἐπιστρατεύτηκαν, τί προκάλεσε τό διορισμό ἐπιτρόπων στά κρατικά ἐργοστάσια, ἄν ἡ πρόσκληση τῶν στρατεύσιμων πολιτῶν ἔγινε ἀδιάκριτα, ἤ ἄν τηρήθηκαν οἱ ἀποφάσεις τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας; Τό Συμβούλιο Ἄμυνας, ἀφήνοντας γιά τήν ὥρα σέ ἰσχύ τά ἔκτακτα μέτρα πού πάρθηκαν στήν Πετρούπολη, εἰδοποιεῖ ὅτι τά μέτρα τῆς Ἐπιτροπῆς ἄμυνας τῆς Πετρούπολης πρέπει νά ἐφαρμόζονται σέ γνώση, καί σέ ἀνάλογες περιπτώσεις μέ τή συγκατάθεση τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας [429].

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 13 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο στίς 16 τοῦ Ἰούνη 1939 στήν ἐφημερίδα «Πράβντα», ἀρ. φύλ. 165

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1941 στό βιβλίο «Ντοκουμέντα γιά τήν ἡρωική ἄμυνα τῆς Πετρούπολης τό 1919», Μόσχα

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

40

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΑΚΩΡΥΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΧΑΡΚΟΒΟΥ ΣΤΟΝ Σ. Α. ΓΚΕΤΣΟΦ [430]

Χάρκοβο, Γενική διεύθυνση ἀνθρακωρυχείων στόν Γκέτσοφ

ἀντίγραφο στόν Μπαζάνοφ, ἀντίγραφο στό Χάρκοβο, στόν πρόεδρο τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς ἐπισιτισμοῦ Μπογκντατιάν ἤ στόν Σερεμπρόβσκι, ἀντίγραφο στό Κίεβο, στόν πρόεδρο τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς ἐπισιτισμοῦ Μπογκντατιάν, ἀντίγραφο στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στρατιωτικῶν Ποντβόισκι, Κίεβο, ἀντίγραφο στόν Τρότσκι, στόν Κάμενεφ, ὅπου

Γενική ἀναστολή τῆς ἐπιστράτευσης τῶν ἐργατῶν τοῦ λεκανοπεδίου τοῦ Ντονιέτς, στήν κατάσταση πού ὑπάρχει σήμερα στό μέτωπο, μέ κανέναν τρόπο δέν ἐπιτρέπεται. Τό Συμβούλιο Ἄμυνας δίνει ἐξαιρετική σημασία στό λεκανοπέδιο τοῦ Ντονιέτς καί γι' αὐτό ἀποφάσισε νά ἀπαλλάξει ἀπό τήν ἐπιστράτευση μόνο τούς ἀνθρακωρύχους, καί μάλιστα αὐτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, στίς ὁποῖες αὐτή τή στιγμή, γιά τόν ἕναν ἤ τόν ἄλλο λόγο, δέν γίνεται ἐξόρυξη κάρβουνου. Ἡ διατήρηση τῶν ἀνθρακωρύχων πάντως προφυλάσσει τή βιομηχανία πετροκάρβουνου ἀπό τήν καταστροφή καί θά ἐπιτρέψει, μέ τό ξεπέρασμα τῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, νά ξαναρχίσει καί πάλι ἡ ἐξόρυξη κάρβουνου. Ὁποιαδήποτε ἄλλα προνόμια ἀπαλλαγῆς ἀπό τή στρατολογία ἀποκλείονται.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Μάη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1925 στό περιοδικό «Προλετάρσκαγια Ρεβολιούτσιγια», τεῦχ. 6 (41)

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐντύπου

41

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ ΑΜΑΝΟΥΛΛΑ-ΧΑΝ [431]

Μέ τή λήψη τοῦ πρώτου μηνύματος ἐξονόματος τοῦ ἐλεύθερου ἀνεξάρτητου ἔθνους τοῦ Ἀφγανιστάν μέ τούς χαιρετισμούς πρός τό Ρωσικό λαό καί τήν ἀναγγελία γιά τήν ἄνοδο τῆς Μεγαλειότητάς Σας στό θρόνο, σπεύδουμε, ἐξονόματος τῆς Ἐργατοαγροτικῆς κυβέρνησης καί ὅλου τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ, νά ἀνταποδόσουμε τό χαιρετισμό στόν ἀνεξάρτητο λαό τοῦ Ἀφγανιστάν πού ὑπερασπίζει ἡρωικά τήν

ἐλευθερία του ἀπό τούς ξένους ὑποδουλωτές. Συγχαίρουμε τή Μεγαλειότητά Σας γιά τήν ἄνοδό Σας στό θρόνο στίς 21 τοῦ Φλεβάρη 1919.

Πραγματικά, ἡ Ἐργατοαγροτική κυβέρνηση ἔδοσε ἰσότητα καί ἐλευθερία σέ ὅλους τούς λαούς πού ἀνήκουν στή Δημοκρατία τῆς Ρωσίας καί καθιέρωσε, ὅπως λέτε καί Σεῖς, διεθνή ἀρχή, διακηρύσσοντας τήν ἕνωση ὅλων τῶν ἐργαζομένων ἐνάντια στούς ἐκμεταλλευτές.

Ἡ προσπάθεια τοῦ λαοῦ τοῦ Ἀφγανιστάν νά ἀκολουθήσει τό ρωσικό παράδειγμα θά εἶναι πραγματικά ἡ καλύτερη ἐγγύηση γιά τή σταθερότητα καί τήν ἀνεξαρτησία τοῦ ἀφγανικοῦ κράτους.

Χαιρετίζοντας τήν πρόθεση τῆς Μεγαλειότητάς Σας νά συνάψετε στενές σχέσεις μέ τό ρωσικό λαό, Σᾶς παρακαλοῦμε νά ορίσετε ἐπίσημο ἀντιπρόσωπο στή Μόσχα καί ἀπό τήν πλευρά μας προτείνουμε νά στείλουμε στήν Καμπούλ ἀντιπρόσωπο τῆς Ἐργατοαγροτικῆς κυβέρνησης, γιά τήν ἄμεση ἄδεια εἰσόδου τοῦ ὁποίου παρακαλοῦμε τή Μεγαλειότητά Σας νά δόσει ἐντολή πρός ὅλες τίς ἀρχές. Μέ τήν ἀποκατάσταση μόνιμων διπλωματικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν δυό μεγάλων λαῶν διανοίγονται μεγάλες δυνατότητες γιά ἀμοιβαία βοήθεια ἐνάντια σέ κάθε εἶδους ἐπιβουλή τῶν ἅρπαγων ληστῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ κατά τῆς ἐλευθερίας καί περιουσίας ἄλλων λαῶν.

Στέλνοντας αὐτό τό πρῶτο χαιρετιστήριο μήνυμα στούς λαούς τοῦ Ἀφγανιστάν αἰσθανόμαστε στό ἔπακρο εὐτυχεῖς καί παρακαλοῦμε τή Μεγαλειότητά Σας νά θεωρήσει ὅτι ὁ φιλικός μας αὐτός χαιρετισμός προέρχεται ἀπό φίλους τοῦ λαοῦ Σας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν
Ἐπιτρόπων τῆς Σοσιαλιστικῆς Ὁμοσπονδιακῆς
Σοβιετικῆς Δημοκρατίας τῆς Ρωσίας

Λένιν

Ὁ πρόεδρος τῆς Πανρωσικῆς Κεντρικῆς
Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Σοβιέτ τῶν
Ἐργατῶν, Ἀγροτῶν, Κοζάκων καί Κόκκινων
Στρατιωτῶν Βουλευτῶν

Καλίνιν

Γράφτηκε στίς 27 τοῦ Μάη 1919

Δημοσιεύτηκε στίς 14 τοῦ Ἰούνη 1919 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τῆς ΚΕΕ τῆς Δημοκρατίας τοῦ Τουρκεστάν, τῆς Ρωσικῆς Σοβιετικῆς Ὁμοσπονδίας καί τοῦ Σοβιέτ Τασκέντης τῶν Ἐργατῶν, Στρατιωτῶν καί Ἀγροτῶν Βουλευτῶν», ἀρ. φύλ. 121

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, πού παραβλήθηκε μέ τά κείμενα τῆς ἐφημερίδας καί τοῦ ραδιοτηλεγραφήματος

42

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Στό 'Επαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Νότιου μετώπου

'Η 'Επαναστατική ἐπιτροπή τῆς περιφέρειας Κοτελνίκοβο τῆς περιοχῆς τοῦ Ντόν, μέ τή διαταγή της ἀρ. 27 καταργεῖ τήν ὀνομασία «στανίτσα» καί καθιερώνει τήν ὀνομασία «ἐπαρχία» καί ἔτσι διαιρεῖ τήν περιφέρεια Κοτελνίκοβο σέ ἐπαρχίες.

Σέ διάφορες περιφέρειες τῆς περιοχῆς οἱ τοπικές ἀρχές ἀπαγορεύουν τά σειρίτια στά παντελόνια καί κατάργησαν τή λέξη «Κοζάκος».

Στήν 9η στρατιά ὁ σ. Ρογκάτσεφ χωρίς καμιά διάκριση κατάσχει τά κάρα καί τά χάμουρα τῶν ἀλόγων πού ἀνήκουν σέ ἐργαζόμενους κοζάκους.

Σέ πολλά μέρη τῆς περιοχῆς ἀπαγορεύονται οἱ τοπικές ἀγροτικές ἐμποροπανηγύρεις. Στό κοζάκικο χωριό διορίζουν ἐπιτρόπους αὐστριακούς αἰχμαλώτους.

'Εφιστοῦμε τήν προσοχή στήν ἀνάγκη νά εἴμαστε ἰδιαίτερα προσεκτικοί στίς μεταρυθμίσεις πού κάνουμε σέ τέτιες ἀσήμαντες ἐκδηλώσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς, πού δέν ἔχουν καμιά σημασία στή γενική πολιτική, ἐνῶ ταυτόχρονα ἐξερεθίζουν τόν πληθυσμό. Κρατᾶτε σταθερή κατεύθυνση στά βασικά ζητήματα καί ἀντιμετωπίστε τα εὐνοϊκά, δείχνετε κατανόηση στίς ἀρχέγονες ἐπιβιώσεις πού ἔχουν γίνει συνήθεια στόν πληθυσμό.

'Απαντεῖστε τηλεγραφικά *.

'Ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 3 τοῦ 'Ιούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο πού γράφτηκε ἀπό ἄγνωστο καί συμπληρώθηκε καί ὑπογράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

---

* Οἱ λέξεις «'Απαντεῖστε τηλεγραφικά» εἶναι γραμμένες ἰδιόχειρα ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. *'Η Σύντ.*

43

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σ. ΝΤ. ΒΟΥΛΦΣΟΝ *

Συμφερόπολη
Στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ *Βοῦλφσον*

Λόγω τῆς σοβαρότητας τῆς ἐπισιτιστικῆς κατάστασης τῆς Λευκορωσίας, τῆς τεράστιας ἔλλειψης προϊόντων γιά τή διατροφή τῶν παιδιῶν, ἰδιαίτερα τῶν ἄρωστων, προτείνω νά σταλοῦν στή διεύθυνση τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ ὅλες οἱ κονσέρβες φρούτων καθώς καί τό τυρί πού ὑπάρχουν στήν Κριμαία, γιά τή διατροφή ἀποκλειστικά τῶν ἄρωστων παιδιῶν τῆς βόρειας Λευκορωσίας. Γιά τίς ἐνέργειες πού θά γίνουν ἀναφέρατε ἐπειγόντως.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν* *

Γράφτηκε στίς 20 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1942 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό δακτυλογραφημένο κείμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

44

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΗΣ ΚΡΙΜΑΙΑΣ

ΣΛΕ *Συμφερόπολη*
Ἀντίγραφο στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τῆς Ἀλούπκας, *Ἀλούπκα*

Στήν Ἀλούπκα, ὁδός Πριμόρσκαγια 5, ἀπό τό ἐξοχικό σπίτι Μέντζε γίνεται ἔξωση ἀπό τό δωμάτιο πού κατέχει, στή χήρα τοῦ μακαρίτη ἐπιστήμονα γεωλόγου Μουσκέτοφ, ὁ ὁποῖος πρόσφερε μεγάλες ὑπηρεσίες στίς ἐπιστημονικές γεωλογικές ἔρευνες στή Ρωσία. Παρακαλῶ, ἄν εἶναι δυνατό, νά ἀνακληθεῖ ἡ ἔξωσή της, ἤ νά τῆς δοθεῖ ἄλλο, τελείως κατάλληλο οἴκημα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*

Γράφτηκε στίς 24 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε τό 1933 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό κείμενο, γραμμένο ἀπό ἄγνωστο καί ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν

---

* Μεταδόθηκε μέ ἀπευθείας τηλεφωνική σύνδεση. *Ἡ Σύντ.*

** Τό τηλεγράφημα ὑπογράφηκε ἐπίσης καί ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ Α. Ντ. Τσιουρούπα. *Ἡ Σύντ.*

45

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Ὕστερα ἀπό τήν Κράσναγια Γκόρκα ἐξουδετερώθηκε καί ἡ Σέραγια Λόσαντ. Τά πυροβόλα σ' αὐτές βρίσκονται σέ πλήρη τάξη. Γίνεται γρήγορος ἔλεγχος ὅλων τῶν ὀχυρῶν καί τῶν φρουρίων.

Ναυτικοί εἰδικοί βεβαιώνουν ὅτι ἡ κατάληψη τῆς Κράσναγια Γκόρκα ἀπό τή θάλασσα ἀνατρέπει τή ναυτική ἐπιστήμη. Δέν μπορῶ παρά νά ἐκφράσω τή λύπη μου γι' αὐτή τή λεγόμενη ἐπιστήμη. Ἡ γρήγορη κατάληψη τῆς Γκόρκα ὀφείλεται στήν ὠμή δική μου ἀνάμιξη καί γενικά τῶν μή στρατιωτικῶν στίς ἐπιχειρησιακές ὑποθέσεις, πού ἔφτασε μέχρι τήν ἀκύρωση τῶν διαταγῶν πού εἶχαν ἐκδοθεῖ, γιά ἐνέργειες τόσο ἀπό τή θάλασσα, ὅσο καί ἀπό τήν ξηρά καί τήν ἐπιβολή τῶν δικῶν μας διαταγῶν.

Θεωρῶ καθῆκον μου νά δηλώσω ὅτι καί στό μέλλον θά ἐνεργῶ μέ τόν ἴδιο τρόπο, παρά τό σεβασμό πού τρέφω πρός τήν ἐπιστήμη.

Στάλιν. 16/6, ὥρα 14.

Στό Ὀργανωτικό Γραφεῖο
Στήν ΚΕ καί τό *ἀρχεῖο*

Ἐκκαθάριση
τῆς δύναμης.

;;; Ἡ Κράσναγια
Γκόρκα καταλήφθηκε
ἀπό *ξηρᾶς*.

Γράφτηκε στίς 16 τοῦ Ἰούνη 1919

Πρωτοδημοσιεύτηκε ὄχι ὁλόκληρο τό 1958 στό βιβλίο τοῦ Σ. Φ. Νάιντ «Γιά μερικά ζητήματα τῆς ἱστορίας τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ», Μόσχα

Δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο τό 1959 στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI

Δημοσιεύεται σύμφωνα μέ τό χειρόγραφο

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Β. Ι. ΛΕΝΙΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΝΩΡΙΤΕΡΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Β. Ι. ΛΕΝΙΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΑΚΟΜΗ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Β. Ι. ΛΕΝΙΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΝΩΡΙΤΕΡΑ

('Οχτώβρης 1917 - 'Ιούνης 1919)

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ. ΠΡΟΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΜΕΡΑΡΧΙΩΝ, ΣΩΜΑΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ, ΣΤΡΑΤΙΩΝ κτλ., ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΑΥΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ. *9 (22) τοῦ Νοέμβρη 1917.*
Τόμ. 35ος, σελ. 81-82.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΛΑΝΔΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ. *11 (24) τοῦ Νοέμβρη 1917.*
Τόμ. 35ος, σελ. 90.

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ. *Γράμμα στή Συντακτική 'Επιτροπή. 18 τοῦ Νοέμβρη (1 τοῦ Δεκέμβρη) 1917.*
Τόμ. 35ος, σελ. 102-104.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Φ. Ε. ΤΖΕΡΖΙΝΣΚΙ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΑΜΠΟΤΑΡΙΣΤΕΣ. *7 (20) τοῦ Δεκέμβρη 1917.*
Τόμ. 35ος, σελ. 156-158.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΝΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΣΗ. *3 (16) τοῦ Γενάρη 1918.*
Τόμ. 35ος, σελ. 224.

ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ. *12 (25) τοῦ Γενάρη 1918.*
Τόμ. 35ος, σελ. 291.

ΜΕ ΤΟΝ ΑΣΥΡΜΑΤΟ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΣΤΟ ΜΠΡΕΣΤ - ΛΙΤΟΒΣΚ ΕΙΔΙΚΑ. *21 τοῦ Γενάρη (3 τοῦ Φλεβάρη) 1918.*
Τόμ. 35ος, σελ. 321.

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ, ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ. *22 τοῦ Γενάρη (4 τοῦ Φλεβάρη) 1918.*
Τόμ. 35ος, σελ. 322.

ΜΠΡΕΣΤ - ΛΙΤΟΒΣΚ. ΠΡΟΣ ΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΕΙΡΗΝΗΣ. ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΡΟΤΣΚΙ. *28 τοῦ Γενάρη (10 τοῦ Φλεβάρη) 1918.*
Τόμ. 35ος, σελ. 332.

ΣΧΕΔΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ. *Τή νύχτα τῆς 18-19 τοῦ Φλεβάρη 1918.*
Τόμ. 35ος, σελ. 339

ΤΗΛΕΦΩΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΧΤΙΔΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΩΝ. *8 (21) τοῦ Φλεβάρη 1918.*
Τόμ. 35ος, σελ. 354.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΒΙΕΤ ΤΟΥ ΒΛΑΔΙΒΟΣΤΟΚ. *7 τοῦ Ἀπρίλη 1918.*
Τόμ. 36ος, σελ. 216.

ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟΥ ΝΤΟΝ. *13 τοῦ Ἀπρίλη 1918.*
Τόμ. 36ος, σελ. 223.

ΣΤΗΝ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΡ. *4 τοῦ Μάη 1918.*
Τόμ. 36ος, σελ. 282.

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ. *17 τοῦ Μάη 1918.*
Τόμ. 36ος, σελ. 348-349.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΙΝΑ. (Γράμμα πρός τούς ἐργάτες τῆς Πετρούπολης). *22 τοῦ Μάη 1918).*
Τόμ. 36ος, σελ. 357-364.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ. *27 τοῦ Ἰούνη 1918.*
Τόμ. 36ος, σελ. 430-432.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ. *12 τοῦ Ἰούλη 1918.*
Τόμ. 36ος, σελ. 521-522.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΕΛΕΤΣ. *6 τοῦ Αὐγούστου 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 35-37.

ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΩΝ. *16 τοῦ Αὐγούστου 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 45.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ. *20 τοῦ Αὐγούστου 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 45.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΩΝ. 2. ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΛΑΪΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ. *29 τοῦ Αὐγούστου 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 80.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΟΚΚΙΝΟ ΣΤΡΑΤΟ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΚΑΖΑΝ. *11 τοῦ Σεπτέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 86.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ-ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ. *17 τοῦ Σεπτέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 87.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ. *18 τοῦ Σεπτέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 88.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΜΟΣΧΑΣ - ΚΙΕΒΟΥ - ΒΟΡΟΝΕΖ. *20 τοῦ Σεπτέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 92.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΠΕΝΖΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣ. *22 τοῦ Σεπτέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 95.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΚΚΙΝΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΠΟΥ ΠΗΡΑΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΑΖΑΝ. *22 τοῦ Σεπτέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 96.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΚΕΕ, ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤ ΜΟΣΧΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ. *3 τοῦ Ὀχτώβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 97-100.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ, ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ, ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ! *10 τοῦ Νοέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 183.

ΡΑΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΣΧΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ, ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ, ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ! *10 τοῦ Νοέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 184.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ Ι. Ι. ΒΑΤΣΕΤΙΣ. *29 τοῦ Νοέμβρη 1918.*
Τόμ. 37ος, σελ. 234.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. *21 τοῦ Γενάρη 1919.*
Τόμ. 37ος, σελ. 454-462.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ. *Φλεβάρης, ὄχι νωρίτερα ἀπό τῆς 8, 1919.*
Τόμ. 37ος, σελ. 474-477.

ΣΧΕΔΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ. *19 τοῦ Φλεβάρη 1919.*
Τόμ. 37ος, σελ. 482.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ. 2. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ. *8 τοῦ Μάρτη 1919.*
Τόμ. 37ος, σελ. 541-542.

VIII ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΚΚΡ (μπ). 6. ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ. *22 τοῦ Μάρτη 1919.*
Τόμ. 38ος, σελ. 186.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ. *22 τοῦ Μάρτη 1919.*
Τόμ. 38ος, σελ. 216.

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΠΕΛΑ ΚΟΥΝ. *23 τοῦ Μάρτη 1919.*
Τόμ. 38ος, σελ. 217.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Β. Ι. ΛΕΝΙΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΩΣ ΤΩΡΑ *

('Οχτώβρης 1917 - 'Ιούνης 1919)

1917

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ ΤΟΥ ΣΔΕΚΡ (μπ)

Πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Νοέμβρη 1917

Τόμ. 35ος, σελ. 434.

1918

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΛΑΪΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ

15 τοῦ Φλεβάρη 1918

Τόμ. 35ος, σελ. 435.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟΝ Β. Α. ΑΝΤΟΝΟΦ-ΟΒΣΕΓΕΝΚΟ

'Όχι νωρίτερα ἀπό τίς 28 τοῦ Φλεβάρη 1918.

Τόμ. 35ος, σελ. 436.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΟΥ ΜΠΑΚΟΥ

18 τοῦ Μάρτη 1918

Τόμ. 36ος, σελ. 557.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α.Α. ΙΟΦΦΕ ΚΑΙ ΤΟΝ Β. Μ. ΖΑΓΚΟΡΣΚΙ

31 τοῦ Μάη 1918

Τόμ. 36ος, σελ. 558.

---

* Στόν κατάλογο συμπεριλαμβάνονται ἐπίσης τά γράμματα καί τηλεγραφήματα, πού ἀναφέρονται ἀνάμεσα στίς ἐργασίες τοῦ Β. Ι. Λένιν πού δέν βρέθηκαν στούς τόμους 35-38 τῆς 5ης ἔκδοσης τῶν 'Απάντων.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ

10 τοῦ Ἰούνη 1918

Τόμ. 36ος, σελ. 558.

ΕΝΤΟΛΗ ΣΤΟ ΛΑΪΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΑΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΝΖΑΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΣΗΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ἰούλης, ὄχι νωρίτερα ἀπό τίς 9, 1918

Τόμ. 36ος, σελ. 559.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. ΜΠ. ΜΠΟΣ

Μεταξύ 12 καί 18 τοῦ Αὐγούστου 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 545.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Μ. Σ. ΚΕΝΤΡΟΦ

Αὔγουστος, ἀργότερα ἀπό τίς 12, 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 545.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΛΑΡΙΝ

Δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Αὐγούστου 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 545.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Ι. ΜΠΑΛΑΜΠΑΝΟΒΑ

27 ἤ 28 τοῦ Αὐγούστου 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 546.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. Μ. ΛΑΡΙΝ

Νωρίτερα ἀπό τίς 18 τοῦ Σεπτέμβρη 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 546.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΓΚΙΛΜΠΟ

Δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Σεπτέμβρη-Ὀχτώβρη 1918

Πληροφορίες γι' αὐτό τό γράμμα περιέχονται στό γράμμα τοῦ Α. Γκιλμπό

πρός τόν Β. Ι. Λένιν τῆς 1ης τοῦ Νοέμβρη 1918. «Τό καλό Σας γράμμα — ἔγραφε ὁ Γκιλμπό — μοῦ προξένησε μεγάλη εὐχαρίστηση καί μέ ὅλη μου τήν καρδιά Σᾶς ἐκφράζω τήν εὐγνωμοσύνη μου γι' αὐτό» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. ΓΚΟΡΤΕΡ

Νωρίτερα ἀπό τίς 24 τοῦ Ὀχτώβρη 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 546.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ν. Π. ΓΚΟΡΜΠΟΥΝΟΦ

29 τοῦ Νοέμβρη 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 546.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΝΙΖΝΙ ΝΟΒΓΚΟΡΟΝΤ

Νωρίτερα ἀπό τίς 3 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 546.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Λ. ΜΠ. ΚΑΜΕΝΕΦ

10 τοῦ Δεκέμβρη 1918

Τόμ. 37ος, σελ. 547.

1919

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚ. Μ. ΚΡΖΙΖΑΝΟΒΣΚΙ

24 τοῦ Γενάρη 1919

Τόμ. 37ος, σελ. 547.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. Α. ΙΟΦΦΕ

Νωρίτερα ἀπό τίς 15 τοῦ Φλεβάρη 1919

Τόμ. 37ος, σελ. 547.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΡΟΥΝΤΝΙΑΣΚΙ

Μεταξὺ 21 καὶ 25 τοῦ Φλεβάρη 1919

Τόμ. 37ος, σελ. 547-548.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΦΕΡΟΦ

27 τοῦ Φλεβάρη 1919

Τόμ. 37ος, σελ. 548.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΚΑΛΚΙΝ

3 τοῦ Μάρτη 1919

Τόμ. 37ος, σελ. 548.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] Τό ντοκουμέντο αὐτό καί τό ἑπόμενο γράφτηκαν στίς πρῶτες μέρες τῆς ἐγκαθίδρυσης τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, στήν πορεία τῆς πάλης ἐνάντια στό ἀντεπαναστατικό κίνημα τοῦ Κέρενσκι-Κρασνόφ. Στίς 27 καί 28 τοῦ Ὀχτώβρη (9 καί 10 τοῦ Νοέμβρη) 1917 οἱ κινηματίες κατέλαβαν τήν Γκάτσινα καί τό Τσάρσκογε Σελό, δημιουργώντας ἄμεση ἀπειλή γιά τήν Πετρούπολη.

Ἡ διαταγή πρός τόν Φρολόφ γράφτηκε στό πίσω μέρος τῆς διαταγῆς τῆς Στρατιωτικῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης. Στή διαταγή πρός τό τμῆμα τοῦ Φρολόφ προτεινόταν νά πάρει ἀπό τούς εὐέλπιδες τῆς σχολῆς Μιχαηλόβσκι τά πυροβόλα καί τόν ὁπλισμό, πού φυλάγονταν στή στρατιωτική ἀποθήκη κι' ἀμέσως ὕστερα ἀπ' αὐτό νά κινηθεῖ μέ πλήρη ἑτοιμότητα γιά μάχη στό δημόσιο δρόμο Μόσχας ἐνάντια στά στρατεύματα τῶν κινηματιῶν. — *1.*

[2] Ἡ διαταγή τοῦ Β. Ι. Λένιν γράφτηκε πάνω στή διαταγή τῆς Στρατιωτικῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης πού ἀφοροῦσε τό ἐπιτελεῖο τῆς Κόκκινης Φρουρᾶς. Στή διαταγή δινόταν ἡ ἐντολή νά φτάσουν στό ἐπιτελεῖο Πούλκοβο, στή γραμμή κοντά στό Τσάρσκογε Σελό, βενζίνη, τέσσερις πυροβολαρχίες, τρία αὐτοκίνητα, τηλέφωνα ἐκστρατείας, ποδηλατιστές ἤ μοτοσυκλετιστές.

Στό ἐπιτελεῖο τοῦ συντάγματος Ἰσμαήλοφ στό δημόσιο δρόμο Μόσχας νά φτάσουν βενζίνη, ἕνα αὐτοκίνητο, δυό πυροβολαρχίες, σκαπανεῖς γιά ἄνοιγμα χαρακωμάτων, σύνδεση μέ μοτοσυκλετιστές ἤ ποδηλατιστές, τοπογραφικοί χάρτες. Ἡ Στρατιωτική ἐπαναστατική ἐπιτροπή πρότεινε ἐπίσης νά δημιουργηθεῖ «κοινό ἐπιτελεῖο γιά ὅλη γενικά τήν ἐπιχείρηση» καί νά ὀργανωθεῖ ὁ ἐφοδιασμός μέ τρόφιμα τῆς Κόκκινης Φρουρᾶς. — *1.*

[3] Πρόκειται γιά τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς Πετρούπολης τοῦ ΣΔΕΚΡ (μπ) ἐνάντια στό συμβιβασμό γιά τό ζήτημα σχηματισμοῦ τῆς λεγόμενης «ὁμοιογενοῦς σοσιαλιστικῆς κυβέρνησης» ἀπό ἀντιπροσώπους τῶν διαφόρων κομμάτων καί ὀργανώσεων «ἀπό τούς μπολσεβίκους μέχρι τούς λαϊκούς σοσιαλιστές». Τέτια κυβέρνηση ἀπαιτοῦσαν νά σχηματιστεῖ οἱ μενσεβίκοι καί οἱ ἐσέροι, πού ὑπολόγιζαν νά παίξουν στήν κυβέρνηση αὐτή καθοδηγητικό ρόλο. Τήν πρόταση τῶν μενσεβίκων καί ἐσέρων τήν ὑποστήριξε μιά μερίδα μελῶν τῆς ΚΕ τοῦ ΣΔΕΚΡ (μπ) — Λ. Μπ. Κάμενεφ, Γκ. Ε. Ζηνόβιεφ, Α. Ι. Ρίκοφ καί οἱ ὀλιγάριθμοι ὀπαδοί τους, πού τάχθηκαν ἐνάντια στή θεμελιακή καί μέ συνέπεια γραμμή τῆς ΚΕ. Στίς 2 (15) τοῦ Νοέμβρη 1917 ἔγινε συνεδρίαση τῆς

Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος τῶν μπολσεβίκων πού καταδίκασε ἀποφασιστικά τή δεξιά ὀπορτουνιστική, συμβιβαστική θέση τῶν συνθηκολόγων (βλ. Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 44-46). Ὅπως φαίνεται, στή διάρκεια τῆς συνεδρίασης τῆς ΚΕ ὁ Λένιν ἔγραψε τό δημοσιευμένο σημείωμα.

Τό σημείωμα τοῦ Β. Ι. Λένιν διαβάστηκε στή συνεδρίαση τῆς Κομματικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Πετρούπολης. Στήν ἀπόφαση πού ψηφίστηκε γιά τήν τρέχουσα στιγμή ἡ ΚΕ δήλωσε ὅτι κυβέρνηση στήν προλεταριακή δημοκρατία πρέπει νά εἶναι ἡ κυβέρνηση τῶν Σοβιέτ τῶν ἐργατῶν, τῶν στρατιωτῶν καί τῶν ἀγροτῶν βουλευτῶν, ὅτι τό καθῆκον τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας εἶναι ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἐπαναστατικοῦ προγράμματος πού πρόβαλαν οἱ μπολσεβίκοι, καί δέν εἶναι ἐπιτρεπτή καμιά ὑποχώρηση ἀπ' αὐτό. Ἡ ἀπόφαση αὐτή στάλθηκε στήν Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ Κόμματος.

Παρά τήν ἀπόφαση τῆς ΚΕ οἱ συνθηκολόγοι συνέχιζαν τή δράση τους πού κατευθυνόταν ἐνάντια στήν πολιτική τοῦ Κόμματος. Στίς 3 (16) τοῦ Νοέμβρη ἡ ΚΕ ἐπέδοσε στή μειοψηφία τῆς ἀντιπολίτευσης τελεσίγραφο, ἀπαιτώντας τήν πλήρη ὑποταγή της στίς ἀποφάσεις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς (βλ. Β. Ι. Λένιν, Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 47-49). Ὡστόσο, οἱ συνθηκολόγοι, ἀφοῦ ἀρνήθηκαν νά ὑποταχθοῦν στήν κομματική πειθαρχία, βγῆκαν ἀπό τήν ΚΕ καί τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή στιγμάτισε τούς προδότες (βλ. Β. Ι. Λένιν Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 70-76). Στήν κυβέρνηση μπῆκαν νέοι ἄνθρωποι, ἀφοσιωμένοι στήν ὑπόθεση τοῦ Κόμματος, τῆς ἐργατικῆς τάξης. — *2.*

4 Ἡ ΚΕ τοῦ Κόμματος, γιά νά ἐνισχύσει μέ στελέχη τά δημιουργούμενα κεντρικά ὄργανα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, θεώρησε ἀπαραίτητο νά μεταθέσει γιά δουλιά στήν Πετρούπολη ἕναν ἀριθμό συντρόφων ἀπό ἄλλες πόλεις. Ἰδιαίτερα ὀξύ ἔγινε τό ζήτημα αὐτό λόγω τοῦ ὅτι βγῆκαν ἀπό τήν ΚΕ καί τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων οἱ ἀντιπολιτευόμενοι πού τάσσονταν ὑπέρ τοῦ σχηματισμοῦ «ὁμοιογενοῦς σοσιαλιστικῆς κυβέρνησης» μέ τή συμμετοχή τῶν μενσεβίκων καί τῶν ἐσέρων (βλ. σημείωση 3).

Ὁ Α. Γκ. Σλίχτερ τό Νοέμβρη τοῦ 1917 διορίστηκε Λαϊκός ἐπίτροπος Ἐπισιτισμοῦ ἀντί τοῦ Ι. Α. Τεοντορόβιτς.

Μέ ἀφορμή τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν ὁ Α. Γκ. Σλίχτερ ἔγραφε ἀργότερα ὅτι ἡ καθυστέρηση τῆς ἀναχώρησής του γιά τήν Πετρούπολη δέν ἔγινε ἀπό δικό του φταίξιμο. Στήν ἀνακοίνωση πού εἶχε πάρει κάμποσες μέρες νωρίτερα ἀπό τό γράμμα τοῦ Λένιν δέν ἀναφερόταν συγκεκριμένα πότε νά ἀναχωρήσει. Γιά τήν Πετρούπολη, ἔγραφε ὁ Σλίχτερ, ἀναχώρησε ἀμέσως μόλις πῆρε τό γράμμα τοῦ Λένιν. — *2.*

5 Στό γράμμα πρός τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ γίνεται λόγος, ὅπως φαίνεται, γιά τόν Φ. Φ. Ὀμπραζστσόφ πού ἦταν σέ ἀκρόαση ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν σάν ἀντιπρόσωπος ἀπό τούς ἀγρότες τεσσάρων ἐπαρχιῶν τοῦ κυβερνείου Τβέρ.

Στό ἐπάνω μέρος τοῦ γράμματος ὁ Β. Ι. Λένιν σημείωσε: «2ο πάτωμα, δωμάτιο 39». Στό δωμάτιο αὐτό στό Σμόλνι δούλευε ὁ Γ. Μ. Σβερντλόφ μετά τήν ἐκλογή του στίς 8 (21) τοῦ Νοέμβρη 1917 σάν προέδρου τῆς ΠΚΕΕ. — *5.*

6 Πρόκειται γιά τό κρασί καί τό οἰνόπνευμα πού κατασχέθηκαν κατά τή δήμευση τῶν ἀποθηκῶν κρασιοῦ. Ἡ Στρατιωτική ἐπαναστατική ἐπιτροπή στή συνε-

δρίασή της τῆς 9 (22) τοῦ Νοέμβρη 1917 πῆρε τήν παρακάτω ἀπόφαση: «Τό κατασχεμένο κρασί (30 000 κάδοι) νά ἐξαχθεῖ στό ἐξωτερικό». — *5.*

7 Τό δημοσιευμένο γράμμα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε λόγω τοῦ ὅτι ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ «Διεθνοῦς Συνδέσμου ἐνημέρωσης τοῦ ἐργατικοῦ Τύπου τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Γαλλίας καί τῆς Ἀγγλίας» ρουμάνος δημοσιογράφος Ν. Ντ. Κότσα, πού βρισκόταν τήν περίοδο αὐτή στήν Πετρούπολη, ἀποτάνθηκε πρός τόν Λένιν ἐξονόματος τοῦ Συνδέσμου μέ τήν παράκληση νά ἀπαντήσει στά ἑπόμενα ἕξι ἐρωτήματα γιά τή διεθνή καί τήν ἐσωτερική πολιτική τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης: «1) Ἡ κυβέρνηση τῶν Λαϊκῶν ἐπιτρόπων θά συνεχίζει μέ τήν ἴδια ἐνεργητικότητα τήν προηγούμενη ἐσωτερική πολιτική της καί τίς διεθνεῖς ἐνέργειές της γιά τήν εἰρήνη; 2) Ποιές εἶναι οἱ μεγάλες μεταρυθμίσεις πού σχεδιάζονται ἀπό τή σημερινή κυβέρνηση γιά τήν ἐγκαθίδρυση τοῦ σοσιαλιστικοῦ συστήματος στή Ρωσία; 3) Μετά τή σύγκληση τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης ἡ κυβέρνηση τῶν Λαϊκῶν ἐπιτρόπων θά εἶναι ὑπεύθυνη ἀπέναντί της, ὅπως στά συνταγματικά κράτη ἤ ὄχι; 4) Πιστεύετε μήπως Ἐσεῖς ὅτι ἡ εἰρήνη, πού πρότεινε ἡ Ρωσία, θά βάλει τέρμα στόν παγκόσμιο μιλιταρισμό; 5) Πότε καί πῶς σκέφτεστε νά ἀρχίσετε τήν ἀποστράτευση τῶν ρώσων; 6) Θεωρεῖτε μήπως ὅτι εἶναι δυνατή, μέ τή σημερινή κατάσταση τῆς Εὐρώπης, ἡ πλήρης πραγματοποίηση τοῦ σοσιαλισμοῦ;»

Ὁ Ν. Ντ. Κότσα στό ἀπαντητικό του γράμμα διαβεβαίωσε ὅτι οἱ ὅροι, πού πρόβαλε ὁ Β. Ι. Λένιν, σχετικά μέ τή δημοσίευση τῶν ἀπαντήσεών του, θά ἐκπληρωθοῦν στό ἀκέραιο. Στό γράμμα τοῦ Ν. Ντ. Κότσα ὁ Λένιν ἔγραψε: «Δόθηκε ἀπάντηση στίς 10/IX. 1917». Οἱ ἀπαντήσεις τοῦ Λένιν στά ἐρωτήματα πού μπῆκαν δέν βρέθηκαν.

Τό δημοσιευμένο γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν «Πρός τό Διεθνή Σύνδεσμο ἐνημέρωσης τοῦ ἐργατικοῦ Τύπου τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Γαλλίας καί τῆς Ἀγγλίας» συμπεριλήφθηκε γιά πρώτη φορά στά Ἅπαντα τοῦ Β. Ι. Λένιν. Τό λενινιστικό αὐτό ντοκουμέντο ἀνακαλύφθηκε στή Ρουμανία. Τό 1960 ἡ ΚΕ τοῦ ΕΚΡ τό δώρησε στήν Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ ΚΚΣΕ. — *5.*

8 Ὁ Μ. Α. Σαβέλιεφ στήν περίοδο αὐτή ἦταν μέλος τῆς Συντακτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐφημερίδας «Πράβντα». Ταυτόχρονα τοῦ ἀνατέθηκε νά πάρει μέρος στίς ἐργασίες γιά τήν ὀργάνωση τοῦ Ἀνώτατου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου. — *6.*

9 Πρόκειται γιά τή διαταγή τοῦ διοικητῆ τοῦ Νοτιο-Δυτικοῦ μετώπου στρατηγοῦ Ν. Γκ. Βολότσενκο, ὅπου προειδοποιοῦνταν τά στρατεύματα τοῦ μετώπου κατά τῆς χρησιμοποίησης τῆς συναδέλφωσης ἀνάμεσα στούς ρώσους καί στούς γερμανούς στρατιῶτες ἀπό τή γερμανική διοίκηση γιά ἀνίχνευση καί κατασκοπεία. Ἡ διαταγή προειδοποιοῦσε τά στρατεύματα ἐνάντια στίς ὕπουλες ἐνέργειες τοῦ ἐχθροῦ. — *8.*

10 Τό τηλεγράφημα αὐτό εἶναι ἀπάντηση πρός τό προεδρεῖο τοῦ Σοβιέτ Μόσχας τῶν ἐργατῶν καί στρατιωτῶν βουλευτῶν, πού ἀπευθύνθηκε στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων μέ τήν παράκληση νά ἐπικυρώσει τήν ἀπαλλαγή τοῦ ἑνός καί τό διορισμό τοῦ ἄλλου, τοῦ νεοεκλεγμένου ἐπιτρόπου τοῦ κυβερνείου. — *9.*

11 Πρόκειται γιά τούς μπολσεβίκους καί τούς ἀριστερούς ἐσέρους πού εἶχαν συλληφθεῖ στήν περίοδο τῆς κυριαρχίας τῆς ἀντεπαναστατικῆς Προσωρινῆς κυβέρνησης. Τό ζήτημα τῆς ἄμεσης ἀπελευθέρωσής τους συζητήθηκε στή

συνεδρίαση τῆς Στρατιωτικῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης στίς 17 (30) τοῦ Γενάρη 1917. Γιά τήν ἐκτέλεση τῶν ἐντολῶν τοῦ Β. Ι. Λένιν, πού δόθηκαν ἀπό τόν ἴδιο στό δημοσιευμένο τηλεγράφημα, ἡ Στρατιωτική ἐπαναστατική ἐπιτροπή ἔστειλε στό Κισινιόφ τούς ἀντιπροσώπους της. — *8*.

12 Στίς 22 τοῦ Νοέμβρη (5 τοῦ Δεκέμβρη) 1917 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε τό διάταγμα γιά τά δικαστήρια, πού δημοσιεύτηκε τήν ἑπομένη μέρα στήν ἐφημερίδα «Πράβντα». Στίς 24 τοῦ Νοέμβρη (7 τοῦ Δεκέμβρη) τό ζήτημα τῶν δικαστηρίων σέ σύνδεση μέ τό διάταγμα συζητήθηκε στή συνεδρίαση τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης τῶν ἐργατῶν καί τῶν στρατιωτῶν βουλευτῶν. Τό Σοβιέτ ψήφισε ἀπόφαση, ὅπου ἐπιδοκίμασε τό διάταγμα γιά τά δικαστήρια καί καθόρισε τά πρακτικά μέτρα γιά τήν ἐφαρμογή του. Στά Σοβιέτ τῶν περιφερειῶν προτάθηκε νά ὀργανώσουν ἀμέσως τίς ἐκλογές τῶν τοπικῶν δικαστῶν. — *9*.

13 *Ντοῦτοφ Α. Ι.* — διοικητής τῶν κοζάκικων στρατευμάτων τοῦ Ὄρενμπουργκ. Μετά τήν Ὀχτωβριανή σοσιαλιστική ἐπανάσταση ὁ Ντοῦτοφ ξεσήκωσε σέ ἀντισοβιετική ἀνταρσία τό ἀντεπαναστατικό τμῆμα τῶν κοζάκων καί κήρυξε τόν πόλεμο ἐνάντια στή σοβιετική ἐξουσία. Τόν ὑποστήριξαν οἱ ἀστοί ἐθνικιστές τῆς Μπασκιρίας καί τοῦ Καζαχστάν. Στίς 14 (27) τοῦ Νοέμβρη 1917 ὁ Ντοῦτοφ ἅρπαξε τήν ἐξουσία στό Ὄρενμπουργκ. Οἱ συμμορίες του ἀπόκοψαν ἀπό τή Σοβιετική Ρωσία τήν Κεντρική Ἀσία, ἀπειλώντας τά βιομηχανικά κέντρα τῶν Οὐραλίων καί τῆς περιοχῆς τοῦ Μέσου Βόλγα.

Στόν ἀγώνα κατά τῶν στρατευμάτων τοῦ Ντοῦτοφ στάλθηκαν σημαντικές δυνάμεις τῆς Κόκκινης Φρουρᾶς· ἔκτακτος ἐπίτροπος διορίστηκε τό παλιό μέλος τοῦ Κόμματος, ὁ Π. Α. Κομπόζεφ. Στίς 18 (31) τοῦ Γενάρη 1918 τά σοβιετικά στρατεύματα κατέλαβαν τό Ὄρενμπουργκ. Ὁ Ντοῦτοφ μέ τά ὑπολείμματα τοῦ στρατοῦ του ἔφυγε ἄτακτα στή στέπα. — *10*.

14 Πρόκειται γιά τούς καντέτους, τούς μενσεβίκους καί τούς δεξιούς ἐσέρους — μέλη τῆς Πανρωσικῆς ἐκλογικῆς ἐπιτροπῆς γιά τίς ἐκλογές Συντακτικῆς Συνέλευσης, πού εἶχε καθοριστεῖ ἀκόμη ἀπό τήν ἀστική Προσωρινή κυβέρνηση. Ἡ ἐπιτροπή αὐτή πῆρε ἐξαιρετικά ἐχθρική στάση ἀπέναντι στή Σοβιετική κυβέρνηση. Ἀρνήθηκε νά ὑποβάλει στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τά στοιχεῖα πού ἀπαιτοῦνταν γιά τά μέτρα πού ἔπαιρνε σχετικά μέ τή διεξαγωγή στήν καθορισμένη προθεσμία, στίς 12 (25) τοῦ Νοέμβρη 1917, τῶν ἐκλογῶν Συντακτικῆς Συνέλευσης, καθώς καί γιά τήν πορεία τῶν ἐκλογῶν στό μέτωπο καί στά μετόπισθεν. Στίς 23 τοῦ Νοέμβρη (6 τοῦ Δεκέμβρη) τό ἀντεπαναστατικό τμῆμα τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς συνελήφθη. Τήν ἴδια μέρα τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων διόρισε τόν Μ. Σ. Οὐρίτσκι ἐπίτροπο στήν Πανρωσική ἐπιτροπή γιά τίς ὑποθέσεις τῶν ἐκλογῶν Συντακτικῆς Συνέλευσης.

Μετά τήν ἀπόλυση τῶν συλληφθέντων ἡ ἐπιτροπή στήν πρώτη της κιόλας συνεδρίαση στίς 28 τοῦ Νοέμβρη (11 τοῦ Δεκέμβρη) ἀρνήθηκε νά δουλέψει μέ τόν ἐπίτροπο πού διορίστηκε ἀπό τή Σοβιετική κυβέρνηση. Γι' αὐτό τό λόγο τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 29 τοῦ Νοέμβρη (12 τοῦ Δεκέμβρη) πῆρε τήν ἀπόφαση γιά τή διάλυση τῆς ἐπιτροπῆς. — *13*.

15 Ὁ Β. Ι. Λένιν εἶχε μπεῖ στό ψηφοδέλτιο τῶν ὑποψηφίων γιά τή Συντακτική Συνέλευση ἀπό τήν ΚΕ τοῦ ΣΔΕΚΡ (μπ) σέ 5 περιφέρειες: Πετρούπολη —

πρωτεύουσα, κυβερνεῖο Πετρούπολης, Οὐφά, στόλος τῆς Βαλτικῆς καί στόλος τοῦ Βορᾶ. Ἐπιπλέον ὁ Λένιν προτάθηκε ὑποψήφιος γιά τή Συντακτική Συνέλευση ἀπό τή Μόσχα. Οἱ ἐκλογές τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης ἔγιναν στίς 12 (25) τοῦ Νοέμβρη 1917. Ἡ Πανρωσική ἐκλογική ἐπιτροπή γιά Συντακτική Συνέλευση στίς 27 τοῦ Νοέμβρη (10 τοῦ Δεκέμβρη) ἀπευθύνθηκε πρός τά ἐκλεγμένα ἀπό κάμποσες περιφέρειες μέλη τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης μέ τήν παράκληση νά ὑποβάλουν δήλωση γραπτή, ἀναφέροντας τήν περιφέρεια ἀπό τήν ὁποία ἀποδέχονται τήν ἐκλογή. Καί ὁ Λένιν, ὄντας ἐκλεγμένος σέ κάμποσες περιφέρειες ἔπρεπε νά ὑποβάλει τέτια δήλωση.

Ἀπαντώντας στό ἐρώτημα τοῦ Β. Ι. Λένιν, ὁ Κοζλόβσκι στό πίσω μέρος τοῦ σημειώματος ἔγραψε ὅτι δέν ἐπιτρέπεται νά ἀφαιρεθεῖ ἀπό τούς καταλόγους ὑποψήφιος πού ἐκλέχτηκε στή Συντακτική Συνέλευση χωρίς τή συγκατάθεσή του. Σημείωσε ἐπίσης ὅτι σύμφωνα μέ τόν ἐκλογικό νόμο ὁ ὑποψήφιος γιά τή Συντακτική Συνέλευση, πού ἐκλέχτηκε σέ κάμποσες περιφέρειες καί δέν ὑπέβαλε σέ τρεῖς μέρες δήλωση, ὅπου νά ἀναφέρεται γιά ποιά περιφέρεια ἀποδέχεται τήν ἐκλογή του, θεωρεῖται ἐκλεγμένος στήν περιφέρεια πού πῆρε τίς περισσότερες ψήφους.

Στίς 28 τοῦ Νοέμβρη (11 τοῦ Δεκέμβρη) ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε δήλωση πρός τήν Πανρωσική ἐκλογική ἐπιτροπή γιά τίς ἐκλογές Συντακτικῆς Συνέλευσης, ὅπου ζητοῦσε νά τόν θεωρήσουν ἐκλεγμένο ἀπό τό στόλο τῆς Βαλτικῆς (βλ. ντοκουμέντο 23 καί 25). — *13.*

16 Μετά τήν Ὀχτωβριανή ἐπανάσταση ἡ διοίκηση τῶν ἑταιρειῶν τῆς μεταλλευτικῆς βιομηχανίας τῶν Οὐραλίων σέ ἀπάντηση στήν καθιέρωση ἐργατικοῦ ἐλέγχου στίς ἐπιχειρήσεις σταμάτησε νά διαβιβάζει χρήματα στά ἐργοστάσια. Στίς ἐπιχειρήσεις τῶν Οὐραλίων δημιουργήθηκε ἐξαιρετικά δύσκολη κατάσταση. Στούς ἐργάτες δέν πληρώθηκε ὁ μισθός ἐργασίας γιά κάμποσους μῆνες, οἱ ἐργάτες πεινοῦσαν. Τό Σοβιέτ τῆς περιοχῆς Οὐραλίων τῶν ἐργατῶν καί στρατιωτῶν βουλευτῶν ἔστειλε ἕνα · ἀπό τά μέλη του, τόν Β. Βορομπιόφ, στήν Πετρούπολη στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων γιά νά ἐνημερώσει σχετικά μέ τήν κατάσταση στά Οὐράλια καί νά διευθετήσει τό ζήτημα τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ ἐργασίας στούς ἐργάτες. Ὁ Βορομπιόφ συναντήθηκε μέ τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ καί τοῦ περιέγραψε τήν κατάσταση στά Οὐράλια. Ὁ Σβερντλόφ πρότεινε στόν Βορομπιόφ νά πᾶνε μαζί στόν Β. Ι. Λένιν καί νά τοῦ ἐκθέσουν τήν κατάσταση τῆς βιομηχανίας τῶν Οὐραλίων καί τίς διαθέσεις τῶν ἐργατῶν. Στό τέλος τῆς συνομιλίας ὁ Λένιν ἔδοσε στόν Βορομπιόφ τό δημοσιευμένο σημείωμα.

Στίς 23 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (5 τοῦ Γενάρη 1918) τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πῆρε τήν ἀπόφαση νά σταλοῦν ἐπειγόντως στό ὑποκατάστημα τῆς Κρατικῆς τράπεζας τῶν Οὐραλίων 5 ἑκατομμύρια ρούβλια. Στήν ἀπόφαση δινόταν ἡ ἐντολή ὅτι πρέπει ὥς τήν 1 (14) τοῦ Γενάρη 1918 νά σταλοῦν ἐκεῖ ἀκόμη 5 ἑκατομμύρια ρούβλια.

Τό Σοβιέτ περιοχῆς Οὐραλίων τῶν ἐργατῶν καί στρατιωτῶν βουλευτῶν ἔκλεισε τό Γενάρη τοῦ 1918 τό γραφεῖο τοῦ συμβουλίου τῶν βιομηχάνων μεταλλευτικῆς βιομηχανίας, πού βρισκόταν στό Αἰκατερινμπούργκ (τώρα Σβερντλόφ). Στά τέλη τοῦ Δεκέμβρη 1917 — ἀρχές τοῦ 1918 οἱ βασικές ἐπιχειρήσεις τῶν Οὐραλίων ἐθνικοποιήθηκαν. — *16.*

17 Τό τηλεγράφημα πρός τόν πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ Ὀστρογκόζκ (κυβερνεῖο Βορόνεζ) Π. Β. Κριουκόφ στάλθηκε σέ ἀπάντηση στό ἐρώτημά του πῶς νά ἐνεργήσει

σχετικά μέ τά τιμαλφῆ πού παίρνονται κατά τή δήμευση τῶν τσιφλικάδικων ἀγροκτημάτων. — *17.*

18 Τό Νοέμβρη καί τό Δεκέμβρη τοῦ 1917 στήν Πετρούπολη ἔγιναν καταστροφές ἀποθηκῶν κρασιῶν, μαγαζιῶν καί περιπτέρων, πού ὀργανώθηκαν ἀπό ἀντεπαναστατικά στοιχεῖα.

Τό Μπολσεβίκικο κόμμα καί ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἔκαναν πολλή δουλιά γιά τήν πάλη ἐνάντια στίς καταστροφές αὐτές, γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς ἐπαναστατικῆς τάξης πραγμάτων στήν Πετρούπολη καί γιά τήν ἐκκαθάρισή της ἀπό τά ἀντεπαναστατικά στοιχεῖα. Δίπλα στό Σοβιέτ Πετρούπολης τῶν ἐργατῶν καί στρατιωτῶν βουλευτῶν δημιουργήθηκε ἐπιτροπή ἀγώνα ἐνάντια στίς καταστροφές. Ἔκτακτος Στρατιωτικός ἐπίτροπος τῆς Πετρούπολης γιά τήν πάλη ἐνάντια στό μεθύσι καί στίς καταστροφές διορίστηκε ὁ Γ. Ι. Μπλαγκονράβοφ. Ἡ Πετρούπολη κηρύχθηκε σέ κατάσταση πολιορκίας.

Στίς 5-6 (18-19) τοῦ Δεκέμβρη ἀνακαλύφθηκε μιά ἀντεπαναστατική ὀργάνωση μέ ἐπικεφαλῆς καντέτους καί μαυροεκατονταρχίτες, πού εἶχε σκοπό της τήν ἀνατροπή τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας καί τήν παλινόρθωση τῆς μοναρχίας. Γιά τήν ὀργάνωση καταστροφῶν καί προκλήσεων, σάν ἕνα ἀπό τά μέσα πάλης, ἡ ὀργάνωση αὐτή διέθετε μεγάλα χρηματικά ποσά, ὀργάνωνε συμμορίες, ἔβγαζε ειδικές προκηρύξεις. — *17.*

19 Τό σημείωμα τοῦ Σολοβιόφ γιά τήν ὑπόθεση τῶν πετρελαίων δέν βρέθηκε. — *19.*

20 Ὁ Π. Α. Κοζμίν ἦταν τήν περίοδο ἐκείνη ἀντιπρόεδρος τοῦ Είδικοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας. Στίς ἀναμνήσεις του «Ὁ Β. Ι. Λένιν καί οἱ εἰδικοί» ὁ Κοζμίν, παραθέτοντας τό δημοσιευμένο σημείωμα τοῦ Λένιν, ἔγραφε ὅτι ὕστερα ἀπό τή συζήτηση τοῦ ζητήματος πού μπῆκε στό σημείωμα, «ἡ ἐπιτροπή τῶν σαμποταριστῶν διαλύθηκε». — *20.*

21 Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε γράμμα στόν γάλλο ειδικό Σάρλ Ντυμά, πού ἦρθε στήν Πετρούπολη τό Δεκέμβρη τοῦ 1917 καί ἀπευθύνθηκε στόν Β. Ι. Λένιν μέ τήν παράκληση νά τόν δεχθεῖ, ἀναφέροντας ὅτι γνωρίζονται.

Ὁ Β. Ι. Λένιν καί ἡ Ν. Κ. Κρούπσκαγια εἶχαν γνωριστεῖ μέ τόν Σ. Ντυμά στό Παρίσι, ὅπου ζοῦσαν ἀπό τό Δεκέμβρη τοῦ 1908 ὥς τίς 10 (23) τοῦ Ἰούνη 1912. Ἀργότερα ἡ Ν. Κ. Κρούπσκαγια ἔγραφε σχετικά μ' αὐτό: «Μᾶς ἐπισκέφθηκε κάποτε ὁ βουλευτής τοῦ γαλλικοῦ Κοινοβουλίου, σοσιαλιστής Ντυμά, μᾶς ἀφηγήθηκε πῶς γύριζε τά χωριά προεκλογικά...» (βλ. Ν. Κ. Κρούπσκαγια. «Ἀναμνήσεις γιά τόν Λένιν», 1957, σελ. 164).

Στήν περίοδο τοῦ παγκόσμιου ἰμπεριαλιστικοῦ πολέμου (1914-1918) ὁ Σ. Ντυμά κρατοῦσε σοσιαλσωβινιστική στάση, καί γι' αὐτό ὁ Λένιν τοῦ ἔκανε δριμύτατη κριτική στήν ἐργασία του «Ἡ χρεοκοπία τῆς ΙΙ Διεθνοῦς», (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 26ος, σελ. 216). — *20.*

22 Τό σημείωμα πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στρατιωτικῶν Ν. Ι. Ποντβόισκι ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε στό τηλεγράφημα τῆς διοίκησης μιᾶς ἀπό τίς μεραρχίες τοῦ Δυτικοῦ μετώπου πρός τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Στό τηλεγράφημα ζητοῦνταν ὁδηγίες σχετικά μέ τήν πρόταση πού ἔκανε ἡ γερμανική διοίκηση γιά νά ὁριστεῖ ἀντιπρόσωπος τῆς ρωσικῆς πλευρᾶς γιά τή συζήτηση τοῦ ζητήματος τῆς ἐπανάληψης τῆς λειτουργίας τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς

Μπαρανοβίτσι - Κρόσιν. Τό ζήτημα αὐτό μπῆκε στή διάρκεια τῶν διαπραγματεύσεων ἀνακωχῆς στό Μπρέστ - Λιτόβσκ. — *121.*

23 Πρόκειται γιά τό ἑξῆς γεγονός. Σέ ἀπάντηση στήν καθιέρωση τῆς ὀχτάωρης ἐργάσιμης ἡμέρας οἱ καπιταλιστές τοῦ Χάρκοβου ἔπαψαν νά πληρώνουν ἔγκαιρα τήν ἀμοιβή ἐργασίας στούς ἐργάτες. Οἱ ἐργάτες τοῦ Χάρκοβου παρακάλεσαν τόν Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο νά τούς βοηθήσει γιά νά πάρουν τήν ἀμοιβή τῆς ἐργασίας τους. Ἐπειδή ἡ τοπική Ἐπαναστατική ἐπιτροπή, στήν ὁποία ἀπευθύνθηκε ὁ Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο, δέν πῆρε κανένα μέτρο, κάλεσε νά παρουσιαστοῦν σ' αὐτόν στό τρένο τούς 15 μεγαλύτερους καπιταλιστές καί τούς πρότεινε νά βροῦν 1 ἑκατομμύριο ρούβλια σέ ρευστό χρῆμα γιά νά πληρωθοῦν οἱ ἐργάτες. Ὅμως οἱ καπιταλιστές αὐτοί ἀρνήθηκαν νά ἐκπληρώσουν τήν ἀπαίτηση αὐτή καί γι' αὐτό κρατήθηκαν καί κλείστηκαν σ' ἕνα ἀπό τά βαγόνια τῆς 2ης κατηγορίας. Τούς ἀνακοινώθηκε ὅτι, ἄν δέν καταθέσουν τά χρήματα στήν προθεσμία, θά σταλοῦν νά δουλέψουν στά ὀρυχεῖα. Ἡ ἀπειλή αὐτή ἐπέδρασε: τά χρήματα συγκεντρώθηκαν καί κατατέθηκαν. Οἱ καπιταλιστές ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι. — *22.*

24 Στήν ἐξουσιοδότηση, πού ἔδοσε ὁ Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο στόν Π. Πούρβιν, τοῦ δινόταν ἡ ἐντολή νά συγκροτήσει δυό ἰσχυρά συντάγματα πεζικοῦ ἀπό λεττονούς, καθώς καί μέ τή βοήθεια τῆς Κεντρικῆς διοίκησης τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς νά δημιουργήσει ἀπόσπασμα ἀπό 2 000 ναῦτες γιά τήν πάλη ἐνάντια στά στρατεύματα τοῦ Καλέντιν.

Ἡ Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τῶν λεττονῶν ἀκροβολιστῶν, ἐκτελώντας τήν ἐντολή τοῦ Β. Ι. Λένιν, ἀποφάσισε νά στείλει ἐνάντια στόν Καλέντιν τό 3ο σύνταγμα πεζικοῦ τοῦ Κοῦρζεμ. Ἡ Κεντρική διοίκηση τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς συγκρότησε τά ἀποσπάσματα τῶν ναυτῶν, πού στάλθηκαν στή Νότια Ρωσία γιά νά καταπνίξουν τήν ἀντεπανάσταση. — *22.*

25 Στό λόγο του στό Κογκρέσσο τῶν ΕΠΑ ὁ πρόεδρος Β. Οὐίλσων, παρουσιαζόμενος σαν ὀπαδός τῆς ἄμεσης καί δίκαιης εἰρήνης, ἔκθεσε τά «14 σημεῖα» τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης, πού ἀποσκοποῦσαν νά ἀποκοιμήσουν τήν ἐπαγρύπνηση τῶν λαῶν καί νά καμουφλάρουν τήν ἐπιθετική συνωμοσία ἐνάντια στό Σοβιετικό κράτος. Ὁ λόγος τοῦ Οὐίλσων δημοσιεύτηκε στήν «Ἰζβέστιγια τῆς ΚΕΕ καί τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης τῶν Ἐργατῶν καί Στρατιωτῶν Βουλευτῶν» τῆς 30 τοῦ Δεκέμβρη 1917. — *22.*

26 Στίς 12 (25) τοῦ Δεκέμβρη 1917 τό πρῶτο Πανουκρανικό Συνέδριο τῶν Σοβιέτ, πού γινόταν στό Χάρκοβο ἀνακήρυξε τήν Οὐκρανία Σοβιετική Δημοκρατία καί ἔκλεξε τήν Πανουκρανική Κεντρική Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή τῶν Σοβιέτ. Στό τηλεγράφημα τῆς 13 (26) τοῦ Δεκέμβρη, ἀπευθυνόμενο στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, ἡ ΚΕΕ τῆς Οὐκρανίας διακήρυξε τήν ἑνότητα τῶν συμφερόντων τῶν λαῶν τῆς Οὐκρανίας καί τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἀπάντησε στίς 16 (29) τοῦ Δεκέμβρη μέ τηλεγράφημα, ὅπου χαιρέτιζε τή δημιουργία «πραγματικά λαϊκῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στήν Οὐκρανία» καί ὑποσχόταν «στή νέα κυβέρνηση τῆς ἀδελφῆς δημοκρατίας πλήρη καί ὁλόπλευρη ὑποστήριξη στόν ἀγώνα γιά τήν εἰρήνη, καθώς καί γιά τήν παραχώρηση ὅλων τῶν γαιῶν, τῶν φάμπρικων, τῶν ἐργοστασίων καί τῶν τραπεζῶν στόν ἐργαζόμενο λαό τῆς Οὐκρανίας».

Στίς 19 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (1 τοῦ Γενάρη 1918), τό ΣΛΕ διόρισε τόν Γκ. Κ. Ὀρτζονικίτζε προσωρινά ἔκτακτο ἐπίτροπο τῆς Οὐκρανίας γιά τήν ἑνοποίηση τῆς δράσης τῶν σοβιετικῶν ὀργανώσεων πού λειτουργοῦσαν στήν Οὐκρανία. — *23.*

27 Πρόκειται γιά τήν ἀποστολή στό ἐξωτερικό ἀντιπροσωπείας γιά τήν ἀποκατάσταση σύνδεσης μέ τά ἀδελφά σοσιαλιστικά Κόμματα.

Ἡ ἀντιπροσωπεία στάλθηκε ἀπό τό διεθνές τμῆμα τῆς Πανρωσικῆς Κεντρικῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Γιά τό γεγονός αὐτό ὁ Γ. Μ. Σβερντλόφ ἀνακοίνωσε στήν ἔκθεση δράσης τῆς ΠΚΕΕ στό ΙΙΙ Πανρωσικό συνέδριο τῶν Σοβιέτ. — *23.*

28 Ἡ σύλληψη μελῶν της ρουμανικῆς πρεσβείας καί τῆς ρουμανικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς προκλήθηκε ἀπό τίς ἐχθρικές ἐνέργειες τῆς ρουμανικῆς κυβέρνησης ἀπέναντι στά ρωσικά ἐπαναστατικά στρατεύματα πού βρίσκονταν στή Ρουμανία. Οἱ ρουμανικές ἀρχές ἀρνοῦνταν νά ἀφήσουν τά στρατεύματα νά περάσουν στή Σοβιετική Ρωσία, ἀφόπλισαν ὁρισμένα στρατιωτικά τμήματα, συνέλαβαν μέλη τῶν ἐπιτροπῶν στρατιωτῶν. Στίς 31 τοῦ Δεκέμβρη 1917 (13 τοῦ Γενάρη 1918) τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐπέδοσε μέ τόν ἀσύρματο τελεσίγραφο στή ρουμανική κυβέρνηση, ἀπαιτώντας νά ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι οἱ συλληφθέντες ρῶσοι στρατιῶτες καί νά τιμωρηθοῦν τά πρόσωπα πού ἔκαναν τίς συλλήψεις, καθώς καί νά δοθοῦν ἐγγυήσεις ὅτι παρόμοιες ἐνέργειες δέν θά ἐπαναληφθοῦν (βλ. ἐπίσης τά ντοκουμέντα 42 καί 43). — *23.*

29 Τό γράμμα αὐτό εἶναι ἀπάντηση στόν ἀμερικανό πρεσβευτή Ντέβιντ Φρένσις πού ἀπευθύνθηκε στόν Β. Ι. Λένιν μέ τήν παράκληση νά τόν δεχθεῖ καθώς καί ὅλο τό διπλωματικό σῶμα. Ἡ συνάντηση ἔγινε στόν καθορισμένο χρόνο — 1 (14) τοῦ Γενάρη 1918 στίς 4 ἡ ὥρα τό ἀπόγευμα. Ὁ Β. Ι. Λένιν δέχθηκε τούς διαπιστευμένους στήν Πετρούπολη διπλωματικούς ἀντιπροσώπους τῶν χωρῶν τῆς Ἀντάντ καί τῶν οὐδέτερων χωρῶν, πού τοῦ ἐγχείρισαν ὑπόμνημα μέ τό αἶτημα νά ἀφεθεῖ ἐλεύθερος ὁ ρουμάνος ἐπιτετραμένος Ντιαμάντι, πού βρισκόταν ὑπό κράτηση. Ὁ Λένιν δήλωσε ὅτι ἡ σύλληψη ἔγινε λόγω ἔκτακτων περιστατικῶν καί ὅτι δέν θεωρεῖ ἀνεπίτρεπτη τή σύλληψη διπλωματικοῦ ἀντιπροσώπου μιᾶς χώρας, ἡ ὁποία χωρίς κήρυξη πολέμου ἄρχισε πολεμικές ἐνέργειες ἐνάντια στή ρωσική μεραρχία. Ὁ Λένιν, ἀπαντώντας στόν ἰσχυρισμό ὅτι ἡ σύλληψη διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων μπορεῖ νά προκαλέσει πόλεμο, ὑπογράμμισε ὅτι φτάνει ὁ καιρός πού «οἱ λαοί, πού δέν θέλουν τόν πόλεμο, θά μπορέσουν μέ ὅλα τά μέτρα νά ἀποτρέψουν τόν πόλεμο». (Βλ. «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», ρωσ. ἔκδ., 1957 τόμ. Ι, σελ. 84).

Τό βράδυ ἔγινε συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Ὁ Λένιν ἔκανε ἔκθεση γιά τά γεγονότα τῆς ἡμέρας ἀπ' ἀφορμή τή σύλληψη τῶν μελῶν τῆς ρουμανικῆς πρεσβείας καί τῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἔκρινε ὅτι εἶναι δυνατό νά ἱκανοποιηθεῖ ἡ παράκληση τοῦ διπλωματικοῦ σώματος καί πῆρε τήν ἀπόφαση νά ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι οἱ συλληφθέντες, δηλώνοντας στόν ρουμάνο ἐπιτετραμένο ὅτι μέσα σέ τρεῖς μέρες πρέπει νά παρθοῦν μέτρα γιά νά ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι οἱ συλληφθέντες ἀπό τίς ρουμανικές ἀρχές ρῶσοι στρατιῶτες (βλ. ἐπίσης τό ἑπόμενο ντοκουμέντο).

Ὡστόσο ἡ ἀπαίτηση αὐτή δέν ἱκανοποιήθηκε ἀπό τήν ἀντεπαναστατική ρουμανική κυβέρνηση, πού ἐξακολουθοῦσε νά ἐφαρμόζει καί μετέπειτα τήν

ἀντισοβιετική της πολιτική. Γι' αὐτό τό λόγο στίς 13 (26) τοῦ Γέναρη 1918 ἡ Σοβιετική κυβέρνηση πῆρε ἀπόφαση γιά τή διακοπή τῶν διπλωματικῶν σχέσεων μέ τή Ρουμανία. Ἡ ρουμανική πρεσβεία καί τά μέλη τῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς ἀπελάθηκαν ἀπό τή χώρα. — *24.*

[30] Πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα τῶν μελῶν τῆς Ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τῆς 8ης στρατιᾶς Κουζμίν καί Ρέιζον, ὅπου δίνονταν πληροφορίες γιά τίς προβοκατόρικες ἐνέργειες τῆς Κεντρικῆς ράντας τῆς Οὐκρανίας καί τῆς ἀντεπαναστατικῆς διοίκησης τοῦ ρουμανικοῦ μετώπου, πού ἀποσκοποῦσαν νά ἀποσυνθέσουν καί νά ἀφοπλίσουν τήν 8η στρατιά ἡ ὁποία ὑπάκουσε στή Σοβιετική κυβέρνηση.

Κεντρική ράντα τῆς Οὐκρανίας — ἀντεπαναστατική, ἀστική, ἐθνικιστική ὀργάνωση. Μετά τή νίκη τῆς Μεγάλης Ὀχτωβριανῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης, αὐτοανακηρύχθηκε ἀνώτατο ὄργανο τῆς «Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Οὐκρανίας» καί πῆρε τό δρόμο τοῦ ἀνοιχτοῦ ἀγώνα κατά τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας.

Τό Δεκέμβρη τοῦ 1917 στό I Πανουκρανικό συνέδριο τῶν Σοβιέτ, πού ἔγινε στό Χάρκοβο, ἡ Οὐκρανία ἀνακηρύχθηκε Σοβιετική δημοκρατία. Τό συνέδριο κήρυξε ἔκπτωτη τήν ἐξουσία τῆς Κεντρικῆς ράντας. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς ΣΟΣΔΡ ἀναγνώρισε τή Σοβιετική κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας μοναδική νόμιμη κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας. Τό Γενάρη τοῦ 1918 τά σοβιετικά στρατεύματα στήν Οὐκρανία πέρασαν σέ ἐπίθεση καί στίς 26 τοῦ Γενάρη (8 τοῦ Φλεβάρη) κατέλαβαν τό Κίεβο καί ἀνέτρεψαν τήν κυριαρχία τῆς ἀστικῆς Ράντας.

Συντριμένη καί ἐκδιωγμένη ἀπό τό ἔδαφος τῆς Σοβιετικῆς Οὐκρανίας, χωρίς νά ἔχει στήριγμα ἀνάμεσα στίς ἐργαζόμενες μάζες, ἡ Κεντρική ράντα συμμάχησε μέ τούς γερμανούς ἰμπεριαλιστές μέ σκοπό νά ἀνατρέψει τή Σοβιετική ἐξουσία καί νά παλινορθώσει τό ἀστικό καθεστώς στήν Οὐκρανία. Στή διάρκεια τῶν διαπραγματεύσεων εἰρήνης τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας μέ τή Γερμανία ἡ Ράντα ἔστειλε στό Μπρέστ-Λιτόβσκ δική της ἀντιπροσωπεία καί πίσω ἀπό τήν πλάτη τῆς σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας ἔκλεισε χωριστή εἰρήνη μέ τή Γερμανία, πού μέ βάση της παρέδινε στή Γερμανία τά σιτηρά τῆς Οὐκρανίας, τό κάρβουνο, τίς πρῶτες ὕλες καί ἔπαιρνε στρατιωτική βοήθεια γιά νά παλέψει ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία. Τό Μάρτη τοῦ 1918 μαζί μέ τούς αὐστρογερμανούς κατακτητές ἡ Ράντα ἐπέστρεψε στό Κίεβο κι' ἔγινε ἀνδρείκελο στά χέρια τους. Οἱ ἐπεμβασίες, ἀφοῦ πείστηκαν γιά τήν πλήρη ἀνικανότητα τῆς Ράντας νά καταπνίξει τό ἐπαναστατικό κίνημα στήν Οὐκρανία καί νά τούς ἐξασφαλίσει τίς ἀπαιτούμενες προμήθειες τροφίμων, στά τέλη τοῦ Ἀπρίλη τή διάλυσαν. — *25.*

[31] Στίς 5 (18) τοῦ Γενάρη στό Μέγαρο τῆς Ταυρίδας στήν Πετρούπολη ἄρχισε τίς ἐργασίες της ἡ Συντακτική Συνέλευση πού συγκλήθηκε ἀπό τή Σοβιετική κυβέρνηση. Ἀφοῦ ἡ ἀντεπαναστατική πλειοψηφία τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης ἀρνήθηκε νά ἀναγνωρίσει τή Σοβιετική ἐξουσία καί τά διατάγματά της, ἀπόριψε τή «Διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζόμενου καί ἐκμεταλλευόμενου λαοῦ» πού πρότεινε ἡ ΠΚΕΕ, ἡ μπολσεβίκικη ὁμάδα μέ ἐπικεφαλῆς τόν Β. Ι. Λένιν ἀποχώρησε ἀπό τή συνεδρίαση. Ἀργά τή νύχτα ἀποχώρησαν ἀπό τή Συντακτική Συνέλευση ἐπίσης οἱ ἀριστεροί ἐσέροι. Στήν αἴθουσα ἔμειναν μόνο οἱ καντέτοι, οἱ δεξιοί ἐσέροι καί οἱ μενσεβίκοι γιά τούς ὁποίους καί γίνεται λόγος στή διαταγή πού ἔδοσε ὁ Β. Ι. Λένιν.

Μέ διάταγμα τῆς ΠΚΕΕ τῆς 6 (19) τοῦ Γενάρη ἡ ἀστική Συντακτική Συνέλευση διαλύθηκε. — *26.*

32 Ὁ Α. Ι. Σινγκαριόφ καί ὁ Φ. Φ. Κοκόσκιν, πρώην ὑπουργοί τῆς ἀστικῆς Προσωρινῆς κυβέρνησης, μετά τήν Ὀχτωβριανή σοσιαλιστική ἐπανάσταση συνελήφθηκαν καί βρίσκονταν στό φρούριο Πετροπάβλοσκ, ἀπ' ὅπου γιά λόγους ὑγείας μεταφέρθηκαν στό νοσοκομεῖο τῆς Μαρί. Τή νύχτα τῆς 6 (19) πρός τίς 7 (20) τοῦ Γενάρη 1918 δολοφονήθηκαν ἀπό ναῦτες πού εἰσόρμησαν στό νοσοκομεῖο· ἀνάμεσά τους ἦταν ἀναρχικά καί ἐγκληματικά στοιχεῖα.

Μέ ἐντολή τοῦ Β. Ι. Λένιν σχηματίστηκε ἀμέσως ἀνακριτική ἐπιτροπή. Οἱ ἔνοχοι γιά φόνο συνελήφθηκαν καί παραπέμφθηκαν σέ δίκη. — *41.*

33 Πρόκειται γιά ἕνα τμῆμα ναυτῶν τοῦ 2ου πληρώματος τοῦ στόλου ἐθνοφρουρᾶς πού συνέλαβαν παράνομα τρεῖς ἀξιωματικούς. Οἱ ναῦτες αὐτοί κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς ἀντεπαναστατικῆς προπαγάνδας δέν ὑποτάσσονταν στούς νόμους τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, μεθοῦσαν, ἔκαναν παράνομες ἔρευνες καί συλλήψεις. Ἀνάμεσά τους ἦταν ἀναρχικά καί ἐγκληματικά στοιχεῖα. Μέ ἐντολή τοῦ Β. Ι. Λένιν ἀφοπλίστηκαν καί συνελήφθηκαν. Τό ἄλλο, τό καλύτερο τμῆμα αὐτοῦ τοῦ πληρώματος πῆγε στό Νότιο μέτωπο, ὅπου μαζί μέ τά τμήματα τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ πολέμησε ἡρωικά ἐνάντια στούς ἐπεμβασίες καί τούς λευκοφρουρίτες. — *27.*

34 Τό ντοκουμέντο αὐτό καί τό δημοσιευμένο ὕστερα ἀπ' αὐτό σημείωμα πρός τόν γραμματέα γράφτηκαν ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν, γιατί εἶχε παρθεῖ ἀπό τήν ἐπισιτιστική-οἰκονομική ἐπιτροπή τοῦ Σοβιέτ περιοχῆς τῆς Σιβηρίας καί Οὐραλίων ἀναφορά, ὅπου γινόταν γνωστό ὅτι οἱ σιδηρόδρομοι τοῦ Ὄμσκ σαμποτάρουν τήν ἀποστολή φορτίων τροφίμων στή Δύση, καί γι' αὐτό τό λόγο πάνω ἀπό χίλια φορτωμένα βαγόνια μένουν ἐκεῖ ἐπί τόπου. Ἡ ἐπιτροπή παρακαλοῦσε νά ὁριστεῖ ἔκτακτη ἐπιτροπή γιά ἀνακρίσεις. Τήν ἀναφορά αὐτή τήν εἶχαν φέρει ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργοστασίων τῶν Οὐραλίων, πού ἦρθαν μέ τό τρένο τῆς γραμμῆς μέ σιτηρά. — *28.*

35 Στό σημείωμα γίνεται λόγος γιά τό *«Βασικό νόμο γιά τήν κοινωνικοποίηση τῆς γῆς»*. Τό σχέδιο τοῦ νόμου αὐτοῦ συντάχθηκε ἀπό τήν ἐπιτροπή τοῦ ΙΙΙ συνεδρίου τῶν Σοβιέτ μέ τή συμμετοχή τοῦ Β. Ι. Λένιν.

Τί διαβιβάστηκε στήν Μ. Α. Σπιριντόνοβα μαζί μέ τό δημοσιευμένο σημείωμα δέν ἐξακριβώθηκε.

Στίς 18 (31) τοῦ Γενάρη 1918 «Ὁ Βασικός νόμος γιά τήν κοινωνικοποίηση τῆς γῆς» (Ι μέρος — «Γενικές ἀρχές») ἐπικυρώθηκε ἀπό τό ΙΙΙ Πανρωσικό συνέδριο τῶν Σοβιέτ. Ἡ παραπέρα λεπτομερειακή ἐπεξεργασία τοῦ νόμου ἔγινε στίς κοινές συνεδριάσεις τοῦ συνεδρίου τῶν ἐπιτροπῶν γῆς καί τοῦ ἀγροτικοῦ τμήματος τοῦ ΙΙΙ συνεδρίου τῶν Σοβιέτ. Τό τελικό κείμενο τοῦ νόμου ἐπικυρώθηκε στή συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ τῆς 27 τοῦ Γενάρη (9 τοῦ Φλεβάρη) καί δημοσιεύτηκε στίς 15 καί στίς 16 τοῦ Φλεβάρη στή «Σολντάντσκαγια Πράβντα», ἀρ. φύλ. 25 καί 26. — *29.*

36 Στήν περίοδο τῆς πάλης τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος γιά τήν ἔξοδο τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας ἀπό τόν ἰμπεριαλιστικό πόλεμο ὁ Κ. Ράντεκ ἀκολουθοῦσε τίς θέσεις τῶν «ἀριστερῶν κομμουνιστῶν». — *30.*

[37] Ὁ Μ. Κ. Τέρ-Ἀρουτουνιάντς ἦταν τήν περίοδο ἐκείνη ἀρχηγός τοῦ Ἐπαναστατικοῦ ἐκστρατευτικοῦ ἐπιτελείου γιά τήν πάλη ἐνάντια στήν ἀντεπανάσταση, καθοδηγοῦσε τή συγκρότηση στρατιωτικῶν τμημάτων γιά τήν πάλη ἐνάντια στήν Κεντρική ράντα τῆς Οὐκρανίας. — *31.*

[38] *Τριμπουνιστές* — μέλη τοῦ Σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος τῆς Ὀλλανδίας, πού ὄργανό του ἦταν ἡ ἐφημερίδα «Τριμπούνα»· οἱ τριμπουνιστές ἀποτελοῦσαν τήν ἀριστερή πτέρυγα τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στήν Ὀλλανδία καί στά χρόνια τοῦ παγκόσμιου ἰμπεριαλιστικοῦ πολέμου (1914-1918) ἀκολουθοῦσαν βασικά διεθνιστικές θέσεις. Τό 1918 οἱ τριμπουνιστές σχημάτισαν τό Κομμουνιστικό Κόμμα τῆς Ὀλλανδίας. — *31.*

[39] Τήν ἴδια κιόλας μέρα στίς 15 (28) τοῦ Γενάρη 1918, μέ ὑπόδειξη τοῦ Β. Ι. Λένιν δόθηκε ἐντολή νά χορηγηθεῖ τό ποσό γιά τόν ἐρχομό τοῦ Λιουτεράαν στή Ρωσία καί νά καταταχθεῖ στίς γραμμές τῆς Κόκκινης φρουρᾶς. — *32.*

[40] Στό τηλεγράφημα τοῦ Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο, πού μεταδόθηκε μέ ἀπευθείας τηλεφωνική σύνδεση στίς 16 (29) τοῦ Γενάρη 1918, γινόταν γνωστό ὅτι ἡ ΠΕΕ τῶν κοζάκων τοῦ Ντόν (Ἐπαναστατική ἐπιτροπή τοῦ Ντόν) προτείνει τό συντονισμό τῶν ἐνεργειῶν ἐνάντια στά ἀντεπαναστατικά στρατεύματα τοῦ Καλέντιν καί ζητάει βοήθεια σέ ἱματισμό, ὁπλισμό καί χρήματα, καί παρακαλοῦσε ἐπίσης τή Σοβιετική κυβέρνηση νά δόσει ἐπίσημη διευκρίνιση γιά τό ζήτημα τῆς γῆς τῶν κοζάκων στήν περιοχή τοῦ Ντόν (βλ. ὁδηγίες τῆς διοίκησης τῶν μετώπων τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ (1917-1922). Συλλογή ντοκουμέντων σέ 4 τόμους. Τόμος Ι, Μόσχα, 1971, σελ. 38-40).

Ἀντιπρόσωποι τῶν κοζάκων πῆραν μέρος στίς ἐργασίες τοῦ ΙΙΙ Πανρωσικοῦ συνεδρίου τῶν Σοβιέτ τῶν ἐργατῶν, τῶν στρατιωτῶν καί τῶν ἀγροτῶν βουλευτῶν, πού ἔγινε στήν Πετρούπολη στίς 10-18 (23-31) τοῦ Γενάρη 1918. — *32.*

[41] Πρόκειται γιά τήν ἀπόφαση «Γιά τά ὁμοσπονδιακά ἱδρύματα τῆς Ρωσικῆς Δημοκρατίας», πού ψηφίστηκε στίς 15 (28) τοῦ Γενάρη 1918 ἀπό τό ΙΙΙ Πανρωσικό συνέδριο τῶν Σοβιέτ τῶν ἐργατῶν, στρατιωτῶν καί ἀγροτῶν βουλευτῶν. Στήν ἀπόφαση ἀναφερόταν ὅτι ἡ Σοσιαλιστική Σοβιετική Δημοκρατία τῆς Ρωσίας ἱδρύεται πάνω στή βάση τῆς ἐθελοντικῆς ἕνωσης τῶν λαῶν τῆς Ρωσίας σάν ὁμοσπονδία τῶν Σοβιετικῶν δημοκρατιῶν αὐτῶν τῶν λαῶν. — *33.*

[42] Στίς 16 (29) τοῦ Γενάρη 1918 τά σοβιετικά στρατεύματα κατέλαβαν τήν πόλη Τσερκάσσι, τό σταθμό Μπαχμάτς καί ἐξαπέλυσαν πετυχημένη ἐπίθεση στό Κίεβο, ὅπου ἡ Κεντρική ράντα τῆς Οὐκρανίας εἶχε συγκεντρώσει τίς βασικές δυνάμεις της. — *33.*

[43] Τό τηλεγράφημα στάλθηκε στόν Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο γιατί ἔφτασαν στόν Β. Ι. Λένιν παράπονα γι' αὐτόν ἀπό τήν ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ τῆς Οὐκρανίας. Ὁ Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο χωρίς τή συνεννόηση μέ τά τοπικά ὄργανα διόρισε ἐπιτρόπους ἀπό τό ἐπιτελεῖο του στούς σιδηροδρομικούς σταθμούς καί σέ ὁρισμένες πόλεις τοῦ λεκανοπεδίου τοῦ Ντονιέτς κι' αὐτό προκάλεσε τή δυσαρέσκεια τῶν ἀρχῶν τῆς Οὐκρανίας.

Μόλις πῆρε τό τηλεγράφημα αὐτό καθώς καί τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν (βλ. τό ἑπόμενο ντοκουμέντο), ὁ 'Αντόνοφ-'Οβσέγενκο πῆρε μέτρα γιά τήν ἐξάλειψη τῶν προστριβῶν πού ἔγιναν. Οἱ ἐπίτροποι, πού αὐτός εἶχε ὁρίσει, ἀναπληρώθηκαν. — *34.*

44 Πρόκειται γιά τήν ἑρμηνεία στόν ἀστικό Τύπο τῆς Σουηδίας τῆς ἐπανάστασης πού ἄρχισε στή Φιλλανδία.

Στίς 27 τοῦ Γενάρη (ν. ἡμ.) τοῦ 1918 ἡ ἀστική κυβέρνηση τοῦ Σβίνχουβουντ ἀνατράπηκε καί ἡ ἐξουσία πέρασε στά χέρια τῶν ἐργατῶν. Στίς 29 τοῦ Γενάρη δημιουργήθηκε ἡ 'Επαναστατική κυβέρνηση τῆς Φιλλανδίας — τό Σοβιέτ τῶν λαϊκῶν πληρεξουσίων, ὅπου μπῆκαν οἱ Ε. Χιούλινγκ, Ο. Κούουσινεν, Γ. Σίρολα, Α. Τάιμι καί ἄλλοι. 'Ωστόσο ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση νίκησε μόνο στή Νότια Φιλλανδία. 'Η κυβέρνηση τοῦ Σβίνχουβουντ, πού σταθεροποιήθηκε στό βόρειο τμῆμα τῆς χώρας, ζήτησε βοήθεια ἀπό τή γερμανική κυβέρνηση τοῦ Κάιζερ. Ὕστερα ἀπό ἐπέμβαση τῶν γερμανικῶν ἐνόπλων δυνάμεων στίς 2 τοῦ Μάη 1918, μετά ἀπό σκληρό ἐμφύλιο πόλεμο, πού κράτησε τρεῖς μῆνες, ἡ ἐργατική ἐπανάσταση στή Φιλλανδία καταπνίγηκε. Στή χώρα ἐξαπολύθηκε ἡ λευκή τρομοκρατία, χιλιάδες ἐπαναστάτες ἐργάτες καί ἀγρότες ἐκτελέστηκαν καί βασανίστηκαν στίς φυλακές. — *36.*

45 Δέν ἐξακριβώθηκε γιά ποιό γίνεται λόγος. — *36.*

46 Τό δημοσιευμένο ντοκουμέντο εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ Ἄρτουρ Χέντερσον, πού ἀπευθύνθηκε πρός τόν Β. Ι. Λένιν ἐξονόματος τοῦ 'Εργατικοῦ κόμματος τῆς 'Αγγλίας μέ τήν πρόταση νά στείλει ἀντιπροσώπους ἀπό τό Μπολσεβίκικο Κόμμα στή συνδιάσκεψη τῶν σοσιαλιστῶν τῶν χωρῶν τῆς 'Αντάντ στό Λονδίνο, πού συγκαλοῦνταν στίς 20 τοῦ Φλεβάρη 1918 γιά νά ἐπεξεργαστεῖ μιά κοινή συμφωνία γιά τά ζητήματα τοῦ πολέμου. — *37.*

47 *'Ο πρῶτος Πανρωσικός σύλλογος τῶν γεωργῶν-κομμουνιστῶν* ὀργανώθηκε στίς ἀρχές τοῦ 1918 μέ πρωτοβουλία τῶν ἐργατῶν τοῦ ἐργοστασίου 'Ομποῦχοφ τῆς Πετρούπολης. 'Ο Β. Ι. Λένιν ἔδοσε μεγάλη βοήθεια γιά τήν ὀργάνωση τοῦ συλλόγου. Μέ ἐντολή του δόθηκαν στά μέλη τῆς κομμούνας 200 στρατιωτικές σκηνές, 6 στρατιωτικά μαγειρεῖα, ἀρτοποιεῖο καί ἄλλος τεχνικός ἐξοπλισμός. Τό Μάρτη τοῦ 1918 τά μέλη τοῦ συλλόγου μέ τίς οἰκογένειές τους πῆγαν στό Καζαχστάν, ὅπου ἐγκαταστάθηκαν καί πῆραν γῆ γιά καλλιέργεια. 'Ο ἐμφύλιος πόλεμος δέν ἐπέτρεψε νά πάρει ἔκταση ἡ πρωτοβουλία τῶν ἐργατῶν τῆς Πετρούπολης. Οἱ κομμουνάροι δέν πρόλαβαν νά μαζέψουν οὔτε καί τήν πρώτη τους σοδειά. Οἱ κουλάκοι καί λευκοί κοζάκοι ἀπό τά γειτονικά χωριά ἐπιτέθηκαν στήν κομμούνα, τήν κατέστρεψαν καί πῆραν ὅλα τά ὑπάρχοντά της. Τά μέλη τῆς κομμούνας σκόρπισαν σέ διάφορα χωριά. Τό Σεπτέμβρη τοῦ 1919 οἱ στρατιῶτες τοῦ Κολτσάκ συνέλαβαν καί σκότωσαν 28 μέλη τῆς Κομμούνας. — *38.*

48 Πρόκειται γιά τό διάταγμα γιά τήν ἔκδοση καί κυκλοφορία ὁμολογιῶν τοῦ «Δανείου τῆς ἐλευθερίας» σάν χαρτονόμισμα.

Στίς 20 τοῦ Γενάρη (2 τοῦ Φλεβάρη) 1918 στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων συζητήθηκε τό ζήτημα γιά τήν ἔκδοση χαρτονομίσματος νέου τύπου. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων ἔκρινε

ὅτι βασικά ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοση χαρτονομισμάτων μικρῆς ἀξίας τοῦ «Δανείου τῆς ἐλευθερίας», σάν βοηθητικά χαρτονομίσματα. Στίς 29 τοῦ Γενάρη (11 τοῦ Φλεβάρη) τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων συζήτησε ἀκόμη μιά φορά τό ζήτημα γιά τό μπάσιμο σέ κυκλοφορία τῶν ὁμολογιῶν τοῦ «Δανείου τῆς ἐλευθερίας» μέ ἰσχύ χαρτονομισμάτων πού θά ἔχουν ἀκριβῶς καθορισμένη τιμή. Τό διάταγμα ψηφίστηκε στίς 30 τοῦ Γενάρη (12 τοῦ Φλεβάρη). Σ' αὐτό ἀναφερόταν ὅτι οἱ ὁμολογίες τοῦ «Δανείου τῆς ἐλευθερίας» ἀξίας ὄχι πάνω ἀπό 100 ρούβλια ἐκδίδονται μέ τήν ὀνομαστική τους ἀξία ἀπό τήν Κρατική Τράπεζα καί κυκλοφοροῦν στά ὅρια τῆς ΣΟΣΔΡ ἰσότιμα μέ τά χαρτονομίσματα. Τό διάταγμα δημοσιεύτηκε στήν «Πράβντα» τῆς 14 τοῦ Φλεβάρη (ν. ἡμ.) 1918 (βλ. «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμ. Ι, 1957, σελ. 449-450). — *40.*

49 Ἡ ἐντολή γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν κάτω ἀπό τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος πού πάρθηκε ἀπό τή διοίκηση τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς. Στό τηλεγράφημα ἀναφερόταν: «Στό νησί Ὄλαντ πλησίασαν, σουηδικό ἀτμόπλοιο, καταδρομικό καί τορπιλλικό μέ σουηδική πολεμική σημαία, ἀποβίβασαν 15 σουηδούς ναῦτες καί μέ τήν ἀπειλή χρήσης τῶν ὅπλων ἀνάγκασαν τό δικό μας τμῆμα διαβίβασης νά ὑποχωρήσει».

Ταυτόχρονα ὁ Β. Ι. Λένιν ἔστειλε τηλεγράφημα στή λαϊκή κυβέρνηση τῆς Φιλλανδίας (βλ. τό ἑπόμενο ντοκουμέντο). — *41.*

50 Ἡ ἐπαναστατική κυβέρνηση τῆς Φιλλανδίας ἔστειλε διαμαρτυρία στή σουηδική κυβέρνηση λόγω τῆς ἀπόβασης σουηδικῶν στρατευμάτων στά νησιά Ἄλαντ. Ἀμέσως ἡ Σουηδία τράβηξε τά στρατιωτικά της τμήματα ἀπό τά νησιά. Στά μέσα τοῦ Μάρτη 1918 ἀποβιβάστηκαν ἐκεῖ γερμανικά στρατιωτικά τμήματα, χρησιμοποιούμενα ἀπό τή γερμανική κυβέρνηση στήν πάλη ἐνάντια στή φιλλανδική ἐπανάσταση. — *42.*

51 Πρόκειται γιά τό γράμμα τοῦ στρατηγοῦ Ἀλεξέγεφ, πού πιάστηκε στό Νοβοχόπερσκ. Τό γράμμα αὐτό ἀπευθυνόταν στή γαλλική ἀποστολή στό Κίεβο. Δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τῆς ΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 23 τῆς 19 τοῦ Φλεβάρη 1918. Στό γράμμα του ὁ στρατηγός Ἀλεξέγεφ παρακαλοῦσε τή γαλλική ἀποστολή νά βοηθήσει στήν πάλη ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία, γιατί τά στρατεύματά του παθαίνουν σοβαρές ἧττες καί εἶναι ἀναγκασμένα νά ἐγκαταλείψουν τήν περιοχή τοῦ Ντόν. Ὁ Ἀλεξέγεφ, χαρακτηρίζοντας τήν κατάσταση στίς περιοχές τοῦ Ντόν καί τοῦ Κουμπάν, ἀναγκάστηκε νά παραδεχθεῖ ὅτι οἱ ὑπολογισμοί του σχετικά μέ τούς κοζάκους δέν ἐπαληθεύτηκαν. «Οἱ ἰδέες του μπολσεβικισμοῦ — ἔγραφε — βρῆκαν ὑποστηριχτές ἀνάμεσα στίς πλατιές μάζες τῶν κοζάκων». — *43.*

52 Τό ἐρωτηματολόγιο γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν λόγω τῆς καταγραφῆς ἀπό τό ΑΣΛΟ τῶν φορτίων πού βρίσκονταν στίς ἀποθῆκες. Ὁ Ρίκοφ, ἀπαντώντας στά ἐρωτήματα πού μπῆκαν, πληροφόρησε τόν Λένιν ὅτι: 1) ἡ ἀπογραφή τῶν φορτίων ἔγινε κατά ἀποθῆκες ἰδιωτικές, τῆς ἐπιμελητείας, τῶν σιδηροδρόμων καί ἄλλες· 2) γιά τή φύλαξη τῶν ἀποθηκῶν εἶναι ὑπεύθυνες οἱ ὀργανώσεις πού εἶναι χρεωμένες μ' αὐτές, ἡ ἐξαγωγή ἐμπορευμάτων ἀπό τίς ἀποθῆκες γίνεται μέ διατακτικές τῶν ἀντίστοιχων κεντρικῶν ὀργανισμῶν (κεντρική διεύθυνση ὑφαντουργίας, Κεντρική διεύθυνση σαπουνιοῦ

κτλ)· ὁ καθορισμός τῆς ποσότητας κατ' ἄτομο καί ἡ διανομή μέ δελτίο γίνεται ἀπό τήν ἐπισιτιστική ἐπιτροπή τῆς πόλης μέσω τῶν συνεταιριστικῶν πρατηρίων καί τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· 4) τά κατασχεμένα προϊόντα εἶναι πολύ λίγα. — *45.*

53 Τό τηλεγράφημα αὐτό εἶναι ἀπάντηση σέ ἐπερώτηση τοῦ προέδρου τῶν Σοβιέτ τῆς πόλης Ντρίσσα Ούρμπάν πῶς νά ἐνεργήσει σέ περίπτωση πού τά γερμανικά στρατεύματα πλησιάσουν στήν πόλη. — *45.*

54 Τό ντοκουμέντο γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν λόγω τῆς συζήτησης στή συνεδρίαση τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος στίς 22 τοῦ Φλεβάρη 1918 τοῦ ζητήματος γιά τήν ἀγορά ἀπό τήν Ἀγγλία καί τή Γαλλία ὁπλισμοῦ καί τροφίμων, ἀπαραίτητων γιά τήν ἄμυνα τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας ἀπό τά γερμανικά στρατεύματα πού πέρασαν σέ ἐπίθεση. Ἐνάντια σ' αὐτό τάχθηκαν οἱ «ἀριστεροί κομμουνιστές», πού θεωροῦσαν ὅτι ἀπό θέση ἀρχῶν δέν ἐπιτρέπεται ὁποιαδήποτε συμφωνία μέ τούς ἰμπεριαλιστές. Ὁ Λένιν δέν μποροῦσε νά παραβρεθεῖ στή συνεδρίαση τῆς ΚΕ καί ἔστειλε στήν ΚΕ τή δημοσιευμένη δήλωση.

Ἡ ΚΕ τοῦ Κόμματος ψήφισε τήν ἀπόφαση, ὅπου ἔκρινε ἀπαραίτητο τόν ἐξοπλισμό καί τόν ἐφοδιασμό μέ πολεμικό ὑλικό τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ μέ ὅλα τά ἀναγκαῖα μέσα, συνάμα καί μέ τήν ἀγορά αὐτῶν ἀπό τίς κυβερνήσεις τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν, διατηρώντας ταυτόχρονα τήν πλήρη ἀνεξαρτησία τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Τήν ἴδια κιόλας μέρα τό ζήτημα γιά τήν ἀγορά ὁπλισμοῦ καί τροφίμων ἀπό τήν Ἀγγλία καί τή Γαλλία λύθηκε θετικά καί στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων (βλ. ἐπίσης Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 361-364). — *45.*

55 Τό ραδιοτηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν προκλήθηκε ἀπό τά ἑξῆς περιστατικά. Στίς 25 τοῦ Φλεβάρη ἡ σοβιετική ἀντιπροσωπεία, πού ἀναχώρησε γιά τό Μπρέστ- Λιτόβσκ γιά νά ὑπογράψει τό σύμφωνο εἰρήνης, καθυστέρησε στό σταθμό Νοβοσέλιε, ὅπου ἦταν ἀνατιναγμένη ἡ γέφυρα. Ἡ ἀντιπροσωπεία, ἐπειδή δέν μποροῦσε νά συνδεθεῖ ἀπευθείας μέ τή Γερμανική κυβέρνηση, τηλεγράφησε στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, παρακαλώντας νά πληροφορήσουν τή γερμανική κυβέρνηση γιά τήν ἄφιξη τῆς ἀντιπροσωπείας. Ἡ παρατήρηση τοῦ Λένιν γιά ἐνδεχόμενες ταλαντεύσεις τῆς ἀντιπροσωπείας προκλήθηκε, ὅπως φαίνεται, ἀπό τό ὅτι τά μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας Γκ. Γ. Σοκόλνικοφ καί Α. Α. Ἰόφφε ἀρνοῦνταν νά πάρουν μέρος στήν ἀντιπροσωπεία καί πῆγαν μόνο ὕστερα ἀπό τήν ἀπόφαση τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ). — *46.*

56 Πρόκειται γιά τήν ἀποδοχή ἀπό τήν ΠΚΕΕ καί τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῶν ὅρων τοῦ συμφώνου εἰρήνης, πού πρότεινε ἡ γερμανική κυβέρνηση.

Στίς 28 τοῦ Γενάρη (10 τοῦ Φλεβάρη) 1918 οἱ διαπραγματεύσεις εἰρήνης, πού γίνονταν στό Μπρέστ-Λιτόβσκ, διακόπηκαν, ἐπειδή ὁ Τρότσκι, πού ἦταν πρόεδρος τῆς σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας γιά τή σύναψη εἰρήνης, παραβίασε τίς ὁδηγίες τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος, δηλώνοντας στούς γερμανούς ἀντιπροσώπους ὅτι ἡ Σοβιετική Δημοκρατία ἀρνεῖται νά ὑπογράψει εἰρήνη μέ τούς ὅρους πού πρόβαλε ἡ Γερμανία. Ἀνακοίνωσε ἐπίσης ὅτι ἡ Σοβιετική χώρα σταματάει τόν πόλεμο καί ἀποστρατεύει τό στρατό της.

Τά γερμανικά στρατεύματα, ἐπωφελούμενα ἀπό τή δήλωση αὐτή καί παραβιάζοντας τήν ἀνακωχή, ἄρχισαν στίς 18 τοῦ Φλεβάρη (ν. ἡμ.) ἐπίθεση σέ ὅλο τό μέτωπο. Θανάσιμος κίνδυνος ἀπειλοῦσε τή Σοβιετική Ρωσία. Στίς 19 τοῦ Φλεβάρη ὕστερα ἀπό ἔντονη πάλη μέ τούς «ἀριστερούς κομμουνιστές» καί τόν Τρότσκι, στάλθηκε μέ ἀπαίτηση τοῦ Β. Ι. Λένιν στή γερμανική κυβέρνηση ραδιοτηλεγράφημα γιά τό ὅτι ἡ Σοβιετική κυβέρνηση συμφωνεῖ νά ὑπογράψει εἰρήνη μέ τούς ὅρους πού πρόβαλαν οἱ γερμανοί στό Μπρέστ-Λιτόβσκ (βλ Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 339). Ἡ γερμανική κυβέρνηση καθυστέρησε τήν ἀπάντηση, ἐνῶ συνάμα τά γερμανικά στρατεύματα σέ μιά βδομάδα κατέλαβαν κάμποσες πόλεις καί ἀπειλοῦσαν τήν Πετρούπολη.

Στίς 23 τοῦ Φλεβάρη τό πρωί, πάρθηκε ἀπάντηση ἀπό τή γερμανική κυβέρνηση, ὅπου ἡ ἰμπεριαλιστική Γερμανία πρόβαλε τελεσίγραφο στή Σοβιετική Δημοκρατία μέ ἀκόμη πιό βαρεῖς ὅρους εἰρήνης σέ σύγκριση μέ τούς ἀρχικούς. Κατά τή συζήτηση τοῦ νέου γερμανικοῦ τελεσίγραφου στήν ΚΕ τοῦ Κόμματος συνεχίστηκε ἔντονη πάλη: οἱ «ἀριστεροί κομμουνιστές», ὁ Τρότσκι καί οἱ ὀπαδοί του ἐξακολουθοῦσαν νά τάσσονται ἐνάντια στό κλείσιμο εἰρήνης μέ τή Γερμανία. Ὡστόσο, στή συνεδρίαση τῆς ΚΕ στίς 23 τοῦ Φλεβάρη ψηφίστηκε μέ πλειοψηφία ἡ πρόταση τοῦ Β. Ι. Λένιν νά ὑπογραφεῖ ἀμέσως ἡ εἰρήνη μέ τούς ὅρους πού πρόβαλε ἡ Γερμανία. Τή νύχτα πρός τίς 24 τοῦ Φλεβάρη ἡ ΠΚΕΕ καί τό ΣΛΕ ἀποφάσισαν νά γίνουν δεκτοί οἱ ὅροι εἰρήνης πού πρότεινε ἡ Γερμανία καί αὐτό ἀνακοινώθηκε ἀμέσως στή γερμανική κυβέρνηση. Στίς 24 τοῦ Φλεβάρη ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἔστειλε στό Μπρέστ-Λιτόβσκ ἀντιπροσωπεία γιά τήν ὑπογραφή τοῦ συμφώνου εἰρήνης.

Τό σύμφωνο εἰρήνης μέ τή Γερμανία ὑπογράφηκε στίς 3 τοῦ Μάρτη 1918. Τό VII συνέδριο τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος πού συνῆλθε ἔκτακτα, ἐπιβεβαίωσε τήν ὀρθότητα τῆς λενινιστικῆς γραμμῆς στό ζήτημα τῆς εἰρήνης. Τό IV Ἔκτακτο συνέδριο τῶν Σοβιέτ, πού συνῆλθε στίς 14-16 τοῦ Μάρτη 1918, ἐπικύρωσε τό σύμφωνο τοῦ Μπρέστ.

Ἡ ἐπανάσταση τοῦ Νοέμβρη στή Γερμανία (1918) ἀνέτρεψε τήν ἐξουσία τοῦ αὐτοκράτορα Γουλιέλμου Β', καί ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἀπόκτησε τή δυνατότητα νά ἀκυρώσει τό σύμφωνο τοῦ Μπρέστ. — *47.*

57 Ἡ εἰκασία τοῦ Β. Ι. Λένιν γιά τό ἐνδεχόμενο ματαίωσης τῶν διαπραγματεύσεων εἰρήνης στό Μπρέστ-Λιτόβσκ ἀπ' ἀφορμή τό τηλεγράφημα τοῦ γραμματέα τῆς σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας γιά τή σύναψη εἰρήνης, Λ. Μ. Καραχάν, προέκυψε ἀπό τό ὅτι τό κρυπτογραφημένο τηλεγράφημα τῆς ἀντιπροσωπείας γιά τήν πορεία τῶν διαπραγματεύσεων εἰρήνης, πού στάλθηκε ἀπό τό Μπρέστ-Λιτόβσκ, τό κράτησαν οἱ γερμανοί. Τό τηλεγράφημα αὐτό πάρθηκε πολύ ἀργότερα ἀπό τό τηλεγράφημα τοῦ Καραχάν γιά τήν παραχώρηση στήν ἀντιπροσωπεία τρένου, γιατί ἀναμενόταν ἡ λήξη τῶν ἐργασιῶν τῆς συνδιάσκεψης. — *48.*

58 *Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων (ΣΛΕ) τῆς ἐργασιακῆς κομμούνας Πετρούπολης* δημιουργήθηκε μέ ἀπόφαση τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης τῶν ἐργατῶν καί στρατιωτῶν βουλευτῶν στίς 11 τοῦ Μάρτη 1918 λόγω τῆς μεταφορᾶς τῆς ἕδρας τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης ἀπό τήν Πετρούπολη στή Μόσχα.

Στά τέλη τοῦ Ἀπρίλη 1918 στό συνέδριο τῶν Σοβιέτ τῆς Βόρειας περιοχῆς δημιουργήθηκε γιά στρατιωτικούς καί οἰκονομικούς σκοπούς ἡ Ἕνωση

τῶν Κομμούνων τῆς Βόρειας περιοχῆς, ὅπου συμπεριλήφθηκε καί τό κυβερνεῖο τῆς Πετρούπολης. Στίς 24 τοῦ Φλεβάρη 1919 μέ ἀπόφαση τοῦ III συνεδρίου τῶν Σοβιέτ τῆς Βόρειας περιοχῆς ἡ Ἕνωση τῶν Κομμούνων τῆς Βόρειας περιοχῆς καί τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, πού ἦταν ἐπικεφαλῆς τῆς Ἕνωσης αὐτῆς, καταργήθηκαν. — *53.*

59 Πρόκειται γιά τή μεταφορά τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπό τήν Πετρούπολη. Τό ζήτημα αὐτό μπῆκε λόγω τῆς ἐπίθεσης τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων κατά τῆς Πετρούπολης. Στίς 22 τοῦ Φλεβάρη 1918 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε τό διάταγμα γιά τήν ἀποσυμφόρηση τῆς Πετρούπολης. Δημιουργήθηκε ἐπιτροπή μέ ἔκτακτες ἐξουσίες γιά τήν ἀποσυμφόρηση τῆς Πετρούπολης· ἀντιπρόσωπος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στήν ἐπιτροπή αὐτή ὁρίστηκε ὁ Ν. Π. Γκορμπουνόφ. Στίς 4 τοῦ Μάρτη 1918 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πῆρε τήν ἀπόφαση γιά τήν ἵδρυση Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς πού συγκέντρωνε στά χέρια της ὅλη τή δουλιά γιά τήν ἀποσυμφόρηση καί ἐκκένωση τῆς Πετρούπολης. Ἡ ἐπιτροπή ἔπρεπε νά ὑποβάλλει καθημερινά ἔκθεση δράσης της στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Στίς 29 τοῦ Μάρτη τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐξέτασε καί πάλι τό ζήτημα τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς γιά τήν ἀποσυμφόρηση καί τήν ἐκκένωση τῆς Πετρούπολης καί ἐπικύρωσε τή σύνθεση τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς ὡς ἑξῆς: πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς — ἀντιπρόσωπος τοῦ ΣΛΕ Α. Γκ. Σλιάπνικοφ, τρεῖς ἀντιπρόσωποι τῆς ἐργασιακῆς Κομμούνας τῆς Πετρούπολης, καθώς καί ἀντιπρόσωποι ἀπό τά συνδικάτα. — *53.*

60 Στό νησί Γκουτοῦεφ στήν Πετρούπολη βρισκόταν τό τελωνεῖο τῆς πόλης. Τήν ἑπόμενη μέρα ἀπό τήν ἀποστολή τοῦ δημοσιευόμενου τηλεγραφήματος, στίς 29 τοῦ Μάρτη, τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πῆρε ἀπόφαση μέ τήν ὁποία δόθηκε ἐντολή στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς ἐργασιακῆς κομμούνας τῆς Πετρούπολης νά μεταφέρει ἀπ' ὅλες τίς ἀποθῆκες ὅλα τά περισσεύματα ὑλικῶν καί τροφίμων, ἐπιτράπηκε ἐπίσης νά πουλήσει ἕνα μέρος τῶν ἀποθεμάτων πού βρισκόταν στό τελωνεῖο στό νησί Γκουτοῦεφ στόν πληθυσμό τῆς Πετρούπολης. Ὕστερα ἀπ' αὐτή τήν ἀπόφαση στή διάρκεια Ἀπρίλη — Ἰούνη τοῦ 1918 πάρθηκαν ἀπό τό τελωνεῖο τοῦ Γκουτοῦεφ 1180 βαγόνια διάφορα ἐμπορεύματα. — *53.*

61 Τή διεύθυνση τῶν ἐπιχειρήσεων βυρσοδεψίας τήν πραγματοποιοῦσε ἡ Κεντρική ἐπιτροπή γιά τίς ὑποθέσεις βυρσοδεψίας καί οἱ ἐπιτροπές της περιοχῶν, στίς ὁποῖες τά δύο τρίτα τῶν θέσεων τίς εἶχαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατῶν καί τό ἕνα τρίτο οἱ ἐπιχειρηματίες καί οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἀστικῆς τεχνικῆς διανόησης. Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔδινε στή μορφή αὐτή τῆς διεύθυνσης τῆς βιομηχανίας μεγάλη σημασία (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 277· τόμ. 36ος, σελ. 259).

Σύμφωνα μέ ἐντολή τοῦ Λένιν τοῦ ὑποβλήθηκε τό παρακάτω σχέδιο τηλεγραφήματος πρός ὅλα τά Σοβιέτ: «Ἡ ὑπαγόμενη στό Ἀνώτατο Συμβούλιο λαϊκῆς οἰκονομίας Κεντρική ἐπιτροπή γιά τίς ὑποθέσεις βυρσοδεψίας καθώς καί τά βοηθητικά της ὄργανα, οἱ περιφερειακές ἐπιτροπές, πού ἔχουν ἀναδιοργανωθεῖ μέ βάση τήν παραχώρηση τῶν δύο τρίτων τῶν ψήφων στούς ἐργάτες, διευθύνουν τίς ὑποθέσεις τοῦ μονοπωλίου τῆς βυρσοδεψίας. Οἱ ἐντολές τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς καί τῶν περιφερειακῶν ἐπιτροπῶν γιά τίς ὑποθέσεις τῆς βυρσοδεψίας πρέπει νά ἐκτελοῦνται ἀπαρέγκλιτα. Ἡ ἐπέμβαση ἀλ-

λων όργανώσεων στίς ύποθέσεις τῆς βυρσοδεψίας εἶναι άπαράδεκτη. Οἱ περιφερειακές ἐπιτροπές πού καταργήθηκαν, πρέπει άμέσως νά άνασυσταθοῦν. Ὅσες δέν ἔχουν ἐκδημοκρατιστεῖ πρέπει άμέσως νά ἐκδημοκρατιστοῦν σύμφωνα μέ τήν ἐγκύκλιο τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς γιά τίς ύποθέσεις τῆς βυρσοδεψίας, πού ἐγκρίθηκε άπό τό πρῶτο Πανρωσικό συνέδριο τῶν ἐργατῶν βυρσοδεψίας. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*. Ὁ διευθυντής τοῦ τμήματος χημικῆς βιομηχανίας *Λ. Κάρποφ*. 6 τοῦ Ἀπρίλη 1918».

Ὁ Β. Ι. Λένιν, άφοῦ χώρισε τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος μέ μιά γραμμή, ἔγραψε πάνω σ' αὐτό τό τηλεγράφημα τήν ἐντολή πρός τόν γραμματέα: «Νά σταλεῖ τό τηλεγράφημα αὐτό *πρός ὅλα τά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν* μέ τήν ύπογραφή τοῦ Λ. Κάρποφ καί τή δική μου. *Λένιν»* (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI, σελ. 125). — *56*.

62 Πρόκειται γιά τήν άπόφαση, πού ψήφισε ἡ Κεντρική Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή τῶν Σοβιέτ τῆς Σιβηρίας (ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ τῆς Σιβηρίας, Τσεντροσιμπίρ) σχετικά μέ τήν άπόβαση τῶν ιαπωνικῶν στρατευμάτων τό πρωί τῆς 5 τοῦ Ἀπρίλη 1918 στό Βλαδιβοστόκ. Στήν άπόφαση αὐτή διατυπωνόταν διαμαρτυρία γιά τίς παράνομες ἐνέργειες τῆς ιαπωνικῆς κυβέρνησης· στή Σιβηρία κηρυσσόταν ὁ στρατιωτικός νόμος καί ύποχρεώνονταν ὅλα τά κατά τόπους Σοβιέτ νά άρχίσουν άμέσως τήν ἐντατική όργάνωση τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ.

Τσεντροσιμπίρ — ἡ Κεντρική Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή τῶν Σοβιέτ τῆς Σιβηρίας ἐκλέχτηκε άπό τό πρῶτο συνέδριο τοῦ Σοβιέτ τῆς Σιβηρίας, πού ἔγινε στό Ἰρκούτσκ στίς 16 (29) — 24 τοῦ Ὀχτώβρη (6 τοῦ Νοέμβρη) 1917. Μετά τήν προσωρινή πτώση τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στή Σιβηρία (τό καλοκαίρι τοῦ 1918) ἡ Τσεντροσιμπίρ σταμάτησε τή δράση της. — *56*.

63 Πρόκειται γιά τίς διαπραγματεύσεις τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης μέ ἐκπροσώπους τῶν ΕΠΑ, τῆς Ἀγγλίας καί τῆς Γαλλίας σχετικά μέ τήν άπόβαση ιαπωνικῶν στρατευμάτων στό Βλαδιβοστόκ· οἱ διαπραγματεύσεις ἔγιναν τό βράδυ τῆς 5 τοῦ Ἀπρίλη 1918.

Στήν άνακοίνωση τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης γιά άπόβαση τοῦ ιαπωνικοῦ άποβατικοῦ τμήματος στό Βλαδιβοστόκ, πού γράφτηκε στίς 5 τοῦ Ἀπρίλη καί δημοσιεύτηκε στίς ἐφημερίδες «Πράβντα» καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ» στίς 6 τοῦ Ἀπρίλη 1918, άναφερόταν ὅτι ἡ άπόκρουση τῆς ιαπωνικῆς εἰσβολῆς καί ἡ άνελέητη πάλη ἐνάντια στούς πράκτορές τους καί τούς βοηθούς τους στό ἐσωτερικό τῆς χώρας εἶναι ζήτημα ζωῆς καί θανάτου γιά τή Σοβιετική Δημοκρατία, γιά τίς ἐργαζόμενες μάζες ὅλης τῆς Ρωσίας. Στίς 7 τοῦ Ἀπρίλη 1918 ὁ Β. Ι. Λένιν ἔστειλε στό Σοβιέτ τοῦ Βλαδιβοστόκ τηλεγράφημα μέ ὁδηγίες, ὅπου προειδοποιοῦσε ὅτι οἱ ἐπεμβασίες θά ἐπιτεθοῦν όπωσδήποτε καί άπαιτοῦσε άπό τούς κομμουνιστές τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς νά ἐτοιμάζονται χωρίς τήν παραμικρότερη καθυστέρηση γιά τόν άγώνα ἐνάντια στήν ξένη ἐπέμβαση (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 36ος, σελ. 216). — *56*.

64 Ὁ πρόεδρος τῆς ΚΕΕ τοῦ Σοβιέτ τῆς Σιβηρίας Ν. Ν. Γιάκοβλεφ άνακοίνωσε στόν Β. Ι. Λένιν τά μέτρα γιά τήν όργάνωση τῆς άπόκρουσης τῶν ιαπώνων ἐπεμβασιῶν λόγω τῆς άπόβασης τῶν στρατευμάτων τους στό Βλαδιβοστόκ. — *56*.

65 Τό δημοσιευμένο ντοκουμέντο γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στήν ἐγκλύκλιο πού πῆρε ὁ διευθυντής τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ Ρίμπινσκ μηχανικός Ν. Ι. Ντιρενκόφ στό ΑΣΛΟ.

Ὁ Ντιρενκόφ ἦρθε στή Μόσχα γιά νά κάνει ἔκθεση στό ΑΣΛΟ γιά τή δουλιά τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ Ρίμπινσκ. Στίς 15 τοῦ Ἀπρίλη 1918 ἡ ἔκθεση τοῦ Ντιρενκόφ γιά τήν οἰκονομική κατάσταση τοῦ Ρίμπινσκ ἦταν θέμα στή συνεδρίαση τοῦ προεδρείου τοῦ ΑΣΛΟ· μέ πρόταση τοῦ Β. Ι. Λένιν πάρθηκε ἀπόφαση νά χορηγηθεῖ ἔκτακτο δάνειο στό Ρίμπινσκ. Ὁ Β. Ι. Λένιν συνομίλησε μέ τόν Ντιρενκόφ γιά τήν οἰκονομική κατάσταση τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας, γιά τήν κατάσταση τῆς βιομηχανίας στό Ρίμπινσκ καί γιά τά μέτρα τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ Ρίμπινσκ. — *59.*

66 Μετά τήν ἐπικύρωση τοῦ συμφώνου εἰρήνης τοῦ Μπρέστ στό IV Ἔκτακτο Πανρωσικό συνέδριο τῶν Σοβιέτ οἱ ἀριστεροί ἐσέροι, πού τάσσονταν ἐνάντια στό κλείσιμο εἰρήνης, δήλωσαν ὅτι βγαίνουν ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Στίς 18 τοῦ Μάρτη 1918 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐξέτασε τή δήλωση τοῦ ἀριστεροῦ ἐσέρου Α. Λ. Κολεγκάγεφ, πού ἦταν Λαϊκός ἐπίτροπος Γεωργίας, καί τόν ἀπάλλαξε ἀπό τά καθήκοντά του. Στίς 3 τοῦ Ἀπρίλη ἀναπληρωτής τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Γεωργίας τοποθετήθηκε ὁ Σ. Π. Σερεντά.

Στήν ἀπάντησή του ὁ Σ. Π. Σερεντά ἀνακοίνωσε ὅτι ὁ Κολεγκάγεφ πῆρε δεκαπενθήμερη ἄδεια. — *60.*

67 Πρόκειται γιά τίς διαπραγματεύσεις τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Γεωργίας γιά τήν ἀγορά σπόρου στή Δανία. Ὁ Σ. Π. Σερεντά πληροφόρησε τόν Β. Ι. Λένιν ὅτι γιά τήν ἐξέταση αὐτοῦ τοῦ ζητήματος συγκαλεῖται ἀπό τόν ἴδιο ἔκτακτη σύσκεψη μαζί μέ ἀντιπροσώπους τῆς δανικῆς πρεσβείας. — *60.*

68 Πρόκειται γιά τό σχέδιο «Διατάγματος γιά τήν καταγραφή τῶν μετοχῶν, τῶν ὁμολογιῶν καί τῶν ἄλλων χρεογράφων». Τά πρῶτα δύο σχέδια τά εἶχε ἑτοιμάσει τό ΑΣΛΟ. Ὁ Β. Ι. Λένιν, ἀφοῦ τά ἐξέτασε, διέγραψε τό πρῶτο σχέδιο. Τό δεύτερο σχέδιο τό θεώρησε καί τό ἔστειλε στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Οἰκονομικῶν στούς Ντ. Π. Μπογκολέποφ καί Ι. Ε. Γκουκόβσκι. Τό ἐπεξεργασμένο ξανά στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Οἰκονομικῶν σχέδιο τό θεώρησε ἐκ νέου ὁ Λένιν, μπῆκε ἡ ἐπικεφαλίδα καί στίς 17 τοῦ Ἀπρίλη 1918 μπῆκε γιά συζήτηση στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Γιά τό σχέδιο αὐτό πάρθηκε ἡ παρακάτω ἀπόφαση: «Νά διαβιβαστεῖ στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν καί Δικαιοσύνης γιά νά τό ἐξετάσουν μαζί μέ εἰδικούς καί νά ὑποβάλουν τή γνωμάτευση στήν ἑπόμενη συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 18 τοῦ Ἀπρίλη». Στίς 18 τοῦ Ἀπρίλη τό διάταγμα ἐγκρίθηκε ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων καί στίς 20 τοῦ Ἀπρίλη δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΙ Ι:», ἀρ. φύλ. 78 (βλ. «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμ. II, 1959 σελ. 130-138). — *60.*

69 Στήν πόλη Σιμπίρσκ (τώρα Οὐλιάνοβσκ), τή γενέτειρα τοῦ Β. Ι. Λένιν, ὁ Ι. Γ. Γιάκοβλεφ ἵδρυσε τό πρῶτο τσουβάχικο σχολεῖο. Ἔγραψε καί εἰσήγαγε ἀπό τό 1874 τό πρῶτο τσουβάχικο ἀλφάβητο καί ἀλφαβητάριο, ἔκανε τεράστια δουλιά γιά τή μόρφωση τοῦ τσουβάχικου λαοῦ.

Στό ἀπαντητικό τηλεγράφημα πρός τόν Β. Ι. Λένιν στίς 4 τοῦ Μάη 1918

ἀνακοινωνόταν ὅτι ὁ Ι. Γ. Γιάκοβλεφ ἔμεινε πρόεδρος τῶν γυναικείων σχολῶν καί σεμιναρίων. — *61.*

70 Τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν προκλήθηκε ἀπό τά ἑξῆς περιστατικά. Στίς 4 (17) τοῦ Γενάρη 1918 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε διάταγμα γιά τήν ἀναδιοργάνωση τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ μέ βάση τήν κατάργηση τῆς Γενικῆς διεύθυνσης τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, πού ὑπῆρχε στήν ἐποχή τῆς τσαρικῆς κυβέρνησης καί τή μεταβίβαση τῆς περιουσίας του καί τῶν κεφαλαίων στό κράτος. Ἡ διεξαγωγή τῆς ἀναδιοργάνωσης τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀνατέθηκε (§ 3 τοῦ πρώτου μέρους τοῦ διατάγματος) σέ ἐπιτροπή ἀποτελούμενη ἀπό ἀντιπροσώπους τῶν σοβιετικῶν, στρατιωτικῶν καί κοινωνικῶν ὀργανώσεων. Στήν ἐπιτροπή αὐτή δινόταν ἐντολή νά ὑποβάλει στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων μέσω τῶν συμβουλίων τῶν ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν σχέδιο ἀναδιοργάνωσης τῶν ἱδρυμάτων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ὅμως ἡ ἐπιτροπή δέν ἐκπλήρωσε τά καθήκοντα πού τῆς ἀνατέθηκαν. Γι' αὐτό τό ζήτημα ὁ Β. Μ. Μπόντς - Μπρουγέβιτς σάν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πληροφόρησε τόν Β. Ι. Λένιν. — *62*

71 Τό τηλεγράφημα αὐτό στάλθηκε σέ ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ V συνεδρίου τῶν Σοβιέτ τῆς περιοχῆς τοῦ Τουρκεστάν, πού ἔγινε στήν Τασκέντη στίς 20 τοῦ Ἀπρίλη-1 τοῦ Μάη 1918. Τό συνέδριο χαιρέτιζε τό Συμβουλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων γιά τή σωστή ἐθνική πολιτική του. Κεντρικό θέμα στήν ἡμερήσια διάταξη τοῦ συνεδρίου ἦταν ἡ αὐτονομία τῆς περιοχῆς τοῦ Τουρκεστάν. Τό συνέδριο ψήφισε ἀπόφαση νά ὁριστεῖ ἐπιτροπή γιά τή σύγκληση τοῦ ἱδρυτικοῦ συνεδρίου τῶν Σοβιέτ τῆς περιοχῆς τοῦ Τουρκεστάν γιά τόν καθορισμό τῶν συνόρων καί τοῦ τομέα ἁρμοδιοτήτων τῆς αὐτονομίας τοῦ Τουρκεστάν. — *63.*

72 Κάτω ἀπό τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε τήν παρακάτω ἐπισημείωση: «Στό τηλεγράφημα αὐτό ὥς τώρα (8. V*) δέν ἔχω ἀπάντηση*». Στίς 8 τοῦ Μάη ὁ Λένιν ἔγραψε δεύτερο τηλεγράφημα ἀπευθυνόμενο στήν ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ Σιβηρίας (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 138). Ὅμως τό τηλεγράφημα αὐτό δέν στάλθηκε, κι' αὐτό φαίνεται ἀπό τή σημείωση πού ἔγραψε ὁ ἴδιος ὁ γραμματέας «δέν στάλθηκε». Στίς 15 τοῦ Μάη ὁ Λένιν ἔστειλε τηλεγράφημα πρός τήν ΚΕΕ τῶν Σοβιέτ τῆς Σιβηρίας μέ στοιχεῖα πού πῆρε ἀπό τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Οἰκονομικῶν γιά τό ποσό τῶν χρημάτων πού στάλθηκαν τόν τελευταῖο μήνα στή Σιβηρία συνολικά καί γιά τήν κάθε πόλη ξεχωριστά. «Γνωρίστε μου, — ἔγραφε ὁ Λένιν, — ὅτι πήρατε τό τηλεγράφημα αὐτό καί γιά τή δική σας γνωμάτευση» (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI, σελ. 174). — *65.*

73 Πρόκειται γιά τήν προετοιμασία τῆς νομισματικῆς μεταρύθμισης μέ σκοπό τή δημιουργία σταθεροῦ σοβιετικοῦ νομίσματος καί τήν ἐξάλειψη τοῦ πληθωρισμοῦ πού προκλήθηκε ἀπό τόν πόλεμο καί τή διαχείριση τῆς τσαρικῆς καί τῆς ἀστικῆς Προσωρινῆς κυβέρνησης. Τό ζήτημα τῆς ἀναγκαιότητας τῆς νομισματικῆς μεταρύθμισης τό ἔβαλε ὁ Β. Ι. Λένιν τό Δεκέμβρη τοῦ 1917 στό «Σχέδιο διατάγματος γιά τήν πραγματοποίηση τῆς ἐθνικοποίησης τῶν τραπεζῶν καί γιά τά ἀπαραίτητα σχετικά μ' αὐτό μέτρα» (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 176). Ἡ προετοιμασία τῆς νομισματικῆς μεταρύθμισης ἔγινε μέ τήν ἄμεση καθοδήγηση τοῦ Λένιν. Ὁ Λένιν ἐπιδίωκε τήν ἐπιτάχυνση τῆς

προετοιμασίας καί τῆς ἔκδοσης νέων σοβιετικῶν νομισμάτων, ἔπαιρνε μέρος στή συζήτηση ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τῶν σχεδίων ὑποδειγμάτων τους (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντα 216, 217, καθώς καί στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI, σελ. 180).

Λόγω τῆς ξένης στρατιωτικῆς ἐπέμβασης καί τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, τοῦ περάσματος στήν πολιτική τοῦ «πολεμικοῦ κομμουνισμοῦ», ἡ νομισματική μεταρύθμιση δέν πραγματοποιήθηκε τήν περίοδο ἐκείνη. Ἡ πρώτη σοβιετική νομισματική μεταρύθμιση μέ βάση τίς λενινιστικές ἀρχές ἔγινε τό 1922-1924. — *65.*

74 Τό ντοκουμέντο αὐτό εἶναι ἀπάντηση τοῦ Β. Ι. Λένιν στό τηλεγράφημα τῆς ἀντιπροσωπείας πού στάλθηκε στό Κούρσκ γιά τό κλείσιμο συμφώνου εἰρήνης μέ τήν Κεντρική ράντα τῆς Οὐκρανίας. Ἡ ἀντιπροσωπεία, γνωστοποιώντας μέ ἀπευθείας τηλεφωνική σύνδεση στίς 29 τοῦ Ἀπρίλη τήν ἄφιξή της στό Κούρσκ, ρωτοῦσε τόν Λένιν ἄν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κεντρικῆς ράντας ἀναχώρησε γιά τό Κούρσκ.

Ἡ ἀντιπροσωπεία γιά τή σύναψη εἰρήνης, ἐκτελώντας τίς ἐντολές τοῦ Λένιν, ἔστειλε στίς 30 τοῦ Ἀπρίλη ἀπεσταλμένους στό μέτωπο τῆς Κριμαίας, τοῦ Ντόν, τοῦ Βορόνεζ, τοῦ Κούρσκ καί τοῦ Μπριάνσκ γιά διαπραγματεύσεις μέ τή στρατιωτική διοίκηση τῆς Οὐκρανίας γιά τήν ἄμεση κατάπαυση τῶν ἐχθροπραξιῶν καί τόν καθορισμό διαχωριστικῆς γραμμῆς. — *66.*

75 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα στάλθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν μετά τή συνομιλία του μέ ἀπευθείας τηλεφωνική σύνδεση μέ τήν ἀντιπροσωπεία γιά τή σύναψη εἰρήνης, πού ἔφτασε στό Κούρσκ, καί τοῦ ἀνακοίνωσε ὅτι οἱ ἐνέργειες τοῦ Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο ἐμποδίζουν τήν ἀντιπροσωπεία νά ὀργανώσει σωστά τή δουλιά γιά τό γρήγορο σταμάτημα τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων στό Οὐκρανικό μέτωπο. Ἡ ἀντιπροσωπεία παρακάλεσε τόν Λένιν νά δόσει ἐντολή στόν Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο νά «μήν ἀνακατευτεῖ στήν ὑπόθεση τῶν ἀπεσταλμένων γιά τίς διαπραγματεύσεις». — *67.*

76 Τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στό γράμμα τοῦ Προσωρινοῦ ἔκτακτου ἐπίτροπου γιά τίς ὑποθέσεις τοῦ Καυκάσου, τοῦ προέδρου τοῦ Σοβιέτ τοῦ Μπακοῦ Σ. Γκ. Σαουμιάν, πού πληροφοροῦσε γιά τήν πολιτική κατάσταση στό Μπακού, γιά τίς ἐπιτυχίες στήν πάλη γιά τή στερέωση τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, γιά τήν καταστολή τῆς ἀντεπαναστατικῆς ἀνταρσίας τῶν μουσαβατιστῶν, γιά τά σχεδιαζόμενα ἀπό τό Σοβιέτ τοῦ Μπακοῦ μέτρα γιά τήν ἐθνικοποίηση τῶν τραπεζῶν, τῶν πετρελαιοπηγῶν, τῶν θαλάσσιων μεταφορῶν καί παρακαλοῦσε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων νά στείλει χρήματα, ραδιοσταθμό καί ἔντυπο ὑλικό.

Τό γράμμα μεταβιβάστηκε ἀπό τό γραμματέα τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ πολεμικοῦ στολίσκου τῆς Κασπίας Β. Ι. Μποϊτσόφ, πού πήγαινε στή Μόσχα γιά νά παρακαλέσει νά σταλοῦν στό Μπακού τέσσερα τορπιλλικά πεζικό καί στρατιωτικός ἐξοπλισμός, ἀπαραίτητα γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς πόλης. — *67.*

77 Τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στόν καθοδηγητή τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Ραϋμόντ Ρόμπινς. Τό γράμμα γράφτηκε στήν ἀγγλική γλώσσα. Πρίν ἀπό τήν ἀρχή τοῦ γράμματος ὁ Λένιν ἔγραψε: «Ἀπάντηση στίς 30.IV.1918».

Ὁ Ρ. Ρόμπινς σέ γράμμα, πού ἀπηύθυνε στόν Β. Ι. Λένιν πρίν τήν ἀναχώρησή του ἀπό τή Σοβιετική Ρωσία γιά τίς ΕΠΑ, ἔκφρασε τήν εἰλικρινή εὐγνωμοσύνη γιά τή βοήθεια πού τοῦ δόθηκε στήν πορεία τῆς δουλιᾶς του σύμφωνα μέ τήν ἁρμοδιότητα τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ὁ Ρόμπινς, ἐκφράζοντας τήν ἐλπίδα ὅτι ἡ Σοβιετική Δημοκρατία τῆς Ρωσίας «θά ἀναπτυχθεῖ σέ ἕνα σταθερό δημοκρατικό κράτος», ἔγραφε: «Ἡ προφητική σας διορατικότητα καί ἡ μεγαλοφυής καθοδήγηση ἐπέτρεψαν στή Σοβιετική ἐξουσία νά ἑδραιωθεῖ σέ ὅλη τή Ρωσία, καί πιστεύω ὅτι αὐτό τό νέο δημιουργικό ὄργανο τοῦ δημοκρατικοῦ τρόπου ζωῆς τῶν ἀνθρώπων θά ἐμψυχώνει καί θά κινεῖ πρός τά μπρός τήν ὑπόθεση τῆς ἐλευθερίας σέ ὅλο τόν κόσμο» (βλ. «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. Ι, 1957, σελ. 276).

Ὕστερα ἀπό μερικές μέρες, στίς 11 τοῦ Μάη 1918, ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε γράμμα ἀπευθυνόμενο «Πρός ὅλα τά Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν καί τίς ἄλλες σοβιετικές ὀργανώσεις», ὅπου παρακαλοῦσε «νά δοθεῖ κάθε συμβολή γιά τήν ἀνεμπόδιστη καί γρήγορη μετάβαση ἀπό τή Μόσχα στό Βλαδιβοστόκ στό συνταγματάρχη Ρόμπινς καί στά ἄλλα μέλη τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ». — *68.*

78 Τό γράμμα πρός τόν Π. Π. Μαλινόβσκι — ἀναπληρωτή τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Περιουσιῶν τῆς Δημοκρατίας γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τήν ἐκτέλεση τοῦ διατάγματος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων «Γιά τά μνημεῖα τῆς Δημοκρατίας», πού ψηφίστηκε στίς 12 τοῦ Ἀπρίλη 1918 καί δημοσιεύτηκε στίς 14 τοῦ Ἀπρίλη στίς ἐφημερίδες «Πράβντα» καί «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ». Στό διάταγμα ἔμπαινε τό καθῆκον νά βγοῦν οἱ ἀδριάντες τῶν τσάρων καί τῶν ὑπηρετῶν τους, πού δέν ἔχουν ἀξία ἀπό ἱστορική καί καλλιτεχνική ἄποψη, καί νά ἀνεγερθοῦν ἐπαναστατικά μνημεῖα. Σέ ἰδιαίτερη ἐπιτροπή, ἀποτελούμενη ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Παιδείας, τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Περιουσιῶν τῆς Δημοκρατίας καί τόν διευθυντή τοῦ τμήματος εἰκαστικῶν τεχνῶν τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας ἀναθέτονταν νά καθορίσει ποιά μνημεῖα στή Μόσχα καί στήν Πετρούπολη πρέπει νά βγοῦν καί γινόταν ἡ σύσταση νά χρησιμοποιηθοῦν οἱ καλλιτεχνικές δυνάμεις γιά τήν ἐπεξεργασία σχεδίων νέων, ἐπαναστατικῶν μνημείων. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πρότεινε στήν ἐπιτροπή ὥς τήν Πρωτομαγιά νά βγοῦν τά πιό δύσμορφα μνημεῖα καί νά ὑποβληθοῦν τά πρῶτα ὑποδείγματα τῶν νέων μνημείων, καί νά προετοιμαστεῖ ἐπίσης ἐπειγόντως ἡ ἀντικατάσταση τῶν παλιῶν ἐπιγραφῶν, τῶν ἐμβλημάτων, τῶν ὀνομασιῶν τῶν δρόμων μέ νέες, πού νά ἐκφράζουν τίς ἰδέες καί τά αἰσθήματα τῆς ἐπαναστατικῆς Ρωσίας.

Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔδινε τεράστια σημασία στήν ἐφαρμογή τοῦ διατάγματος αὐτοῦ. Τό ζήτημα τῆς πορείας ἐκτέλεσής του συζητήθηκε στίς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, στίς 8, 17 καί 30 τοῦ Ἰούλη 1918. Ὁ Λένιν ἔκανε ἐπανειλημμένα κριτική στούς καθοδηγητές τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας, τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Περιουσιῶν καί τοῦ Σοβιέτ τῆς Μόσχας γιά τή μή ἱκανοποιητική ἐκτέλεση τοῦ διατάγματος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντα 140, 189, 329, 338). — *68.*

79 Τό τηλεγράφημα αὐτό εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα ἀπό τό Αἰκατερινμπούργκ τῆς 30 τοῦ Ἀπρίλη 1918, πού τό ἔστειλε ἡ διεύθυνση περιοχῆς τῶν

ἐθνικοποιημένων ἐπιχειρήσεων. Μέ τό τηλεγράφημα αὐτό γινόταν γνωστό ὅτι κυκλοφόρησαν φῆμες γιά ἀπεθνικοποίηση τῶν ὀρυχείων τῆς περιοχῆς Μπογκοσλόβσκι. Ὁ Λένιν ἔδινε μεγάλη σημασία στό γρήγορο ξεσκέπασμα τῶν ψευδῶν αὐτῶν διαδόσεων, πού μποροῦσαν νά ἀποπροσανατολίσουν τίς ἐργατικές μάζες. Στό τηλεγράφημα ἀπό τό Αἰκατερινμπούργκ ὁ Λένιν ἔγραψε τήν παρακάτω ἐπισημείωση: «Τό πῆρα στίς 2. V. 1918 στίς *7 ἡ ὥρα τό βράδυ*. Ἀπαιτῶ νά ἐρευνηθεῖ, γιατί ἄργησε *2 μ έ ρ ε ς*. *Λένιν»*. — *69.*

80 Τό δημοσιευόμενο σημείωμα πρός τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) εἶχε ἀποφασιστεῖ στή σύσκεψη τοῦ Β. Ι. Λένιν μέ τά μέλη τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Γεωργίας — μπολσεβίκους ἀπ' ἀφορμή τίς ἀπαιτήσεις τῶν ἡγετῶν τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων Μ. Α. Σπιριντόνοβα καί Β. Α. Καρέλιν νά δοθεῖ τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας ὁλοκληρωτικά στούς ἀριστερούς ἐσέρους. Αὐτές οἱ ἀξιώσεις προκλήθηκαν ἀπό τό διορισμό, μετά τήν ἀποχώρηση τοῦ Α. Λ. Κολεγκάγεφ ἀπό τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας, μπολσεβίκων στό Ἐπιτροπάτο (Σ. Π. Σερεντά, Β. Ν. Μεστσεριακόφ, Ν. Μ. Πετρόβσκι κ.ἄ.), γεγονός πού ἐξασθένισε σημαντικά τίς θέσεις τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων στό Ἐπιτροπάτο αὐτό.

Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε ἐπίσης τό παρακάτω σχέδιο ἀπόφασης τῆς σύσκεψης: «Ἡ προκαταρκτική σύσκεψη (γιά τά ζητήματα πού ἔβαλαν οἱ σ.σ. Σπιριντόνοβα καί Καρέλιν) — τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου Γεωργίας, σ.σ. Σερεντά καί Μεστσεριακόφ, καί τοῦ Λένιν, — κατέληξε στό συμπέρασμα ὅτι τά ζητήματα πού μπῆκαν πρέπει νά ἐξεταστοῦν σάν σοβαρά πολιτικά ζητήματα και γι' αὐτό πρέπει ὁπωσδήποτε νά διαβιβαστοῦν στήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ).

Ἡ σύσκεψη θεωρεῖ ἀπαραίτητο νά διαβιβαστοῦν τά ζητήματα αὐτά ἔκτακτα καί ἐπειγόντως» (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVI, σελ. 42).

Τό ζήτημα γιά τήν κατάσταση στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας συζητήθηκε στή συνεδρίαση τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) στίς 3 τοῦ Μάη 1918. Ἡ ΚΕ ἐνέκρινε τήν ἀπόφαση τῆς σύσκεψης, κρίνοντας τίς ἀξιώσεις τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων ἀβάσιμες. — *69.*

81 Ἀφορμή γιά νά γράψει ὁ Β. Ι. Λένιν τό γράμμα αὐτό ἦταν ἡ μή σωστή ἀπόφαση τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου τῆς Μόσχας, πού, ἀφοῦ ἐξέτασε στίς 2 τοῦ Μάη 1918 τήν κατηγορία σέ βάρος τεσσάρων συνεργατῶν τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Μόσχας γιά δωροδοκία καί ἐκβιασμό, περιορίστηκε στήν καταδίκη τῶν κατηγορουμένων σέ ἔξι μῆνες φυλάκιση. Στίς 4 τοῦ Μάη ὁ Λένιν ὑπέβαλε στήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) τήν πρόταση διαγραφῆς ἀπό τό Κόμμα τῶν δικαστῶν πού ὅρισαν μιά τέτια ἐλαφριά ποινή (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 282).

Τήν ἴδια κιόλας μέρα στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἔκανε ἔκτακτη ἀνακοίνωση ὁ Ν. Β. Κριλένκο γιά τήν καταδικαστική ἀπόφαση τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου γιά τήν ὑπόθεση δωροδοκίας τῶν μελῶν τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς. Μέ βάση τίς ὑποδείξεις τοῦ Β. Ι. Λένιν, πού ἔκανε στό δημοσιευόμενο γράμμα, τό ΣΛΕ ψήφισε ἀπόφαση πού ὑποχρέωνε τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο νά ἐπεξεργαστεῖ «σέ σύντομο χρονικό διάστημα» σχέδιο διατάγματος «γιά τό μεγαλύτερο κατώτατο ὅριο ποινῆς γιά δωροδοκία καί κάθε συνεργία στή δωροδοκία». Στό σχέδιο τοῦ «Διατάγματος γιά τή δωροδοκία», πού πρότεινε τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Δικαιοσύνης καί ἐξετάστηκε στή συνεδρίαση τοῦ ΣΛΕ στίς 8 τοῦ Μάη, ὁ Λένιν ἔκανε ἀκριβολόγηση,

καί ὕστερα ἀπ' αὐτό τό διάταγμα ἐπικυρώθηκε (βλ. «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμ. II, 1959, σελ. 236-237 καί 240-242).

Μέ ἐπιμονή τοῦ Β. Ι. Λένιν ἡ ΠΚΕΕ ἀναθεώρησε τήν ὑπόθεση τῶν τεσσάρων συνεργατῶν τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Μόσχας. Οἱ τρεῖς ἀπ' αὐτούς καταδικάστηκαν σέ 10 χρόνια φυλάκιση ὁ καθένας τους. — *70.*

82 Πρόκειται γιά τή διάλυση ἀπό τούς γερμανούς κατακτητές τῆς Κεντρικῆς ράντας καί τήν ἐγκαθίδρυση στήν Οὐκρανία ἀπροκάλυπτης ἀστικοτσιφλικάδικης δικτατορίας. Στίς 29 τοῦ Ἀπρίλη 1918 στό συνέδριο τῶν κουλάκων καί τσιφλικάδων, πού συγκλήθηκε ἀπό τούς ἐπεμβασίες στό Κίεβο, ἀνακηρύχθηκε ἀταμάνος τῆς Οὐκρανίας ὁ μεγάλος οὐκρανός γαιοκτήμονας πρώην αὐλικός ὑπασπιστής τοῦ τσάρου, στρατηγός Π. Π. Σκοροπάντσκι. — *70.*

83 Στίς 6 τοῦ Μάη 1918 στό Ροστόβ τοῦ Ντόν εἰσχώρησαν γερμανικά καί λευκοφρουρίτικα στρατιωτικά τμήματα καί κατέλαβαν τήν πόλη. Στίς 7 τοῦ Μάη τά σοβιετικά στρατεύματα ἀπελευθέρωσαν τήν πόλη. Ὅμως στίς 8 τοῦ Μάη τά γερμανικά καί λευκοφρουρίτικα στρατεύματα ἀνακατέλαβαν τό Ροστόβ τοῦ Ντόν. — *70.*

84 *Φρούριο Ἴνο* — ὀχυρό στά σύνορα μέ τή Φιλλανδία, πού ὑπεράσπιζε μαζί μέ τήν Κρονστάνδη τίς προσβάσεις πρός τήν Πετρούπολη. Μέ τό σύμφωνο ἀνάμεσα στή ΣΟΣΔΡ καί στή Σοσιαλιστική ἐργατική δημοκρατία τῆς Φιλλανδίας τό φρούριο Ἴνο παραχωρήθηκε στή ΣΟΣΔΡ γιά τήν ὑπεράσπιση τῶν κοινῶν συμφερόντων τῶν σοσιαλιστικῶν δημοκρατιῶν. Μετά τή συντριβή τῆς ἐπανάστασης στή Φιλλανδία ἡ φιλλανδική ἀστική κυβέρνηση, ὑποστηριζόμενη ἀπό τούς γερμανούς ἰμπεριαλιστές, ἀπαιτοῦσε τήν παράδοση τοῦ φρουρίου Ἴνο στή Φιλλανδία. Πρίν τήν ἐγκατάλειψή του τά κύρια ὀχυρά τοῦ φρουρίου μέ διαταγή τοῦ διοικητῆ τοῦ φρουρίου τῆς Κρονστάνδης ἀνατινάχτηκαν καί καταστράφηκαν. Τό Μάη τοῦ 1918 τά φιλλανδικά στρατεύματα κατέλαβαν τό φρούριο Ἴνο. — *71.*

85 Στήν ἔκτακτη συνεδρίαση τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος, πού ἔγινε στίς 6 τοῦ Μάη 1918, συζητήθηκε ἡ διεθνής θέση τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας λόγω τῆς ἔντασης τῶν σχέσεων μέ τή Γερμανία, πού ἀπαιτοῦσε νά παραδοθεῖ τό φρούριο Ἴνο στήν ἀστική Φιλλανδία, καθώς καί λόγω τῆς κατοχῆς τοῦ Μούρμανσκ ἀπό τούς ἄγγλους καί τίς προετοιμασίες τῶν ἐπεμβασιῶν γιά προώθησή τους σέ βάθος μέσα στή χώρα. Ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή ψήφισε τήν ἀπόφαση, πού πρότεινε ὁ Β. Ι. Λένιν, γιά τή διεθνή κατάσταση (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 36ος, σελ. 315 καί 343-344). — *71.*

86 Τό σημείωμα αὐτό εἶναι ἀπάντηση στόν Α. Ντ. Τσιουρούπα πού πληροφόρησε τόν Β. Ι. Λένιν ὅτι ἡ ἐπισιτιστική ὀργάνωση τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Νικολάγεφ δέν ἐπέτρεψε στό μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ Α. Ι. Σβιντέρσκι νά κάνει ἔλεγχο. Ὁ ἔλεγχος εἶχε ὁριστεῖ μέ συμφωνία τῶν Ἐπιτροπάτων Ἐπισιτισμοῦ, Συγκοινωνιῶν καί τοῦ ΑΣΛΟ. Ὁ Τσιουρούπα ζητοῦσε ἀπό τόν Λένιν νά τόν συμβουλεύσει τί μέτρα θά ἔπρεπε νά παρθοῦν στή δοσμένη περίπτωση. — *71.*

87 Πρόκειται γιά τήν ἀποστολή στό Κίεβο ἀντιπροσωπείας γιά διαπραγματεύσεις εἰρήνης μέ τήν κυβέρνηση τοῦ Γκέτμαν τῆς Οὐκρανίας, σέ σχέση μέ τήν ἐπίσημη πρόταση τῆς γερμανικῆς κυβέρνησης γι' αὐτό τό ζήτημα. Τήν ἴδια

κιόλας μέρα, 8 τοῦ Μάη, ὁ Β. Ι. Λένιν ὑπόγραψε τηλεγράφημα πρός τόν γραμματέα τῆς ἀντιπροσωπείας γιά τή σύναψη εἰρήνης Π. Α. Ζάιτσεφ μέ ἐντολή τή διεξαγωγή τῶν διαπραγματεύσεων μέ τήν ἀταμανική κυβέρνηση (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, Παραρτήματα, ντοκουμέντο 13). — *71.*

88 Τό δημοσιευόμενο γράμμα πρός τόν Α. Ντ. Τσιουρούπα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε μετά τή συνομιλία μέ τόν πρόεδρο τῆς ἐπιτροπῆς ἀγορῶν τοῦ ἐργοστασίου Πουτίλοφ (τώρα Κύροφ) — ἐργάτη μαρκαδόρο τοῦ λεβητοστασίου Α. Β. Ἰβανόφ, πού περιέγραψε λεπτομερειακά τήν καταθλιπτική πείνα στήν Πετρούπολη καί ἀφηγήθηκε τήν κατάσταση στό ἐργοστάσιο καί τίς διαθέσεις τῶν ἐργατῶν.

Ὁ Λένιν πληροφόρησε τόν Ἰβανόφ γιά τό διάταγμα, πού ψηφίστηκε στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 9 τοῦ Μάη 1918, μέ τήν παραχώρηση στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ ἔκτακτων ἐξουσιοδοτήσεων γιά τήν πάλη ἐνάντια στήν ἀστική τάξη τοῦ χωριοῦ, πού ἀποκρύπτει τά ἀποθέματα σιτηρῶν καί κάνει μαύρη ἀγορά μ' αὐτά. Ἀντίγραφο τοῦ διατάγματος αὐτοῦ ὁ Β. Ι. Λένιν ἔδοσε στόν Ἰβανόφ γιά νά γνωρίσει μ' αὐτό τούς ἐργάτες τοῦ Πουτίλοφ.

Γιά τή συνάντηση τοῦ Α. Β. Ἰβανόφ μέ τόν Β. Ι. Λένιν βλ. στό βιβλίο «Ἀναμνήσεις γιά τόν Βλαντίμιρ Ἰλίτς Λένιν», μέρος 2ο, 1957, σελ. 283-284. — *72.*

89 Ἡ συντριβή τῆς ἀντισοβιετικῆς ἀνταρσίας τῶν μουσαβατιστῶν στά τέλη τοῦ Μάρτη 1918 στερέωσε τή σοβιετική ἐξουσία στό Μπακού. Στίς 25 τοῦ Ἀπρίλη στή συνεδρίαση τοῦ Σοβιέτ τοῦ Μπακοῦ δημιουργήθηκε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Μπακοῦ. Στό Συμβούλιο αὐτό μπῆκαν ἐκτός τῶν μπολσεβίκων καί μερικοί ἀριστεροί ἐσέροι. Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Μπακοῦ καί Λαϊκός ἐπίτροπος Ἐξωτερικῶν ὁρίστηκε ὁ Σ. Γκ. Σαουμιάν. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Μπακοῦ ἄρχισε νά ἐφαρμόζει μιά σειρά σοσιαλιστικά μέτρα. Στή διάρκεια τοῦ Ἀπρίλη-Μάη 1918 ἡ ἐξουσία τῶν Σοβιέτ ἐγκαθιδρύθηκε σ' ἕνα σημαντικό τμῆμα τοῦ Ἀζερμπαϊτζάν.

Ἡ πάλη τῶν ἐργατῶν καί τῶν ἀγροτῶν τοῦ Ἀζερμπαϊτζάν γιά τή νίκη τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης διεξαγόταν σέ πολύ περίπλοκη κατάσταση. Στήν Ὑπερκαυκασία ἀναπτυσσόταν ἡ γερμανο-τουρκική ἐπέμβαση, τουρκικά στρατεύματα εἰσέβαλαν στό Ἀζερμπαϊτζάν. Ἀπό τήν ἄλλη, ἡ ἀγγλική διοίκηση τοῦ Ἰράν ἀποκατέστησε ἐπαφή μέ τούς ντασνάκι, τούς ἐσέρους καί τούς μενσεβίκους τοῦ Μπακοῦ, ὑπολογίζοντας νά τούς χρησιμοποιήσει γιά τήν ἀνατροπή τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στό Μπακού καί τήν κατάληψη τῆς πόλης. Στίς συνθῆκες αὐτές ὁ Β. Ι. Λένιν ἔβαλε στούς καθοδηγητές τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τό καθῆκον νά δείξουν στόν ἀνώτατο βαθμό εὐλυγισία σχετικά μέ τήν ἐκμετάλλευση τῶν ἀντιθέσεων στούς κόλπους τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ στρατοπέδου, καθώς καί τῶν ἐθνικιστικῶν κομμάτων (βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο τό ντοκουμέντο 153).

Τό δημοσιευόμενο γράμμα καί τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Σ. Γκ. Σαουμιάν τῆς 24 τοῦ Μάη 1918 πρωτοδημοσιεύτηκαν στίς 8 τοῦ Σεπτέμβρη 1918 στά «Δελτία τῆς Δικτατορίας τῆς Κεντρικῆς Κασπίας καί τοῦ Προεδρείου τῆς Προσωρινῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς» στό τμῆμα «Ἀπό τό ἀρχεῖο τῆς ἔκτακτης ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς».

«Ντικτατούρα Τσεντροκάσπια» — ἀντεπαναστατική κυβέρνηση, πράκτορας τῆς Ἀντάντ. Σχηματίστηκε ἀπό ἐσέρους, μενσεβίκους καί ντασνάκι ἀμέσως μόλις ἔπεσε προσωρινά στίς 31 τοῦ Ἰούλη 1918 κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν ἐξωτερικῶν καί ἐσωτερικῶν ἀντεπαναστατικῶν δυνάμεων ἡ Σοβιετική ἐξουσία στό Μπακού (βλ. σημειώσεις 143 καί 151). — *74.*

90 Πρόκειται γιά τή σύσκεψη τῆς ρωσογερμανικῆς ἐπιτροπῆς γιά τό ζήτημα τῶν ὅρων τῆς ἐπανάληψης τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων ἀνάμεσα στή Ρωσία καί στή Γερμανία. Ἡ σύσκεψη ἔγινε στή Μόσχα στίς 15 τοῦ Μάη 1918. Στή σύσκεψη αὐτή ἔκανε εἰσήγηση ὁ ἀναπληρωτής τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Ἐμπορίου καί Βιομηχανίας Μ. Γκ. Μπρόνσκι. Τίς βασικές θέσεις τῆς εἰσήγησής του τίς εἶχε κοιτάξει καί ἐγκρίνει ὁ Β. Ι. Λένιν. — *74.*

91 Στό σχέδιο ἀνάπτυξης τῶν ἐμπορικῶν καί οἰκονομικῶν σχέσεων μέ τίς Ἑνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς, πού ἡ ἐπεξεργασία του εἶχε γίνει μέ πρωτοβουλία τοῦ Β. Ι. Λένιν, ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἔκφραζε τήν προθυμία νά πληρώνει τά ἐμπορεύματα, πού ἐπρόκειτο νά ἀγοράζονται στίς ΕΠΑ, μέ γεωργικά προϊόντα καί προϊόντα τῆς ἐξορυκτικῆς βιομηχανίας, καθώς καί νά προσφέρει στίς ΕΠΑ, τό ἴδιο ὅπως καί στίς ἄλλες χῶρες, ἐκχωρήσεις.

Τό σχέδιο αὐτό μέ τόν τίτλο «Οἱ ρωσοαμερικανικές ἐμπορικές σχέσεις» πρωτοδημοσιεύτηκε στό τεῦχος 1 τοῦ «Βέστνικ Ναρόντνοβο κομισαριάτα τοργκόβλι ί προμίσλενοστι» τόν Ἰούνη τοῦ 1918. Στίς ΕΠΑ τό σχέδιο μαζί μέ τό γράμμα τοῦ Λένιν πρός τόν Ρόμπινς δημοσιεύτηκε στήν ἔκδοση «Russian American relations. March 1917 — March 1920». New York, 1920. («Οἱ ρωσοαμερικανικές σχέσεις. Μάρτης 1917 — Μάρτης 1920». Νέα Ὑόρκη, 1920). — *75.*

92 Τό σημείωμα πρός τόν Γκ. Α. Τσιτσέριν γράφτηκε γιατί πάρθηκε ἡ ἀνακοίνωση ὅτι τά στρατεύματα τῆς ἀστικῆς κυβέρνησης τῆς Ὑπερκαυκασίας, ὑποστηριζόμενα ἀπό στολίσκο ἐξοπλισμένων ἐμπορικῶν πλοίων, προχωροῦν πρός τό Σουχούμ, δημιουργώντας ἀπειλή σέ ὅλη τήν ἀκτή τῆς Μαύρης θάλασσας. Στό σχέδιο τηλεγραφήματος, πού ὑποβλήθηκε στόν Β. Ι. Λένιν, καί ἀπευθυνόταν στόν διοικητή τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τοῦ στόλου τῆς Μαύρης θάλασσας Σάμπλιν, δινόταν διαταγή στόν τελευταῖο νά ἐξοπλίσει ἕναν ἀριθμό σοβιετικῶν ἐμπορικῶν πλοίων καί νά τά κινήσει γιά τήν ὑπεράσπιση τοῦ Σουχούμ.

Στίς 20 τοῦ Μάη 1918 ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἀπηύθυνε στή γερμανική κυβέρνηση διακοίνωση διαμαρτυρίας γιατί οἱ γερμανικές στρατιωτικές ἀρχές καλύπτουν τίς ἐνέργειες τῶν ἐξοπλισμένων ἐμπορικῶν πλοίων «τῆς λεγόμενης κυβέρνησης τῆς Ὑπερκαυκασίας», πού ἀπό κανέναν ἀπολύτως δέν εἶναι ἀναγνωρισμένη στήν Ὑπερκαυκασία». — *76.*

93 Τό διάταγμα γιά τήν ἀναδιοργάνωση τῶν ὀργάνων τῆς διεύθυνσης τῶν ὑδάτινων μεταφορῶν συζητήθηκε καί ψηφίστηκε στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 18 τοῦ Μάη 1918. Σύμφωνα μέ τό διάταγμα αὐτό καταργοῦνταν τό Συμβούλιο τοῦ τμήματος τῶν ὑδάτινων συγκοινωνιῶν τοῦ ΑΣΛΟ. Τό Τμῆμα ὑδάτινων συγκοινωνιῶν, πού εἶχε νωρίτερα ἱδρυθεῖ στό ΑΣΛΟ, μετασχηματιζόταν σέ Γενική διεύθυνση ὑδάτινων μεταφορῶν (Γκλάβοντ). Ἐντεταλμένο ὄργανο πού καθοδηγεῖ ὅλη τήν τρέχουσα δουλιά τοῦ Γκλάβοντ, ἦταν τό Ἀνώτατο πενταμελές συμβούλιο, ὑπεύθυνο ἀπέναντι στό Προεδρεῖο τοῦ ΑΣΛΟ. — *77.*

94 Πρόκειται γιά τό σχέδιο διατάγματος σχετικά μέ τήν ἀναδιοργάνωση τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ καί τῶν τοπικῶν ἐπισιτιστικῶν ὀργάνων. Στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 20 τοῦ Μάη 1918 ὁ Α. Ντ. Τσιουρούπα, μέ ὑπόδειξη τοῦ Β. Ι. Λένιν, πρότεινε νά μπεῖ γιά συζήτηση τό σχέδιο αὐτοῦ τοῦ διατάγματος. Τό σχέδιο συζητήθηκε στίς συνεδριάσεις τοῦ ΣΛΕ στίς 22 καί 23 τοῦ Μάη καί ψηφίστηκε μέ τροπολογίες. Ἀποφασίστηκε νά διαβιβαστεῖ τό διάταγμα στήν ΠΚΕΕ, ὅπου ἐπικυρώθηκε στίς 27 τοῦ Μάη. Στίς 31 τοῦ Μάη 1918 τό διάταγμα δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 109.

Στήν 3η παράγραφο τοῦ διατάγματος προβλεπόταν ἡ δημιουργία στά τοπικά Ἐπιτροπάτα Ἐπισιτισμοῦ εἰδικῶν τμημάτων ἀπό ἐργάτες, πού τούς συνιστοῦν οἱ κομματικές καί συνδικαλιστικές ὀργανώσεις, καί ὀργανώνονται κατά προτίμηση στίς περιοχές κατανάλωσης. Τά τμήματα αὐτά ἔπρεπε νά βρίσκονται στή διάθεση τῶν τοπικῶν ἐπισιτιστικῶν ὀργάνων, νά ὑποτάσσονται στίς ἐντολές τους καί νά χρησιμοποιοῦνται στή διαφωτιστική, ὀργανωτική καί στήν ἐποπτική δουλιά. «Τό κύριο καθῆκον τῶν ἐργατικῶν τμημάτων — ἀναφερόταν στό διάταγμα — πρέπει νά εἶναι ἡ ὀργάνωση τῆς ἐργαζόμενης ἀγροτιᾶς ἐνάντια στούς κουλάκους» (βλ. «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμος ΙΙ, 1959, σελ. 310). — *77.*

95 Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔχει ὑπόψη του τήν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, πού ψηφίστηκε στίς 18 τοῦ Νοέμβρη (1η τοῦ Δεκέμβρη) 1917 «Γιά τά ποσά ἀμοιβῆς τῶν Λαϊκῶν ἐπιτρόπων, τῶν ἀνώτατων ὑπαλλήλων καί τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων». Τό σχέδιο ἀπόφασης τό εἶχε γράψει ὁ Λένιν (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 35ος, σελ. 105). Σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση αὐτή ὁ ὁριακός μηνιάτικος μισθός ἐργασίας γιά τούς Λαϊκούς ἐπιτρόπους καθοριζόταν 500 ρούβλια μέ προσθήκη 100 ρούβλια γιά κάθε μή ἱκανό γιά ἐργασία μέλος τῆς οἰκογενείας.

Αὐστηρή μομφή ἐπέβαλε ὁ Λένιν ἐπίσης στόν γραμματέα τοῦ ΣΛΕ Ν. Π. Γκορμπουνόφ. Τό σχετικό ντοκουμέντο μέ περιεχόμενο ἀνάλογο πρός τό δημοσιευμένο, φυλάγεται στό Κεντρικό Κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ - λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ. Ὁ Ν. Π. Γκορμπουνόφ τό παραθέτει στίς ἀναμνήσεις του (βλ. «Ἀναμνήσεις γιά τόν Β. Ι. Λένιν», μέρος 2ο, 1957, σελ. 59). — *79.*

97 Τήν ἄνοιξη τοῦ 1918 οἱ γερμανοί ἰμπεριαλιστές κατέλαβαν τήν Οὐκρανία, εἰσέβαλαν στήν Κριμαία καί πλησίασαν τή Σεβαστούπολη, ὅπου ἦταν συγκεντρωμένος ὁ στόλος τῆς Μαύρης θάλασσας. Ἡ Σοβιετική κυβέρνηση, γιά νά σώσει τό στόλο ἀπό τούς γερμανούς ἅρπαγες, τόν μετακίνησε στίς 29-30 τοῦ Ἀπρίλη στό Νοβοροσίσκ. Ὕστερα ἀπό 10 μέρες μετά τόν ἐρχομό ἐκεῖ τοῦ στόλου ἡ γερμανική διοίκηση ἀπαίτησε τελεσιγραφικά τήν ἐπιστροφή του πάλι στή Σεβαστούπολη, ἀπειλώντας σέ ἀντίθετη περίπτωση νά συνεχίσει τήν ἐπίθεση κατά μῆκος τῶν ἀκτῶν τῆς Μαύρης θάλασσας. Στίς 11 τοῦ Μάη ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἀπηύθυνε «διαμαρτυρία πρός τή γερμανική κυβέρνηση γιά τήν κατοχή τῆς Κριμαίας», ὅπου ἐκθέτονταν τά περιστατικά τῆς μεταφορᾶς τοῦ στόλου καί οἱ δυνατοί ὅροι ἐπιστροφῆς του στή Σεβαστούπολη (βλ. Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 36ος, σελ. 320-321).

Ὅλες οἱ προσπάθειες νά γίνει συμφωνία γι' αὐτό τό ζήτημα μέ τή γερμανική κυβέρνηση δέν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα. Μιά πού δέν ὑπῆρχε

δυνατότητα νά σωθεῖ ὁ στόλος καί γιά νά μή δοθεῖ στούς γερμανούς ἰμπεριαλιστές, ὁ Λένιν ἔδοσε ἐντολή στό 'Ανώτατο Πολεμικό Συμβούλιο νά καταστραφεῖ ἀμέσως ὁ στόλος (βλ. τό ἑπόμενο ντοκουμέντο). Σέ μυστική ἐγκύκλιο τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων πρός τίς ἀρχές τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ δινόταν ἡ διαταγή νά καταστραφοῦν ὅλα τά πλοῖα τοῦ στόλου τῆς Μαύρης θάλασσας καί τά ἐμπορικά ἀτμόπλοια πού βρίσκονται στό Νοβοροσίσκ. Στίς 18-19 τοῦ 'Ιούνη 1918 ἡ διαταγή τῆς κυβέρνησης ἐκτελέστηκε: τά περισσότερα πλοῖα βυθίστηκαν στίς ἀκτές τοῦ Νοβοροσίσκ. — *80.*

98 *«Arbeiterpolitik»* («'Εργατική Πολιτική») — βδομαδιάτικο περιοδικό τοῦ ἐπιστημονικοῦ σοσιαλισμοῦ, ὄργανο τῆς ὁμάδας τῆς Βρέμης τῶν ἀριστερῶν σοσιαλδημοκρατῶν, πού τό 1919 μπῆκε στό Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας. 'Εκδιδόταν στή Βρέμη ἀπό τό 1916 ὥς τό 1919.

«Der Sozialdemokrat» («'Ο Σοσιαλδημοκράτης») — καθημερινή ἐφημερίδα, ὄργανο τοῦ 'Ανεξάρτητου Σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος τῆς Βυρτεμβέργης. Ἔβγαινε στή Στουτγάρδη ἀπό τό 1915. 'Από τό 1921 ἡ ἐφημερίδα αὐτή ἔγινε ὄργανο τοῦ 'Ενιαίου Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Βυρτεμβέργης καί ἔβγαινε μέ τόν τίτλο «Kommunist». — *81.*

99 'Ο Β. Ι. Λένιν ἔχει ὑπόψη, πιθανόν, τό γράμμα πού ἔστειλε πρός τόν Σ. Γκ. Σαουμιάν στίς 14 τοῦ Μάη 1918 (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 141).

Τό δημοσιευόμενο γράμμα τῆς 14 τοῦ Μάη τό ἔφερε στό Μπακού ἕνας ἀπό τούς παράγοντες τῆς κομμούνας τοῦ Μπακοῦ, ὁ Σ. Μ. Τέρ-Γκαμπριελιάν. — *82.*

100 Πρόκειται γιά τήν κατάληψη τῆς Σίζρανι ἀπό τμήματα τοῦ τσεχοσλοβακικοῦ στρατιωτικοῦ σώματος.

Τό τσεχοσλοβακικό σῶμα συγκροτήθηκε στή Ρωσία πρίν ἀκόμα τή νίκη τῆς Μεγάλης 'Οχτωβριανῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης ἀπό τσέχους καί σλοβάκους πού πιάστηκαν αἰχμάλωτοι σάν στρατιῶτες τοῦ αὐστροουγγρικοῦ στρατοῦ. Μέ βάση τή συμφωνία τῆς 26 τοῦ Μάρτη 1918 ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἔδοσε στό σῶμα αὐτό τή δυνατότητα νά φύγει ἀπό τή Ρωσία μέσω Βλαδιβοστόκ μέ τόν ὅρο νά παραδόσει τόν ὁπλισμό καί νά διώξει ἀπό τίς διοικήσεις τούς ρώσους ἀξιωματικούς. Ὅμως ἡ ἀντεπαναστατική διοίκηση τοῦ σώματος, μέ ὑπόδειξη καί μέ τήν ὑποστήριξη τῶν ἰμπεριαλιστῶν τῶν ΕΠΑ, τῆς 'Αγγλίας καί τῆς Γαλλίας, προκάλεσαν στά τέλη τοῦ Μάη ἀνταρσία τοῦ σώματος ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία. Οἱ λευκοτσέχοι, δρώντας σέ στενή ἐπαφή μέ τούς λευκοφρουρίτες καί τούς κουλάκους, κατέλαβαν σημαντικό μέρος τῶν Οὐραλίων, τοῦ Μέσου καί Κάτω Βόλγα, τῆς Σιβηρίας, ἀποκαθιστώντας παντοῦ τήν ἐξουσία τῆς ἀστικῆς τάξης. Στίς περιοχές, πού εἶχαν καταληφθεῖ ἀπό τούς τσεχοσλοβάκους στασιαστές, σχηματίστηκαν μέ τή συμμετοχή τῶν μενσεβίκων καί ἐσέρων λευκοφρουρίτικες κυβερνήσεις.

Πολλοί στρατιῶτες τοῦ σώματος, ἀφοῦ πείστηκαν γιά τήν ἐξαπάτησή τους ἀπό τήν ἀντεπαναστατική διοίκηση, ἐγκατέλειψαν τό σῶμα, ἀρνούμενοι νά πολεμήσουν ἐνάντια στή Σοβιετική Ρωσία. Περίπου 12 χιλιάδες τσέχοι καί σλοβάκοι πολέμησαν στίς γραμμές τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ.

'Η περιοχή τοῦ Μέσου καί Κάτω Βόλγα ἀπελευθερώθηκε ἀπό τόν Κόκκινο Στρατό τό φθινόπωρο τοῦ 1918. 'Οριστικά οἱ λευκοτσέχοι συντρίφτηκαν ταυτόχρονα μέ τή διάλυση τῶν στρατευμάτων τοῦ Κολτσάκ. — *83.*

101 Στό *I Πανρωσικό συνέδριο τῶν Συμβουλίων λαϊκῆς οἰκονομίας,* πού ἔγινε στή Μόσχα ἀπό τίς 26 τοῦ Μάη ὥς τίς 4 τοῦ Ἰούνη 1918, ἔμπαινε τό ζήτημα τῆς ἐπικύρωσης τοῦ «Κανονισμοῦ διεύθυνσης τῶν ἐθνικοποιημένων ἐπιχειρήσεων». Τό σχέδιο τοῦ κανονισμοῦ συζητήθηκε στίς 28 καί στίς 30 τοῦ Μάη στή συνεδρίαση τοῦ τμήματος ὀργάνωσης τῆς παραγωγῆς. Εἰσήγηση γιά τό ζήτημα αὐτό στό τμῆμα ἔκανε τό μέλος τοῦ Προεδρείου τοῦ ΑΣΛΟ Γκ. Ντ. Βέινμπεργκ καί συνεισηγήσεις ἔκαναν ὁ «ἀριστερός κομμουνιστής» Β. Μ. Σμιρνόφ καί ὁ πρόεδρος τῆς βιομηχανίας τῶν Οὐραλίων Β. Ν. Ἀντρόνικοφ. Κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν «ἀριστερῶν κομμουνιστῶν» τό τμῆμα ὀργάνωσης τῆς παραγωγῆς ψήφισε τό σχέδιο «Κανονισμοῦ» πού ἦταν ἀντίθετο στή γραμμή τοῦ Κόμματος γιά τήν καθιέρωση τῆς μονοπρόσωπης διεύθυνσης στήν παραγωγή καί τῆς συγκεντροποίησης τῆς διεύθυνσης τῶν ἐθνικοποιημένων ἐπιχειρήσεων.

Στό ἐρώτημα, πού ὑπάρχει στό δημοσιευόμενο σημείωμα τοῦ Λένιν, ὁ Ρίκοφ ἀπάντησε ὅτι ἡ ἐπιτροπή, πού σχηματίστηκε στό τμῆμα, γιά τή σύνταξη ἑνός ἀπό τά σημεῖα τοῦ κανονισμοῦ γιά τή διεύθυνση τῶν ἐθνικοποιημένων ἐπιχειρήσεων πῆρε, μέ ἐπιμονή τῶν «ἀριστερῶν κομμουνιστῶν», λαθεμένες ἀποφάσεις.

Ὁ Λένιν, ἀφοῦ γνωρίστηκε μέ τό σχέδιο «Κανονισμοῦ», πού τό εἶχε ἐπεξεργαστεῖ ἡ ἐπιτροπή, ἔκανε κριτική τοῦ σχεδίου καί ἀποκάλυψε τήν ἀναρχοσυνδικαλιστική του οὐσία (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 36ος, σελ. 392). Μέ πρόταση τοῦ Β. Ι. Λένιν τό σχέδιο διαβιβάστηκε στή διακανονιστική ἐπιτροπή, στήν ὁποία μπῆκαν ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ὁ Β. Ι. Λένιν καί ἀπό τό ΑΣΛΟ, ὁ Α. Ι. Ρίκοφ καί ὁ Γκ. Ντ. Βέινμπεργκ. Ὁ «Κανονισμός», πού ἡ ἐπεξεργασία του ἔγινε κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τοῦ Λένιν, ἐπικυρώθηκε ἀπό τό συνέδριο. — *84.*

102 Τό σημείωμα τοῦ Β. Ι. Λένιν προκλήθηκε ἀπό τά ἑξῆς περιστατικά. Ὕστερα ἀπό σκληρό ἀγώνα στίς 29 τοῦ Μάη 1918 ἡ Πένζα καταλήφθηκε ἀπό τούς λευκοτσέχους. Τό Συμβούλιο τῶν ἐπιτρόπων τοῦ κυβερνείου μέ ἐπικεφαλῆς τόν πρόεδρο Β. Β. Κουράγεφ μετέφερε τήν ἕδρα του στό σταθμό Ρουζάγεβκα. Σέ τηλεγράφημα πρός τόν Λένιν στίς 31 τοῦ Μάη ὁ Κουράγεφ πληροφόρησε ὅτι οἱ λευκοτσέχοι ἀποχώρησαν ἀπό τήν Πένζα, καθώς καί ὅτι οἱ λευκοτσέχοι δέν πείραξαν τήν ὑπηρεσία ἔκδοσης χαρτονομίσματος καί κρατικῶν ἐνσήμων πού βρισκόταν στήν Πένζα. Στό τηλεγράφημα ὁ Κουράγεφ παρακαλοῦσε νά τόν ἀπαλλάξουν ἀπό τή δουλιά στήν Πένζα.

Μετά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Πένζας ἀπό τούς λευκοφρουρίτες ὁ Κουράγεφ ἐπέστρεψε στήν Πένζα καί ἐξακολούθησε τή δουλιά ἐκεῖ ὥς τό Σεπτέμβρη τοῦ 1918. — *84.*

103 Πρόκειται γιά τήν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 8 τοῦ Μάη 1918 γιά τήν καταγραφή ὅλων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοκινήτων καί τή μεταβίβαση τῶν περίσσιων φορτηγῶν στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ. — *85.*

104 Τό τηλεγράφημα πρός τούς ἐργάτες τῆς Βίξας στάλθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν σέ ἀπάντηση τοῦ τηλεγραφήματος πού πῆρε ἀπ' αὐτούς, γιά τό ὅτι οἱ ἐργάτες αὐτοί, «ἐπειδή ξετινάχτηκαν ἀπό τήν πείνα», πηγαίνουν μέ τά ἀτμόπλοια

μαζί μέ τά τμήματά τους καί μέ πολυβόλα γιά νά βροῦν σιτηρά μέ τή βία. — *86.*

105 Τό γράμμα πρός τούς «Ἀμερικανούς σοσιαλιστές-διεθνιστές» ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε στά ἀγγλικά, στή διάρκεια τῆς συνομιλίας μέ τόν ἀμερικανό δημοσιογράφο Ἄμπερτ Ρίς Βίλιαμς, πού ἐπισκέφθηκε τόν Λένιν πρίν τήν ἀναχώρησή του γιά τίς ΕΠΑ. — *86.*

106 Οἱ Γκ. Γ. Σοκόλνικοφ, Ν. Ι. Μπουχάριν καί Γ. Λάριν πήγαιναν στό Βερολίνο σάν μέλη τῆς σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας γιά τή διεξαγωγή διαπραγματεύσεων σχετικά μέ τή σύναψη οἰκονομικῆς συμφωνίας μέ τή Γερμανία. — *87.*

107 Πρόκειται γιά τόν Ι. Φ. Ποπόφ, μέλος τοῦ Μπολσεβίκικου κόμματος ἀπό τό 1905 ὥς τό 1914. Στά χρόνια τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου ὁ Ποπόφ βρισκόταν αἰχμάλωτος στή Γερμανία· ἐπέστρεψε στή Σοβιετική Ρωσία τό 1918. — *88.*

108 Προφανῶς, πρόκειται γιά τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Γ. Α. Μπέρζιν ἤ πρός τόν Γκ. Λ. Σκλόβσκι τῆς 2 τοῦ Ἰούνη 1918 (βλ. τό ἑπόμενο ντοκουμέντο). — *88.*

109 Τί εἶχε ἐπισυναφθεῖ στό γράμμα γιά νά μεταβιβαστεῖ στόν Α. Γκιλμπό, δέν ἐξακριβώθηκε. — *89.*

110 Τό δημοσιευόμενο ντοκουμέντο εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ Α. Α. Ἰόφφε, ὅπου παρακαλοῦσε νά τοῦ δοθεῖ ἡ ἐξουσιοδότηση νά στείλει πίσω στή Μόσχα τόν Γ. Λάριν, πού ἦρθε σάν μέλος τῆς σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας στό Βερολίνο, γιατί νά δουλέψει κανείς «μαζί του εἶναι ἀδύνατο» (βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 164). — *90.*

111 Ὁ διευθυντής τοῦ τμήματος καυσίμων τοῦ ΑΣΛΟ Ν. Ι. Σολοβιόφ σέ γράμμα του πρός τόν Β. Ι. Λένιν παρακαλοῦσε ἀπ' ἀφορμή τήν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 5 τοῦ Ἰούνη 1918 γιά ἀποστολή στό Μπακού 50 ἑκατομμυρίων ρουβλιῶν, νά δοθεῖ ἡ ἀνάλογη ἐντολή στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Οἰκονομικῶν νά δεσμευτεῖ τό ποσόν αὐτό σέ ὄφελος τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ Μπακοῦ, γιά δαπάνες «μέ σκοπό νά ὑποστηριχθεῖ ἡ ἄντληση πετρελαίου». — *90.*

112 Τά δημοσιευόμενα σημειώματα πρός τόν Α. Ντ. Τσουρούπα μέ πρόχειρο σχέδιο προκήρυξης τά εἶχε γράψει ὁ Β. Ι. Λένιν, γιατί ἦταν ἀπαραίτητο νά ἐξηγηθεῖ στίς πλατιές ἐργατικές μάζες ἡ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, πού ψηφίστηκε τήν 1η τοῦ Ἰούνη 1918, σχετικά μέ τίς αὐτοτελεῖς συγκεντρώσεις σιτηρῶν. Στήν ἀπόφαση ἀναφερόταν ὅτι οἱ ξεχωριστές αὐτοτελεῖς συγκεντρώσεις σιτηρῶν, γιά τίς ὁποῖες ἀπευθύνονταν μέ παράκληση στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐκπρόσωποι μερικῶν ὀργανώσεων καί ἐργατικῶν συνδικάτων, μποροῦν νά χαλάσουν τήν ὑπόθεση τοῦ ἐπισιτισμοῦ, νά ἀνοίξουν τό δρόμο γιά τούς κουλάκους καί τούς τσιφλικάδες, νά φέρουν τήν ἐπανάσταση στό χαμό. Στήν ἀπόφαση αὐτή ἔμπαινε τό καθῆκον νά δημιουργηθοῦν ἐπισιτιστικά τμήματα, νά γίνει ἐπιλογή γι' αὐτά τῶν καλύτερων καί ἀφοσιωμένων ἐργατῶν καί ὑπαλλήλων «γιά νά συγκροτηθεῖ μιά πανεργατική

μαχητική δύναμη γιά τήν ἐπιβολή τῆς τάξης, γιά βοήθεια στήν ἐποπτεία, γιά τή συγκέντρωση ὅλων τῶν περισσευμάτων σιτηρῶν, γιά τήν πλήρη νίκη πάνω στούς μαυραγορίτες» (βλ. «Διατάγματα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας», τόμ. II, σελ. 379-381).

Σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό βλ. ἐπίσης Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 36ος, σελ. 387, 388-389. — *90.*

113 Τό τηλεγράφημα αὐτό εἶναι ἀπάντηση στά τηλεγραφήματα πού πάρθηκαν ἀπό τόν Ι. Β. Στάλιν ἀπό τό Τσαρίτσιν. Ὁ Στάλιν πληροφοροῦσε γιά τά μέτρα πού πῆρε αὐτός σχετικά μέ τήν ἀποστολή σιτηρῶν στό κέντρο καί παρακαλοῦσε γι' αὐτό τό λόγο νά δοθεῖ ἐντολή στό Νίζνι Νόβγκοροντ νά σταλοῦν ἀμέσως ἀτμόπλοια στό Τσαρίτσιν. — *93.*

114 Πρόκειται γιά τήν ψήφιση τοῦ «Διατάγματος γιά τήν ὀργάνωση καί τόν ἐφοδιασμό τῆς φτωχολογιᾶς τοῦ χωριοῦ». Τό σχέδιο τοῦ διατάγματος συζητήθηκε στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τό Σάββατο τῆς 8 τοῦ Ἰούνη 1918. Εἰσήγηση γι' αὐτό τό θέμα ἔκανε ὁ Α. Ντ. Τσιουρούπα. Τό ΣΛΕ ἀποφάσισε νά ὑποβάλει τό σχέδιο τοῦ διατάγματος τή Δευτέρα, 10 τοῦ Ἰούνη, στήν Κεντρική Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή. Στίς 10 τοῦ Ἰούνη, πρίν τήν ἔναρξη τῆς συνεδρίασης τῆς ΠΚΕΕ, ὁ Γ. Μ. Σβερντλόφ ἔγραψε στόν Β. Ι. Λένιν σημείωμα, ὅπου τόν πληροφοροῦσε ὅτι οἱ ἀριστεροί ἐσέροι ἐπιμένουν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀναβληθεῖ ἔστω καί γιά μιά μέρα ἡ συζήτηση τοῦ διατάγματος καί ὅτι αὐτός καί ὁ Τσιουρούπα θεωροῦν δυνατό νά συμφωνήσουν μ' αὐτό, γιατί ἡ σύσκεψη τῆς μπολσεβίκικης ὁμάδας παρατράβηξε καί ἡ συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ ἀκόμη δέν ἄρχισε. Τό τηλεφωνογράφημα τοῦ Λένιν, πού διαβιβάστηκε στόν Σβερντλόφ μεταφέρθηκε γιά τήν ἑπόμενη μέρα, γιατί ἡ ὥρα εἶχε περάσει. Στίς 11 τοῦ Ἰούνη τό «Διάταγμα γιά τήν ὀργάνωση καί τόν ἐφοδιασμό τῆς φτωχολογιᾶς τοῦ χωριοῦ» συζητήθηκε σέ ἔκτακτη συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ. Ἐνάντια στήν ψήφιση τοῦ διατάγματος μίλησαν μέ δριμύτητα οἱ ἀριστεροί ἐσέροι. Ὅμως τό διάταγμα ψηφίστηκε μέ συντριπτική πλειοψηφία καί στίς 12 τοῦ Ἰούνη 1918 δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ». — *94.*

115 Μέ τήν ἀνακοίνωσή του μέ ἀπευθείας τηλεγραφική σύνδεση ὁ Α. Α. Ἰόφφε, πληροφοροῦσε τόν Β. Ι. Λένιν γιά τή διακοίνωση πού ἔστειλε πρός τή γερμανική κυβέρνηση σχετικά μέ τά μέτρα τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης γιά τήν προετοιμασία τῆς μεταφορᾶς τῶν πλοίων τοῦ στόλου τῆς Μαύρης θάλασσας ἀπό τό Νοβοροσίσκ στή Σεβαστούπολη καί γιά τήν τήρηση ἀπό τή Σοβιετική κυβέρνηση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀνέλαβε. Στή διακοίνωση προβαλλόταν συνάμα ἡ ἀπαίτηση τῆς ἐκπλήρωσης ἀπό τούς γερμανούς τῶν ὅρων πού ἔβαλε ἡ Σοβιετική κυβέρνηση (σχετικά μ' αὐτό τό ζήτημα βλ. τή σημείωση 97). Ὁ Ἰόφφε πληροφοροῦσε ἐπίσης τόν Λένιν γιά τά μέτρα πού αὐτός παίρνει καί ἀποσκοποῦν νά μήν ἐπιτραπεῖ νά ὀξυνθοῦν οἱ ἀμοιβαῖες σχέσεις μέ τή γερμανική κυβέρνηση. — *95.*

116 Μετά τήν κατάληψη στίς 7 τοῦ Ἰούνη 1918 τοῦ Ὅμσκ ἀπό τούς λευκοτσέχους καί τούς λευκοφρουρίτες δημιουργήθηκε ἐκεῖ μέ τή συνεργασία τῶν ἐπεμβασιῶν ἡ λευκοφρουρίτικη κυβέρνηση ἀνδρείκελο τῆς Σιβηρίας. Τά περισσότερα μέλη τῆς κυβέρνησης ἦταν ἐσέροι, συμμετεῖχαν ἐπίσης μενσεβίκοι καί καντέτοι. Ἡ κυβέρνηση αὐτή, καλυπτόμενη μέ δημοκρατική φρασεολογία, ἐφάρμο-

ζε ἀντεπαναστατική πολιτική, προετοιμάζοντας τό ἔδαφος γιά τό πέρασμα σέ ἀνοιχτή στρατιωτική ἀστικοτσιφλικάδικη δικτατορία.

Στήν ἐπερώτηση τοῦ Γκ. Ε. Ζηνόβιεφ γινόταν λόγος γιά τήν ἀγορά σιτηρῶν στό Ὄμσκ γιά τήν Πετρούπολη. — *96.*

117 Τά σημειώματα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τούς Β. Π. Μιλιούτιν, Ι. Ε. Γκουκόβσκι καί Α. Ντ. Τσουρούπα γράφτηκαν στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 12 τοῦ Ἰούνη 1918 κατά τή συζήτηση τῆς εἰσήγησης τοῦ Π. Α. Κοζμίν γιά τό κονδύλι χρηματοδότησης τῆς κατασκευῆς γεωργικῶν μηχανῶν. Ἐπειδή στή δουλιά τοῦ τμήματος κατασκευῆς γεωργικῶν μηχανῶν τοῦ ΑΣΛΟ ἀνακαλύφθηκαν ἀνεπάρκειες, τό ζήτημα τῆς ἐπιχορήγησης 400 ἑκατομμυρίων ρουβλιῶν γιά τήν παραγωγή γεωργικῶν μηχανῶν, ἐργαλείων, σύνεργων κτλ., ἀναβλήθηκε. Σχηματίστηκε ἐπιτροπή γιά τή «μελέτη τῆς ὀργάνωσης τῆς δουλιᾶς αὐτῆς καί τή διευκρίνιση τῶν ζητημάτων ἐκείνων πού προβλήθηκαν στήν πορεία τῆς συζήτησης». — *97.*

118 Πρόκειται γιά τό ἐπικείμενο Πανρωσικό συνέδριο τῶν Σοβιέτ.

Τό συνέδριο ἄρχισε τίς ἐργασίες του στίς 4 τοῦ Ἰούλη 1918 στή Μόσχα. Τήν ἔκθεση δράσης στήν ΠΚΕΕ στό συνέδριο ἔκανε ὁ Γ. Μ. Σβερντλόφ, τήν ἔκθεση δράσης τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἔκανε ὁ Β. Ι. Λένιν. Πάνω στίς ἐκθέσεις τῆς ΠΚΕΕ καί τοῦ ΣΛΕ τό συνέδριο μέ πλειοψηφία ψήφισε τήν ἀπόφαση, πού πρότεινε ἡ κομμουνιστική ὁμάδα καί στήν ὁποία ἔκφραζε «τήν πλήρη ἔγκριση τῆς ἐξωτερικῆς καί τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης». Ἡ ἀπόφαση τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων, ὅπου προτεινόταν νά ἐκφραστεῖ ἡ ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης πρός τή Σοβιετική κυβέρνηση, νά ἀκυρωθεῖ ἡ συνθήκη εἰρήνης τοῦ Μπρέστ, νά ἀλλάξει ἡ ἐξωτερική καί ἡ ἐσωτερική πολιτική τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, ἀπορίφθηκε. Οἱ ἐργασίες τοῦ συνεδρίου, πού διακόπηκαν, γιατί ἄρχισε στή Μόσχα στίς 6 τοῦ Ἰούλη τό ἀντεπαναστατικό κίνημα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων, ἐπαναλήφθηκαν στίς 9 τοῦ Ἰούλη. Τό συνέδριο ἀφοῦ ἄκουσε τήν ἀνακοίνωση τῆς κυβέρνησης γιά τά γεγονότα τῆς 6-7 τοῦ Ἰούλη, ἐνέκρινε ὁλότελα τίς ἀποφασιστικές ἐνέργειες τῆς κυβέρνησης γιά τήν ἐκμηδένιση τοῦ ἐγκληματικοῦ τυχοδιωκτισμοῦ τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων.

Τό συνέδριο συζήτησε τίς εἰσηγήσεις γιά τό ἐπισιτιστικό ζήτημα καί τήν ὀργάνωση τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ. Τό συνέδριο ἀποπεράτωσε τίς ἐργασίες του μέ τήν ψήφιση τοῦ πρώτου Συντάγματος τῆς ΣΟΣΔΡ, πού κατοχύρωσε νομοθετικά τίς κατακτήσεις τῶν ἐργαζομένων τῆς Σοβιετικῆς χώρας. — *99.*

119 Πρόκειται γιά τό διάταγμα «Γιά τά μνημεῖα τῆς Δημοκρατίας», πού ψηφίστηκε στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 12 τοῦ Ἀπρίλη 1918 (βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 131 καί σημείωση 78). — *101.*

120 Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔχει ὑπόψη τήν παρακάτω φιλολογία: τήν μπροσούρα τῆς Ρ. Λούξεμπουργκ — Juniuns. «Die Krise der Sozialdemokratie» (Γιούνιους. «Ἡ κρίση τῆς σοσιαλδημοκρατίας»)· τήν μπροσούρα πού βγῆκε στή Γερμανία «γιά ἐσωτερική χρήση» «Klassenkampf gegen den krieg! Material zum «Fall» Liebknecht» («Ὁ ταξικός ἀγώνας ἐνάντια στόν πόλεμο! Ὑλικό σχετικά μέ τήν «ὑπόθεση» τοῦ Λῆμπκνεχτ»)· ἀποκόμματα ἀπό τήν ἐφημερίδα

«Berner Tagwacht» («Φρουρός τῆς Βέρνης» — ὀργάνου τοῦ Σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος τῆς Ἑλβετίας). — *103.*

121 Τό ἄρθρο τοῦ γερμανοῦ ἀριστεροῦ σοσιαλδημοκράτη Ο. Ρύλε «Zur Patreispaltung» («Σχετικά μέ τήν κομματική διάσπαση») δημοσιεύτηκε στίς 12 τοῦ Γενάρη 1916 στό φύλ. ἀρ. 11 τοῦ κεντρικοῦ ὀργάνου τοῦ Γερμανικοῦ Σοσιαλδημοκρατικοῦ Κόμματος στήν ἐφημερίδα «Vorwärts» («Ἐμπρός»). — *173.*

122 *Referenten-Material aus Niederbarnim* — ὑλικό γιά τούς εἰσηγητές τῆς περιφέρειας Νίντερμπαρνιν (προάστιο τοῦ Βερολίνου) παρατέθηκε στήν μπροσούρα τοῦ Κ. Λέγκιν μέ τόν τίτλο «Warum müssen die Cewerkschaftsfunktionäre sich mehr am inneren Parteileben beteiligen?» («Γιατί οἱ γραφειοκράτες τῶν συνδικάτων πρέπει νά παίρνουν πιό πολύ μέρος στήν ἐσωκομματική ζωή τοῦ Κόμματος;»). — *103.*

123 Πρόκειται γιά τήν ἀπαίτηση τῆς γερμανικῆς κυβέρνησης νά μεταφερθοῦν τά πλοῖα τοῦ στόλου τῆς Μαύρης θάλασσας ἀπό τό Νοβοροσίσκ στή Σεβαστούπολη. Γιά τό ζήτημα αὐτό βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 151 καί σημείωση 97. — *103.*

124 *Τό διάταγμα γιά τήν ἐθνικοποίηση τῆς πετρελαιοβιομηχανίας* ψηφίστηκε ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 20 τοῦ Ἰούνη 1918. — *103.*

125 *Βολοντάρσκι, Β.* — ἕνας ἀπό τούς καθοδηγητές τῶν μπολσεβίκων τῆς Πετρούπολης, διευθυντής τῆς ἐφημερίδας — «Κράσναγια Γκαζέτα» τῆς Πετρούπολης καί μέλος τοῦ Προεδρείου τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης, δολοφονήθηκε στίς 20 τοῦ Ἰούνη 1918 ἀπό τούς ἐσέρους, πού, ἐνεργώντας σάν ἄμεσοι βοηθοί τῶν λευκοφρουριτῶν καί ἐκτελώντας τά σχέδια τῶν ξένων ἐπεμβασιῶν, πέρασαν σέ τρομοκρατία κατά τῶν μπολσεβίκων.

Ἀργότερα, στίς 30 τοῦ Αὐγούστου, στήν Πετρούπολη δολοφονήθηκε ἀπό ἐσέρο ὁ πρόεδρος τῆς Ἔκτατκης ἐπιτροπῆς Πετρούπολης Μ. Σ. Οὐρίτσκι. Τήν ἴδια κιόλας μέρα ἔγινε ἐγκληματική ἀπόπειρα δολοφονίας τοῦ Β. Ι. Λένιν. Ἡ ἐσέρα — τρομοκράτισσα Καπλάν πυροβόλησε ἐνάντιά του. Ὁ Λένιν τραυματίστηκε βαριά μέ δυό δηλητηριασμένες σφαῖρες.

Ἡ Σοβιετική ἐξουσία σέ ἀπάντηση στή λευκή τρομοκρατία κήρυξε τήν κόκκινη τρομοκρατία. Στίς 2 τοῦ Σεπτέμβρη 1918 ἡ ΠΚΕΕ ψήφισε τήν ἀπόφαση, ὅπου ἀναφερόταν ὅτι γιά κάθε ἀπόπειρα δολοφονίας παραγόντων τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας θά δίνουν λόγο ὅλοι οἱ ἀντεπαναστάτες καί οἱ ἐμπνευστές τους. «Στή λευκή τρομοκρατία ἀπομέρους τῶν ἐχθρῶν τῆς ἐργατοαγροτικῆς ἐξουσίας, — λεγόταν στήν ἀπόφαση, — οἱ ἐργάτες καί οἱ ἀγρότες θά ἀπαντοῦν μέ τή μαζική κόκκινη τρομοκρατία κατά τῆς ἀστικῆς τάξης καί τῶν πρακτόρων της» («Πράβντα», ἀρ. φύλ. 187, 3 τοῦ Σεπτέμβρη 1918). — *106.*

126 Τό τηλεγράφημα αὐτό ἦταν ἡ τελευταία προειδοποίηση πρός τόν Α. Μ. Γιούριεφ (Ἀλεξέγεφ), πρόεδρο τοῦ Σοβιέτ τῆς περιοχῆς τοῦ Μούρμανσκ, στό ὁποῖο εἶχαν τήν πλειοψηφία οἱ μενσεβίκοι καί ἐσέροι. Κατά παράβαση τῶν ὁδηγιῶν τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης ὁ Γιούριεφ ἀκόμη στίς 2 τοῦ Μάρτη 1918 προέβη σέ διαπραγματεύσεις μέ ἀντιπροσώπους τῆς Ἀντάντ καί ἔκλεισε μ' αὐτούς τή λεγόμενη «προφορική συμφωνία». Μέ τή συμφωνία αὐτή παραχωροῦνταν οὐσιαστικά ἡ καθοδήγηση τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων καί τῆς οἰκονομίας

τῆς περιοχῆς στά χέρια τῶν «συμμάχων». Οἱ ἰμπεριαλιστές τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καί τῶν ΕΠΑ ἀποβίβασαν ἀγήματά τους στό Μούρμανσκ. Παρά τίς ἀλλεπάλληλες προειδοποιήσεις τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης ὁ Γιούριεφ συνέχιζε τήν ἐγκληματική του γραμμή. Στίς 26 τοῦ Ἰούνη μέ τηλεγράφημά του μέ τόν ἀσύρματο ἔβαλε στόν Λένιν τό ζήτημα ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά γίνουν παραπέρα ὑποχωρήσεις στούς ἐπεμβασίες. Ἀπάντηση σ' αὐτό ἦταν τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν.

Ὁ Α. Μ. Γιούριεφ καί ἡ μενσεβικοεσέρικη Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ Σοβιέτ τοῦ Μούρμανσκ δέν ὑποτάχθηκαν στίς ἐντολές τοῦ Β. Ι. Λένιν. Στίς 6 τοῦ Ἰούλη οἱ προδότες ἀπό τό Σοβιέτ τοῦ Μούρμανσκ ἔκλεισαν μέ τούς ἐπεμβασίες ἐπίσημη συμφωνία μέ τήν ὁποία ἐπιβεβαιωνόταν ἡ συγκατάθεσή τους γιά τήν παραπέρα κατοχή τῆς περιοχῆς ἀπό τούς ξένους ἰμπεριαλιστές.

Ἡ Σοβιετική κυβέρνηση κήρυξε τόν Γιούριεφ ἐχθρό τοῦ λαοῦ γιά προδοσία τῆς Πατρίδας καί τόν ἔθεσε ἐκτός νόμου. — *107.*

127 Τό τηλεγράφημα πρός τούς διοικητές τῶν τμημάτων ἐπίταξης γράφτηκε, γιατί τήν 1η τοῦ Ἰούλη 1918 στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων συζητήθηκε ἡ ἀνακοίνωση τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Συγκοινωνιῶν γιά τίς ἀναφορές καί διαμαρτυρίες τῶν σιδηροδρομικῶν, πού ὑποβλήθηκαν ἀπ' ἀφορμή τίς παράνομες ἐνέργειες μερικῶν τμημάτων ἐπίταξης. Τό σχέδιο τηλεγραφήματος ὑποβλήθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν. Διαφυλάχθηκε τό γραφομηχανημένο κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος μέ τροπολογίες καί προσθῆκες τοῦ Λένιν. — *110.*

128 Ἡ δολοφονία τοῦ γερμανοῦ πρεσβευτῆ Μίρμπαχ ἔγινε στίς 6 τοῦ Ἰούλη ἀπό τούς ἀριστερούς ἐσέρους Μπλιούμκιν καί Ἀντρέγεφ πού, ἀφοῦ μπῆκαν μέ πλαστό ντοκουμέντο μέσα στή γερμανική πρεσβεία γιά νά κάνουν δῆθεν διαπραγματεύσεις μέ τόν Μίρμπαχ, πέταξαν βόμβα σ' αὐτόν. Οἱ ἀριστεροί ἐσέροι ὑπολόγιζαν ὅτι μέ τήν πράξη αὐτή θά προκαλέσουν πόλεμο μέ τή Γερμανία καί μέ τήν ὑποστήριξη ὅλων τῶν ἐχθρῶν τῆς ἐπανάστασης θά μπορέσουν νά ἀνατρέψουν τή Σοβιετική ἐξουσία. Ἡ ἀπόπειρα δολοφονίας τοῦ Μίρμπαχ ἦταν ἡ ἀρχή τοῦ ἀντεπαναστατικοῦ κινήματος τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων στή Μόσχα στίς 6-7 τοῦ Ἰούλη 1918, πού ἦταν μέρος τῆς γενικῆς ἐπίθεσης τῆς ἐσωτερικῆς ἀντεπανάστασης καί τῶν ἰμπεριαλιστῶν τῆς Ἀντάντ ἐνάντια στή Σοβιετική Ρωσία· τούς κινηματίες τούς ὑποστήριζαν κρυφά οἱ ξένες διπλωματικές ἀποστολές.

Τό κίνημα ἔγινε τίς μέρες τῶν ἐργασιῶν τοῦ V Πανρωσικοῦ συνεδρίου τῶν Σοβιέτ. Ὁ συνολικός ἀριθμός τῶν κινηματιῶν ἦταν 1800. Οἱ κινηματίες ἔβαλαν μέ πυροβολικό στό Κρεμλίνο, κατέλαβαν τόν τηλεφωνικό σταθμό καί τό τηλεγραφεῖο. Στίς 2 ὧρες, πού τά κατεῖχαν, ἔστελναν ἐξονόματος τῆς ΚΕ τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων κάμποσες προβοκατόρικες ἐκκλήσεις, ἀνακοινωθέντα καί τηλεγραφήματα ὅτι τάχα ἡ ἐξουσία βρίσκεται στά χέρια τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων καί ὅτι τίς ἐνέργειές τους τίς χαιρετίζει ὅλος ὁ πληθυσμός.

Τό V συνέδριο τῶν Σοβιέτ ἔδωσε στήν κυβέρνηση τήν ἐντολή νά καταστείλει ἀμέσως τό κίνημα. Ἡ ὁμάδα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων τοῦ συνεδρίου συνελήφθη. Χάρη στά δραστήρια μέτρα, πού πῆρε ἡ Σοβιετική κυβέρνηση, τήν ὁμόθυμη δράση τῶν ἐργατῶν τῆς Μόσχας καί τῆς φρουρᾶς της τό κίνημα κατεστάλη. — *113.*

129 Ὁ Κ. Α. Μεχονόσιν, μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου, ζήτησε πληροφορίες μέ ἀπευθείας τηλεφωνική σύνδεση γιά τήν κατάσταση λόγω τοῦ κινήματος πού ἔκαναν οἱ ἀριστεροί ἐσέροι στή Μόσχα στίς 6 τοῦ Ἰούλη 1918. Ζήτησε νά τόν πληροφορήσουν ποιά στάση κρατάει ὁ ἀριστερός ἐσέρος Α. Λ. Κολεγκάγεφ. Ἐπιπλέον, ὁ Μεχονόσιν πληροφοροῦσε ὅτι ὁ διοικητής τῶν στρατευμάτων τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου ἀριστερός ἐσέρος Μ. Α. Μουραβιόφ δήλωσε ὅτι εἶναι ἀφοσιωμένος στή Σοβιετική ἐξουσία καί ὅτι ἀπαρνεῖται τόν τίτλο τοῦ μέλους τοῦ Κόμματος τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων, ἄν τό Κόμμα αὐτό δρᾶ κατά τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας.

Ὡστόσο τή δήλωση αὐτή ὁ Μουραβιόφ τήν ἔκανε γιά νά κρύψει τήν προδοτική του στάση. Ἀφοῦ πῆρε τηλεγράφημα ἀπό τήν ΚΕ τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων ὅτι αὐτοί μπόρεσαν τάχα νά καταλάβουν τήν ἐξουσία στή Μόσχα, ὁ Μουραβιόφ πέρασε μέ τό μέρος τῶν κινηματιῶν. Σύμφωνα μέ τό σχέδιό τους ὁ Μουραβιόφ ἔπρεπε νά ξεσηκώσει τά στρατεύματα τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία καί, ἀφοῦ ἑνωθεῖ μέ τούς λευκοτσέχους νά κινηθεῖ κατά τῆς Μόσχας. Στίς 10 τοῦ Ἰούλη ὁ Μουραβιόφ, ὅταν ἔφτασε στό Σιμπίρσκ, δήλωσε ὅτι δέν ἀναγνωρίζει τήν εἰρήνη τοῦ Μπρέστ καί κηρύσσει τόν πόλεμο κατά τῆς Γερμανίας.

Ἡ Σοβιετική κυβέρνηση πῆρε ἔκτακτα μέτρα γιά τήν ἐκμηδένιση τοῦ τυχοδιωκτισμοῦ τοῦ Μουραβιόφ. Στήν κυβερνητική ἀνακοίνωση τῆς 11 τοῦ Ἰούλη ὁ Μουραβιόφ κηρύχθηκε προδότης καί ἐχθρός τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας. Τό βράδυ τῆς 11 τοῦ Ἰούλη ὁ Μουραβιόφ κλήθηκε στή συνεδρίαση τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Σιμπίρσκ. Ὅταν στή συνεδρίαση διαβάστηκαν τά προδοτικά τηλεγραφήματα τοῦ Μουραβιόφ γιά τό σταμάτημα τῶν πολεμικῶν ἐνεργειῶν κατά τῶν ἐπεμβασιῶν καί τῶν λευκοφρουριτῶν, οἱ κομμουνιστές ἀπαίτησαν τή σύλληψή του. Ὁ Μουραβιόφ ἀποπειράθηκε νά προβάλει ἀντίσταση καί φονεύθηκε, ἐνῶ οἱ συνεργοί του συνελήφθηκαν. — *116.*

130 Στήν ἐντολή τοῦ Β. Ι. Λένιν ἔμπαινε τό ζήτημα νά ἀναχαιτιστεῖ ἡ ἐπίθεση τοῦ λευκοφρουρίτικου στρατοῦ κατά τοῦ Τσαρίτσιν. Στά μέσα τοῦ Ἰούλη ὁ σταθμός Τιχορέτσκαγια καταλήφθηκε ἀπό τούς λευκοφρουρίτες. Ἡ παραπέρα προώθηση τῶν λευκῶν συνάντησε τήν ἰσχυρή ἀντίσταση τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ, πού ἀνασυγκρότησε γρήγορα τίς δυνάμεις του καί ἀποτέλεσε, σύμφωνα μέ τήν ἐντολή τοῦ Λένιν, σίγουρη φρουρά τοῦ δρόμου πρός τό Τσαρίτσιν. — *118.*

131 Στά δημοσιευόμενα σημειώματα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Ι. Ε. Γκουκόβσκι γίνεται λόγος γιά τήν προετοιμασία σχετικά μέ τήν ἔκδοση νέων σοβιετικῶν χαρτονομισμάτων. Βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 123, σημείωση 73. — *118.*

132 Ὅπως φαίνεται, πρόκειται γιά τό ὅτι στή σύσκεψη, πού συγκάλεσε ἡ ἐπιτροπή τοῦ Σαράτοφ τοῦ κόμματος τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων λόγω τοῦ ἐσέρικου κινήματος τῆς Μόσχας, ψηφίστηκε ἀπόφαση, ὅπου καταδικάζονταν οἱ ἐνέργειες τῆς ΚΕ τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων, γιατί ὁδηγοῦν στό χαμό τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας. Ἡ μαχητική ὁμάδα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων τοῦ Σαράτοφ στή συνεδρίασή της, ἐπισημαίνοντας τήν προδοσία τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων στή Μόσχα, δήλωσε ὅτι αὐτή ἐμμένει στή θέση τῆς ὑπεράσπισης τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας.

Ὁ Β. Ι. Λένιν, ὅταν πῆρε τήν ἀνακοίνωση ἀπό τό Σαράτοφ σχετικά μέ τίς ἀποφάσεις τῆς σύσκεψης, πού πῆραν οἱ ἀριστεροί ἐσέροι, τήν ἔστειλε στήν «Πράβντα», ἀφοῦ εγραψε στήν ἀνακοίνωση αὐτή τήν παρακάτω εἰσαγωγή:

«Ὁ ἐπίτροπος Ἰβανόφ πού πηγαίνει στόν Καύκασο, ἀνακοινώνει ἀπό τό Σαράτοφ». Μέ τήν εἰσαγωγή αὐτή δημοσιεύτηκε ἡ ἀνακοίνωση στήν «Πράβντα». — *120.*

133 Πρόκειται γιά τόν ἀρχιτέκτονα Ν. Ντ. Βινογκράντοφ, πού τό προεδρεῖο τοῦ Σοβιέτ Μόσχας τόν ὅρισε ὑπεύθυνο νά ἐπιβλέπει τήν ἐκτέλεση τοῦ διατάγματος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων γιά τήν ἀφαίρεση τῶν μνημείων, πού εἶχαν ἀναγερθεῖ πρός τιμή τῶν τσάρων καί τῶν ὑπηρετῶν τους, καί τήν κατάρτιση σχεδίων νέων μνημείων τῆς Ρωσικῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης.

Τό δημοσιευόμενο σημείωμα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε κατά τή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Ὅταν πῆρε ἀπό τόν Λουνατσάρσκι τήν ἀπάντηση ὅτι ἀκόμη αὐτός δέν μίλησε μέ τόν Βινογκράντοφ, ὁ Λένιν ἔγραψε: «Θά μπορούσατε νά τηλεφωνήσετε στόν Βινογκράντοφ καί νά τοῦ ὁρίσετε συνάντηση αὔριο;»· *«Ἔχετε τόν ἀριθμό του;»*. Σέ συνέχεια ἔδοσε ἐντολή στόν γραμματέα νά τηλεφωνήσει στόν Ν. Ντ. Βινογκράντοφ (βλ. τό ἑπόμενο ντοκουμέντο). — *120.*

134 Τό ντοκουμέντο αὐτό γράφτηκε ἀπ' ἀφορμή τό γράμμα τοῦ Γραφείου ἐφοδιασμοῦ τῆς στρατιωτικῆς περιοχῆς τοῦ Βόρειου Καυκάσου πρός τό συμβούλιο Ναυτικοῦ, μέ τό ὁποῖο παρακαλοῦσε νά σταλοῦν ἐπειγόντως στή διάθεση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Μπακοῦ στήν Κασπία θάλασσα καί στόν ποταμό Κούρα 8-10 πλοῖα μέ κινητῆρες ἐσωτερικῆς καύσης. Στό γράμμα ἀναφέρονταν οἱ τύποι τῶν πλοίων, τονιζόταν ὅτι τά πλοῖα αὐτά πρέπει νά εἶναι ἐφοδιασμένα μέ πυροβόλα καί πολυβόλα, καθώς καί μέ ἀνταλλακτικά κινητήρων. — *121.*

135 Ἀπαντώντας στό αἶτημα τοῦ Β. Ι. Λένιν ὁ Ν. Ι. Ποντβόισκι, μέλος τοῦ Ἀνώτατου Πολεμικοῦ Συμβουλίου, πληροφόρησε ὅτι οἱ μονάδες, πού πρέπει νά σταλοῦν ἀπό τό Κούρσκ στό Ἀνατολικό μέτωπο, ἀκόμη συγκροτοῦνται καί ὅτι ἡ ὁμάδα ἀπό τρία συντάγματα μέ τρεῖς πυροβολαρχίες θά ἐπιβιβαστεῖ στίς 23 τοῦ Ἰούλη. — *121.*

136 Πρόκειται γιά τή δημιουργία εἰδικοῦ τμήματος γιά τή φρούρηση τῆς γερμανικῆς πρεσβείας, γεγονός πού συνδεόταν μέ τά ἑξῆς περιστατικά. Ἡ κυβέρνηση τῆς Γερμανίας, ἐπωφελούμενη ἀπό τήν προβοκατόρικη δολοφονία ἀπό τούς ἀριστερούς ἐσέρους στίς 6 τοῦ Ἰούλη 1918 τοῦ γερμανοῦ πρεσβευτῆ Μίρμπαχ (βλ. τή σημείωση 128), ἀπαίτησε νά μπεῖ στή Μόσχα ἕνα τάγμα γερμανῶν στρατιωτῶν γιά δῆθεν φρούρηση τῆς πρεσβείας. Τό αἶτημα αὐτό ἀπορίφθηκε κατηγορηματικά ἀπό τή Σοβιετική κυβέρνηση πού δήλωσε ὅτι θά ἐξασφαλίσει τή φρούρηση τῆς πρεσβείας. Ὅμως ἡ ἀνάγκη συγκρότησης τοῦ τμήματος αὐτοῦ ἔλλειψε γιατί γρήγορα ἡ γερμανική πρεσβεία μεταφέρθηκε στό Πσκόφ πού εἶχε καταληφθεῖ ἀπό τούς γερμανούς. — *122.*

137 Πρόκειται γιά τήν πρόταση τοῦ Ν. Ι. Ποντβόισκι νά ἀναλάβει τήν καθοδήγηση τῆς καταστολῆς τῆς τσεχοσλοβάκικης ἀνταρσίας καί τῶν ἀντεπαναστατικῶν ἐκδηλώσεων στίς περιοχές τοῦ Μέσου καί Κάτω Βόλγα καί τῶν Οὐραλίων. — *123.*

138 Πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα τοῦ Ι. Β. Στάλιν, πού στάλθηκε στίς 20 τοῦ Ἰούλη 1918 ἀπό τό Τσαρίτσιν πρός τόν Σ. Γκ. Σαουμιάν. Στό τηλεγράφημα

αὐτό ὁ Στάλιν καταδίκασε τήν πολιτική τῶν μενσεβίκων, τῶν ντασνάκι καί τῶν ἐσέρων στό Σοβιέτ τοῦ Μπακοῦ, πού μέ τό πρόσχημα τῆς ὑπεράσπισης τοῦ Μπακοῦ ἀπό τά ἐπιτιθέμενα τουρκικά στρατεύματα ζητοῦσαν νά κληθοῦν «γιά βοήθεια» ἀγγλικά στρατεύματα. Ἐξονόματος τῆς ΠΚΕΕ καί τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ὁ Στάλιν ἀπαίτησε ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Μπακοῦ τήν ἀναντίρρητη ἐκπλήρωση τῶν ἀποφάσεων τοῦ V Πανρωσικοῦ συνεδρίου τῶν Σοβιέτ γιά τήν ἀνεξάρτητη ἐξωτερική πολιτική καί τήν ἀποφασιστική πάλη ἐνάντια στούς πράκτορες τοῦ ξένου κεφαλαίου.

Γιά τό ζήτημα αὐτό ἐπίσης βλ. τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Σ. Γκ. Σαουμιάν τῆς 29 τοῦ Ἰούλη 1918 (σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 235). — *125.*

139 Πρόκειται γιά τό ραδιοτηλεγράφημα ἀπό τήν Τασκέντη ἀπό τόν πρόεδρο τοῦ ΣΛΕ τῆς Δημοκρατίας τοῦ Τουρκεστάν Φ. Ι. Κολεσόφ στίς 24 τοῦ Ἰούλη 1918 μέ τό ὁποῖο παρακαλοῦσε γιά στρατιωτική βοήθεια. — *126.*

140 Πρόκειται γιά τό κίνημα τῶν λευκοφρουριτῶν στό Γιαροσλάβλ, πού τό προετοίμασαν οἱ ἰμπεριαλιστές τῆς Ἀντάντ μέ τή δραστήρια συμμετοχή τῶν μενσεβίκων καί ἐσέρων. Ἡ ὀργάνωση τοῦ κινήματος συμπεριλαμβανόταν στό γενικό σχέδιο πάλης τῆς ἀντεπανάστασης ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία. Οἱ ἐπεμβασίες κανόνισαν νά συμπέσει ἡ ἔνοπλη ἐκδήλωση στό Γιαροσλάβλ μέ τό κίνημα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων στή Μόσχα. Στίς 6 τοῦ Ἰούλη 1918 οἱ κινηματίες κατέλαβαν τό κέντρο τῆς πόλης, πῆραν τό ὁπλοστάσιο, τό ταχυδρομεῖο καί τηλεγραφεῖο καί ἄλλα ἱδρύματα. Οἱ κομματικές ὀργανώσεις τῶν ἐπιχειρήσεων συσπείρωσαν γύρω τους τίς μάζες καί τίς κάλεσαν στήν καταστολή τοῦ κινήματος. Ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἔστειλε γιά βοήθεια στούς ἐργάτες τοῦ Γιαροσλάβλ κάμποσα στρατιωτικά τμήματα καί ἔνοπλα προλεταριακά ἀποσπάσματα ἀπό τή Μόσχα, τήν Πετρούπολη, τό Ἰβάνοβο- Βοζνεσένσκ, τήν Κοστρομά, τή Βόλογκντα, τό Ρίμπινσκ. Στίς 21 τοῦ Ἰούλη 1918 τό κίνημα κατεστάλη. — *126.*

141 *Σπαρτακιστές* — μέλη τῆς ἐπαναστατικῆς ὀργάνωσης τῶν γερμανῶν ἀριστερῶν σοσιαλδημοκρατῶν· ἡ ὁμάδα «Σπάρτακος» δημιουργήθηκε στίς ἀρχές τοῦ παγκόσμιου ἰμπεριαλιστικοῦ πολέμου ἀπό τόν Κ. Λῆμπκνεχτ, τήν Ρ. Λούξεμπουργκ, τόν Φ. Μέρινγκ, τήν Κ. Τσέτκιν, τόν Γ. Μαρχλέβσκι, τόν Λ. Ἰογκίχες (Τίσκα) καί τόν Β. Πίκ. Οἱ σπαρτακιστές ἔκαναν ἐπαναστατική προπαγάνδα στίς μάζες, ὀργάνωναν μαζικές ἀντιπολεμικές ἐκδηλώσεις, καθοδηγοῦσαν ἀπεργίες, ξεσκέπαζαν τόν ἰμπεριαλιστικό χαρακτήρα τοῦ παγκόσμιου ἰμπεριαλιστικοῦ πολέμου καί τήν προδοσία τῶν ὀπορτουνιστῶν ἡγετῶν τῆς σοσιαλδημοκρατίας. Τόν Ἀπρίλη τοῦ 1917 ἡ ὁμάδα μπῆκε στό κεντριστικό Ἀνεξάρτητο Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα τῆς Γερμανίας, διατηρώντας σ' αὐτό τήν ὀργανωτική τους αὐτοτέλεια. Τό Νοέμβρη τοῦ 1918, στήν πορεία τῆς ἐπανάστασης στή Γερμανία, οἱ σπαρτακιστές σχημάτισαν τήν «Ἕνωση τοῦ Σπάρτακου» καί, ἀφοῦ δημοσίευσαν στίς 14 τοῦ Δεκέμβρη 1918 τό πρόγραμμά τους, ξέκοψαν ἀπό τούς «ἀνεξάρτητους». Στό ἱδρυτικό συνέδριο, πού συνῆλθε ἀπό τίς 30 τοῦ Δεκέμβρη 1918 μέχρι τήν 1 τοῦ Γενάρη 1919, οἱ σπαρτακιστές δημιούργησαν τό Κομμουνιστικό Κόμμα τῆς Γερμανίας. — *128.*

142 Στό τέλος τοῦ γράμματος ὁ Β. Ι. Λένιν σφράγισε μέ τήν κρατική σφραγίδα τῆς ΣΟΣΔΡ. — *128.*

143 Τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν ἦταν ἀπάντηση στό τηλεγράφημα ἀπό τό Μπακού, στό ὁποῖο γινόταν λόγος γιά τήν ἐπίθεση τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων καί γιά τίς προδοτικές ἐνέργειες τῶν ντασνάκι, καθώς καί τῶν μενσεβίκων καί ἐσέρων. Στό τηλεγράφημα ἀναφερόταν γιά τήν ἔκτακτη συνεδρίαση τοῦ Σοβιέτ τοῦ Μπακοῦ, στίς 25 τοῦ Ἰούλη 1918, κατά τήν ὁποία οἱ ντασνάκι, οἱ μενσεβίκοι καί οἱ ἐσέροι παρά τίς ἔντονες διαμαρτυρίες τῶν μπολσεβίκων πού ἦταν οἱ καθοδηγητές τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στό Μπακού, μπόρεσαν μέ ἀσήμαντη πλειοψηφία νά περάσουν τήν ἀπόφαση γιά νά κληθοῦν «σέ βοήθεια» στό Μπακού ἀγγλικά στρατεύματα.

Ἄν καί στή συνεδρίαση τοῦ Σοβιέτ τοῦ Μπακοῦ, μετά τήν ψήφιση τῆς ἀπόφασης γιά νά «κληθοῦν» οἱ ἄγγλοι, οἱ μπολσεβίκοι δήλωσαν ὅτι παραιτοῦνται ἀπό τίς θέσεις τῶν Λαϊκῶν ἐπιτρόπων, συνέχιζαν τήν πάλη, ὑπερασπίζοντας τή Σοβιετική ἐξουσία. Στήν ἔκτακτη συνεδρίαση τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Σοβιέτ τοῦ Μπακοῦ στίς 26 τοῦ Ἰούλη 1918 ἀποφασίστηκε ὅτι ὥς τήν ὁριστική ἐπίλυση τοῦ ζητήματος τῆς ἐξουσίας ὅλοι οἱ Λαϊκοί ἐπίτροποι παραμένουν στίς θέσεις τους. Ἡ συνδιάσκεψη τῆς πόλης τῶν μπολσεβίκων τοῦ Μπακοῦ, πού ἔγινε στίς 27 τοῦ Ἰούλη, ψήφισε τήν ἀπόφαση νά ὀργανωθεῖ ἐπειγόντως ἡ ἄμυνα τοῦ Μπακοῦ μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, νά κηρυχθεῖ γενική ἐπιστράτευση καί νά κληθοῦν οἱ ἐργάτες γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς πόλης καί τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πῆρε μιά σειρά μέτρα γιά τήν ἐκτέλεση αὐτῆς τῆς ἀπόφασης.

Ὁ Β. Ι. Λένιν, μιλώντας τήν ἴδια κιόλας μέρα, ὅταν γράφτηκε τό τηλεγράφημα πρός τόν Σ. Γκ. Σαουμιάν, στίς 29 τοῦ Ἰούλη 1918 στήν κοινή συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ, τοῦ Σοβιέτ Μόσχας, τῶν ἐργοστασιακῶν ἐπιτροπῶν καί τῶν συνδικάτων τῆς Μόσχας, ἔδοσε ὑψηλή ἐκτίμηση στή δράση τῶν κομμουνιστῶν τοῦ Μπακοῦ, ὑπογραμμίζοντας ὅτι, παλεύοντας ἐνάντια στήν «πρόσκληση» τῶν ἄγγλων, οἱ κομμουνιστές αὐτοί «ἔκαναν ἕνα βῆμα μοναδικό, ἄξιο γιά σοσιαλιστές ὄχι στά λόγια, μά στήν πράξη» (Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 7). — *129.*

144 Ὁ Ἐπίτροπος Συγκοινωνιῶν τῆς περιοχῆς Μόσχας Β. Ι. Λεντόβσκι στό τηλεγράφημά του στίς 18 τοῦ Ἰούλη 1918 πληροφοροῦσε γιά τίς ὑπερβολικές ἀπαιτήσεις μερικῶν ὑπεύθυνων στελεχῶν γιά τά βαγόνια κατηγορίας καί παρακαλοῦσε νά περιοριστεῖ τό δικαίωμα χρήσης τῶν βαγονιῶν αὐτῶν. Μετέπειτα καταρτίστηκε ἐγκριμένος μέ ἀπόφαση τῆς ΠΚΕΕ εἰδικός «Κανονισμός χρήσης ξεχωριστῶν βαγονιῶν κατηγορίας καί ὑπηρεσιακῶν καί καθορισμός τῶν ἔκτακτων τρένων». (βλ. «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ», ἀρ. φύλ. 195, 10 τοῦ Σεπτέμβρη 1918). — *131.*

145 Μετέπειτα ὁ Γ. Λάριν, ἀπαντώντας σέ ἐρώτημα τῆς Λ. Α. Φότιεβα γι' αὐτό τό γράμμα τοῦ Β.Ι. Λένιν, τῆς ἀνακοίνωσε: «Τό γράμμα τοῦ Βλαντίμιρ Ἰλίτς, πού στείλατε (γιά τό γράψιμο μπροσούρας σχετικά μέ τό ΣΣΛΟ) δέν τό πῆρα ποτέ. Ἴσως, τό γράμμα αὐτό γράφτηκε τότε πού (τό 1918) εἶχα σταλεῖ στό Βερολίνο γιά τή διεξαγωγή τῶν διαπραγματεύσεων μέ τούς γερμανούς καί τό ἑτοίμασαν νά μοῦ τό δόσουν ὅταν θά ἐπέστρε-

φα. Ὅμως, εὐθύς μόλις ἐπέστρεψα πῆρα ἀπό τόν Βλαντίμιρ Ἰλίτς ἕνα γράμμα γιά παρόμοιο θέμα, μόνο πιό πλατιοῦ περιεχομένου — νά γράψω γιά τή Σοβιετική Δημοκρατία γενικά καί ὄχι μόνο γιά τό ΑΣΛΟ (τό γράμμα αὐτό δέν βρέθηκε.— *Ἡ Σύντ.),* γιά νά γνωρίσουμε τό ἐξωτερικό καί τόν πληθυσμό μας μέ τό τί πετύχαμε σ' ἕνα χρόνο. Γι' αὐτό τό σκοπό ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς ἔγραψε κατόπιν ἐντολή πρός ὅλες τίς ὑπηρεσίες νά μοῦ κάνουν γνωστό τό καθετί πού θά ἀπαιτῶ (βλ. Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI, σελ. 139.— *Ἡ Σύντ.).* Ὅμως, τό ὑλικό πού μοῦ ἔστειλαν οἱ ὑπηρεσίες ἦταν λίγο ἱκανοποιητικό, καί ἀναγκαστήκαμε νά παραιτηθοῦμε ἀπό τό νά γράψουμε μιά τέτια συγκεκριμένη ἔκθεση τῆς κυβέρνησης γιά τήν πρώτη χρονιά τῆς ἐξουσίας μας, πού, ὅπως φαίνεται, ἡ σκέψη αὐτή ἀνάγκασε τόν Βλαντίμιρ Ἰλίτς νά ἐγκαταλείψει τήν πρόθεση νά γραφτεῖ μπροσούρα μονάχα γιά τό ΑΣΛΟ».

Μέ τήν ἐντολή τοῦ Β. Ι. Λένιν, πού ἀναφέρει ὁ Λάριν στό γράμμα του πρός τήν Φότιεβα, σχετίζονται ἡ ἀπόφαση, τήν ὁποία ἔγραψε ὁ Λένιν καί τήν ψήφισε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 29 τοῦ Αὐγούστου 1918, γιά τήν ὑποβολή ἀπό τά Λαϊκά Ἐπιτροπάτα γραπτῶν ἐκθέσεων δουλιᾶς τους ἀπό τίς 25 τοῦ Ὀχτώβρη (7 τοῦ Νοέμβρη) 1917 καί τό γράμμα τοῦ Λένιν πρός τά Λαϊκά Ἐπιτροπάτα γιά τό ζήτημα αὐτό (Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 79-80). — *132.*

146 Πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα τοῦ διοικητῆ τῆς φρουρᾶς τῆς περιοχικῆς γραμμῆς Κούρσκ - Νίζνι Νόβγκοροντ Γκορμπουνόφ πού πληροφοροῦσε ὅτι μιά ὁμάδα αἰχμαλώτων αὐστριακῶν καί γερμανῶν, πού κρατήθηκε ἀπ' αὐτόν τή νύχτα πρός τίς 2 τοῦ Αὐγούστου 1918 καί ὁδηγήθηκε συνοδεία στήν πόλη Σέρπουχοφ, ὕστερα ἀπό μερικές ὧρες κρατήθηκε ξανά ἀπό τόν ἴδιο στό σταθμό Σέρπουχοφ. Μάλιστα αὐτή τή φορά οἱ αἰχμάλωτοι παρουσίασαν ντοκουμέντα ἀπό τό Ἐπιτροπάτο Ἐσωτερικῶν τοῦ Σέρπουχοφ, πού τούς ἐπέτρεπαν νά πᾶνε στή Μόσχα. Στό τηλεγράφημα ἀναφερόταν ὅτι γιά τήν ἔκδοση αὐτῶν τῶν ἀδειῶν, πού ἀποτελεῖ παραβίαση τῆς ἀπόφασης γιά τόν τρόπο μετάβασης στή Μόσχα, τό Ἐπιτροπάτο πῆρε ἀπό τόν κάθε αἰχμάλωτο ἕνα ρούβλι. — *136.*

147 Στίς 2 τοῦ Αὐγούστου 1918 ἀποβιβάστηκαν στό Ἀρχάγγελσκ στρατεύματα τῆς Ἀντάντ. Τήν ἴδια κιόλας μέρα μέ τή συμβολή τῶν ἐπεμβασιῶν σχηματίστηκε στό Ἀρχάγγελσκ ἀντεπαναστατική κυβέρνηση μέ ἐπικεφαλῆς τόν «λαϊκό σοσιαλιστή» Τσαϊκόβσκι. Τά στρατεύματα τῶν ἐπεμβασιῶν ἐξαπόλυσαν ἐπίθεση κατά τῆς Βόλογκντα καί τοῦ Κότλας. — *136.*

148 Τό τμῆμα τοῦ Β. Α. Πανιούσκιν μεταφέρθηκε στό Ἀνατολικό μέτωπο. — *138.*

149 Πρόκειται γιά τά διατάγματα τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων: «Γιά τή χρησιμοποίηση στή συγκέντρωση σιτηρῶν τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων» (στό γράμμα τοῦ Λένιν τό διάταγμα αὐτό λεγόταν διάταγμα γιά τά κολλεκτιβίστικα τρένα) καί «Γιά τά τμήματα συγκομιδῆς καί συγκομιδῆς-κατάσχεσης». Ἡ κατάρτιση τῶν διαταγμάτων αὐτῶν ἔγινε μέ βάση τίς «Θέσεις γιά τό ἐπισιτιστικό ζήτημα», πού τίς ἐπεξεργάστηκε ὁ Β. Ι. Λένιν στίς 2 τοῦ Αὐγούστου 1918 (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 31-33). Τά διατάγματα ψηφίστηκαν στίς συνεδριάσεις τοῦ ΣΛΕ τῆς 3 καί 4 τοῦ Αὐγούστου 1918 καί δημοσιεύτηκαν στήν «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ» τῆς 6 τοῦ Αὐγούστου.

Στήν ἀναφερόμενη παρακάτω ἕβδομη παράγραφο τοῦ διατάγματος «Γιά τή χρησιμοποίηση στή συγκέντρωση σιτηρῶν τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων» λεγόταν: «Τά τμήματα, πού ἀποστέλλονται γιά τά σιτηρά, εἶναι ὑποχρεωμένα νά βοηθοῦν τόν τοπικό πληθυσμό στή συγκομιδή τῆς σοδειᾶς. — *139.*

150 Ἡ διαταγή πρός τό Ἀνώτατο πολεμικό συμβούλιο γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στήν ἀναφορά τῶν καθοδηγητῶν τοῦ Βόρειου μετώπου Μ. Σ. Κέντροφ καί Α. Β. Ἔιντουκ τῆς 8 τοῦ Αὐγούστου 1918, πού εἶχε κατάλογο τῶν ἀναγκαίων γιά τό μέτωπο εἰδῶν πολεμικοῦ ὑλικοῦ καί ἐξαρτήσεων.

Στίς 9 τοῦ Αὐγούστου ὁ στρατιωτικός ἀρχηγός τοῦ Ἀνώτατου πολεμικοῦ συμβουλίου Μ. Ντ. Μπόντς-Μπρουγέβιτς ἔστειλε στόν Λένιν ἔκθεση γιά τήν ἐκτέλεση τῆς διαταγῆς — *141.*

151 Στίς 31 τοῦ Ἰούλη 1918 κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν καί λόγω μιᾶς σειρᾶς ἀπό ἐσωτερικά περιστατικά ἡ Σοβιετική ἐξουσία στό Μπακού ἔπεσε προσωρινά, (βλ. τή σημείωση 143). Τήν 1η τοῦ Αὐγούστου οἱ ἐσέροι, οἱ μενσεβίκοι καί οἱ ντασνάκι σχημάτισαν ἀντεπαναστατική κυβέρνηση — τή λεγόμενη «Δικτατορία τῆς Κεντρικῆς Κασπίας». Πράκτορας τῆς Ἀντάντ — ἡ «Δικτατορία τῆς Κεντρικῆς Κασπίας» ἀμέσως ἔστειλε ἀντιπροσώπους της στό Ἰράν στούς ἄγγλους καί στίς 4 τοῦ Αὐγούστου ἀποβιβάστηκε στό Μπακού ἕνα τμῆμα τῶν βρετανικῶν στρατευμάτων.

Σ' αὐτές τίς κρίσιμες μέρες οἱ κομμουνιστές τοῦ Μπακοῦ βρίσκονταν μέσα στίς ἐργατικές μάζες. Ἐξηγοῦσαν στούς ἐργαζόμενους τήν κατάσταση πού δημιουργήθηκε, ξεσκέπαζαν τήν προδοτική πολιτική τῶν ἐσέρων, τῶν μενσεβίκων καί τῶν ντασνάκι. Ὅμως γιά μιά ριζική ἀλλαγή τῆς πολιτικῆς κατάστασης οἱ κομμουνιστές τοῦ Μπακοῦ δέν εἶχαν ἐπαρκεῖς δυνάμεις καί δυνατότητες. Στίς 12 τοῦ Αὐγούστου στή συνδιάσκεψη τῶν κομμουνιστῶν ψηφίστηκε ἡ ἀπόφαση νά φύγουν προσωρινά στό Ἄστραχαν, παίρνοντας μαζί τους ὅσο τό δυνατό περισσότερο ὁπλισμό, πολεμικό ὑλικό καί περιουσία. Γιά τήν καθοδήγηση τῆς κομματικῆς δουλιᾶς στό Μπακού ἡ συνδιάσκεψη ἀποφάσισε νά διαλεχθεῖ μιά ὁμάδα συντρόφων.

Τό σχέδιο μεταφορᾶς στό Ἄστραχαν δέν ἔγινε κατορθωτό νά ἐκτελεστεῖ. Οἱ καθοδηγητές τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στό Μπακού συνελήφθηκαν καί φυλακίστηκαν. Στά μέσα τοῦ Σεπτέμβρη 1918 ἡ τουρκική διοίκηση κίνησε τά στρατεύματά της σέ ἐπίθεση ἐνάντια στό Μπακού. Τά στρατεύματα τῆς «Δικτατορίας τῆς Κεντρικῆς Κασπίας» καί τό ἀγγλικό τμῆμα ἐγκατέλειψαν τήν πόλη. Τό πρωί τῆς 15 τοῦ Σεπτέμβρη κατέλαβαν τό Μπακού οἱ τοῦρκοι κατακτητές καί οἱ μουσαβατιστές. Στίς παραμονές τῆς κατάληψης τοῦ Μπακοῦ ἀπό τά τουρκικά στρατεύματα μιά ὁμάδα κομμουνιστῶν μπόρεσε νά ἀπελευθερώσει ἀπό τίς φυλακές τούς ἐπιτρόπους καί ἄλλους μπολσεβίκους. Μέ τό ἀτμόπλοιο «Τουρκμέν» αὐτοί ἀπέπλευσαν ἀπό τό Μπακού. Ὅμως τό πλήρωμα τοῦ ἀτμόπλοιου, πού εἶχε ἀντεπαναστατικές διαθέσεις ὁδήγησε τό πλοῖο αὐτό στίς 17 τοῦ Σεπτέμβρη στό λιμάνι τοῦ Κρασνοβόντσκ, ὅπου κυριαρχοῦσαν οἱ ἐσέροι, οἱ μενσεβίκοι καί οἱ ἄγγλοι ἐπεμβασίες. Στό Κρασνοβόντσκ συνελήφθηκαν ἀμέσως ὅλα τά μέλη τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Μπακοῦ καί ἄλλα στελέχη. Τή νύχτα τῆς 19 πρός τίς 20 τοῦ Σεπτέμβρη 1918 οἱ 26 ἐπίτροποι τοῦ Μπακοῦ (Σ. Γκ. Σαουμιάν, Π. Α. Τσαμπαρίτζε, Μ. Α. Ἀζισμπέκοφ, Ι. Τ. Φιολέτοφ, Γ. Ντ. Ζέβιν, Γκ.

Ν. Κοργκάνοφ, Μ. Γκ. Βεζίροφ καί άλλοι) δολοφονήθηκαν μέ θηριώδη τρόπο στίς άμμους τῆς Ὑπερκασπιακῆς περιοχῆς ἀπό τούς ἄγγλους ἐπεμβασίες μέ τήν ἄμεση συμμετοχή τῶν ἐσέρων καί τῶν μενσεβίκων. — *142*.

152 Μετά τήν κατάληψη ἀπό τά στρατεύματα τῆς Ἀντάντ στίς 2 τοῦ Αὐγούστου 1918 τοῦ Ἀρχάγγελσκ μιά ὁμάδα στελεχῶν τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Ἀρχάγγελσκ ἔφυγε στή Βόλογκντα στόν Μ. Σ. Κέντροφ γιά νά ἐκθέσει τήν κατάσταση στή Βόρεια Ντβίνα. Στή Βόλογκντα ἡ ὁμάδα αὐτή γνωρίστηκε μέ τή διαταγή τοῦ Λ. Ντ. Τρότσκι πού ἀπαιτοῦσε τά στελέχη πού ἐγκατέλειψαν τό Ἀρχάγγελσκ, νά θεωρηθοῦν λιποτάκτες καί νά παραπεμφθοῦν γιά νά δικαστοῦν στό Ἀνώτατο στρατιωτικό δικαστήριο. Ἡ ὁμάδα τῶν κομμουνιστῶν, ἐξοργισμένων ἀπ' αὐτή τή διαταγή, ἐφ' ὅσον δέν ἦταν ἄμεσα ὑπεύθυνοι γιά τήν πτώση τοῦ Ἀρχάγγελσκ, ἀπευθύνθηκε πρός τόν Β. Ι. Λένιν καί τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ μέ τήν παράκληση νά τούς ἐπιτραπεῖ νά πᾶνε στή Μόσχα καί νά ἐκθέσουν τήν ἀλήθεια γιά τά γεγονότα. Σέ ἀπάντηση ὁ Λένιν ἔστειλε τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα. — *143*.

153 Πρόκειται γιά τήν ἀνακοίνωση τῆς προέδρου τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Πένζα Ε. Μπ. Μπός γιά τήν κατάσταση στό κυβερνεῖο.

Στίς 5 τοῦ Αὐγούστου 1918 στήν ἐπαρχία Κούτσκιν τοῦ νομοῦ Πένζα ξέσπασε κουλάκικη ἀνταρσία πού γρήγορα ἐπεκτάθηκε καί στίς γειτονικές ἐπαρχίες. Μέ τήν ἀπάτη καί τή βία, οἱ κουλάκοι μπόρεσαν νά τραβήξουν στήν ἀνταρσία πολλούς μεσαίους ἀγρότες, ἀκόμη καί φτωχούς. Στίς 8 τοῦ Αὐγούστου ἡ ἀνταρσία στό νομό Πένζα κατεστάλθηκε, ὅμως ἡ κατάσταση στό κυβερνεῖο συνέχιζε νά βρίσκεται σέ ἔνταση. Τή νύχτα τῆς 18 πρός τίς 19 τοῦ Αὐγούστου ξέσπασε ἀνταρσία τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων στή νομαρχιακή πόλη Τσεμπάρα (βλ. τή σημείωση 165). Τά καθοδηγητικά στελέχη τῆς Πένζα δέν ἔδειξαν ἐπαρκή δραστηριότητα γιά τήν καταστολή τῶν ἀντεπαναστατικῶν κινημάτων. Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔστειλε κάμποσα τηλεγραφήμα στήν Πένζα, ἀπαιτώντας νά παρθοῦν ἀποφασιστικά μέτρα στήν πάλη ἐνάντια στούς κουλάκους. — *143*.

154 Πρόκειται γιά τήν Ὑπηρεσία ἔκδοσης κρατικῶν χαρτονομισμάτων καί κρατικῶν ἐνσήμων, πού ἀσχολοῦνταν μέ τήν ἐκτύπωση χαρτονομισμάτων καί γραμματοσήμων καί εἶχε μεταφερθεῖ ἀπό τήν Πετρούπολη στήν Πένζα. — *144*.

155 Στίς 10 τοῦ Αὐγούστου 1918 ὁ Β. Β. Κουράγεφ τηλεγράφησε στόν Β. Ι. Λένιν καί στόν Γ. Μ. Σβερντλόφ ὅτι οἱ ἀγρότες τοῦ κυβερνείου τῆς Πένζα εἶναι ἄσχημα ἐνημερωμένοι γιά τά μέτρα τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, ἐνῶ γυρίζουν στά χωριά οἱ πράκτορες τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης καί ὑπάρχουν ἐνδείξεις γιά τήν ὕπαρξη ἀντεπαναστατικῶν πυρήνων στίς ἐπαρχίες. Στό τηλεγράφημα ἀνακοινωνόνταν ὅτι ἡ ἀνταρσία τῶν κουλάκων στό νομό Πένζας εἶχε ἀρνητική ἐπίδραση στά τοπικά τμήματα τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ. Γιά τήν προσέλκυση τῆς ἐργαζόμενης ἀγροτιᾶς μέ τό μέρος τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας ὁ Κουράγεφ πρότεινε νά δημιουργηθοῦν στήν παραμετωπική ζώνη — στήν Πένζα, στό Καζάν καί στό Σαράτοφ — είδικά τμήματα τῆς ΠΚΕΕ ζύμωσης καί προπαγάνδας. — *144*.

156 Ἀπαντώντας σέ προηγούμενο σημείωμα τοῦ Β. Ι. Λένιν ὁ Α. Ντ. Τσουρούπα ἔγραφε: «Ὁμήρους μποροῦμε νά πάρουμε τότε, ὅταν ὑπάρχει πραγματική δύναμη. Ὅμως ἔχουμε τέτια; Ἀμφίβολο». — *145*.

157 Πρόκειται γιά τή μετάβαση τοῦ Μ. Σ. Κέντροφ στή Μόσχα, πού συνέπεσε χρονικά μέ τήν ἔναρξη τῆς ἐπίθεσης τῶν στρατευμάτων τῶν ἐπεμβασιῶν τῆς Ἀντάντ στήν κατεύθυνση πρός τή Βόλογκντα καί τό Κότλας.

Ὁ Β. Ι. Λένιν, προτείνοντας νά ὀργανωθεῖ «ή ὑπεράσπιση τοῦ Κότλας μέ κάθε θυσία», γιατί ἐκεῖ ἦταν συγκεντρωμένα μεγάλα ἀποθέματα ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ἔστειλε στό Κότλας μιά ὁμάδα σαμποτέρ γιά νά κάνει τίς προπαρασκευαστικές δουλιές γιά ἀνατίναξη τῶν ἀποθεμάτων πολεμικοῦ ὑλικοῦ καί ἔδοσε διαταγή νά τά ἀνατινάξουν στήν κρίσιμη στιγμή. Στόν διοικητή τῶν στρατευμάτων τῆς περιοχῆς Μόσχας Ν. Ι. Μουράλοφ ὁ Λένιν ἔδοσε ἐντολή νά βρεῖ τήν πυροβολαρχία βαριοῦ πυροβολικοῦ, πού στάλθηκε ἀπό τή Μόσχα στά Οὐράλια καί νά τή στείλει στή διάθεση τοῦ Μ. Σ. Κέντροφ.

Τά σοβιετικά στρατεύματα ὑπεράσπισαν τό Κότλας μέ τά ἀποθέματα τοῦ πολεμικοῦ ὑλικοῦ, κι' αὐτό εἶχε μεγάλη σημασία γιά τήν ἔκβαση τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στό Βορρά. — *147.*

158 Στό τηλεγράφημα τῆς Ε. Μπ. Μπός πρός τόν Β. Ι. Λένιν στίς 11 τοῦ Αὐγούστου 1918 δίνονταν πληροφορίες γιά τήν πορεία τοῦ ἁλωνισμοῦ τῶν σιτηρῶν καί γιά τήν ἀποστολή τους ἀπό τό σταθμό Μπασμόκοβο. — *148.*

159 Πρόκειται γιά τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν Πρός τόν Φρίτς Πλάττεν (βλ. Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXVII, σελ. 99). — *150.*

160 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα εἶναι ἀπάντηση στήν ἀπευθείας τηλεγραφική ἀνακοίνωση τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Ἐπιτροπάτου Στρατιωτικῶν τῆς περιοχῆς Μόσχας Ντ. Τ. Πετρουτσούκ πού εἶχε σταλεῖ μέ ἀποστολή στό Ὄρς γιά νά βοηθήσει στό νά σταλοῦν στό Ἀνατολικό μέτωπο τμήματα τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ. Ὁ Πετρουτσούκ τηλεγράφησε ὅτι σέ μιά σειρά στρατιωτικά τμήματα ἔγινε ἀποσύνθεση, τά τοπικά σοβιετικά ὄργανα κάνουν ἀδύνατη δουλιά καί παρακαλοῦσε νά τοῦ δοθεῖ τό δικαίωμα νά ἐπικοινωνεῖ ἀπευθείας τηλεγραφικά. — *150.*

161 Τό Ἰνστιτοῦτο μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ δέν διαθέτει τό γράμμα τοῦ Β. Β. Βορόβσκι μέ τά ἐσώκλειστα σ' αὐτό ντοκουμέντα εἴτε μέ ὁποιαδήποτε ἄλλα ὑλικά πού θά ἐπέτρεπαν νά καθοριστεῖ γιά ποιές ἀκριβῶς καταχρήσεις πρόκειται. Ἐφόσον τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν στάλθηκε στό μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Στρατιωτικῶν Ε. Μ. Σκλιάνσκι, μπορεῖ νά ὑποθέσουμε ὅτι πρόκειται γιά καταχρήσεις σέ κάποια στρατιωτική ὑπηρεσία. — *151.*

162 Τό τηλεγράφημα αὐτό στάλθηκε σέ ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ προέδρου τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νομοῦ Ζαντόνσκ (τοῦ κυβερνείου Βορόνεζ) Μ. Φ. Μπολντιριόφ στίς 16 τοῦ Αὐγούστου 1918, πού πληροφοροῦσε γιά τούς ἐκβιασμούς τῶν κουλάκικων στοιχείων στό V συνέδριο τῶν Σοβιέτ τοῦ νομοῦ πού ἄρχισε τίς ἐργασίες του στήν πόλη Ζαντόνσκ. Τά χαιρετιστήρια τηλεγραφήματα, πού πρότεινε ή ὁμάδα τῶν κομμουνιστῶν, τό συνέδριο τά ἀπέριψε καί ψήφισε τήν πρόταση τῆς ὁμάδας τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων νά σταλεῖ χαιρετιστήριο στήν Σπιριντόνοβα. Γι' αὐτό τό λόγο, ἀνακοίνωνε ὁ Μπολντιριόφ, ή ὁμάδα τῶν κομμουνιστῶν ἀρνήθηκε νά ψηφίσει καί ἀποχώρησε ἀπό τήν αἴθουσα τῆς συνεδρίασης.

Σύμφωνα μέ τίς ἐντολές τοῦ Β. Ι. Λένιν οἱ ἐμπνευστές τῶν ἀντεπαναστατικῶν διαθέσεων στό συνέδριο τοῦ Ζαντόνσκ συνελήφθηκαν καί ή ἀπόπειρα

τῶν κουλάκων τοῦ Ζαντόνσκ καί τοῦ προάστιου χωριοῦ Τεσέβκα νά όργανώσουν ἔνοπλη ἐκδήλωση, συντρίφθηκε μόλις ἐκδηλώθηκε. Οἱ ἀριστεροί ἐσέροι δέν μπόρεσαν νά ἐμποδίσουν τό πέρασμα τῆς πολιτικῆς τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στό νομό τοῦ Ζαντόνσκ. Γιά τό ζήτημα τῆς γῆς καί τοῦ ἐπισιτισμοῦ τό V συνέδριο τῶν Σοβιέτ τοῦ νομοῦ ψήφισε τίς μπολσεβίκικες ἀποφάσεις. Τίς ἐργασίες του τό συνέδριο τίς τέλειωσε μέ τήν ἐκλογή ἀντιπροσώπων γιά τό IV συνέδριο τῶν Σοβιέτ τοῦ κυβερνείου. Ἐκλέχθηκαν 6 κομμουνιστές καί 4 ἀριστεροί ἐσέροι. — *153.*

163 Ὁ Σ. Μ. Μάλισεφ σάν πληρεξούσιος τῆς Ἕνωσης τῶν κομμούνων τῆς περιοχῆς τοῦ Βορᾶ ἦταν ἐπικεφαλῆς τῆς ἀποστολῆς ἀπό κινητά πλωτά μαγαζιά μέ ἐμπορεύματα γιά ἀνταλλαγή μέ σιτάρι. Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα στάλθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν σέ ἀπάντηση στήν ἀνακοίνωση τοῦ Μάλισεφ γιά τήν πετυχημένη ἀγορά σιτηρῶν. — *153.*

164 Τό τηλεγράφημα πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ Κοτέλνιτς στάλθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τά παράπονα τῆς Ντ. Σ. Λούμπνινα γιά τή σύλληψη τοῦ συζύγου της, τοῦ δάσκαλου Μ. Β. Λούμπνιν. Ἡ οὐσία τῆς ὑπόθεσης αὐτῆς ἦταν ἡ ἑξῆς. Στά τέλη τοῦ Ἰούλη 1918 στήν πόλη Κοτέλνιτς (κυβερνεῖο Βιάτκα) συγκλήθηκε συνέδριο τῶν δασκάλων γιά νά συζητήσει τό ζήτημα τῆς ὑποβολῆς δηλώσεων ἀπ' ὅλους τούς δασκάλους γιά τό ὅτι ἐπιθυμοῦν νά συνεχίσουν τή δουλιά στή λαϊκή παιδεία. Στίς δηλώσεις, σύμφωνα μέ τήν ἐγκύκλιο τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας οἱ δάσκαλοι ἔπρεπε νά γράφουν γιά τά πολιτικά τους φρονήματα καί σέ ποιό κόμμα ἀνήκουν. Τό συνέδριο τῶν δασκάλων στό ὁποῖο προήδρευε ὁ Μ. Β. Λούμπνιν, ἐκφράστηκε ὅτι αὐτό στίς δηλώσεις νά μήν ἀναφέρεται. Ὅταν ὁ τέτιος τύπος δηλώσεων ἔπεσε στά χέρια τοῦ προέδρου τῆς τοπικῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς Νικίτιν, ὁ ἴδιος συνέλαβε τόν Λούμπνιν. — *153.*

165 Τό τηλεγράφημα τό ἔστειλε ὁ Β. Ι. Λένιν σέ ἀπάντηση σέ ἐρώτημα τοῦ προέδρου τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Πένζας Α. Ε. Μίνκιν, ἄν πρέπει νά ἐκτελεστεῖ ἡ διαταγή τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Οἰκονομικῶν τῆς περιοχῆς τοῦ Βορᾶ, Α. Ι. Ποτιάγεφ, πρός τόν διευθυντή τῆς Ὑπηρεσίας ἔκδοσης χαρτονομισμάτων καί ἐνσήμων τοῦ κράτους στήν Πένζα, νά σταματήσει, παρά τήν ἐντολή τοῦ Λένιν στίς 16 τοῦ Αὐγούστου 1918, τό ξεφόρτωμα τοῦ τρένου τῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς.

Ἡ ἀνταρσία τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων στήν ἐπαρχιακή πόλη τοῦ κυβερνείου Πένζας Τσεμπάρα, γιά τό ὁποῖο γίνεται λόγος στό τηλεγράφημα, ἐκδηλώθηκε τή νύχτα τῆς 18 πρός 19 τοῦ Αὐγούστου. Στίς 20 τοῦ Αὐγούστου ἡ ἀνταρσία διαλύθηκε ἀπό ἕνα τμῆμα λεττονῶν τυφεκιοφόρων καί κόκκινων στρατιωτῶν, πού ἦρθαν ἀπό τήν Πένζα. — *156.*

166 Πρόκειται γιά τήν πρόταση νά παρασημοφορηθοῦν τά τμήματα πού θά μποῦν πρῶτα στό Καζάν καί στό Σιμπίρσκ. — *157.*

167 Ὁ Β. Ι. Λένιν ζοῦσε στό Βίμποργκ στόν Γ. Λάτουκκι ἀπό τίς 17 (30) τοῦ Σεπτέμβρη ὥς τίς 7 (20) τοῦ Ὀχτώβρη 1917, ὅταν μετά τά γεγονότα τοῦ Ἰούλη αὐτός βρισκόταν στήν παρανομία, κρυβόμενος ἀπό τή δίωξη τῆς ἀστικῆς Προσωρινῆς κυβέρνησης. — *157.*

168 *«Demain»* («Αὔριο») — μηνιάτικο φιλολογικό-δημοσιολογικό καί πολιτικό περιοδικό τῶν γάλλων διεθνιστῶν. Ἔβγαινε στή Γενεύη ἀπό τό Γενάρη τοῦ 1916 ὥς τόν Ὀχτώβρη τοῦ 1918 (τό τεῦχος 31 τοῦ περιοδικοῦ ἐκδόθηκε τό Σεπτέμβρη 1919 στή Μόσχα σάν ὄργανο τῆς ὁμάδας γάλλων κομμουνιστῶν τῆς Μόσχας). — *161*.

169 Πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα ἀπό τό Πέρμ τοῦ πληρεξούσιου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ γιά τά Οὐράλια καί γιά τό κυβερνεῖο Βιάτκα Μπ. Ι. Μοναστίρσκι στίς 20 τοῦ Αὐγούστου 1918, ὅπου δίνονταν πληροφορίες γιά τήν πορεία τῆς πάλης ἐνάντια στήν ἀνταρσία τῶν λευκοφρουριτῶν καί τῶν ἐσέρων στήν περιοχή τῶν ἐργοστασίων Ἰζέβσκ καί Μπότκιν. — *162*.

170 Τό σημείωμα πρός τόν Α. Ντ. Τσιουρούπα τό ἔγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν, ὅπως φαίνεται, κατά τή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Τσιουρούπα στά ὑλικά τοῦ ΣΛΕ δέν φυλάχτηκε.

Στίς 22 τοῦ Αὐγούστου 1918 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε τή γραμμένη ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπόφαση γιά τό ζήτημα τῶν τιμῶν τῆς πατάτας. Ἡ ἀπόφαση ὑποχρέωνε τήν Κεντρική Διεύθυνση Στατιστικῆς νά κινητοποιήσει ὅλες τίς δυνάμεις τοῦ μηχανισμοῦ της γιά τόν ὑπολογισμό τῆς σοδειᾶς τῆς πατάτας καί τήν καταγραφή τῶν μεσαίων καί μεγάλων πατατοπαραγωγῶν, σέ πρώτη σειρά στά κυβερνεῖα τῆς περιοχῆς Μόσχας. Στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ δινόταν ἐντολή νά ὀργανώσει ὥς τίς 25 τοῦ Αὐγούστου 1918 τήν ἀγορά ὄχι λιγότερο ἀπό 40 ἑκατομμύρια πούτια πατάτας μέ ἐλεύθερες τιμές καί τήν ἀποθήκευσή τους στίς κρατικές ἀποθῆκες τῆς πρωτεύουσας καί τῶν στρατιωτικῶν βάσεων. Γιά ἀγορά πατάτας ἀποφασίστηκε νά χορηγηθοῦν στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ 500 ἑκατομμύρια ρούβλια. Στό ἔργο τῆς συγκέντρωσης καί τῆς ἀποθήκευσης τῆς πατάτας προτεινόταν νά χρησιμοποιηθοῦν πλατιά ἐργάτες διαμέσου τῶν συνδικάτων καί τῶν Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν τῶν βιομηχανικῶν κυβερνείων. — *165*.

171 Ὁ πληρεξούσιος τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ Α. Κ. Πάικες καί ὁ πολιτικός ἐπίτροπος τῆς 4ης στρατιᾶς Ζόριν ἀνακοίνωσαν ἀπό τό Σαράτοφ γιά τόν ἄσχημο ἐφοδιασμό τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων καί παρακαλοῦσαν νά παρθοῦν ἔκτακτα μέτρα γιά νά σταλοῦν ἱματισμός, πυρομαχικά καί ἐφοδιασμός. — *165*.

172 Στό τηλεγράφημα πρός τόν Β. Ι. Λένιν πού πάρθηκε τή νύχτα τῆς 21 πρός τῆς 22 τοῦ Αὐγούστου 1918, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Πένζας Σ. Σ. Τοῦρλο, τό μέλος τῆς ἴδιας ἐπιτροπῆς Α. Μ. Μποῦζντες καί ἡ γραμματέας Φ. Β. Βεσελόβσκαγια πληροφοροῦσαν γιά τή συνεδρίαση τῆς ἐπιτροπῆς κυβερνείου, πού συγκλήθηκε ἀπ' ἀφορμή τό τηλεγράφημα τοῦ Λένιν τῆς 19 τοῦ Αὐγούστου (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 284). Στή συνεδρίαση ὁ πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Α. Ε. Μίνκιν σέ ἀπάντηση στήν ἀπόφαση τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου νά στείλει ἕναν ἐπισιτιστή καί 50 κόκκινους στρατιῶτες-λεττονούς γιά τήν καταστολή τῆς ἐξέγερσης τῶν κουλάκων καί τήν κατάσχεση τῶν σιτηρῶν τους, δήλωσε ὅτι ἀρνεῖται νά ἐκτελέσει αὐτή τήν ἀπόφαση. — *166*.

173 Τό γράμμα αὐτό τοῦ Β. Ι. Λένιν προκλήθηκε ἀπό τά ἑξῆς περιστατικά. Στίς 24 τοῦ Αὐγούστου 1918 τό Σοβιέτ Μόσχας, παίρνοντας ὑπόψη τή δύσκολη ἐπισιτιστική

κατάσταση στήν πόλη, πῆρε τήν ἀπόφαση, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἐπιτρεπόταν στόν κάθε ἐργαζόμενο νά μεταφέρει ἐλεύθερα στή Μόσχα μέχρι ἑνάμισι πούτι τρόφιμα ἀποκλειστικά γιά ἀτομική κατανάλωση. Στίς 26 τοῦ Αὐγούστου τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐξέτασε τό σχέδιο διατάγματος γιά τήν προνομιακή μεταφορά σιτηρῶν, καί συνάμα τό ζήτημα τῆς ἀπόφασης τοῦ Σοβιέτ Μόσχας ἔμεινε ἀνοιχτό.

Ἐνῶ γινόταν ἡ συζήτηση τοῦ ζητήματος, ἄρχισε ἡ ἐκτέλεση τῆς ἀπόφασης τοῦ Σοβιέτ Μόσχας, γιά τή μεταφορά ἑνάμισι πουτιοῦ, πού δέν μποροῦσε νά μή θίξει τήν ὀργάνωση τῆς πάλης ἐνάντια στό μαυραγοριτισμό καί τή ρύθμιση τῆς δράσης τῶν ἐποπτικῶν τμημάτων. Τό μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ Λ. Ι. Ροῦζερ, πού διηύθυνε αὐτή τή δουλιά, ὑπόβαλε στίς 29 τοῦ Αὐγούστου στό συμβούλιο αἴτηση παραίτησής του ἀπό τήν ὀργάνωση τῆς πάλης ἐνάντια στό μαυραγοριτισμό. Στήν αἴτηση ὁ Ροῦζερ ἔγραφε ὅτι δέν βρίσκει «πιά διατύπωση γιά καμιά ἀπό τίς διαταγές σχετικά μέ τίς ἐπερωτήσεις ἀπό τίς ἐπαρχίες». Στήν αἴτηση τοῦ Ροῦζερ ὁ Α. Ντ. Τσιουρούπα, πού κρατοῦσε ἀρνητική θέση ἀπέναντι στή «μεταφορά ἑνάμισι πουτιοῦ», ἔγραψε τήν ἐπισημείωση: «Κανείς ἀπό τά μέλη τοῦ συμβουλίου, οὔτε τό συμβούλιο στό σύνολό του δέν βρῆκαν τίς διατυπώσεις ἐκεῖνες, πού δέν βρῆκε καί ὁ Ροῦζερ. Συμπέρασμα: ἡ διαταγή τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν Μόσχας πρέπει νά ἀκυρωθεῖ περίπου ἔτσι: ἀπόφαση παίρνεται ἀπό τό ΣΛΕ τώρα ἀμέσως καί δημοσιεύεται· στήν ἀπόφαση ἀναφέρεται ἡ προθεσμία πού παύει ἡ ἰσχύς τῆς ἀπόφασης τοῦ Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν Μόσχας — περίπου στίς 15 τοῦ Σεπτέμβρη. *Α. Τσιουρούπα»* (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ - λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Στό ἐπάνω μέρος τοῦ σημειώματος τοῦ Λένιν ὑπάρχει ἡ ἐπισημείωση τοῦ Τσιουρούπα: «Ἀπάντηση στήν αἴτηση τοῦ Ροῦζερ μέ τήν ἐπισημείωσή μου» καί σέ συνέχεια ἡ ἡμερομηνία: «29/VIII».

Μέ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 5 τοῦ Σεπτέμβρη 1918, ἡ ἰσχύς τῆς ἀπόφασης τοῦ Σοβιέτ Μόσχας καί τῆς ἀνάλογης ἀπόφασης τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης ὁρίστηκε μέχρι τήν 1η τοῦ Ὀχτώβρη 1918. — *176.*

174 Πρόκειται γιά τήν ἔπαυλη, πού βρισκόταν κοντά στό σταθμό Ταράσοβκα τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Βορᾶ, στό χωριό Κομαρόβκα στό ποτάμι Κλιάζμα καί τήν χρησιμοποιοῦσε ὁ Β. Ντ. Μπόντς-Μπρουγέβιτς. Μετέπειτα ἐκεῖ ὀργανώθηκε τό σοβχόζ (ἀργότερα γεωργικό τράστ) «Λεσνίγε πολιάνκι». — *176.*

175 Τό δημοσιευόμενο γράμμα καί μιά σειρά ντοκουμέντα πού ἀκολουθοῦν, γράφτηκαν ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν, ὅταν ἦταν ἄρωστος, γιατί εἶχε τραυματιστεῖ βαριά στίς 30 τοῦ Αὐγούστου 1918 ἀπό τήν ἐσέρα τρομοκράτισσα Φ. Καπλάν.

Παρά τήν ἀπογοήτευση τῶν γιατρῶν, ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς ἤδη ὕστερα ἀπό κάμποσες μέρες μετά τόν τραυματισμό του ἀρχίζει νά ἀσχολεῖται μέ τίς ὑποθέσεις. Στίς 16 τοῦ Σεπτέμβρη οἱ γιατροί ἐπέτρεψαν στόν Β. Ι. Λένιν νά ἀρχίσει νά δουλεύει. Ἀπό τίς 23 τοῦ Σεπτέμβρη ὥς τά μέσα τοῦ Ὀχτώβρη ὁ Β. Ι. Λένιν ἀναπαυόταν στό Γκόρκι.

Παρακάτω γίνεται λόγος γιά τή συγκέντρωση τῶν σιτηρῶν στό νομό Ἐλέτς τοῦ κυβερνείου Ὀριόλ. Γιά τό ζήτημα αὐτό βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 327.

Στό χειρόγραφο ὑπάρχει ἡ ἡμερομηνία «7.IX.1918». Ὡστόσο στή διεκπεραίωση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων διαφυλάχθηκε ἀντίγρα-

φο αὐτοῦ τοῦ γράμματος, στό ὁποῖο εἶναι γραμμένη ἀπό ἄγνωστον ἡ ἡμερομηνία «6/IX» καί ὁ χρόνος ἀποστολῆς τοῦ γράμματος «ὥρα 21 καί 10'» (ΚΚΑΟΕ τῆς ΕΣΣΔ). Ἐπιπλέον, τή νύχτα τῆς 6 πρός τίς 7 τοῦ Σεπτέμβρη ὁ Α. Ντ. Τσιουρούπα ἀνακοίνωσε στόν Γκ. Ε. Ζηνόβιεφ στήν Πετρούπολη: «Σήμερα ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς... ἔγραφε γράμμα» («Πετρογκράντσκαγια Πράβντα», ἀρ. φύλ. 194, 7 τοῦ Σεπτέμβρη 1918). Αὐτό δίνει τή βάση γιά τόν ἰσχυρισμό ὅτι τό δημοσιευόμενο γράμμα γράφτηκε στίς 6 τοῦ Σεπτέμβρη 1918. — *177.*

176 Τό τηλεγράφημα αὐτό τοῦ Β. Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα μέ εὐχές γιά τήν ἀνάρωσή του, πού στάλθηκε στόν Λένιν στίς 7 τοῦ Σεπτέμβρη 1918 ἀπό τούς καθοδηγητές τοῦ πολιτικοῦ τμήματος τῆς 5ης στρατιᾶς. — *178.*

177 Τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν μεταδόθηκε στό Καζάν στίς 6 καί 54 λεπτά τό πρωί τῆς 10 τοῦ Σεπτέμβρη 1918, καί στίς 2 μετά τό μεσημέρι τμήματα τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ ἀπελευθέρωσαν τό Καζάν ἀπό τά στρατεύματα τῶν λευκοφρουριτῶν καί τῶν λευκοτσέχων.

Τά χαιρετιστήρια τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τούς ἄνδρες τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ γιά τήν κατάληψη τοῦ Καζάν βλ. στά Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 86, 96. — *178.*

178 Ἡ πόλη Σιμπίρσκ ἀπελευθερώθηκε ἀπό τά τμήματα τῆς Σιδηρᾶς μεραρχίας μέ διοικητή τόν Γκ. Ντ. Γκάι στίς 12 τοῦ Σεπτέμβρη 1918. — *179.*

179 Πρόκειται γιά τήν πρόταση τοῦ διοικητῆ τοῦ Κρεμλίνου Π. Ντ. Μαλκόφ νά ἐγκατασταθεῖ τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στό Μεγάλο μέγαρο τοῦ Κρεμλίνου. — *179.*

180 Τό τηλεγράφημα αὐτό εἶναι ἀπάντηση τοῦ Β. Ι. Λένιν στήν ἀνακοίνωση τοῦ ἀναπληρωτῆ τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Ἐσωτερικῶν, πληρεξούσιου τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων γιά τή συγκέντρωση τροφίμων στό κυβερνεῖο Σαράτοφ Α. Π. Σμιρνόφ, γιά τήν πορεία συγκέντρωσης σιτηρῶν καί ἄλλων ἐπισιτιστικῶν εἰδῶν σ' αὐτό τό κυβερνεῖο, καθώς καί τή μεταφορά τους. — *180.*

181 Τά τηλεγραφήματα τῶν ἐπιτροπῶν φτωχολογιᾶς τοῦ νομοῦ Ἐλέτς τοῦ κυβερνείου Ὀριόλ στάλθηκαν στόν Β.Ι. Λένιν σέ ἀπάντηση στό γράμμα του πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Γεωργίας Σ.Π. Σερεντά (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 320). — *181.*

182 Πρόκειται γιά τό ἄρθρο «Ὁ Κάρλ Κάουτσκι καί ἡ Ἐριέττα Ρόλλαντ - Χόλστ γιά τούς μπολσεβίκους», πού δημοσιεύτηκε στίς 20 τοῦ Σεπτέμβρη 1918 στήν «Πράβντα». Τά ἀποσπάσματα πού παρατέθηκαν στό ἄρθρο αὐτό καί τά ὁποῖα ἀναφέρει ὁ Β.Ι. Λένιν, εἶναι παρμένα ἀπό τό ἄρθρο τοῦ Κ. Κάουτσκι «Δημοκρατία ἤ δικτατορία», πού δημοσιεύτηκε στό περιοδικό «Sozialistische Auslandpolitik», τεῦχος 34 τοῦ Αὐγούστου 1918.

«Sozialistische Auslandpolitik» «Σοσιαλιστική Ἐξωτερική Πολιτική» — ὄργανο τῶν καουτσκιστῶν· ἔβγαινε στό Βερολίνο στά 1915—1922 (ἀπό τό Νοέμβρη τοῦ 1918 εἶχε τόν τίτλο «Der Sozialist» («Ὁ Σοσιαλιστής»). — *182.*

183 Τό βιβλίο τοῦ Β.Ι. Λένιν «Κράτος καί ἐπανάσταση» μέ πρόλογο τοῦ ἐκδοτικοῦ, πού γράφτηκε μέ τό πνεῦμα τῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ Λένιν, δημοσιεύτηκε στά γερμανικά τό 1918 στή Βέρνη. Ἐκτός ἀπ' αὐτό, τό 1918 τό βιβλίο αὐτό ἐκδόθηκε δυό φορές στά γερμανικά στό Βερολίνο καί ἐπανεκδόθηκε ἐπανειλημμένα ἐκεῖ στά μετέπειτα χρόνια. — *183.*

184 Πρόκειται γιά τήν μπροσούρα τοῦ Κ. Κάουτσκι «Ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου», πού ἐκδόθηκε τό φθινόπωρο τοῦ 1918 στή Βιέννη. Στήν μπροσούρα αὐτή ὁ Κάουτσκι διαστρέβλωνε μέ ὅλα τά μέσα τή μαρξιστική θεωρία τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης καί συκοφαντοῦσε τό Σοβιετικό κράτος. Ὁ Β.Ι. Λένιν στό βιβλίο του «Ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση καί ὁ ἀποστάτης Κάουτσκι» (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 235-338) καί σέ ἄλλα ἔργα τῆς περιόδου αὐτῆς ὑπόβαλε σέ αὐστηρή κριτική τή διαστρέβλωση ἀπό τούς ἠγέτες τῆς ΙΙ Διεθνοῦς, πρίν ἀπόλα τοῦ Κάουτσκι, τῆς μαρξιστικῆς διδασκαλίας γιά τή σοσιαλιστική ἐπανάσταση καί τή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου καί ἀνάπτυξε παραπέρα τή θεωρία τοῦ μαρξισμοῦ γιά τά σοβαρότατα αὐτά ζητήματα. — *183.*

185 Ἡ κοινή συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ, τοῦ Σοβιέτ Μόσχας, τῶν ἐργοστασιακῶν ἐπιτροπῶν καί τῶν συνδικάτων, πού συγκλήθηκε μέ πρόταση τοῦ Β.Ι. Λένιν, ἔγινε τήν Πέμπτη 3 τοῦ Ὀχτώβρη 1918. Στόν Λένιν, πού βρισκόταν στό χωριό Γκόρκι γιά ἀνάπαυση ὕστερα ἀπό τόν τραυματισμό του, δέν ἐπιτράπηκε νά παραβρεθεῖ στή συνεδρίαση, καί ἔστειλε γράμμα πού διαβάστηκε (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 97-100). Στήν ἀπόφαση πού ψηφίστηκε στή συνεδρίαση, μπῆκαν οἱ βασικές προτάσεις τοῦ Λένιν. Καί τήν ἴδια μέρα ἡ ἀπόφαση αὐτή μεταδόθηκε τηλεγραφικά σέ «ὅλο τόν κόσμο». — *186.*

186 Τό γράμμα πρός τόν Β.Ντ. Μπόντς - Μπρουγέβιτς γράφτηκε ἀπ' ἀφορμή τό θάνατο τῆς γυναίκας του, μέλους τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ὑγιεινῆς Β.Μ. Βελπίτσκινα - Μπόντς Μπρουγέβιτς, ποῦ ἐπῆλθε στίς 30 τοῦ Σεπτέμβρη 1918. — *186.*

187 Ὁ Λ. Μπ. Κράσιν παρακαλοῦσε τόν Β.Ι. Λένιν νά ὑπογράψει τό τηλεγράφημα πρός τήν ἔκτακτη ἐπιτροπή τοῦ Τσαρίτσιν γιά τήν ἀπόλυση τοῦ κρατουμένου ὑπαλλήλου τῆς Κεντρικῆς διεύθυνης πετρελαίων Ν. Μούχιν καί νά τοῦ δοθεῖ ἡ δυνατότητα νά πάει ἐλεύθερα στή Μόσχα. Ἀντίγραφο τοῦ τηλεγραφήματος ὁ Κράσιν πρότεινε νά σταλεῖ στόν Ι.Β. Στάλιν στό Τσαρίτσιν. — *187.*

188 Πρόκειται γιά τό ἄρθρο «Ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση καί ὁ ἀποστάτης Κάουτσκι» (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 101-110). Τό ἄρθρο δημοσιεύτηκε στήν «Πράβντα» στίς 11 τοῦ Ὀχτώβρη 1918). — *187.*

189 Ὁ Β.Ι. Λένιν ἔχει ὑπόψη τά χρέη τῆς τσαρικῆς καί τῆς ἀστικῆς Προσωρινῆς κυβέρνησης στούς ἰμπεριαλιστές τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας, τῶν ΕΠΑ καί ἄλλων χωρῶν. Μέ τό διάταγμα τῆς ΠΚΕΕ τῆς 21 τοῦ Γενάρη (3 τοῦ Φλεβάρη 1918) ὅλα τά ἐξωτερικά χρέη τῆς τσαρικῆς καί τῆς Προσωρινῆς κυβέρνησης ἀκυρώθηκαν. — *188.*

190 Ἡ νότα πρός τόν πρόεδρο τῶν ΕΠΑ Β. Οὐίλσον στάλθηκε στίς 24 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 (βλ. «Τά ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. Ι, 1957, σελ. 531 - 539). — *188.*

191 Ὁ Μ, Μ. Λιτβίνοφ, πρεσβευτής τῆς ΣΟΣΔΡ στήν Ἀγγλία, συνελήφθη ἀπό τήν ἀγγλική κυβέρνηση σάν ὅμηρος γιά τόν ἄγγλο πρόξενο στή Μόσχα Λόκαρτ πού συνελήφθη στίς 3 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 γιά τήν ἀντεπαναστατική δράση του ἐνάντια στή Σοβιετική Δημοκρατία. Τόν Ὀχτώβρη τοῦ 1918 ὁ Λιτβίνοφ ἀνταλλάχθηκε μέ τόν Λόκκαρτ καί γύρισε στή Σοβιετική Ρωσία. — *191.*

192 Τό γράμμα αὐτό ὁ Β.Ι. Λένιν τό ἔγραψε ἀπ' ἀφορμή τήν ἀπόφαση τοῦ προεδρείου τοῦ Σοβιέτ Μόσχας τῆς 7 τοῦ Ὀχτώβρη 1918, μέ τήν ὁποία οἱ καθοδηγητές τοῦ Σοβιέτ Μόσχας προσπαθοῦσαν νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν εὐθύνη γιά τή μή ἐκτέλεση τοῦ διατάγματος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων σχετικά μέ τήν ἀνέγερση στή Μόσχα ἀδριάντων τῶν ἐπιφανῶν παραγόντων τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος καί τοῦ πολιτισμοῦ.

Στό χειρόγραφο τοῦ Λένιν μέ τό χέρι ἀγνώστου γράφτηκε: «Τό ἄκουσε τό προεδρεῖο στίς 14 τοῦ Ὀχτώβρη». — *191.*

193 Στίς 3 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 στήν ἐφημερίδα «La Feuille» δημοσιεύτηκε ἡ ἀνακοίνωση ὅτι βγῆκε τό βιβλίο «La Russie socialiste» («Ἡ Σοσιαλιστική Ρωσία»), πού τό ἑτοίμασαν οἱ ἀριστεροί ἐσέροι.

«La Feuille» («Δελτίο») — καθημερινή ἐφημερίδα πού ἔβγαινε στά 1917 - 1920 στή Γενεύη. Ἡ ἐφημερίδα, ἄν καί δέν ἦταν τυπικά ὄργανο κάποιου κόμματος, ἀκολουθοῦσε οὐσιαστικά τίς θέσεις τῆς ΙΙ Διεθνοῦς. — *192.*

194 *«Ζνάμια Τρουντοβόι Κομμούνι»* («Ἡ Σημαία τῆς Ἐργασιακῆς Κομμούνας») — ἐφημερίδα· ἀρχικά, ἀπό τίς 26 τοῦ Ἰούλη ὥς τίς 18 τοῦ Αὐγούστου 1918, ἔβγαινε μέ τόν τίτλο «Ἡ Σημαία τῆς Πάλης», σάν ὄργανο τῆς ὁμάδας τῶν ἀριστερῶν σοσιαλιστῶν - ἐπαναστατῶν καί ἀπό τίς 21 τοῦ Αὐγούστου σάν ὄργανο τοῦ κόμματος τῶν «κομμουνιστῶν ναρόντνικων» πού εἶχε ἀποχωριστεῖ ἀπό τό κόμμα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων. Ἡ ἔκδοση τῆς ἐφημερίδας σταμάτησε τό Νοέμβρη τοῦ 1918, ὅταν τό ἔκτακτο συνέδριο τοῦ κόμματος τῶν «κομμουνιστῶν ναρόντνικων» ψήφισε τήν ἀπόφαση γιά τή διάλυση τοῦ κόμματος καί τή συγχώνευσή του στό ΚΚΡ (μπ).

«Βόλια Τρουντά» («Ἡ θέληση τῆς Ἐργασίας») — ἐφημερίδα, ὄργανο τοῦ κόμματος τοῦ «ἐπαναστατικοῦ κομμουνισμοῦ» πού ξεχωρίστηκε τό Σεπτέμβρη τοῦ 1918 ἀπό τό κόμμα τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων. Ἔβγαινε ἀπό τίς 14 τοῦ Σεπτέμβρη 1918. Ἀπό τίς 14 τοῦ Δεκέμβρη 1918 ἀντί καθημερινή ἐφημερίδα ἄρχισε νά βγαίνει περιοδικό μέ τόν ἴδιο τίτλο· ἐκδιδόταν ὥς τόν Ὀχτώβρη τοῦ 1920, ὅταν τό κόμμα τοῦ «ἐπαναστατικοῦ κομμουνισμοῦ» συγχωνεύτηκε στό ΚΚΡ (μπ). — *192.*

195 Πρόκειται γιά τά ἐκδοθέντα παράνομα «Γράμματα τῆς ὁμάδας «Σπάρτακος»· ἀπό τό Σεπτέμβρη τοῦ 1916 ὥς τόν Ὀχτώβρη τοῦ 1918 βγῆκαν δώδεκα τέτια γράμματα. — *193.*

196 Τό ἄρθρο τοῦ Λ. Μάρτοφ «Ὁ Μδαρξ καί τό πρόβλημα τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου» δημοσιεύτηκε στά τεύχη 29 καί 30 τοῦ περιοδικοῦ «Sozialistische Auslandpolitik» τῆς 18 καί 25 τοῦ Ἰούλη 1918. — *194.*

197 Περί τίνος πρόκειται, δέν ἐξακριβώθηκε. — *195.*

198 Πρόκειται γιά τό «Γράμμα πρός τήν κοινή σύσκεψη τῆς ΠΚΕΕ, τοῦ Σοβιέτ Μόσχας μέ τούς ἀντιπροσώπους τῶν ἐργοστασιακῶν ἐπιτροπῶν καί τῶν συνδικάτων», πού τό ἔγραψε ὁ Β.Ι. Λένιν στίς 2 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 97-100). Πιό διεξοδικά γιά τό ἐνδεχόμενο νά ἐπεκταθεῖ ἡ ἐπέμβαση τῶν χωρῶν τῆς Ἀντάντ ἐνάντια στή Σοβιετική Δημοκρατία ὁ Β.Ι. Λένιν εἶπε στήν ἔκθεση στήν κοινή συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ στίς 22 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 καί στό λόγο του γιά τή διεθνή κατάσταση στό VI συνέδριο τῶν Σοβιέτ (στό ἴδιο, σελ. 118-119, 127, 163 καί 531). — *195.*

199 Πρόκειται γιά τήν ὁμάδα τῆς Βρέμης τῶν γερμανῶν ἀριστερῶν σοσιαλδημοκρατῶν· τό 1919 ἡ ὁμάδα αὐτή μπῆκε στό Κομμουνιστικό Κόμμα τῆς Γερμανίας. — *195.*

200 Περί τίνος πρόκειται, δέν κατορθώθηκε νά ἐξακριβωθεῖ. — *196.*

201 Πρόκειται γιά τήν καταστολή τοῦ κινήματος τῶν λευκοφρουριτῶν-ἐσέρων στά ἐργοστάσια Ἰζέβσκ καί Βοτκίνσκ (τοῦ κυβερνείου Βιάτκα). Οἱ κινηματίες κατέλαβαν τίς πόλεις Ἰζέβσκ καί Βοτκίνσκ τόν Αὔγουστο τοῦ 1918. Οἱ πόλεις αὐτές ἀπελευθερώθηκαν ἀπό τά σοβιετικά στρατεύματα στίς 7 καί στίς 12 τοῦ Νοέμβρη 1918 (τό χαιρετιστήριο τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν γιά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἰζέβσκ βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 355). — *197.*

202 Πρόκειται γιά τό ἐργαστήριο ραδιοηλεκτροτεχνίας τοῦ Νίζνι Νόβγκοροντ, πού ἱδρύθηκε τό 1918 ἀπό τούς Μ.Α. Μπόντς - Μπρουγέβιτς καί Β.Μ. Λεστσίνσκι καί ἦταν ἕνα ἀπό τά πρῶτα ἐπιστημονικο-ἐρευνητικά ἱδρύματα πού ἱδρύθηκαν μετά τήν Ὀχτωβριανή σοσιαλιστική ἐπανάσταση. Ὁ Β. Ι. Λένιν ἐνδιαφέρθηκε προσωπικά γιά τίς ἐργασίες τοῦ ἐργαστηρίου ραδιοηλεκτροτεχνίας καί τό βοήθησε ἐπανειλημμένα (βλ. λογουχάρη, σέ τοῦτο τόν τόμο, Παράρτημα, ντοκουμέντα, σελ. 26 - 28). — *197.*

203 Πρόκειται γιά ἕναν ἀπό τούς συγγενεῖς τοῦ Νικολάου Β΄. — *197.*

204 Τό τηλεγράφημα στάλθηκε ἀπ' ἀφορμή τήν ἀπελευθέρωση τοῦ Κάρλ Λῆμπκνεχτ ἀπό τά κάτεργα στίς 22 τοῦ Ὀχτώβρη 1918. — *198.*

205 Τό βιβλίο τοῦ Β.Ι. Λένιν «Κράτος καί ἐπανάσταση» πρωτοεκδόθηκε στά γαλλικά στή Μόσχα τό 1919. Ἀρχίζοντας ἀπό τό 1921 τό βιβλίο ἐκδόθηκε ἐπανειλημμένα στά γαλλικά στό Παρίσι. — *200.*

206 Πρόκειται γιά μιά ὁμάδα μελῶν τοῦ Κόμματος τῆς ἀχτίδας Βίμποργκ τῆς Πετρούπολης (Κουκλίν, Τσάγκιν, Γκριγκόριεφ κ.ἄ) πού στάλθηκαν στό Νότιο μέτωπο. Τό Σοβιέτ Μόσχας σκόπευε νά τούς στείλει στό Σέρπουχοφ, ὅμως αὐτοί δέν συμφώνησαν γι' αὐτό. Στίς 27 τοῦ Ὀχτώβρη οἱ βιμποργκινοί παρουσιάστηκαν γιά τό ζήτημα αὐτό στόν Β. Ι. Λένιν. — *200.*

207 Γράφτηκε πάνω στό ἔγγραφο τῆς διευθύντριας τοῦ τμήματος παιδικῶν σπιτιῶν τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Προνοίας Α. Ι. Οὐλιάνοβα - Ἐλιζάροβα πρός τή Διεύθυνση τῆς περιουσίας τῶν παλατιῶν τοῦ Λαοῦ τῆς Μόσχας μέ τήν παράκληση νά διατεθοῦν γιά τίς ἀνάγκες τῶν παιδικῶν ἀσύλων, πού μεταφέρονταν

λόγω τῆς πείνας ἀπό τή Μόσχα στά σιτοπαραγωγικά κυβερνεῖα, μαξιλάρια, κουβέρτες καί ἀσπρόρουχα.

Ἡ ἐντολή τοῦ Β. Ι. Λένιν ἐκτελέστηκε. — *201.*

208 Στίς 12 τοῦ Νοέμβρη 1918 ἡ κυβέρνηση τῆς Ἑλβετίας κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν χωρῶν τῆς Ἀντάντ ἀπέλασε ἀπό τήν Ἑλβετία τήν πληρεξούσια ἀντιπροσωπεία τῆς ΣΟΣΔΡ μέ ἐπικεφαλῆς τόν Γ.Α. Μπέρζιν. — *201.*

209 Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔδινε μεγάλη σημασία στήν καταστολή τοῦ κινήματος τῶν λευκοφρουριτῶν καί ἐσέρων στό Ἰζέβσκ καί στήν ἀπελευθέρωση τῆς πόλης. Ὅταν στίς ἀρχές τοῦ Νοέμβρη 1918 δέχθηκε τό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τῆς 2ης στρατιᾶς Σ.Ι. Γκοῦσεφ, ὁ Λένιν ἔκφρασε τήν ἐλπίδα ὅτι ὥς τήν πρώτη ἐπέτειο τῆς Ὀχτωβριανῆς ἐπανάστασης τό Ἰζέβσκ θά εἶναι ἀπελευθερωμένο, καί παρακάλεσε νά τό μεταδόσουν αὐτό στούς κόκκινους στρατιῶτες. Στίς 7 τοῦ Νοέμβρη οἱ πολεμιστές τῆς μεραρχίας μέ διοικητή τόν Β. Μ. Ἀζίν κατέλαβαν μέ ἔφοδο τήν πόλη καί τό ἐργοστάσιο ὅπλων.

Τό τηλεγράφημα τοῦ Λένιν εἶναι ἀπάντηση στήν ἀνακοίνωση ἀπό τό Ἀνατολικό μέτωπο γιά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἰζέβσκ. Τό τηλεγράφημα αὐτό διαβιβάστηκε στούς κόκκινους στρατιῶτες πού πῆραν μέρος στήν ἀπελευθέρωση τῆς πόλης. — *202.*

210 Τά βιβλία πού διαφυλάχτηκαν, ἀπό τή βιβλιοθήκη τοῦ Λένιν στό Πορόνιν, ὅπως καί τά ὑλικά τοῦ ἀρχείου, (τοῦ ἀρχείου στήν Κρακοβία-Πορόνιν), δόθηκαν στή Σοβιετική Ἕνωση μετά τό θάνατο τοῦ Β.Ι. Λένιν. Ἡ πρώτη παρτίδα τῶν ὑλικῶν παραλήφθηκε τό 1924, ἕνα μέρος τῶν βιβλίων πού ἀνῆκαν στόν Λένιν — τό 1933. 12 βιβλία τοῦ Λένιν, πού διαφυλάχτηκαν στή βιβλιοθήκη Μπίντγκοστς, παραδόθηκαν τό 1945 στό Σοβιετικό στρατό σέ ἔνδειξη εὐγνωμοσύνης γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς πόλης ἀπό τούς γερμανούς κατακτητές. Μιά μεγάλη συλλογή ὑλικῶν τοῦ ἀρχείου Κρακοβίας-Πορόνιν, πού ἀνακαλύφθηκε ἀπό τούς εἰδικούς γιά τά ἀρχεῖα τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Πολωνίας, παραλήφθηκε τό 1951. Ἰδιαίτερα πολλά πολύτιμα ντοκουμέντα παραδόθηκαν στήν Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ ΚΚΣΕ ἀπό τό Ἑνωμένο Ἐργατικό Κόμμα τῆς Πολωνίας τό 1954. Συνολικά τό 1951 καί τό 1954 παραδόθηκαν ἀπό τήν Πολωνία στήν ΕΣΣΔ πάνω ἀπό χίλια νέα ντοκουμέντα. Τά ὑλικά πού πάρθηκαν φυλάγονται στό Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ - λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ. — *204.*

211 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα ἦταν ἀπάντηση στό ἑπόμενο τηλεγράφημα πού πῆρε ὁ Β. Ι. Λένιν στίς 13 τοῦ Νοέμβρη 1918 ἀπό τό σταθμό Οὐνέτς (κυβερνεῖο Τσερνίγκοφ): «Οἱ ἀντιπρόσωποι ἐπαναστατῶν στρατιωτῶν τῆς Γερμανίας, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Σοβιέτ τῶν στρατιωτῶν βουλευτῶν Λίστσιτσι, μαζί μέ τήν ὀργάνωση Οὐνέτς τοῦ ΚΚΡ (μπ) χαιρετίζουν στό πρόσωπό Σας τήν παγκόσμια ἐπανάσταση. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαναστατικῶν στρατευμάτων τοῦ χωριοῦ Λίστσιτσι (ὑπογραφές). Ὁ πρόεδρος τῆς ὀργάνωσης Οὐνέτς τοῦ ΚΚΡ (μπ) *Ἰβανόφ*. Ἡ ἐπαναστατική ἐπιτροπή *Λίντ*. Ὁ διοικητής τοῦ συντάγματος Μπόγκουν *Στσόρς*» — *205.*

212 Στίς 22 τοῦ Νοέμβρη 1918 τό τμῆμα συγκέντρωσης καί ἐφοδιασμοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ ἀνακοίνωσε στή φιλλανδική κομμουνιστι-

κή λέσχη: «...λόγω τοῦ ὅτι οἱ ὀργανώσεις τώρα ἐφοδιάζονται μερικά, διατέθηκαν γιά Σᾶς ἀπό τά ἀποθέματα τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ 6 χιλιάδες πούτια σιτηρά. Ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφο τοῦ γράμματος τοῦ συντρ. Λένιν» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ) — *207.*

213 Τό σημείωμα πρός τόν Λ. Μπ. Κάμενεφ γράφτηκε, κατά πάσα πιθανότητα, στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 16 τοῦ Νοέμβρη ἀπ' ἀφορμή τή συζήτηση τοῦ ζητήματος γιά τήν ἐκφόρτωση τῶν φορτίων πού φθάνουν στή Μόσχα. — *208.*

214 Τό δημοσιευόμενο σημείωμα εἶναι ἀπάντηση στό ἐρώτημα γιά τή γνώμη τοῦ Β. Ι. Λένιν σχετικά μέ τήν πρόταση τοῦ διευθυντῆ τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς περιοχῆς τοῦ Βορᾶ τῆς Λαϊκῆς (Κρατικῆς) τράπεζας νά γιορταστεῖ πανηγυρικά ἡ 14 τοῦ Δεκέμβρη — ἐπέτειος τῆς ἔκδοσης τοῦ διατάγματος γιά τήν ἐθνικοποίηση τῶν ἰδιωτικῶν τραπεζῶν. — *208.*

215 Τήν ἐντολή αὐτή ὁ Β. Ι. Λένιν τήν ἔδοσε, ὅταν πῆρε τήν ἀνακοίνωση τοῦ μέλους τοῦ συμβουλίου τοῦ πολιτικοῦ τμήματος τοῦ Νότιου μετώπου Ι. Ι. Χοντορόβσκι γιά τήν ἀπαλλαγή ἀπό τούς γιατρούς τοῦ 18ου στρατιωτικοῦ νοσοκομείου διαλογῆς ἀρώστων ἀπό τή στρατιωτική θητεία στρατιωτῶν τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ χωρίς σοβαρές αἰτίες. — *208.*

216 Ἀφορμή γιά νά γραφτεῖ τό τηλεγράφημα αὐτό ἦταν ἡ καταγγελία, πού πῆρε ὁ Β. Ι. Λένιν ἀπό τόν διευθυντή τοῦ ἐπιστημονικοτεχνικοῦ τμήματος τοῦ ΑΣΛΟ Ν. Π. Γκορμπουνόφ γιά τό ὅτι ἡ τεχνική ἐπιτροπή τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ Βόρειου διαμερίσματος καθυστερεῖ τήν ἐκτέλεση τῶν παραγγελιῶν τοῦ Κεντρικοῦ ἐπιστημονικοτεχνικοῦ ἐργαστηρίου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Στό πάνω μέρος τοῦ ντοκουμέντου, πού πάρθηκε ἀπό τόν Γκορμπουνόφ, ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε τήν ἐντολή στήν γραμματέα: «Νά τηλεφωνήσετε στόν Γκορμπουνόφ νά στείλει *σήμερα* κιόλας *ἀκριβῆ ντοκουμέντα* σχετικά μέ τήν καθυστέρηση γιά ½ τοῦ μήνα καθώς καί ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων ἀπό τόν Ἀμόσοφ (διευθυντή τῆς τεχνικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ Βόρειου διαμερίσματος. — *Ἡ Σύντ.).* Χωρίς ντοκουμέντα ἡ καταγγελία δέν ἔχει σοβαρότητα. *Λένιν»* (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Βλ. ἐπίσης τό ἀκόλουθο ντοκουμέντο. — *209.*

217 Ἡ ἐντολή δόθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν λόγω τοῦ ὅτι ἔφτασαν παράπονα ἀπό τούς ἐνοίκους ἑνός ἀπό τά σπίτια τῆς συνοικίας Πρέσνια Μόσχας γιά τό ὅτι τό σπίτι δημεύεται καί αὐτούς τούς διώχνουν. — *210.*

218 Ἡ ὁδηγία αὐτή πρός τόν Γκ. Β. Τσιτσέριν γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τό ραδιοτηλεγράφημα πού ἔκανε στίς 10 τοῦ Νοέμβρη 1918 ἡ γερμανική κυβέρνηση πού ἀποτελοῦνταν κυρίως ἀπό δεξιούς σοσιαλδημοκράτες καί κεντριστές. Στό ραδιοτηλεγράφημα τῆς 21 τοῦ Νοέμβρη 1918 ἡ γερμανική κυβέρνηση παρακαλοῦσε τή Σοβιετική κυβέρνηση νά κάνει δήλωση ὅτι τήν ἀναγνωρίζει καί ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση «νά ἀπόσχει ἀπό κάθε ἐπενέργεια στό γερμανικό πληθυσμό μέ σκοπό τή δημιουργία ἄλλης κυβέρνησης».

Οἱ ὑποδείξεις τοῦ Λένιν εἶχαν τήν ἀντανάκλασή τους στή νότα

πρός τό ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν τῆς Γερμανίας τῆς 25 τοῦ Νοέμβρη 1918, πού στάλθηκε μέ τήν ὑπογραφή τοῦ Γκ. Β. Τσιτσέριν (βλ. «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. Ι, 1957, σελ. 576-577). — *211.*

219 Πρόκειται γιά τήν ἀπόφαση τοῦ Μικροῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 12 τοῦ Νοέμβρη 1918 νά διατεθοῦν οἱ κεντρικές θέσεις στό Μεγάλο καί στό Μικρό Κρατικό θέατρο γιά χρησιμοποίησή τους ἀπό τούς Λαϊκούς ἐπιτρόπους καί τά μέλη τῶν συμβουλίων. Στίς 26 τοῦ Νοέμβρη 1918 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πρότεινε νά ἐπανεξεταστεῖ ἡ ἀπόφαση αὐτή καί νά «παρθεῖ ἄλλη, πιό βασισμένη καί πιό δημοκρατική» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Τό Μικρό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων δημιουργήθηκε τό Δεκέμβρη τοῦ 1917 γιά ξαλάφρωμα τῆς ἡμερήσιας διάταξης τοῦ ΣΛΕ ἀπό τά μικροζητήματα· ὑπῆρχε μέ τά δικαιώματα ἐπιτροπῆς τοῦ ΣΛΕ. Ὅλα τά ζητήματα, πού λύνονταν ὁμόφωνα ἀπό τό Μικρό ΣΛΕ, ὑπογράφονταν ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν καί ἰσοδυναμοῦσαν μέ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων· ὅταν προέκυπταν διαφωνίες τό ζήτημα παραπέμπονταν στό ΣΛΕ. — *212.*

220 Ἡ ἐντολή αὐτή γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στήν ἀναφορά τοῦ τμήματος γιά τίς ὑποθέσεις τῶν μουσείων καί τή φύλαξη τῶν μνημείων τέχνης καί ἀρχαιότητας τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας πρός τή Διεύθυνση Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 26 τοῦ Νοέμβρη 1918 μέ τήν παράκληση νά παραχωρηθοῦν γιά τίς ἀνάγκες τῶν κρατικῶν μουσείων μιά σειρά αἴθουσες τοῦ Μεγάλου παλατιοῦ τοῦ Κρεμλίνου.

Στίς 12 τοῦ Δεκέμβρη 1918 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε τήν ἀπόφαση: «νά παρθοῦν μέτρα γιά τή χρησιμοποίηση αἰθουσῶν τοῦ Μεγάλου παλατιοῦ γιά μουσεῖο, ἰδιαίτερα γιά τήν ἔκθεση τῆς ἱστορικῆς εἰκόνας τῆς ζωῆς τῶν τσάρων» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ). — *212.*

221 Οἱ ἀμφιβολίες τοῦ Β. Ι. Λένιν γιά τό ἄν εἶναι σωστές οἱ ἀνακοινώσεις ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν Σοβιέτ τῶν γερμανῶν στρατιωτῶν στήν Οὐκρανία ἀκολουθεῖ τίς μπολσεβίκικες θέσεις, ἦταν ἐντελῶς βάσιμες. Τό Πανουκρανικό συνέδριο τῶν Σοβιέτ τῶν γερμανῶν στρατιωτῶν, πού ἔγινε στίς 13 τοῦ Δεκέμβρη 1918 στό Κίεβο, βρέθηκε κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῶν γερμανῶν ὀπορτουνιστῶν καί δέν πῆρε καμιά πολιτική ἀπόφαση. Τό συνέδριο ἀποφάσισε νά ἔρθει σέ συμφωνία μέ τούς πετλιουρικούς καί νά δόσει τό Κίεβο ἀμαχητί σέ ἀντάλλαγμα τό ἐλεύθερο πέρασμα τῶν γερμανικῶν στρατιωτικῶν τρένων, πού φεύγουν πρός τή Δύση. — *213.*

222 Πρόκειται γιά τό Διάταγμα «Γιά τήν ὀργάνωση τοῦ ἐφοδιασμοῦ», πού ψήφισε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 21 τοῦ Νοέμβρη 1918. Σύμφωνα μέ τό διάταγμα αὐτό σημαντικός ρόλος στήν ὀργάνωση τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ πληθυσμοῦ δινόταν στούς συνεταιρισμούς. — *214.*

223 Πρόκειται γιά τήν ἀπόφαση τοῦ VI Πανρωσικοῦ Ἔκτακτου συνεδρίου τῶν Σοβιέτ γιά τήν ἀμνήστευση, πού ψηφίστηκε μέ πρόταση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 6 τοῦ Νοέμβρη 1918 (βλ. τή συλλογή «Τά συνέδρια τῶν Σοβιέτ τῆς ΣΟΣΔΡ καί τῶν αὐτόνομων δημοκρατιῶν τῆς ΣΟΣΔΡ», τόμ. Ι, 1959, σελ. 89-90). — *214.*

224 *Γκ. Κ. Ρίζενκαμπφ* — άρχηγός τῆς άποστολῆς γιά τήν ἄρδευση τῆς περιοχῆς τοῦ Τουρκεστάν («Ἴρτουρ») — μεγάλης ὁμάδας εἰδικῶν, ἡ ὁποία στάλθηκε ὑπηρεσιακά ἀπό τό ΣΛΕ τόν Ὀχτώβρη τοῦ 1918 στό Τουρκεστάν γιά νά προετοιμάσει τή βάση βαμβακιοῦ γιά τήν ὑφαντουργική βιομηχανία. Ὅταν ἔφτασε ἡ «Ἴρτουρ» στή Σαμάρα, στήν τοπική Ἔκτακτη ἐπιτροπή ἄρχισαν νά φτάνουν στοιχεῖα γιά τήν ἀντεπαναστατική σύνθεση τῆς ἀποστολῆς. Γι' αὐτό τό λόγο ἡ κοινή συνεδρίαση τῆς ἐπιτροπῆς κυβερνείου, τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς πόλης καί τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς ἀποφάσισε νά συλληφθεῖ ὅλη ἡ ὁμάδα «Ἴρτουρ».

Ὁ Β. Ι. Λένιν, ἀφοῦ γνωρίστηκε μέ τά στοιχεῖα πού πῆρε ἡ Πανρωσική ἔκτακτη ἐπιτροπή ἀπό τή Σαμάρα, στό τηλεγράφημά του πρός τόν πρόεδρο τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς Σαμάρας Ι. Γκ. Μπίρν στίς 10 τοῦ Δεκέμβρη 1918 πρότεινε νά συνεχιστεῖ ἡ ἔρευνα ὥς τόν ἐρχομό στελεχῶν τῆς ΠΕΕ στή Σαμάρα (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI, σελ. 235). Τό Γενάρη τοῦ 1919 μέ ἐντολή τῆς ΠΚΕΕ καί τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ὅλα τά ντοκουμέντα τῆς «Ἴρτουρ» καί τά συλληφθέντα μέλη τῆς ἀποστολῆς παραδόθηκαν στή Μόσχα. Στίς 25 τοῦ Φλεβάρη 1919 ἡ ΠΚΕΕ ψήφισε ἀπόφαση νά ἀρθεῖ ἡ κατηγορία γιά ἀντεπαναστατικότητα κατά τῆς «Ἴρτουρ» γιατί εἶναι ἀβάσιμη, καί πρότεινε σέ ὅλα τά σοβιετικά ἱδρύματα νά δόσουν στήν «Ἴρτουρ» «τήν ἀπαιτούμενη βοήθεια στή δουλιά πού τῆς ἀνατέθηκε». Στίς 11 τοῦ Αὐγούστου 1919 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἀποφάσισε τήν κατάργηση τῆς «Ἴρτουρ» καί ἀνάθεσε τήν ἀποπεράτωση τῶν σχεδίων τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων στό ΑΣΛΟ.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐλέγχου, γιά τούς ὁποίους γίνεται λόγος στό τηλεγράφημα, εἶχαν σταλεῖ ὑπηρεσιακά στήν «Ἴρτουρ» ἀπό τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Κρατικοῦ Ἐλέγχου. — *216.*

225 Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα γιατί τοῦ παραπονέθηκε ὁ ὑπάλληλος τοῦ ταμείου ἀσφάλισης ἀνέργων στό Μπορισογκλέμπσκ Ι. Β. Μπογκντάνοφ γιά τή σύλληψη τοῦ γιοῦ του, ὁ ὁποῖος, προβάλλοντας σάν ἐπιχείρημα ὅτι εἶναι ἄπειρος καί ἡ ὑγεία του ἄσχημη, ἀρνήθηκε νά πάρει μέρος στή δουλιά τῆς ἐπιτροπῆς γιά τήν ἐκκένωση, πού τοῦ ἀνατέθηκε ἀπό τό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας. — *216.*

226 Γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό τηλεγράφημα τοῦ ἔκτακτου ἐλεγκτῆ Ν. Τερζίεφ ἀπό τό Πέρμ, πού ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς τό πῆρε, ὅπως φαίνεται, μετά ἀπό τό προγενέστερο σημείωμα πού ἔστειλε στόν Ν. Π. Μπριουχάνοφ. Στό τηλεγράφημα γινόταν γνωστό ὅτι ἡ ἀδράνεια τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ κυβερνείου τοῦ Πέρμ καί τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν Οὐραλίων γιά τή συγκέντρωση τῶν σιτηρῶν εἶχε σάν συνέπεια τό κλείσιμο τῶν ἐργοστασίων, ταραχές τῶν ἐργατῶν καί κρίση στό μέτωπο.

Πάνω ἀπό τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος πού πάρθηκε ὁ Λένιν ἔγραψε στήν γραμματέα: «Νά μοῦ τό θυμήσετε παρουσία τοῦ Μπριουχάνοφ». — *217.*

227 Τό σημείωμα αὐτό τοῦ Β. Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στόν Λ. Μπ. Κάμενεφ. Ὁ Κάμενεφ, προτείνοντας γιά δυό μῆνες «νά ἀπορίψουν τήν ἀπόφαση τῆς ἐπιτάχυνσης τῆς μεταβίβασης ὅλου τοῦ ἔργου τοῦ ἐφοδιασμοῦ... στά χέρια τοῦ κράτους», ἔγραφε στόν Λένιν: «μήν τό πεῖτε ὑποχώρηση, πέστε το ἑλιγμό καί ἀναγνωρίστε ὅτι εἶναι ἀκριβῶς καιρός νά ἑλιχθοῦμε». — *217.*

228 Πρόκειται γιά τήν μπροσούρα στήν όποία εἶχε δημοσιευτεῖ ἡ ἀπόφαση τοῦ VI Πανρωσικοῦ Ἔκτακτου συνεδρίου τῶν Σοβιέτ τῆς 8 τοῦ Νοέμβρη 1918 γιά τήν ἐπαναστατική νομιμότητα. Μέ τήν ἀπόφαση αὐτή τό VI συνέδριο τῶν Σοβιέτ κάλεσε «ὅλους τούς πολίτες τῆς Δημοκρατίας, ὅλα τά ὄργανα, ὅλους τούς ἀξιωματούχους τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στήν αὐστηρή τήρηση τῶν νόμων τῆς ΣΟΣΔΡ, τῶν ἀποφάσεων, τῶν κανονισμῶν καί τῶν διαταγῶν πού ἐκδόθηκαν ἤ ἐκδίδονται ἀπό τήν Κεντρική ἐξουσία». Ὁποιεσδήποτε παραβιάσεις τῶν νόμων, πού προκλήθηκαν ἀπό τίς συνθῆκες τῆς πάλης ἐνάντια στήν ἀντεπανάσταση, περιορίζονταν στήν ἀπόφαση αὐστηρά σέ καθορισμένα πλαίσια. Μέ τήν ἀπόφαση αὐτή χαράζονταν τά μέτρα ἀποφασιστικῆς πάλης ἐνάντια στή γραφειοκρατία καί στήν κωλυσιεργεία στά σοβιετικά ἱδρύματα.

Ἡ μπροσούρα βγῆκε τό 1919 μέ τόν τίτλο «Τηρεῖτε τούς νόμους τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας!». — *217.*

229 Στό γράμμα πρός τόν Ράντσενκο ὁ Β. Ι. Λένιν ἔβαλε τό σχέδιο ἐπιτάχυνσης τῆς παράδοσης ἐπισιτιστικῶν φορτίων καί καυσόξυλων, πού τό κατάρτισε ἕνας ἄγνωστος, καί τά ὁποῖα βρίσκονται γιά προώθηση στίς ἀποθῆκες τῶν ἰδιωτικῶν φίρμων, τραπεζῶν, κοινωνικῶν καί κρατικῶν ὀργανώσεων, τμημάτων τῶν Σοβιέτ τῶν βουλευτῶν κ.ἄ. — *218.*

230 Πρόκειται γιά τά ὑλικά σχετικά μέ τή σπείρα μαυραγοριτῶν καί δωροδοκούμενων, πού τρύπωσαν στά σοβιετικά ὄργανα τῆς περιοχῆς Ἄστραχαν καί ματαίωσαν τό ἔργο τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων. — *219.*

231 Ὅπως φαίνεται, πρόκειται γιά τήν ἐπιχείρηση μοίρας πλοίων τοῦ πολεμικοῦ στολίσκου τοῦ Ἄστραχαν-Κασπίας γιά τήν ἀπόβαση ἀγήματος στό λιμάνι Σταροτερέτσναγια στήν περιοχή τοῦ τομέα Κιζλιάρ τοῦ μετώπου Κασπίας-Καυκάσου. — *213.*

232 Στά τέλη τοῦ Νοέμβρη 1918 τά στρατεύματα τοῦ Κολτσάκ, πού ἀπόκτησαν μεγάλη ὑπεροχή δυνάμεων, ἐξαπόλυσαν ἐπίθεση ἐνάντια στήν 3η στρατιά τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου μέ σκοπό τή συνένωση μέ τά στρατεύματα τῶν ἐπεμβασιῶν στό Βορρά. Ὕστερα ἀπό σκληρές ἀμυντικές μάχες ἡ 3η στρατιά ἀναγκάστηκε νά ἀφήσει σημαντικό ἔδαφος. Αἰτίες τῆς ἥττας ἦταν: ὁ ἄσχημος ἐφοδιασμός τῶν στρατιωτικῶν τμημάτων μέ ἱματισμό, τρόφιμα καί πολεμοφόδια, ἡ ἔλλειψη τῶν ἀναγκαίων ἐφεδρειῶν, ἡ διάβρωση μιᾶς σειρᾶς τμημάτων τῆς στρατιᾶς μέ ἀντεπαναστατικά στοιχεῖα σάν ἀποτέλεσμα τῆς παραβίασης τῆς ταξικῆς ἀρχῆς κατά τή συγκρότηση τῶν τμημάτων, οἱ ἐλλείψεις στήν καθοδήγηση τῆς στρατιᾶς ἀπομέρους τοῦ διοικητῆ Μ. Μ. Λασέβιτς καί τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τῆς στρατιᾶς.

Σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό βλ. ἐπίσης τά ντοκουμέντα 427, 434 καί τίς σημειώσεις 265, 269. — *220.*

233 Γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό παρακάτω τηλεγράφημα τοῦ Ἀνωτάτου διοικητῆ Ι. Ι. Βατσέτις καί τοῦ μέλους τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας Σ. Ι. Ἀράλοφ πρός τόν διοικητή τῆς Διεύθυνσης τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ τῆς 14 τοῦ Δεκέμβρη 1918: «Τά τμήματα πού ἐπιτίθενται στή Δύση, δέν εἶναι ἐξασφαλισμένα ἐπαρκῶς μέ τρόφιμα, ἰδιαίτερα μέ ψωμί. Προτείνεται νά ὀργανωθεῖ ἐπειγόντως κάτω ἀπό τήν προσωπική Σας εὐθύνη ἡ ὑπόθεση αὐτή ἔτσι, ὥστε στά στρατεύματα νά μή λείπει τίποτε». — *221.*

234 Ἡ ἐντολή αὐτή πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐσωτερικῶν Γκ. Ι. Πετρόβσκι γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό τηλεγράφημα τῶν ἀγροτῶν τοῦ χωριοῦ Μπουντίλοβο (κυβερνεῖο Γιαροσλάβλ) πού πῆρε στίς 16 τοῦ Δεκέμβρη 1918, οἱ ὁποῖοι παραπονοῦνταν γιά τόν πρόεδρο τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς φτωχολογιᾶς, ὁ ὁποῖος τούς κατάσχεσε τά σιτηρά, ἄν καί δέν ὑπῆρχαν περισσεύματα, καί παρακαλοῦσαν τόν Λένιν νά τούς ὑπερασπίσει σάν «ἀρχηγός τῆς ἀγροτικῆς κυβέρνησης». — *221.*

235 Τό σημείωμα πρός τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ γράφηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό τηλεγράφημα τοῦ στρατιωτικοῦ ἐπιτρόπου τῆς 6ης στρατιᾶς Ν. Ν. Κουζμίν πού ἀνακοίνωσε ὅτι στά στρατεύματα τοῦ Βόρειου μετώπου γίνεται ἀριστεροεσέρικη προπαγάνδα καί κάτω ἀπό τήν ἐπίδρασή της σέ μερικά τμήματα πέφτει ἡ πειθαρχία, ὑπάρχουν περιπτώσεις ἄρνησης κατάληψης θέσεων, κτλ.

Καί σχετικά μέ τή Σπιριντόνοβα, ἀπό τούς ἡγέτες τοῦ κόμματος τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων, πιθανό νά ἐπρόκειτο γιά τίς ὁμιλίες της στίς συγκεντρώσεις καί στίς συνελεύσεις ἀπό ἀριστεροεσέρικες θέσεις, ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία, ἐνάντια στούς μπολσεβίκους. Στίς 24 τοῦ Φλεβάρη 1919 στό ἐπαναστατικό δικαστήριο τῆς Μόσχας ἐκδικάστηκε ἡ ὑπόθεση τῆς Μ. Α. Σπιριντόνοβα κατηγορούμενης γιά ἀντεπαναστατική προπαγάνδα καί συκοφαντία ἐνάντια στή Σοβιετική ἐξουσία. Οἱ κατηγορίες πού προβλήθηκαν στό δικαστήριο κατά τῆς Σπιριντόνοβα κρίθηκαν βάσιμες, ὡστόσο, τό δικαστήριο, παίρνοντας ὑπόψη τήν «ἀρωστιάρικη-ὑστερική κατάσταση τῆς κατηγορούμενης» ἀποφάσισε «νά ἀπομονωθεῖ ἡ Μ. Σπιριντόνοβα ἀπό τήν πολιτική καί κοινωνική δράση γιά ἕνα χρόνο μέ τό κλείσιμό της σέ σανατόριο καί παρέχοντας σ' αὐτήν τή δυνατότητα γιά ὑγιεινή χειρωνακτική καί πνευματική δουλιά» («Πράβντα», ἀρ. φύλ. 43, 25 τοῦ Φλεβάρη 1919). — *222.*

236 Ἡ ἐντολή πρός τόν Ν. Ν. Κρεστίνσκι γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό τηλεφώνημα τῆς ἐπιτροπῆς δασῶν τοῦ ΑΣΛΟ μέ τήν καταγγελία ὅτι τό ὑποκατάστημα τῆς Λαϊκῆς τράπεζας τῆς Μόσχας καθυστερεῖ τή χορήγηση χρημάτων πού ψηφίστηκαν ἀπό τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων γιά τή συγκέντρωση καυσοξύλων. — *222.*

237 Πρόκειται γιά τή μεταβίβαση στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ τῶν ἀποθηκῶν μέ βιομηχανικά καί βιοτεχνικά προϊόντα, πού βρίσκονταν στή δικαιοδοσία τῆς Πανρωσικῆς ἔκτακτης ἐπιτροπῆς. Ἡ μεταβίβαση αὐτή ἔπρεπε νά γίνει μέ βάση τό διάταγμα γιά τήν ὀργάνωση τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ πληθυσμοῦ, πού ψήφισε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 21 τοῦ Νοέμβρη 1918. Στίς 3 τοῦ Δεκέμβρη 1918 τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ παρακάλεσε τήν ΠΕΕ νά μεταβιβάσει τίς ἀποθῆκες στή διαχείριση τῆς Κεντρικῆς διεύθυνσης διανομῆς προϊόντων, ὡστόσο ὥς τίς 20 τοῦ Δεκέμβρη ἡ παράκληση αὐτή ἔμενε ἀνικανοποίητη. Στίς 20 τοῦ Δεκέμβρη τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ ἀπευθύνθηκε γιά τό ζήτημα αὐτό στό Συμβούλιο Ἄμυνας. Τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν σχετικά μέ τό ἔγγραφο τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ στάλθηκε στόν Φ. Ε. Τζερζίνσκι. — *223.*

238 Τό τηλεγράφημα πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ Σούζνταλ γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τό τηλεγράφημα πού πῆρε στίς 22 τοῦ Δεκέμβρη 1918 ἀπό κάμποσους ἐργάτες μέ τήν ὑπογραφή «Ἐργάτες πού

πεινοῦν»· στό τηλεγράφημα γνωστοποιοῦνταν ὅτι τό ἀπόσπασμα κάλυψης στό Γκαβρίλοβο Ποσάντ πῆρε ἀπό τούς ἐργάτες αὐτούς τά σιτηρά πού τά εἶχαν ἀγοράσει «μέ τήν τελευταία δεκάρα». Κάτω ἀπό τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος πού πάρθηκε, ὁ Λένιν ἔγραψε πρός τόν γραμματέα: «**Τίνος νομοῦ καί κυβερνείου; Νά ἐξακριβωθεῖ**». Πιό κάτω εἶναι ἡ ἀπάντηση τοῦ γραμματέα: «Κυβερνεῖο Βλαντίμιρ, νομός Σούζνταλ». — *223.*

239 Ὁ ἔκτακτος στρατιωτικός ἐπίτροπος τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Νότιου μετώπου Μ. Κ. Βλαντίμιροφ παρακάλεσε τόν Β. Ι. Λένιν, λόγω τῆς τριήμερης χιονοθύελλας στό Νότιο μέτωπο, πού προκάλεσε τή διακοπή τῶν μεταφορῶν, νά δόσει διαταγή νά σταλοῦν γιά τούς Νοτιοανατολικούς σιδηροδρόμους πετρελαιοατμομηχανές καί καύσιμα. — *223.*

240 Στίς 26 τοῦ Δεκέμβρη 1918 ὁ Ντ. Α. Μπουλάτοφ τηλεγράφησε στόν Β. Ι. Λένιν: «Πῆρα τό γράμμα. Θά ἐκτελέσω τήν ἐντολή». Στό τηλεγράφημα τῆς 28 τοῦ Δεκέμβρη 1918 ὁ Μπουλάτοφ ἀνακοίνωσε ὅτι τό μέλος τῆς ἐπιτροπῆς φτωχολογιᾶς τοῦ Περβίτινσκ Τετέριν σάν πρώην χωροφύλακας καθαιρέθηκε ἀπό τό ἀξίωμα, τά ἄλλα ὅμως μέλη τῆς ἐπιτροπῆς φτωχολογιᾶς ἔμειναν στίς θέσεις τους, γιατί δέν ἀποδείχθηκαν οἱ ἀποδιδόμενες κατηγορίες. Στίς 31 τοῦ Δεκέμβρη ὁ Μπουλάτοφ ἔστειλε διεξοδικό γράμμα γιά τό ζήτημα αὐτό στόν Λένιν. — *225.*

241 Τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στήν παρακάτω ἐπερώτηση τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ νομοῦ Βιονεβόλοτσκ Σ. Α. Μπάνκ τῆς 25 τοῦ Δεκέμβρη 1918: «Μέ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας οἱ ἀποθῆκες στρατιωτικῆς περιουσίας σφραγίστηκαν, γίνεται ἐπειγόντως καταγραφή. Λόγω τῆς ἐκδήλωσης τοῦ ἐξανθηματικοῦ τύφου στήν πόλη καί στό νομό, πού ἔπαιρνε ἀπειλητικές διαστάσεις, τό προεδρεῖο τοῦ Συμβουλίου λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ νομοῦ ἐπέτρεψε νά δοθεῖ στό τμῆμα Ὑγιεινῆς νοσοκομειακό ὑλικό. Ἀναλαμβάνοντας μεγάλη εὐθύνη, ζητοῦμε τήν ἔγκρισή Σας» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ). — *225.*

242 Μέ τό διάταγμα «Γιά τήν ὀργάνωση τοῦ ἐφοδιασμοῦ» πού ψήφισε τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 21 τοῦ Γενάρη 1918, προβλεπόταν ἡ ἀνάπτυξη τῆς δράσης τῶν συνεταιρισμῶν, ἡ ἀνόρθωση τῶν ἐθνικοποιημένων καί δημοτικοποιημένων συνεταιριστικῶν μαγαζιῶν καί ἀποθηκῶν. Τό διάταγμα ὑποχρέωνε τίς ἐπιτροπές φτωχολογιᾶς καί τά τοπικά Σοβιέτ νά καθιερώσουν συστηματικό ἔλεγχο πάνω στή δράση τῶν συνεταιρισμῶν μέ σκοπό νά προληφθοῦν οἱ ἀπόπειρες τῶν κουλάκων καί τῶν ἄλλων ἀντεπαναστατικῶν στοιχείων γιά νά τούς βάλουν κάτω ἀπό τή δική τους ἐπιρροή. — *226.*

243 Τό τηλεγράφημα γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν λόγω τοῦ ὅτι ἔφτασαν στό ὄνομά του παράπονα τοῦ πρώην μέλους τῆς σοσιαλδημοκρατικῆς ὁμάδας τῆς ΙΙΙ Κρατικῆς δούμας Π. Ι. Σουρκόφ γιά τήν ἀπόφαση τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς τῆς πόλης Ροντνικί (κυβερνεῖο Ἰβάνοφο-Βοζνεσένσκ) νά κατασχεθεῖ ἡ βιβλιοθήκη του. Ὁ Σουρκόφ ἀνακοίνωσε ὅτι, φέροντας ἀντιρρήσεις γιά τή μεταφορά τῆς βιβλιοθήκης στή Ροντνικί, συμφωνεῖ νά δόσει τά βιβλία γιά νά τά διαβάζει ἡ νεολαία στό χωριό του. Σχετικά μέ τή βιβλιοθήκη τοῦ Σουρκόφ βλ. ἐπίσης τά ντοκουμέντα 406, 407 καί 416. — *226.*

244 Στό τηλεγράφημα πρός τόν Β. Ι. Λένιν καί στό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας τῆς 26 τοῦ Δεκέμβρη 1918 ὁ Λ. Ντ. Τρότσκι, λόγω τῶν ἀνησυχιῶν τοῦ Ἀνώτατου διοικητῆ Ι. Ι. Βατσέτις σχετικά μέ τή συναδέλφωση, ἔγραφε γιά τή σημασία τῆς συναδέλφωσης, ἰδιαίτερα στό Βόρειο μέτωπο, ὅπου βρίσκονταν ἀμερικανικά, ἀγγλικά καί γαλλικά στρατεύματα. Συνάμα γιά νά μπεῖ τέρμα στή ζύμωση τοῦ ἀντίπαλου ἀνάμεσα στούς κόκκινους στρατιῶτες καί νά ἀποφευχθεῖ τό ἀποδυνάμωμα τῆς μαχητικότητας τῶν τμημάτων τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ, στό τηλεγράφημα προτεινόταν ἡ συναδέλφωση νά γίνεται ὀργανωμένα, κάτω ἀπό τήν ἐπίβλεψη καί τόν ἔλεγχο τῶν ὑπεύθυνων στελεχῶν καί πρίν ἀπόλα τῶν πολιτικῶν ἐπιτρόπων. — *227.*

245 Τό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Γκ. Β. Τσιτσέριν γράφτηκε ἀπ' ἀφορμή τήν προετοιμασία τοῦ πρώτου συνεδρίου τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς.

Ἀκόμη στίς ἀρχές τοῦ πρώτου παγκόσμιου πολέμου, ὅταν σάν ἀποτέλεσμα τοῦ περάσματος τῆς πλειοψηφίας τῶν ἡγετῶν τῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων τῆς Δύσης στίς θέσεις τοῦ σοσιαλσωβινισμοῦ ἐπῆλθε χρεοκοπία τῆς ΙΙ Διεθνοῦς, ὁ Β. Ι. Λένιν πρόβαλε τό καθῆκον τῆς ἴδρυσης νέας, πραγματικά ἐπαναστατικῆς Διεθνοῦς καί ἀνάπτυξε τήν πάλη γιά τή συσπείρωση τῶν ἀριστερῶν σοσιαλιστικῶν δυνάμεων στό διεθνές ἐργατικό κίνημα. Ἡ νίκη τῆς Μεγάλης Ὀχτωβριανῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης καί ἡ ἀνάπτυξη κάτω ἀπό τήν ἐπίδρασή της τοῦ διεθνοῦς ἐπαναστατικοῦ κινήματος, ἡ ἐμφάνιση σέ μιά σειρά καπιταλιστικές χῶρες κομμουνιστικῶν κομμάτων ἤ ὁμάδων ἔκαναν τό καθῆκον αὐτό ἀκόμη πιό ἐπικτακτικό καί δημιούργησαν εὐνοϊκές συνθῆκες γιά τήν πραγματοποίησή του.

Ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς συνένωσης τῶν κομμουνιστῶν ὑπαγορευόταν ἀκόμη καί ἀπό τό ὅτι οἱ ὀπορτουνιστές, σοσιαλσωβινιστές ἀρχηγοί ἔκαναν προσπάθειες νά ἀναστηλώσουν τή ΙΙ Διεθνή. Ἡ καθοδήγηση τοῦ Ἐργατικοῦ κόμματος τῆς Ἀγγλίας ἀπευθύνθηκε πρός τούς σοσιαλιστές ὅλων τῶν χωρῶν μέ τήν πρόταση νά συγκληθεῖ στίς 6 τοῦ Γενάρη 1919 στή Λωζάνη διεθνής σοσιαλιστική συνδιάσκεψη γιά τήν ἀναστήλωση τῆς ΙΙ Διεθνοῦς. Σέ ἀπάντηση στήν ἔκκληση αὐτή ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) ἔστειλε στίς 24 τοῦ Δεκέμβρη 1918 ραδιοτηλεγράφημα ὅπου καλοῦσε ὅλα τά ἐπαναστατικά-διεθνιστικά στοιχεῖα νά ἀρνηθοῦν νά πάρουν μέρος «στίς συνδιασκέψεις τῶν ἐχθρῶν τῆς ἐργατικῆς τάξης, πού καλύπτονταν μέ τό ὄνομα τοῦ σοσιαλισμοῦ» («Πράβντα», ἀρ. φύλ. 281, 25 τοῦ Δεκέμβρη 1918). Ταυτόχρονα ὁ Β. Ι. Λένιν,ὅπως αὐτό φαίνεται ἀπό τό δημοσιευόμενο γράμμα του πρός τόν Γκ. Β. Τσιτσέριν, ἔβαλε τό καθῆκον τῆς ἄμεσης σύγκλησης διεθνοῦς συνδιάσκεψης τῶν κομμουνιστῶν καί τῶν ἀριστερῶν σοσιαλδημοκρατῶν μέ σκοπό τή δημιουργία τῆς ΙΙΙ Διεθνοῦς. — *227.*

246 Πρόκειται γιά τό μέλος τοῦ Κεντρικοῦ συμβουλίου τῆς «Ἕνωσης Σπάρτακου» Ε. Φούξ. Στά τέλη τοῦ Δεκέμβρη 1918 ὁ Φούξ ἦρθε ἀπό τό Βερολίνο στή Μόσχα γιά νά ἐνημερώσει τόν Β. Ι. Λένιν γιά τήν κατάσταση στή Γερμανία. — *227.*

247 Στίς 31 τοῦ Δεκέμβρη προετοιμάστηκε γιά τόν Β. Ι. Λένιν συνοπτικό ντοκουμέντο μέ τά χαρακτηριστικά τῶν κομμάτων καί ὀργανώσεων πού ἀναφέρονταν στόν κατάλογο τοῦ Λένιν. Ἐκτός ἀπό τίς ὀργανώσεις, πού κατονόμασε ὁ Λένιν, στό ντοκουμέντο αὐτό ὑποδείχνονταν ἀκόμη ὀχτώ. Γινόταν ἐπίσης πρόταση νά προσκληθοῦν στή συνδιάσκεψη σάν προσκαλεσμένοι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν κινέζων, κορεατῶν καί περσῶν ἐπαναστατῶν ἐργατῶν.

Τήν ἴδια μέρα ὁ Β. Ι. Λένιν πῆρε καί τό σχέδιο τῆς ἔκκλησης «Πρός τό πρῶτο συνέδριο τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς», πού καταρτίστηκε μέ ἐντολή

του, καί σύμφωνα μέ τίς προτάσεις του. Ὁ Λένιν ἔκανε στό σχέδιο μιά σειρά θεμελιακές τροπολογίες καί προσθῆκες. Παραθέτουμε τό κείμενο ἑνός τμήματος τοῦ πρώτου μέρους («Οἱ σκοποί καί ἡ τακτική») τοῦ σχεδίου μέ τή συντακτική διόρθωση τοῦ Β. Ι. Λένιν (οἱ προσθῆκες καί οἱ τροπολογίες τοῦ Λένιν ξεχωρίζονται μέ παχιά στοιχεῖα, τό διαγραμμένο κείμενο πάρθηκε μέσα σέ ἀγκύλες):

«Βάση τῆς νέας Διεθνοῦς πρέπει νά εἶναι, κατά τή γνώμη μας, ἡ ἀναγνώριση τῶν παρακάτω θέσεων, πού προβάλλονται ἐδῶ σάν πλατφόρμα καί πού ἡ ἐκπόνησή τους ἔγινε μέ βάση τό πρόγραμμα τῆς «Ἕνωσης τῶν σπαρτακιστῶν» **στή Γερμανία** καί τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῶν (μπολσεβίκων) στή Ρωσία.

Τό πρόγραμμα τῆς «Σπάρτακουσμπουντ» εἶναι ἐκτεθειμένο στήν μπροσούρα της «Τί θέλει ἡ Σπάρτακουσμπουντ;» καί ἐπανεκδίδεται ἀπό μᾶς ἀκριβῶς τώρα σέ ὅλες τίς γλῶσσες (σέ τέτιες γλῶσσες).

1. Ἡ σημερινή ἐποχή εἶναι ἐποχή ἀποσύνθεσης καί χρεοκοπίας ὅλου τοῦ παγκόσμιου καπιταλιστικοῦ συστήματος, πού σημαίνουν καί τή χρεοκοπία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ γενικά, ἄν δέν ἐξαλειφθεῖ ὁ καπιταλισμός μέ τίς ἄλυτες ἀντιθέσεις του.
2. Τό καθῆκον τοῦ προλεταριάτου εἶναι τώρα ἡ ἄμεση κατάληψη τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἡ κατάληψη δέ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας συνίσταται στή συντριβή [τοῦ παλιοῦ] κρατικοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀστικῆς τάξης καί στήν ὀργάνωση τοῦ νέου, προλεταριακοῦ μηχανισμοῦ ἐξουσίας.
3. Ὁ νέος αὐτός μηχανισμός ὀφείλει νά ἐνσαρκώνει τή δικτατορία τῆς ἐργατικῆς τάξης (καί σέ ὁρισμένα μέρη καί **τῶν μισοπρολετάριων τοῦ χωριοῦ δηλ.** τῆς ἀγροτικῆς φτωχολογιᾶς), δηλαδή νά εἶναι ὅπλο τῆς συστηματικῆς κατάπνιξης τῶν ἐκμεταλλευτριῶν τάξεων καί ὅπλο γιά τήν ἀπαλλοτρίωσή τους. Ὄχι ψεύτικη, ἀστική δημοκρατία, πού εἶναι ὑποκριτική μορφή τῆς κυριαρχίας τῆς χρηματιστικῆς ὀλιγαρχίας, μέ τήν καθαρά τυπική της ἰσότητα, ἀλλά προλεταριακή δημοκρατία μέ τή δυνατότητα τῆς πραγματοποίησης τῆς ἐλευθερίας γιά τίς [πλατιές] **ἐργαζόμενες** μάζες· ὄχι κοινοβουλευτισμός, ἀλλά αὐτοδιοίκηση [τῶν ἴδιων] **αὐτῶν** μαζῶν μέσω τῶν αἱρετῶν ὀργάνων τους· ὄχι καπιταλιστική γραφειοκρατία, ἀλλά ὄργανα διοίκησης, δημιουργημένα ἀπό τίς ἴδιες τίς μάζες, μέ τήν [πλατιά] **πραγματική** συμμετοχή τῶν μαζῶν αὐτῶν στή διακυβέρνηση τῆς χώρας καί στή σοσιαλιστική οἰκοδόμηση — νά ποιός πρέπει νά εἶναι ὁ τύπος τοῦ προλεταριακοῦ κράτους. Ἡ ἐξουσία τῶν Σοβιέτ ἤ παρόμοιων ὀργανώσεων εἶναι ἡ συγκεκριμένη του μορφή.
4. Ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου πρέπει νά εἶναι ὁ μοχλός γιά τήν ἄμεση ἀπαλλοτρίωση τοῦ κεφαλαίου καί [τῆς κοινωνικοποίησης] **τῆς κατάργησης τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας στά** μέσα παραγωγῆς, [χωρίς καμιά ἐξαγορά] **μέ τή μετατροπή τους σέ παλλαϊκή ἰδιοκτησία.**

Ἡ κοινωνικοποίηση **(μέ τήν κοινωνικοποίηση, ἐννοώντας τήν κατάργηση τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας, τή μεταβίβαση σέ ἰδιοκτησία τοῦ προλεταριακοῦ κράτους καί στή σοσιαλιστική διεύθυνση ἀπό τήν ἐργατική τάξη)** τῆς μεγάλης βιομηχανίας καί τῶν κέντρων της πού τήν ὀργανώνουν, τῶν τραπεζῶν, ἡ δήμευση τῆς γῆς τῶν τσιφλικάδων καί κοινωνικοποίηση τῆς καπιταλιστικῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς· τό μονοπώλιο τοῦ μεγάλου ἐμπορίου· ἡ κοινωνικοποίηση τῶν μεγάλων σπιτιῶν στίς πόλεις καί στά τσι-

φλίκια· ἡ καθιέρωση τῆς ἐργατικῆς διεύθυνσης καί τῆς συγκεντροποίησης τῶν οἰκονομικῶν λειτουργιῶν στά χέρια τῶν ὀργάνων τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου — αὐτό εἶναι τό βασικό καθῆκον τῆς ἡμέρας» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Στό δεύτερο μέρος («Ἡ στάση ἀπέναντι στά σοσιαλιστικά κόμματα») ὁ Β. Ι. Λένιν ἔκανε μιά τροπολογία στήν 11 παράγραφο: «Εἶναι ἀπαραίτητο, τελειώνοντας, νά τραβηχτοῦν ὅλες ἐκεῖνες οἱ **προλεταριακές** ὁμάδες καί ὀργανώσεις, οἱ ὁποῖες, ἄν καί δέν προσχώρησαν ἀνοιχτά στό ἀριστερό, ἐπαναστατικό ρεῦμα, ὅμως παρουσιάζουν στήν ἐξέλιξή τους τήν τάση πρός τήν κατεύθυνση αὐτή». Στήν παράγραφο 12, ὅπου ἀναφέρονταν ποιά κόμματα καί ποιά ρεύματα, τῶν ὁποίων ἀντιπρόσωποι καλοῦνταν νά πάρουν μέρος στό συνέδριο, ὁ Β. Ι. Λένιν στή θέση «ἡ ὁμάδα τοῦ Λοριό (Γαλλία)» πρότεινε νά εἰπωθεῖ: «οἱ ὁμοϊδεάτες» τοῦ Λοριό ἤ «οἱ ὁμάδες καί οἱ ὀργανώσεις μέσα στό σοσιαλιστικό καί συνδικαλιστικό κίνημα τῆς Γαλλίας, πού εἶναι ἀλληλέγγυες βασικά μέ τόν Loriot». Ἐκτός ἀπ' αὐτό ὁ Β. Ι. Λένιν ἔβαλε τό ζήτημα νά προσκληθεῖ τό «γιαπωνέζικο κόμμα».

Μετά τό τρίτο μέρος «Τό ὀργανωτικό ζήτημα καί ἡ ὀνομασία τῶν κομμάτων» ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε μιά σειρά παρατηρήσεις πού ἀφοροῦν τή δημοσίευση τῆς ἔκκλησης καί μερικά ἄλλα ζητήματα.

Τό Γενάρη τοῦ 1919 τό σχέδιο ἔκκλησης «Πρός τό πρῶτο συνέδριο τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς» τό εἰσηγήθηκε ὁ Β. Ι. Λένιν στή σύσκεψη τῶν ἀντιπροσώπων μιᾶς σειρᾶς κομμουνιστικῶν καί σοσιαλιστικῶν κομμάτων καί ὀργανώσεων. Ὕστερα ἀπό τήν εἰσήγηση ἡ σύσκεψη ψήφισε τό σχέδιο. Στίς 24 τοῦ Γενάρη 1919 ἡ ἔκκληση δημοσιεύτηκε στόν Τύπο.

Τό πρῶτο συνέδριο τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς ἔγινε στίς 2-6 τοῦ Μάρτη 1919 (βλ. Β. Ι. Λένιν. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 487-511 καί σημείωση 200). — *230.*

248 Βλ. τή σημείωση 243. — *230.*

249 Στίς 27 τοῦ Δεκέμβρη 1918 τό ζήτημα γιά τή δήμευση τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Π. Ι. Σουρκόφ συζητήθηκε στήν πλατιά συνεδρίαση τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς καί τῆς ἐπιτροπῆς πόλης Ροντνικί τοῦ ΚΚΡ (μπ). Στήν ἀπόφαση, πού ψηφίστηκε, γινόταν ἡ διαπίστωση ὅτι «τά βιβλία πού βρίσκονται στή βιβλιοθήκη τοῦ πολίτη Σουρκόφ, καί ἔχουν κοινωνικά πολύτιμη σημασία βρίσκονται κλεισμένα καί δέν διαβάζονται ἀπό κανέναν, τή στιγμή πού εἶναι αἰσθητή ἡ τεράστια ἔλλειψη σέ βιβλία γιά τή μόρφωση τῶν πλατιῶν ἐργατικῶν καί ἀγροτικῶν μαζῶν» καί, ἐφόσον στήν πόλη Ροντνικί δημιουργεῖται βιβλιοθήκη γιά τήν ἐξυπηρέτηση πληθυσμοῦ ἀπό σαράντα χιλιάδες ἄτομα, «τά δημευόμενα βιβλία θά δόσουν τεράστιο ὄφελος, ὄντας κοινωνική περιουσία». Γιά νά ἐξηγηθεῖ πιό σωστά τό ζήτημα αὐτό στόν Β. Ι. Λένιν ἡ συνέλευση ἀποφάσισε νά στείλει σ' αὐτόν τόν γραμματέα τῆς τοπικῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς Α. Ν. Προκόφιεφ.

Ὁ Β. Ι. Λένιν δέχθηκε τόν Προκόφιεφ καί ὕστερα ἀπό συζήτηση μαζί του ἔγραψε τό δημοσιευόμενο γράμμα πρός τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Παιδείας. — *231.*

250 Σέ ἀπάντηση στό γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν ὁ διευθυντής τοῦ τμήματος βιβλιοθηκῶν τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας Β. Γ. Μπριοῦσοφ τοῦ ἀνακοίνωσε στίς

2 τοῦ Γενάρη 1919 ὅτι ὁ Α. Ν. Προκόφιεφ ἔγινε δεκτός καί μίλησε στό τμῆμα βιβλιοθηκῶν. Ὁ Μπριοῦσοφ ἔγραφε ὅτι σύμφωνα μέ τούς ἰσχύοντες κανόνες ἡ δήμευση βιβλιοθηκῶν ἐπιτρέπεται μόνο ἐν γνώσει καί μέ τή συγκατάθεση τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας ἔτσι πού κατά τή δήμευση νά παίρνονται ὑπόψη τά γενικά κρατικά συμφέροντα — πρίν ἀπόλα οἱ ἀνάγκες τῶν μεγάλων βιβλιοθηκῶν: τοῦ μουσείου Ρουμίντσεφ (τώρα ἡ Κρατική βιβλιοθήκη τῆς ΕΣΣΔ «Β. Ι. Λένιν»), τοῦ Ἱστορικοῦ μουσείου, τῆς Σοσιαλιστικῆς Ἀκαδημίας, τῶν πανεπιστημίων καί ἄλλων. Γι' αὐτό τό λόγο προτάθηκε στόν Προκόφιεφ νά φέρει κατάλογο τῶν δημευόμενων βιβλίων.

Ὁ Β. Ι. Λένιν, ἀφοῦ πῆρε τό σημείωμα τοῦ Β. Γ. Μπριοῦσοφ, ἔγραψε γράμμα στόν Α. Ν. Προκόφιεφ (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντο 416). — *231.*

251 Πιθανό, πρόκειται γιά τόν «Κανονισμό χρησιμοποίησης ὁρισμένων ἐπιβατικῶν καί ὑπηρεσιακῶν βαγονιῶν καί καθορισμοῦ τῶν ἔκτακτων τρένων», πού ἐπικύρωσε ἡ ΠΚΕΕ καί δημοσιεύτηκε στίς 10 τοῦ Σεπτέμβρη 1918 στήν «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ». — *231.*

252 Τό σημείωμα τό ἔγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν, ὅπως φαίνεται, γιατί ὑπολογιζόταν νά μπεῖ ὁ Α. Μ. Ζαρκό στή Σοβιετική κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας. Στά ἐρωτήματα τοῦ Λένιν ὁ Ζαρκό ἔδοσε τίς παρακάτω ἀπαντήσεις: «1) στό νομό Ζιντόβσκι, τοῦ κυβερνείου Πολτάβας· 2) ναί· 3) 31, ζοῦσα στό κυβερνεῖο τῆς Πολτάβας μέχρι τήν 1 τοῦ Δεκέμβρη 1917, δούλευα ἀπό τό 1904· 4) σ' αὐτούς εἶναι ἀπαραίτητη ἡ σωστή τοποθέτηση τοῦ ζητήματος τῆς γῆς καί τοῦ ἐπισιτισμοῦ, καί ἐνάντια στή συγχώνευση δέν ἔχουν ἀπολύτως τίποτε» (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV, σελ. 43). — *232.*

253 Πρόκειται γιά τήν ἔκδοση ἀπό τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας τῶν «Ὑλικῶν γιά τήν ἀγροτική μεταρύθμιση τοῦ 1918». Τό τεῦχος VI — «Ἡ ἀπαλλοτρίωση καί ἡ χρησιμοποίηση τῶν ἀγροτικῶν ἐργαλείων» — βγῆκε στά τέλη τοῦ 1918. Στήν μπροσούρα γενικευόταν ἡ πείρα τῆς διανομῆς τῶν δημευθέντων ἰδιωτικῶν ἀγροτικῶν ἐργαλείων καί τῆς χρησιμοποίησής τους στίς ἀγροτικές συντροφικές καλλιέργειες, στά ἀρτέλ, στίς κομμοῦνες, στούς συλλόγους, στά κρατικά νοικοκυριά καί ἀπό τούς ἐργαζόμενους ἀγρότες. — *232.*

254 Ὅπως φαίνεται, πρόκειται γιά τήν ἔκδοση καί τήν κυκλοφορία προκηρύξεων στά στρατεύματα τῆς Ἀντάντ καί στίς περιοχές πού εἶχαν ἁρπάξει οἱ ἐπεμβασίες καί οἱ λευκοφρουρίτες. — *232.*

255 Γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό πίσω μέρος τοῦ ντοκουμέντου, πού τοῦ ὑποβλήθηκε ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Συγκοινωνιῶν Β. Ι. Νιέβσκι, γιά τήν ποσότητα τῶν φορτίων τροφίμων πού στάλθηκαν στήν Πετρούπολη ἀπό τή Μόσχα, καί γιά τίς καθυστερήσεις στήν ἀποστολή τροφίμων στήν Πετρούπολη ἀπό τό Νίζνι-Νόβγκοροντ. — *232.*

256 Ἀπό τίς 10 τοῦ Γενάρη 1919 ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Π. Ι. Σουρκόφ πέρασε στή δικαιοδοσία τοῦ τμήματος λαϊκῆς μόρφωσης τῆς πόλης Ροντνικί, συνάμα, ἕνα μέρος ἀπό τά βιβλία ἐπιστράφηκε στόν κάτοχο. Κατάλογο τῶν βιβλίων, πού δημεύτηκαν καί πού ἐπιστράφηκαν στόν Π. Ι. Σουρκόφ, στίς 3 τοῦ Φλεβάρη στάλθηκαν στόν Β. Ι. Λένιν καί στό τμῆμα βιβλιοθηκῶν τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας. — *235.*

257 Στό τηλεγράφημα, πού πάρθηκε άπό τό σταθμό Βιτσούγκι άπ' άφορμή τήν κατακράτηση έκεῖ σιτηρῶν (πάρθηκαν στίς 3 τοῦ Γενάρη 1919), ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε: «Δόθηκε ἀπάντηση στίς 3/Ι στό Γιούριεβετς», «στό φάκελλο γιά τά ὑπόψη». — *235.*

258 Ἡ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας γιά τό ζήτημα αὐτό ψηφίστηκε στίς 2 τοῦ Γενάρη 1919. — *236.*

259 *Τό γράμμα πρός τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ Βεσιεγκόνσκ καί τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου Τβέρ* γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τή συνομιλία του μέ τόν ἀγρότη τοῦ χωριοῦ Βασιούτινο τῆς ἐπαρχίας Λοπάτιν τοῦ νομοῦ Βεσιεγκόνσκ τοῦ κυβερνείου Τβέρ Φ. Φ. Ὀμπραζτσόφ, πού στάλθηκε στόν Λένιν ἀπό τούς ἀγρότες κομμουνιστές μέ τήν αἴτηση γιά βοήθεια στήν οἰκοδόμηση Οἴκου τοῦ Λαοῦ στή θέση αὐτοῦ πού κάηκε στά τέλη τοῦ 1917.

Μέ τό γυρισμό τοῦ Ὀμπραζτσόφ στό χωριό του ἡ τοπική ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τοῦ Σοβιέτ Βεσιεγκόνσκ τῶν ἐργατῶν, ἀγροτῶν καί κόκκινων στρατιωτῶν βουλευτῶν» τῆς 18 τοῦ Γενάρη 1919 δημοσίευσε ἄρθρο γιά τήν ἀκρόαση τοῦ Ὀμπραζτσόφ ἀπό τόν Λένιν μέ τόν τίτλο «φιλοξενούμενος στόν σύντροφο Λένιν». Στό ἄρθρο αὐτό ὁ Ὀμπραζτσόφ ἀφηγήθηκε ὅτι ἡ συνομιλία μέ τόν Λένιν ἦταν ἀφιερωμένη κυρίως στήν πολιτική τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος καί τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας ἀπέναντι στή φτωχή καί μεσαία ἀγροτιά. Στήν κατακλείδα τοῦ ἄρθρου ὁ Ὀμπραζτσόφ ἔγραφε: «Σύντροφοι ἀγρότες τοῦ νομοῦ, Βεσιεγκόνσκ! Πιστέψτε ἐμένα, πού μέ τά ἴδια μου τά μάτια εἶδα ὅτι ἐκεῖ, στήν κορυφή, διευθύνουν τήν κοινή ὑπόθεσή μας ὄχι ὑπάλληλοι καί γραφειοκράτες, ἀλλά ἁπλοί σύντροφοί μας, πού σωστά λέγονται Ἐργατοαγροτική κυβέρνηση. Θά ἀκοῦμε τή φωνή τους. Αὐτοί δουλεύουν γιά μᾶς καί γιά τά παιδιά μας. Θά τούς βοηθήσουμε στή δύσκολη δουλιά μέ ὅ,τι μποροῦμε. Ὁπότε πιό γρήγορα θά δοῦμε τή χρυσή ἐποχή γιά μᾶς. Σύντροφοι! Ἐλπίζω πώς μαζί μέ ὅλους σας ἀναφωνῶ δυνατά: Ζήτω ὁ ἀρχηγός τοῦ προλεταριάτου καί ὑπερασπιστής τῆς φτωχολογιᾶς, φίλος καί ἀδερφός μας, ὁ Βλαντίμιρ Ἰλίτς Λένιν!!!». — *237.*

260 Τό τηλεγράφημα αὐτό στάλθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν σέ ἀπάντηση στό ἑπόμενο τηλεγράφημα τῆς 4 τοῦ Γενάρη 1919, πού πῆρε ὁ Λένιν ἀπό τό σταθμό Γκόρκινο: «Μόσχα, Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, πρός τόν Λένιν. Ἐμεῖς οἱ ὑπάλληλοι τῶν Βόρειων σιδηροδρόμων, στή γενική συνέλευση κρίναμε ἀπαραίτητο νά ἀπευθυνθοῦμε σέ Σᾶς μέ τήν παράκληση νά μᾶς ἐπιτρέψετε νά στείλουμε τούς ἐκλεγμένους μας γιά νά Σᾶς ἐκθέσουν τίς ἐπείγουσες ἀνάγκες. Σᾶς παρακαλοῦμε νά μᾶς κάνετε γνωστό γιά τή συγκατάθεσή Σας νά τούς δεχτεῖτε καί πότε ἀκριβῶς. Ὁ πρόεδρος τῆς γενικῆς συνέλευσης *Ριαμπίνιν.* Ὁ γραμματέας *Νεστερέχιν»* (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXV σελ. 51). — *237.*

261 Τό τηλεγράφημα αὐτό τοῦ Β. Ι. Λένιν δημοσιεύτηκε στίς 11 τοῦ Γενάρη 1919 στήν ἐφημερίδα τοῦ Κούρσκ «Βολνά» μέ τήν παρακάτω προσθήκη τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς τοῦ Κούρσκ: «Ἡ Ἔκτακτη ἐπιτροπή τοῦ Κούρσκ, ἀνακοινώνοντας τό τηλεγράφημα αὐτό τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης σύντρ. Λένιν, δηλώνει ὅτι θά ἐπιβάλει αὐστηρή τιμωρία σέ ὅλα ἐκεῖνα τά

στελέχη πού θά τηροῦν τυπική μόνο στάση ἀπέναντι στή δουλιά, θά προξενοῦν ζημιά, δέν θά δείχνουν δραστηριότητα καί δέν θά πραγματοποιοῦν τά καθήκοντα πού τούς ἀνέθεσε ἡ Σοβιετική ἐργατοαγροτική κυβέρνηση».

Τσεντροζακούπ — τοπικά γραφεῖα τοῦ Κεντρικοῦ γραφείου ἀγορᾶς τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ τῆς ΣΟΣΔΡ, πού δημιουργήθηκαν στίς 10 τοῦ Ἰούλη 1918. Τό Δεκέμβρη τοῦ 1918 ὑπολογίζονταν 23 τέτια γραφεῖα ἀγορᾶς. Στά τέλη τοῦ Γενάρη 1919 ὁ μηχανισμός τοῦ Τσεντροζακούπ συγχωνεύτηκε στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ, καί τά τοπικά γραφεῖα του στά τοπικά ἐπισιτιστικά ὄργανα.

Σχετικά μέ τήν ὑπόθεση τοῦ Κόγκαν βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τά ντοκουμέντα 436, 440. — *238.*

262 Τό τηλεγράφημα αὐτό στάλθηκε σέ ἀπάντηση στήν ἐπερώτηση τῆς Ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Οὐφά, στήν ὁποία ἀπευθύνθηκαν οἱ δεξιοί ἐσέροι μέ τήν πρόταση νά ἀρχίσουν διαπραγματεύσεις γιά κοινή δράση ἐνάντια στόν Κολτσάκ.

Οἱ διαπραγματεύσεις μέ τούς οὐφικούς δεξιούς, ἐσέρους ἔγιναν τό Γενάρη - Φλεβάρη 1919 στήν Οὐφά καί στή Μόσχα.

Στά τέλη τοῦ Φλεβάρη ἡ ΠΚΕΕ ψήφισε ἀπόφαση γιά τή στάση ἀπέναντι στούς δεξιούς ἐσέρους. Ἡ ΠΚΕΕ, παίρνοντας ὑπόψη τά θετικά ἀποτελέσματα τῶν διαπραγματεύσεων καί σημειώνοντας ὅτι ἡ κομματική συνδιάσκεψη τῶν δεξιῶν ἐσέρων στίς 8 τοῦ Φλεβάρη 1919 ἐκφράστηκε ἐνάντια στήν ἔνοπλη πάλη κατά τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας καί τῆς ξένης ἐπέμβασης στίς ὑποθέσεις τῆς Ρωσίας, ἀποφάσισε νά δοθεῖ τό δικαίωμα σέ κεῖνες τίς ὁμάδες τῶν δεξιῶν ἐσέρων, πού ἀκολουθοῦν αὐτή τή θέση, «νά πάρουν μέρος στή δουλιά τῶν Σοβιέτ» («Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ» ἀρ. φύλ. 45, 27 τοῦ Φλεβάρη 1919). — *239.*

263 Τό τηλεγράφημα αὐτό καί τό ἑπόμενό του, καθώς καί τά τηλεγραφήματα τῆς 7 καί τῆς 8 τοῦ Γενάρη 1919 (Παραρτήματα, ντοκουμέντο 32), στάλθηκαν λόγω τῆς διένεξης πού προκλήθηκε ἀνάμεσα στό Πολιτικό τμῆμα καί τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ μετώπου Κασπίας-Καυκάσου, καθώς καί ἀνάμεσα στό ΕΣΣ καί στήν κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου Ἄστραχαν. Ἡ διένεξη αὐτή προκλήθηκε ἀπό τή μή σωστή συμπεριφορά τοῦ Α. Γκ. Σλιάπνικοφ, πού ἦταν πρόεδρος τοῦ ΕΣΣ, καί τῆς Ε. Μπ. Μπός, ἡ ὁποία ἦταν διευθύντρια τοῦ Πολιτικοῦ τμήματος καί συνάμα μέλος τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Ἄστραχαν. Ἡ διένεξη ἐμπόδιζε στήν κοινή δουλιά τῶν στρατιωτικῶν καί κομματικῶν ὀργάνων καί ἀπειλοῦσε νά ἐξασθενίσει τή μαχητικότητα τῶν στρατευμάτων σέ περίοδο σκληρῶν μαχῶν στό μέτωπο Κασπίας-Καυκάσου.

Παρά τίς ὑποδείξεις τοῦ Λένιν (βλ. ντοκουμέντο 360) ὁ Α. Γκ. Σλιάπνικοφ δέν ἐξασφάλισε φιλική συνεργασία μέ τά τοπικά κομματικά καί σοβιετικά ὄργανα, τά παραγνώρισε καί τά χρεοκοποῦσε. Στό βάθαιμα τῆς ρήξης μεταξύ ΕΣΣ καί τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου συνέτειναν οἱ λαθεμένες ἐνέργειες τοῦ διοικητῆ τῆς παραμετωπικῆς ΕΕ, μετέπειτα διευθυντῆ τοῦ Εἰδικοῦ τμήματος τοῦ ΕΣΣ τοῦ μετώπου Κ. Γ. Γκράσις, ὁ ὁποῖος ἔκανε κατάχρηση τῶν ἐξουσιοδοτήσεών του, ἐπέτρεπε παρεκκλίσεις, παραβίαζε τίς νόρμες τῆς κομματικῆς ζωῆς καί τῆς σοσιαλιστικῆς νομιμότητας μέχρι πού μέ δική του ἔγκριση πιάστηκαν, χωρίς τά ἀπαραίτητα αἰτιολογικά, μιά σειρά τοπικά ὑπεύθυνα στελέχη. Οἱ ἐνέργειες τοῦ Γκράσις προκάλεσαν τήν ἀγανάκτηση τῶν

κομματικῶν καί κρατικῶν στελεχῶν. Ἡ κομματική συνδιάσκεψη τῆς πόλης, πού συνῆλθε στίς 4-5 τοῦ Γενάρη 1919 ἀποφάσισε γιά τό ἀναγκαῖο τῆς σύλληψης τοῦ Γκράσις καί τήν ἀποστολή του στή Μόσχα. Τά μέλη τοῦ ΕΣΣ τοῦ μετώπου Σ. Ε. Σάξ καί Ν. Α. Ἀνίσιμοφ, ὁ διοικητής τοῦ μετώπου Μ. Σ. Σφέτσνικο ἀπηύθυναν στόν Α. Γκ. Σλιάπνικοφ, πού βρισκόταν στή Μόσχα, καί ἄμεσα πρός τόν Β. Ι. Λένιν καί Γ. Μ. Σβερντλόφ τηλεγράφημα, στό ὁποῖο τόνιζαν ὅτι ἡ διένεξη ἀναμεσαστό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο καί τήν κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου βοηθάει τίς ἀντεπαναστατικές δυνάμεις καί ἐπέμεναν στήν ἀπομάκρυνση τῆς Ε. Μπ. Μπός ἀπό τό Ἄστραχαν, πού οἱ ἐνέργειές της συντέλεσαν στήν ὄξυνση τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων. — *239.*

264 Τό κείμενο τοῦ δημοσιευόμενου τηλεγραφήματος τοῦ Β. Ι. Λένιν μεταδόθηκε ἀπό τόν Α. Γκ. Σλιάπνικοφ κατά τήν ἀπευθείας τηλεφωνική συνδιάλεξή του μέ τόν Σ. Ε. Σάξ.

Ὁ Σ. Ε. Σάξ ἀνακοίνωσε ὅτι ἡ διένεξη ἀνάμεσα στό ΕΣΣ καί τήν κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου βαθαίνει, ἡ κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου ἐπιδιώκει τάχα νά διευθύνει τίς στρατιωτικές ὑποθέσεις, δημιουργεῖ παράλληλο ὄργανο-ἐπιτελεῖο γιά τήν ἄμυνα τῆς πόλης, στή φρουρά διεξάγεται προπαγάνδα ἐνάντια στό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο, καί ἐπέμενε νά μήν ἀπομακρυνθεῖ ὁ Κ. Γ. Γκράσις πού κλήθηκε στίς 6 τοῦ Γενάρη στή Μόσχα ἀπό τόν Γ. Μ. Σβερντλόφ (σέ συμφωνία μέ τήν κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου τό ΕΣΣ ἀποφάσισε νά ἀνακοινώσει στόν Γκράσις ὅτι συλλαμβάνεται καί στίς 7 τοῦ Γενάρη νά τόν στείλει στή Μόσχα μέ συνοδεία. Στόν Γκράσις προτάθηκε νά παραδόσει τίς ὑποθέσεις).

Τήν ἴδια μέρα, στίς 8 τοῦ Γενάρη, ἀφοῦ ἐνημερώθηκαν ἀπό τήν κομματική ἐπιτροπή τοῦ Ἄστραχαν γιά τήν κατάσταση, ὁ Β. Ι. Λένιν καί ὁ Γ. Μ. Σβερντλόφ ἔστειλαν στό ΕΣΣ τοῦ μετώπου Κασπίας-Καυκάσου, στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου καί στήν κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου τηλεγράφημα, ὅπου ἀναφερόταν τό ἀπαράδεκτο τῆς διένεξης ἀνάμεσα στό ΕΣΣ καί στήν κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου, γιά τήν ἀνάγκη λήψης μέτρων γιά κοινή συντονισμένη δουλιά, περιέχονταν ὁδηγίες ἀπό ἄποψη ἀρχῶν γιά τίς ἀμοιβαῖες σχέσεις μεταξύ τῶν τοπικῶν ὀργάνων καί τῶν ἱδρυμάτων πού ὑπάγονται ἄμεσα στό κέντρο (βλ. τό ντοκουμέντο 32 στά παραρτήματα καί τή σημείωση 421). — *240.*

265 Στίς 25 τοῦ Δεκέμβρη 1918 τά στρατεύματα τοῦ Κολτσάκ κατέλαβαν τό Πέρμ. Ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) ἀφοῦ ἐξέτασε τό γράμμα τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς περιοχῆς Οὐραλίων γιά τίς αἰτίες τῶν ἀποτυχιῶν τῆς 3ης στρατιᾶς δημιούργησε κομματική-ἀνακριτική ἐπιτροπή ἀποτελούμενη ἀπό τόν Ι. Β. Στάλιν καί τόν Φ. Ε. Τζερζίνσκι ἡ ὁποία στίς ἀρχές τοῦ Γενάρη 1919 ἔφυγε γιά τήν 3η στρατιά.

Ἡ δημοσιευόμενη διαταγή γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τό γράμμα τοῦ Ι. Β. Στάλιν καί τοῦ Φ. Ε. Τζερζίνσκι, ὅπου αὐτοί ἀνακοίνωναν ὅτι ἄρχισε ἡ ἐξέταση καί ὑπόδειχναν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο νά σταλοῦν ἐπειγόντως γιά ἐνίσχυση τῆς 3ης στρατιᾶς τρία σίγουρα συντάγματα μέ σκοπό νά ἀποτραπεῖ ἡ γρήγορη ἐπίθεση τοῦ ἀντιπάλου.

Σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό βλ. ἐπίσης τά ντοκουμέντα, 390, 434 καί τίς σημειώσεις 232, 269. — *240.*

266 Σέ ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν ὁ πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Ριαζάν Κόρνεφ ἀνακοίνωσε ὅτι στίς 15 τοῦ Γενάρη 1919 στή συνεδρίαση τοῦ προεδρείου τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου καί τοῦ προεδρείου τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς πόλης πάρθηκε ἀπόφαση νά ὀργανωθεῖ ἐπειγόντως τμῆμα κοινωνικῆς διατροφῆς στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή πόλης, μεταβιβάζοντας στή διαχείρισή του ὅλα τά ἑστιατόρια καί τά τεϊοποτεῖα τοῦ Ριαζάν. — *242.*

267 Ἀφορμή γιά νά γραφεῖ τό τηλεγράφημα αὐτό ἦταν τό τηλεγράφημα πού πάρθηκε στίς 12 τοῦ Γενάρη 1919, στίς 7 ἡ ὥρα περίπου τό βράδυ, στό ὄνομα τοῦ Λένιν, ἀπό τέσσερις ἐργάτες μέ τό παράπονο ὅτι ἡ Ἔκτακτη ἐπιτροπή τοῦ Γκαβρίλοβο-Ποσάντ κατέσχε ἀπ' αὐτούς 16 πούτια βρώμη καί τήν παράκληση νά δοθεῖ διαταγή νά τούς ἐπιστραφεῖ. — *242.*

268 Ἡ ἐντολή αὐτή στόν γραμματέα γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στό τηλεγράφημα πρός τό Συμβούλιο Ἄμυνας τοῦ διοικητῆ τῆς σιδηροδρομικῆς πολιτοφυλακῆς μιᾶς ἐπαρχίας τοῦ κυβερνείου Τούλας Πασκόφ, στό ὁποῖο γινόταν ἀνακοίνωση γιά τήν πορεία τῶν ἐργασιῶν γιά τό καθάρισμα τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἀπό τίς χιονοστιβάδες. Στό τηλεγράφημα ἀναφέρονταν συγκεκριμένα στοιχεῖα γιά τόν ἀριθμό τῶν ἐργατῶν καί τῶν κάρων πού ἀσχολοῦνταν μέ τό καθάρισμα τῶν γραμμῶν. — *242.*

269 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν στάλθηκε γιατί πῆρε ὁ Λένιν ἀπό τόν Ι. Β. Στάλιν καί τόν Φ. Ε. Τζερζίνσκι «Σύντομη προκαταρκτική ἔκθεση γιά τήν πορεία τῆς ἔρευνας τῶν αἰτιῶν τῆς παράδοσης τοῦ Πέρμ» — *243.*

270 Οἱ ὑποδείξεις αὐτές πρός τόν Α. Ντ. Τσιουρούπα γράφτηκαν ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στήν ἀναφορά τῆς διϋπηρεσιακῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ γιά τήν ἀγορά τροφίμων γιά τά παιδιά τῆς Μόσχας καί τῆς Πετρούπολης. Στήν ἀναφορά καθορίζονταν τά μέτρα γιά τή βελτίωση τῆς ἐξασφάλισης τῶν παιδιῶν μέ τρόφιμα, καί, εἰδικότερα, προτεινόταν νά ἑτοιμαστεῖ καί νά κηρυχθεῖ «ἑβδομάδα τῶν πεινασμένων παιδιῶν» γιά ἀνταλλαγή στίς ἀγροτικές περιοχές ἐμπορευμάτων μέ τρόφιμα καί γιά τή μεταφορά τῶν τροφίμων αὐτῶν στήν πόλη. — *244.*

271 Τό ντοκουμέντο γιά τό ὁποῖο γίνεται λόγος δέν ἀνακαλύφθηκε. — *244.*

272 Ἡ διαταγή πρός τόν Λ. Ντ. Τρότσκι γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στό κείμενο τῆς ἔκθεσης τοῦ Ι. Β. Στάλιν καί τοῦ Φ. Ε. Τζερζίνσκι γιά τίς αἰτίες τῆς πτώσης τοῦ Πέρμ. Στήν ἔκθεση γινόταν γνωστό ὅτι τά τρία συντάγματα πού προορίζονταν γιά ἐνίσχυση τῆς 3ης στρατιᾶς, πῆραν νέα ἀποστολή στόν τομέα τῆς Νάρβα. — *245.*

273 Ὁ Β. Ι. Λένιν, πιθανόν, ἔχει ὑπόψη του τό γράμμα τοῦ ἔκτακτου στρατιωτικοῦ ἐπιτρόπου τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Νότιου μετώπου Μ. Κ. Βλαντίμιροφ τῆς 19 τοῦ Γενάρη 1919, πού ἀνακοίνωνε γιά τήν κατάσταση στούς σιδηροδρόμους πού εἶναι στή δικαιοδοσία του. Στό γράμμα ἦταν ἐσώκλειστο τό σχέδιο προσθήκης στήν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας τῆς 22 τοῦ Δεκέμβρη 1918 γιά τό ζήτημα τῆς πάλης ἐνάντια στίς χιονοστιβάδες. — *246.*

274 Τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ προέδρου τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Κούρσκ, πού παρακάλεσε νά σταλοῦν τά ὑλικά γιά τήν ὑπόθεση τοῦ Κόγκαν (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, ντοκουμέντα 422 καί 436). Ὁ πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου ἔγραφε ὅτι ὁ Κόγκαν δέν μποροῦσε νά ἀλλάξει τίς τιμές στά τρόφιμα χωρίς τήν ἄδεια τοῦ κέντρου. — *246.*

275 Στίς 18 τοῦ Γενάρη 1919 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε τήν ἀπόφαση γιά τήν κατάσταση σχετικά μέ τά καύσιμα καί τά τρόφιμα στά κρατικά μηχανουργεῖα. Μέ τήν ἀπόφαση αὐτή δινόταν διαταγή στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ νά δόσει ἀκριβῆ στοιχεῖα γιά τό «πόσα βαγόνια, πότε καί ἀπό ποιά μέρη ἔχουν παραγγελθεῖ γιά τά κρατικά μηχανουργεῖα καί τίς ὑφαντουργικές ἐπιχειρήσεις» (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV, σελ. 94). — *247.*

276 Τήν ἐντολή αὐτή στόν γραμματέα ὁ Β. Ι. Λένιν τήν ἔγραψε πάνω στό τηλεγράφημα τῆς διεύθυνσης τοῦ ἐργοστασίου τοῦ Μπριάνσκ μέ τήν παράκληση νά ἐπιτραπεῖ νά μεταφέρουν οἱ ἀτμομηχανές τοῦ ἐργοστασίου τοῦ Μπριάνσκ τρόφιμα ἀπό τό κυβερνεῖο τοῦ Ταμπόφ, ὅπου συσσωρεύτηκε μεγάλος ἀριθμός τρένων δρομολογίου μέ σιτηρά. — *247.*

277 Πρόκειται γιά τή σύγκληση συνδιάσκεψης, πού σχεδιαζόταν, στά Πριγκηπόνησα (θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ) μέ τή συμμετοχή ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν κυβερνήσεων, πού ὑπῆρχαν στό ἔδαφος τῆς Ρωσίας, γιά νά γίνει ἡ ἐπεξεργασία μέτρων γιά τό σταμάτημα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Τό σχέδιο τῆς ἔκκλησης πρός τά μέλη τῆς συνδιάσκεψης τό εἶχε καταρτίσει ὁ πρόεδρος τῶν ΕΠΑ Οὐίλσων. Οἱ ἰμπεριαλιστές σκάρωσαν τή συζήτηση γιά τή συνδιάσκεψη στήν πραγματικότητα μέ σκοπό νά σταματήσουν τήν ἐπίθεση τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καί στήν περίπτωση ἄρνησης τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης νά πάρει μέρος στή συνδιάσκεψη νά ρίξουν σ' αὐτή τήν εὐθύνη γιά τή συνέχιση τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἀφαίρεσε τή μάσκα τῶν «συμβιβαστῶν» ἀπό τό πρόσωπο τῶν ἰμπεριαλιστῶν· στίς 4 τοῦ Φλεβάρη 1919 ἀνακοίνωσε μέ τό ράδιο στίς κυβερνήσεις τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῶν ΕΠΑ καί τῆς Ἰαπωνίας ὅτι συμφωνεῖ νά πάρει μέρος στή συνδιάσκεψη, σκοπεύοντας νά τή χρησιμοποιήσει σάν διεθνές βῆμα γιά τό ξεσκέπασμα τῶν ἐπεμβασιῶν. Ὡστόσο ἀπάντηση τῶν ἰμπεριαλιστῶν τῆς Ἀντάντ δέν ἐπακολούθησε. Ὁ Ντενίκιν, ὁ Κολτσάκ καί οἱ ἄλλες ἀντεπαναστατικές κυβερνήσεις, ἐλπίζοντας νά πνίξουν τή Σοβιετική Δημοκρατία μέ τή στρατιωτική δύναμη, ἀρνήθηκαν νά πάρουν μέρος στή συνδιάσκεψη. Ἡ συνδιάσκεψη δέν ἔγινε. — *248.*

278 Τό τηλεγράφημα στάλθηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τήν ἀνακοίνωση πού πῆρε ἀπό τόν πληρεξούσιο τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας Σβάρτς ἀπό τή Σαμάρα γιά τή σύλληψη τοῦ δεξιοῦ ἐσέρου Α. Μ. Σμιρνόφ, πού ἦταν ὁ δήμαρχος τῆς πόλης στήν περίοδο τῶν λευκοτσέχων, παρουσιάστηκε καί ὁμολόγησε τήν ἐνοχή του καί δήλωσε ὅτι ἀποφάσισε νά δουλέψει μέ τή «σοβιετική ἐξουσία» μέ σκοπό τήν πάλη ἐνάντια στόν Κολτσάκ. Στό τηλεγράφημα τοῦ Σβάρτς γινόταν γνωστό ὅτι ὁ Σμιρνόφ δέν βάζει κανέναν ὅρο γιά τήν ἀναμενόμενη δράση του καί ἔχει μαζί του μιά ὁμάδα ἀτόμων τοῦ στρατοπέδου του, πού ἀποφάσισαν νά ὑπηρετήσουν τή Σοβιετική ἐξουσία.

Στό τηλεγράφημα άπό τή Σαμάρα ό Λένιν έγραψε τήν έπισημείωση: «στό φάκελλο τών ύπόψη, έστειλα τηλεγράφημα στίς 27/Ι». — *248.*

279 Ή έντολή πρός τόν Λαϊκό έπίτροπο Κρατικού Ελέγχου Κ. Ι. Λάντερ γράφτηκε άπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στό έγγραφο τού άναπληρωτή τού Λαϊκού έπιτρόπου Επισιτισμού Ν. Π. Μπριουχάνοφ, πού άνακοίνωνε ότι δέν χρησιμοποιούνται έγκαιρα οί διατακτικές γιά όρισμένα προϊόντα γιά τόν πληθυσμό.

Σύμφωνα μέ τήν ύπόδειξη τού Λένιν ό Κρατικός έλεγχος έρεύνησε τό ζήτημα αύτό. Στό προεδρείο τού Σοβιέτ Μόσχας προτάθηκε νά καθαιρεθούν οί ένοχοι άπό τά άξιώματά τους, καί νά παρθούν όλα τά μέτρα γιά τήν έγκαιρη διανομή τών προϊόντων πού προορίζονται γιά τόν πληθυσμό. — *248.*

280 Ό Ε. Μ. Σκλιάνσκι, άφού πήρε τό σημείωμα τού Β. Ι. Λένιν, έδοσε έντολή στό μέλος τού Επαναστατικού Στρατιωτικού Συμβουλίου τής Δημοκρατίας Σ. Α. Αράλοφ νά γίνει άμέσως έξέταση. Στίς 23 τού Φλεβάρη 1919 ό Αράλοφ άνακοίνωσε στόν Σκλιάνσκι ότι άπό τή Στρατιωτική διεύθυνση τής άεροπορίας καί τής άεροπλοΐας στό μέτωπο τού Τσαρίτσιν στάλθηκε γιά έλεγχο συνεργάτης τού Πανρωσικού Συμβουλίου τού έναέριου στόλου. — *249.*

281 Στίς 12 τού Γενάρη 1919 τό Συμβούλιο Άμυνας ψήφισε τήν άπόφαση γιά άποστολή έργατών τής Μόσχας καί τής Πετρούπολης στά έργοστάσια όπλων τού Ίζέβσκ καί τού Βότκιν. Στίς 22 καί στίς 31 τού Γενάρη τό ζήτημα αύτό έξετάστηκε καί πάλι στό Συμβούλιο Άμυνας. Στή συνεδρίαση τού Συμβουλίου Άμυνας στίς 31 τού Γενάρη 1919 ψηφίστηκε ή παρακάτω άπόφαση: «Νά άνατεθεί στόν σύντρ. Κράσιν νά κάνει τό κείμενο τού τηλεγραφήματος πρός τόν έπίτροπο έργασίας τής Σέβερναγια Κομμούνας καί νά έξουσιοδοτήσει τόν σύντρ. Λένιν, σάν πρόεδρο τού Συμβουλίου Άμυνας, νά τό ύπογράψει» (Κεντρικό κομματικό άρχείο τού Ίνστιτούτου μαρξισμού-λενινισμού τής ΚΕ τού ΚΚΣΕ). Σύμφωνα μέ τήν άπόφαση αύτή στάλθηκε τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα. — *249.*

282 Τό σημείωμα αύτό είναι άπάντηση τού Β. Ι. Λένιν στό γράμμα τού Λ. Μπ. Κάμενεφ. Ό τελευταίος άνακοίνωσε ότι άπευθύνθηκε πρός αύτόν ό Φ. Ε. Τζερζίνσκι μέ τήν παράκληση νά ύποχρεωθεί ή ύπηρεσία ποινικής δίωξης νά δόσει στήν Έκτακτη έπιτροπή τό φάκελλο καί τά δελτία γιά τήν όμάδα συμμοριτών πού συνελήφθη. Κατά τής μεταβίβασης τού φακέλλου στήν Έκτακτη έπιτροπή άντιδρούσε ό Ν. Β. Κριλένκο πού ύποστήριζε ότι αύτό «θά χαλάσει τήν άνάκριση». — *250.*

283 Τό δημοσιευόμενο σημείωμα τού Β. Ι. Λένιν πρός τόν Λαϊκό έπίτροπο Εμπορίου καί Βιομηχανίας Λ. Μπ. Κράσιν γράφτηκε άπ' άφορμή τήν έκθεση τού πρώην παράγοντα τού Πολωνικού Σοσιαλιστικού Κόμματος (ΠΣΚ), πού βρισκόταν στή Ρωσία Β. Γ. Γιαστρζέμπσκι γιά τά άποτελέσματα τού ταξιδιού του πρός τή Βαρσοβία, πού έγινε μέ σκοπό νά έξακριβωθούν οί δυνατότητες άποκατάστασης έμπορικών καί πολιτιστικών σχέσεων τής Σοβιετικής Δημοκρατίας μέ τήν Πολωνία. Ή άποστολή τού Γιαστρζέμπσκι, λόγω τής άντίστασης τών δεξιών ήγετών τού ΠΣΚ, άπότυχε. Παρόλα αύτά, ό Β. Ι. Λένιν, τασσόταν ύπέρ τής συνέχισης τών διαπραγματεύσεων, — *251.*

284 Τό τηλεγράφημα τού Β. Ι. Λένιν πρός τόν πρόεδρο τής Επαναστατικής έπιτροπής τού κυβερνείου Ούφά Μπ. Ν. Νιμβίτσκι στάλθηκε σάν άπάντηση σέ έπερώ-

τηση τοῦ τελευταίου, τί στάση νά κρατήσει ἀπέναντι στόν ἐκπρόσωπο τῆς ἀστικοεθνικιστικῆς κυβέρνησης τῆς Μπασκιρίας Μ. Ντ. Χάλικοφ, πού παρουσιάστηκε στήν ἐπαναστατική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου γιά διαπραγματεύσεις. Ὁ Χάλικοφ ἔβαλε τό ζήτημα τῆς ἀμνήστευσης τῶν μπασκίρων πού τάχθηκαν κατά τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας καί ἀνακοίνωνε γιά τό πέρασμα τῶν μπασκιρικῶν στρατευμάτων μέ τό μέρος τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ.

Βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 467 καί τή σημείωση 299. — *252.*

285 Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ρόππ, ἐκπρόσωπος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας στήν Πετρούπολη, συνελήφθη στίς ἀρχές τοῦ 1919 κατηγορούμενος γιά ἀντεπαναστατική δράση. Τό Φλεβάρη τοῦ 1919 ὁ Ρόππ ἀφέθηκε ἐλεύθερος καί ἀνταλλάχθηκε μέ ὁμάδα φυλακισμένων στήν Πολωνία κομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι, ὡστόσο, περνώντας τά πολωνικά σύνορα, δολοφονήθηκαν προδοτικά ἀπό τίς πολωνικές συνοριακές ἀρχές. — *252.*

286 Ὅπως φαίνεται, πρόκειται γιά τήν μπροσούρα τοῦ Ζ. Σαντούλ, μέλους τοῦ γαλλικοῦ τμήματος τοῦ ΚΚΡ (μπ), «Vive la Republique des Soviets!» («Ζήτω ἡ Δημοκρατία τῶν Σοβιέτ!»), πού ἐκδόθηκε τό 1918 στή Μόσχα. — *253.*

287 Γράφτηκε πάνω στό τηλεγράφημα τοῦ γραμματέα τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Στρατιωτικῶν τῆς Οὐκρανίας Ν. Ι. Ποντβόισκι γιά τήν ἀναχώρηση τοῦ τρένου τοῦ Ποντβόισκι ἀπό τή Μόσχα στό Χάρκοβο, πού στάλθηκε σέ ἑφτά διάφορες διευθύνσεις. — *253.*

288 Τήν ὑπόδειξη αὐτή πρός τόν Ε. Μ. Σκλιάνσκι καί τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ταχυδρομείων καί Τηλεγραφείων Β. Ν. Ποντμπέλσκι τήν ἔκανε ὁ Β. Ι. Λένιν, ἐπειδή πῆρε τό τηλεγράφημα τοῦ διευθυντῆ τῶν διαβιβάσεων τοῦ τρένου τοῦ Λ. Ντ. Τρότσκι γιά τήν ἐκίνηση τοῦ τρένου τοῦ Τρότσκι ἀπό τήν Πετρούπολη πρός τό Γιάμπουργκ, τό ὁποῖο στάλθηκε ταυτόχρονα σέ μεγάλο ἀριθμό παραληπτῶν. — *253.*

289 Στίς 6 τοῦ Φλεβάρη 1919 ὁ Α. Γκ. Σλιάπνικοφ ἀνακοίνωσε στόν Β. Ι. Λένιν τίς πληροφορίες πού πῆρε αὐτός ἀπό τό Μπακού ὅτι οἱ ἐργάτες τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Μπακοῦ καί οἱ ναῦτες ἔχουν ἐχθρικές διαθέσεις ἀπέναντι στούς ἄγγλους κατακτητές, ὅτι τά πλοῖα στά ὁποῖα ἔμειναν ἀκόμη ρῶσοι ναῦτες εἶναι ἕτοιμα νά περάσουν μέ τό μέρος τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας καί οἱ ἐργάτες τοῦ Μπακοῦ μέ τήν ἐπίθεση τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ θά ἐξεγερθοῦν. — *254.*

290 Ὁ Μ. Γκ. Λεϊτέιζεν, γιός τοῦ γνωστοῦ ἐπαναστάτη-μπολσεβίκου Γκ. Ντ. Λεϊτέιζεν, πού δούλευε τόν καιρό αὐτό στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐξωτερικῶν, εἶχε συλληφθεῖ στή Φιλλανδία σάν ὕποπτος γιά ἐπαναστατική προπαγάνδα. — *254.*

291 Ἡ ἐντολή πρός τόν Γκ. Ι. Πετρόβσκι γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στό κείμενο τῆς ἔκθεσης γιά τήν κατάσταση στό κυβερνεῖο Κούρσκ, πού ὑποβλήθηκε ἀπό ἕνα στέλεχος τῆς στρατιωτικῆς ἐπιθεώρησης. Στήν ἔκθεση γινόταν γνωστό ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι στό κυβερνεῖο Κούρσκ εἶναι δυσαρεστημένοι ἀπό τίς ὑπερβασίες τῶν τοπικῶν σοβιετικῶν καί κομματικῶν στελεχῶν, τήν ἄσχημη ὀργάνωση τῆς διαφωτιστικῆς-προπαγανδιστικῆς δουλιᾶς στό χωριό καί τήν ἀδυναμία τῶν κομματικῶν ὀργανώσεων τοῦ κυβερνείου. — *254.*

292 Ἡ ὑπόθεση τοῦ Β. Ι. Ντομπροβόλσκι ἐξεταζόταν στήν Πανρωσική Ἔκτακτη Ἐπιτροπή· τό Μάρτη τοῦ 1919 πάρθηκε ἀπόφαση γιά τό κλείσιμό του σέ στρατόπεδο συγκέντρωσης ὥς τό τέλος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου μέ τήν κατηγορία γιά ἀντεπαναστατική δράση. — *256.*

293 Ἡ διαταγή πρός τόν Ν. Π. Μπριουχάνοφ γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν πάνω στό τηλεγράφημα τοῦ ἐπιτρόπου ἐπισιτισμοῦ τοῦ κυβερνείου Βορόνεζ Γκοντσαρόφ, πού πάρθηκε ἀπό τό σταθμό Φιλόνοβο. Στό τηλεγράφημα ἀνακοινωνόταν γιά τά μεγάλα ἀποθέματα σιτηρῶν στίς περιοχές Χοπέρσκ καί Οὐστ-Μεντβεντίτσκι καί γιά τό ὅτι ἡ Τράπεζα σιτηρῶν τοῦ Βορόνεζ δέν παίρνει κανένα μέτρο γιά τή μεταφορά τῶν σιτηρῶν, ἄν καί ἡ περιοχή ἐδῶ κι' ἕνα περίπου μήνα ἔχει ξεκαθαριστεῖ ἀπό τίς συμμορίες τοῦ Κρασνόφ.

Πάνω ἀπό τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος ὁ Λένιν ἔγραψε τίς παρακάτω ἐντολές στόν γραμματέα: «Νά βγοῦν 5 ἀντίγραφα, (χωρίς τίς παρατηρήσεις μου) καί νά σταλοῦν: 1) στόν Κάμενεφ, 2) στήν κομματική *ἐπιτροπή Μόσχας* 3) στό Στρατιωτικό ἐπισιτιστικό γραφεῖο, 4) στήν ἐργατική ἐπισιτιστική ἐπιθεώρηση, 5) στό Πανρωσικό Συμβούλιο τῶν συνδικάτων» (Λενινιστική συλλογή, τόμ. XXIV, σελ. 116).

Ὅπως φαίνεται, μετά τήν ἐκτέλεση τῶν ἐντολῶν του ὁ Λένιν ἔγραψε στό ντοκουμέντο τήν ἐπισημείωση: «**γιά τό ἀρχεῖο**». — *256.*

294 Στόν Β. Ι. Λένιν ἀνακοινώθηκε ὅτι οἱ διαδόσεις γιά ἔξωση τῆς Β. Ι. Ζασούλιτς καί ἄλλων ἐπαναστατῶν ἦταν ἀβάσιμες. — *256.*

295 Τό τηλεγράφημα αὐτό ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε, ὅταν πῆρε τό τηλεγράφημα τοῦ μέλους τοῦ ΚΚΡ (μπ) Ρουκαβίσνικοφ μέ τήν παράκληση νά δοθεῖ ἐντολή γιά τήν ἐξέταση τῆς ὑπόθεσής του. Στό τηλεγράφημά του ὁ Ρουκαβίσνικοφ ἀνακοίνωνε ὅτι αὐτός — παλιό κομματικό στέλεχος, πιάστηκε γιατί ἀρνήθηκε νά ἐκτελέσει ταυτόχρονα τά καθήκοντα πολιτικοῦ ἐπιτρόπου τμήματος ἐπισιτισμοῦ, διευθυντῆ τμήματος συγκέντρωσης σιτηρῶν, ταμία καί ὑπαλλήλου γραφείου.

Πάνω στό τηλεγράφημα πού πῆρε ὁ Λένιν ἔγραψε τήν ἐπισημείωση: «στίς 18/II τηλεγράφησα», «στό φάκελλο τῶν ὑπόψη». — *257.*

296 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔστειλε, γιατί πῆρε τό γράμμα τοῦ πολίτη Μ. Μ. Φεντοσέγεφ ἀπό τό χωριό Ἀζέεβο τοῦ νομοῦ Ἐλάτμα τοῦ κυβερνείου Ταμπόφ. Ὁ Φεντοσέγεφ ἀνακοίνωνε ὅτι τόν Ὀχτώβρη τοῦ 1918 ἐθνικοποιήθηκε τό τυπογραφεῖο του στήν πόλη Ἐλάτμα, πού τώρα βρίσκεται «στό ὑπόστεγο, σκουριάζει καί μένει ἀχρησιμοποίητο», τή στιγμή πού ἡ νομαρχιακή πόλη Ἐλάτμα ἔμεινε χωρίς τυπογραφεῖο καί οἱ παραγγελίες στέλνονται στίς πόλεις ἄλλων νομῶν. Ὁ Φεντοσέγεφ ἔγραφε ὅτι αὐτός «δέν εἶναι ἀστός», 27 χρόνια δούλευε διεκπεραιωτής, γραμματέας, δάσκαλος, λογιστής. Ἀφοῦ ἀγόρασε μέ χρέος μιά παλιά χαλασμένη τυπογραφική μηχανή, τήν ἔβαλε σέ λειτουργία καί ὁ ἴδιος δούλευε στό τυπογραφεῖο διορθωτής καί στοιχειοθέτης.

Στό γράμμα τοῦ Φεντοσέγεφ ὁ Λένιν ἔγραψε τίς ἐπισημειώσεις: «ἔστειλα τηλεγράφημα στίς 18/II», «στό *ἀρχεῖο* γιά *τ ά ὑ π ό ψ η*. — *257.*

297 Σέ ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν ὁ πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νομοῦ Ἐλάτμα Π. Γκορμπουνόφ τήν ἴδια κιόλας μέρα ἀνακοί-

νωσε ὅτι τό τυπογραφεῖο τοῦ Φεντοσέγεφ ἡ Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ νομοῦ σκοπεύει νά τό ἑνώσει μέ τό ἄλλο ἐθνικοποιημένο τοπικό τυπογραφεῖο (τοῦ Μεστσεριακόφ), δίνοντας δουλιά στόν Φεντοσέγεφ καί στόν Μεστσεριακόφ, σάν ειδικούς, στό τυπογραφεῖο αὐτό. — *257.*

298 Τό τηλεγράφημα πρός τόν Χ. Γκ. Ρακόβσκι ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔστειλε μέ τήν ἐντολή τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων λόγω τῆς συζήτησης στίς 18 τοῦ Φλεβάρη 1919 στή συνεδρίαση τοῦ ΣΛΕ τῆς ἀνακοίνωσης τοῦ διευθυντῆ τῆς Κεντρικῆς Διεύθυνσης Στατιστικῆς Π. Ι. Ποπόφ γιά τήν ὀργάνωση τῆς στατιστικῆς στήν Οὐκρανία. — *258.*

299 Στό τηλεγράφημα τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου τῆς 19 τοῦ Φλεβάρη 1919 ἀνακοινωνόταν γιά τίς διαπραγματεύσεις μέ τούς ἀντιπροσώπους τῆς ἀστικοεθνικιστικῆς κυβέρνησης τῆς Μπασκιρίας, γιά τό σταμάτημα τῆς ἀντισοβιετικῆς δράσης τῆς κυβέρνησης αὐτῆς καί γιά τήν πάλη τῶν μπασκιρικῶν στρατευμάτων μαζί μέ τά τμήματα τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ, ἐνάντια στόν Κολτσάκ. Στό τηλεγράφημα ἐκφραζόταν ἡ γνώμη ὅτι, ἄν τά μπασκιρικά στρατεύματα θά περάσουν ἀμέσως σέ ἐπίθεση ἐνάντια στόν Κολτσάκ, δέν πρέπει νά ἀφοπλιστοῦν, ἄν ὅμως θά ἀρνηθοῦν νά τό κάνουν αὐτό, τότε εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀφοπλιστοῦν.

Στά τέλη τοῦ Φλεβάρη 1919 ἄρχισαν κοινές ἐνέργειες τῶν μπασκιρικῶν τμημάτων καί τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ ἐνάντια στά λευκοφρουρίτικα στρατεύματα καί σχηματίστηκε ἡ Ἐπαναστατική ἐπιτροπή τῆς Μπασκιρίας. Στίς 20 τοῦ Μάρτη 1919 ὑπογράφηκε συμφωνία τῆς κυβέρνησης τῆς ΣΟΣΔΡ μέ τήν κυβέρνηση τῆς Μπασκιρίας γιά τή δημιουργία τῆς Αὐτόνομης Σοβιετικῆς Δημοκρατίας τῆς Μπασκιρίας. — *259.*

300 Γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στήν προμετωπίδα τῆς μπροσούρας του «Ἡ πάλη γιά τά σιτηρά» (Μόσχα, 1918) τήν ὁποία μέσω τοῦ Ραμένσκι (συναδέλφου τοῦ πατέρα τοῦ Βλαντίμιρ Ἰλίτς — Ι. Ν. Οὐλιάνοφ) τήν ἔδοσε στήν ἀντιπροσωπεία τῶν δασκάλων ἀπό τό κυβερνεῖο Τβέρ. Ἡ ἀντιπροσωπεία ἦρθε στή Μόσχα γιά νά παρακαλέσει νά δοθεῖ ἐπισιτιστική βοήθεια στούς δασκάλους τοῦ Τβέρ.

Ἡ μπροσούρα τοῦ Β. Ι. Λένιν περιεῖχε τό κείμενο τῆς εἰσήγησής του γιά τήν πάλη ἐνάντια στήν πείνα στήν κοινή συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ, τοῦ Σοβιέτ Μόσχας καί τῶν συνδικάτων στίς 4 τοῦ Ἰούνη 1918 καί τόν τελικό λόγο πάνω στήν εἰσήγηση (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 36ος, σελ. 395-418). — *261.*

301 Τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ προέδρου τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ρουντνιάνσκ τῆς ἐπαρχίας Μικούλινσκ τοῦ νομοῦ Ὄρσα τοῦ κυβερνείου Μογκιλιόφ Σ. Ε. Τσεχανόβσκι τῆς 26 τοῦ Φλεβάρη 1919. Ὁ Τσεχανόβσκι ἔγραφε ὅτι οἱ κομμουνιστές τοῦ Μικούλινσκ ὀργάνωσαν κεντρικό ἐπαρχιακό ἐργατικό συνεταιρισμό μέ σκοπό «τή συνένωση τῶν ἐργατῶν καί τῶν ἀγροτῶν πάνω στίς ἀρχές τοῦ κομμουνιστικοῦ συστήματος ἐμπορίου, τήν ἐξάλειψη τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐμπορίου τῶν λαογδαρτῶν, τήν ἀνασυγκρότηση τῶν λειτουργούντων καταναλωτικῶν συλλόγων τοῦ κουλάκικου στοιχείου»· τό καταστατικό τοῦ ἐργατικοῦ αὐτοῦ συνεταιρισμοῦ ἐξετάστηκε στό ΑΣΛΟ. Ὁ Τσεχανόβσκι, ἀνακοινώνοντας ὅτι οἱ καθοδηγητές τῶν ὀργανώσεων τοῦ νομοῦ Ὄρσα τοῦ κυβερνείου Μογκιλιόφ κράτησαν ἀρνητική

στάση ἀπέναντι στίς ἐνέργειες τῶν κομμουνιστῶν τοῦ Μικούλινσκ, παρακαλοῦσε νά τοῦ ἐπιτραπεῖ νά ἀναφέρει προσωπικά στόν Λένιν «γιά τήν κατάσταση τῆς ὑπόθεσης πού γίνεται λόγος, σάν τόν ἀρχηγό τοῦ κομμουνισμοῦ καί τόν ὑπερασπιστή τοῦ προλεταριάτου». — *263.*

302 Πρόκειται γιά τήν τακτοποίηση τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ I συνεδρίου τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς πού ἦρθαν στή Μόσχα. — *264.*

303 Στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 27 τοῦ Φλεβάρη 1919 ἀποφασίστηκε νά ἑτοιμαστεῖ τό σχέδιο διατάγματος σχετικά μέ τήν ἀναδιοργάνωση τῆς διοίκησης τῆς Κεντρικῆς Ἕνωσης καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν (ὅπου τότε ὑπερτεροῦσαν οἱ ἀστοί συνεταιριστές) καί τά μέτρα γιά τή γρήγορη καί ὁλοκληρωτική κατάκτησή της. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πρόνεινε στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ νά ὑποστηρίξει οἰκονομικά τό Πανρωσικό συμβούλιο τῶν ἐργατικῶν συνεταιρισμῶν μέ δάνειο σέ ποσό 250 ἑκατομμύρια ρούβλια. Στίς 16 τοῦ Μάρτη 1919 τό ΣΛΕ ψήφισε τό διάταγμα «Γιά τόν καταναλωτικό συνεταιρισμό», μέ τό ὁποῖο προβλεπόταν ἡ συνένωση ὅλων τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν στίς πόλεις καί στίς ἀγροτικές περιοχές σέ ἑνιαῖες καταναλωτικές κομμοῦνες, καί συνάμα κατά τή δημιουργία τέτιων κομμούνων στίς πόλεις καί στά ἐργοστασιακά κέντρα προτεινόταν νά παρθεῖ σάν βάση ὁ ἐργατικός συνεταιρισμός. Ἑνιαῖο οἰκονομικό κέντρο ὅλων τῶν τοπικῶν ἑνώσεων τῶν καταναλωτικῶν κομμούνων γινόταν ἡ Κεντρική Ἕνωση καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν, καί στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ παραχωροῦνταν τό δικαίωμα νά μπεῖ ἀντιπρόσωπός του στή διοίκηση τῆς Κεντρικῆς Ἕνωσης καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν. — *264.*

304 Τό σημείωμα πρός τήν Μ. Μ. Κοστελόβσκαγια γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν, πιθανόν, στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς 27 τοῦ Φλεβάρη 1919, στήν ὁποία συζητήθηκε τό σχέδιο ἀπόφασης γιά τά ἐργατικά ἐπισιτιστικά τμήματα. Τό σημείωμα ἦταν ἀπάντηση στήν πρόταση τῆς Κοστελόβσκαγια νά ἀναβληθεῖ ἡ συζήτηση τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. — *264.*

305 Τήν ἐντολή αὐτή πρός τόν γραμματέα ὁ Β. Ι. Λένιν τήν ἔγραψε ἀπ' ἀφορμή τήν ἀκρόαση τοῦ ἐργάτη Μπορζόφ, ἀντιπροσώπου τῆς μπολσεβίκικης ὀργάνωσης τοῦ χωριοῦ Γιούζ, πού παρακάλεσε νά δοθεῖ ἐπισιτιστική βοήθεια στό ὑφαντουργεῖο τοῦ Γιούζ.

Ἡ ἐντολή γράφτηκε στό ἔντυπο τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Καί στό ἴδιο ἔντυπο, ὅπως φαίνεται, ἤδη κατά τή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας, ὁ Λένιν ἔγραψε τήν ἐπερώτηση πρός τόν Ν. Π. Μπριουχάνοφ (βλ. τό ἑπόμενο ντοκουμέντο). — *265.*

306 Τήν ἐντολή αὐτή ὁ Β. Ι. Λένιν τήν ἔγραψε, ἀφοῦ πῆρε τήν ἀπάντηση τοῦ Ν. Π. Μπριουχάνοφ ὅτι οἱ δυνατότητες παροχῆς ἐπισιτιστικῆς βοήθειας στό ὑφαντουργεῖο τοῦ Γιούζ θά καθοριστοῦν τήν ἑπόμενη μέρα στή σύσκεψη μέ τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Συγκοινωνιῶν.

Πιθανόν, στήν ἴδια συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας ὁ γραμματέας συμφώνησε μέ τόν Μπριουχάνοφ γιά τήν ἀκρόαση τοῦ Μπορζόφ, γιατί στό ντοκουμέντο ὑπάρχει ἡ ἐπισημείωση τοῦ Μπριουχάνοφ: «στίς 3 τό ἀπόγευμα στεῖλτε τον σέ μένα μέ σημειωματάκι» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ - λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ). — *265.*

307 Γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό σημείωμα τοῦ μέλους τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ Λ. Ι. Σβιντέρσκι, ὅπως φαίνεται, στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Ὁ Σβιντέρσκι ἔγραφε ὅτι στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ συζητήθηκε τό ζήτημα: ἄν θά θεωρηθοῦν τά σύνορα ἀνοιχτά μέ τήν Οὐκρανία γιά τήν ἐλεύθερη μεταφορά ὅλων τῶν ἐπισιτιστικῶν προϊόντων ἤ μόνο ἐκείνων γιά τά ὁποῖα δέν εἶναι καθορισμένη νόρμα.

Ἡ ὀργάνωση τοῦ ἐπισιτιστικοῦ ἔργου στίς ἀπελευθερωμένες περιοχές τῆς Οὐκρανίας εἶχε στίς ἀρχές τοῦ 1919 πολύ σοβαρή σημασία. Ὁ Λένιν ἔδινε στό ζήτημα αὐτό μεγάλη προσοχή, προτείνοντας, εἰδικά, νά ἐπιταχυνθεῖ ἡ ἀναχώρηση γιά τήν Οὐκρανία τοῦ Α. Γκ. Σλίχτερ πού ἔπρεπε νά μπεῖ ἐπικεφαλῆς τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ τῆς Οὐκρανίας. Στίς 25 τοῦ Φλεβάρη 1919 ἔγραψε στό τηλεγράφημα τοῦ Γκ. Λ. Πιατακόφ, ὅπου ἀνακοινώνονταν στοιχεῖα γιά τά ἀποθέματα τροφίμων στήν Οὐκρανία: «Νά διαβιβαστεῖ στόν Σλίχτερ, ἐπιπρόσθετα, ὅτι εἶμαι στό ἄκρο δυσαρεστημένος ἀπό τήν ἀργοπόρηση τοῦ ταξιδιοῦ του» (Α. Σλίχτερ. «Δάσκαλος καί φίλος τῶν ἐργαζομένων». Μόσχα, 1957, σελ. 55). Στίς 19 τοῦ Φλεβάρη καί 11 τοῦ Μάρτη 1919 ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) ψήφισε εἰδική ἀπόφαση γιά τήν ἐπισιτιστική πολιτική στήν Οὐκρανία (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 37ος, σελ. 522, 630-631). — *266.*

308 Ἡ γραμματέας τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων Λ. Α. Φότιεβα ἀπευθύνθηκε πρός τόν Β. Ι. Λένιν μέ τήν παράκληση νά προσληφθεῖ γιά δουλιά στή γραμματεία τοῦ ΣΛΕ μιά νέα συνεργάτιδα πού τή συσταίνει τό γραφεῖο τῆς κολλεκτίβας τῶν συνεργατῶν τῆς Διεύθυνσης ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Ὁ διευθυντής τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ ΣΛΕ Β. Ντ. Μπόντς - Μπρουγέβιτς ἔφερνε ἀντιρήσεις γιά τήν πρόσληψη, ἀναφερόμενος στό διάταγμα «Γιά τό μή ἐπιτρεπτό νά δουλεύουν μαζί συγγενεῖς στά σοβιετικά ἱδρύματα» (στό ΣΛΕ δούλευε ἡ ἀδελφή τῆς συστηνόμενης συνεργάτιδας). Σχετικά μ' αὐτό ἡ Φότιεβα ἔγραφε στόν Λένιν ὅτι ἡ συστηνόμενη ἀπό τήν κολλεκτίβα συνεργάτιδα εἶναι «πολύ πολύτιμη ἐργαζόμενη καί μᾶς συμφέρει νά πάρουμε ἀκριβῶς αὐτή... Δέν θά μποροῦσε νά παρακαμφθεῖ τό διάταγμα;». Γι' αὐτό τό λόγο καί ἔγραψε ὁ Λένιν τά σημειώματα αὐτά. — *266.*

309 Τό ντοκουμέντο αὐτό τό ἔγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν στό γράμμα τῆς Κεντρικῆς ἐργατικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Πολωνικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος (ΠΣΚ) πρός τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ). Στό τρίτο σημεῖο τοῦ γράμματος αὐτοῦ ἐκφραζόταν ἡ εὐχή νά ἐπιλυθεῖ τό ζήτημα τῶν συνόρων μέ τήν Πολωνία πάνω στή βάση τῆς αὐτοδιάθεσης τοῦ πληθυσμοῦ πού ζεῖ στίς διαφιλονικούμενες περιοχές, καί σέ πρώτη σειρά στή Λιθουανία καί στή Λευκορωσία. Ἡ πρόταση τοῦ Λένιν ψηφίστηκε ἀπό τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) καί βρῆκε τήν ἀντανάκλασή της στό γράμμα τοῦ Γκ. Β. Τσιτσέριν πρός τόν ἔκτακτο ἀντιπρόσωπο τῆς κυβέρνησης τῆς Πολωνίας Α. Γ. Βεντσκόβσκι (βλ. «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. ΙΙ, 1958, σελ. 105-106). — *266.*

310 Ἡ ὑπάλληλος τοῦ τμήματος κατοικιῶν τοῦ Τσαρίτσιν Β. Β. Περσικόβα εἶχε συλληφθεῖ, γιατί στόλισε μέ ζωγραφιές τό πορτραῖτο τοῦ Λένιν πού τό εἶχε βγάλει ἀπό κάποια μπροσούρα. Γιά τήν ἀπελευθέρωσή της παρακαλοῦσαν στά τηλεγραφήματά τους προσωπικά πρός τόν Β. Ι. Λένιν ὁ διοικητής ἑνός τμήματος πολιτοφυλακῆς τοῦ Τσαρίτσιν Β. Σ. Οὐσάτσεφ καί ὁ κόκκινος στρατιώτης Μίνιν. Στό τηλεγράφημα τοῦ Μίνιν ὁ Λένιν ἔγραψε τήν ἐντολή πρός τήν

γραμματέα: «Νά μέ ὑπενθυμήσετε ὅταν θάρθει ἡ ἀπάντηση τοῦ προέδρου τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς (καί ὅλο τό ὑλικό *κατόπιν* νά δοθεῖ στούς ἐπιφυλλιδογράφους)» (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV σελ. 172). — *267.*

311 Τό δημοσιευόμενο σημείωμα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε κατά τή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, ὅταν συζητοῦνταν τό ζήτημα τῆς ἀναδιοργάνωσης τοῦ Κρατικοῦ Ἐλέγχου. Ὁ Φ. Ι. Καλίνιν, μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας, ἦταν πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου προσωπικοῦ, πού ἔκανε τήν ἀναδιοργάνωση τῶν τμημάτων καί τήν ἐλάττωση τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας. Ἀνάλογη δουλιά ἔγινε τόν καιρό ἐκεῖνο καί στά ἄλλα ἱδρύματα. — *267.*

312 Γράφτηκε, ὅπως φαίνεται, κατά τή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. — *267.*

313 Στό ἀπαντητικό τηλεγράφημα ὁ Α. Λ. Κολεγκάγεφ ἀνακοίνωσε ὅτι στή Μόσχα στάλθηκαν τρία τρένα τοῦ δρομολογίου μέ τρόφιμα. Στό τηλεγράφημα παραθέτονταν ἐπίσης στοιχεῖα σχετικά μέ τήν πορεία τῆς συγκέντρωσης τροφίμων καί γινόταν ἡ πρόταση ὅτι γιά νά ἐπιταχυνθοῦν οἱ συγκεντρώσεις εἶναι ἀπαραίτητο νά σταλοῦν συμπληρωματικά ἀπό τό κέντρο ἐργάτες καί ὑπεύθυνα στελέχη τοῦ ἐπισιτισμοῦ. — *268.*

314 Στίς 29 τοῦ Γενάρη 1919 το II συνέδριο τῶν Σοβιέτ τοῦ νομοῦ Σαράπουλ τοῦ κυβερνείου Βιάτκα ψήφισε τήν ἀπόφαση νά γίνει συγκέντρωση σιτηρῶν σέ ὅλα τά χωριά τοῦ νομοῦ γιά δῶρο στή Μόσχα καί στήν Πετρούπολη. Τό συνέδριο ἀποφάσισε: τό δῶρο ἀπό 40000 πούτια σιτηρά γιά τή Μόσχα «ἐμεῖς οἱ ἴδιοι νά τό συνοδεύσουμε καί νά τό προσφέρουμε στόν ἀκριβό μας καί ἀγαπητό ἀρχηγό σύντρ. Λένιν». Τό δημοσιευόμενο σημείωμα ὁ Β.Ι. Λένιν τό ἔγραψε ἀπ' ἀφορμή τήν ἀκρόαση στίς 12 τοῦ Μάρτη 1919 τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀγροτῶν τοῦ Σαράπουλ, πού συνόδευσαν τήν ἁμαξοστοιχία μέ τά σιτηρά. Τό σημείωμα, ὅπως φαίνεται, γράφτηκε στίς 11 τοῦ Μάρτη 1919 κι' ὄχι στίς 12 τοῦ Μάρτη, ὅπως ὑποδείχνει τό ντοκουμέντο.

Γιά τή συνομιλία του μέ τήν ἀντιπροσωπεία τῶν ἀγροτῶν τοῦ Σαράπουλ ὁ Λένιν ἔκανε λόγο στή συγκέντρωση στόν Οἶκο τοῦ Λαοῦ τῆς Πετρούπολης στίς 13 τοῦ Μάρτη 1919 (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 38ος, σελ. 31-32). — *268.*

315 Στήν πίσω σελίδα τοῦ σημειώματος τοῦ Λένιν ὁ Λ. Μπ. Κράσιν ἔγραψε: «Ἡ ἐπίμονη ἄρνηση τῆς Πετρούπολης νά δόσει τό χαρτί αὐτό, πού ἀπό μῆνες μένει ἀχρησιμοποίητο, ἀποτελεῖ ἀναμφίβολο καί κακόβουλο σαμποτάζ, δέν ξέρω μονάχα τῆς Δεξιᾶς, τῆς Ἀριστερῆς ἤ κάποιας ἄλλης διεύθυνσης χαρτοποιΐας. 7/III. *Κράσιν».— 269.*

316 Γράφτηκε γιατί ὁ ἀγρότης Ε. Νικίτιν ἀπό τό χωριό Ἀλεξέγεβο τοῦ νομοῦ Μπέλσκι τοῦ κυβερνείου Σμολένσκ παρακάλεσε νά τοῦ σταλοῦν τά διατάγματα καί ἄλλα ὑλικά πού ἦταν ἀπαραίτητα γιά τήν καθοδήγηση τοῦ κύκλου πολιτικῆς μόρφωσης τῶν ἀγροτῶν. — *269.*

317 Στό ντοκουμέντο ὑπάρχει ἡ ἐπισημείωση τοῦ Α. Γκ. Σλίχτερ: «Τό πῆρα στίς 19 τοῦ Μάρτη 1919 στή συνεδρίαση τοῦ 8ου συνεδρίου τοῦ Κόμματος στή Μόσχα». Οἱ «Ὁδηγίες τῆς ΚΕ» γιά τίς ὁποῖες γίνεται λόγος στό σημείωμα εἶναι ἡ ἀπόφαση τῆς ΚΕ του ΚΚΡ (μπ) γιά τήν ἐπισιτιστική πολιτική στήν Οὐκρανία.

πού ψηφίστηκε στίς 11 τοῦ Μάρτη 1919 (βλ. Α. Σλίχτερ. «Δάσκαλος καί φίλος τῶν ἐργαζομένων». Μόσχα, 1957, σελ. 57-59).— *269.*

318 Στό ντοκουμέντο αὐτό ὑπάρχει ἡ ἀπόφαση τοῦ γραμματέα τῆς ΠΚΕΕ Α.Σ. Ἐνουκίτζε: «Νά δοθεῖ σήμερα στήν Πετρούπολη καί γιά τούς δυό. *Α. Ἐνουκίτζε.* 22/III (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).— *270.*

319 Αὐτή τήν ἐντολή στόν Γκ. Ι. Πετρόβσκι ὁ Β.Ι. Λένιν τήν ἔδοσε, ἐπειδή παραπονέθηκε γραπτά ἕνας ἀγρότης ἀπό τήν ἐπαρχία Κορμπάνσκ, τοῦ νομοῦ Καντνίκοφ τοῦ κυβερνείου Βόλογκντα ὅτι ἡ στάση τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐπαρχίας πρός τούς μεσαίους ἀγρότες δέν εἶναι σωστή. Ὁ Λένιν ἔγραψε τήν ἐντολή αὐτή στό παρακάτω σχέδιο τηλεγραφήματος πού εἶναι ἰδιόχειρα γραμμένο ἀπό τήν Ν.Κ. Κρούπσκαγια: «Πρός τό Σοβιέτ τῆς ἐπαρχίας Κορμπάνγκ, τοῦ νομοῦ Καντνίκοφ τοῦ κυβερνείου Βόλογκντα. Καταρτίστε ἀμέσως σέ ὅλα τά χωριά τούς ἐκλογικούς καταλόγους γιά τό Σοβιέτ, ἀποκλείοντας μόνο τούς ξεκαθαρισμένους κουλάκους καί τραβώντας στίς ἐκλογές τούς μεσαίους ἀγρότες. Μόλις καταρτιστοῦν οἱ κατάλογοι νά ὁρίσετε ἐπαναληπτικές ἐκλογές τοῦ Σοβιέτ. Θά γίνει ἔλεγχος. Οἱ ἔνοχοι γιά τή μή σωστή κατάρτιση τῶν καταλόγων θά φέρουν εὐθύνη (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Ὁ Β.Ι. Λένιν, σέ λίγο ὕστερα ἀπ' αὐτό, μόλις ἔμαθε γιά τήν ἀγενή συμπεριφορά τοῦ μέλους τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐσωτερικῶν Α.Γκ. Πράβντιν πρός τήν Οὐ. Π. Μοστακόβα πού ἔφερε τήν καταγγελία τῶν ἀγροτῶν τῆς Βόλογκντα, ἔγραψε στόν Πετρόβσκι: «...πρέπει τόν Πράβντιν νά τόν κατσαδιάσετε στά γερά. Μήν τόν ἀφήνετε ἀνεξέλεγκτο, ἀλλά νά τόν ἐπιβλέπετε, αὐτός ἔχει τήν τάση γιά βλακώδη «διοίκηση»» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ - λενινισμοῦ της ΚΕ του ΚΚΣΕ).— *270.*

320 Ἀφορμή γιά νά γράψει αὐτό τό τηλεγράφημα ὁ Β.Ι. Λένιν ἀποτέλεσε τό τηλεγράφημα τοῦ διευθυντῆ τοῦ πολιτικοῦ τμήματος τῆς 5ης στρατιᾶς Β.Ν. Καγιοῦροφ, ὅπου γνωστοποιοῦνταν ὅτι τά λευκοφρουρίτικα στρατεύματα κατέλαβαν τήν Οὐφά καί ἡ 5η στρατιά βρισκόταν σέ δύσκολη θέση. Ταυτόχρονα στό τηλεγράφημα τοῦ Καγιοῦροφ ἐκφραζόταν ἡ πεποίθηση ὅτι ἄν θά σταλεῖ «συνειδητή, ἐκγυμνασμένη ἐνίσχυση», τότε «ὁ ἐχθρός θά συντριβεῖ». — *271.*

321 Αὐτό τό τηλεγράφημα ὁ Β.Ι. Λένιν τό ἔστειλε, γιατί πῆρε τηλεγράφημα τῆς διοίκησης τῆς Ἕνωσης καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν τοῦ Γιαροσλάβλ. Ἡ διοίκηση ἀνακοίνωνε ὅτι ὁ ἐπίτροπος τοῦ νομοῦ Ροστόβ Βισνέβσκι ἔβγαλε ἀπόφαση μέ τήν ὁποία ἀγνοοῦνταν τό δίχτυ συνεταιρισμῶν στήν πόλη Ροστόβ καί στό νομό, πού εἶχε ἐπικυρωθεῖ ἀπό τήν Ἐπισιτιστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου, καί δημιουργοῦνταν ἕνα νέο δίχτυ μέσα στά διοικητικά ὅρια τοῦ νομοῦ. Ἡ ἀπόφαση αὐτή, ὑποστηριζόταν στό τηλεγράφημα, καταδίκαζε σέ ἀφανισμό τούς συνεταιρισμούς τοῦ Ροστόβ σάν τεχνικοῦ μηχανισμοῦ γιά τή σωστή διανομή. — *271.*

322 Τά παράπονα τῆς Ε. Α. Ἐφίμοβα, πού στάλθηκαν τηλεγραφικά, ὁ Β. Ι. Λένιν τά πῆρε στίς 28 τοῦ Μάρτη 1919. Ὁ Λένιν, ὅταν ἔστειλε σέ ἀπάντηση στά παράπονα αὐτά τήν τηλεγραφική ἐπερώτηση στήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ

κυβερνείου Τσερεποβέτς, στό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος τῆς Ἐφίμοβα ἐπισημείωσε: «Τό τηλεγράφημα στάλθηκε στίς 19/III». — *272.*

323 Τό δημοσιευόμενο σημείωμα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε, γιατί ἦρθε στό ὄνομά του μιά αἴτηση ὁμάδας πολιτῶν τῆς ἐπαρχίας Γιαγκάνοφ τοῦ νομοῦ Τσερεποβέτς καί τοῦ κυβερνείου Τσερεποβέτς, πού τήν ἔφερε στή Μόσχα ὁ ἀντιπρόσωπός τους Β. Μπαχβάλοφ. Στήν αἴτηση περιεχόταν ἡ παράκληση νά ἀποπερατωθεῖ ἡ οἰκοδόμηση τοῦ νομοῦ πού εἶχε ἀρχίσει τό 1915. — *273.*

324 Ὁ πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Τούλας Γκ. Μ. Καμίνσκι ἀνακοίνωνε μέ ἀπευθείας τηλεφωνική σύνδεση γιά τίς ταραχές στό ὁπλοστάσιο καί καλυκοποιεῖο τῆς Τούλας, λόγω τῆς δύσκολης ἐπισιτιστικῆς κατάστασης τῶν ἐργατῶν καί τῆς ἀνεπάρκειας χαρτονομίσματος γιά τή χορήγηση τοῦ μισθοῦ ἐργασίας.

Σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό, βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 511 καί τή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV, σελ. 7 καί 9. — *273.*

325 Στίς 5 τοῦ Ἀπρίλη 1919 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων μέ βάση τήν εἰσήγηση τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Δικαιοσύνης Ντ. Ι. Κούρσκι ἐπικύρωσε τόν κανονισμό συνεδριάσεων τοῦ ΣΛΕ, ὅπου πάρθηκαν ὑπόψη ὅλες οἱ προτάσεις τοῦ Β.Ι. Λένιν. — *274.*

326 Τήν ἀπάντηση πρός τούς ἀγρότες τοῦ νομοῦ Σκόπιν τοῦ κυβερνείου Ριαζάν ὁ Β.Ι. Λένιν τήν ἔγραψε ἀπ' ἀφορμή τήν ἐντολή τοῦ συμβουλευτικοῦ συνεδρίου τοῦ νομοῦ, ὅπου οἱ ἀγρότες ἔβαλαν τά ζητήματα: ἐλάττωση τοῦ ἔκτακτου ἐπαναστατικοῦ φόρου ἀπό τούς ἀγρότες μεσαίου καί κατώτερου ὁρίου εὐπορίας, κατάργηση τῆς ἐπίταξης τῶν ἀροτριώντων ἀλόγων καί τῶν γαλακτοφόρων ἀγελάδων, αὔξηση τῆς νόρμας τοῦ σταριοῦ πού ἀφήνεται γιά τό ἀγροτικό νοικοκυριό καί ἄλλα. — *275.*

327 Τό διάταγμα «Γιά τά προνόμια στούς μεσαίους ἀγρότες σχετικά μέ τήν εἴσπραξη τοῦ ἐφάπαξ ἔκτακτου ἐπαναστατικοῦ φόρου» ψηφίστηκε στή συνεδρίαση τῆς ΠΚΕΕ τῆς 9 τοῦ Ἀπρίλη 1919· στίς 10 τοῦ Ἀπρίλη τό διάταγμα δημοσιεύτηκε στήν «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ». — *275.*

328 Ὁ Β. Ι. Λένιν λέει ἡ ἀπάντηση στούς ἀγρότες τοῦ νομοῦ Σκόπιν νά γίνει γιά τά ἄλλα ζητήματα (βλ. τό προηγούμενο ντοκουμέντο). — *275.*

329 Πρόκειται γιά τήν αἴτηση τῶν ἀγροτῶν τοῦ νομοῦ Σκόπιν (βλ. τή σημείωση 326). — *276.*

330 Αὐτό τό γράμμα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε ἀπ' ἀφορμή τή συζήτηση μέ τό διευθυντή τοῦ οἰκονομικοῦ τμήματος τῆς δασικῆς σχολῆς Σοκόλνικι Φ. Ι. Μπόντροφ. Διαφυλάχτηκε τό σημείωμα τοῦ Β.Ι. Λένιν πρός τόν φρούραρχο τοῦ Κρεμλίνου, πού γράφτηκε στίς 7 τοῦ Ἀπρίλη 1919: «Παρακαλῶ νά ἐπιτραπεῖ στόν κομιστή σύντρ. Φιλίππ Ἰλίτς Μπόντροφ νά περάσει στό Κρεμλίνο καί στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων. Ὁ Πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Β. Οὐλιάνοφ (Λένιν)* (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXIV, σελ. 288).

Γιά τόν Μπόντροφ βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 555. — *276.*

331 Ὁ Β. Λ. Πανιούσκιν βρισκόταν ἐκεῖνο τόν καιρό στό Βορειο-δυτικό μέτωπο. Λόγω τῆς ἐπίθεσης τῶν στρατευμάτων τοῦ Κολτσάκ τό τμῆμα τοῦ Πανιούσκιν κατευθυνόταν στό Ἀνατολικό μέτωπο.

Βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 512. — *277.*

332 Τά ραδιοτηλεγραφήματα τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν Μπέλα Κούν στάλθηκαν ἀπ' ἀφορμή τήν εἴδηση γιά τήν ἀνακήρυξη τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας στό Μόναχο στίς 7 τοῦ Ἀπρίλη 1919. Τίς μέρες αὐτές στή Μόσχα δέν ἦταν ἀκόμη γνωστό ὅτι ἡ Σοβιετική δημοκρατία στό Μόναχο εἶχε ἀνακηρυχθεῖ ἀπό τούς ἡγέτες τῶν γερμανῶν σοσιαλδημοκρατῶν καί τοῦ κεντριστικοῦ Ἀνεξάρτητου σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος τῆς Γερμανίας, πού μέ τή βοήθεια τοῦ τέτιου ἑλιγμοῦ, ἤθελαν νά ἐξαπατήσουν τούς ἐργάτες καί νά γκρεμίσουν μπροστά τους τό κύρος τῆς ἰδέας τῆς ἐξουσίας τῶν Σοβιέτ. Οἱ κομμουνιστές τῆς Βαυαρίας σέ συνθῆκες πού ἡ κατάσταση δέν εἶχε ἀκόμη ὡριμάσει γιά ἀνακήρυξη τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας στή Βαυαρία, ἀρνήθηκαν νά πάρουν μέρος στήν προβοκατόρικη αὐτή πρωτοβουλία. Οἱ κομμουνιστές ἐξηγοῦσαν στίς μάζες τό πραγματικό νόημα τῆς ἀνακήρυξης τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας καί καλοῦσαν τό προλεταριάτο νά συσπειρωθεῖ στήν πάλη ἐνάντια στήν ἀντεπανάσταση.

Στίς 13 τοῦ Ἀπρίλη 1919, ὅταν ἡ ἀντεπανάσταση τῆς Βαυαρίας ἀποπειράθηκε νά ἁρπάξει τήν ἐξουσία στά χέρια της, στούς δρόμους τοῦ Μονάχου ἄναψε λυσσαλέα πάλη πού τέλειωσε μέ τή νίκη τῶν ἐργατῶν. Τό βράδυ τῆς 13 τοῦ Ἀπρίλη στή συνέλευση τῶν ἐπαναστατικῶν ἐργοστασιακῶν ἐπιτροπῶν καί τῶν Σοβιέτ τῶν στρατιωτῶν σχηματίστηκε Ἐπιτροπή δράσης, ἡ ὁποία ἔκλεξε τή νέα Σοβιετική κυβέρνηση — τήν Ἐκτελεστική ἐπιτροπή μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἡγέτη τῶν βαυαρῶν κομμουνιστῶν Εὐγένιο Λέβιν· στή σύνθεση τῆς κυβέρνησης μπῆκαν ἐπίσης καί «ἀνεξάρτητοι». Ἡ κυβέρνηση τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας τῆς Βαυαρίας προέβη στόν ἀφοπλισμό τῆς ἀστικῆς τάξης, στή δημιουργία Κόκκινου Στρατοῦ, στήν ἐθνικοποίηση τῶν τραπεζῶν, στήν καθιέρωση τοῦ ἐργατικοῦ ἐλέγχου στίς ἐπιχειρήσεις, στή διευθέτηση τοῦ ἐπισιτιστικοῦ ζητήματος.

Στίς 27 τοῦ Ἀπρίλη 1919 ὁ Λένιν ἔγραψε τό «Χαιρετιστήριο πρός τή Σοβιετική δημοκρατία τῆς Βαυαρίας», ὅπου ἔδοσε συμβουλές στήν ἐπαναστατική κυβέρνηση τῆς Βαυαρίας, πού ἀποτέλεσαν τό συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης τοῦ προλεταριακοῦ κόμματος πού βρισκόταν στήν ἐξουσία (βλ. Ἅπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 38ος, σελ. 321-322).

Ἡ ἐσωτερική κατάσταση καί ἡ ἐξωτερική θέση τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας τῆς Βαυαρίας ἦταν δύσκολη. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν «ἀνεξάρτητων σοσιαλδημοκρατῶν», μέ τίς πρῶτες κιόλας δυσκολίες τῆς Σοβιετικῆς δημοκρατίας ἄρχισαν νά ἐφαρμόζουν προδοτική πολιτική. Στά τέλη τοῦ Ἀπρίλη οἱ «ἀνεξάρτητοι» πέτυχαν τήν ἀποχώρηση τῶν κομμουνιστῶν ἀπό τίς καθοδηγητικές θέσεις. Ἡ ἀντεπανάσταση, ἐπωφελούμενη ἀπό τήν κατάσταση αὐτή, πέρασε σέ ἐπίθεση. Τήν Πρωτομαγιά τά λευκοφρουρίτικα τμήματα μπῆκαν στό Μόναχο καί ὕστερα ἀπό τριήμερες πεισματώδεις μάχες τό κατέλαβαν. — *277.*

333 Αὐτό τό τηλεγράφημα τό ἔγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν σέ ἀπάντηση στά τηλεγραφήματα τῆς 8 τοῦ Ἀπρίλη 1919, τοῦ στρατιωτικοῦ ἐπιτρόπου τῆς 6ης στρατιᾶς Ν. Ν. Κουζμίν, μέ τά ὁποῖα ἀνακοινώνονταν ὅτι ὁ ἄγγλος στρατηγός Ἀϊρουσάιντ πρότεινε νά γίνει ἀνταλλαγή τῶν αἰχμαλώτων. Ὁ Ν. Ν. Κουζμίν παρακαλοῦσε νά ἐξουσιοδοτηθεῖ γιά τή διεξαγωγή διαπραγματεύσεων. — *278.*

334 Στό τηλεγράφημα μέ άπευθείας τηλεφωνική σύνδεση, τό μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐσωτερικῶν Σ. Κ. Μίνιν ἀνακοίνωσε στόν Β. Ι. Λένιν ὅτι ἡ ἀπεργία στά πολεμικά ἐργοστάσια τῆς Τούλας καί στά ἐργαστήρια τῶν σιδηροδρόμων λύθηκε. Στό τηλεγράφημα ἀναφερόταν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά ἐφοδιάζονται μέσω τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ ἔγκαιρα καί κανονικά οἱ ἐργάτες τῶν ἐργοστασίων τῆς Τούλας καί νά ἐπισπευσθεῖ ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Οἰκονομικῶν ἡ παράδοση χρημάτων γιά τήν πληρωμή τῶν ἐργατῶν.

Στό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Μίνιν ὁ Λένιν ἐπισημείωσε: «Στό *Ὀργ. Γραφεῖο τῆς ΚΕ*».— *279*.

335 Τήν ἐντολή αὐτή ὁ Β.Ι. Λένιν τήν ἔγραψε πίσω ἀπό τό σημείωμα τοῦ Π. Α. Κράσικοφ πού ἀνακοίνωνε ὅτι ἔγινε ἡ ἀποκάλυψη τῶν «ἱερῶν λειψάνων» στήν ἀρχιμονή τῆς Τριάδας στό Σεργκίεβο παρουσία ἐκπροσώπων τοῦ πληθυσμοῦ, γιατρῶν, καλογήρων κ.ἄ. Ὁ Κράσικοφ ἔγραφε ὅτι γρήγορα θά εἶναι ἕτοιμο τό πρακτικό τῆς ἀποκάλυψης καί μιά κινηματογραφική ταινία. — *279*.

336 Αὐτό τό τηλεγράφημα ὁ Β.Ι. Λένιν τό ἔγραψε σέ σχέση μέ τό τηλεγράφημα τοῦ Α.Μ. Γκόρκι, πού τό πῆρε στίς 12 τοῦ Ἀπρίλη 1919. Στό τηλεγράφημά του ὁ Γκόρκι, ἀνακοινώνοντας γιά τή σύλληψη στό Μαλοαρχάγγελσκ τοῦ φιλόλογου Ι. Βόλνι, παρακαλοῦσε τόν Λένιν νά τηλεγραφήσει «γιά τήν ἀμερόληπτη ἔρευνα τῶν αἰτιῶν τῆς σύλληψης καί τήν ἀπόλυσή του ὑπό ἐπιτήρηση»· «ἡ πολιτική νομιμοφροσύνη του γιά μένα εἶναι ἀναμφίβολη», ἔγραφε ὁ Γκόρκι.

Βλ. ἐπίσης τό τηλεγράφημα τοῦ Λένιν πρός τόν Γκόρκι τῆς 14 τοῦ Ἀπρίλη 1919 (σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 516). — *280*

337 Στό σημείωμα γίνεται λόγος γιά τήν ἀμοιβή πού πῆρε ὁ Β.Ι. Λένιν ἀπό τό ἐκδοτικό τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης γιά τή δημοσίευση σέ ξεχωριστή μπροσούρα τῆς ἐργασίας του «Ἐπιτυχίες καί δυσκολίες τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας» (βλ. Ἄπαντα, 5η ἔκδ., τόμ. 38ος, σελ. 39-73). — *280*.

338 Τό τηλεγράφημα στάλθηκε ἀπ' ἀφορμή τό γράμμα τοῦ Λ.Σ. Σοσνόβσκι πρός τόν Β.Ι. Λένιν μέ τήν ἀνακοίνωση: «Στό δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Μάρτη τό Σοβιέτ τοῦ νομοῦ Τούλας κάλεσε συνέδριο τοῦ νομοῦ γιά τήν ὀργάνωση τῆς σπορᾶς. Στήν ἀρχή (ὅπως ἔγινε συνήθεια σέ μᾶς) ἔγινε πρόταση νά σταλεῖ χαιρετιστήριο πρός τόν Λένιν ἀπό τούς συγκεντρωμένους κομμουνιστές. Οἱ ἀντιπρόσωποι δήλωσαν: μετά χαρᾶς νά στείλουμε τηλεγράφημα, ὅμως δέν συμφωνοῦμε ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε κομμουνιστές. Δέν θέλουμε νά εἴμαστε. Μᾶς εἶναι ἀδιάφορο πῶς ὁ καθένας αὐτοαποκαλεῖται!! Γι' αὐτό τό λόγο τό συνέδριο τό διέλυσαν σάν ἀντεπαναστατικό. Ἀπό τό συνέδριο ἔφυγαν στό νομό περίπου 200 ὀργισμένοι καί προσβλημένοι ἄνθρωποι. Αὐτό μοῦ τό ἔλεγε ἕνας σύντροφος πού ὑποσχέθηκε νά ἐξακριβώσει καλύτερα. Ἴσως, νά ζητήσετε πληροφορίες γιά τό συνέδριο αὐτό;»

Στίς 23 τοῦ Ἀπρίλη ὁ Λένιν π8ηρε τηλεγράφημα τοῦ προέδρου τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νομοῦ Τούλας μέ προκαταρκτικές ἐξηγήσεις γιά τήν ὑπόθεση αὐτή. Βλ. ἐπίσης τίς ἀναμνήσεις τῶν συνέδρων Π.Ρ. Μεντβέντιεφ καί Ι.Α. Μέλνικοφ («Ἔτσι ἑδραιώνονταν οἱ κατακτήσεις τοῦ Ὀχτώβρη». [Τούλα], 1960, σελ. 252-254). — *281*.

339 Στίς 11 τοῦ Ἀπρίλη 1919 στήν «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ» δημοσιεύτηκε τό διάταγμα τοῦ ΣΛΕ γιά τήν ἐπιστράτευση στίς τάξεις τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ τῶν ἐργατῶν καί ἀγροτῶν τῶν κεντρικῶν κυβερνείων, πού δέν ἐκμεταλλεύονται ξένη

δουλιά καί πού γεννήθηκαν στά 1886-1890. Στό τηλεγράφημα τοῦ Γκ. Ε. Ζηνόβιεφ ἀνακοινώνονταν ὅτι ἡ συνέλευση τῶν κομμουνιστῶν τῆς Πετρούπολης ἀποφάσισε νά ἐπιστρατευθοῦν, πάνω ἀπό τή γενική ἐπιστράτευση, μέχρι 20% τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος. — *282.*

340 Πρόκειται γιά τή συμμετοχή τῶν ἐσέρων στήν κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας. Γιά τό ζήτημα αὐτό βλ. ἐπίσης στό τηλεγράφημα πρός τόν Χ. Γκ. Ρακόβσκι τῆς 25 τοῦ Ἀπρίλη 1919 (σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 535). — *283.*

341 Πρόκειται γιά τήν ἐπίθεση τῶν στρατευμάτων πρός τήν κατεύθυνση τῆς Κριμαίας, πού τά διοικοῦσε ὁ Π. Ε. Ντιμπένκο, στά ἐνδότερα τῆς χερσονήσου τῆς Κριμαίας. Ἡ ἐπίθεση αὐτή ἦταν λάθος, γιατί τά τμήματα πού ἐπιτέθηκαν στήν περιοχή τοῦ Περεκόπ μποροῦσαν νά ἀποκοποῦν ἀπό τίς βασικές δυνάμεις καί, ἐπιπλέον, τήν περίοδο αὐτή ἦταν ἀπαραίτητο νά συγκεντρωθοῦν στό μάξιμουμ δυνάμεις γιά τήν ἐπίθεση στήν κύρια στρατηγική κατεύθυνση — πρός τό Ντονμπάς καί τό Ροστόβ (βλ. σχετικά μ' αὐτό τή σημείωση 351). — *283.*

342 Ἡ ἐντολή πρός τόν Φ. Ε. Τζερζίνσκι γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό ἀντίγραφο τοῦ γράμματος τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀγροτῶν τοῦ νομοῦ Πότσεπ τοῦ κυβερνείου Τσερνίγκοφ Ν. Ντ. Γκορέλοφ καί τοῦ Π. Ι. Νόβικοφ, πού στάλθηκε στόν Λένιν ἀπό τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας. Ὁ Γκορέλοφ καί ὁ Νόβικοφ πού ἦρθαν στή Μόσχα μέ τήν καταγγελία γιά κατάχρηση ἀπό τίς τοπικές ἀρχές καί ἔγιναν δεκτοί ἀπό τόν Λένιν, ἔγραφαν ὅτι μόλις ἐπέστρεψαν ὑποβλήθηκαν σέ διώξεις καί μάλιστα πιάστηκαν. — *283.*

343 Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔχει ὑπόψη τήν ἀντισοβιετική ἀνταρσία στά μετόπισθεν τοῦ Νότιου μετώπου, στήν περιοχή τῶν κοζάκικων χωριῶν τοῦ Ἄνω Ντόν Βεσένσκ καί Καζάν. Ἡ ἀνταρσία ἦταν ἐκδήλωση τῶν ταλαντεύσεων πού τόν καιρό αὐτό δοκίμαζαν οἱ κοζάκοι. Παράλληλα μιά αἰτία τῆς ἀνταρσίας ἦταν καί τά σοβαρά λάθη πού ἔκαναν τά τοπικά σοβιετικά ὄργανα: ἐκτόπιση ἀπό τά χωριά μαζί μέ τήν ἀντεπαναστατική μερίδα τῶν κοζάκων καί ὁρισμένων δουλευτάδων κοζάκων, οἱ πολυάριθμες συλλήψεις κτλ. Στίς ὁδηγίες πρός τό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας καί πρός τή διοίκηση τοῦ Νοτίου μετώπου ὁ Λένιν τόνιζε ἐπανειλημμένα τόν κίνδυνο νά ἑνωθοῦν οἱ στασιαστές μέ τά ἐπιτιθέμενα στρατεύματα τοῦ Ντενίκιν καί τή σοβαρότητα νά κατασταλεῖ ἡ ἀνταρσία γρήγορα. — *283.*

344 Πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα τοῦ καταναλωτικοῦ συλλόγου τοῦ Ταμπόφ πρός τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων σχετικά μέ τήν πραγματοποίηση τοῦ διατάγματος τοῦ ΣΛΕ τῆς 16 τοῦ Μάρτη 1919 γιά τίς καταναλωτικές κομμοῦνες. Τό διάταγμα τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων πρόβλεπε τή συνένωση ὅλων τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν στίς πόλεις καί στά χωριά σέ καταναλωτικές κομμοῦνες γιά νά δημιουργηθεῖ ἕνας ἑνιαῖος μηχανισμός διανομῆς. Στό τηλεγράφημα ἀπό τό Ταμπόφ ἀνακοινώνονταν ὅτι τά 252 μέλη τοῦ καταναλωτικοῦ συλλόγου τοῦ Ταμπόφ στή συνέλευσή τους ἔκριναν ὅτι τό ἐμπόριο γίνεται σωστά καί «δέν ἐπιθυμοῦν νά παραχωρήσουν τόν καταναλωτικό σύλλογο στίς καταναλωτικές κομμοῦνες». — *284.*

345 Ἡ Ἐκτελεστική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου Γκόμελ, ἀπαντώντας σέ ἐπερώτηση τοῦ Β. Ι. Λένιν, ἀνακοίνωσε στίς 20 τοῦ Μάη 1919, ὅτι τό ποδήλατο πάρθηκε γιά νά γίνεται ἡ σύνδεση στήν περίοδο τῆς κατάστασης πολιορκίας πού ἔχει

κηρυχθεῖ λόγω τῆς ἐξέγερσης τῶν λευκοφρουριτῶν στό Γκόμελ. Γιά τό λόγο αὐτό ὁ Λένιν ἔγραψε δεύτερο τηλεγράφημα σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό (βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 580). — *285.*

346 Αὐτό τό τηλεγράφημα εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τοῦ ἀρχιστρατήγου Ι. Ι. Βατσέτις καί τοῦ μέλους τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας Σ. Α. Ἀράλοφ, πού παραλήφθηκε στίς 21 τοῦ Ἀπρίλη 1919, μέ τήν ἐπερώτηση κατά πόσο εἶναι ἐπιτρεπτή ἀπό πολιτική ἄποψη ἡ προέλαση στή Γαλικία καί στή Μπουκοβίνα καί τί ἐπιδιώκεται μέ τήν προέλαση αὐτή.

Στό τηλεγράφημα τοῦ Βατσέτις καί τοῦ Ἀράλοφ ὁ Λένιν ἔγραψε: «Πρός τόν γραμματέα σύντροφο Σκλιάνσκι: παρακαλῶ νά κρυπτογραφηθεῖ καί νά σταλεῖ τό ἐσώκλειστο (πιθανό, πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα τοῦ Λένιν. *Ἡ Σύντ),* σέ συνέχεια νά παραδοθεῖ στόν σύντρ. Σκλιάνσκι γιά τό ἀρχεῖο» («Ἀπό τήν ἱστορία τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ» τόμ. 2ος, 1961, σελ. 382). — *285.*

347 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε, ὅταν πῆρε στίς 23 τοῦ Ἀπρίλη 1919 ἀπό τό Ἐλέτς (κυβερνεῖο Ὀρλόφ) ἕνα τηλεγράφημα μέ τήν ὑπογραφή Γκόριτσεφ κ.ἄ. ὅπου παρακαλοῦσαν νά δοθεῖ ἐντολή γιά νά ἐπιστραφεῖ ἡ βρίζα πού τούς τήν πῆραν στό σταθμό Ἐλέτς. Στό τηλεγράφημα ὁ Γκόριτσεφ καί οἱ σύντροφοί του ἀνακοίνωναν ὅτι βρίσκονται σέ πολύ δεινή κατάσταση καί μετέφεραν τή βρίζα στούς νομούς Μοζάισκ καί Ποντόλσκ ἀποκλειστικά γιά τίς ἀνάγκες τους.— *285.*

348 Τίς ὑποδείξεις πρός τόν Ε.Μ. Σκλιάνσκι ὁ Β.Ι. Λένιν τίς ἔγραψε στήν ἀναφορά τοῦ ἀρχιστρατήγου Ι.Ι. Βατσέτις τῆς 23 τοῦ Ἀπρίλη 1919 γιά τή στρατιωτική κατάσταση τῆς ΣΟΣΔΡ. Ὁ Βατσέτις ὑπόδειχνε ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά συνενωθοῦν οἱ ἔνοπλες δυνάμεις τῶν σοβιετικῶν δημοκρατιῶν, ὑποτασσόμενες σέ μιά ἑνιαία διοίκηση καί πρότεινε ἐπίσης νά καταργηθεῖ προσωρινά τό σύστημα τῆς γενικῆς ἐκπαίδευσης, ἐπιστρατεύοντας 14000 ὀργανωτές τῆς Γενικῆς ἐκπαίδευσης γιά τήν ἐνίσχυση τῶν διοικητῶν τῶν ἐφεδρικῶν τμημάτων τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου.— *287.*

349 Στήν ἀναφορά τοῦ Ι.Ι. Βατσέτις ὑπάρχει ἡ ἐπισημείωση τοῦ Σ.Ι. Ἀράλοφ, ὁ ὁποῖος, διαφωνώντας, μέ τήν κατάργηση τῆς Γενικῆς ἐκπαίδευσης στό σύνολό της, πρότεινε μόνο νά περιοριστεῖ ἡ Γενική ἐκπαίδευση στά 50-75%.— *288.*

350 Ἡ Βίλνα καταλήφθηκε ἀπό τούς λευκοφρουρίτες πολωνούς στίς 21 τοῦ Ἀπρίλη 1919. Τό τηλεγράφημα γιά τήν ἀνάγκη ἀποστολῆς, πού λέει ὁ Β.Ι. Λένιν, στάλθηκε στόν ἀρχιστράτηγο καί στό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ Δυτικοῦ μετώπου στίς 24 τοῦ Ἀπρίλη 1919 (βλ. τό ἑπόμενο ντοκουμέντο). — *289.*

351 Ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ), ὁ Β.Ι. Λένιν, παίρνοντας ὑπόψη τήν τεράστια σημασία τῆς πάλης γιά τό Ντονμπάς, ἔδιναν ἐπανειλημμένα ὁδηγίες στή διοίκηση τοῦ Οὐκρανικοῦ μετώπου καί στή Σοβιετική κυβέρνηση τῆς Οὐκρανίας γιά τήν παροχή βοήθειας στό Νότιο μέτωπο. Ὡστόσο, ὁρισμένα καθοδηγητικά στρατιωτικά στελέχη τῆς Οὐκρανίας (Ν. Ι. Ποντβόισκι Β.Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο κ.ἄ.) ἀπό τοπικιστικά συμφέροντα, καθυστεροῦσαν τή μετακίνηση στρατευμάτων στό Ντονμπάς. Ὁ διοικητής τοῦ Οὐκρανικοῦ μετώπου Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο ἀπαιτοῦσε νά ἀλλάξει ἡ διαχωριστική γραμμή ἀνάμεσα στό Οὐκρανικό καί

Νότιο μέτωπο στό Ντονμπάς, νά ὑπαχθεῖ σ' αὐτόν ἡ βασική δύναμη τῶν στρατευμάτων πού δροῦσαν σάν στήν περιοχή αὐτή, καί δέν συμφωνοῦσε νά ἀναγνωριστεῖ ὅτι ὁ τομέας τοῦ μετώπου Ντονιέτς ἦταν ὁ σοβαρότερος, ὑποστηρίζοντας ὅτι μπροστά στό Οὐκρανικό μέτωπο μπαίνουν πιό σοβαρά καθήκοντα στή δυτική καί νότια Οὐκρανία. Ὁ Β.Ι. Λένιν ἀπόκρουσε τό σχέδιο αὐτό.— *290.*

352 Πρόκειται γιά τήν ἀπόφαση τή διαποτισμένη μέ ἐθνικιστικό πνεῦμα τῆς ὀργάνωσης Αἰκατερινοσλάβ τῶν οὐκρανῶν ἐσέρων, πού τάσσονταν ἐνάντια στή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἐνάντια στήν πολιτική τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας, ἐνάντια στήν πολιτική, οἰκονομική καί στρατιωτική συμμαχία τῆς Οὐκρανίας μέ τή Σοβιετική Ρωσία.— *291.*

353 Γράφτηκε πάνω στήν ἀπόφαση τῆς ὀργάνωσης τοῦ Αἰκατερινοσλάβ τῶν οὐκρανῶν ἐσέρων (βλ. τήν προηγούμενη σημείωση). Στήν ἀπόφαση αὐτή ὁ Β.Ι. Λένιν ἔκανε ἐπίσης ὑπογραμμίσεις καί σημείωσε: «*γιά τό ἀρχεῖο,* νά φυλαχτεῖ». — *291.*

354 Τό σημείωμα τοῦ Β.Ι. Λένιν εἶναι ἀπάντηση στόν Ε.Μ. Σκλιάνσκι πού ἀνακοίνωνε ὅτι ὕστερα ἀπό μιά μέρα στέλνει γιά τήν καταστολή τῆς ἀντισοβιετικῆς ἀνταρσίας στήν περιοχή τῶν κοζάκικων χωριῶν Βεσενσκόγια καί Καζανσκόγια ἀκόμη τή δύναμη δυό σχολῶν ἀξιωματικῶν.— *292.*

355 Ἀπ' ἀφορμή τήν πρόταση αὐτή τοῦ Β.Ι. Λένιν ὁ Σκλιάνσκι ἔγραψε στό ντοκουμέντο: «ἄνδρες ἤ τμήματα;», καί γι' αὐτό ὁ Λένιν ἐπισημείωσε: «τμήματα». — *292.*

356 Ἡ ἐντολή πρός τόν Γκ. Ε. Ζηνόβιεφ γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό γράμμα τοῦ μέλους τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ Β. Ν. Γιάκοβλεβα, πού ἦταν ἀπάντηση στήν ἐπερώτηση τοῦ Λένιν σχετικά μέ τήν αἴτηση τοῦ συνεταιρισμοῦ Πετρούπολης τῶν οὐκρανῶν πολιτῶν γιά νά τούς δοθοῦν προϊόντα γιά τά ὁποῖα ἴσχυε δελτίο. Στό γράμμα γινόταν γνωστό ὅτι, ὕστερα ἀπό παράκληση τῆς Σοβιετικῆς κυβέρνησης τῆς Οὐκρανίας, τό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ ἐπέτρεψε στό συνεταιρισμό αὐτό νά μεταφέρει ἀπό τήν Οὐκρανία μιά μικρή ποσότητα προϊόντων γιά τά ὁποῖα ἴσχυε δελτίο, ὡστόσο ὁ ἐπίτροπος ἐπισιτισμοῦ τῆς ἐργατικῆς κομμούνας Πετρούπολης Λ. Ε. Μποντάγεφ τό ἐμπόδισε αὐτό. Ἡ Γιάκοβλεβα ἔγραφε ὅτι δέν εἶναι ἡ πρώτη περίπτωση πού ὁ Μπαντάγεφ δέν ἐκτελεῖ διαταγές τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ.

Σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο τό ντοκουμέντο 552. — *293.*

357 Γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν σέ ἀπάντηση στό σημείωμα τοῦ Λ. Μπ. Κάμενεφ πού πρότεινε νά «διευκολύνουμε, νά νουθετοῦμε, στό νά κάνουμε πώς δέν βλέπουμε» τήν ἐλεύθερη μεταφορά εἰδῶν ἐπισιτισμοῦ, μέ ἐξαίρεση τά σιτηρά, καί πού ἰσχυριζόταν ὅτι ὁπωσδήποτε «τόν Ἰούνη θά καταλήξουμε σ' αὐτό». — *297.*

358 Τό σημείωμα γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν ὅταν γινόταν ἡ ἐπιστράτευση τῶν κομμουνιστῶν στόν ἀγώνα ἐνάντια στόν Κολτσάκ. Τό σημείωμα αὐτό εἶναι

ἀπάντηση στό ἐρώτημα τοῦ κομματικοῦ μέλους Μ. Μ. Κοστελόβσκαγια: πῶς νά καταλάβει τό διορισμό του πού πῆρε γιά τό 'Ανατολικό μέτωπο σάν διοικητής τοῦ πολιτικοῦ τμήματος τῆς 2ης στρατιᾶς. — *297.*

359 'Ανάμεσα στά πολεμικά λάφυρα, πού ἔπιασε ὁ Κόκκινος Στρατός στό Νότιο μέτωπο, ἦταν μερικά γαλλικά τάνκς. Ἕνα ἀπ' αὐτά ἡ διοίκηση τῆς 2ης Οὐκρανικῆς σοβιετικῆς στρατιᾶς τό ἔστειλε μαζί μέ χαιρετιστήριο γράμμα στόν Β. Ι. Λένιν. — *297.*

360 Ἡ ἐντολή αὐτή πρός τόν πρόεδρο τῆς Γενικῆς διεύθυνσης τῶν ὑδάτινων μεταφορῶν Γ. Ε. Ρουτζουτάκ γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό τηλεγράφημα ἀπό τό Καζάν πρός τή Γενική διεύθυνση ὑδάτινων μεταφορῶν. Στό τηλεγράφημα γινόταν ἡ ἀνακοίνωση ὅτι στήν Τσιστόκολ ('Ανατολικό μέτωπο); πού τήν εἶχαν καταλάβει λευκοφρουρίτικα στρατεύματα, δέν ἔγινε μπορετό νά ἀποσύρουν μερικά πλοῖα μέ σιτηρά, μαζούτ καί πετρέλαιο γιατί βρίσκονταν κάτω ἀπό τά πυρά τοῦ ἱππικοῦ τῶν λευκῶν. — *298.*

361 Γράφτηκε στό τηλεγράφημα τοῦ προέδρου τοῦ 'Επαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς 11ης στρατιᾶς Κ. Α. Μεχονόσιν, ὅπου παρακαλοῦσε νά ἀφήσει στήν περιοχή τοῦ Ἄστραχαν ἕνα τμῆμα τῆς 33ης μεραρχίας, ἡ ὁποία προοριζόταν νά μεταφερθεῖ στό 'Ανατολικό μέτωπο. Ὁ Μεχονόσιν ἀνακοίνωνε ὅτι ἡ μεταφορά ὁλόκληρης τῆς 33ης μεραρχίας καί ἡ ἔλλειψη δυνατότητας νά συγκροτηθεῖ γρήγορα ἡ 34η μεραρχία λόγω τῆς καθυστέρησης τῶν ἐνισχύσεων, γιά τίς ὁποῖες δόθηκε ὑπόσχεση, θά προκαλέσουν ἀναγκαστικά τό σταμάτημα τῆς ἐπίθεσης στό Κιζλιάρ, τήν παραίτηση ἀπό τήν κατάληψη τοῦ Γκούριεφ καί Ράκουσα, ὅπου ὑπάρχει πετρέλαιο, καί θά δημιουργήσει ἀδιέξοδο γιά τό στόλο πού κινδυνεύει νά χάσει τή βάση. «Ἡ ἔλλειψη δέ ἀκριβῶν διαταγῶν τοῦ 'Επιτελείου ἐκστρατείας — ἔγραφε ὁ Μεχονόσιν — δημιουργεῖ γιά τή στρατιά ἐντελῶς ἀνυπόφορη κατάσταση καί παρέχει τή βάση νά κατηγορηθοῦμε γιά ἀδράνεια». Στό τηλεγράφημα τοῦ Μεχονόσιν ὁ Β. Ι. Λένιν ἔκανε μιά σειρά ὑπογραμμίσεις καί ἐπισημειώσεις (βλ. στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV, σελ. 127-128). — *298.*

362 Τό δημοσιευόμενο σημείωμα ὁ Β. Ι. Λένιν τό ἔγραψε στήν ἀναφορά τοῦ Α. Ε. Μπατάγεφ πρός τόν πρόεδρο τῆς 'Εκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Σοβιέτ Πετρούπολης τῶν ἐργατῶν καί κόκκινων στρατιωτῶν βουλευτῶν. Ὁ Μπατάγεφ στήν ἀναφορά του δικαιολογοῦσε τίς περιπτώσεις μή ἐκτέλεσης ἀπό τόν ἴδιο τῶν διαταγῶν τοῦ Λαϊκοῦ 'Επιτροπάτου 'Επισιτισμοῦ (βλ. τή σημείωση 356), ἐξηγώντας τίς κατηγορίες ἐναντίον του «μέ σκευωρίες ὁρισμένης ὁμάδας τοῦ Κέντρου» καί ζήτησε νά τόν ἀντικαταστήσουν στή θέση τοῦ ἐπιτρόπου ἐπισιτισμοῦ τῆς ἐργασιακῆς κομμούνας τῆς Πετρούπολης σέ διάστημα πέντε ἡμερῶν. — *301.*

363 Στίς 4 τοῦ Μάη 1919 πάρθηκε μέ τόν ἀσύρματο γράμμα πρός τόν Β. Ι. Λένιν τοῦ διάσημου ἐρευνητῆ τῆς 'Αρκτικῆς νορβηγοῦ ἐπιστήμονα Φ. Νάνσεν στίς 17 τοῦ 'Απρίλη 1919. Στό γράμμα αὐτό ὁ Νάνσεν ἔδινε περίληψη τῆς ἐκκλησής του πρός τούς πρωθυπουργούς τῶν τεσσάρων ἡγετικῶν κρατῶν τῆς 'Αντάντ (τῶν ΕΠΑ, τῆς 'Αγγλίας, τῆς Γαλλίας καί τῆς 'Ιταλίας), ὅπου πρότεινε νά δημιουργηθεῖ μιά ἐπιτροπή γιά νά ὀργανώσει τή βοήθεια τῆς Ρωσίας μέ τρόφιμα καί φάρμακα καί τήν ἀπάντησή τους. Στήν ἀπάντηση τῶν καθοδηγη-

τῶν τῶν κρατῶν τῆς 'Αντάντ (Β. Οὐίλσων, Ντ. Λόυντ Τζώρτζ, Ζ. Κλεμανσώ καί Β. 'Ορλάντο) ἡ βοήθεια αὐτή ἐξαρτιόταν ἀπό τό σταμάτημα τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων στό ἔδαφος τῆς Ρωσίας καί μάλιστα δέν ἀναφερόταν ὅτι ὁ ὅρος αὐτός θά εἶναι ὑποχρεωτικός γιά τά κράτη πού ἐφαρμόζουν πολιτική ἐπέμβασης ἀπέναντι στή Σοβιετική Δημοκρατία. 'Ο Νάνσεν, ὅπως φαίνεται, δέν κατάλαβε τούς ἑλιγμούς τῶν ἰθυνόντων τῆς 'Αντάντ καί συμφώνησε μέ τούς ὅρους πού αὐτοί πρόβαλαν. Τήν ἴδια κιόλας μέρα, 4 τοῦ Μάη, ὁ Β. Ι. Λένιν, ἀφοῦ ἀνακοίνωσε στόν Γκ. Β. Τσιτσέριν ὅτι τό ζήτημα αὐτό παραπέμφθηκε γιά ἐξέταση στό Πολιτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ), ἔδοσε ἐντολή νά προετοιμαστεῖ τό σχέδιο ἀπάντησης στόν Νάνσεν, τονίζοντας ὅτι πρέπει νά ξεσκεπαστοῦν οἱ ἰμπεριαλιστές.

Τό δημοσιευόμενο γράμμα τοῦ Β. Ι. Λένιν περιέχει τίς παρατηρήσεις στά σχέδια ἀπάντησης στόν Φ. Νάνσεν. — *304.*

364 'Ο ἀμερικανός διπλωμάτης Οὐ. Μπούλλιτ ἦρθε τό Μάρτη τοῦ 1919 στή Σοβιετική Ἕνωση γιά νά ἐξακριβώσει τούς ὅρους μέ τούς ὁποίους ἡ Σοβιετική κυβέρνηση θά συμφωνοῦσε νά κλείσει εἰρήνη μέ τίς χῶρες τῆς 'Αντάντ, καθώς καί μέ τίς λευκοφρουρίτικες κυβερνήσεις πού ἦταν στή Ρωσική ἐπικράτεια. 'Ο Μπούλλιτ διαβίβασε τίς προτάσεις πού προέρχονταν ἀπό τόν πρόεδρο τῶν ΕΠΑ Οὐίλσων καί τόν πρωθυπουργό τῆς Μεγάλης Βρετανίας Λόυντ Τζώρτζ. 'Η Σοβιετική κυβέρνηση, ἐπιδιώκοντας τό γρηγορότερο νά κλειστεῖ εἰρήνη, συμφώνησε νά κάνει διαπραγματεύσεις μέ βάση τούς ὅρους πού προτάθηκαν, ἐπιφέροντας, ὡστόσο, σ' αὐτούς οὐσιαστικές τροπολογίες (τό κείμενο τῶν σχεδίων προτάσεων εἰρήνης, πού τό κατάρτισαν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς κυβέρνησης τῶν ΕΠΑ Μπούλλιτ καί ἡ κυβέρνηση τῆς ΣΟΣΔΡ, βλ. στή Συλλογή «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. ΙΙ, 1958, σελ. 91-95). Εὐθύς μετά τήν ἀναχώρηση τοῦ Μπούλλιτ ἀπό τή Σοβιετική Ρωσία ὁ Κολτσάκ κατόρθωσε νά ἔχει ὁρισμένες ἐπιτυχίες στό 'Ανατολικό μέτωπο, καί οἱ ἰμπεριαλιστικές κυβερνήσεις, ἐλπίζοντας στή συντριβή τοῦ Σοβιετικοῦ κράτους, σταμάτησαν τίς διαπραγματεύσεις εἰρήνης. 'Ο Οὐίλσων ἀπαγόρευσε νά δημοσιευτεῖ τό σχέδιο συμφωνίας πού ἔφερε ὁ Μπούλλιτ, καί ὁ Λόυντ Τζώρτζ, μιλώντας στό Κοινοβούλιο, δήλωσε ὅτι αὐτός γενικά δέν ἔχει καμιά σχέση μέ τίς διαπραγματεύσεις μέ τή Σοβιετική κυβέρνηση. — *305.*

365 Οἱ παρατηρήσεις τοῦ Λένιν στά σχέδια ἀπάντησης πρός τόν Φ. Νάνσεν πάρθηκαν ὁλότελα ὑπόψη στό ραδιοτηλεγράφημα τῆς 7 τοῦ Μάη 1919 (βλ. «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. ΙΙ, 1958, σελ. 154-160). Τό σχέδιο πού παρουσίασε ὁ Νάνσεν δέν πραγματοποιήθηκε. — *306.*

366 Πρόκειται γιά τήν καταστολή τῆς ἀντισοβιετικῆς ἀνταρσίας στόν Ντόν (βλ. τή σημείωση 343). — *307.*

367 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα πρός τόν Λ. Μπ. Κάμενεφ, πού τότε ἦταν ἐξουσιοδοτημένος ἀντιπρόσωπος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας στό Νότιο μέτωπο, ὁ Λένιν τό ἔστειλε γιατί πῆρε τήν ἀνακοίνωση γιά τό χάσιμο τοῦ Λουγκάνσκ πού τό κατέλαβαν οἱ λευκοί στίς 4 τοῦ Μάη 1919. — *307.*

368 'Η ὁδηγία διαβιβάστηκε μέ ἀπευθείας τηλεφωνική σύνδεση στόν γραμματέα τοῦ Λ. Μπ. Κάμενεφ στό Αἰκατερινοσλάβ. Στήν ἀρχή τοῦ τηλεγραφήματος ἦταν ἡ ἐντολή τοῦ Β. Ι. Λένιν πρός τόν γραμματέα τοῦ Κάμενεφ: «Παρακαλῶ

νά συνδεθεῖτε μέ τό Κίεβο, ὅπου ὑπάρχουν στόν Ρακόβσκι 2 ἤ καί περισσότερα τηλεγραφήματα γιά τόν Κάμενεφ» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ). — *308.*

369 Κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν λευκῶν κοζάκων τά σοβιετικά στρατεύματα πού ἀμύνονταν ἀνατολικά τοῦ Ὄρενμπουργκ ὑποχώρησαν καί κατέλαβαν θέσεις σέ ἀπόσταση 7 χιλιομέτρων ἀπό τήν πόλη. — *310.*

370 Ὁ Α. Β. Λουνατσάρσκι, πού στάλθηκε στήν Κοστρομά σάν ἐξουσιοδοτημένος ἀντιπρόσωπος τῆς ΠΚΕΕ γιά τήν πάλη ἐνάντια στίς λιποταξίες, ἀνακοίνωσε γιά τή δύσκολη ἐπισιτιστική κατάσταση στήν Κοστρομά καί στό κυβερνεῖο τῆς Κοστρομά. — *313.*

371 Πρόκειται γιά τό ἀντεπαναστατικό κίνημα τοῦ ἀταμάνου Γκριγκόριεφ, πού ξέσπασε στίς ἀρχές τοῦ Μάη 1919 στά μετόπισθεν τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων, στή Νότια Οὐκρανία, στά κυβερνεῖα Αἰκατερινοσλάβ καί Χερσόνας. Τό κίνημα δημιουργοῦσε ἄμεση ἀπειλή στό πλευρό καί στά νῶτα τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων στό λεκανοπέδιο τοῦ Ντονιέτς καί στίς συγκοινωνίες τῶν μετόπισθεν τῆς 2ης Οὐκρανικῆς στρατιᾶς, πού βρίσκονταν στήν Κριμαία, καί δυσκόλευε ἐπίσης τίς σιδηροδρομικές μεταφορές σέ ὅλη τήν Οὐκρανία.

Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔδινε μεγάλη σημασία στή γρηγορότερη καταστολή τῆς ἐξέγερσης· γιά τό ζήτημα αὐτό γίνεται λόγος σέ μιά σειρά ντοκουμέντα πού δημοσιεύονται παρακάτω. Στήν περίοδο ἀπό τίς 11 ὥς τίς 24 τοῦ Μάη μέ συντονισμένο χτύπημα ἀπό Ἀνατολή, Βορά καί Νότο τά στρατεύματα τῶν στρατιῶν τῆς Οὐκρανίας σύντριψαν τούς στασιαστές. — *313.*

372 Στίς 24 τοῦ Ἀπρίλη 1919 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ψήφισε τό διάταγμα «Γιά τήν ὀργάνωση τῆς μετανάστευσης στά παραγωγικά κυβερνεῖα καί στήν περιοχή τοῦ Ντόν». Ἡ μετανάστευση τῶν ἀγροτῶν καί τῶν ἐργατῶν τῶν βόρειων κυβερνείων τῆς ΣΟΣΔΡ στίς νότιες περιοχές τῆς χώρας γίνονταν γιά τή διευκόλυνση τῆς ἐπισιτιστικῆς τους κατάστασης καί γιά τήν ἀνόρθωση τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας στίς περιφέρειες πού δοκιμάστηκαν ἀπό τά κινήματα τῶν λευκοφρουριτῶν.

Σχετικά μέ τό ζήτημα αὐτό βλ. ἐπίσης τό ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν καί τόν Σ. Π. Σερεντά τηλεγράφημα πρός τά γεωργικά τμήματα κυβερνείων Σμολένσκ, Τβέρ, Μόσχας καί Ριαζάν στίς 21 τοῦ Μάη 1919 (Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV, σελ. 144-145). — *313.*

373 Ὁ Ν. Π. Μπριουχάνοφ στάλθηκε σάν ἐξουσιοδοτημένος ἀντιπρόσωπος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας στήν Οὐκρανία καί στήν Κριμαία γιά τή λήψη, ὅπως ἀναφερόταν στήν ἐξουσιοδότηση, ὅλων τῶν μέτρων «γιά τήν ἐνίσχυση τῶν κρατικῶν συγκεντρώσεων εἰδῶν ἐπισιτισμοῦ, γιά τήν ὀργάνωση τῆς μεταφορᾶς τῶν συγκεντρωμένων προϊόντων στούς τόπους κατεργασίας, στούς σταθμούς καί στίς ἀποβάθρες γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς δυνατότητας καί τῆς ἐπιτυχίας τῆς παραπέρα μεταφορᾶς τους μέ τούς σιδηροδρόμους καί τίς ὑδάτινες συγκοινωνίες στούς τόπους προορισμοῦ τους» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Πάνω ἀπό τό κείμενο τοῦ σχεδίου ἐξουσιοδότησης ὁ Α. Ι. Σβιντέρσκι ἔγραψε στόν Β. Ι. Λένιν: «Τό συμβούλιο (τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ. *Ἡ Σύντ.)* παρακαλεῖ νά δοθεῖ στόν Μπριουχάνοφ ἐξουσιοδότηση μέ τήν ὑπάρχουσα διατύπωση. Ἄν δέν ἔχετε ἀντίρηση, θά τό βάλω στήν ἡμερήσια

διάταξη». Ἡ ἐξουσιοδότηση γιά τόν Ν. Π. Μπριουχάνοφ μέ τήν προσθήκη τοῦ Λένιν ἐπικυρώθηκε ἀπό τό Συμβούλιο Ἄμυνας στίς 19 τοῦ Μάη 1919. — *315*.

374 Τά μέλη τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου Σ. Ι. Γκοῦσεφ, Μ. Μ. Λασέβιτς, καί Κ. Κ. Γιουρένιεφ σέ τηλεγράφημα πρός τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) ἔφερναν ἀντιρήσεις στήν ἀντικατάσταση τοῦ Σ. Σ. Κάμενεφ ἀπό τό ἀξίωμα τοῦ διοικητῆ τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου ἀπό τόν Α. Α. Σαμόιλο. Στό τηλεγράφημα ἀναφερόταν ὅτι ὁ ἀρχηγός τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας Φ. Φ. Κοστιάεφ κάνει ἀδικαιολόγητες ἀντικαταστάσεις τῶν διοικητῶν στό στρατό, καί τό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας Σ. Ι. Ἀράλοφ ἐπικυρώνει τίς διαταγές αὐτές τοῦ Κοστιάεφ. Στίς 25 τοῦ Μάη 1919 ὁ Σ. Σ. Κάμενεφ τοποθετήθηκε ξανά διοικητής τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου. — *316*.

375 Τό τηλεγράφημα αὐτό εἶναι ἀπάντηση στά σημειώματα τοῦ Ι. Β. Στάλιν, πού μεταδόθηκαν ἀπευθείας τηλεγραφικά, γιά τήν κατάσταση στόν τομέα τῆς Πετρούπολης καί γιά τά ἀναγκαῖα μέτρα ἐνίσχυσης τοῦ μετώπου.

Τήν ἴδια κιόλας μέρα, στίς 20 τοῦ Μάη 1920, στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας ἔγινε ἡ ἀνακοίνωση τοῦ Ε. Μ. Σκλιάνσκι γιά τή μετακίνηση ἐνισχύσεων γιά βοήθεια τοῦ μετώπου τῆς Πετρούπολης. — *317*.

376 Βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 524. — *318*.

377 Ἀφορμή γιά νά γράψει ὁ Β. Ι. Λένιν τό τηλεγράφημα αὐτό ἦταν τό τηλεγράφημα στό ὄνομά του πού πάρθηκε στίς 20 τοῦ Μάη 1919, στίς 19 καί 10, ὅπου γινόταν γνωστό ὅτι εἶχαν συλληφθεῖ ὁ πρόεδρος τῆς Ἕνωσης συνεταιρισμῶν Α. Α. Μπουλάτοφ καί ὁ διευθυντής τοῦ τμήματος ὀργανωτῶν Λιουμπίμοφ, πού ἦρθαν στό Νόβγκοροντ μετά τήν ἀκρόασή τους ἀπό τόν Λένιν.

Στό τηλεγράφημα πού πῆρε ὁ Β. Ι. Λένιν ἐπισημείωσε: «Στό φάκελλο *τῶν ὑπόψη*. Δόθηκε ἀπάντηση στίς 20/V».

Τήν προηγούμενη ἐπερώτηση τοῦ Λένιν βλ. σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 567. — *318*.

378 Τό ἔγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν λόγω τοῦ παρακάτω γεγονότος. Στή Διεύθυνση Ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἔφτασαν αἰτήσεις παραπόνων τῶν ἀγροτῶν Φ. Ρομάνοφ (κυβερνεῖο Γιαροσλάβλ) καί Ι. Καλίνιν (κυβερνεῖο Μόσχας) γιά τίς ἐνέργειες τῶν τοπικῶν ἀρχῶν πού τούς κατάσχεσαν ἀδικαιολόγητα, κατά τή γνώμη τους, τά ἄλογα. Οἱ αἰτήσεις στάλθηκαν στήν ειδική ἐπιτροπή, πού διαχειρίζονταν παρόμοιες ὑποθέσεις, ἀπ' ὅπου ἐπιστράφηκαν στό ΣΛΕ μέ τήν ἐπισημείωση στό φάκελλο, πού προκάλεσε τήν ἀγανάκτηση τοῦ Λένιν: «Καί ἔτσι ἔχουμε πολλή δουλιά, δέν ὑπάρχει χρόνος νά ἀσχολούμαστε μέ τιποτένια πράγματα». — *319*.

379 Στίς 22 τοῦ Μάη 1919 ἡ Ρίγα καταλήφθηκε ἀπό τά γερμανικά στρατεύματα τοῦ στρατηγοῦ Χόλτς καί ἀπό τούς λεττονούς λευκοφρουρίτες. — *321*.

380 Στό πίσω μέρος τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Β. Ι. Λένιν ὁ Μ. Β. Φροῦνζε ἔγραψε: «Ἀπαντώντας στό τηλεγράφημά Σας τῆς 22 τοῦ Μάη ἀναφέρω τά παρακάτω: Στήν οὐσία τῆς ἀπαίτησής Σας, σχετικά μέ τό Ὄρενμπουργκ, ὅ,τι ἐπέτρεπαν νά

γίνει τά μέσα πού διαθέτω, ἔγινε. Πρέπει νά ἀναφέρω ὅτι τά μέσα αὐτά εἶναι ὁλότελα ἀνεπαρκῆ γιά μιά ὁλοκληρωμένη βοήθεια στό Ὀρενμπουργκ καί ταυτόχρονα γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν καθηκόντων στή βασική κατεύθυνση τῆς Οὐφά. Ὅμως, τέλος πάντων, δόθηκε ἐπαρκής βοήθεια γιά τό κράτημα τοῦ ἴδιου τοῦ Ὀρενμπουργκ ὥς τήν ἐπίλυση τοῦ ζητήματος γιά τή βασική κατεύθυνση, ὅπως αὐτό ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό τά γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Θεωρῶ πώς οἱ ἀδιάκοπες κλάψες ἀπό τό Ὀρενμπουργκ πρός ἀναρίθμητες διευθύνσεις ἐξηγοῦνται σέ σημαντικό βαθμό ἀπό τή δική τους ἀνικανότητα νά χρησιμοποιήσουν τίς δυνάμεις καί τά μέσα πού διαθέτει τό Ὀρενμπουργκ. Μέ συγχωρεῖτε γιά τή μή ἔγκαιρη ἀπάντηση. Τό περιστατικό αὐτό ἐξηγεῖται μέ τό ὅτι τή στιγμή πού πάρθηκε τό τηλεγράφημά Σας ἤμουν στό μέτωπο. Ὁ διοικητής τῆς ὁμάδας τοῦ Νότου *«Φροῦνζε»* («Ἀπό τήν ἱστορία τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στήν ΕΣΣΔ», τόμος 2ος, 1961, σελ. 195). — *321.*

381 Στίς 26 τοῦ Μάη 1919 ὁ Β. Ι. Λένιν ἔστειλε νέο τηλεγράφημα πρός τή Στρατιωτική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου Βορόνεζ (ἀντίγραφο — στήν κομματική ἐπιτροπή κυβερνείου). Τό τηλεγράφημα αὐτό ἔλεγε: «Ἀναφέρατε ἀμέσως πόσους κομμουνιστές στείλατε στό Νότιο μέτωπο. Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν»* (Β. Ι. Λένιν. «Στρατιωτική ἀλληλογραφία». Μόσχα, 1957, σελ. 133). — *323.*

382 Ὁ Β. Ι. Λένιν ἔγραψε τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος ἀπό τίς λέξεις «Ἔχετε ὑπόψη» ὥς τίς λέξεις «ἀπό τήν Οὐκρανία». Τό πρῶτο μέρος τοῦ τηλεγραφήματος εἶναι δακτυλογραφημένο. Γράφτηκε, ὅπως φαίνεται, ἀπό τόν Γκ. Β. Τσιτσέριν, γιατί στό ντοκουμέντο ὑπάρχει σημείωμα τοῦ Τσιτσέριν: «Πρός τόν σύντρ. Λένιν. Τό κείμενο τηλεγραφήματος, μέ τήν παράκληση νά ἀπαντήσετε ἄν συμφωνεῖτε». Ἀπό τόν ἴδιο δέ τόν Τσιτσέριν ἦταν γραμμένη ἡ τελευταία φράση: «Ἐξαίρεση — οἱ κινέζοι ἐργάτες, οἱ πέρσες, μέ ἐντολή τοῦ κέντρου». — *323.*

383 Ἡ Ἀλεξάνδρεια καί ἡ Ζναμιόνκα ἦταν κέντρα τῆς ἀντεπαναστατικῆς ἐξέγερσης τοῦ ἀταμάνου Γκριγκόριεφ. Στήν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου ἦταν τό ἐπιτελεῖο τοῦ Γκριγκόριεφ, τά σοβιετικά στρατεύματα εἰσέβαλαν μαχόμενα τή νύχτα στίς 22 τοῦ Μάη 1919. — *324.*

384 Τήν ἴδια κιόλας μέρα, στίς 28 τοῦ Μάη 1919, πρός τόν πρόεδρο τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς Οὐκρανίας Χ. Γκ. Ρακόβσκι στάλθηκε ἀπ' εὐθείας τηλεγραφικά ἕνα ἀκόμη τηλεγράφημα μέ τίς ὑπογραφές τοῦ Β. Ι. Λένιν, τοῦ Ν. Ν. Κρεστίνσκι καί Λ. Μπ. Κάμενεφ· τό τηλεγράφημα περιεῖχε ὁλόκληρο τό κείμενο τῆς ἀπόφασης τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) καί καθορίζονταν τά συγκεκριμένα μέτρα γιά τήν πραγματοποίησή της (βλ. Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXXIV, σελ. 153). — *326.*

385 Τό δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Μάη 1919 ἡ κατάσταση στό Νότιο μέτωπο χειροτέρευσε ἀπότομα. Στά τέλη τοῦ Μάη τό μέτωπο τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων στό Μιλλέροβο διασπάστηκε, πράγμα πού ὁδήγησε στό νά ὑποχωρήσουν τά τμήματα τοῦ Νότιου μετώπου καί ἐπέτρεψε στά τμήματα τοῦ Ντενίκιν νά συνενωθοῦν μέ τούς κοζάκους-στασιαστές στά χωριά τοῦ Ἄνω Ντόν. — *329.*

386 Στό γράμμα του μέ τόν τίτλο «Ἀναγκαία ὑποχώρηση στίς προλήψεις», πού τό ἀπηύθυνε στό Ὀργανωτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) ὁ Ε. Μ. Γιαροσλάβσκι

ρωτοῦσε τά μέλη τοῦ Ὀργανωτικοῦ Γραφείου ἄν μπορεῖ νά μένουν στό Κόμμα ἄτομα πού παίρνουν μέρος στίς θρησκευτικές τελετές. — *330.*

387 Πρόκειται γιά τό σχέδιο τῶν στρατιωτικῶν στελεχῶν τῆς Οὐκρανίας γιά τή δημιουργία Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τοῦ μετώπου τοῦ Ντονμπάς, ὑπαγόμενου στό Νότιο μέτωπο, ἀπό τή 2η Οὐκρανική καί τήν 7η καί 13η στρατιά. Τό σχέδιο ἀνακοινώθηκε στόν Β. Ι. Λένιν τηλεγραφικά στίς 31 τοῦ Μάη 1919 ἀπό τόν ἐξουσιοδοτημένο ἀντιπρόσωπο τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας ἀπό τό Χάρκοβο. — *333.*

388 Στίς 27 τοῦ Μάη 1919 τό ΣΛΕ ἄκουσε τήν ἔκθεση τοῦ μέλους τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ Α. Ι. Σβιντέρσκι γιά τήν κατάσταση στή συγκέντρωση σιτηρῶν καί γιά τά σχέδια τῆς ἐπισιτιστικῆς καμπάνιας ὥς τήν καινούργια σοδειά. Τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἀποφάσισε νά δημοσιευτεῖ ἡ ἔκθεση τοῦ Σβιντέρσκι σάν ἄρθρο καί νά δοθεῖ ἐπίσης μιά σύντομη ἀνακοίνωση μέ ἀριθμητικά στοιχεῖα σχετικά μ' αὐτό μέ τό ραδιόφωνο στό ἐξωτερικό.

Ἡ ἐντολή πρός τόν γραμματέα γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό κείμενο τῆς ἐνημέρωσης μέ τό ραδιόφωνο πού εἶχε ἑτοιμαστεῖ, καί στήν ὁποία ὑπογραμμιζόταν ὅτι ἡ συγκέντρωση σιτηρῶν, παρά τίς ὁλότελα δυσμενεῖς συνθῆκες (ἔλλειψη ἐμπορευμάτων, ἐξευτελισμός τοῦ χρήματος, κατάληψη ἀπό τούς λευκοφρουρίτες τῶν πιό σιτοπαραγωγικῶν περιοχῶν), τό 1919 γίνεται πιό πετυχημένα ἀπ' ὅ,τι τήν περασμένη χρονιά: ἄν ἀπό τό Νοέμβρη τοῦ 1917 ὥς τόν Αὔγουστο τοῦ 1918, σέ δέκα μῆνες, τά σοβιετικά ἐπισιτιστικά ὄργανα συγκέντρωσαν 28 ἑκατομμύρια πούτια σιτηρά, ἀπό τόν Αὔγουστο τοῦ 1918 ὥς τόν Ἀπρίλη τοῦ 1919, σέ ἐννιά μῆνες, συγκέντρωσαν 102 ἑκατομμύρια πούτια. Τά ἐπισιτιστικά ὄργανα τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας, ἀναφερόταν στήν ἐνημέρωση μέ τό ραδιόφωνο, μπόρεσαν «νά ἐλαφρώσουν τά βάσανα τοῦ πληθυσμοῦ ἀπό τήν πείνα καί γιαυτό ἀτενίζουν τό μέλλον ρωμαλέα» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Τό ἄρθρο τοῦ Σβιντέρσκι «Οἱ ἄμεσες ἐπισιτιστικές προβλέψεις» δημοσιεύτηκε στήν «Ἴζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ» τῆς 3 καί τῆς 4 τοῦ Ἰούνη 1919. — *333.*

389 Σ' αὐτό τό τηλεγράφημα γίνεται λόγος γιά τήν κατάσταση στό Δυτικό μέτωπο καί γιά τή διένεξη ἀνάμεσα στό μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τοῦ Δυτικοῦ μετώπου Α. Ι. Ὀκοῦλοφ, ἀπό τό ἕνα μέρος, καί στούς Ι. Β. Στάλιν, Γκ. Ε. Ζηνόβιεφ καί στήν ἡγεσία τῆς 7ης στρατιᾶς, ἀπό τό ἄλλο. Στό κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ φυλάγονται τά σημειώματα πού ἀντάλλαξαν σέ μιά συνεδρίαση ὁ Β. Ι. Λένιν καί ὁ Ε. Μ. Σκλιάνσκι γιά τό ζήτημα αὐτό. Ὁ Λένιν ἔγραφε στόν Σκλιάνσκι: «Ὁ Στάλιν ἀπαιτεῖ τήν ἀνάκληση τοῦ Ὀκοῦλοφ πού ἀσχολεῖται δῆθεν μέ ραδιουργίες καί ἀποδιοργανώνει τή δουλιά». Ὁ Λένιν, ἀπαντώντας στό σημείωμα τοῦ Σκλιάνσκι, ὅπου χαρακτήριζε θετικά τόν Ὀκοῦλοφ, ἔδοσε τήν παρακάτω ἐντολή στόν Σκλιάνσκι: «Γράψτε τότε τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος (ἀκριβή ἔκθεση αὐτοῦ πού κατηγορεῖ ὁ Ὀκοῦλοφ τήν 7η στρατιά) καί θά τό στείλω κρυπτογραφημένο στόν Στάλιν καί στόν Ζηνόβιεφ, γιά νά μήν πάρει ἔκταση ἡ διένεξη, ἀλλά νά μπεῖ σέ σωστή κατεύθυνση». Σύμφωνα μέ τή διαταγή αὐτή συντάχθηκε καί τό σχέδιο τοῦ δημοσιευόμενου τηλεγραφήματος, πού σέ συνέχεια συμπληρώθηκε καί ὑπογράφηκε ἀπό τόν Λένιν.

Σχετικά μέ τό ζήτημα τῆς ἀνάκλησης τοῦ Ὀκοῦλοφ βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 616. — *334.*

390 Τό σημείωμα πρός τόν Γκ. Β. Τσιτσέριν τό ἔγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν ἀπ' ἀφορμή τό γράμμα τοῦ ἰνδοῦ καθηγητῆ Μ. Μπαρακατούλλα, ὁ ὁποῖος ἔγραφε γιά τήν πάλη ἐνάντια στόν ἀγγλικό ἰμπεριαλισμό στίς Ἰνδίες, καί παρακαλοῦσε ἐπίσης νά δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο του γιά τόν μπολσεβικισμό «γιά νά προσελκύσουν ὁλόψυχα τούς μουσουλμάνους μέ τό μέρος τοῦ μπολσεβικισμοῦ». — *337.*

391 *Τό τελεσίγραφο,* γιά τό ὁποῖο γίνεται λόγος στό σημείωμα, ἐπιδόθηκε ἀπό τήν ἀντιπροσωπεία τῆς ἕνωσης τῶν ἀγγλικῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων στήν κυβέρνηση τῆς Ἀγγλίας. Οἱ ἐργάτες ἀπαιτοῦσαν ἀπό τήν κυβέρνηση τή μή ἐπέμβαση στίς ἐσωτερικές ὑποθέσεις τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας καί τῆς Σοβιετικῆς Οὐγγαρίας καί, σέ περίπτωση πού δέν θά ἱκανοποιοῦνταν, ἀπειλοῦσαν ὅτι θά κηρύξουν γενική ἀπεργία. — *337.*

392 Στίς 6 τοῦ Ἰούνη 1919 τό Πολιτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) ψήφισε τήν ἀπόφαση γιά τή μετάθεση τοῦ Σ. Π. Νατσαρένους στήν Οὐκρανία, πού γι' αὐτό στάλθηκε στόν Ι. Β. Στάλιν τό παρακάτω τηλεγράφημα: «Πετρούπολη, Σμόλνι, πρός τόν Στάλιν. Τό Πολιτικό Γραφεῖο τῆς ΚΕ ἀποφάσισε τό διορισμό τοῦ Νατσαρένους μέλους τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τῆς δέκατης τέταρτης στρατιᾶς — τῆς πρώην δεύτερης Οὐκρανικῆς στρατιᾶς, λόγω τοῦ ὅτι ὑπάρχει ἀπόλυτη ἀνάγκη νά πραγματοποιηθεῖ ἀμέσως ἡ ἑνότητα διοίκησης στήν Οὐκρανία. *Λένιν, Κρεστίνσκι, Κάμενεφ»* (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ). — *339.*

393 Πρόκειται γιά τήν ἀπόκρουση τῶν λευκοφιλλανδῶν πού ἔκαναν ἐπίθεση στά σοβιετικά σύνορα. — *339.*

394 Τά τηλεγραφήματα πού ἔγραψε ὁ Ε. Μ. Σκλιάνσκι πρός τόν Γκ. Ν. Μελνιτσάνσκι στίς 9 τοῦ Ἰούνη καί πρός τόν Α. Γκ. Μπελομπορόντοφ στίς 10 τοῦ Ἰούνη 1919 βλ. στό βιβλίο: Β. Ι. Λένιν. «Στρατιωτική ἀλληλογραφία». Μόσχα, 1957, σελ. 148. — *343.*

395 Στήν περίοδο τῶν ἀποφασιστικῶν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν τῆς νότιας ὁμάδας τῶν στρατευμάτων τοῦ Ἀνατολικοῦ μετώπου ἐνάντια στά τμήματα τοῦ Κολτσάκ σέ μιά σειρά περιοχές τοῦ μετώπου (κυβερνεῖα Σαμάρας καί Ὄρενμπουργκ, περιοχή Οὐραλίων) ξέσπασαν ἐξεγέρσεις τῶν λευκοκοζάκων καί τῶν κουλάκων. — *345.*

396 Στίς 11 τοῦ Ἰούνη 1919 ὁ Χ. Γκ. Ρακόβσκι ἀνακοίνωσε στό Ἐπαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας: «Παρακαλῶ, νά πιεστεῖ ὁ Ἀβέριν, στό Αἰκατερινοσλάβ, γιά νά ἐνταθεῖ ἡ δουλιά γιά τήν ἐπιστράτευση τῶν ἐργατῶν». Σχετικά μ' αὐτό στίς 12 τοῦ Ἰούνη 1919 ὁ Ε. Μ. Σκλιάνσκι παρακάλεσε τόν Β. Ι. Λένιν νά στείλει ἐξονόματός του τηλεγράφημα στό Αἰκατερινοσλάβ.

Στό ἐπάνω μέρος τοῦ τηλεγραφήματος ὁ Λένιν ἔγραψε: «Ποιός εἶναι αὐτός ὁ *Ἀβέριν;* Δέν τόν ξέρω. Εἶναι ἐπαρκής ἡ διεύθυνση; Ὁ Ἀβέριν ξέρει τόν κρυπτογραφικό κώδικα;». — *347.*

397 Ὁ Ι. Β. Στάλιν, ἀφοῦ πῆρε τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Ι. Λένιν, ἔγραψε πάνω στό ἴδιο τήν ἀπάντηση γιά νά δοθεῖ στή Μόσχα: «Αὐτό πού χάθηκε δέν ἐπιστράφηκε

ἀκόμη. Γίνεται ἀνταλλαγή πυρῶν βαρέων ὅπλων. Ὅ,τι ἦταν δυνατό νά σταλεῖ, στάλθηκε γιά τήν ἐπιχείρηση ἀπό ξηρᾶς. Ὅπως φαίνεται, δέν πρέπει αὐτές τίς μέρες νά φύγω γιά τή Μόσχα, δέν πρέπει. Ἀναβάλετε τήν ὀλομέλεια. Δέν ὑπάρχει ἀντίρηση γιά τή δημοσίευση ἑνός μέρους τοῦ ντοκουμέντου...» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ).

Τό ντοκουμέντο γιά τό ὁποῖο γίνεται λόγος στό τηλεγράφημα δέν βρέθηκε. — *348.*

398 Ὁ Β. Ν. Ποντμπέλσκι στάλθηκε ὑπηρεσιακά στό κυβερνεῖο Ταμπόφ γιά νά ἐλέγξει τά ἱδρύματα πού δουλεύουν γιά τήν ἄμυνα τῆς χώρας. — *349.*

399 Ἄμεση ἀφορμή γιά νά γράψει ὁ Β. Ι. Λένιν τό τηλεγράφημα αὐτό ἀποτέλεσε τό τηλεγράφημα πού πῆρε ἀπό τόν Μ. Β. Φροῦνζε στίς 15 τοῦ Ἰούνη 1919: «τό Οὐράλσκ πενήντα ἤδη μέρες ἀντέχει στήν πολιορκία. Εἶναι ἀπαραίτητο νά κρατήσει ἀκόμη μίνιμουμ δυό βδομάδες. Ἡ ἀνδρεία δέ τῆς φρουρᾶς ἐξαντλεῖται. Θά θεωροῦσα σκόπιμο νά στέλνατε ἕνα χαιρετιστήριο τηλεγράφημα Ἐσεῖς προσωπικά. Τό τηλεγράφημα μπορεῖ νά σταλεῖ στό ἐπιτελεῖο τῆς Νότιας ὁμάδας πού θά τό μεταδόσει μέ τόν ἀσύρματο». (Μ. Β. Φροῦνζε. Διαλεχτά ἔργα, τόμος Ι, 1957, σελ. 205-206).

Στίς 11 τοῦ Ἰούλη 1919 τά σοβιετικά στρατεύματα μέ διοικητή τόν Β. Ι. Τσαπάγεφ, ἀφοῦ διέσπασε τόν ἐχθρικό κλοιό, συνενώθηκαν μέ τή φρουρά τοῦ Οὐράλσκ. — *351.*

400 Ἡ ἀντεπαναστατική στάση στό ὀχυρό Κράσναγια Γκόρκα, πού ξέσπασε τή νύχτα πρός τίς 13 τοῦ Ἰούνη 1919, κατεστάλη τή νύχτα τῆς 15 πρός τίς 16 τοῦ Ἰούνη. Τή μέρα 16 τοῦ Ἰούνη ἔπεσε καί τό ὀχυρό Σέραγια Λόσαντ, πού εἶχε προσχωρήσει στούς στασιαστές. Μερικές ὧρες πρίν τήν καταστολή τῆς στάσης ἡ σοβιετική διοίκηση πῆρε πληροφορίες ὅτι ἀπό τή Λιμπάβα γιά βοήθεια τῶν στασιαστῶν τῆς Κράσναγια Γκόρκα ἀπέπλευσε μιά ἀγγλική μοίρα στόλου ἀπό 23 πλοῖα. Ὡστόσο, στίς συνθῆκες πού στίς θαλάσσιες προσβάσεις πρός τήν Πετρούπολη κυριαρχοῦσε σταθερά ὁ σοβιετικός στόλος, ἡ βρετανική διοίκηση δέν ἀποφάσισε νά ἀρχίσει μεγάλες ἐπιχειρήσεις καί ἀναγκάστηκε νά περιορίσει τή δράση τῆς μοίρας της σέ μεμονωμένες ἐπιδρομές. — *351.*

401 Πρόκειται γιά τήν ἀπόφαση τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) τῆς 15 τοῦ Ἰούνη 1919 σχετικά μέ τό στρατηγεῖο. Ὁ Λ. Ντ. Τρότσκι σέ ἀναφορά του πρός τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) τάχθηκε κατά τῆς ἀπόφασης τῆς ΚΕ, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ ἀπόφαση περιέχει «παραξενιές, ψευτοπαληκαρισμούς» κτλ. — *352.*

402 Τίς προτάσεις τίς ἔγραψε ὁ Β. Ι. Λένιν στό γράμμα τοῦ στελέχους τοῦ Γραφείου τοῦ Ντόν τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) Σ. Ι. Σιρτσόφ πού ἀνέφερε τίς παραλείψεις στή δουλιά τῶν κομματικῶν καί διοικητικῶν ὀργάνων τῆς περιοχῆς τοῦ Ντόν στούς κοζάκους, καί οἱ ὁποῖες ἀποτέλεσαν μιά ἀπό τίς αἰτίες τῆς ἀντεπαναστατικῆς στάσης στά κοζάκικα χωριά τοῦ Ἄνω Ντόν (βλ. τή σημείωση 343). — *353.*

403 Πρόκειται γιά τήν ἐξέγερση στά μετόπισθεν τῆς στρατιᾶς τοῦ Κολτσάκ.

Ἀπό τούς παρτιζάνους τοῦ Κουστανάι, πού διαπέρασαν τίς ἐχθρικές γραμμές καί ἑνώθηκαν μέ τά σοβιετικά στρατεύματα, συγκροτήθηκε τό κομ-

μουνιστικό σύνταγμα πού πολέμησε ἐνάντια στούς ἐχθρούς τῆς ἐπανάστασης ὥς τόν τερματισμό τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. — *354.*

404 Βλ. τή σημείωση 395. — *355.*

405 Στίς 23 τοῦ Ἰούνη 1919 πάρθηκε τηλεγράφημα, ἀπευθυνόμενο στόν Β. Ι. Λένιν ἀπό τήν Ἐπιτροπή διεύθυνσης τῶν ποτάμιων μεταφορῶν, ὅπου γινόταν γνωστό γιά τά μεγάλα ἀποθέματα σιτηρῶν στό Λευκό ποταμό καί τήν ἀνάγκη νά ἐπιταχυνθεῖ ἡ μεταφορά τους.

Ὁ Α. Ι. Σβιντέρσκι ἀπαντώντας στήν ἐπερώτηση τοῦ Λένιν ἔκανε γνωστό ὅτι γιά νά ἐπιταχυνθεῖ ἡ συγκέντρωση σιτηρῶν στό Λευκό ποταμό καί γενικά στό κυβερνεῖο τῆς Οὐφά ἀναχώρησε ἀπό τή Σαμάρα τό μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ Μ. Ι. Φρούμκιν καί ὅτι θά παρθοῦν μέτρα γιά νά σταλοῦν στό Λευκό ποταμό ἄνδρες τῆς στρατιωτικῆς ἐπιμελητείας. — *357.*

406 Ἡ διαταγή πρός τόν πρόεδρο τοῦ ΑΣΛΟ Α. Ι. Ρίκοφ γράφτηκε ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στό τηλεγράφημα τοῦ Συμβουλίου τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας τοῦ κυβερνείου Βιάτκα πρός τό Συμβούλιο Ἄμυνας τῆς 24 τοῦ Ἰούνη 1919 μέ τήν παράκληση νά δοθεῖ ἐντολή στή Γενική Διεύθυνση ἐπιμελητείας στρατοῦ νά χορηγήσει προκαταβολή γιά τίς δουλιές τοῦ τμήματος ἐπιμελητείας στρατοῦ τῆς Βιάτκα γιά τήν παραγωγή στρατιωτικῶν ἐφοδίων. Στό τηλεγράφημα ἀναφερόταν ὅτι, παρόλες τίς ἐπανειλημμένες ἐκκλήσεις πρός τή Γενική διεύθυνση ἐπιμελητείας στρατοῦ, δέν πάρθηκε προκαταβολή ὥς τώρα καί ὅτι αὐτό τό πράγμα στίς ἐπικείμενες μέρες θά κάνει νά σταματήσουν οἱ φάμπρικες λόγω ἔλλειψης χρημάτων γιά τήν πληρωμή τοῦ μισθοῦ ἐργασίας στούς ἐργάτες. — *357.*

407 Πρόκειται γιά τίς ἀποθῆκες πυρομαχικῶν, στρατιωτικῶν ἐφοδίων, τροφίμων καί ἱματισμοῦ, πού πῆραν τά σοβιετικά στρατεύματα τοῦ Δυτικοῦ μετώπου κατά τήν κατάληψη στίς 27 τοῦ Ἰούνη 1919 τοῦ κατοικημένου σημείου Βιλντλίτσα καί τοῦ ἐργοστασίου τοῦ Βιλντλίτσα στήν ἀνατολική ὄχθη τῆς λίμνης Λάντογκα, πού ἦταν ἡ κύρια βάση τῶν λευκοφιλλανδῶν, οἱ ὁποῖοι δροῦσαν στόν τομέα Ὀλένετς τοῦ μετώπου τῆς Πετρούπολης. — *358.*

408 Πρόκειται γιά τήν ἐπίθεση τῆς στρατιᾶς τοῦ Καυκάσου τοῦ στρατηγοῦ Βράγγελ, πού ἀνῆκε στά στρατεύματα τοῦ Ντενίκιν, στήν κατεύθυνση Σαράτοφ-Πένζα. — *358.*

409 Στίς 28 τοῦ Γενάρη (10 τοῦ Φλεβάρη) 1918 στή διάσκεψη εἰρήνης τοῦ Μπρέστ Λιτόβσκ ὁ Λ. Ντ. Τρότσκι — παρά καί ἐνάντια στίς ὁδηγίες τοῦ Β. Ι. Λένιν νά ὑπογράψει εἰρήνη σέ περίπτωση πού ἡ γερμανική πλευρά θά τό ἀπαιτήσει τελεσιγραφικά — δήλωσε ὅτι ἡ Σοβιετική κυβέρνηση ἀρνεῖται νά ὑπογράψει συνθήκη εἰρήνης μέ βάση τούς ὅρους πού πρόβαλε ἡ Γερμανία, θεωρεῖ ὅμως, τόν πόλεμο, τερματισμένο καί κάνει ἀποστράτευση. Τήν ἴδια κιόλας μέρα ὁ Τρότσκι, χωρίς νά ἐνημερώσει τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) καί τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, ἔστειλε στό ἐπιτελεῖο τοῦ ἀρχιστράτηγου ἕνα προβοκατόρικο στήν οὐσία τηλεγράφημα μέ τή διαταγή νά ἐκδοθεῖ τή νύχτα πρός τίς 29 τοῦ Γενάρη (11 τοῦ Φλεβάρη) διαταγή γιά τό σταμάτημα τῆς ἐμπόλεμης κατάστασης μέ τή Γερμανία καί τούς συμμάχους της καί τήν ἀποστράτευση

τοῦ Ρωσικοῦ στρατοῦ. Στό τηλεγράφημα δέν γινόταν λόγος γιά τή διακοπή τῶν διαπραγματεύσεων εἰρήνης στό Μπρέστ, καί ἀπό τό κείμενό του μποροῦσε νά βγεῖ τό συμπέρασμα ὅτι ἡ διάσκεψη ἀποπερατώθηκε μέ τό κλείσιμο εἰρήνης. Νωρίς τό πρωί τῆς 29 τοῦ Γενάρη (11 τοῦ Φλεβάρη) ὁ ἀρχιστράτηγος Ν. Β. Κριλένκο ἔβγαλε διαταγή στήν ὁποία, ξεκινώντας ἀπό τό τηλεγράφημα τοῦ Τρότσκι, ἀνακοινώνονταν γιά τό κλείσιμο εἰρήνης καί δινόταν διαταγή νά σταματήσουν σέ ὅλα τά μέτωπα οἱ πολεμικές ἐπιχειρήσεις καί νά ἀρχίσει ἡ ἀποστράτευση. Καί λόγω τῆς διαταγῆς τοῦ Κριλένκο στάλθηκαν τό τηλεγράφημα αὐτό καί τό δημοσιευόμενο σέ συνέχεια ἀπ' αὐτό τηλεγράφημα. — *364.*

410 Πρόκειται γιά τό τηλεγράφημα τοῦ Β. Α. Ἀντόνοφ-Ὀβσέγενκο τῆς 26 τοῦ Φλεβάρη 1918 στό ὁποῖο ὁ Ἀντόνοφ, ἐκθέτοντας τό περιεχόμενο τῶν διαπραγματεύσεων μέ τήν ἀντιπροσωπεία τῆς Μικρῆς στρατιωτικῆς περιοχῆς τῶν στρατευμάτων τοῦ Ντόν, ἀνακοίνωσε, ὅτι ἡ ἀντιπροσωπεία αὐτή ἔβαλε τό ζήτημα τῆς αὐτονομίας τοῦ Ντόν καί τοῦ δικαιώματος αὐτόβουλης ἐπίλυσης τοῦ ζητήματος τῆς γῆς. — *365.*

411 Τό ντοκουμέντο αὐτό τό ἑτοίμασε, ὅπως φαίνεται, ὁ Ι. Β. Στάλιν στόν ὁποῖο ἀνατέθηκε, στή συνεδρίαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στίς 22 τοῦ Ἀπρίλη 1918 κατά τήν ἐξέταση τοῦ ζητήματος σχετικά μέ τήν ἀπειλή νά καταληφθεῖ ὁ σταθμός Τσέρτκοβο ἀπό τούς γερμανούς καί τούς γκαϊνταμάκους, «νά γράψει τό ἀνάλογο ἔγγραφο πρός τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Στρατιωτικῶν». — *367.*

412 Τό σύμφωνο ἀνακωχῆς ἀνάμεσα στή ΣΟΣΔΡ καί τήν κυβέρνηση τοῦ γκέτμαν τῆς Οὐκρανίας ὑπογράφηκε στίς 14 τοῦ Ἰούνη 1918. Σύμφωνα μέ τό σύμφωνο αὐτό σταματοῦσαν οἱ πολεμικές ἐνέργειες, καθορίζονταν οἱ κανόνες τῆς μετακίνησης τῶν πολιτῶν καί τῶν δυό μερῶν, ἀποκαθίστανταν ἡ σιδηροδρομική ἐπικοινωνία καί οἱ ἐμπορικές σχέσεις. — *368.*

413 Τό ντοκουμέντο αὐτό προετοιμάστηκε στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ἐπισιτισμοῦ. Πάνω ἀπό τό κείμενο τοῦ ντοκουμέντου ἦταν χωρισμένη μέ μιά γραμμή ἡ παρακάτω ἐπιγραφή: «Τηλεγράφημα τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐπισιτισμοῦ». — *368.*

414 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα πρός τόν Μ. Σ. Κέντροφ στάλθηκε γιατί ὁ Β. Ι. Λένιν πῆρε τηλεγράφημα ἀπό τό μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Ἀρχάγγελσκ Α. Ντ. Μετέλιεφ καί ἀπό τό μέλος τῆς Ἔκτακτης ἐπιτροπῆς γιά τή μεταφορά τῶν φορτίων ἀπό τό λιμάνι τοῦ Ἀρχάγγελσκ Ν. Σ. Σουλίμοφ στίς 24 τοῦ Ἰούνη 1918 πού ἀνακοίνωναν γιά τήν κήρυξη τοῦ Ἀρχάγγελσκ σέ κατάσταση πολέμου καί γιά τά μέτρα πού παίρνονται γιά τήν ἐκφόρτωση καί τή μεταφορά τῶν φορτίων καί τῶν πολύτιμων πραγμάτων τοῦ λιμανιοῦ τοῦ Ἀρχάγγελσκ στά ἐνδότερα τῆς χώρας. — *370.*

415 Γράμμα μέ ἀνάλογο περιεχόμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στάλθηκε στό Ἐπιτροπάτο Δικαιοσύνης. Βλ. ἐπίσης σέ τοῦτο τόν τόμο, τό ντοκουμέντο 182, τή σημείωση 117. — *371.*

416 Στήν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων, γιά τήν ὁποία γίνεται λόγος, καθορίζονταν τά μέτρα γιά τή δημιουργία στόν κολπίσκο Παράτ (κυβερνεῖο Καζάν) βάσης γιά τήν κατασκευή πολεμικοῦ στολίσκου τοῦ Βόλγα (τό

σχέδιο απόφασης τοῦ ΣΛΕ γιά τά ἐργαστήρια τοῦ Παράτ μέ τίς τροπολογίες τοῦ Β. Ι. Λένιν βλ. στή Λενινιστική Συλλογή, τόμ. XXI, σελ. 134).
Γράμμα μέ ἀνάλογο περιεχόμενο, ὑπογραμμένο ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν στάλθηκε στό ΑΣΛΟ. — *372.*

417 Τό τηλεγράφημα αὐτό στάλθηκε ἀπ' ἀφορμή τήν πρόταση τοῦ τούρκου πρεσβευτῆ στή Γερμανία Ριφαάτ πασά γιά νά ὑπογραφεῖ πρωτόκολλο γιά τή διευθέτηση τῆς πολεμικῆς κατάστασης στόν Καύκασο. Τό προτεινόμενο ἀπό τόν Ριφαάτ πασά σχέδιο πρωτοκόλλου πρόβλεπε τήν ἀποχώρηση τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων ἀπό τόν Καύκασο μέχρι τά σύνορα πού πρόβλεπε ἡ συνθήκη τοῦ Μπρέστ, ὡστόσο, στό σχέδιο αὐτό ἔλειπε ἄρθρο γιά τήν παραχώρηση τῶν ἐδαφῶν πού ἐκκενώνονται ἀπό τούς τούρκους ἄμεσα στίς σοβιετικές ἀρχές.
Οἱ φόβοι, πού ἐκφράστηκαν στό τηλεγράφημα αὐτό, ἐπαληθεύτηκαν. Στίς 30 τοῦ Ὀχτώβρη 1918 ἡ τουρκική κυβέρνηση ὑπόγραψε μέ τίς χῶρες τῆς Ἀντάντ τήν ἀνακωχή τοῦ Μούδρου, πού περιεῖχε ἄρθρο εἰδικό γιά τή συγκατάθεση τῆς Τουρκίας νά καταληφθεῖ τό Μπακού ἀπό τίς δυνάμεις τῆς Ἀντάντ. Τό Νοέμβρη τοῦ 1918 οἱ τοῦρκοι σύμφωνα μέ τή συμφωνία αὐτή πῆραν τά στρατεύματά τους ἀπό τό Μπακού, καί οἱ ἄγγλοι κατέλαβαν τήν πόλη. — *372.*

418 Πρόκειται γιά τό διάταγμα τῆς ΠΚΕΕ τῆς 13 τοῦ Μάη 1918 «Γιά τήν παραχώρηση στόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ἐπισιτισμοῦ ἐκτάκτων ἐξουσιοδοτήσεων γιά τήν πάλη ἐνάντια στήν ἀστική τάξη τοῦ χωριοῦ, πού κρύβει τά ἀποθέματα σιτηρῶν καί κάνει αἰσχροκέρδεια μ' αὐτά». — *374.*

419 Πρόκειται γιά τόν «Κανονισμό γιά τό συμβούλιο ὀργάνωσης καί ἐκμετάλλευσης πειραματικοῦ ἐργοστασίου γιά τήν ἐξόρυξη ραδίου», πού τήν ψήφισε τό ΑΣΛΟ καί δημοσιεύτηκε στίς 16 τοῦ Αὐγούστου 1918 στήν «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ». — *375.*

420 Τό τηλεγράφημα αὐτό στάλθηκε γιατί ὁ ἀρχιστράτηγος Ι. Ι. Βατσέτις ἔστειλε στόν Β. Ι. Λένιν τηλεγράφημα ἀπό τή Σαμάρα μέ τήν παράκληση τῶν οὐκρανῶν, πού βρίσκονταν στό κυβερνεῖο τῆς Σαμάρας νά συγκροτήσουν ἐθνικά συντάγματα γιά νά σταλοῦν στήν Οὐκρανία.
Τό σχέδιο τοῦ τηλεγραφήματος, ὅπως φαίνεται, τό εἶχε ἑτοιμάσει ὁ Ι. Β. Στάλιν, ἐφόσον στό τηλεγράφημα πού πάρθηκε ὁ Λένιν ἔγραψε τήν παρακάτω ἐντολή πρός τόν γραμματέα: «17/XI. 1918. Διαβιβάστε τηλεφωνικά στόν Στάλιν μέ παράκλησή μου νά γράψει τό κείμενο ἄρνησης στούς οὐκρανούς, καί θά τό ὑπογράψουμε μαζί. *Λένιν»* (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ). — *377.*

421 Τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα εἶναι ἀπάντηση στό τηλεγράφημα τῆς Ν. Ν. Κολεσνίκοβα (πού ἐκλέχτηκε στίς 8 τοῦ Γενάρη 1919 πρόεδρος τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Ἄστραχαν), πού ἀνακοίνωσε τήν ἀπόφαση τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου, στήν ὁποία λεγόταν, ὅτι ἡ ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου δέν ἀνακατεύτηκε καί δέν ἀνακατεύεται στίς ἀμοιβαῖες σχέσεις μεταξύ τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου καί τοῦ Πολιτικοῦ τμήματος, ὅτι ὁ Σλιάπνικοφ ἀρνήθηκε νά συμφωνήσει μέ τήν ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου, ὅτι ὁ κομματικός πυρήνας τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου ἀπομονώθηκε ἀπό τήν ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου καί ἀντιπαρατάχθηκε σ' αὐτή. Στήν

ἀπόφαση τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου λεγόταν: «Μέ ἀνυπομονησία περιμένουμε τήν ἄφιξη τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ΚΕ γιά τήν ἐξέταση τῆς κατάστασης πού δημιουργήθηκε... Ὅσο θά ἐξετάζεται ἡ δημιουργηθείσα κατάσταση, παρακαλοῦμε τήν ΚΕ νά φερθεῖ προσεκτικά στίς ἀμοιβαῖες σχέσεις τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου καί τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς, γιατί οἱ μάζες πολύ εὐαίσθητα τά ἀντιμετωπίζουν αὐτά» (Κεντρικό κρατικό ἀρχεῖο τῆς Ὀκτωβριανῆς ἐπανάστασης).

Τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τοῦ μετώπου Κασπίας - Καυκάσου (Ν. Α. Ἀνίσιμοφ καί Σ. Ε. Ζάξ) καί ἡ κομματική ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου τοῦ Ἄστραχαν ἔβγαλαν συμπεράσματα ἀπό τίς ὑποδείξεις τοῦ Β. Ι. Λένιν καί Γ. Μ. Σβερντλόφ. Πάρθηκαν συντονισμένες ἀποφάσεις, δημιουργήθηκε ἐπιτροπή γιά τήν ἐξέταση τῶν στρατιωτικῶν ὑποθέσεων. Στίς 9 τοῦ Γενάρη ὁ Κ. Γ. Γκράσις μέ συνοδεία φρουρᾶς στάλθηκε στή Μόσχα. Τήν ἴδια μέρα ἀναχώρησε γιά τή Μόσχα καί ἡ Ε. Μπ. Μπός.

Στίς 18 τοῦ Γενάρη 1919 ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) πῆρε «Ἔκθεση τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου τοῦ Ἄστραχαν γιά τήν κατάσταση στό Ἄστραχαν», πού τήν ὑπόγραψε ἡ Ν. Ν. Κολεσνίκοβα — πρόεδρος τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου. Ἡ ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου τοῦ Ἄστραχαν πληροφοροῦσε τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) γιά τίς ἐσφαλμένες ἐνέργειες τοῦ Α. Γκ. Σλιάπνικοφ καί ἔβαλε τό ζήτημα τῆς ἀνάκλησής του ἀπό τό Ἄστραχαν. «Μοναδική διέξοδο — λεγόταν στήν εἰσήγηση, — ἡ ἐπιτροπή θεωρεῖ τήν ἀντικατάσταση τοῦ Σλιάπνικοφ μέ ἄλλο πρόσωπο, πού θά ἐργαζόταν σέ συνάφεια μέ τό κόμμα. Διαφορετικά θά καταστραφεῖ ὅλη ἡ ὑπόθεση τῆς στερέωσης τοῦ κόμματος, τῆς ἀνόδου τῆς ἐπαναστατικότητας τῶν μαζῶν καί στίς γραμμές μας θά ἐπέλθει σύγχυση, πού θά ἔχει ὀλέθρια ἀπήχηση στήν ὑπόθεση τῆς ἄμυνας. Ἡ ἐπιτροπή ἀπευθύνεται στήν ΚΕ μέ τήν παράκληση νά συζητήσει τό ζήτημα καί νά πάρει ἀπόφαση» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΣ).

Ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) κατεύθυνε στό Ἄστραχαν ἐπιτροπή μέ ἐπικεφαλῆς τόν Β. Α. Ράντους-Ζενκόβιτς γιά νά ἐξετάσει τίς αἰτίες τῆς διένεξης. Ἡ ἐπιτροπή τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ), ἀφοῦ ξεκαθάρισε τήν ὑπόθεση, ὑπόδειξε τίς λαθεμένες ἐνέργειες τοῦ Σλιάπνικοφ, τῆς Μπός, καθώς καί τοῦ Γκράσις. Συνάμα ἡ ἐπιτροπή ἐπισήμανε τίς σοβαρές ἀνεπάρκειες στή δουλιά τῶν τοπικῶν ὀργανώσεων, τονίζοντας ἰδιαίτερα ὅτι ἡ ἐπιτροπή τοῦ κυβερνείου δέν πῆρε ὑπόψη της, ὅτι ἡ ὄξυνση τῆς διένεξης μέ τό Ἐπαναστατικό στρατιωτικό συμβούλιο τελικά ὠφελοῦσε τά ἐχθρικά στοιχεῖα.

Ὁ Α. Γκ. Σλιάπνικοφ καί ἡ Ε. Μπ. Μπός ἀνακλήθηκαν ἀπό τό Ἄστραχαν. Ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) συμφώνησε ἐπίσης μέ τή γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς καί τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου ὅτι ἡ παραμονή τοῦ Κ. Γ. Γκράσις στή δουλιά τοῦ Ἄστραχαν εἶναι ἀνεπιθύμητη, καί σύντομα τόν μετέθεσε στό Ἀνατολικό μέτωπο.

Πρόεδρος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου τοῦ μετώπου Κασπίας-Καυκάσου διορίστηκε ὁ Κ. Α. Μεχονόσιν. Γιά τήν ὀργάνωση τῆς ὅλης ὑπόθεσης τῆς ἄμυνας ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) ἔστειλε στήν περιοχή τοῦ Ἄστραχαν τόν Σ. Μ. Κύροφ. Μέ σκοπό τήν καλυτέρευση καί τό συντονισμό τῆς δράσης τῶν ὀργανώσεων καί τῶν ὑπηρεσιῶν, τή συσπείρωση ὅλων τῶν δυνάμεων στό μέτωπο καί στά μετόπισθεν, στίς 25 τοῦ Φλεβάρη 1919 δημιουργήθηκε Προσωρινή στρατιωτική ἐπαναστατική ἐπιτροπή τοῦ Ἄστραχαν μέ ἐπικεφαλῆς τόν Σ. Μ. Κύροφ. Στή σύνθεση τῆς ΣΕΕ, πού ἐγκρίθηκε

ἀπό τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ), μπῆκαν ἐπίσης ἡ πρόεδρος τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Ν. Ν. Κολεσνίκοβα, ὁ πρόεδρος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κυβερνείου Ι. Ι. Λιπάτοφ, ὁ διευθυντής τοῦ πολιτικοῦ τμήματος τοῦ μετώπου Γ. Π. Μπουτιάγκιν καί ἄλλοι. — *379.*

422 Ὅπως φαίνεται, πρόκειται γιά τό ραδιοτηλεγράφημα σχετικά μέ τήν ἀνταλλαγή αἰχμαλώτων, πού στάλθηκε στίς 4 τοῦ Ἀπρίλη 1919 ἐξονόματος τοῦ Λαϊκοῦ ἐπιτρόπου Ἐξωτερικῶν Γκ. Β. Τσιτσέριν πρός τόν ὑπουργό Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας Σ. Πισόν (βλ. «Ντοκουμέντα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ», τόμ. 2ος, σελ. 112-115, 1958). — *380.*

423 Τό τηλεγράφημα αὐτό στάλθηκε, γιατί ἔφτασε στό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων στό ὄνομα τοῦ Β. Ι. Λένιν ἀπό τό νομό Κνιαγκίνιν τοῦ κυβερνείου Νίζνι Νόβγκοροντ ἀνακοίνωση ὅτι οἱ τοπικές ἀρχές ἐπιβάλλουν ἀναγκαστικά στούς ἀγρότες νά μποῦν στό συνεταιρισμό καί στίς κομμοῦνες.

Τό σχέδιο τοῦ τηλεγραφήματος ἑτοιμάστηκε στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας.

Στίς 10 τοῦ Ἀπρίλη 1919 στήν ἐφημερίδα «Ἰζβέστιγια τῆς ΠΚΕΕ» δημοσιεύτηκε ἐπίσης ὑπογραμμένη ἀπό τόν Β. Ι. Λένιν καί Σ. Π. Σερεντά ἡ παρακάτω ἐγκύκλιος ἐπιστολή:

«Πρός ὅλα τά γεωργικά τμήματα κυβερνείων.
Ἀντίγραφα πρός τίς Ἐκτελεστικές ἐπιτροπές.

Στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Γεωργίας ὑπάρχουν στοιχεῖα ὅτι τά γεωργικά τμήματα, οἱ διευθύνσεις σοβχόζ ἀφαιροῦν γιά τήν ὀργάνωση κρατικῶν νοικοκυριῶν, κομμούνων καί ἄλλων συλλογικῶν ἑνώσεων τή γῆ πού παραχωρήθηκε γιά χρήση στούς ἀγρότες ἀπό τά κτήματα πού δέν δουλεύονταν, παρά καί ἐνάντια στό νόημα τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου γιά τή σοσιαλιστική γαιορύθμιση. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι παρόμοια φαινόμενα εἶναι ἀπαράδεκτα. Ὅλη ἡ γῆ, πού βρισκόταν τή στιγμή τῆς δημοσίευσης τοῦ Νόμου γιά τή σοσιαλιστική γαιορύθμιση στούς ἀγρότες πού τή δουλεύουν καί τούς παραχωρήθηκε μέ βάση τίς ἀποφάσεις ἤ τίς ὁδηγίες τῶν γεωργικῶν τμημάτων νομῶν ἤ κυβερνείων, δέν μπορεῖ μέ κανένα λόγο νά ἀπαλλοτριωθεῖ ἀναγκαστικά γιά τήν ὀργάνωση κρατικῶν νοικοκυριῶν, κομμούνων καί ἄλλων συλλογικῶν ἑνώσεων. Ἡ ἀφαίρεση τῆς γῆς ἀπό τούς ἀγρότες πού τή χρησιμοποιοῦν γιά τίς παραπάνω ὀργανώσεις ἐπιτρέπεται μόνο μέ τήν ἐθελοντική συγκατάθεση, σύμφωνα μέ τή γαιορύθμιση. Εἶναι ἀπαράδεκτα τά μέτρα καταναγκασμοῦ γιά τό πέρασμα τῶν ἀγροτῶν στήν κοινωνική καλλιέργεια, στίς κομμοῦνες καί σέ ἄλλες μορφές συλλογικοῦ νοικοκυριοῦ. Τό πέρασμα στίς συλλογικές μορφές πραγματοποιεῖται μόνο μέ τήν ἀκριβῆ τήρηση τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Νόμου, χωρίς κανενός εἴδους ἐξαναγκασμό ἀπομέρους τῆς ἐξουσίας. Ἡ μή ἐκτέλεση τῆς διαταγῆς αὐτῆς τιμωρεῖται σύμφωνα μέ τούς νόμους τῆς ἐπαναστατικῆς περιόδου. Νά γνωρίσετε ὅσο μπορεῖ πιό πλατιά τόν πληθυσμό μέ τή διαταγή αὐτή.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΛΕ *Λένιν*
Ὁ Λαϊκός ἐπίτροπος Γεωργίας *Σερεντά.*
9 τοῦ Ἀπρίλη 1919» — *381.*

424 Τό ντοκουμέντο, ὅπως φαίνεται, ἑτοιμάστηκε στό Λαϊκό Ἐπιτροπάτο Ὑγιεινῆς, ἐφόσον τυπώθηκε στό ἔντυπο τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ὑγιεινῆς καί ὑπογράφηκε ἀπό τόν Λαϊκό ἐπίτροπο Ὑγιεινῆς Ν. Α. Σεμάσκο. — *381.*

425 Τό τηλεγράφημα στάλθηκε άπ' άφορμή τά παράπονα τοῦ δάσκαλου Μ. Σ. Μπουρίκιν, πού πάρθηκαν στίς 19 τοῦ Ἀπρίλη 1919. Καί τήν ἴδια μέρα στό ὄνομα τοῦ Μπουρίκιν στάλθηκε τηλεγράφημα ὑπογραμμένο ἀπό τόν Λένιν μέ τό παρακάτω περιεχόμενο (τό κείμενο τοῦ τηλεγραφήματος ἦταν ἐπίσης γραμμένο ἀπό ἄγνωστο): «Σπάς-Ντέμενσκ, πρός τό δάσκαλο Μπουρίκιν. Γιά τήν ὑπόθεση τοῦ πατέρα Σας καθόρισα νά γίνει ἔρευνα. Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων *Λένιν*» (Κεντρικό κομματικό ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ). — *382*.

426 *Τανέεφ Β. Ι.* — ρῶσος ἐπαναστάτης-δημοκράτης, κοινωνικός παράγοντας, ἐπιστήμονας. Στίς 25 τοῦ Μάη 1919 τό Συμβούλιο τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐξέτασε τό ζήτημα παροχῆς ὑλικῆς βοήθειας στόν Β. Ι. Τανέεφ καί πῆρε τήν ἀπόφαση:

«α) Νά ὁρισθεῖ σύνταξη στό ποσό τῶν δυό χιλιάδων ρουβλιῶν τό μήνα γιά τόν ἐργασιακά ἀνίκανο πολίτη Β. Ι. Τανέεφ, 78 χρονῶν, ὁ ὁποῖος πολλά χρόνια ἔκανε ἐπιστημονική δουλιά καί, σύμφωνα μέ τή μαρτυρία τοῦ Κάρλ Μάρξ, «φάνηκε ἀφοσιωμένος φίλος τῆς ἀπελευθέρωσης τῶν λαῶν».

β) Νά ἀνατεθεῖ στόν σύντρ. Λένιν, νά ὑπογράψει τό πιστοποιητικό προστασίας». — *383*.

427 Βλ. τό γράμμα τοῦ Κ. Μάρξ πρός τόν Μ. Μ. Κοβαλέβσκι τῆς 9 τοῦ Γενάρη 1877 (Κ. Μάρξ καί Φ. Ἔνγκελς. Ἅπαντα, 2η ρωσ. ἔκδ., τόμ. 34ος, σελ. 185). — *383*.

428 Στίς ἀρχές τοῦ Μάη 1919 στήν Πετρούπολη, ἐπειδή ἐμφανίστηκε ἀπειλή ἐπίθεσης τῶν στρατευμάτων τῶν λευκῶν φιλλανδῶν, ἔγινε πλατιά δουλιά γιά τήν κινητοποίηση τῶν ἐργαζομένων γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς πόλης. Ὡστόσο, ὁρισμένοι καθοδηγητές τῆς Πετρούπολης, μαζί καί ὁ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἄμυνας πού σχηματίστηκε στήν πόλη Γκ. Ε. Ζηνόβιεφ ὑποτιμοῦσαν τίς δυνάμεις καί τίς δυνατότητες τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Πετρούπολης. Οἱ καθοδηγητές αὐτοί, κυριαρχούμενοι ἀπό πανικόβλητες διαθέσεις χωρίς γνώση τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας ἀποφάσισαν νά μεταφερθοῦν ὁρισμένα ἐργοστάσια ἀπό τήν πόλη καί τά προάστιά της, καί ἔκαναν προετοιμασία γιά νά βυθιστεῖ ὁ στόλος τῆς Βαλτικῆς. Στήν Πετρούπολη ἄρχισε νά γίνεται ἐπιστράτευση τῶν ἐργατῶν, ἀδιάκριτα, πού ὁδήγησε στή χαλάρωση τῆς δουλιᾶς πολλῶν ἐργοστασίων καί φάμπρικων μεγάλης σημασίας γιά τήν ἄμυνα. Γι' αὐτούς τούς λόγους ὁ Β. Ι. Λένιν ἔστειλε ἐξονόματος τοῦ Συμβουλίου Ἄμυνας τό δημοσιευόμενο τηλεγράφημα. Στό σχέδιο τοῦ τηλεγραφήματος ὑπῆρχαν οἱ μονογραφές τοῦ Λ. Μπ. Κράσιν καί τοῦ Α. Ι. Ρίκοφ. — *384*.

429 Τό Συμβούλιο Ἄμυνας ἔβαλε τήν ὀργάνωση τῆς ἄμυνας τῆς Πετρούπολης κάτω ἀπό τόν ἄμεσο ἔλεγχό του. Στίς 17 τοῦ Μάη 1919 ψήφισε τήν ἀπόφαση νά μήν ἀγγελθεῖ καί νά μή γίνει γενική ἐκκένωση τῆς Πετρούπολης καί τῆς περιοχῆς της, ἀλλά νά σχηματιστεῖ μιά είδική ἐπιτροπή δίνοντάς της τό δικαίωμα νά καθορίζει τήν περιουσία πού πρέπει νά μεταφερθεῖ καί τόν τρόπο τῆς μεταφορᾶς της. — *384*.

430 Ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ ΚΚΡ (μπ) στίς ἀρχές τοῦ Μάη 1919, λόγω τῆς ἐπιδείνωσης τῆς θέσης τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων στό Νότιο μέτωπο, ἀποφάσισε νά ἐπιστρατεύσει στήν Οὐκρανία ὄχι λιγότερο ἀπό 20 000 ἐργάτες

γιά τήν ένίσχυση τών στρατευμάτων τοΰ Νότιου μετώπου. Στίς όδηγίες τής ΚΕ στίς 9 τοΰ Μάη 1919 τονιζόταν: «Τόν άριθμό 20 000 ή ΚΕ τόν θεωρεί έλάχιστο, τήν προθεσμία τών δυό έβδομάδων τή θεωρεί άνώτατη γιά νά σωθεί ή κατάστασή μας στό Νότιο μέτωπο. Ή δουλιά πρέπει νά γίνει μέ έξαιρετική δραστηριότητα. Γιά όλα τά μέτρα πού πήρατε νά μάς άνακοινώσετε άμέσως τηλεγραφικά. Κάθε τρεϊς μέρες νά άνακοινώνετε τηλεγραφικώς στήν ΚΕ γιά τά έπιτευχθέντα άποτελέσματα».

Στίς 16 τοΰ Μάη 1919 ή Γενική Διεύθυνση άνθρακος τοΰ Χαρκόβου άποτάνθηκε πρός τόν Β. Ι. Λένιν μέ τήν παράκληση νά άπαλλαγοΰν άπό τήν έπιστράτευση όλοι οί άνθρακωρύχοι. Σέ άπάντηση ό Β. Ι. Λένιν τήν ίδια κιόλας μέρα έστειλε τό τηλεγράφημα αύτό. — *385.*

431 Τό μήνυμα τοΰ Β. Ι. Λένιν καί τοΰ Μ. Ι. Καλίνιν είναι άπάντηση στό μήνυμα τοΰ βασιλιά τοΰ Άφγανιστάν Άμανουλλά-χάν τής 7 τοΰ Άπρίλη 1919 μέ τή γνωστοποίηση γιά τήν άνακήρυξή του βασιλιά καί τήν ένθρόνισή του. Ό Άμανουλλά - χάν έγραψε ότι, έφόσον ή Σοβιετική κυβέρνηση άνέλαβε «τό τιμητικό καί εύγενικό καθήκον τής φροντίδας γιά τήν ειρήνη καί τό καλό τών άνθρώπων» καί διακήρυξε «τήν άρχή τής έλευθερίας καί τής ίσότητας τών χωρών καί τών λαών όλου τοΰ κόσμου», αύτός είναι «εύτυχής πού γιά πρώτη φορά, έξονόματος τοΰ άφγανικοΰ λαοΰ πού έπιδιώκει τήν πρόοδο, στέλνει τό φιλικό αύτό μήνυμα τοΰ άνεξάρτητου καί έλεύθερου Άφγανιστάν». Τό μήνυμα τοΰ Άμανουλλά - χάν μέ τό συνοδευτικό γράμμα τοΰ ύπουργοΰ Έξωτερικών τοΰ Άφγανιστάν Μαχμούντ Ταρζί, στάλθηκε στό όνομα τοΰ Λαϊκοΰ έπιτρόπου Έξωτερικών τής ΣΟΣΔΡ. Ό Μαχμούντ Ταρζί έγραφε ότι, στέλνοντας τό μήνυμα τοΰ βασιλιά «μέ τόν άγαθό σκοπό νά γίνει άρχή τής φιλίας καί νά άποκατασταθοΰν φιλικές σχέσεις», παρακαλεί τόν Λαϊκό έπίτροπο Έξωτερικών νά συμβάλει «στό δυνάμωμα καί στήν άνάπτυξη τών φιλικών σχέσεων άνάμεσα στά δυό ύψηλά κράτη — τής Ρωσίας καί τοΰ Άφγανιστάν» («Ντοκουμέντα τής έξωτερικής πολιτικής τής ΕΣΣΔ», τόμ. ΙΙος, 1958, σελ. 175).

Στό κεντρικό κομματικό άρχείο τοΰ Ίνστιτούτου μαρξισμοΰ - λενινισμοΰ τής ΚΕ τοΰ ΚΚΣΕ φυλάγονται δυό δακτυλογραφημένα άντίγραφα τοΰ μηνύματος πρός τόν Άμανουλλά - χάν. Τό ένα, πού πιθανόν είναι άντίγραφο τής άρχικής παραλλαγής τοΰ μηνύματος, είναι ύπογραμμένο μόνο άπό τόν Λένιν. Τό δεύτερο, πού είναι άντίγραφο τοΰ ραδιοτηλεγραφήματος μέ τό κείμενο τοΰ μηνύματος πού στάλθηκε στό Λαϊκό Έπιτροπάτο Έξωτερικών τής Δημοκρατίας τοΰ Τουρκεστάν γιά νά διαβιβαστεί στό Άφγανιστάν, ύπογράφηκε άπό τόν Β. Ι. Λένιν καί τόν Μ. Ι. Καλίνιν· στό άντίγραφο αύτό μέ τό κείμενο τοΰ μηνύματος ύπάρχει ύστερόγραφο μέ τό παρακάτω περιεχόμενο: «Τό άντίγραφο τοΰ κειμένου νά τό άνακοινώσετε στόν Μπράβιν (ό Ν. Ζ. Μπράβιν — πληρεξούσιος τοΰ Λαϊκοΰ Έπιτροπάτου Έξωτερικών τής ΣΟΣΔΡ στό Τουρκεστάν. *Ή Σύντ.).* Τό αύθεντικό γράμμα πρόκειται νά σταλεί προσεχώς. Ό πρόεδρος τοΰ Συμβουλίου τών Λαϊκών Έπιτρόπων *Λένιν». — 385.*

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ *

Α

Ἀβανέσοφ, Β. Α. (1884-1930) — μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1903. Στά 1917-1919, γραμματέας καί μέλος τοῦ Προεδρείου τῆς ΠΚΕΕ. Τό 1919 — ἀρχή τοῦ 1920 ἦταν μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Κρατικοῦ Ἐλέγχου (βλ. ἐπίσης τόμο 37, σελ. 651) **. — *270, 319.*

Ἀβέριν, Β. Κ. (1885-1945) — μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1904. Πῆρε μέρος στήν ἐπανάσταση τοῦ 1905-1907 στό Αἰκατερινοσλάβ. Ἀπό τό Φλεβάρη τοῦ 1917 ἦταν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Αἰκατερινοσλάβ τοῦ ΣΔΕΚΡ (μπ). Στήν περίοδο τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἦταν πρόεδρος τοῦ Σοβιέτ Αἰκατερινοσλάβ, μέλος τῆς Προσωρινῆς Ἐργατοαγροτικῆς κυβέρνησης τῆς Σοβιετικῆς Οὐκρανίας καί τῆς Πανουκρανικῆς ΚΕΕ, διευθυντής τοῦ πολιτικοῦ τμήματος τῆς ὁμάδας στρατευμάτων τῆς κατεύθυνσης Κούρσκ, μέλος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατιωτικοῦ συμβουλίου Αἰκατερινοσλάβ, εἰδικός πληρεξούσιος τοῦ ΣΕΑ Οὐκρανίας καί τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚ (μπ) Οὐκρανίας γιά τήν πάλη ἐνάντια στίς ντενικινικές καί πετλιουρικές συμμορίες. Μετέπειτα ἦταν σέ ὑπεύθυνη κρατική καί διοικητική οἰκονομική δουλιά. Ἦταν μέλος τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚ (μπ) Οὐκρανίας, μέλος τῆς ΚΕΕ τῆς ΕΣΣΔ. — *347.*

Ἀζαντσέβσκαγια, Σ. Β. (1874-1951) — πῆρε μέρος στό ἐπαναστατικό κίνημα, ἦταν μέλος τοῦ κόμματος τῶν ἐσέρων, μετά τῶν ἀριστερῶν ἐσέρων. Ἀπό τό 1908 ὥς τό 1917 βρισκόταν στό ἐξωτερικό. Τό 1918 ἦταν διευθύντρια τοῦ τμήματος οἰκονομικῶν καί μέλος τοῦ συμβουλίου τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Παιδείας. Στά 1920-1921 ἦταν ἀναπληρωτής τοῦ διευθυντῆ τοῦ τμήματος οἰκονομικῶν καί διευθυντής προσωπικοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπιτροπάτου Ἐξωτερικῶν. Μετέπειτα δούλευε στατιστικός καί λογίστρια. — *234.*

Ἀλεξαντρόβιτς, Β. Α. (1884-1918) — ἀριστερός ἐσέρος.
Μετά τήν Ὀχτωβριανή ἐπανάσταση, ὅταν οἱ ἀριστεροί ἐσέροι μπῆκαν στή Σοβιετική κυβέρνηση, διορίστηκε ἀναπληρωτής τοῦ προέδρου τῆς Πανρωσικῆς

---

* Ἐπειδή ὑπάρχουν πολλά ὀνόματα, πού ἀναφέρονται στόν τόμο αὐτό, γιά πρόσωπα, πού ὑπάρχουν λεπτομερειακά στοιχεῖα στούς προηγούμενους τόμους, ἐδῶ, κατά κανόνα δίνονται στοιχεῖα, πού ἀφοροῦν μόνο τά χρόνια 1917-1919. Γιά πρόσωπα πού ἀναφέρονται σέ τοῦτο τόν τόμο γιά πρώτη φορά δίνονται πιό λεπτομεριακά στοιχεῖα. Γιά ὁρισμένα πρόσωπα δέν κατορθώθηκε νά συγκεντρωθοῦν στοιχεῖα.

** Ἐδῶ καί παρακάτω σέ παρένθεση γίνονται παραπομπές σέ τόμους τῆς ἔκδοσης αὐτῆς, ὅπου στά εὑρετήρια τῶν ὀνομάτων μπορεῖ κανείς νά βρεῖ πιό λεπτομερειακά στοιχεῖα γιά τό δοσμένο πρόσωπο.

Στήν περίοδο τῆς 'Οχτωβριανῆς ἐπανάστασης ἦταν πρόεδρος τοῦ περιφερειακοῦ Σοβιέτ τοῦ Αἰκατερινμπούργκ καί μέλος τῆς 'Επιτροπῆς Σοβιέτ τῶν ἐργατῶν καί ἀγροτῶν τῆς περιοχῆς Οὐραλίων. Στίς ἀρχές τοῦ 1918 ἦταν πρόεδρος τοῦ Σοβιέτ περιοχῆς Οὐραλίων καί τοῦ Συμβουλίου τῶν 'Επιτρόπων τῶν Οὐραλίων· ἀπό τό Μάρτη τοῦ 1918 ὥς τό Φλεβάρη τοῦ 1919 'Επίτροπος παραγωγῆς. Στά κατοπινά χρόνια σέ καθοδηγητική, κομματική, κρατική καί οἰκονομική δουλιά. — *69.*

'Αντρόποφ. — *28.*

'Αξελρόντ, Τ. Α. (1888-1938) — μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1917, παλιότερα ἀνῆκε στήν Μπούντ. 'Από τό 1910 ὥς τό 1917 ζοῦσε στήν 'Ελβετία. 'Ο Β. Ι. Λένιν τό Μάρτη τοῦ 1917 μ' αὐτόν διαβίβασε τό «'Αποχαιρετιστήριο γράμμα πρός τούς ἐργάτες τῆς 'Ελβετίας» (βλ. Β. Ι. Λένιν. "Απαντα 5η ρωσ. ἔκδ., τόμ. 31ος, σελ. 87-94· τόμ. 49ος, σελ. 432).

'Από τόν 'Οχτώβρη τοῦ 1917 ὥς τόν 'Ιούλη τοῦ 1918 διηύθυνε τό γραφεῖο τύπου τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων καί ἀπό τό 1920-1921 τό τμῆμα τύπου τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς. 'Από τό 1922 δούλευε στό Λαϊκό 'Επιτροπάτο 'Εξωτερικῶν. Μετέπειτα δούλεψε σέ συντακτική-ἐκδοτική δουλιά. — *66.*

'Αράλοφ, Σ. Ι. (1880-1969)—στό σοσιαλδημοκρατικό κίνημα ἀπό τό 1902. Πῆρε μέρος στήν ἐπανάσταση τοῦ 1905-1907. Μετά τήν ἐπανάσταση τοῦ Φλεβάρη 1917 ἦταν ἀναπληρωτής καί μετά πρόεδρος τῆς στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς 3ης στρατιᾶς, ἔκλινε πρός τούς μενσεβίκους, ἦταν ὀπαδός τοῦ ἀμυνιτισμοῦ. Τό 1918 μπῆκε στό ΚΚΡ (μπ).

Τό 1918-1920 ἦταν διευθυντής τοῦ τμήματος ἐπιχειρήσεων, στήν ἀρχή τῆς στρατιωτικῆς περιφέρειας τῆς Μόσχας, μετά τοῦ Λαϊκοῦ 'Επιτροπάτου Στρατιωτικῶν καί Ναυτικῶν, ἦταν μέλος τοῦ 'Επαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας, τῆς 12ης, τῆς 14ης στρατιᾶς καί τοῦ Νοτιο-Δυτικοῦ μετώπου. 'Από τό 1921 σέ διπλωματική δουλιά. 'Από τό 1927 δούλευε στό ΑΣΛΟ τῆς ΕΣΣΔ. 'Από τό 1938 ὥς τό 1941 ἦταν ἀναπληρωτής τοῦ διευθυντῆ καί μετά διευθυντής τοῦ Κρατικοῦ Μουσείου λογοτεχνίας. — *165, 285-286, 316.*

'Αρμάντ, Φ. Α. (1896-1936) — γιός τῆς Ι. Φ. 'Αρμάντ, ἦταν ἐπιφανής παράγοντας τοῦ ρωσικοῦ καί τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ κινήματος. Στήν περίοδο τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἦταν ἀεροπόρος-παρατηρητής, μετά δούλευε στίς ἀθλητικές ὀργανώσεις τῆς Μόσχας. — *301.*

'Αρτιόμ (Σεργκέγεφ, Φ. Α)* (1883-1921) — μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1901. Μετά τήν 'Οχτωβριανή ἐπάνασταση ἦταν πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας τοῦ Ντονιέτς-Κριβόιρογκ, μέλος τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚ (μπ) Οὐκρανίας. Τό 1919 ἦταν μέλος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν 'Επιτρόπων τῆς Οὐκρανίας. Στό VII συνέδριο τοῦ ΚΚΡ (μπ) ἀναπληρωματικό μέλος τῆς ΚΕ (βλ. ἐπίσης τόμ. 35, σελ. 512). — *33, 50, 308, 332-333.*

'Ασάρχ ('Αζάρχ, Ι. Χ.) (1896-1918) — ἀξιωματικός τοῦ παλιοῦ στρατοῦ, πού πέρασε μετά τήν 'Οχτωβριανή ἐπάνασταση μέ τό μέρος τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας. Διοικητής συντάγματος πεζικοῦ τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καί ἀργότερα ἀνεξάρτητης ἐπίλεκτης ταξιαρχίας. Πῆρε δραστήριο μέρος στή συγκρότηση τμημάτων τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ. — *121.*

* Τά ὑπογραμμισμένα σέ παρένθεση εἶναι τά πραγματικά ὀνοματεπώνυμα.

Β

Οὐραλίων. Τό 1919 διευθυντής τῆς ἐφημερίδας «Ντερεβένσκι Κομμουνίστ» στή Βιάτκα. Στά 1920-1922 δούλευε στό μηχανισμό τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ), μέλος τοῦ Γραφείου τῶν Οὐραλίων τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ). Τό 1927 μέ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου τῆς Μόσχας καί τῆς ΚΕΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) διαγράφηκε ἀπό τό ΚΚΡ (μπ) γιά φραξιονιστική δράση, τό 1928 ἀποκαταστάθηκε. — *24.*

Βοροσίλοφ, Κ.Ε. (1881-1969) — μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1903. Δούλευε κομματικά στό Λουγκάνσκ, στήν Πετρούπολη, στό Μπακού, στό Τσαρίτσιν. Τό 1917 ἦταν πρόεδρος τοῦ Σοβιέτ τῶν ἐργατῶν βουλευτῶν τοῦ Λουγκάνσκ. Πῆρε ἐνεργό μέρος στήν Ὀχτωβριανή ἐπανάσταση. Τό 1918-1919 — διοικητής τοῦ μετώπου τοῦ Τσαρίτσιν, ἀναπληρωτής τοῦ διοικητῆ καί μέλος τοῦ Στρατιωτικοῦ συμβουλίου τοῦ Νότιου μετώπου, διοικητής τῆς 10ης στρατιᾶς. Τό Δεκέμβρη τοῦ 1918 Λαϊκός ἐπίτροπος Ἐσωτερικῶν τῆς Οὐκρανίας, μετά διοικητής τῶν στρατευμάτων τῆς στρατιωτικῆς περιοχῆς Χαρκόβου, διοικητής τῆς 14ης στρατιᾶς καί τοῦ ἐσωτερικοῦ Οὐκρανικοῦ μετώπου. Στό VIII συνέδριο τοῦ ΚΚΡ (μπ) ἦταν ὀπαδός τῆς «στρατιωτικῆς ἀντιπολίτευσης». Στά 1919-1921 μέλος τοῦ ΕΣΣ καί ἕνας ἀπό τούς ὀργανωτές τῆς 1ης στρατιᾶς ἱππικοῦ. Στά 1921-1925, διοικητής τῆς στρατιωτικῆς περιοχῆς τοῦ Βόρειου Καυκάσου, μετά τῆς στρατιωτικῆς περιοχῆς Μόσχας. Ἀπό τό 1925 Λαϊκός ἐπίτροπος Στρατιωτικῶν καί Ναυτικῶν καί πρόεδρος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΣΣΔ. Στά 1934-1940 Λαϊκός ἐπίτροπος Ἄμυνας τῆς ΕΣΣΔ. Ἀπό τό 1940 ἀναπληρωτής τού προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς ΕΣΣΔ καί πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἄμυνας τοῦ ΣΛΕ τῆς ΕΣΣΔ. Ἀπό τό 1946 ἀναπληρωτής τοῦ προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΣΣΔ. Ἀπό τό 1953 ὥς τό Μάη τοῦ 1960 — πρόεδρος τοῦ Προεδρείου τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ. Ἀπό τό 1921 μέλος τῆς ΚΕ τοῦ Κόμματος. Στά 1926-1952, μέλος τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΡ (μπ) καί μετά τοῦ Προεδρείου τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ. Ἦταν μέλος τοῦ Προεδρείου τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ. — *199, 327-328, 330, 332-333.*

Βοῦλφσον, Σ. Ντ. (1879-1932) — μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1902. Στήν περίοδο τοῦ ἐμφυλίου πολέμου δούλευε στά μέτωπα γιά τόν ἐφοδιασμό τού Κόκκινου Στρατοῦ. Ἦταν μέλος τοῦ Συμβουλίου τῶν Λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τῆς Κριμαίας, μετά σέ καθοδηγητική οἰκονομική δουλιά (βλ. ἐπίσης τόμ. 45, σελ. 625). — *388.*

Γ

Γιάκοβλεφ, Ι. Γ. (1848-1930) — ἐπιφανής τσουβάχος παιδαγωγός-διαφωτιστής, συγγραφέας καί μεταφραστής, ἱδρυτής τοῦ τσουβάχικου ἀλφαβήτου, ἀλφαβηταρίων γιά τούς τσουβάχους, ἀναγνωσταρίων. Τό 1868 στό Σιμπίρσκ (σήμερα Οὐλιάνοβσκ) ἵδρυσε τό πρῶτο τσουβάχικο σχολεῖο. Ἀπό τό 1875 ἦταν περιφερειακός ἐπιθεωρητής τσουβάχικων σχολείων καί ἐπικεφαλῆς τοῦ Κεντρικοῦ τσουβάχικου σχολείου, στό ὁποῖο δούλεψε ὥς τό 1922. — *61.*

Γιάκοβλεφ, Ν. Ν. (1886-1918) — μέλος τοῦ Κόμματος ἀπό τό 1904. Δούλεψε κομματικά στή Μόσχα καί στό Χάρκοβο. Ἕνας ἀπό τούς καθοδηγητές τῆς πάλης γιά τήν ἐγκαθίδρυση τῆς Σοβιετικῆς ἐξουσίας στή Σιβηρία καί τούς ὀργανωτές τῆς Κόκκινης φρουρᾶς τῆς Σιβηρίας. Τό Δεκέμβρη τοῦ 1917 ἦταν πρόεδρος τοῦ II Δυτικο-Σιβηρικοῦ συνεδρίου, μετά ἦταν πρόεδρος τοῦ Σοβιέτ τῆς περιοχῆς Δυτικο-

Ε

Ζ

Ι

Ν

Π

Ρ

Σ

Φ

Χ

B

F

G

J

L

M

N

P

S

V

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΘΕΜΑΤΩΝ *

Α

* Στίς ἐπικεφαλίδες ὑποδείχνονται οἱ ἀριθμοί τῶν ντοκουμέντων.

Β

Γ

Δ

Ε

Κ

Λ

Μ

Ν

Ξ

Ο

Π

Σ

Τ

Υ

Φ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 9 1 8

* Μέ ἀστερίσκο σημειώνονται τά ντοκουμέντα πού δημοσιεύονται γιά πρώτη φορά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Τυπώθηκε τό Γενάρη τοῦ 1985
σέ 5 000 ἀντίτυπα
τυπογραφικά φύλλα 39

Σόλωνος 130, 106 81 'Αθήνα
Τηλ. 36 20 835 — 36 40 713

ΛΕΝΙΝ

•

ΑΠΑΝΤΑ

50

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.